

LA TRANSMISSIÓ LINGÜÍSTICA INTERGENERACIONAL
EN PARELLES MIXTES A MALLORCA

Autora
SÍLVIA OLIVER GRAU

Directors
DR. EMILI BOIX-FUSTER
I
DR. JOAN MELIÀ GARÍ

FACULTAT DE FILOSOFIA I LLETRES
DEPARTAMENT DE FILOGIA CATALANA I LINGÜÍSTICA GENERAL

FEBRER 2013

Universitat de les Illes Balears

ÍNDEX

PRESENTACIÓ	i
CAPÍTOL I. INTRODUCCIÓ	
I.1. Marc teòric	
I.1.1. Les llengües en la societat global	1
I.1.2. Llengües en contacte	3
I.1.3. Actituds i ideologies lingüístiques: de la dominació a la submissió	10
I.2. El context català	
I.2.1. El cas català des de la perspectiva de la demolingüística	12
I.2.2. Canvi i ideologia lingüístiques des de la perspectiva de l'antropologia lingüística	13
I.2.3. El concepte d'autoritat lingüística: autenticitat i anonimat	14
I.2.4. Ideologia i socialització lingüístiques	15
I.2.5. Recapitulació	20
CAPÍTOL II. CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC DEL CATALÀ A MALLORCA	
II.1. Marc legal	23
II.2. Marc sociolingüístic	
II.2.1. Introducció	29
II.2.2. La situació del català a tot el domini: generalitats	32
II.2.3. La situació del català a Catalunya	34
II.2.4. La situació del català al País Valencià	36
II.2.5. La situació del català a les Illes Balears	37
CAPÍTOL III. LA TRANSMISSIÓ LINGÜÍSTICA	
III.1. La transmissió lingüística intergeneracional	
III.1.1. Introducció	41
III.2. Antecedents sobre la transmissió lingüística intergeneracional del català	
III.2.1. Introducció	44
III.2.2. Recerques qualitatives	45
III.2.3. Recerques quantitatives	46
III.2.3.1. Catalunya	47
III.2.3.2. País Valencià	50
III.2.3.3. Altres zones del domini lingüístic	52
III.2.3.4. Illes Balears	53
III.3. La transmissió lingüística en parelles mixtes	
III.3.1. Introducció	55
III.3.2. La transmissió lingüística de la llengua catalana en parelles mixtes	
III.3.2.1. Catalunya	58
III.3.2.2. Comunitat Valenciana	62
III.3.2.3. Illes Balears	65
III.3.3. Recapitulació	67
CAPÍTOL IV. METODOLOGIA I CRITERIS	
IV.1. Introducció	70
IV.2. Recollida i tractament de les dades	72
IV.3. L'instrument de recerca	
IV.3.1. L'entrevista semidirigida	73
IV.3.2. El tractament dels enregistraments. Criteris de transcripció	76
CAPÍTOL V. DESCRIPCIÓ LINGÜÍSTICA DE LES FAMÍLIES	
V.1. Origen i usos lingüístics de les parelles mixtes l'àmbit familiar	
V.1.1. Origen i usos lingüístics de les parelles mixtes dels pobles mallorquins	
V.1.1.1. Llengua primera de les cònjuges femenines de les parelles dels pobles	78
V.1.1.2. Llengua primera dels cònjuges masculins de les parelles dels pobles	79
V.1.1.3. Llengua habitual de les parelles lingüístiques mixtes dels pobles	80
V.1.1.4. Llengua habitual de les parelles mixtes dels pobles mallorquins amb els fills	81
V.1.1.5. Llengua primera dels primogènits en parelles lingüístiques mixtes dels pobles	82
V.1.1.6. Llengua primera dels segons fills en parelles lingüístiques mixtes dels pobles	83
V.1.1.7. Llengua primera dels tercers fills en parelles lingüístiques mixtes dels pobles	84
V.1.1.8. Llengua dels fills amb els padrins materns en les parelles dels pobles	85
V.1.1.9. Llengua dels fills amb els padrins paterns en les parelles dels pobles	86
V.1.2. Origen i usos lingüístics de les parelles mixtes de Palma	
V.1.2.1. Llengua primera de les cònjuges femenines de les parelles de Palma	87
V.1.2.2. Llengua primera dels cònjuges masculins de les parelles de Palma	88
V.1.2.3. Llengua habitual de les parelles lingüístiques mixtes de Palma	89
V.1.2.4. Llengua habitual de les parelles lingüístiques mixtes de Palma amb els fills	90
V.1.2.5. Llengua primera dels primogènits en parelles lingüístiques mixtes de Palma	91
V.1.2.6. Llengua primera dels segons fills en parelles lingüístiques mixtes de Palma	92
V.1.2.7. Llengua primera dels tercers fills en parelles lingüístiques mixtes de Palma	93
V.1.2.8. Llengua dels fills amb els padrins materns en les parelles de Palma	94
V.1.2.9. Llengua dels fills amb els padrins paterns en les parelles de Palma	95

V.1.3. Origen i usos lingüístics de les parelles mixtes a Mallorca	
V.1.3.1. Llengua primera de les cònjuges femenines de les parelles mixtes	96
V.1.3.2. Llengua primera dels cònjuges masculins de les parelles mixtes	97
V.1.3.3. Llengua habitual de les parelles lingüístiques mixtes	98
V.1.3.4. Llengua habitual de les parelles lingüístiques mixtes amb els fills	101
V.1.3.5. Llengua primera dels primogènits en parelles lingüístiques mixtes	104
V.1.3.6. Llengua primera dels segons fills en parelles lingüístiques mixtes	106
V.1.3.7. Llengua primera dels tercers fills en parelles lingüístiques mixtes	107
V.1.3.8. Llengua dels fills amb els padrins materns en les parelles mixtes	108
V.1.3.9. Llengua dels fills amb els padrins paterns en les parelles mixtes	109
V.2. Usos lingüístics en l'àmbit social de les famílies constituïdes per parelles mixtes	
V.2.1. Usos lingüístics socials de les parelles mixtes dels pobles mallorquins	
V.2.1.1. Llengua vehicular de l'escola	111
V.2.1.2. Llengua de relació amb els amics	112
V.2.1.3. Llengua preferencial d'oci	113
V.2.1.4. Llengua habitual de les cònjuges femenines a la feina	114
V.2.1.4. Llengua habitual dels cònjuges masculins a la feina	115
V.2.2. Usos lingüístics socials de les parelles mixtes de Palma	
V.2.2.1. Llengua vehicular de l'escola	116
V.2.2.2. Llengua de relació amb els amics	117
V.2.2.3. Llengua preferencial d'oci	118
V.2.2.4. Llengua habitual de les cònjuges femenines a la feina	119
V.2.2.5. Llengua habitual dels cònjuges masculins a la feina	120
V.2.3. Usos lingüístics socials de les parelles mixtes de Mallorca	
V.2.3.1. Llengua vehicular de l'escola	121
V.2.3.2. Llengua de relació amb els amics	124
V.2.3.3. Llengua preferencial d'oci	128
V.2.3.4. Llengua habitual de les cònjuges femenines a la feina	131
V.2.3.5. Llengua habitual dels cònjuges masculins a la feina	132
V.3. Fidelitat lingüística de les parelles mixtes l'àmbit familiar	
V.3.1. Fidelitat lingüística de les parelles mixtes dels pobles mallorquins	136
V.3.2. Fidelitat lingüística de les parelles mixtes de Palma	141
V.3.3. Fidelitat lingüística de les parelles mixtes de Mallorca	145
V.4. Comparació de les dades	
V.4.1. Introducció	150
V.4.2. Aprenentatge del català en parelles mixtes	152
V.4.3. Llengua transmesa als fills de parelles lingüísticament mixtes a Barcelona i àrea metropolitana	154
V.4.4. Llengua transmesa als fills de parelles lingüísticament mixtes a Barcelona	155
V.4.5. Transmissió lingüística en parelles homogènies catalanoparlants i en parelles mixtes a les Illes Balears	157
V.4.6. Llengües de relació familiar segons la tipologia familiar a les Illes Balears	158
CAPÍTOL VI. ESTUDI DE LES VARIABLES	
VI. Variable d'identitat	159
VI.1.1. Relacions entre llengua i identitat	162
VI.1.2. Descripcions i construccions de la pròpia identitat	163
VI.1.3. El nom de la llengua: mallorquí, català o dialecte del castellà?	165
VI.1.4. Funcions i relacions de les llengües	168
VI.1.5. Perspectives de la llengua catalana en el futur	170
VI.1.6. Construcció d'un nou imaginari lingüístic	175
VI.2. Variable de context	
VI.2.1. Diferències entre l'entorn urbà i el rural?	177
VI.2.2. Les llengües a l'escola	178
VI.3. Variable de socialització	
VI.3.1. Convergència lingüística	184
VI.3.2. Problemàtica de les parelles mixtes	188
VI.3.3. Utilitat de les llengües	191
CAPÍTOL VII. CONCLUSIONS I CLOENDA	
VII.1. Resum de les dades obtingudes	194
VII.2. Vitalitat etnolingüística del català i processos de revernacularització	198
VII.3. Confirmació de les hipòtesis de partença	202
VII.4. Perspectives de futur	205

CAPÍTOL VIII. ANNEXOS	
Transcripció completa de les entrevistes	
MC01	207
MC02	218
MP03	227
MC04	237
MC05	243
MC06	252
MC07	262
MP08	275
MC09	287
MP10	296
MP11	307
MC12	317
MP13	326
MP14	340
MP15	350
MP16	360
MP17	369
MP18	385
MC19	391
MC20	404
MC21	419
MC22	426
MC23	434
MC24	441
MC25	448
Annexos capítol III. La transmissió lingüística	
1. Quadres estadístics sobre la transmissió lingüística intergeneracional	457
2. Quadres estadístics sobre la transmissió lingüística intergeneracional en parelles mixtes	463
Annexos Capítol IV. Metodologia i criteris	
1. Caracterització de les cònjuges femenines entrevistades	467
2. Model de qüestionari	468
3. Entrevista	470
Annexos capítol V. Descripció lingüística de les famílies	
1. Quadres resum de les entrevistes als pobles	
a) Àmbit familiar	474
b) Àmbit social	475
2. Quadres resum de les entrevistes de Palma	
a) Àmbit familiar	476
a) Àmbit social	477
3. Quadres sobre la fidelitat lingüística	478
CAPÍTOL IX. ABREVIATURES I BIBLIOGRAFIA	480

PRESENTACIÓ

A les Illes Balears se segueix parlant una llengua romànica, coneguda amb el nom de català. La situació del català pràcticament en la totalitat del seu domini lingüístic no és la d'una llengua normal ni normalitzada: el català és una llengua minoritzada, en un procés incomplet de normalització. A diferència del País Valencià, a les Illes Balears la discussió pel que fa a la unitat i el nom de la llengua ha evolucionat cap a una acceptació de la unitat i, en menor escala, a l'acceptació (més passiva que activa) del nom. La legislació vigent continua, almenys nominalment, afavorint la presència de la llengua pròpia a l'educació i a les institucions oficials, per tal d'aconseguir algun dia la normalització efectiva de la llengua. En un context de contacte lingüístic són inevitables els casos de conflictivitat, que augmenten i s'intensifiquen de manera proporcional a la complexitat creixent de la societat global. Des de sempre han existit arreu del domini lingüístic sectors segregacionistes que afavoreixen l'altra llengua en contacte, mitjançant actuacions per a impulsar la dialectalització, la regionalització, la segregació i el consegüent i posterior desprestigi del català.

La sociolingüística s'ha interessat des de fa temps pels contextos de contacte i pels processos de recuperació lingüística. Des d'aquesta perspectiva, la situació del català ha estat un tema que ha cridat l'atenció d'estudiosos d'arreu del món. La tesi doctoral que presentem tot seguit es vol inserir de manera modesta en aquesta tradició de recerca amb la voluntat de determinar, descriure i intentar analitzar la situació del català a Mallorca a partir de la seva transmissió en parelles lingüístiques mixtes, en què un dels dos membres tingui el català com a llengua primera i l'altre el castellà. Per tal de dur endavant aquesta tasca, hem dividit la nostra investigació en dues parts ben diferenciades: una primera amb un tarannà més teòric, que presenta els fonaments conceptuals del nostre treball; i una segona més pràctica i analítica, en què a partir de les dades compilades hem intentat perfilar quantitativament i qualitativa la situació real de la transmissió lingüística del català en les parelles mixtes mallorquines.

La primera part teòrica consta de quatre capítols: Al capítol I, a tall d'introducció, hem definit el marc teòric de la nostra investigació a partir de la descripció de la situació de les llengües en les noves societats globals, dels processos de contacte lingüístic i de les actituds i ideologies que les condicionen o que se'n desprenen. A continuació, ens hem centrat en el cas català, basant-nos en els darrers estudis de la perspectiva de la demolingüística i de l'antropologia lingüística. Al capítol II, ens hem centrat en la realitat sociolingüística de Mallorca. Per això hem descrit el

marc legal relacionat amb la llengua catalana i, tot seguit, la situació sociolingüística de la resta del domini lingüístic. Al capítol III, hem abordat pròpiament el tema de la nostra investigació amb l'estudi i descripció del concepte de transmissió lingüística intergeneracional, els processos i els factors que hi intervenen i les dades fonamentals que s'hi poden obtenir per tal de determinar l'estat d'una llengua en un lloc i en un moment concrets. Més endavant, hem ressenyat de manera breu les recerques més importants fetes amb anterioritat, referides a qualsevol zona del domini lingüístic i des de qualsevol punt de vista metodològic. I per acabar, hem tancat aquest darrer capítol amb la mateixa operació, però en aquest cas, centrant-nos en els estudis referits a la transmissió lingüística en parelles lingüístiques mixtes. Finalment, al capítol IV, hem descrit els principis metodològics en què ens hem basat per plantejar, recollir, transcriure i estudiar les entrevistes realitzades a vint-i-cinc cònjuges femenines de parelles lingüístiques mixtes de Mallorca.

La segona part, més analítica, consta de tres capítols més. Al capítol V hem provat de caracteritzar lingüísticament les famílies estudiades a partir dels testimonis obtinguts en les entrevistes. En aquest cas hem dividit les dades en tres grans apartats: a) Origen i usos lingüístics de les parelles mixtes en l'àmbit familiar, diferenciant les dades pels pobles, per Palma i per tot Mallorca; i tenint en compte els paràmetres següents: llengua primera de les cònjuges femenines, llengua primera dels cònjuges masculins, llengua habitual de les parelles lingüístiques mixtes, llengua habitual de les parelles mixtes amb els fills, llengua primera dels fills, llengua dels fills amb els padrins. b) Usos lingüístics en l'àmbit social de les famílies constituïdes per parelles mixtes, també distingint entre les dades dels pobles, Palma i Mallorca; i tenint en compte els paràmetres següents: llengua vehicular de l'escola, llengua de relació amb els amics, llengua preferencial d'oci, llengua habitual de les cònjuges femenines a la feina i llengua habitual dels cònjuges masculins a la feina. A continuació, al capítol VI, hem estudiat els tres tipus de variables: a) La d'identitat, intentant descriure les relacions entre llengua i identitat, les denominacions de la llengua, les funcions i les relacions entre el castellà i el català, les perspectives sobre el futur de la llengua catalana i els imaginaris lingüístics corresponents a cada grup. b) La de context, en la qual hem descrit les convergències i divergències entre els entorns rurals i urbans i la percepció i la realitat de la llengua catalana a l'escola. c) La variable de socialització, en la qual hem descrit els processos de convergència lingüística, les problemàtiques habituals en les parelles lingüístiques mixtes i la seva visió sobre la utilitat de les llengües catalana, castellana o qualsevol altra.

Com a cloenda, hem elaborat les conclusions del treball a partir de quatre apartats ben diferenciats. El primer dedicat a la confecció d'un breu resum de les dades obtingudes; el segon a la confirmació de les hipòtesis de partença; el tercer a la comparació de les dades compilades a partir del nostre treball de camp a la d'alguns estudis anteriors relacionats, i el quart i darrer a la confecció d'unes possibles perspectives del futur de la llengua catalana a Mallorca.

Per acabar, voldria agrair l'ajut a totes les persones que han contribuït a aquest treball. En primer lloc als meus directors Joan Melià i Emili Boix per la seva dedicació i suport. A la Universitat de les Illes Balears i a la Universitat de Barcelona. A Madre Alberta per ser un model de superació i constància, a les diferents directores i caps d'estudis del CESAG. A totes les persones que em van ajudar des de l'inici de la meva tasca investigadora: Aina Dols, Miquel F. Oliver, Jaume Morey, Damià Pons, Lluís Segura i Jaume Perelló. En segon lloc, a en Xavier Bonillo per guiar-me, assessorar-me i confiar en mi. En tercer lloc voldria donar les gràcies especialment a la meva família, a la meva padrina i a la meva àvia, als meus pares, al meu germà i als meus nebots i nebodes. En quart lloc, a les meves amistats, a na Inmaculada Pérez (per donar-me el millor consell de la meva vida); a la terapeuta de la Creu Roja, Sílvia Garre, qui em va ajudar a aprendre a viure, a les meves amigues Concepció Bauçà, Catalina Calafat, Margalida Calafat, Maria Antònia Adrover (pel suport i la paciència). Finalment, vull dedicar aquesta tesi al meu fill, Marc.

CAPÍTOL I. INTRODUCCIÓ

I.1. Marc teòric

I.1.1. Les llengües en la societat global

Totes les llengües en general han evolucionat des del punt de vista històric i han experimentat processos de modificació i de transformació diacrònics, que són estudiats per la lingüística. Tenint en compte aquestes sinèrgies, cal distingir el procés endogen que es desenvolupa a nivell intern en una llengua, que anomenem canvi lingüístic; del que es dona a nivell extern per la substitució d'una altra llengua, i que definim com a canvi de llengua (Payrató 1985: 11-12). De la necessitat d'establir els motius del canvi lingüístic, estudiar-los, determinar-los i preveure'ls, va néixer la sociolingüística tal com la coneixem avui en dia. Un dels àmbits de major incidència per tal de caracteritzar els canvis lingüístics és aquell en què dues o més llengües entren en contacte. Els casos de contacte lingüístic han augmentat de manera considerable amb la globalització (especialment a causa dels grans moviments migratoris, els fluxos comercials internacionals, etc.). L'anàlisi i la descripció d'aquesta nova realitat sociopolítica i de com és capaç d'afectar l'evolució de les llengües en contacte és un dels reptes més engrescadors de la sociolingüística ara com ara (Bastardas 2000: 152-159 i Turell 2003).

Els processos de globalització comporten un creixent nombre i intensitat de situacions de contacte lingüístic. En aquestes situacions, on hi ha llengües en contacte, de manera inevitable i natural els parlants es relacionen entre si i, entre tots els tipus de relacions possibles, les de parella conformen un nucli essencial per a la transmissió lingüística intergeneracional de les llengües. A aquesta nova societat, es correspon una nova manera d'aproximar-se a la realitat i de recrear el món i de conèixer i de percebre la realitat que ens envolta: "La societat de la informació representa la irrupció d'un nou context sociolingüístic, pel fet que el motor del desenvolupament es desplaça de la producció de béns i serveis cap al tractament de la informació i la transmissió de coneixements. [...] La informació no existeix sense el seu suport: la llengua. Per això el tractament informatitzat de la llengua esdevé un factor clau en el desenvolupament general de la societat: el desenvolupament econòmic ja no pot prescindir del desenvolupament del tractament informatitzat de la llengua, oral i escrita" (Marí 1996:

127). En definitiva, el valor social d'un idioma, i les actituds que es configuren envers aquest idioma, poden esdevenir un factor important per tal de determinar l'adquisició de patrons lingüístics i del seu ús. Tenint tot això en compte, els nous estudis sociolingüístics han de tenir molt en compte les actituds i aptituds dels parlants en els diversos entorns virtuals (lúdics, informatius, relacionals, etc.).

Aquests processos de contacte, si es produeixen dins el marc dels estats/nació (que prioritzen un nombre reduït de llengües), poden comportar una disminució clara de la diversitat lingüística: les llengües hegemòniques s'imposen paulatinament o dràsticament sobre les subordinades, les quals veuen reduïdes les seves funcions fins al punt de desaparèixer. Les manifestacions més destacades d'aquests procés de pèrdua lingüística són les disminucions i/o pèrdua de les funcions privades i interpersonals. És a dir, aquelles que afecten els aspectes més íntims dels parlants. I dins d'aquestes funcions i usos interpersonals és clau la transmissió lingüística intergeneracional. De fet, Joshua Fishman (1991 i 2001) ja va assenyalar la importància de la transmissió lingüística intergeneracional com a factor decisiu perquè una llengua no perdi àmbits d'ús en una situació de contacte lingüístic.

1.1.2. Llengües en contacte

Totes les llengües en una societat multilingüe tenen funcions distintives. Mentre dues o més llengües no hagin de compartir la mateixa funció social, la divisió lingüística pot ser amigable i duradora. Ara bé el conflicte lingüístic pot aparèixer quan dues llengües volen aconseguir l'ús exclusiu d'una mateixa funció de poder. Actualment, els processos de globalització, regionalització i localització se succeeixen simultàniament. De tal manera que les llengües més minoritàries de l'escena mundial podrien acabar oprimides entre els seu veïnats regionals immediats per un costat i l'anglès (o llengües considerades franques) per l'altre. Les manifestacions més destacades d'aquests processos de substitució són la pèrdua de les funcions privades i interpersonals. És a dir, aquelles que afecten els aspectes més íntims dels parlants. Abans les llengües pervivien i es transmetien de pares a fills per la inèrcia de la quotidianitat. De fet, la vitalitat de les llengües es podria simplificar en les decisions de les parelles monolingües. Però, ara més que mai en aquesta nova conjuntura global i de contacte que facilita de manera evident la creació de parelles i famílies lingüísticament heterogènies, gran part de la vitalitat d'aquestes llengües depèn de les decisions establertes en el si d'aquestes parelles lingüísticament mixtes. Cosa que implica de manera immediata que el comportament d'aquestes parelles mixtes esdevingui un indicador clar sobre la vitalitat de les llengües.

El contacte lingüístic acostuma a generar, de manera immediata i més o menys explícita, el conflicte entre les llengües que han de compartir àmbits determinats. Segons el context i amb diverses intensitats i matisos, ens trobarem amb una comunitat en què hi ha una llengua central (o hipercentral segons la seva magnitud de parlants) i una altra de minoritària o minoritzada (o totes dues coses al mateix temps). Aquesta situació genera de manera automàtica la reflexió i el posicionament lingüístic entre els parlants: els membres de les comunitats minoritàries es debaten entre la lleialtat (o fidelitat) a la seva llengua, que els identifica amb la seva tradició cultural i històrica i ajuda a conformar la seva identitat, i els avantatges d'una nova llengua més potent, amb gairebé tots els condicionants favorables i de més abast (amb tot el que això significa en les societats contemporànies). Per tal de descriure i d'explicar aquests fenòmens, la sociolingüística ha estudiat i determinat tots els aspectes que conformen i modifiquen la ideologia lingüística de cada comunitat. La tendència actual i majoritària en aquests

processos de contacte entre llengües és que la llengua minoritària i/o minoritzada vagi de mica en mica diluint-se (perdent espai social, parlants, prestigi i utilitat) fins a desaparèixer de manera progressiva quan els seus parlants comencen a renunciar a la seva pròpia llengua. Aquest fet ha estat descrit amb detall i tothom accepta que la conjuntura lingüística actual a nivell mundial viu un procés de destrucció de la diversitat lingüística (considerada com a patrimoni cultural de la humanitat) (Woolard 2008a i Pons 2009).

En realitat, les tendències socials majoritàries acaben resultant el cúmul de determinades decisions individuals, com postula Lambert (1986: 13), en contra del que podria semblar a primer cop d'ull: "Les grans diferències són entre individus, entre personalitats més enllà de les diferències que hi ha per motius ètnics o lingüístics". Una primera conseqüència lògica del contacte lingüístic, òbviament, són els parlants bilingües o multilingües. Una altra la interferència entre les dues o més llengües que comparteixen un mateix espai. Des d'un punt de vista teòric, s'ha considerat el bilingüisme com l'ús alternatiu de dues llengües diferents. En aquest context són inevitables els casos d'allunyament de la norma d'una llengua per una altra a causa del contacte lingüístic. Aquest procés complex, que s'anomena interferència, és un dels focus d'interès de la lingüística i implica nous paradigmes produïts per elements aliens a la llengua que la poden afectar a nivell estructural, al sistema fonològic, a la morfologia, a la sintaxi i al vocabulari. Les formes en què es manifesten aquestes interferències depenen en bona mesura de diversos condicionants psicològics i contextuals com: a) la capacitat lingüística del parlant i la seva competència en les llengües de contacte, b) l'especialització en l'ús de cada llengua i el prestigi o consideració social de cada llengua, c) la manera d'aprendre-les, d) les actituds i estereotips cap a la llengua i la cultura que representen, e) les dimensions dels grups lingüístics i l'atomització en subgrups, f) la importància social i política de les llengües en contacte (Weinreich 1996: 29-35 i Weinreich 1953).

Weinreich, que va estudiar els casos de llengües en contacte, va establir nou àmbits d'usos lingüístics que caldria distingir i delimitar: a) el familiar, b) el d'esbarjo, c) l'escolar, d) l'eclesial, e) el literari, f) el de la premsa, g) el militar, h) el de la justícia i, i) el de l'administració (Weinreich 1996: 197). Podem readaptar aquests àmbits a la nostra realitat i reduir-los als cinc àmbits següents: a) familiar, b) social, c) laboral, d)

cultural i e) oficial. L'àmbit familiar en principi ateny a avis, pares i fills (per bé que en determinats contextos es pot estendre a altres graus de parentiu). L'àmbit social fa referència a totes les relacions d'oci, sense interès econòmic o professional, a diferència de l'àmbit laboral. L'àmbit cultural fa referència a l'accés a la informació i a les formes de gaudi intel·lectual. Finalment, l'àmbit oficial fa referència a les relacions amb l'administració (a qualsevol nivell) i a la formació.

Per bé que el concepte és d'una ambivalència extrema, la realitat social del bilingüisme (o del multilingüisme, considerat com l'ús d'un parlant de dues o més llengües) és que afecta aproximadament un 75% de tots els habitants de la Terra. Tanmateix, és cert que en determinats territoris o realitats polítiques el bilingüisme encara és considerat com una raresa (cal pensar, encara que sembli paradoxal, en els grans estats occidentals: Estats Units, Regne Unit, França, Espanya, Itàlia, etc.). D'una altra banda, i contra determinats prejudicis socials, no hi ha cap relació directa entre el bilingüisme i les dificultats d'adquisició d'una llengua. Al contrari, sembla demostrat que el multilingüisme afavoriria una manera de pensar més flexible. Des del punt de vista neuronal, fins ara no sembla que el cervell tingui cap limitació sobre el nombre de llengües capaç d'assimilar. Ans al contrari, és un benefici: una persona multilingüe fa servir determinades àrees del cervell que, d'altra manera, no es farien servir.

Tampoc no és certa la idea que llengua i identitat nacional hagin d'anar necessàriament i indistriablement lligades. De fet, des del punt de vista cultural i identitari, el bilingüisme ofereix diversos avantatges: a) si els pares tenen llengües diferents, els infants podran comunicar-se amb cada cònjuge en la seva llengua primera i, a més a més, tindran la possibilitat de parlar les llengües dels pares i la de la comunitat; b) s'expressen amb més naturalitat; c) hereten i transmeten la seva tradició cultural; d) serveix per unir generacions; e) tenen accés a dues cultures, dues tradicions, dues literatures, etc.; i f) comparteixen un major grau de tolerància i menys prejudicis racials. Això no obstant, en alguns casos (països multilingües bàsicament) bilingüisme i biculturalisme no coincideixen. A vegades, perquè hi ha una situació de diglòssia, amb una *lingua franca* per a l'educació i l'administració, en la qual els habitants són bilingües, però monoculturals. Altres vegades, perquè el biculturalisme es dona en contextos monolingües, com per exemple, en els casos dels habitants d'Irlanda, Escòcia o Gal·les (Solé 2009: 29-33).

Pel que fa al bilingüisme i multilingüisme infantil, hem de tenir en compte que hi hauria dos tipus de situacions possibles: a) l'adquisició simultània de dues llengües, quan els fills i filles han estat exposats des del naixement a les diverses llengües familiars; i b) l'adquisició consecutiva o seqüencial, quan els fills entren en contacte amb una segona llengua més tard, per bé que abans d'acomplir els 6 anys. Els estudis suggereixen que hi pot haver diferències significatives entre els nins de matrimonis mixtos i els que provenen de matrimonis lingüísticament homogenis (racialment o lingüísticament). Hi ha una sèrie de diferències negatives: a) la possibilitat de pràctiques de socialització inconsistents, b) una gamma més àmplia de rols sobre els quals establir la identitat, c) algun grau de rebuig per part d'alguns dels pares, i d) experimentar el rebuig de determinades comunitats. També hi ha uns trets diferenciadors positius: a) la quantitat menor de prejudicis, b) la millor relació amb els altres, i c) des del punt de vista estrictament lingüístic i cognoscitiu, els nins manifesten major flexibilitat cognoscitiva i menys tendència al dogmatisme, raó per la qual posseeixen actituds intergrupals més favorables (Solé 2009).

Les principals estratègies per educar nins i nines en entorns bilingües o multilingües serien les següents: a) una persona, una llengua; b) la llengua minoritària a casa; c) l'estratègia trilingüe; d) l'estratègia mixta; e) l'estratègia lloc i moment; i f) l'estratègia artificial (Solé 2009: 45-57). Pel que fa a l'escola, cal recordar que els infants que parlen llengües minoritàries o minoritzades, no acostumen a tenir problemes per aprendre la llengua majoritària per la seva influència en l'entorn quotidià. En aquest sentit, una escola en la llengua minoritària o minoritzada reforça i assegura el coneixement d'aquesta llengua. Cosa que no es dona, si l'escola és en la llengua majoritària. De fet, la tria dels pares es limita a escoles monolingües, bilingües i, més rarament, a les escoles multilingües europees (Solé 2009: 57-61). Solé (2009: 134-136) estableix en les seves conclusions una sèrie d'elements que afavoreixen l'educació multilingüe: a) un entorn social i familiar favorable a les actituds multilingües, b) una escola que ha de reforçar aquests valors i afavorir l'aprenentatge, c) el fet que cada cònjuge parli la seva llengua (les diferències entre una llengua o una altra acaben generant restriccions en la interacció familiar i a la llarga pèrdua de prestigi i d'ús d'una determinada llengua); i d) els pares han d'afavorir el correcte desenvolupament lingüístic del fills, evitant el semilingüisme. És a dir, el coneixement parcial d'una o més llengües, de tal manera que els parlants semilingües no tenen control sobre la seva

pròpia producció lingüística en un idioma determinat, perquè l'han rebut de forma passiva.¹

En contextos reals de llengües en contacte, la llengua escolar té un valor fonamental com a complement de la llengua familiar i com a creadora i generadora de bona part de les actituds lingüístiques dels parlants: “La importància psicològica de la prioritat d'aprenentatge té, així, un correlat en el pla sociolingüístic. Es tracta de la importància que per a una llengua té el fet d'estar representada per un grup mesurable de llengua materna en una situació de contacte” (Weinreich 1996: 202).²

Lambert distingeix, per als contextos de contacte lingüístic, entre les nocions de bilingüisme additiu i bilingüisme subtrahend. L'additiu seria aquell en què hom té tanta seguretat sobre la pròpia llengua que no es preocupa del seu manteniment o de la seva situació. De tal manera, que podrà aprendre altres llengües, sense cap condicionament negatiu. El subtrahend seria aquell que es dona quan un parlant a poc a poc va eliminant la seva pròpia llengua (en grups lingüístics minoritaris) de manera inversament proporcional, segons la qual quan més augmenta el nivell en la llengua majoritària, més disminueix el nivell en la pròpia (Lambert 1986: 17-19). D'una altra banda, hem de tenir en compte diferents tipus de bilingüisme quan no suposen un avantatge per al parlant ni un ús harmònic de les dues llengües. En primer lloc, cal parlar d'un bilingüisme limitat o doble semilingüisme, quan l'infant té dificultats evidents gramaticals i d'expressió i un vocabulari força limitat en les dues o més llengües en contacte. En segon lloc, es parlarà d'un bilingüisme additiu, quan l'infant desenvolupa les dues llengües de manera independent. En tercer lloc, d'un bilingüisme subtractiu, en el qual l'adquisició d'una segona llengua es produeix en detriment de la primera (cosa que té una relació directa amb el fenomen de la pèrdua col·lectiva d'una llengua). En quart lloc, es parla de doble semilingüisme, quan una minoria lingüística, per raons històriques o per immigració, deixa de desenvolupar competències en la seva llengua primera en detriment d'una segona, que tot sovint aprenen malament i a costa de perdre'n la primera. En cinquè lloc, finalment, es parla d'un bilingüisme equilibrat,

¹ Per als aspectes morals i ètics subjacents en les tries lingüístiques i en els contextos multilingües, Boix 2012.

² Hi ha exemples concrets d'interferències lingüístiques a Weinreich 1996: 41-164. I una descripció de les característiques psicològiques i lingüístiques dels parlants bilingües i els efectes del bilingüisme en els parlants a Weinreich 1996: 165-171 i 255-266.

quan es comparteixen dues o més llengües en un ambient social favorable i mitjançant processos pedagògics apropiats (Solé 2009).

En general, seguint Albert Bastardas, la bilingüïtzació acostuma a assenyalar un procés progressiu d'abandonament i de posterior substitució, l'anàlisi dels quals depèn de dos factors fonamentals: a) la representació, i b) el context (especialment, el politicosocial i qüestions com la llengua de socialització i conceptes relacionats com el patriotisme, la integració i el progrés econòmic) (Bastardas 2005: 29-31). Més endavant: "El punt clau del trencament de l'equilibri pot ser el moment en què un nombre important d'individus del mateix grup acceptin d'usar la llengua inicialment al·lòctona per parlar-se entre ells de manera habitual. Mentre hi hagi una distribució funcional que faci que la llengua no pròpia s'utilitzi bàsicament per parlar amb els individus dels altres grups o per fer determinades funcions públiques, pot haver-hi un equilibri més o menys inestable, però la continuïtat del col·lectiu lingüístic sembla assegurada, encara que estiguin en un context poc favorable. Si, però, comencen a usar-la entre ells i, sobretot, si això té lloc de forma general, fins i tot en el pla de les comunicacions individualitzades –les de tipus privat i domèstic– aleshores el sistema pot iniciar una dinàmica de crisi. Si entre ells, per exemple, els joves es parlen en l'altre codi en un nombre important, voldrà dir que es començaran a formar parelles en aquest codi i que després tindran fills, als quals, ja molt probablement, també tendiran a parlar-los-el, si creuen que és el millor per al futur dels seus descendents. Tindrem aleshores els primers membres del grup que ja tindran la llengua al·lòctona com a llengua inicial i no pas com la pròpia del grup" (Bastardas 2005: 35). Així doncs, Albert Bastardas distingeix dos tipus de contacte lingüístic: a) el vertical (quan el procés de bilingüïtzació es dona per a la integració territorial en una estructura politicosocial superior), i b) l'horitzontal (quan el contacte es dona amb persones amb les quals es coexisteix dia a dia). El català presenta els dos tipus, per bé que l'horitzontal és el més difícil de fer sostenible (Bastardas 2005: 38-44). Mentre que, a nivells de competència lingüística, caldria distingir tres nivells: a) el passiu (hom comprèn o interpreta una llengua), b) l'actiu condicionat (hom, a banda d'interpretar i comprendre, pot actuar amb la llengua d'una manera molt primària; i c) l'actiu (hom pot adequar competència i actuació (Erill 1992: 51). Resseguint el fil de les tesis d'Albert Bastardas, la finalitat de la sostenibilitat lingüística, de la mateixa manera que la sostenibilitat pretén la conservació de l'equilibri fonamental de l'ecosistema i dels seus components, és "usar només les llengües no pròpies del grup per allò que sigui

raonablement necessari i amb el menor cost de funcions (o amb la menor distorsió de funcions) per a les llengües pròpies. Així, el contacte lingüístic sostenible serà aquell que no produeixi exposició o ús lingüístics en llengua al·lòctona a una velocitat i/o pressió –en un grau– tan alts que faci impossible la continuïtat estable de les llengües autòctones dels grups humans. Podem afirmar, doncs, que el caràcter sostenible d’una bilingüïtzació massiva és donat per la comparació entre el grau de valoració i funcions de la llengua no pròpia i el de la llengua pròpia del grup. Si el primer és menor, el contacte massiu i la bilingüïtzació és sostenible. Si és major, la bilingüïtzació no és sostenible i la llengua pròpia es degradarà i desapareixerà en unes dècades” (Bastardas 2005: 21-22).

1.1.3. Actituds i ideologies lingüístiques: de la dominació a la submissió

Així doncs, a banda dels factors interns, els estudiosos han intentat afavorir un enfocament de la qüestió del canvi i de l'evolució lingüístiques que fes palès els elements aliens que condicionaven i/o modificaven el desenvolupament de les llengües. En principi, es van tenir en consideració els aspectes agentius i polítics, amb la intenció d'esbrinar la producció i la reproducció històriques de les ideologies lingüístiques, partint de la hipòtesi que les llengües canviaven pels debats que s'originaven al seu voltant; que, tot sovint derivats de determinades polítiques lingüístiques, modificaven de manera radical la història de les llengües i de les comunitats de parlants. De tal manera, que podien arribar a anorrear els efectes naturals del contacte i l'evolució de les llengües (Blommaert 1999: 435). Al cap i a la fi, els canvis de pautes lingüístiques es fonamenten en determinades relacions jerarquizades i en capacitats de dominació concretes. Per exemple, una dominació econòmica pot canviar les pautes lingüístiques en funció de la concepció simbòlica del món imposada pel dominador. Per tant, tota pauta lingüística respon a mecanismes de dominació simbòlica concretes i que actuen de manera conjunta. A partir dels símbols, el dominat accepta la dominació, de manera inconscient i legítima (Ciscar, González i Pérez 2002: 2). Per tal de fer-nos una idea més concreta del fet, podríem definir la dominació simbòlica, en paraules de Bordieu (1985), com “el conjunt d'accions inconscients que es perceben com a no coercitives, però que són producte d'un determinisme social que es constitueix com a fora de tota intenció”. En definitiva, el conjunt complet de les actituds lingüístiques, com va apuntar Van Dijk (1999), forma part de la consciència dels individus, del seu món cognoscitiu, que comparteixen amb un grup social determinat, amb el qual s'identifiquen. Per bé que, l'indicador de lleialtat lingüística, l'estableix l'estudiós (Ciscar, González i Pérez 2002: 3).

Tot plegat crea unes complexes implicacions entre les llengües i la seva projecció social, cultural i identitària: “La llengua i la cultura tenen un paper important en la formació de la identitat personal i col·lectiva. La llengua encara que no sigui l'únic signe d'una identitat cultural, constitueix un element central en la cohesió de cada sistema cultural, una espècie de ciment d'unió per als altres elements d'una cultura” (Marí 1996: 17). En aquest sentit és molt clara la tendència de la població a la identificació amb la cultura majoritària i colonitzadora. L'explicació psicològica respon

a la necessitat de trobar algun suport sòlid en un context amenaçant i insegur, de canvis constants i atomitzat en excés.

1.2. El context català

1.2.1. El cas català des de la perspectiva de la demolingüística

Darrerament s'han imposat en l'àmbit d'expressió i cultura catalanes la perspectiva de la demolingüística a partir dels estudis de Joaquim Torres, entre d'altres autors, que ens ofereix una definició precisa de la disciplina: “La demolingüística estudia, des d'una perspectiva macrosociològica, la mida, el repartiment i la dinàmica dels grups lingüístics, definits per variables com els coneixements, l'adquisició i els usos de les diferents llengües en presència. La matèria es troba a la confluència de la demografia i de la sociologia de la llengua. La recerca demolingüística s'efectua a partir de reculls de dades poblacionals que contenen informació lingüística, com són els censos amb preguntes sobre llengües i les enquestes quantitatives que també en tenen” (Torres 2011: 183). Els primers estudis que es poden relacionar amb la demolingüística són dels anys seixanta del segle passat: els primers es dediquen a l'estudi del català a Barcelona per Antoni Badia i Margarit (Badia 1969); Joaquim Arnau i Humbert Boada amb els usos de la llengua amb infants de dotze anys a Barcelona (Arnaú i Boada 1975), i del mateix Joaquim Torres (1977 i 1988). La finalitat d'aquests estudis era escatir l'ús del català en un context de prohibició i repressió de la llengua i després dels grans moviments migratoris dels anys seixanta (Torres 2011: 185).

Amb la represa democràtica i l'oficialitat del català a l'estat, va augmentar notablement el nombre d'estudis sobre la realitat social de la llengua: “L'aparició i la pràctica inicial de la demolingüística en el domini van en bona part lligades a la instauració de les administracions autònomes, però també a un creixement de la preocupació mundial per la diversitat lingüística. En l'àmbit del català, es produeix un avenç lent de la disciplina durant l'últim quart del segle XX i una acceleració en la primera dècada del XXI, tant des del punt de vista teòric i conceptual com tècnic” (Torres 2011: 188). Els temes principals que es planteja actualment la demolingüística són la descripció de les magnituds dels grups lingüístics, l'evolució dels grups lingüístics minoritzats, els usos informals privats de la llengua i, entre d'altres, la influència de la mobilitat lingüística en la identitat i en la pràctica lingüística dels individus (Torres 2011: 189).

1.2.2. Canvi i ideologia lingüístiques des de la perspectiva de l'antropologia lingüística

D'un temps ençà, la sociolingüística s'ha enriquit de manera notable amb les aportacions multidisciplinàries provinents de l'antropologia lingüística. Diversos estudiosos, sobretot des de l'àmbit anglosaxó, van obrir aquest camí a principis del segle XXI. Una de les estudioses més importants d'aquesta disciplina i que s'ha interessat nombroses vegades per la llengua catalana és Kathryn A. Woolard. En un article recent l'estudiosa nord-americana traça un recorregut força precís sobre la influència que l'antropologia lingüística ha exercit en la sociolingüística, diguem-ne, tradicional (Woolard 2008b). En primer lloc, apunta que la sociolingüística acostumava a fonamentar les seves recerques en determinades categories socials predefinides (la classe, el gènere, l'ètnia, etc.), però considerades com a variables independents. Aquestes dades només s'intentaven contextualitzar quan els resultats no s'ajustaven a allò que calia esperar (Woolard 2008b: 434-435).

Tanmateix, la principal aportació de l'antropologia lingüística, com a conseqüència lògica d'aquests plantejaments, té a veure amb un fet fonamental per al nostre treball: l'explicació del canvi lingüístic. En principi, aquests canvis s'explicaven mitjançant estudis comparatius en comunitats bilingües o en zones de contacte lingüístic. Però, més endavant, es va comprovar la necessitat i la utilitat de l'estudi de la ideologia lingüística com a mecanisme per a la comprensió i explicació de la vida social i de la interacció de la gent amb la llengua i, per extensió, de la mateixa evolució de les estructures lingüístiques. Des d'aquesta perspectiva, la ideologia lingüística està formada per tres conceptes: a) la forma lingüística, b) l'ús social, i c) la pròpia reflexió sobre l'ús d'aquestes formes. D'aquí s'infereix la relació natural entre tipologia lingüística i tipologia social. En definitiva, més enllà de la seva complexitat teòrica evident, cal interpretar el fet lingüístic des d'una concepció total, preveient les relacions i interaccions entre les formes, les ideologies, les representacions i els usos lingüístics per tal d'interpretar les evolucions o canvis lingüístics en funció d'un context determinat (Woolard 2008b: 436-440 i 447-448).

1.2.3. El concepte d'autoritat lingüística: autenticitat i anonimat

Woolard ha aplicat alguns d'aquests principis de l'antropologia lingüística al cas català. Des del punt de vista teòric, cal tenir en compte especialment un estudi dedicat a les ideologies en relació amb la diversitat lingüística (Woolard 2008a), on postula que el concepte d'autoritat lingüística és sostingut per dues ideologies: l'anonimat i l'autenticitat, que resultarien equivalents a una “forma de llengua i un estat social” (Woolard 2008a: 179-180). Sota l'anonimat es fonamenta l'autoritat de les llengües hegemòniques, deslocalitzada, desarrelada i que tendeix a la universalització. D'aquesta manera, “poden representar a tothom i ser usades igualment per tothom” (Woolard 2008a: 180). I, progressivament, es va consolidant la seva hegemonia fins que s'arriba a la saturació de la consciència i a la consegüent normalització de la seva posició de domini. Fonamentada, més aviat, en una concepció ideològica que no pas lingüística i sense relació aparent amb un grup determinat de parlants. Quan l'anonimat és acceptat popularment arribam al punt anomenat mal reconeixement; que suposa, de fet, el domini, l'hegemonia, el blanqueig i la legitimitat institucional de la llengua promoguda. D'una altra banda, l'autenticitat s'entén com una expressió subjectiva i una representació autèntica d'una comunitat particular, que es valora com a natural i genuïna. La relació icònica entre la llengua i la persona que la parla és una essència d'autenticitat, relacionada amb llengües minoritàries o varietats diferenciades de l'estàndard; per bé que amb una clara i sentida tradició. Si traslладem aquests conceptes a les relacions entre el castellà i el català, en principi, cal dir que el castellà es presentava com un model lingüístic excloent i no pas anònim. No obstant això, darrerament han començat a donar-se les representacions universals i democràtiques de la llengua de l'estat. Pel seu cantó, el català, com resulta habitual entre les llengües minoritzades que intenten normalitzar-se, es troba a mig camí de l'autenticitat i de l'anonimat: “No ha pogut desplaçar l'espanyol en el període autònom, perquè la llengua catalana encara es percep com una veu local i privada, pròpia d'un tipus particular de persona” (Woolard 2008a: 182 i 181-189).

1.2.4. Ideologia i socialització lingüístiques

Tant des de l'antropologia com des de la sociolingüística o dels estudis culturals, s'ha considerat la ideologia del llenguatge com un lligam clar entre les estructures socials i les formes de parlar i un element fonamental per a l'anàlisi social i lingüística per les seves implicacions més enllà de la llengua. Les implicacions que han merescut més atenció dels estudiosos han estat, entre d'altres, la a) identificació entre llengua i poble i b) la construcció històrica i ideològica d'una llengua nacional. És curiós constatar que, en general, els elements que ajuden a confeccionar la llengua nacional acostumen a ser semblants als que empren les llengües minoritzades per intentar normalitzar-se. En entorns multilingües, la ideologia lingüística no és predicible ni reflecteix necessàriament les actituds socials i cal interpretar amb cura quines són les raons per les quals els parlants d'una llengua no la transmeten als seus fills (Schieffelin i Woolard 1994: 55-63).

Per Petteri Laihonen les ideologies del llenguatge s'han definit com un discurs metalingüístic explícit o, més simplement, com una reflexió sobre el llenguatge. Tradicionalment, han estat representades com a fenòmens o processos mentals interns relacionats amb determinades actituds o creences lingüístiques. Seguint aquest paradigma tradicional, les actituds i les creences són subjectives i pertanyen al conjunt d'experiències estables dels individus. En front d'aquest posicionament habitual, Laihonen proposa capgirar el centre d'atenció de les ideologies del llenguatge cap a la natura variable de les creences i de les actituds, com de la seva construcció discursiva i del seu autèntic context (Laihonen 2008: 669).

Resulta rellevant la noció de socialització lingüística entesa des de dues vessants: a) la socialització a través de l'ús de la llengua, i b) la socialització per tal d'usar la llengua. En aquest sentit, cal assumir que en tot procés lingüístic està socialment organitzat i forma part d'un entrellat de sistemes culturals de significat. Sembla lògic que les relacions entre comportament lingüístic i ideologies culturals no són explícites ni òbvies. Per tant, cal reconstruir-les (o confeccionar-les) a partir de les dades contextuals. D'una altra banda, cal assumir la tesi que els éssers humans usen el llenguatge per tal d'acomplir determinats objectius en les activitats socials i culturals organitzades (Ochs i Schieffelin 1986: 163-169). Aquesta idea és realment significativa perquè, trobarem en

els parlants una intencionalitat explícita en la seva ideologia lingüística i una altra d'implícita en la seva manera de comunicar-se.

Des de la psicologia social del llenguatge, s'estableix la relació entre la llengua i la concepció d'estat/nació. Des d'aquest punt de vista, la llengua esdevé una eina fonamental per tal de distingir els diferents grups que conformen una societat i del rol dels parlants i, per tant, de la seva posició i projecció dins de la societat. Més enllà de la idea cultural implícita, cal considerar la llengua com una eina de definició i control polític i econòmic. La tendència natural de l'estat modern (occidental, capitalista i aconfessional, per bé que marcat per la tradició judeocristiana) és la seva pròpia definició en termes d'homogeneïtat lingüística i, per tant, els seus propòsits cercaran en tot moment una societat monolingüe; per bé que en realitat aquesta mena de societats són pràcticament inexistentes. Com una extensió natural de l'ordre estatal, tot allò que s'allunya del model de l'estat és distingit de manera pejorativa com a dialecte, com a accent o com a grup ètnic diferenciat. De tal manera que s'estableix una disjuntiva més o menys explícita, atenent la potència ideològica, política, econòmica i demogràfica de cada estat, segons la qual el monolingüisme fa part de la societat (del grup i, per tant, de tots); mentre que el bilingüisme (o qualsevol allunyament del model establert com a estàndard) fa part de l'àmbit individual. Seguint els arguments plantejats per Painter no és gaire difícil inferir que la llengua promocionada per l'estat, atès que té una projecció social, és la que cal usar en públic, en la documentació oficial i, per extensió, en tot l'àmbit administratiu i formatiu. Reduint la resta de variants homogènies a l'àmbit familiar (Painter 2008).

Tot plegat, les pròpies conviccions lingüístiques i la pressió social, fa que la població percebi clarament la diferència entre les dues llengües. En primer lloc, es manté una percepció psicològica estereotipada de diglòssia: "A corresponding perception of Catalan as a language of elegance and refinement and of Castilian as a coarser language has become nearly absolute for many of these students. They do not recognize intra-linguistic variability and register differentiation, particularly for Catalan" (Woolard 2009: 147). No obstant això, existeixen contradiccions entre el que la gent diu que pensa i el que acaba fent: "Despite the remarkably uniform stereotypes of the languages and particularly the positive images of Catalan that these students generally held, actual language use in the classroom and in peer relations was very complex, too complex to

analyze in the space of this article. [...] This apparent contradiction between linguistic consciousness and practice will be the subject of later analyses” (Woolard 2009: 146).

Un altre factor, que podria semblar anecdòtic o circumstancial; però que realment fa paleses moltes de les implicacions del contacte lingüístic entre el català i el castellà, és el de la denominació de la llengua i que està relacionat directament amb el de la identitat: “The term *espanyol* represents a significant shift in the ethnolinguistic interpretive frame, rather than simply a relabeling of the previously existing category “Castilian”. “Castilian” was a language-based identity, but “*espanyol*” is an ideological and politico-cultural category, indicating someone who is actually anti-Catalan in stance. It is not the Castilian or Spanish language as such that is associated with *espanyol* identity, but rather the *refusal* of Catalan. Castilian-dominant language choices do not disqualify a young person from being seen as “Catalan” in these students’ view. But a functionally *monolingual* Castilianspeaker who avoids use of Catalan even in school counts as ‘not Catalan’” (Woolard 2009: 144).

D’una altra banda, s’ha constatat que uns dels primers símptomes de recessió lingüística és l’apropiació d’una ideologia negativa dels propis parlants d’una llengua. Aquests posicionaments ideològics, tot sovint implícits, són el resultat de desigualtats socials. Aquests processos, un cop engegats, són molt difícils d’aturar, perquè arrelen en l’àmbit col·lectiu (per la projecció social i arraconament de la llengua minoritària o minoritzada) i en l’àmbit individual (perquè els propis parlants de la llengua minoritària o minoritzada són conscients de la seva inferioritat i poca utilitat). En els processos d’abandonament lingüístic aquestes etapes es concreten primerament amb una presa de consciència (a nivell individual) que es manifesta a continuació amb una actuació pràctica (renúncia a l’ús) i que comporta la pèrdua de competència i, al cap i a la fi, amb la voluntat d’abandonament de la pròpia llengua que es fa palesa amb la transmissió intergeneracional.

Aquesta tendència reflecteix amb claredat una de les conseqüències socials més importants que es deriva de la tria lingüística en contextos bilingües: la dissolució i disgregació de la pròpia cultura. Com apuntava Marí, la llengua és allò que cohesiona i estableix un pont entre les diverses sensibilitats d’una mateixa cultura. La cultura catalana, per la renúncia dels propis parlants a la llengua comuna i a la seva pròpia

identitat, es desfà des de dues perspectives complementàries: a nivell local i a nivell de comunitat cultural. En qualsevol dels dos casos, la cultura pròpia i tradicional se substitueix per les manifestacions de la cultura colonitzadora, que no té els complexos ni els traumes de la cultura autòctona i que percep la seva llengua, amb certa lògica, com a superior. D'una altra banda, sota les premisses europees (o millor dit occidentals i de les cultures i identitats dominants) d'establir llaços comuns entre les diverses cultures i l'objectiu de convivència i respecte mutu entre les cultures que comparteixen un mateix espai (Marí 1996: 18), s'amaga de fet una renúncia explícita a les cultures (o llengües) minoritàries, reduccionistes, locals i tribals, a canvi de les possibilitats civilitzadores ofertes per la cultura superior i universal.

En un doble moviment centrípet, l'actitud és modificada per l'entorn i perfila la identitat del parlant, en el sentit extens del concepte: “Podríem definir la identitat com el concepte alhora estable i dinàmic que té cadascú –o cada col·lectiu– de si mateix, com a resultat de les relacions que han mantingut amb els altres. [...] És una realitat evolutiva – que es transforma al llarg de la vida i interactiva– es defineix per contrast amb l'entorn amb els altres. Lluny de les concepcions essencialistes, la identitat consisteix més en un *fer* –en allò que fem- que no en un *ser* establert per sempre” (Marí 1996: 19). El fet de renunciar a la pròpia identitat condiona una sèrie de funcions decisives: construeix la noció de realitat o veritat a partir de la qual tenim una idea de nosaltres mateixos i del nostre entorn, descriu la nostra posició al món i respecte als altres, confecciona la nostra concepció de la llibertat i de la convivència i en la nostra decisió de decidir què fer i què compartir. Els fets demostren que aquest procés de renúncia no es reflecteix en els parlants, sinó en els actes dels parlants. Mentre el català i la cultura que representa mantenen el seu estatus a nivell teòric i conceptual (*ser*), a nivell pràctic i quotidià (*fer*) ha estat desplaçat a la pràctica de tots els àmbits d'una llengua, excepte de l'educatiu.

Més difícil és destriar les tipologies d'opcions d'identitat que mostren els enquestats, entre les diverses opcions, caldria destacar-ne les següents: a) tancada (exclusivista o superior, aïllada o igualitària, captiva o subordinada), b) selectiva (elitista o superior, relativista o igualitària, nostàlgica o subordinada) o c) oberta (assimilista o tancada, indiferent o igualitària, trànsfuga o subordinada). Sembla que les posicions dels cònjuges catalanoparlants és sempre de subordinació, si bé poden variar entre actituds captives, nostàlgiques o trànsfugues (Marí 1996: 20). Sigui com sigui, la llengua apareix com un element rellevant en l'assignació de la pròpia identitat i la dels altres: “Els

membres d'un grup ètnic s'identifiquen més estretament amb aquells que comparteixen la seva llengua que amb aquells que comparteixen el seu patrimoni cultural. Això confereix a la llengua un paper de primer ordre en la configuració de les identitats i de la relació entre identitats diferents. En certa manera, les relacions entre les llengües i les varietats lingüístiques són una pedra de toc per veure com es produeix la convivència entre cultures o identitats" (Marí 1996: 21).

Tot sovint, la manifestació d'aquestes relacions es produeix de manera implícita. Per exemple, "l'elecció inicial de llengua en les converses amb desconeguts reflecteix unes normes socials basades en la pròpia visió –igualitària o jerarquizada– de les relacions entre identitats. [...] La sociologia cultural ha encunyat el terme *dinomia* per referir-se a la superposició jeràrquica de cultures que l'acompanya –amb la correlativa subordinació entre identitats" (Marí 1996: 23).

1.2.5. Recapitulació

El present treball vol partir, des del punt de vista teòric, de la hipòtesi de les *representacions socials* proposada per Ernest Querol: “La teoria de les representacions socials pretén esbrinar els usos lingüístics dels individus a partir de tres variables independents: *a)* la representació de les xarxes socials, és a dir, el conjunt de persones que comparteixen una de les seves llengües i que tenen interaccions lingüístiques entre elles; *b)* la representació social de les llengües que es troben dins el context d’aquest conjunt d’individus, i *c)* la representació social dels grups de referència, en què l’individu assumeix les normes i els valors d’altres persones i grups com un marc de referència propi” (Mollà 2006: 396-397).

Aquesta hipòtesi resulta interessant als nostres propòsits de recerca, perquè relaciona directament les actituds i aptituds dels parlants d’una llengua amb el seu context social, cultural i ideològic. Dit d’una altra manera, des d’aquesta perspectiva de la sociolingüística es poden establir els condicionaments col·lectius que influeixen sobre els comportaments lingüístics individuals o familiars. Mitjançant l’estudi de les parelles mixtes, obtindrem una sèrie de dades que ens permetran d’establir els condicionaments lingüístics relacionals de parella i familiars, i determinar fins a quin punt són el resultat d’una tria conscient dels individus o d’una adaptació pràctica a la realitat quotidiana. Per tant, volem esbrinar les representacions de les llengües i els seus grups de pertinença i referència, com a possibles factors d’influència en la seva decisió. En aquest mateix sentit, també pretenem descobrir el paper de les xarxes socials i la implicació dels conceptes sociolingüístics d’identitat i d’estatus social en relació amb la seva tria lingüística.

Més concretament, podem desenvolupar aquesta hipòtesi en alguns comportaments recurrents que trobem en la transmissió lingüística en parelles mixtes català/castellà i que ens serviran de punt de partença teòric per a les nostres recerques: *a)* Les parelles mixtes acostumen a comunicar-se en una sola llengua. Aquesta llengua sol ser la llengua de coneixença i, per tant, és la llengua amb major pes social. En el cas de les parelles mixtes català/castellà no cal dir que aquesta llengua és el castellà, perquè té major pes demogràfic i major ús social. Un cop establerta la llengua de relació en la parella, és molt difícil canviar-ne els hàbits o emprar una altra llengua en la comunicació familiar.

b) El cònjuge catalanoparlant indefectiblement acaba convergint cap al castellà i només, si les circumstàncies són molt favorables (és a dir, es té un alt índex de representació del català i/o un grup de referència catalanoparlant), transmet la seva llengua als fills.

c) Els fills de les parelles mixtes, independentment del fet que hagin conviscut amb una o amb les dues llengües a nivell familiar, seran competents en les dues llengües. És a dir, en teoria són capaços de parlar, entendre, llegir i escriure en català. A la pràctica, llevat de casos molt condicionats per un entorn afavoridor, la llengua d'ús exclusiu és el castellà; tant al carrer, com a l'escola, com a casa.

d) En els cas de les parelles mixtes català/castellà, caldria concloure que es trenca la transmissió del català, perquè els cònjuges catalanoparlants convergeixen al castellà. En aquesta recerca intentarem de confirmar aquestes premisses i, en tot cas, establir i justificar les raons que condicionen i determinen aquestes decisions. Tenint en compte que les ideologies lingüístiques no són predicibles ni reflecteixen necessàriament les actituds socials i, per tant, cal interpretar amb cura quines són les raons per les quals els parlants d'una llengua no la transmeten als seus fills (Schieffelin i Woolard 1994: 55-63).

A partir de les dades compilades, podrem comprovar si es donen en la nostra realitat més immediata els tres factors determinants perquè es produeixi la continuïtat lingüística exposats per Ernest Querol: a) la demografia, b) la representació de la llengua, i c) la transmissió lingüística intergeneracional (Querol 2004c: 275). I, d'una altra banda, podrem establir la situació de la llengua catalana en un segment significatiu de la nostra societat, seguint els sis factors proposats per Branchadell (2003a): a) dissolució (aproximació a la llengua majoritària), b) devaluació (pèrdua d'ús i projecció socials), c) desintegració (pèrdua de la unitat: dialectalització), d) divisió (foment dels enfrontaments interns i l'atomització), e) desaparició (fi de la transmissió intergeneracional), i f) desmobilització (pèrdua d'interès per mantenir la pròpia llengua).

En tot cas, l'estudi de la transmissió lingüística intergeneracional en parelles mixtes apareix com un factor decisiu, significatiu i rellevant des de diversos punts de vista; atès que implica una altra sèrie de factors subjacents, relaciona directament aspectes

individuals i socials; i, de manera directa, és l'índex que permet establir si es produeix un procés de substitució lingüística i amb quina intensitat, d'una manera molt fidel a la realitat (Fishman 1991 i Denison 1977: 21). De fet, el futur d'una llengua depèn dels seus parlants i dels mecanismes que fan servir per protegir-la: a) mitjançant el coneixement (competència), b) l'ús (projecció social), i c) amb una mentalitat determinada (projecció ideològica o teòrica). Per tant, qualsevol aproximació acadèmica ha de tenir en compte l'estructura social, la història i la ideologia de la llengua/llengües estudiades. L'objectiu és determinar i explicar els fonaments que justifiquen la competència, l'ús i la ideologia dels parlants cap a la seva pròpia llengua. Tenint en compte que cada llengua es correspon amb una visió autèntica, genuïna i original del món, més enllà de la seva evident utilitat comunicativa.

CAPÍTOL II. CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC DEL CATALÀ A MALLORCA

II.1. Marc legal

La situació jurídica del català no és igual a tot el domini: a Espanya el català és cooficial, amb l'excepció feta de la Franja aragonesa; on el règim de la llengua és semblant al que té a França i a Itàlia: el català no és oficial, però es pot incloure opcionalment a l'ensenyament primari i secundari. Tres textos bàsics conformen els fonaments de la legislació lingüística a les Illes Balears: la Constitució de 1978, la Llei de Normalització Lingüística de 1986 i l'Estatut d'Autonomia de 2007. Aquest marc jurídic general estableix els punts bàsics següents: el català és la llengua pròpia de les Illes Balears, que serà protegida i promocionada per les institucions i que comparteix oficialitat amb el castellà; reconeixent els drets lingüístics de lliure elecció dels ciutadans. No obstant això, hi ha una diferència substancial entre les dues llengües: el deure a conèixer el castellà, que esdevé dret quan es tracta de conèixer el català; fet que constitueix amb claredat una asimetria en la cooficialitat d'ambdues llengües i que es dona de la mateixa manera al Principat i al País Valencià (Ferrando i Nicolàs 1993: 199-200; Polanco 1983ab; Reixach 1997 i Casesnoves 2002; Segura 2004: 118-119).¹

Com en moltes altres qüestions, en educació ens trobem diversos paradigmes per cada un dels territoris jurídics que conformen el domini lingüístic de la llengua catalana: “Els models lingüístics escolars vigents als Països Catalans estan integrats en uns sistemes que —majoritàriament, encara que no tots— gaudeixen de determinat grau d'autonomia de disseny i de gestió, però que s'han de cenyir al marc de les polítiques lingüístiques i escolars estatals respectives. Aquests marcs estatals són fixats des de fora dels territoris de llengua catalana i són d'un abast molt superior al que hom podria esperar d'antuvi. Sense anar més lluny, la Constitució espanyola (article 3) i la legislació escolar imposa explícitament el deure de tots els ciutadans espanyols de conèixer la llengua castellana. Independentment de les necessitats dels mercats o de la bondat del poliglòtisme, aquesta regulació implica que qualsevol model lingüístic dissenyat a l'Estat espanyol ha de conduir necessàriament al coneixement de la llengua castellana. Cal no oblidar aquestes limitacions en valorar els models lingüístics dels territoris de llengua catalana” (Vila

¹ Per a l'actuació lingüística de les administracions públiques i a la funció pública, Segura 2004: 119-121 i 121-123, respectivament. Per tenir una panoràmica dels principals articles sobre la legislació lingüística balear, Segura 2004: 126-127. Per a la descripció dels sistemes educatius a la Catalunya Nord, a la Franja, a L'Alguer, al País Valencià, a Andorra, i a Catalunya, Vila 2000: 175-195.

2000: 173-174). Així doncs, ens trobem davant d'una realitat educativa pluriforme, complexa i, tot sovint, contradictòria: Des de la fi de la dictadura franquista l'any 1975, els diversos territoris d'expressió i cultura catalanes desenvolupen diferents models lingüístics amb les seves respectives i recurrents evolucions, que fan impossible la presència d'un únic model o bé de sistemes establerts, conformats i consolidats de manera definitiva. Aquesta concepció de la legislació educativa és una conseqüència clara i directa de les diferents opcions polítiques amb projectes lingüístics i socials ben diferents i, tot sovint, oposats (Vila 2000: 171-172). De tota manera, hi ha un objectiu, si més no nominal, que actua com a mínim comú denominador d'aquest gresol de models educatius: "Ara com ara, els sistemes escolars de quatre territoris de llengua catalana (Andorra, Catalunya, Illes Balears i País Valencià) aspiren tots a la bilingüïtzació de l'alumnat en general i inclouen un seguit de models escolars efectivament bilingües. Ara bé, els objectius, els dissenys, les dinàmiques i, molt especialment, els resultats de cadascun són força diferents. Els models lingüístics que prioritzen la llengua socialment feble són els que assoleixen uns millors resultats de bi/plurilingüïtzació" (Vila 2000: 199-200).

En aquest context, l'evolució política i legislativa de l'educació a les Illes Balears va seguir un camí curiós i força particular. Començant pel fet que, contra tota lògica, va ser la darrera comunitat amb una llengua pròpia diferent del castellà que va assumir les competències en educació: "Tot i la seva indubtable personalitat geogràfica, històrica, econòmica, cultural i lingüística, les elits dirigents de les Illes Balears i Pitiüses van demostrar un interès més aviat feble a l'hora d'aconseguir un règim d'autonomia propi. Aquesta situació es prolongà fins l'1 de gener de 1998, quan les Illes varen assumir finalment aquesta competència. Fins aleshores, el sistema educatiu balear va dependre directament del Ministeri d'Educació espanyol, el qual mostrà un interès molt escàs per promocionar l'ús del català com a llengua vehicular. Tenint en compte la situació de partida —escola franquista totalment castellanitzada malgrat alguns esforços d'introduir el català cap a la fi de la dictadura—, resulta comprensible que els anys vuitanta i noranta no hagin transformat radicalment el panorama educatiu balear des del punt de vista de model lingüístic escolar. En teoria, durant aquests anys existia la possibilitat de servir-se del català com a llengua vehicular per a la docència, però per a aquesta eventualitat calia demanar permisos, argumentar la bondat de la mesura, justificar la conformitat dels afectats, etc. Això implicà que el català avancés com a llengua de

docència sobretot als indrets on ja era la llengua ambiental predominant, mentre que el castellà romangué llengua dominant a Palma —la capital, nucli urbà, administratiu i turístic—, al conjunt de les localitats turístiques —sobretot a l'illa d'Eivissa—, amb forts percentatges d'estrangers i de ciutadans peninsulars castellanoparlants arribats per treballar al sector serveis. Els programes d'immersió —o sigui, ensenyament en català per a castellanoparlants—, concentrats a l'àrea urbana de Palma [...] i rodalies, van gaudir de molta menys difusió en comparació amb Catalunya i fins i tot amb el País Valencià: l'any 1992-1993 només seguien el programa d'immersió 9 centres de primària a tot l'arxipèlag, un 2,3% del total” (Sbert 1995: 9 i Vila 2000: 181).

Des de l'adveniment de la democràcia i a banda dels grans marcs legislatius constituïts per la Constitució de 1978 i per l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears de 1983, es van anant succeint normatives diverses sobre la regulació de l'ensenyament a la nostra comunitat. Acceptades les competències de manera definitiva el 1998, amb l'Ordre de 12 de maig del mateix any s'establí el català, llengua pròpia de les Illes Balears, com a llengua de l'ensenyament no universitari. El Decret 125/2000 de 8 de setembre establí que la llengua vehicular dels centres d'educació infantil, primària i secundària havia de ser el català i que, per tant, havia de ser la llengua de l'ensenyament. Aquesta legislació, i l'obligació de l'elaboració de Projectes Lingüístics de Centre, relaciona els diferents graus d'educació amb les polítiques de normalització lingüística, per bé que l'objectiu final de l'ensenyament obligatori a les Illes Balears és aconseguir ciutadans absolutament competents en les dues llengües oficials del territori. En referència als centres educatius, la situació del català a l'ensenyament de les Illes Balears va patir una situació de cert abandonament fins al Decret de Mínims (Decret 92/1997), que establí que tots els centres educatius públics, concertats i privats, havien d'oferir com a mínim un 50% de les matèries curriculars, llengües a banda, en català (Munar 2009: 86): “Es tracta d'una modificació substancial del model lingüístic, que converteix l'escola balear en una escola bilingüe que ha de preveure també una incorporació significativa de les llengües estrangeres al currículum escolar. El grau de compliment d'aquestes disposicions fou objecte de debat, ja que hom va denunciar que les valoracions oficials, excessivament optimistes, maquillaven la realitat. En un altre sentit, l'assumpció de competències per part del Govern autonòmic va significar que els aspirants a mestre i

professor havien de demostrar la seva capacitat per usar tant el català com el castellà” (Vila 2000: 182).¹

Fins aleshores, la realitat és que la majoria de centres tant els públics o concertats com els privats no s’havien preocupat ni ocupat gens d’aquesta problemàtica i, en definitiva, de l’acompliment de la legislació. És cert, tanmateix, que a partir d’aquest moment els centres s’hi van anar adaptant progressivament i, a hores d’ara, es pot dir que la situació de la llengua a l’ensenyament balear és de normalitat: “La llengua, en aquests centres, gaudeix de bona salut, hi ha una bona conscienciació per part dels mestres de la necessitat d’aprendre i dominar la llengua catalana, i la gran majoria de relacions externes i internes de documentació administrativa, etc., estan normalitzades; la majoria de centres –més d’un 90% dels públics i del 50% dels concertats– imparteixen les assignatures en llengua catalana com a llengua vehicular i en la resta de centres, com a mínim, el 50% de les matèries són impartides en llengua catalana –llevat d’un centre privat–; i la major part del material didàctic, sobretot els llibres de text, està adaptada al lèxic del català estàndard de les Illes” (Munar 2009: 95). A l’ensenyament secundari, la situació és similar: el català té força presència en els centres públics i concertats i és força més residual als centres privats (Gelabert 2009: 104).

Concentrant-nos en la projecció del català com a matèria en l’ensenyament: “Des del curs 1979-1980 el català es transformà legalment en assignatura obligatòria a l’ensenyament primari i secundari, i es procedí a desplegar el professorat i la infraestructura necessaris per complir aquest precepte. L’ensenyament i la promoció del català anaven a càrrec de les autoritats insulars. Aquest desplegament ha difós l’alfabetització en català dels catalanoparlants i ha incentivat que, entre la població d’origen forà, la més jove tingui uns nivells de competència en català clarament superiors als dels seus pares. Tanmateix, aquest model no va aconseguir ni capgirar ni tan sols aturar el procés de substitució cap al castellà entre el jovent illenc” (Vila 2000: 181-182. I, a més a més, Melià 1997a i 1999). A més a més, els articles del 17 al 26 de

¹ Per a l’anàlisi i l’evolució de l’ús del català en els centres, Munar 2009: 86-94. Per l’aprofundiment en la legislació educativa vigent, Munar 2009: 75-82 i Gelabert 2009: 99-103. Per a la situació de la llengua a l’ensenyament secundari de les Illes Balears, Gelabert 2009. Per a la situació al Principat de l’ensenyament primari, Galindo i Vila 2009. Per a la caracterització dels argots juvenils i de les interferències lingüístiques concretes que es dona en aquest segment entre la llengua catalana i la castellana, Pujolar 1997: 141-260. També resulta il·lustratiu el recull de vocabulari incorporat ofert en annex a Pujolar 1997: 305-320.

la Llei de Normalització Lingüística també regulen lingüísticament l'àmbit educatiu balear i, tal vegada contra la creença majoritària, els preceptes plantegen la igualtat entre les dues llengües oficials, amb un lleu matis: totes dues han de ser ensenyades en totes les etapes educatives i la llengua i la literatura catalanes, com a mínim, han de tenir la mateixa dedicació horària que les castellanes. En acabar la formació obligatòria, l'alumnat ha de ser competent en ambdues llengües (Segura 2004: 123-124).

Això no obstant, tot i la legislació, les dinàmiques habituals dels centres educatius no es reflecteixen en un major ús de la llengua catalana i, massa vegades, ni tan sols en la competència lingüística. Per comparar, a Catalunya la situació no és gaire millor ni gaire diferent: la majoria de centres usen el català com a llengua vehicular, però molts hi usen també el castellà. De tal manera, que hi ha molt d'alumnat que, des de primària, no té cap mena de relació amb la llengua catalana. Aquest fet ha augmentat de manera considerable amb la nombrosa incorporació a les aules d'alumnat d'origen hispanoamericà. De tal manera que el català també és minoritari als patis, on els infants reproduïxen les normes d'ús social que donen preponderància al castellà (Galindo i Vila 2009: 59-60).

En conseqüència i reflectint algunes dades concretes, els resultats dels diversos sistemes educatius són més aviat pobres respecte a les habilitats lingüístiques en català de l'alumnat: "Prenent la franja d'edat de 10 a 14 anys, només el sistema escolar de Catalunya facilitava un coneixement gairebé general del català en les quatre habilitats, tot i que el 1991 encara registrava mancances molt considerables, com el 20% d'infants que encara no el sabien escriure. Els sistemes escolars del País Valencià i de les Illes, amb una presència molt més feble del català, deixaven segments importantíssims de població infantil sense coneixements d'aquesta llengua" (Vila 2000: 197).¹

¹ Per a una perspectiva concisa sobre el prestigi social del català a les Balears, Joan 2004: 101-102. Per a la paradoxa entre major ús formal del català i menor ús informal, Joan 2004: 102-108. A més a més, Melià 2003a és un article fonamental per comprendre la política lingüística a les Illes Balears. Especialment útils els punts 2.3 i 2.4 dedicats a la realitat sociolingüística. D'una altra banda, Herling 2003, en la mateixa línia que Melià 2003a, analitza la realitat sociolingüística de les Illes Balears. Resulten útils per al context d'aquest estudi els punts 2 i 3 (31-35), dedicats respectivament a la llengua a l'ensenyament i a la universitat i als pobles. En conclusió, l'estudi assenyalava que no es pot considerar normal la situació del català a Mallorca: "Wie die Ergebnisse der soziolinguistischen Studie zeigen, befindet sich die katalanische Sprache auf Mallorca noch nicht in einer ‚normalisierten‘ Situation" (Herling 2003: 40).

En definitiva, com apunta Albert Bastardas, la realitat és que: “Hi ha suficients símptomes per afirmar que el sistema escolar català [però ho podem estendre a la realitat educativa de les Illes Balears] no acaba d’aconseguir un desenvolupament òptim de la fluïdesa oral que pogués permetre als alumnes, que no tenen aquesta llengua com a inicial, un grau de col·loquialització suficient per poder-la usar sense sentir incomoditat o inseguretat. Certament, això no és la sola responsabilitat del sistema en si, sinó també del context demolingüístic en què les institucions escolars es troben inserides. Aquest context és caracteritzat, per a molta de la població escolar, per una altíssima concentració residencial d’individus de llengua inicial castellana amb poques oportunitats de relació habitual amb altres persones de llengua inicial catalana. Aquest estat de coses fa que el procés de bilingüització en català hagi de dependre fonamentalment del sistema escolar, ja que no pot obtenir els efectes contextuais d’un contacte sovintejat i habitual entre les poblacions, com el que es produïa encara a Catalunya abans, diguem, del 1960” (Bastardas 2009: 327-328). Després de més de trenta anys de democràcia i de sistemes educatius autonòmics, per tal de revertir la situació caldria “claredat conceptual, arguments ben fonamentats i una distribució funcional i d’espais per al català i el castellà. Els principis de *subsidiarietat lingüística* – tot el que pugui fer la llengua *local* que no ho faci la *global*– i de *funcions exclusives*, absolutament necessàries per a l’assoliment de la *sostenibilitat lingüística* en un marc de poliglòtització i diversitat cultural, podrien apuntalar-ho. Com sempre, el país i, en especial, les seves autoritats tenen la resposta” (Bastardas 2009: 330).

II.2. Marc sociolingüístic

II.2.1. Introducció

Amb l'arribada de la democràcia, la percepció a l'Estat de les llengües perifèriques i minoritàries no ha variat gaire i, en general, la diversitat lingüística no ha estat assumida de manera positiva a Espanya. Sectors liberals homogeneïtzadors plantegen aquesta diversitat com un índex de fragilitat de l'estat i un entrebanc per a la mobilitat, la comunicació i el coneixement intern. Sectors liberals comunitaristes, tot confirmant l'etnocentrisme estatal afavoridor de la cultura i llengua dominants, són més favorables a la diversitat lingüística, moderadament i de manera més teòrica que pràctica. Tot plegat fa palès la manca de respecte al plurilingüisme a Espanya (Boix 2004a: 196-209).

És a dir, la realitat de la llengua catalana, gairebé quaranta anys més tard, no ha millorat tant com es pensava. La llengua catalana ha recuperat l'àmbit oficial i educatiu, a costa però de la divisió lingüística i de la pèrdua de l'ús social: és a dir, en diverses parts del domini lingüístic no es té la percepció de parlar la mateixa llengua i per primera vegada a la història hi ha gent que podria parlar en català, però no ho fa mai. Deixant de banda, els factors socials, polítics, econòmics, etc. que han provocat aquesta situació, la realitat és que, en democràcia, la situació minoritzada i amenaçada del català s'ha incrementat de manera preocupant i exponencial. Aquesta curiosa paradoxa implica un grau desconegut de presència de la llengua en determinades institucions, que contrasta amb un ús cada cop menys escàs: "El fet que el català tingui algun grau d'oficialitat i d'ús institucional en els territoris on viu la gran majoria dels habitants del domini [Catalunya, València i Illes Balears] farà que probablement continuï creixent el percentatge de la població que hi està alfabetitzada. D'altra banda, la important immigració que s'ha produït en els últims anys, especialment en els tres territoris més poblats, provinent de fora de les fronteres de l'Estat espanyol, en cas de continuar, ha de pressionar necessàriament a la baixa els percentatges d'ús del català, perquè una gran part són de llengua castellana i perquè, si no ho són, sovint la primera llengua que aprenen és el castellà. Encara que pugui augmentar el nombre total dels que saben parlar català i, fins i tot dels que l'usen, difícilment es podrà evitar una disminució del percentatge d'ús, almenys a curt termini. El mateix fenomen immigratori, el d'ara i el d'anys enrere, entre altres motius, fa que els joves tinguin certa tendència a parlar menys català de manera prioritària, la qual cosa tampoc és positiva per a l'ús. I les

normes de tria lingüística més practicades, favorables a la subordinació al castellà en les converses, tampoc ajuden a fer avançar el català. A nivell global, doncs, tenim assegurada la continuïtat del català com a llengua viva i àmpliament parlada en les properes dècades, però amb condicionaments negatius importants que, si no se superen, continuaran mantenint-la en un estat de precarietat, que comporta una incertesa respecte a l'evolució que pot tenir a llarg termini” (Torres 2009: 31).

En la mateixa línia, Lluís Aracil (1982) argumenta amb contundència la irrealitat de la situació de bilingüisme idíl·lic que es dona a l'estat espanyol: “El mite implica amb insistència que el català i el castellà són compatibles (d'una banda), mentre que (de l'altra), no ho són i mai no han d'estar al mateix nivell. L'ur reconciliació és jeràrquica. Són complementaris, perquè no són pas iguals. Si no m'equivoco, això és precisament el *quid* de la qüestió. El mite presenta com a indiscutible que el nostre bilingüisme és harmoniós, estable i inamovible. Nogensmenys, el sentit mateix dels arguments és allò invers de l'equilibri, la neutralitat, la imparcialitat, l'equitat o la justícia. La inferioritat absoluta i suposadament ‘intrínseca’ del català respecte al castellà és donada simplement per descomptat” (Aracil 1982: 43). En aquest context irreal, la conseqüència lògica després d'aquest període de convivència lingüística és un procés de substitució: quan “una varietat lingüística (dominant) guanya terreny en detriment d'una altra (recessiva) que en perd, i en el desús d'aquesta pot ben bé menar-la a la seva extinció total” (Aracil 1982: 115).

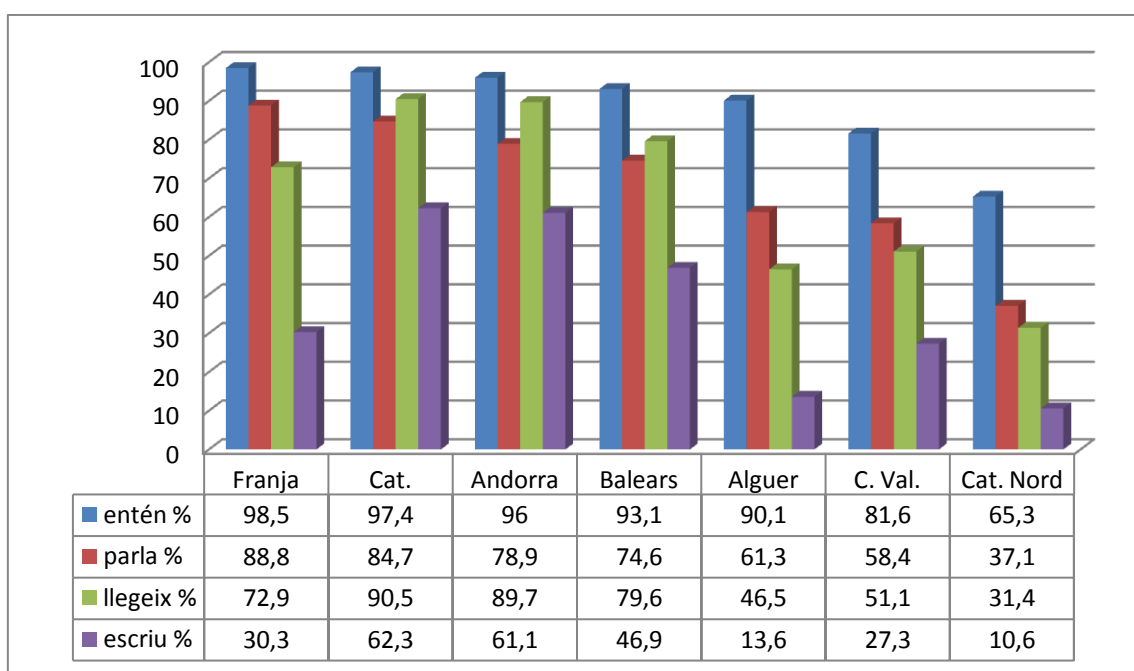
En relació amb els processos de substitució lingüística, Jesús Tusón (1988) explica, amb certa ironia, que una llengua és allò que es pot protegir per un exèrcit de terra i una arma, a més a més dels bons ideòlegs que sempre els acompanyen. Els ideòlegs són una part fonamental del poder, atès que són ells els que autojustifiquen les accions dels poderosos i adoctrinen les masses. Aquests mecanismes es poden apreciar clarament en els fets relacionats amb l'alfabetització i castellanització dels territoris conquerits pels espanyols a Amèrica. El discurs per tal de justificar la substitució lingüística i la consegüent pèrdua de les llengües dels indígenes es fonamentava en les idees següents: a) les llengües dels indígenes són un factor d'aïllament i d'endarreriment, que impedeixen el progrés i la integració que ofereix la llengua nacional: l'espanyol; b) els conqueridors no volen anihilar la cultura i les llengües indígenes, simplement tracten de salvar-los del seu salvatgisme, primitivisme i alliberar-los de la seva misèria; c) Per

aconseguir això, el sacrifici serà perdre la pròpia llengua, per bé que la seva influència es farà sentir i enriquirà la llengua nacional (Tusón 1988: 92-97).¹

¹ Per a tenir una perspectiva històrica dels noms de la llengua als segles XV, XVI i XVII, Ruiz, Sanz i Solé 1996: 82-86 i 106-112. Tot i la bondat aparent de les polítiques i de les legislacions vigents a l'estat espanyol, per raó de la superioritat funcional de la llengua estatal (l'espanyol) i pel seu ús abusiu com a llengua de comunicació general, cal plantejar una nova ètica de la solidaritat cultural i lingüística, fonamentada en una visió ecològica de les situacions sociolingüístiques i cercant l'equitat (més que no pas la igualtat) mitjançant actuacions compensatòries i equilibradores pels grups lingüístics més febles. De la mateixa manera, la finalitat de les accions de les polítiques lingüístiques no es pot donar de manera aïllada ni estàtica, sinó que han d'implicar directament els elements principals del seu context (o ecosistema social i cultural corresponent) (Bastardas 1994: 34 i Bastardas 2000: 161). Des d'aquesta consideració, caldria entendre que el concepte de normalització lingüística implicaria tres processos diferents, però relacionats: la reinversió de la pèrdua de les varietats vernaculars, la planificació lingüística i la integració/bilingüïtzació/assimilació d'immigrants. Tenint en compte, tanmateix, que la influència en la ideologia i en els comportaments socials de les respectives comunitats lingüístiques és molt difícil d'assolir si els individus no consideren els canvis com a positius (per raons instrumentals o identitàries). I, encara és més complicada i pot arribar a resultar conflictiva i reactiva, si la percepció és de problema o d'amenaça (Bastardas 1994: 32-37).

II.2.2. La situació del català a tot el domini: generalitats

Gran part dels estudis sobre la situació de la llengua catalana (coneixement, usos, etc.) parteixen de mètodes quantitativs fruit de qüestionaris tancats; que proporcionen més que la realitat, la percepció que els parlants tenen sobre diversos aspectes relacionats amb la llengua o llengües del seu entorn immediat i, sobretot, les tendències generals i majoritàries que les afecten (Villaverde 2002a: 36-37). Tenint aquest fet en compte, les dades de què disposem sobre els coneixements del català a principis del segle XXI (2003-2004) en referència a les quatre macrohabilitats lingüístiques a tot el domini són les següents:

(Creació pròpia a partir de Torres 2009: 18 i Querol 2007: 26).

Un altre element que ens proporciona informació valuosa sobre la situació de la llengua catalana, és l'ITIC, que són les sigles amb què ens referim a l'Índex de Transmissió Intergeneracional. L'ITIC va ser concebut per Joaquim Torres (2005 i 2007) i descriu la proporció de parlants que usen preferentment el català amb els seus pares, a partir de la fórmula següent: $ITIC = \% \text{ d'ús predominant del català amb els fills} - \% \text{ d'ús predominant del català amb els pares} / 100$. Els resultats que s'obtenen se situen entre l'índex -1 i el +1. De tal manera que els valors negatius reflecteixen pèrdua del nombre de parlants. Mentre que els positius en reflecteixen guany.

L'Índex de Transmissió Lingüística Intergeneracional a totes les zones del domini, de major a menor, presenta els coeficients següents: Andorra (0,17), Catalunya (0,11), Illes Balears (0,07), Franja i El País Valencià (0,02) i, amb valor negatiu, Catalunya Nord (-0,06) i Alguer (-0,16) (Torres 2009: 19). Comparant els graus d'ús del català a les principals zones demogràfiques (deixant de banda, doncs, la Franja, la Catalunya Nord i l'Alguer), el català és més usat a Catalunya, després a Andorra, a continuació a les Illes Balears i, finalment, al País Valencià és on l'ús és menor (Querol 2004a: 45).

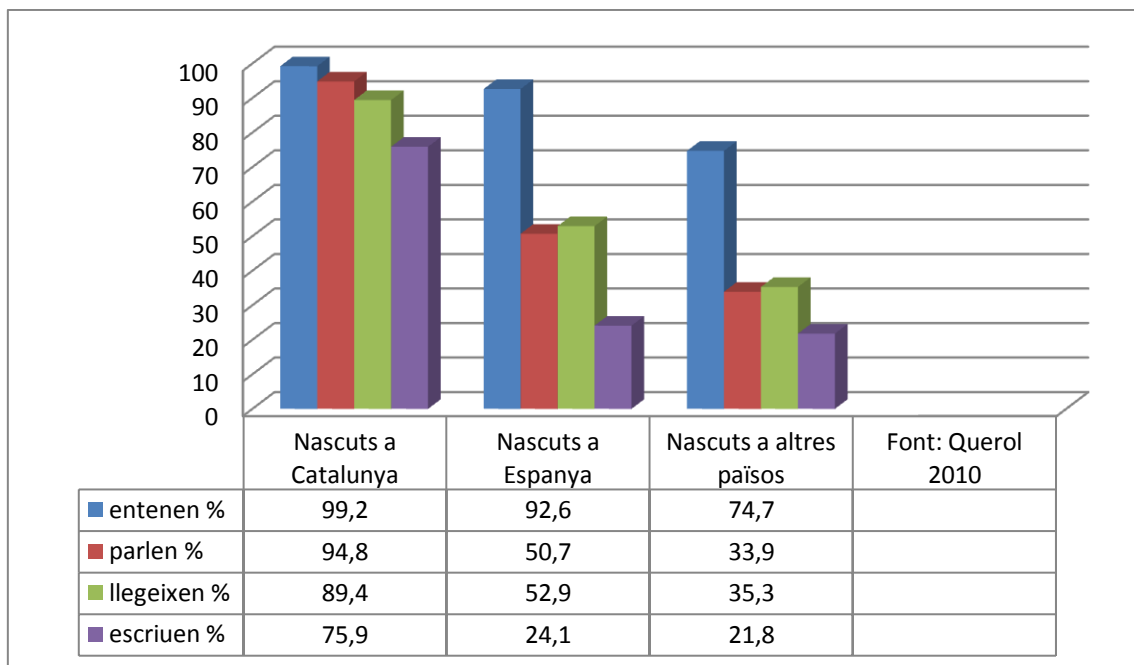
Pel que fa a l'ús de la llengua, segons la representació social del grup de referència, la representació social de la xarxa i la representació social de les llengües, les Illes Balears són la tercera zona de major ús, rere Catalunya i Andorra, i davant del País Valencià. Això suposaria, segons la hipòtesi d'Ernest Querol, que l'ús de la llengua a les Illes Balears s'hauria de mantenir semblant al de Catalunya, amb les diferències de percentatge apuntades, per bé que cal tenir en compte dues variables que podrien fer canviar aquesta tendència: la immigració i les possibles pèrdues lingüístiques en les transmissions intergeneracionals (Querol 2004a: 60).

II.2.3. La situació del català a Catalunya

Joan Solé i Anna Torrijos (2009) van comparar els estudis sobre la llengua a partir dels resultats de les enquestes sobre els usos lingüístics a Catalunya (*EUC* 1998, *EULC* 2003 i *EULP* 2008). Els resultats indiquen de manera concisa l'estat de la llengua a Catalunya i perfilen amb claredat les tendències majoritàries. Il·lustratiu en aquest sentit és el quadre comparatiu i evolutiu de les quatre habilitats lingüístiques (parlar, escriure, escoltar/entendre i llegir). Pel que fa a les habilitats de comprensió i lectura, la capacitat d'entendre ha minvat gairebé un 3% des del 1998 al 2008 (del 97% de la població al 94%); mentre que la capacitat de llegir ha disminuït més d'un 5% (del 87% al 82%). En referència a les habilitats productives, la capacitat de parlar ha minvat igualment més d'un 5% (del 83% al 78%); mentre que la capacitat d'escriure és l'única que ha augmentat: més d'un 6% (per bé que aquest representava el percentatge més baix de tots: del 55% al 62% aproximadament), sense cap mena de dubte per la influència del model educatiu i d'immersió lingüística (Solé i Torrijos 2009: 90-91).

La llengua primera de la població catalana continua essent de manera majoritària l'espanyol, per bé que ha disminuït lleugerament des del 1998 al 2008: ha passat del 55,6% del total al 55%. El català és la segona, però en tan sols una dècada ha perdut un 10% de parlants: del 41,3% al 31,6%. Per apaivagar una mica aquest descens, cal apuntar que els parlants que consideren que tenen les dues llengües han passat de no aparèixer a representar gairebé un 4% de la població. Finalment, cal tenir en compte el pes de la immigració que es palesa en el fet que 2% de la població l'any 1998 tenia una altra llengua primera diferent del català o de l'espanyol; mentre que al 2008 el percentatge representava gairebé un 10% de la població (Solé i Torrijos 2009: 91).

Pel que fa a les habilitats lingüístiques tenint en compte el lloc de naixença: els nascuts a Catalunya entenen el català en un 99,2%, el parlen el 94,8%, el llegeixen el 89,4% i l'escriuen el 75,9%; els nascuts a Espanya entenen el català en un 92,6%, el parlen el 50,7%, el llegeixen un 52,9% i el saben escriure el 24,1%; i finalment, els nascuts a la resta del món entenen el català en un 74,7%, el parlen el 33,9%, el saben llegir el 35,3% i el saben escriure un 21,8% (Querol 2010: 248).

(Creació pròpia a partir de Querol 2010).

Pel que fa als usos lingüístics, les dades tendeixen a reflectir la mateixa situació: “Tots els indicadors analitzats (llengua inicial, llengua habitual, llengua amb els fills, amb la mare, al petit comerç) mostren [...] que hi ha hagut una disminució de l’ús del català a l’entorn dels 10 punts percentuals o més en el període 1998-2008. [...] L’única dada positiva és la transmissió lingüística intergeneracional, que juga a favor del català: es manté la diferència de més de 9 punts entre la llengua parlada amb els fills i la llengua parlada amb la mare” (Solé i Torrijos 2009: 94).

II.2.4. La situació del català al País Valencià

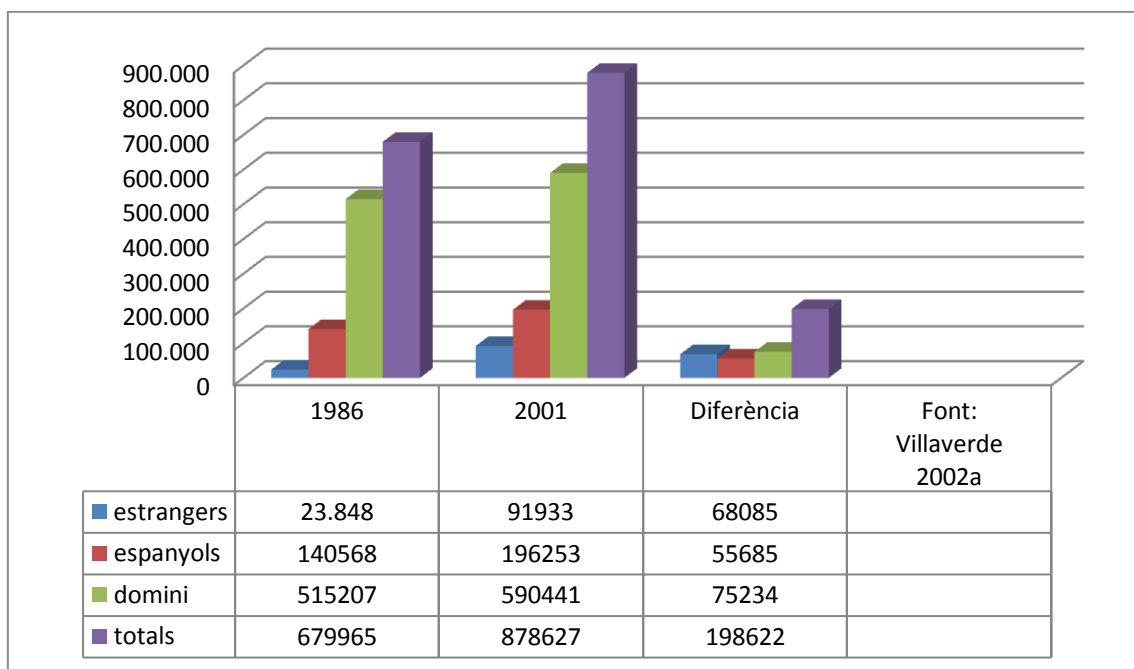
La situació del català al País Valencià es podria resumir en els punts següents: a) la competència de la població en català augmenta (tant a tota la comunitat com a la capital) gràcies a l'educació; b) l'augment de la competència és inversament proporcional a l'ús de la llengua a nivell familiar i social; c) el procés de substitució no sembla avançar, perquè la transmissió lingüística es continua donant; per bé que la situació canvia segons l'entorn: a la capital es dona la substitució per l'espanyol, mentre que als pobles es manté el català; i, finalment, d) la llengua primera acaba sent la llengua de comunicació interfamiliar, que majoritàriament a les llars valencianes és l'espanyol (Casesnoves 2002).

II.2.5. La situació del català a les Illes Balears

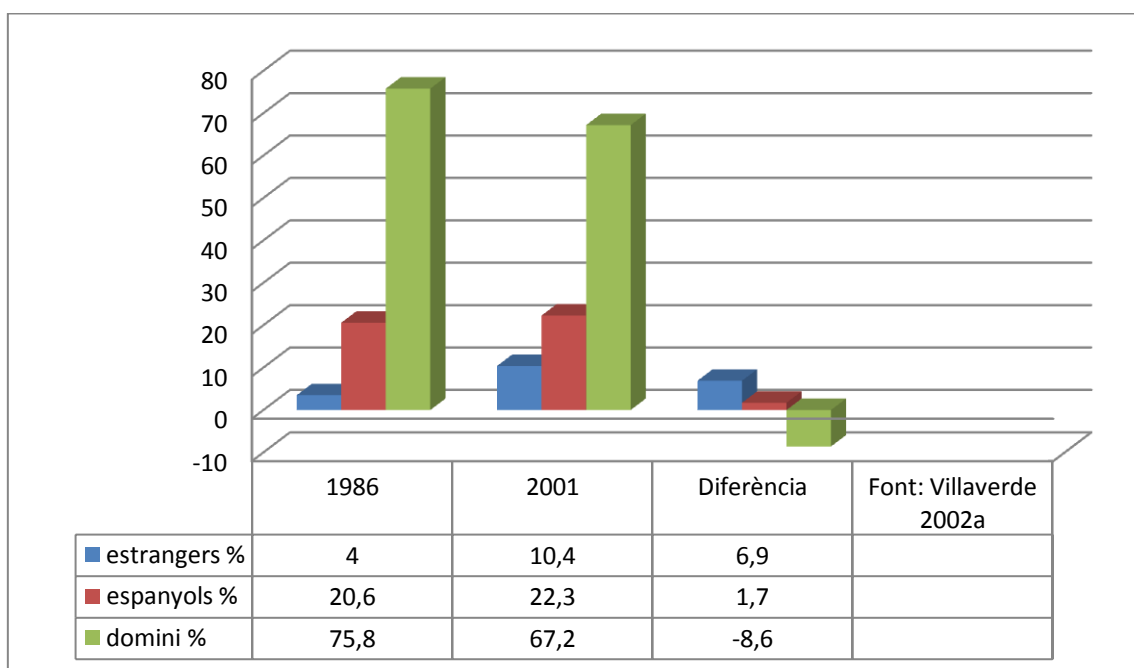
Com hem vist fins ara, el procés de repressió i d'arraconament del català no ha afectat de la mateixa manera a tots els territoris d'expressió catalana: a les parts més perifèriques del domini (a la Catalunya Nord, a l'Alguer i a les zones centrals i meridionals del País Valencià) la salut de la llengua és molt precària; a la resta del domini, amb diferents graus d'intensitat, la salut de la llengua és estable, dins de la gravetat. La situació del català a les Illes Balears es troba a mig camí de la situació al País Valencià i a Catalunya: el català és considerat la llengua pròpia de les Illes, però es distingeix de les variants illenques, a les quals s'intenta prioritzar (per bé que no s'acaben de definir amb claredat). Per raó de la palesa disminució de l'ús social del català (en qualsevol de les seves variants illenques), es dona per descomptat que la llengua pròpia pateix un procés de substitució lingüística. No obstant això, caldria acotar aquest procés a les ciutats d'Eivissa i de Palma i, per extensió, als municipis de la badia. En la resta de nuclis, els pares catalanoparlants segueixen transmetent la seva llengua als fills i filles. De fet, aquest procés de substitució, en realitat es tractaria d'un radical canvi demogràfic. Pel que fa a l'educació, és trist contrastar el fet que com major és l'ús del català a les aules, major és l'ús informal de l'espanyol. En aquest context, es pot parlar de diversos elements que demostren certa descohesió lingüística a les Illes Balears: a) desconeixement històric de la pròpia llengua, b) tradició de diglòssia, c) prejudicis interdialectals, d) cert secessionisme i e) poca presència de la llengua en els mitjans de comunicació (que, a més a més, ofereixen un model lingüístic aliè als parlants) (Joan 2004: 98-109).

Per tal de fer-nos càrrec de la situació del català a les Illes Balears, un dels factors que hem de tenir en compte és el demogràfic, ja que influeix de manera decisiva en el nombre d'autòctons i al·lòctons. Podem constatar aquesta variació, comprovant l'evolució de la població illenca des dels anys vuitanta del segle XX fins als inicis del segle XXI. L'any 1986 la població de les Illes Balears era de 679.965 habitants, dels quals 23.848 (un 3,5%) havien nascut a l'estranger, 140.568 havien nascut a Espanya (un 20,6%) i 515.207 havien nascut en territoris de parla catalana (això és gairebé un 76%, dels quals 484.862 ho havien fet a les Illes Balears). A principis del segle XXI, contretament l'any 2001, la població de les Illes Balears es va enlairar fins als 878.627 habitants (gairebé 200 mil habitants més en vint-i-cinc anys), dels quals 91.933 havien

nascut a l'estranger (un 10,4%), 196.253 ho havien fet a Espanya (un 22,3%) i 590.441 ho havien fet en el domini lingüístic català (un 67,2%, dels quals 545.739 eren nats al conjunt de les Balears) (Villaverde 2002a: 37).

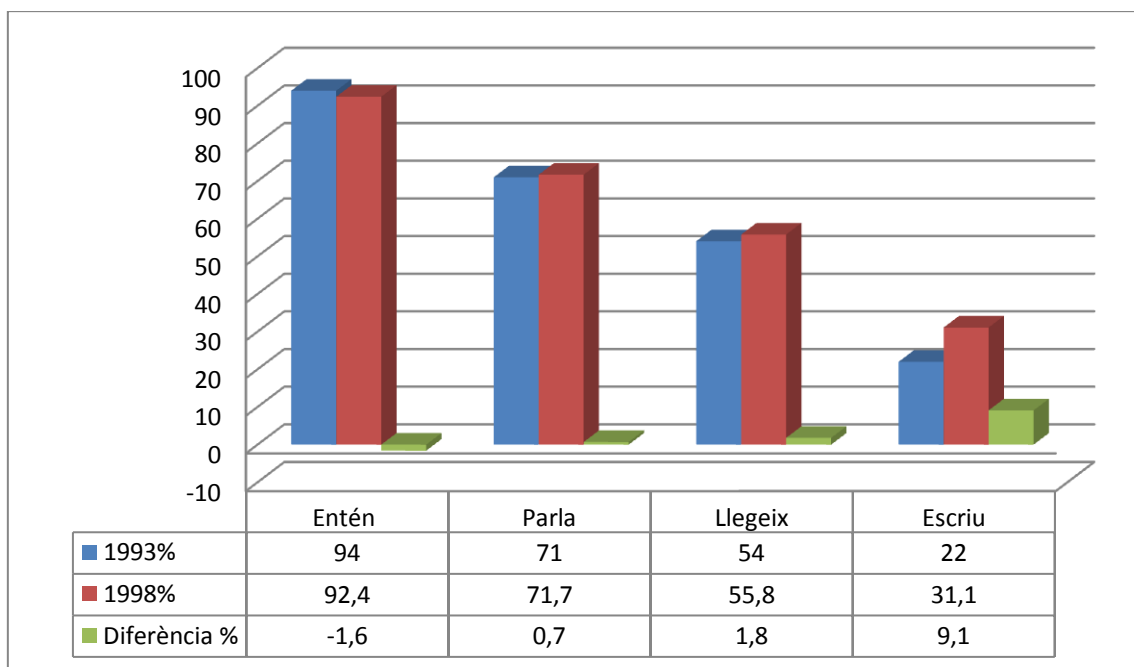

(Creació pròpia a partir de Villaverde 2002a).

(Creació pròpia a partir de Villaverde 2002a).

El Centro de Investigaciones Sociológicas va elaborar uns estudis sobre les quatre habilitats lingüístiques (parlar, escoltar, llegir i escriure) en la població de les Illes Balears a finals del segle XX (concretament els anys 1993 i 1998). Pel que fa a les macrohabilitats lingüístiques, no presenta gaire variació entre el primer i el segon estudi i els resultats semblen força positius per al català (Villaverde 2002a: 39).

(Creació pròpia a partir de Villaverde 2002a).

En canvi, les dades dels estudis són menys positives pel que fa a la llengua principal de la població. El 1993 el 50% dels balears declaraven que el català era la seva llengua principal, però el 1998 a aquest percentatge havia baixat fins al 41%. Pel que fa a l'espanyol, el 1993 el 45% dels balears la consideraven la seva llengua principal. El 1998 el percentatge augmenta lleugerament fins al 46,3%. Els balears bilingües (és a dir, amb el català i l'espanyol com a llengües principals) va passar del 4% el 1993 al 12% el 1998 (Villaverde 2002a: 39). Així doncs, en un període relativament breu de temps, podem comprovar com gairebé un 20% de la població balear que tenia el català com a llengua principal ha passat a tenir el català i l'espanyol com a llengües principals. En definitiva, es dona la paradoxa que, l'augment de coneixement de la llengua, no ha suposat un augment de l'ús, sinó més aviat el contrari. Un estudi posterior efectuat a petició de la Conselleria de Presidència del Govern de les Illes Balears l'any 2002, demostrava la tendència a augmentar la capacitat dels enquestats de parlar i escriure el

català: el 98,4% dels nascuts a les Illes entenen el català i el 84,4 de nascuts en un altre lloc. D'una altra banda, el 95,9% dels nascuts a les Illes el sabien parlar, contra el 47,2% dels que no havien nascut a les Illes (Villaverde 2002a: 41-42).

Altres estudis sobre els hàbits lingüístics dels joves balears ens han proporcionat dades valuoses per al nostre estudi. Una de les conclusions de la investigació de Melià (1997a) és que, entre els joves, hi ha una clara disminució del català com a llengua primera, en comparació amb els seus progenitors. L'explicació més immediata cal trobar-la en els hàbits de les parelles mixtes. De fet, en els casos de parelles homogènies autòctones el percentatge de transmissió és molt alt i en determinats entorns rurals voreja el 100%. Tanmateix, en els casos de parelles mixtes es fa palès un fet preocupant: el cònjuge catalanoparlant de la parella no transmet la seva llengua als fills i filles. Aquesta tendència, força evident a Palma, suposa el trencament de la transmissió de la llengua. Altres estudis (Elzo 2002), se centraven en els usos lingüístics familiars dels joves entre 15 i 24 anys: els resultats reflecteixen, igualment, un predomini clar de l'espanyol al 49% de les llars, contra el 42% de les llars en què es parla català i un 8% restant en què es farien servir indistintament ambdues. A tall de cloenda i seguint amb les dades demogràfiques, hem d'apuntar que a la capital de les Illes Balears, Palma, es constata una relació immediata entre immigració i ús del català. Per exemple, en els barris catalanoparlants, hi ha més alfabetització en català i una major grau d'integració en català entre els immigrants. Per contra, en llocs on s'ha concentrat majoritàriament població immigrada, no hi ha presència ni coneixement del català (Alomar 1995a).

CAPÍTOL III. LA TRANSMISSIÓ LINGÜÍSTICA

III.1. La transmissió lingüística intergeneracional

III.1.1. Introducció

La transmissió d'una llengua d'una generació a la següent és un fet clau per a la comunitat que la parla: si la llengua es transmet normalment de pares a fills, la comunitat té assegurada la continuïtat com a grup humà diferenciat; si la transmissió es trenca, la comunitat anirà perdent solidesa i s'anirà perdent i dissolent dins una o altres comunitats. La transmissió intergeneracional és, a més a més, un indicador qualitatiu de gran valor; ja que ens informa sobre la situació social de la llengua i sobre la vitalitat de la comunitat que la parla. En societats heterogènies i demogràficament canviant (en què són presents persones que pertanyen a dues o més comunitats lingüístiques socialment significatives, estretament interrelacionades i, tot sovint, en situació de conflicte), la tria de la llengua que es llega als fills no és donada pel sentit comú, sinó que respon a una decisió que l'individu ha de prendre de manera més o menys conscient. El fet que un individu decideixi transmetre als fills la llengua que ha rebut dels pares és indicatiu que, en la seva representació social, la llengua de la comunitat té un paper prou positiu, bé com a element identificador del grup, bé per la seva utilitat instrumental, o bé per totes dues coses alhora. En canvi, si l'individu no decideix transmetre als fills la llengua que ha rebut dels pares, sinó una altra present a la societat, hem de pensar que, en la comparació entre totes dues llengües, percep que la de les persones de l'altra comunitat proporcionarà al fills més avantatges (bàsicament instrumentals) que la seva pròpia llengua (Melià i Villaverde 2008).

Com hem apuntat diverses vegades, la supervivència d'una llengua depèn, en gran part, de la transmissió lingüística d'una generació a una altra. La interrupció d'aquesta transmissió pot significar la progressiva desaparició de la llengua, en general, en contextos de conflictivitat lingüística, en els quals la llengua dominant va prenent àmbits d'ús a la llengua recessiva, fins que, com a darrer estadi, ocupa l'àmbit familiar (Mas i Montoya 2011a: 96). En definitiva, i reprenent la definició donada per Enric Forner, podríem descriure la transmissió lingüística intergeneracional de la manera següent: "La transferència de la llengua a la generació següent al si de dos àmbits diferents: una comunitat i una família. En aquest últim cas només compten les decisions dels pares, això sí, dins el marc en què es mouen. En la transmissió global d'una

comunitat juguen, a més a més, les variables dels fluxos migratoris, si n'hi ha, i les diferències en les taxes de natalitat, si es donen, dels distints grups lingüístics” (Forner 2009: 359).

Joshua Fishman (1991) ja ho va advertir: tot intent de recuperar una llengua ha de tenir com a meta recuperar o mantenir en primer lloc la transmissió lingüística familiar. Un cop perduda la llengua de transmissió és molt difícil recuperar-la. En els territoris de parla catalana, l'evolució i la transmissió de llengües és un tema socialment rellevant perquè per a importants segments de la població el castellà, el català o altres llengües són un factor destacat de la identitat col·lectiva que requereix protecció, mitjançant intervencions públiques o polítiques i el manteniment de la lleialtat lingüística tant a nivell individual com privat. Com que les dinàmiques de transmissió lingüística familiar són diferents a cada territori de parla catalana, cal pensar que factors sociopolítics també haurien d'explicar pautes d'ús o d'abandonament. A partir d'aquesta premissa, Fishman establí una *escala gradual de disrupció intergeneracional*, fonamentada en la idea que la substitució lingüística es donava en el moment en què una llengua es deixava de passar de pares a fills: “Fishman determina vuit estadis —una espècie de procés acumulatiu— en què es poden trobar aquestes llengües. Tots els especialistes que estudien el cas català coincideixen a assenyalar que és un dels casos més reeixits de normalització lingüística, és a dir, de capgirament del procés de substitució lingüística, i situen Catalunya en l'estadi 1 de l'escala de Fishman —el més positiu per a la llengua amenaçada—, en què hi ha un cert ús d'aquesta llengua en el més alt nivell dels àmbits educatiu, laboral, governamental i dels mitjans de comunicació, tot i que no hi ha la seguretat que proporciona la gestió única dels organismes públics propis. Aquesta conclusió, juntament amb els resultats dels darrers estudis sociolingüístics quantitius, pot fer pensar que la transmissió intergeneracional del català no corre perill” (Mollà 2006: 393-394). De tota manera, a les zones perifèriques del domini lingüístic, com a la Catalunya Nord i les principals ciutats alacantines, el nivell de l'escala de transmissió és proper al vuit.

Tot i la importància de la transmissió lingüística intergeneracional, la realitat pel que fa als estudis sociolingüístics, és que tradicionalment no ha estat un tema gaire present. Per fortuna, aquesta dinàmica ha canviat darrerament i l'anàlisi de la transmissió lingüística intergeneracional ha passat a un primer pla: “La proliferació en els darrers anys

d'estudis sobre transmissió lingüística intergeneracional al nostre país respon a l'assumpció que l'ús familiar és un àmbit crucial en l'estructuració sociolingüística d'una societat amb contacte de llengües com la nostra. No és estrany que les tries lingüístiques en l'àmbit familiar influeixin decisivament si tenim en compte que, per una banda, la família determina la llengua d'origen dels individus i, per l'altra, les relacions que s'hi donen són, en general, quantitativament i qualitativament més intenses que en altres àmbits de la vida de les persones, com ara el laboral, el social, etc." (Mollà 2006: 393). En general, aquests estudis han intentat esbrinar les motivacions que impulsen les persones a utilitzar una llengua determinada (*tria lingüística*), sigui o no sigui la seva llengua d'origen o pròpia, en les seves relacions de parella, familiars, socials, etc. i les diverses conseqüències que es poden derivar d'aquesta decisió.

III.2. Antecedents sobre la transmissió lingüística intergeneracional del català

III.2.1. Introducció

Com hem vist, les polítiques afavoridores i la legislació vigent han permès la continuïtat i la consolidació del domini del castellà i l'arraconament de la llengua pròpia, especialment al País Valencià i amb menys intensitat a les Illes Balears i a Catalunya. No obstant això, les darreres dades sociolingüístiques presentades en referència Catalunya (EULC 2008) ofereixen la xifra esperançadora que el percentatge dels qui parlen català amb els fills és lleugerament més alt que el dels qui parlen català amb els pares i el nombre de parlants que afirmen tenir-hi el català com a llengua primera és més nombrós que els que declaren tenir el castellà. Aquestes dades, tot i els condicionants en contra, apunten al fet que el català encara té algun poder d'atracció social, si més no al Principat. La situació al País Valencià i a les Illes Balears no és la mateixa, ja que en ambdós casos hi ha més parlants que parlen català amb els pares, que no pas els que ho fan amb els fills.

Aquestes dades estadístiques sintètiques i generals es confirmen amb els estudis de detall: “Pel que fa a Catalunya, tant els estudis de l'àrea de Barcelona, de De Rosselló i Galindo (2004), Salvadó (1998), Subirats (1991 i 2002) i Boix (1992), com els de la zona de Tarragona, a càrrec de Querol (2003b) i Encinas i Romaní (2003), obtenen resultats semblants als realitzats en l'àmbit de tot Catalunya per Querol (2001 i 2003a), Torres (2003 i 2004), Vila (1993) i O'Donnell (1991): un augment de la transmissió intergeneracional del català i una disminució de la transmissió del castellà. En canvi, a les Illes Balears, els estudis de Villaverde (2003) i Querol (2002) conclouen una tendència al manteniment de la llengua adquirida en l'àmbit familiar, i al País Valencià, sens dubte l'àrea més analitzada, Montoya (1996), Querol (1989), Diéguez i Guardiola (2002), Clausell (1993) i Martí (1999) evidencien la situació preocupant del català, ja que en molts casos la transmissió apunta cap a la substitució pel castellà” (Mollà 2006: 397). En definitiva, podem parlar de tres tendències en la situació de la transmissió lingüística a tot el domini: a) una lleugerament positiva a l'augment de la transmissió del català (a Catalunya), b) una de conservació (a les Illes Balears), i c) una de negativa (al País Valencià).

III.2.2. Recerques qualitatives

Des de la perspectiva dels estudis qualitius sobre la transmissió lingüística intergeneracional, fins ara només hi ha estudis de les realitats catalana i valenciana: Emili Boix (1995, 1997 i 2009) va estudiar la transmissió en les parelles mixtes a Barcelona. Les conclusions a què va arribar són que en el 62% d'aquestes parelles cada cònjuge manté i transmet la seva llengua, el 15% transmeten l'espanyol i el 22% el català. Vilardell (1999) va estudiar les parelles lingüísticament mixtes a Sabadell. Mas i Montoya (2011b) han estudiat la transmissió familiar del català a tot el País Valencià i, fonamentalment, les etapes d'interrupció de la transmissió lingüística des del segle XIX; els casos de recuperació de la llengua, i les raons donades pels parlants per justificar l'abandonament del català: a) internes (instrumentals i ideològiques) i b) externes (alienes als parlants, com l'escolarització). Montoya (1996) va fer el mateix a la zona d'Alacant, per tal de determinar les raons que han portat els alacantins al canvi de llengua. Finalment, Mas (2006) va estudiar la zona de Guardamar i va confirmar el descens de percentatge d'ús del català a través de tres generacions: el 27,8% dels avis parlaven català, el 18% dels pares i, tan sols, el 8,6% dels fills.

III.2.3. Recerques quantitatives

Des del punt de vista quantitatiu, cal tenir presents els treballs derivats de l'exploració de la sèrie d'enquestes de l'Àrea Metropolitana de Barcelona feta per Subirats (1991, 1992 i 2002). Per zones, Subirats (1991 i 1992) va estudiar la zona metropolitana de Barcelona; Aracil (1982) i Ninyoles (1969 i 1982) València; Montoya (1986, 1995, 1996 i 1997) l'evolució d'aquest procés a Alacant; Querol (1989) als Ports i el mateix Querol (2002) a les Illes Balears. En general, podríem dir que els estudis reflecteixen una tendència entre els enquestats a la convergència lingüística en la llengua de la parella, amb cert avantatge del castellà. Però pel que fa a la vitalitat de la llengua, el català repren posicions com a llengua de transmissió intergeneracional en les parelles mixtes i és la llengua majoritàriament parlada al fill (Melià i Villaverde 2008). Tanmateix aquestes dades no són homogènies en totes les zones del domini lingüístic. Centrant-nos en els resultats dels estudis i comparant les dades de la transmissió intergeneracional al País Valencià, les Illes Balears, Catalunya i Andorra, cal constatar que al Principat és on es dona més l'adquisició del català com a llengua primera, amb gairebé un 60% de la població. Andorra i Balears presenten un percentatge proper al 40%, mentre que al País Valencià és dona el percentatge menor: un 22%. Pel que fa al percentatge de progenitors que presenten el català com a llengua primera, el percentatge més baix es dona a Andorra (25%), segueixen el País Valencià (26%) i les Illes Balears (38%) i, finalment, el percentatge més alt apareix a Catalunya (45%). En parelles homogènies catalanoparlants, aquests percentatges disminueixen en els fills en el País Valencià (en 4 punts) i augmenten a les Balears (+1,4), Andorra (+8) i Catalunya (+14). El 76% dels fills de les parelles mixtes aprenen català com a llengua primera al Principat, el 61% a Andorra, el 46% a Balears i, tan sols, el 30% al País Valencià (Querol 2004b: 46).

III.2.3.1. Catalunya

Segons l'estudi comparatiu de Solé i Torrijos (2009): "A Catalunya continua la tendència a favor del català en el procés de transmissió lingüística intergeneracional, ja que en aquest període [de 1998 a 2008] la diferència entre l'ús del català amb els fills i amb la mare es manté per sobre dels 9 punts percentuals" (Solé i Torrijos 2009: 92). Així doncs, els resultats de la transmissió lingüística a Catalunya semblen favorables al català. Segons les dades de l'EULC 2003, a Catalunya la transmissió lingüística familiar fóra lleugerament favorable al català: aproximadament un 40% dels enquestats parlaria català amb els pares; mentre que gairebé un 51% el parlarien amb els fills. El percentatge del castellà, en canvi, fóra negatiu: del 50% que parlarien castellà amb els pares, només el 39% el parlaria amb els fill (EULC 2003: 9).

D'una altra banda, el 95% de les parelles amb els dos cònjuges catalanoparlants transmeten la seva llengua als fills. En els cas de parelles on els dos cònjuges són castellanoparlants, hi ha una gran diferència generacional, des del més del 80% dels que mantenen el castellà entre les parelles de més de 46 anys i la mitjana del 60% que ho fa en les parelles de menys de 46 anys. Finalment, en les parelles mixtes, segons els grups d'edat la transmissió del català fluctua entre el 40% i el 70%, amb una mitjana propera al 50%: "Les parelles en què els dos membres parlen en castellà també experimenten una atracció cap al català. Observem una clara progressió del nombre de fills als quals només s'ha parlat en català, començant pels de més edat, va del 5,1% a l'11,2%, al 22,7% i s'arriba al 24,6% dels més joves. Correlativament, el percentatge de fills als quals només s'ha parlat en castellà ha baixat seguint les mateixes franges d'edat: del 89% al 80,3%, al 63,4% per arribar al 55,4% dels més joves" (Querol 2004c: 280-281).

De tal manera que cal concloure que "les dades que hem comentat sobre la transmissió lingüística mostren una tendència claríssima cap a la transmissió del català, especialment en els progenitors més joves, que són els que encara estan en edat fèrtil i els que, previsiblement, poden marcar la mateixa pauta en els de la generació posterior. Els pares d'edat compresa entre 15 i 30 anys mai no transmeten només el castellà quan ambdós cònjuges són catalanoparlants ni quan un dels dos parla castellà. Altrament dit, només transmeten el castellà quan ambdós pares són castellanoparlants (55,4%) i quan els pares parlen altres combinacions de llengües que inclouen idiomes diferents

(16,7%). És a dir, en aquesta franja d'edat es transmet el 45,2% només el català, el 13,5% ambdues llengües, el 35,6% el castellà, i el 5,8% una altra llengua” (Querol 2004c: 284). Torres (2007) va analitzar l'Enquesta sobre els Usos Lingüístics a Catalunya (*EULC*) a partir de l'ITIC: els resultats positius es donaven a Andorra, Catalunya i les Illes Balears; al País Valencià i a la Franja d'Aragó l'índex reflectia una situació de manteniment; mentre que tant a la Catalunya Nord com a l'Alguer l'índex resultava negatiu (també a Strubell 2009). Subirats (1991 i 1992) va estudiar la transmissió al Principat a partir de l'Enquesta Metropolitana (1986) i de l'Enquesta de la Regió Metropolitana de Barcelona (1990).

Aquests estudis xifraven en un 24% les famílies catalanoparlants, mentre que les famílies castellanoparlants havien passat del 55% el 1986 al 44% del 1990. La diferència de percentatge es corresponia amb famílies que es declaraven bilingües. Els treballs posteriors de De Rosselló i Galindo (2003): “A grans trets, a la Regió Metropolitana de Barcelona es transmet més el castellà als fills que no pas el català: l'any 2000, el 55,2 % dels enquestats declarava parlar el castellà als seus fills; el 38,4 % deia fer-ho en català, i un 6,2 % declarava transmetre ambdues llengües (vegeu el gràfic 3.1). Comparativament, els percentatges de l'any 2000 s'acosten força als de 1995. Per tant, des d'un punt de vista diacrònic, no s'observen canvis significatius en la llengua de transmissió familiar. Una anàlisi sincrònica de les mateixes dades, però, revela que aquests percentatges no es distribueixen homogèniament ni en tot el territori ni en totes les franges d'edat” (De Rosselló i Galindo 2003: 270).

Per les característiques pròpies de l'àrea metropolitana de Barcelona i per la seva rellevància demogràfica, els resultats il·lustren la transmissió de la llengua en un context, en principi, poc afavoridor per al català: “El català és el codi que transmeten als fills els entrevistats procedents de famílies catalanòfobes, amb independència de la zona territorial. Això es constata ja al 1995 i es reafirma en les dades de 2000, que o bé es mantenen —com en el cas de Barcelona—, o bé tenen una tendència a l'alça (tant a la primera com a la segona corona). Per zones, observem que l'any 2000 no hi ha pràcticament substitució lingüística a la segona anella (el 98,3 % dels enquestats que tenia el català com a llengua familiar la transmet als fills). A la primera corona el català també és el principal codi de transmissió intergeneracional dels catalanoparlants (90,2%), tot i estar poblada majoritàriament per gent de llengua primera castellana.

D'altra banda, els qui decideixen cessar la transmissió del català passen a engruixir els efectius tant dels qui transmeten exclusivament el castellà com dels qui transmeten ambdues llengües. Aquest equilibri es trenca lleument a la primera corona, amb un percentatge superior —tot i que decreixent des de 1995— de pares que transmeten ambdues llengües, més que no pas el castellà” (De Rosselló i Galindo 2003: 275-276).

En el cas de les comarques tarragonines: “La transmissió pares/entrevistats en parelles monolingües és molt estable, tant en parelles catalanoparlants com en parelles castellanoparlants. Les parelles monolingües d'altres llengües han transmès aquestes llengües als seus fills en un 73,8%, mentre que la resta (el 26,2%) transmeten el castellà. En la resta de combinacions, amb molt pocs efectius, el castellà té un pes lleugerament superior al català” (Encinas i Romaní 2003: 61). En aquest cas, la influència generacional sembla una causa determinant en la tria lingüística: “L'edat és un factor influent: a mesura que l'edat de la parella disminueix, la proporció de parelles que parla més en català al seu fill augmenta (tant en parelles mixtes com homogènies), especialment a partir de 45 anys en avall” (Encinas i Romaní 2003: 62).

En relació amb la llengua que les parelles parlaven amb els pares: “Destaca el manteniment de la proporció de les parelles que mantenen el català com a llengua de parella, mentre que es dona una lleugera disminució de les parelles castellanoparlants, i la proporció d'altres combinacions és superior. Creiem que pot ser degut al fet que els fills tenen una percepció diferent de l'idioma habitual dels pares quan aquest és diferent per a cada individu de la parella. Els pares continuaran dient que el seu idioma habitual és un mentre que els fills percebran que l'idioma habitual és un altre, per això les combinacions mixtes són menors quan és el fill qui diu quin és l'idioma dels pares (llengua dels pares) que quan és la mateixa parella qui defineix el seu idioma habitual (llengua de parella)” (Encinas i Romaní 2003: 63-64). Les conclusions de la transmissió lingüística a les comarques tarragonines serien les següents: a) la transmissió lingüística intergeneracional és favorable lleugerament al català, b) és estable, c) hi ha un discret canvi del castellà al català, i d) la influència de la mare continua sent determinant en la tria de la llengua en els matrimonis mixtos.

III.2.3.2. El País Valencià

En el cas del País Valencià, els estudis dedicats a la transmissió lingüística intergeneracional, en alguns casos determinats, més que un retrocés en la transmissió del català com a llengua primera, descriu i reflecteix un procés incipient però consolidat de substitució lingüística. A partir de l'Enquesta Sociolingüística al País Valencià (1985), Montoya (1989) estudiava tres generacions de parlants (dels avis als néts), entre els quals el retrocés de l'ús del català se situava en 25 punts. Un estudi posterior de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua (2004), que també estudiava la transmissió en tres generacions, arribava a uns resultats un pèl més positius: el retrocés en l'ús del català entre els avis i els néts era només de 13,9 punts. A més a més, l'ús del català dels fills era superior en dos punts als dels pares. Casesnoves (2002) va fer estudis semblants de les ciutats de Xàtiva i València que confirmaven el retrocés de l'ús del català, a costa d'augmentar els casos de bilingüisme.

D'una altra banda, Forner (2009) ha estudiat la transmissió lingüística intergeneracional (en tres generacions: fills, pares i avis) a Castelló de la Plana, que és una ciutat rellevant, atès que es tracta de la capital de la província de Castelló i la primera del nord del País Valencià que ha començat a patir un procés de substitució lingüística a favor del castellà. Els resultats de l'estudi de Forner (2009: 362-364) pel que fa a la transmissió intergeneracional ofereixen les dades següents: en la generació dels avis castellanencs dominava el català com a llengua primera amb gairebé el 58%, el castellà ho era pràcticament del 41% de la població i els avis bilingües a penes arribaven a mig punt percentual (0,30%). En la generació dels pares, el castellà passa a ser la llengua majoritària amb gairebé el 50% dels casos (amb un augment del 9%), el català ho és del 48% (amb un descens d'un 10%) i els bilingües, per bé que augmenten més del doble, no passen del 0,72% dels casos. Finalment, en els fills es consolida de manera ferma el castellà en més del 58% (un altre cop augmenta un 9%), el català es redueix al 37% (aquest cop disminueix un 11%) i els bilingües augmenten exponencialment fins al 2,61%. En el cas de transmissió de pares a fills en parelles homogènies catalanes, el 83% transmeten el català als fills, el 14% el castellà i el 2% ambdues. En les parelles homogènies castellanencs, més del 98% transmeten el castellà, tan sols un 0,67% transmeten el català i no es donen exemples de transmissió de les dues llengües (Forner 2009: 365-367).

Aquests percentatges coincideixen amb els d'altres zones del domini lingüístic que pateixen aquesta situació preocupant i, com apuntava Subirats (1991: 82), en aquests casos el castellà és el que es comporta a nivell de transmissió lingüística com si fos la llengua pròpia de la zona: “La manca quasi absoluta (1,87%) de transmissió del català als fills de parelles castellanoparlants és comuna a tot el País Valencià i amb un percentatge quasi idèntic: en el 98% dels casos es reproduïx el castellà (Querol 2000: 112). A la resta del domini lingüístic les dades són semblants: un 99% a l'àrea metropolitana de Barcelona (Subirats 2002: 46) i un 95% a les Illes Balears (Querol 2002: 7). Segons les dades de què disposem, el fracàs de la plena integració lingüística dels immigrants és general a tot el territori lingüístic català” (Forner 2009: 367).

III.2.3.3. Altres zones del domini lingüístic

Chessa (2003) va estudiar la transmissió lingüística del català a la ciutat de l'Alguer i va constatar la precària situació de la llengua, atès que només el 6,53% dels pares parlaven català i el 0,69% dels fills, dades que apunten de manera fefaent a la desaparició del català a l'Alguer en una generació. Torres (2006) va estudiar també la transmissió del català a Andorra a partir de l'Enquesta sobre els Usos Lingüístics a Andorra de 2004. En aquests cas, aproximadament un 88% dels progenitors catalans transmetien la llengua catalana als seus fills, per un 12% que ho feien en les parelles d'un altre origen.

III.2.3.4. Illes Balears

Per tal de descriure la situació de la transmissió lingüística a les Illes Balears, seguirem l'anàlisi de Villaverde (2004) a partir de les dades de l'Enquesta Sociolingüística de 2003 i centrada en les generacions actuals de pares i fills. Centrant-nos en la generació dels pares, les dades són les següents: el 43% dels enquestats tenien ambdós progenitors catalanoparlants, el 40% ambdós castellanoparlants, el 6% un catalanoparlant i l'altre castellanoparlant i un 5% tenien progenitors que s'expressaven en altres llengües. Pel que fa a la llengua de relació amb els pares, lògicament, no hi ha gaires divergències: el 45% ho fan només o més en català, el 47% ho fan només o més en castellà, la resta ho fan només o més en una altra llengua. En el cas dels nascuts al domini lingüístic català, aquests percentatges varien de manera substancial: el 72% es relaciona només o més en català, el 25% només o més en català i, a penes, un 1% ho fa només o més en una altra llengua (Villaverde 2004: 73-74).

És evident que en aquest context familiar les llengües primeres dels progenitors determinen de manera necessària la llengua de relació i la tria lingüística dels fills. Així doncs, en els casos amb dos cònjuges catalanoparlants, el 95% dels casos la llengua de relació és el català; en els casos de dos cònjuges castellanoparlants, el percentatge arriba al 98%. Quan el pare és castellanoparlant i la mare és catalanoparlant, un 58% parlen amb la mare en català i un 33% parlen només o més castellà. Quan la mare és castellanoparlant i el pare catalanoparlant, un 57% parlen català amb el pare i un 39% parlen només o més castellà (Villaverde 2004: 74-75). Tenint en compte aquestes dades absolutes, cal cridar l'atenció sobre el fet que els castellanoparlants demostren una major fidelitat a la pròpia llengua que els catalanoparlants. Per bé que la diferència a nivell percentual no sigui molt alta, comproven que un 3% més del cònjuges castellanoparlants transmeten la seva llengua. D'una altra banda, i aquest és un indicati rellevant per al nostre estudi, en els casos de parelles mixtes català/castellà, cal sobreentendre que tots els fills parlen castellà amb el progenitor castellanoparlant i que, per contra, a penes un 60% d'aquests fills usen habitualment el català.

Així doncs, en les famílies balears, la tendència general és que els cònjuges parlin en la seva llengua pròpia amb la família i aquesta és la llengua que es tendeix a mantenir. Això vol dir que les parelles catalanoparlants tendeixen a mantenir el català, mentre que

les parelles castellanoparlants mantenen el castellà. Cal parar atenció, no obstant això, a una tendència que sembla consolidar-se: “Destaca l’augment considerable de persones que s’atribueixen una doble adscripció lingüística a costa del grup L1cat, [...] un fet que suposa un canvi respecte del caràcter ben perfilat dels grups lingüístics que anys enrere presentava la societat balear” (Villaverde 2003: 160).

Un altre estudi fonamental en l’àmbit balear és el de Melià i Villaverde 2008. El punt de partença de l’article és el funcionament del mecanisme de transmissió intergeneracional a partir de les dades donades per l’índex de transmissió intergeneracional (o ITIC), que hem descrit al capítol II. A més a més, tenen en compte altres aspectes com la tria a favor del català o la socialització de la llengua (Melià i Villaverde 2008: 62-64). Segons els càlculs elaborats per Melià i Villaverde (2008: 64), l’ITIC a les Illes Balears presentaria un lleu percentatge positiu (0,06). Aquest percentatge és superior a Menorca i a les zones de Mallorca que no pertanyen a la badia de Palma. De fet, els dos estudiosos demostren la constant que, com més gran és la població tinguda en compte, menor és el percentatge. Altres factors significatius tenguts en compte, entre d’altres, han estat: l’edat (com més grans són els fills, més baix és el percentatge), i la llengua familiar (en el cas de les parelles catalanoparlants l’índex augmenta fins al 0,11; mentre que en les parelles castellanoparlants l’índex és lleugerament negatiu: -0,04. En definitiva, les conclusions de l’estudi són les següents: a) el castellà és la llengua principal de relació entre els cònjuges; b) de manera habitual els cònjuges transmeten la pròpia llengua i els fills i filles responen en aquesta mateixa llengua; c) els cònjuges no perceben parlar altres llengües amb els fills i filles com un problema; d) l’objectiu a priori dels cònjuges és que els seus fills i filles aprenguin tantes llengües com puguin; e) per la influència contextual, els residents als pobles es tendeixen a identificar amb el català i els residents a la badia de Palma amb el castellà; i f) les famílies consideren que l’escola garanteix completament l’aprenentatge de les dues llengües oficials a les Illes Balears (Melià i Villaverde 2008: 64-70).

III.3. La transmissió lingüística en parelles mixtes

III.3.1. Introducció

En un context globalitzat, cal replantejar-se diversos aspectes relacionats amb la diversitat lingüística, el contacte lingüístic i les formes d'interacció socials i familiars en entorns plurilingües. En les parelles mixtes, la tria de la llengua de comunicació entre els cònjuges i amb els fills molt poques vegades és fruit d'una reflexió o d'una tria conscient, per bé que aquesta decisió resulta transcendent per a la identitat lingüística dels fills, pel seu repertori i per les seves relacions familiars i socials. A partir de la llengua es donen diversos excessos que acaben discriminant un grup determinat de parlants i la seva pròpia identitat, mitjançant la imposició d'ideologies lingüístiques dominants fonamentades en valors com l'homogeneïtat (contra el plurilingüisme), el monolingüisme (contra el multilingüisme), la identitat monolítica (contra les identitats complexes), la llengua estatal i internacional (contra les llengües minoritàries i/o minoritzades) i la llengua nacional estandarditzada (contra les llengües regionals) (Cambra 2011: 11-12).

En aquest context és determinant el paper de les parelles mixtes, no només en l'àmbit de la transmissió lingüística, sinó força més enllà en el sentit que reflecteix diversos processos de contacte i socialització lingüístics: "L'àmbit de les parelles mixtes de progenitors resulta molt interessant perquè aporta a nivell local dades sobre els efectes de l'ampliació dels contactes entre els grups lingüístics i culturals a nivell global; molt especialment sobre la convivència sota un mateix sostre de llengües amb la doble funció de comunicació i de significació social; és a dir, portadores d'un sentiment de pertinença identitària. La seva multiplicació i variació són beneficioses perquè fan més gran l'espai interlingüístic, l'encontre i el contacte de les llengües i dels seus parlants i perquè és una possibilitat de creativitat en una zona particularment delicada. També són una mostra esperançadora del fet que les llengües poden conviure en harmonia en les persones i en l'espai, una fita que s'haurà d'anar conquerint pas a pas, tant des de la vida quotidiana com des de la recerca, per tal d'arribar algun dia a una acceptació de les identitats múltiples, la reorganització de les formes de comunicació global de l'espècie humana, tot protegint les llengües pròpies, que assegurin el vincle simbòlic amb la comunitat lingüística de cadascú" (Cambra 2011: 12-13).

Els fills d'aquestes parelles mixtes presenten diferències amb els fills de les parelles uniculturals: a) són biculturals socialment (pertanyen a dos sistemes de valors i dos conjunts de models d'actuació i d'expectatives que poden generar inconsistència en els seus processos de socialització), b) poden patir determinat rebuig per alguna de les comunitats o entorns familiars als quals pertanyen, i c) tenen menys prejudicis. En general, "els nens bilingües tenen més flexibilitat cognitiva i són menys dogmàtics que els nens monolingües, i que tenen actituds intergrupals més favorables" (Solé 2009: 9-10). Pel que fa als tipus de parelles mixtes, cal distingir-ne tres grups atenent els orígens dels cònjuges: a) Famílies en què els dos cònjuges han nascut al territori lingüístic (+MP). b) Famílies en què només un dels cònjuges ha nascut al territori lingüístic (+/-MP). c) Famílies en què els dos cònjuges han nascut fora del territori lingüístic (-MP). Com més nombrosa sigui la població immigrant, més gran serà el nombre de parelles -MP. De fet, aquest ha estat el factor que més directament ha influït en l'evolució de la confecció de les parelles a les Illes Balears i, per tant, a la transmissió intergeneracional de la llengua (Melià i Villaverde 2008: 62-63).¹

En definitiva, com hem dit diverses vegades, la transmissió lingüística intergeneracional resulta un indicador de força interès qualitatiu i que descriu amb fidelitat la vitalitat d'una llengua i de la seva comunitat de parlants. Si es decideix transmetre la llengua rebuda pels pares, significa que es valora positivament com a un instrument d'identitat i d'integració amb utilitat instrumental. Per contra, la renúncia suposa considerar la llengua adoptada com a més avantatjosa per als fills i filles (Melià i Villaverde 2008: 62).

¹ Caldria afegir per tal de facilitar la comprensió que segons la procedència lingüística dels progenitors (origen) i les pràctiques lingüístiques a la llar (pràctica) podem distingir les tipologies familiars següents: a) famílies lingüísticament homogènies (coincidència en l'origen i les pràctiques); b) famílies lingüísticament heterogènies per pràctiques (coincidència en l'origen, però divergència en la pràctica dels progenitors amb els fills); c) famílies lingüísticament heterogènies per origen (divergència en l'origen i coincidència en la pràctica); i d) famílies lingüísticament heterogènies per origen i per pràctiques (per tant, s'usa més d'una llengua a la llar) (De Rosselló, Galindo i Vila 2002: 97-98).

Per bé que la correcció política i certes posicions allunyades de la realitat intenten sostenir el contrari, la realitat és que el conflicte i la competència és una norma habitual quan trobem llengües en contacte en un context determinat. Lògicament això també es dona amb el català i el castellà a la major part del domini on es parla la llengua: “La situació del català i del castellà a Catalunya [i per extensió a la resta del domini lingüístic] és de competència i de conflicte més que no pas de coexistència pacífica. Encara que una persona que pugui entendre i parlar ambdós idiomes, l’un o l’altre és l’idioma *dominant* o *habitual* de l’individu. Un augment estadístic de les posicions d’un dels idiomes com a mitjà habitual de comunicació pot constituir un perill real o aparent per a l’altre idioma. El lloc en què s’acusen més les pressions per parlar un idioma o l’altre és la llar sociolingüísticament mixta, en què un dels pares prové d’un ambient catalanoparlant, i l’altre es va criar en un ambient castellanoparlant” (O’Donnell 1991: 75).

En aquest context, diguem-ne de frontera, la idea de lleialtat lingüística és fonamental per justificar i donar raó de les tries lingüístiques operades a l’interior de les parelles mixtes. Per bé que cal apuntar que el futur d’una llengua depèn en gran part de la llengua transmesa als fills i de la seva posterior socialització, Villaverde (2004: 76) responsabilitza les parelles mixtes de la disminució de l’ús del català i ho justifica de la manera següent: “Mentre que el 97,8% dels individus que tenen el català com a llengua pròpia i una parella amb el català com a llengua habitual parlen en català o més en català que en castellà amb la parella, només l’11,6% dels individus amb el català com a llengua pròpia i una parella amb el castellà com a llengua habitual parlen en català o més en català que en castellà amb la parella; el 77,6% hi parlen en castellà o més en castellà que en català. És a dir, tres de cada quatre catalanoparlants amb una parella castellanoparlant empren el castellà per comunicar-se amb la seva parella. Quan es produeix el cas invers (persones amb el castellà com a llengua pròpia amb parelles catalanoparlants), només un de cada quatre individus parla amb la parella en català o més en català que en castellà, mentre que el 65,8% hi parlen en castellà o més en castellà que en català”.¹

¹ A més a més, O’Donnell 1988. Per a la definició de parella mixta lingüística, Strubell 1981 i Bastardas 1985. Per a l’estudi de les parelles mixtes a la ciutat de Mataró (Maresme), O’Donnell 1991: 76-78.

III.3.2. La transmissió lingüística de la llengua catalana en parelles mixtes

III.3.2.1. Catalunya

En general, pel que fa a l'ús de la llengua catalana en les parelles lingüísticament mixtes a Catalunya no difereix gaire de la de les mateixes parelles a la resta del domini lingüístic: la tendència majoritària és la convergència al castellà. Per bé que en entorns afavoridors (relacions socials, professionals, acadèmiques, etc.), es manté el català aproximadament en 2/3 de les parelles mixtes i, fins i tot, es donen processos de bilingüïtzació (en aquests casos per raons escolars) en parelles homogènies en castellà. De tal manera, que es podria afirmar amb els riscos de tota generalització que la tendència a Catalunya seria que cada cònjuge transmetés la seva llengua (Ballarín 2011: 90-91).

No obstant això, els comportaments dins de les parelles mixtes determinen una sèrie de comportaments que no són gaire favorables per al català. En primer lloc, es constata la tendència a la convergència en castellà de la comunicació entre les parelles (no és gaire habitual que cada un mantingui la seva llengua i, per tant, el més feble, el catalanoparlant, s'hi adapta). En segon lloc, la tria lingüística, llevat de casos molt determinats, és el resultat d'una conjuntura determinada, més que no pas un procés consensuat i reflexionat de la parella. En tercer lloc, els fills d'aquestes parelles acostumen a tenir un domini suficient de les dues llengües. Una altra cosa és l'ús i la percepció de la llengua, que només forma part de la identitat cultural dels catalanoparlants (Ballarín 2011: 111-112).

A partir de l'estudi de Galindo i Payà (2000: 61), sobre les parelles mixtes català/castellà de l'àrea metropolitana de Barcelona, es poden establir una sèrie d'hipòtesis força útils i entenedores: a) les parelles mixtes usen gairebé sempre el castellà com a llengua de comunicació, b) en general, cada cònjuge parla en la seva primera llengua als fills; c) els fills tendeixen a dirigir-se a cada progenitor en la seva primera llengua, i d) entre els germans acostumen a interactuar en català. En general, podem il·lustrar el comportament de les parelles mixtes al Principat a partir dels resultats obtinguts a Barcelona i a la seva àrea metropolitana de la manera següent: "Els informants procedents de llars lingüísticament mixtes opten principalment pel català com a llengua de comunicació amb els fills. Això no obstant, les diferències per

territoris són remarcables. A Barcelona, l'any 2000, el percentatge de transmissió del català depassa el 71 %, a la segona corona arriba al 60 %, i a la primera corona assoleix només el 51,9 %. En comparació amb el 1995, la dada que més sobresurt és la pèrdua de 15 punts del català a la segona corona. Tanmateix, volem insistir que el grup bilingüe familiar és constituït per un nombre molt baix d'informants, i això té com a conseqüència que el marge d'error sigui molt elevat. Pensem que és precisament aquest fet el que explica un salt percentual tan important en només cinc anys” (De Rosselló i Galindo 2003: 276).

En aquest cas, “el percentatge de transmissió és inferior, amb tendència a decreïxer en les dues franges d'edat joves: el 79,3 % entre els de 40 a 49 anys i el 73,2 % entre els de 30 a 39. Entre les persones que interrompen la transmissió intergeneracional del castellà, hi ha una majoria que opta pel català com a llengua de comunicació amb els fills [...]: el 62 % s'inclina pel català, mentre que el 38 % opta per emprar les dues llengües” (De Rosselló i Galindo 2003: 281). A més a més, el comportament dels matrimonis mixtos també mostra una tendència molt clara en favor del català per franges d'edat: “Observem la progressió que es fa començant per les parelles de més edat que només han transmès el català: 41,7%, 60,9% i 70,6%, però baixa al 50% dels més joves. Ara bé, en aquesta franja d'edat no hi ha cap parella que parli només en castellà als seus fills; l'altre 50 % parla als fills en les dues llengües. Si ens fixem en els que només han transmès el castellà, el descens és ben espectacular, perquè es passa del 89 % dels més vells al 0 % dels més joves” (Querol 2004c: 281).

Emili Boix va estudiar posteriorment la transmissió lingüística en parelles mixtes de Barcelona, algunes de les conclusions a què va arribar en el seu treball les resumeix de la manera següent: “Alguns entrevistats fan un treball de preservació de la imatge, és a dir que aparenten ésser més ‘catalans’ del que de debò són. En segon lloc, ens proporcionen dades quantitatives sobre la transmissió lingüística intergeneracional: quaranta-sis parelles transmeten les dues llengües (cada cònjuge la seva), vint-i-dues sols el català i onze sols el castellà. En tercer lloc, es descriu la norma d'adaptació sistemàtica al castellà, que explica que les parelles, en aclaparadora majoria, s'iniciïn parlant el castellà. Aquesta norma s'imposa per la força de les coses. Finalment, es fa palès que la tria lingüística amb els fills no és fruit d'una decisió deliberada, sinó que ‘surt’ així” (Boix 2009: 126).

En el cas concret de la ciutat de Mataró, estudiada per O'Donnell (1991: 79-81), les dades que cal tenir en compte són les següents: el 80% preferia el català, el 14% el castellà i un 6% es declaraven bilingües. Entre els que triaven el castellà, les raons donades per justificar aquesta decisió eren, fonamentalment, la comoditat personal i per una qüestió pràctica. Tot i trobar-nos amb una realitat bilingüe, la realitat és que els entrevistats s'acabaven identificant amb un grup lingüístic o comunitat determinada. I, en acabat, era molt difícil canviar aquests hàbits lingüístics en favor, per exemple, del català tant a nivell familiar com a nivell social. En definitiva, les parelles mixtes de Mataró demostren una clara preferència pel català, en contra de la tendència percebuda a l'àrea metropolitana barcelonina, en la qual dominava clarament la transmissió lingüística intergeneracional del català (O'Donnell 1991: 81 i Vallverdú 1988). En aquest context els canvis demogràfics, com sempre, tenen un pes decisiu: "El fet que els immigrants de fora de Catalunya tinguin més fills suggereix amb insistència que el castellà encara dominarà pel que fa al nombre global de parlants. Finalment, com que quasi tots els catalans són bilingües, i molts castellanoparlants no, els catalans han de canviar d'idioma per acomodar-se als que no entenen el català. Així, l'ús del castellà esdevé una solució ràpida i fàcil per a molts problemes de comunicació" (O'Donnell 1991: 81).

D'una altra banda, Elisenda Vilardell ha estudiat el funcionament de les parelles mixtes a Sabadell i el motiu que dóna per justificar el seu estudi és el següent: "L'interès de centrar l'estudi en parelles els membres de les quals tenen un origen diferent (PLM) rau en el fet que són nuclis que poden ser analitzats com un reflex minimitzat de la societat catalana; ja que, en principi, són els nuclis familiars en què la percepció de la realitat lingüística pot ser viscuda de maneres més diverses i, per tant, és on es poden confrontar visions i actituds més diferents. Molts estudis sociolingüístics han remarcat la importància de les decisions lingüístiques d'aquestes unitats familiars en el procés de subsistència d'una llengua en una situació de contacte lingüístic asimètric" (Vilardell 1999: 46. I, a més a més, O'Donnell 1989 i 1995, Vila 1993 i Boix 1995). En general, les parelles lingüísticament mixtes de la ciutat de Sabadell tendeixen al monolingüisme en l'actuació com a parella i a nivell familiar s'acostuma a reproduir el model lingüístic relacional entre els progenitors; tot sovint, força afavoridor de la presència exclusiva del castellà. Les raons que expliquen aquests comportaments són que aquestes parelles mixtes tendeixen a acomodar-se a la realitat sociolingüística del seu context, que

afavoreix el castellà i, des del punt de vista ideològic, justifiquen les seves opcions a partir del respecte, la naturalitat i la normalitat i defugen, en tots els casos, qualsevol bri de conflictivitat lingüística (Vilardell 1999: 48-53).

III.3.2.2. El País Valencià

La realitat lingüística del País Valencià mostra clarament un ràpid procés de defecció del català, provocat per la situació sociopolítica i pel fort contingent castellanoparlant arribat en diverses etapes al territori, entre d'altres raons. El fet és que, de generació en generació, cada cop són menys nombrosos els parlants de català que transmeten la seva pròpia llengua als seus fills. De tal manera que, a hores d'ara, podem afirmar que els catalanoparlants són una minoria al País Valencià (Bernat 2011: 57-58).

Casesnoves (2002) va analitzar les parelles mixtes a la ciutat de València. Va estudiar només tres casos, però és suficient per fer-se una idea de la situació a la capital del País Valencià. En tots els casos, les mares eren nascudes a València per bé que castellanoparlants, atès que els seus progenitors provenien d'altres zones de l'Estat espanyol. Els pares que provenien de pobles catalans diferents de la capital transmetien la llengua catalana als seus fills. Però aquells que havien nascut a la capital havien patit un procés de bilingüització o de substitució que havia culminat amb la transmissió del castellà als fills. En tot cas i encara que el pare parlés català, la llengua de comunicació familiar era el castellà i, consegüentment, aquesta era la llengua que al cap i a la fi es transmetia als fills. A partir de les dades obtingudes per Casanoves es pot inferir que, en aquests contextos heterogenis la llengua que es parla a casa és la predominant. Amb alguna excepció no gaire significativa, la llengua familiar acaba sent la llengua de comunicació social principal. De tal manera, que la majoria de fills de parelles mixtes parlen de manera exclusiva el castellà. Aquells fills monolingües castellans justifiquen la seva actitud per la timidesa i la dificultat d'haver de parlar una llengua a la qual no troben una clara utilitat. L'únic cas de bilingüisme, en canvi, és conseqüència d'una actitud favorable dels progenitors cap a l'aprenentatge del català i al fet d'haver seguit la línia d'ensenyament obligatori en valencià (Casanoves 2002).

L'estudi de Forner (2009) sobre la transmissió intergeneracional a Castelló de la Plana també es concentra en l'estudi de les parelles mixtes o heterogènies català/castellà: el 65% d'aquestes parelles transmeten el castellà als seus fills, el 6,5% totes dues llengües i poc més del 28% el català. De tal manera que "es confirma de manera nítida que el castellà és la llengua dominant en les transmissions. Gairebé dos de cada tres fills de parelles heterogènies, català/castellà, declaren com a llengua principal el castellà. I poc

més d'una quarta part, el català. Les dades són semblants a les de Querol (2000: 112) per al territori valencià: un 68,83% opten pel castellà; un 28,87%, pel català. Aquesta situació palesa que la formació de les parelles mixtes no funciona com un sistema d'integració lingüística dels castellans, sinó més aviat al contrari: com un mecanisme de castellanització de la població autòctona" (Forner 2009: 368). Comparant el cas de la ciutat de Castelló amb la resta del domini lingüístic: "La situació és diferent a l'àrea metropolitana de Barcelona. Allà, les parelles mixtes desenvolupen un paper més neutre o lleugerament esbiaixat a favor del català, tot i que pren cada vegada més força l'opció del bilingüisme entre els fills d'aquestes llars [...]. Sospitosament alta (44,78%) per a Vila (1993: 14). A les Illes Balears, tot i que la tendència és a transmetre més el castellà (Querol 2002: 8), les proporcions no són tan diferents: un 44% transmeten el català i un 56% el castellà" (Forner 2009: 369).

Les conclusions de l'estudi de Forner sobre la transmissió intergeneracional a Castelló de la Plana són les següents: a) el català ha deixat de ser la llengua primera dels joves, mentre que sí que ho era dels avis; b) cada generació es perd de manera aproximada un 10% dels catalanoparlants; c) mentre que les parelles homogènies castellanen transmeten gairebé el castellà al 100%, el 15% de les parelles homogènies catalanes renuncien a la seva pròpia llengua; d) les parelles mixtes es mostren com un mecanisme de castellanització; i e) mentre que la pràctica totalitat dels catalanoparlants saben castellà, només el 65% dels castellanoparlants saben parlar en català (Forner 2009: 380-381). En resum, a Castelló de la Plana, "si no canvien de manera radical les condicions actuals de discriminació del català i les tendències constatades, es completarà el procés de substitució lingüística en aquest segle XXI" (Forner 2009: 381).

En el cas concret de les parelles mixtes a la ciutat de Castelló de la Plana, Bernat (2001) determina que els resultats no difereixen gaire de la tendència general a l'abandonament de la llengua, per bé que cal tenir en compte algunes variables que ajuden a interpretar amb propietat la situació. En primer lloc, cal constatar que és el membre de la parella catalanoparlant el que decideix de mantenir o no la seva llengua (curiosament, aquest plantejament no es dona mai entre els cònjuges castellanoparlants). En segon lloc, s'aprecia, més enllà de determinades posicions, que l'entorn (amics, família, barri, escola, feina, etc.) actua de manera decisiva per tal de determinar de transmetre o no el català als fills: en entorns catalanitzats (bàsicament rurals) és possible que es mantingui

la llengua, en entorns castellanitzats (tots els urbans) és del tot impossible. Com que la realitat social està del tot dominada pel castellà i la presència del català al carrer és força minoritària, els casos de transmissió del català en parelles lingüísticament mixtes són més aviat escassos. En tercer lloc, només els parlants amb una clara determinació positiva cap a la llengua i conscients de la seva greu situació, són capaços de transmetre-la als seus fills (Bernat 2011: 82-84).

III.3.2.3. Illes Balears

Com apunta amb encert Farràs (2011): “A grans trets, la interacció lingüística entre aquestes parelles mixtes s’adequa als models detectats a la resta de territoris: adaptar-se i adoptar la llengua d’un dels membres, habitualment la del castellanoparlant, amb la conseqüent convergència del catalanoparlant cap al castellà. El desconeixement o la inseguretat del català, haver estat el castellà la primera llengua d’ús en conèixer-se, solen ser motius i arguments suficients per explicar aquest capteniment. Sovint el membre catalanoparlant, la dona sobretot, manifesta a les entrevistes que se sentiria més còmoda parlant la seva llengua i reconeix que en cap moment no s’ha fet del tema lingüístic objecte de debat explícit ni de decisió conscient. La situació pot ser diferent quan nous elements entren en acció, com ara triar el tipus d’escola, la llengua prioritària d’escolarització o plantejar-se en algun moment en quina llengua/es es vol fer la mateixa transmissió lingüística intergeneracional als fills” (Farràs 2011: 267). Villaverde (2009) va estudiar la transmissió lingüística a les Illes Balears a partir de l’Enquesta Sociolingüística de 2003 i les conclusions a què va arribar era que el 98% de les parelles homogènies catalanoparlants transmetien la seva llengua, per bé que aquestes dades calia contextualitzar-les en funció que aquestes parelles tan sols representaven el 44% de la població illenca i que, en els casos de parelles mixtes, el percentatge de transmissió del català es reduïa de manera dràstica al 23% dels casos.

El darrer estudi de camp fet a Mallorca per Gomila, Melià i Oliver (2011) confirma les tendències apuntades amb anterioritat. Deixant de banda les circumstàncies que van provocar la formació de les parelles mixtes entrevistades, en tots els casos la llengua de comunicació conjugal és sempre el castellà, per raó del fet que és la llengua que comparteixen tots dos. Fet que confirma la tendència dels catalanoparlants a convergir al castellà amb interlocutors que parlen aquesta llengua i encara que entenguin el català. Més endavant, el fet de mantenir el castellà com a llengua de comunicació de la parella i de la família és producte de la inèrcia i del costum. Seguint aquest mateix criteri es determina la llengua amb què es parlarà als fills. En aquest cas, és possible que algunes parelles es decantin a parlar a cada cònjuge en la seva llengua, per tal d’oferir més possibilitats als fills. Cert prestigi de la llengua en determinats contextos o un ambient molt decantat cap al català, poden determinar un canvi d’hàbits (Gomila, Melià i Oliver 2011: 140-141).

De tal manera que els fills acostumen a adreçar-se amb la llengua que els parlen els pares. Aquesta conducta pot variar, si els ambients educatius o socials en què es desenvolupen els fills estan marcadament decantats cap a una llengua o l'altra. Com sembla norma de correcció política, cap de les parelles entrevistades perceben la convivència del català i del castellà com un problema, ans al contrari consideren aquest fet com a positiu i enriquidor. Sostenen que els seus fills tindran plenes competències per a expressar-se en ambdues llengües i altres que puguin conèixer per la seva utilitat (especialment anglès i alemany). Això no obstant, alguns pares es qüestionen si en el futur serà útil conèixer el català (Gomila, Melià i Oliver 2011: 141-142).

III.3.3. Recapitulació

La transmissió lingüística intergeneracional serà el factor que tindrem en compte per tal de determinar la posició real de la llengua catalana, especialment en les parelles mixtes català/castellà; ja que ens aportaran exemples il·lustratius, reals i concrets de la situació de les dues llengües en un context de bilingüització i contacte. La justificació implícita o explícita de la tria lingüística, ens donarà informació sobre el pes social i familiar de la llengua, àmbits d'ús i ens ajudarà a perfilar les idees sobre les quals es fonamenten les determinades identitats i comunitats lingüístiques i la projecció social d'aquests posicionaments.

En resum, els resultats dels estudis tinguts en compte sobre la incidència de les parelles mixtes en la transmissió lingüística intergeneracional del català ens ofereixen les pautes següents:

a) *La transmissió intergeneracional del català no sembla que estigui en perill i, com a llengua amenaçada, ocupa l'estadi de menys risc* (Mollà 2006 i Fishman 1991). No obstant això, la casuística demostra de manera feaent que aquesta transmissió no és homogènia a tot el domini lingüístic. En aquest cas caldria destacar dues tendències principals: en les zones perifèriques del domini la transmissió és menor que en les zones centrals i en les zones urbanes i suburbanes (que acostumen a ser les més poblades) la transmissió també és menor que en les zones rurals.

b) Tot i que la transmissió lingüística intergeneracional del català no sembla en perill, *la realitat de l'ús social de la llengua demostra una progressiva (i, en general, lenta, però constant) pèrdua de parlants* des del punt de vista diacrònic. En els casos més greus, la pèrdua és d'un 10% per generació. Fet que determina la possibilitat de fer la hipòtesi que, en la propera generació, el català desapareixerà dels carrers de zones del domini com Alguer o determinades ciutats alacantines i valencianes (Montoya 1996, Mas 2006 i Mas i Montoya 2011b).

c) *Els progenitors parlen en la seva llengua als fills i filles*. La tendència bilingüe és la majoritària en les parelles mixtes català/castellà. És a dir, la norma diria que cada cònjuge transmet la seva llengua. De tal manera, que els descendents serien competents

en ambdues llengües. Una altra cosa és l'ús que en facin, que depèn en gran mesura del seu entorn (Boix 1997). A la pràctica, la llengua d'ús exclusiu a casa, a l'escola, a la feina i al carrer acaba sent el castellà, llevat casos d'entorns molt afavoridors al català (Schieffelin i Woolard 1994).

d) *Les parelles mixtes usen entre elles gairebé sempre el castellà: bé perquè es van conèixer així, bé perquè un dels cònjuges no entenia el català.* Tot i la tendència a la transmissió bilingüe en les parelles mixtes, la inèrcia més normal és la convergència al castellà com a llengua de comunicació familiar (Melià i Villaverde 2008). La tria del castellà es justifica per diverses raons: és la llengua de coneixença i és la llengua de major pes demogràfic i social. Establerts els hàbits comunicatius en la parella, és molt difícil plantejar-se un canvi de llengua o l'afegit d'una altra en el context familiar (Schieffelin i Woolard 1994). En referència a les ideologies i a les actuacions lingüístiques expressades per aquestes parelles mixtes, cal concloure que en l'àmbit familiar les parelles han mantingut el castellà com a llengua de comunicació, perquè va ser la llengua en què van interactuar per primera vegada. En l'àmbit social, en canvi, es manifesten les tensions entre llengua parlada i identitat, concepte aquest darrer que alguns membres de les parelles mixtes identifiquen amb la llengua i altres no. En tot els casos, els membres d'aquestes parelles són intolerants amb aquells que volen imposar obligatòriament l'ús d'una de les dues llengües (Galindo i Payà 2000: 61-66).

e) *Es constata que l'ús de les dues llengües no és cap inconvenient per a les relacions ni per a la comunicació familiar.* Amb tot, hi ha certes mostres de penediment per no usar més el català i certa estranyesa pel fet que els seus fills i filles acabin parlant únicament i exclusiva en castellà.

f) *En l'àmbit familiar i social es determina la utilitat i projecció de cada llengua: cal saber castellà per al futur i per la projecció laboral i exterior i cal saber el català perquè és propi i pot ajudar a treballar en l'administració.*

g) *La presència del català a l'escola és percebuda com a més gran del que en realitat és.* Tot i la percepció general, el pes del català a l'escola no és tant important com s'acostuma a dir, per bé que en la majoria de territoris, el català és la llengua vehicular de l'educació. D'una altra banda, els factors geogràfics i econòmics són els que en

realitat condicionen els pares en la tria de l'escola: s'escull l'escola més propera al domicili atesa la capacitat econòmica familiar. La llengua, en cap cas, resulta un factor decisiu en l'elecció del centre. Això no obstant, els membres de les parelles mixtes poden percebre les polítiques d'immersió lingüística com un avantatge (més aviat les parelles de classe mitjana, que demostren més lleialtat lingüística) o com un problema (més aviat les parelles de classes socials altes). En aquest darrer cas, s'entén que el català és una llengua de poc prestigi i inútil per a la majoria de contextos comunicatius. Cosa que perjudica, la capacitat d'obertura a l'exterior de Catalunya i l'adaptació dels treballadors immigrants de la resta de l'estat. A més a més, el fet d'aprendre el català suposa la manca de domini del castellà (Galindo i Payà 2000: 61-66).

A partir d'aquestes dades generals, cal ressenyar una certa paradoxa que es dona en les parelles lingüísticament mixtes: "Fa unes dècades, la cosa més probable era que els fills d'una parella mixta només coneguessin amb una certa fluïdesa la llengua dominant. Aquesta situació, efectivament, ha estat pal·liada. Avui dia, els fills de les parelles mixtes tenen uns coneixements relativament importants de les dues llengües. Però això no ha implicat un augment significatiu de l'ús de la llengua B [el català, contra la llengua A, el castellà] [...] Actualment, una persona hispanoparlant i una de catalanoparlant tenen fills que coneixen bé i fluidament l'espanyol, però que també poden comunicar-se en català. El resultat final, amb tot, és el mateix d'abans: efectivament, només usen l'espanyol" (Joan 1997: 23-24).

CAPÍTOL IV. METODOLOGIA I CRITERIS

IV.1. Introducció: característiques i disseny de la mostra

Per a dur a terme aquesta investigació ha estat l'emprada la metodologia de tipus qualitatiu i l'entrevista ha estat l'eina bàsica utilitzada, específicament l'entrevista semidirigida de final obert. Les narratives o històries de vida, que hem recollit mitjançant entrevistes semiestructurades de final obert, ens han permès accedir a les ideologies i/o a les representacions lingüístiques que reflecteixin aquestes relacions de poder i relacionar-les amb les trajectòries biogràfiques individuals dels entrevistats (Hammer i Wildavsky 1990).

L'estudi es va realitzar entre l'any 2011 i 2012 a vint-i-cinc parelles (etno)lingüísticament mixtes, dotze de les quals es van fer a Palma i tretze als pobles mallorquins. És a dir, un dels membres havia d'haver nascut a l'Estat Espanyol (a excepció feta de les comunitats bilingües Catalunya, el País Valencià, Galícia o País Basc) i l'altre membre havia d'haver nascut a Mallorca. A més, havien de tenir com a mínim un fill que cursés educació infantil. Per bé que la majoria de les parelles tenen entre dos i tres fills. Es va decidir entrevistar principalment les mares, independentment que fossin o no la part catalanoparlant de la parella. Aquesta va ser una tria que seguia estudis anteriors (Boix 2011), justificada pel fet que la dona encara té un rol dominant en la socialització dels fills i perquè predominantment són les dones les que mantenen una relació més usual amb l'escola. Així doncs, totes les persones entrevistades són dones. Només en un dels casos (MP08), l'entrevista es va fer conjuntament amb els dos progenitors. De fet, en aquesta entrevista MP08, també varen intervenir, breument, els fills. I en un cas, l'home va arribar i va contestar unes preguntes formulades per la seva dona (MP13).

Totes les enquestades tenien entre trenta i quaranta-sis anys i, pel que fa al nombre de fills, la majoria (catorze) en tenia dos, cinc dones tenien cadascuna tres fills, cinc en tenien un i només una tenia cinc fills. Les parelles seleccionades són de classe mitjana o mitjana alta, tant de la capital, Palma, com de la part forana. El nivell de formació és mitjà o alt; ja que setze de les entrevistades havien acabat carreres universitàries (una mare tenia tres carreres), altres set estudis de batxillerat i dues tenien el graduat escolar. Totes feien feina fora de casa, excepte dues que en el moment de l'entrevista estaven a

l'atur, i les seves ocupacions laborals eren molt variades. Concretament es va entrevistar tres mestres, dues metgesses, tres advocades, dues empresàries, una veterinària, tres dependents, dues professores, una cuinera, una recepcionista, una logopeda, una pedagoga, una animadora turística, una infermera, una oficinista, una administrativa i una esteticista. Les enquestes es van realitzar gairebé sempre a la localitat de residència de les parelles i el lloc concret era triat per elles. Es varen dur a terme entrevistes a les cases particulars de les enquestades, al seu lloc de feina, a cafeteries seleccionades per elles que no hi hagués renou i a l'escola dels fills.

La llengua en què es va desenvolupar l'entrevista depenia de diferents factors. El primer, la llengua en què iniciàrem el contacte. Jo coneixia personalment quatre de les entrevistades. En aquests casos, l'entrevista es va realitzar en la llengua que ja teníem establerta de comunicació, la llengua catalana. Excepte un cas, en què jo, malgrat emprar la llengua catalana sempre amb aquesta persona, els contactes amb ella sempre han estat pocs i molt ocasionals, vaig emprar la llengua castellana. Amb altres entrevistades hi vaig contactar per telèfon o a través del correu electrònic. En el cas del telèfon, la meva presentació era en català i segons com em contestaven jo continuava en llengua catalana o en feia un ús convencional i passava al castellà. Quan el contacte s'establia a través del correu electrònic, el meu missatge de presentació era escrit en català. La llengua emprada en el missatge de resposta m'aportava certa informació, però també es podia donar el cas que no empressin la seva llengua; bé per manca de seguretat o bé per un intent d'escriure en una llengua que podrien estar aprenent. La decisió la prenia segons la llengua en què s'establia el contacte personal. La meva salutació era neutra i depenia, en qualsevol cas, de la llengua de resposta.¹

¹ Hi ha ampliacions metodològiques a Boix 2009: 42-54. Una altra mostra de guió/entrevista a Boix 2009: 174-179.

IV.2. Recollida i tractament de les dades

Pel que fa a la recollida de dades, es disposava d'un qüestionari, completat per l'entrevistador (vegeu l'apartat IV.5.2.) que demanava ítems de tipus formal: grup etnolingüístic de pertinença, número d'entrevista, llengua base de l'entrevista, localitat de l'entrevista, estança, telèfon, adreça de correu electrònic, dia, hora i durada. Aquest qüestionari tenia una segona part on l'entrevistador demanava informació bàsica de tipus contextual a l'entrevistat: estat civil, llengua d'ús habitual amb la parella, lloc i any de naixement dels dos cònjuges, any d'arribada a Mallorca del cònjuge no nascut a l'illa, feina, ocupació i estudis dels dos cònjuges, llengua usual en la infantesa, el nombre de fills i en la llengua en què s'hi adreçava, tant ella com la seva parella. En el cas de tenir més d'un fill es demanava en quina llengua s'adreçaven a cada un dels fills.

Posteriorment, es duïen a terme les entrevistes. El model de guió de l'entrevista, que apareix a l'apartat IV.5.3. del present treball, té l'estructura següent: a) Dades de l'informant en el seu context lingüístic i familiar, la seva socialització durant la seva infantesa i joventut (barri, poble, amics i feina). b) Dades més rellevants sobre la socialització de la parella lingüísticament mixta, llengua de relació inicial dels membres de la parella, els canvis posteriors i la seva xarxa social immediata. c) Apreciacions de l'informant sobre la socialització dels fills: família, escola, amics; la seva xarxa social interpersonal; la seva primera llengua i la llengua habitual dels fills. d) Apreciacions sobre la vitalitat etnolingüística de la llengua pròpia de l'entrevistat, expectatives d'ús lingüístic i límits etnolingüístics; e) Ideologies lingüístiques. f) Expectatives d'ús lingüístic a l'escola, a la vida privada i a la societat en general. g) Llengua i identitat.

El descriptiu emprat és el següent: M (Mallorca); C (Ciutat) per referir-nos a Palma; P (Pobles) i el número que indica l'ordre de realització (del 01 al 25). S'han enumerat les intervencions per tal de facilitar la recerca d'exemples.

IV.3. L'instrument de recerca

IV.3.1. L'entrevista semidirigida

En particular per a la sociolingüística i en general per a totes les ciències socials, l'entrevista s'ofereix com un instrument força útil per a la recollida de dades. S'ha definit l'entrevista com una situació construïda o creada amb la finalitat específica que l'individu pugui expressar, com a mínim en una conversa, certes parts essencials sobre les seves referències passades i/o presents, així com sobre les seves anticipacions i intencions futures. De fet, des de les anàlisis qualitatives un dels mètodes d'estudi i d'interpretació més difosos i eficients de recollides de dades és la de les entrevistes semiestructurades.

Com hem apuntat diverses vegades, un punt d'especial interès de la transmissió lingüística intergeneracional és el que afecta les parelles mixtes, ja que presenta d'una manera molt clara (tant en àmbit familiar com social) els principals factors i condicionants entre la llengua minoritària o minoritzada i la llengua majoritària. El nostre estudi parteix d'aquests tipus de parelles mixtes a les quals es plantegen una sèrie d'entrevistes semidirigides de final obert. Les entrevistes s'han realitzat a les dones, perquè encara tenen un rol central en la transmissió lingüística i en l'organització familiars (Hammer i Wildavsky 1990).

Des del punt de vista teòric, es parteix de la idea que les eleccions lingüístiques durant la socialització dels fills reflecteixen tant les relacions de poder entre els grups socials i els lingüístics, com les ideologies lingüístiques i la percepció dels límits etnolingüístics dels entrevistats residents als territoris que estudiem. A partir d'aquí, profilem la vitalitat etnolingüística subjectiva que es dona a la llengua, que és un dels factors que poden influir en la transmissió lingüística intergeneracional (Bourdieu 1982, Giles i Johnson 1987). Tenint en compte, que totes les construccions/reconstruccions/recreacions de la realitat són conseqüències d'un determinat context i moment social. En aquest cas, seguim els corrents metodològics, que postulen que tota identitat social és una construcció/reconstrucció/recreació fonamentada en el llenguatge.

Els continguts de l'entrevista preveuen tractar els principals aspectes que condicionen els comportaments lingüístics familiars i socials: a) orígens socials, econòmics i lingüístics dels cònjuges; b) llengües usades a casa i a l'entorn social, c) llengües de relació amb la parella, pares, fills, amics, entorn laboral, etc.; d) relació de la llengua amb l'escola i el futur professional dels fills. Finalment, el qüestionari es conclou amb reflexions sobre les relacions entre llengua i identitat i altres aspectes relacionats amb la ideologia lingüística. En definitiva, els continguts informatius que es pretenen completar són els següents: a) Context lingüístic (orígens socials, econòmics, realitat quotidiana). b) Socialització lingüística (llengua de relació, llengua familiar i llengua laboral). c) Socialització lingüística dels fills (a casa, a l'escola, al carrer, etc.). d) Percepcions subjectives de la llengua. I e) Ideologies lingüístiques (expectatives, ús, identitat, etc.).¹

Finalment, cal apuntar que en la nostra tasca d'entrevistadors hem tractat en tot moment de ser flexibles en el desenvolupament temàtic del guió i en les normes de cessió del torn de paraula. Això ens va permetre que en algunes entrevistes sorgissin temes marcats i narracions espontànies.² Tot i que els homes podien ser-hi, en el nostre estudi han estat les dones protagonistes de les entrevistes. Com hem apuntat anteriorment, partim de la premissa que les eleccions lingüístiques en la socialització dels fills són un reflex privilegiat tant de les relacions de força entre els dos grups o més grups lingüístics en presència en les societats bilingües que estudiem, com de la percepció de les fronteres intergrupals i de les relacions de poder entre les forces socials en un camp determinat (Barth 1969 i Bordieu 1982).

¹ Aquests estudis continuen la tradició de l'antropologia lingüística de, entre d'altres autors, Silverstein 1981, Schieffelin 1998, Lippi-Green 1997, Woolard 1994 i 1998, i Kroskrity 2000. D'una altra banda, els estudis realitzats fins ara mostren dues tendències principals d'analitzar les entrevistes: "Els estudis que es limiten a estudiar el contingut de l'entrevista i aquells que n'analitzen també la forma lingüística. El primer tipus comprèn el discurs com un seguit de preguntes i respostes d'alguna manera característic del gènere discursiu 'entrevista' i s'interessa quasi exclusivament pel discurs de l'entrevistat. El segon tipus, menys comú, analitza tant el contingut del discurs com la forma, per exemple aspectes del mecanisme de la conversa. Quant a aquest segon tipus, la majoria dels estudis s'ha centrat en pocs fenòmens discursius, com per exemple en les marques pronominals. A més, la major part de les vegades no s'ha pres en consideració que la conversa en construeix de manera col·laborativa, i així el primer tipus d'estudi s'ha dedicat quasi exclusivament al discurs de l'entrevistat, deixant de banda el de l'entrevistador" (Torrens 2011: 45).

² Per a l'estudi dels condicionants de l'entrevistador i la formulació de les preguntes de les enquestes lingüístiques, Laihonon 2008: 674-688.

D'una altra banda, hem tingut en compte el fet que el món escolar també influeix d'una manera molt determinada en la realitat lingüística que viuen els informants en la seva vida quotidiana (els fills dels entrevistats tenen entre 3 i 6 anys). Així doncs, les seves respostes no són només constructes teòrics o hipotètics, sinó reaccions davant problemes i qüestions de caràcter pràctic. Aquesta relació amb el món educatiu a través del fill s'esperava que despertés elicitacions d'ideologies lingüístiques envers el rol que hi tenen les diferents llengües i envers les utilitats de les llengües en el futur social i laboral dels infants. La consciència lingüística de les entrevistades, suposem que és superior a la de la mitjana de la població, perquè viuen a cavall de les fronteres etnolingüístiques en la seva vida quotidiana (Boix 2011).

IV.3.2. El tractament dels enregistraments. Criteris de transcripció

Les entrevistes es varen enregistrar i posteriorment es va optar per fer una transcripció fonootogràfica. L'objectiu d'aquest tipus de transcripció és acostar-se el màxim a la parla, per aquest motiu la transcripció reflecteix literalment les paraules de l'entrevistat i de l'entrevistador. En aquest cas, s'ha seguit el protocol de transcripció del Corpus de la Universitat de Barcelona (Àlamo, Boix, Galindo i Vila 2006).

Les versions fonootogràfiques de les transcripcions inclouen les inicials "E:" i "M:"; que fan referència, respectivament, a les intervencions de la persona que fa l'entrevista i a la intervenció de la persona entrevistada. Totes les intervencions van precedides d'un número que indica l'ordre d'intervenció, la qual cosa facilita la citació i posterior recerca dels fragments esmentats. Pel que fa a les qüestions pròpiament de format, els textos presenten un tipus de lletra Verdana a cos 11.

Les informacions que precedeixen la transcripció fonootogràfica són les següents:

- a) Població.
- b) Codi: MP (Mallorca, Pobles); MC (Mallorca, Ciutat). Acompanyat del número d'ordre.
- c) Durada: Minuts i segons.
- d) Sexe.

D'una altra banda, els aspectes fonètics, morfològics i lèxics que hem tingut en compte han estat els següents:

1. Fonètica

- a) Vocalisme. En la transcripció fonètica s'han reflectit els fenòmens següents: Afèresi, addició, assimilació i dissimilació, monoftongació, simplificacions, tancament de o en u, canvi de o- inicial a au-/eu-.
- b) Consonantisme. Els fenòmens reflectits són reforçaments, caiguda de consonant, substitució de la fricativa prepalatal sonora, geminació, assimilacions i dissimilacions, africacions i ensordiments, desafricacions, sonoritzacions, despalatalitzacions i palatalitzacions.

2. Morfologia

a) Morfologia nominal. Articles: Hem decidit transcriure les formes *es* i *ses*, atès que es tracta d'un fenomen de caràcter sistemàtic i contextual. També s'ha transcrit la forma fonooortogràfica *ets*, per l'article masculí plural davant de vocal. Pronoms personals: A part de *nosaltres* i *vosaltres* es recull la varietat dialectal.

b) Morfologia verbal. En els textos es reflecteixen les terminacions corresponents als morfemes de mode/temps i als morfemes de nombre/persona característic de la varietat mallorquina.

c) Morfologia pronominal. Es marca la diftongació dels pronoms *hi* i *ho*. També es transcriu la forma que els clítics adopten.

3. Lèxic

En la transcripció fonooortogràfica es reflecteixen els casos de polimorfisme lèxic. Els castellanismes i els estrangerismes es marquen en lletra negreta. Si l'informant adapta el castellanisme a la fonètica catalana, s'ha reflectit a la transcripció fonooortogràfica sempre que la grafia ho permeti. Per tal de determinar si una forma és o no un castellanisme, s'ha pres com a obra de referència el *Diccionari Català Valencià Balear (DCVB)*.

Finalment, els símbols que hem emprat en la transcripció fonooortogràfica han estat els següents:

Allargament: breu, mitjà i llarg: (:), (::), (:::)

Alçament de to: /

Riure simultani al discurs produït: ((@) text afectat)

Riure no simultani al discurs produït: text afectat @

Pauses: aproximadament un segon per cada punt (.), (..), (...)

Fragment intel·ligible: breu (X), mitjà (XX), llarg (XXX)

Comentari del transcriptor: (*cursiva*)

Reproducció de la parla d'una altra persona: (:)" text"

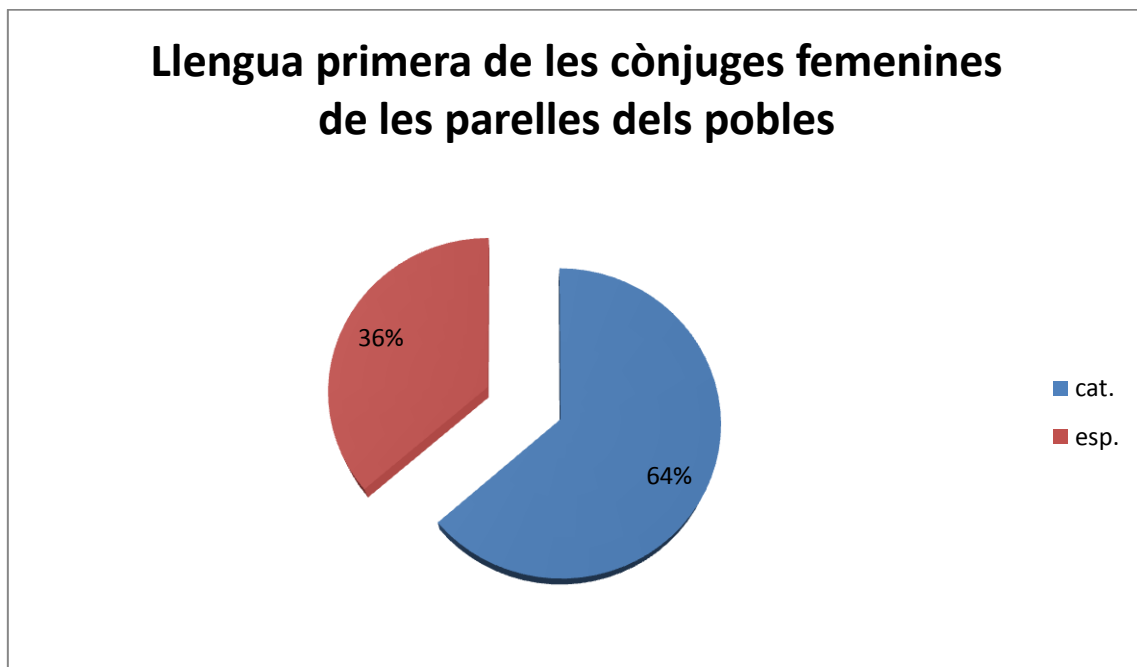
CAPÍTOL V. DESCRIPCIÓ LINGÜÍSTICA DE LES FAMÍLIES

V.1. Origen i usos lingüístics de les parelles mixtes l'àmbit familiar

V.1.1. Origen i usos lingüístics de les parelles mixtes dels pobles mallorquins

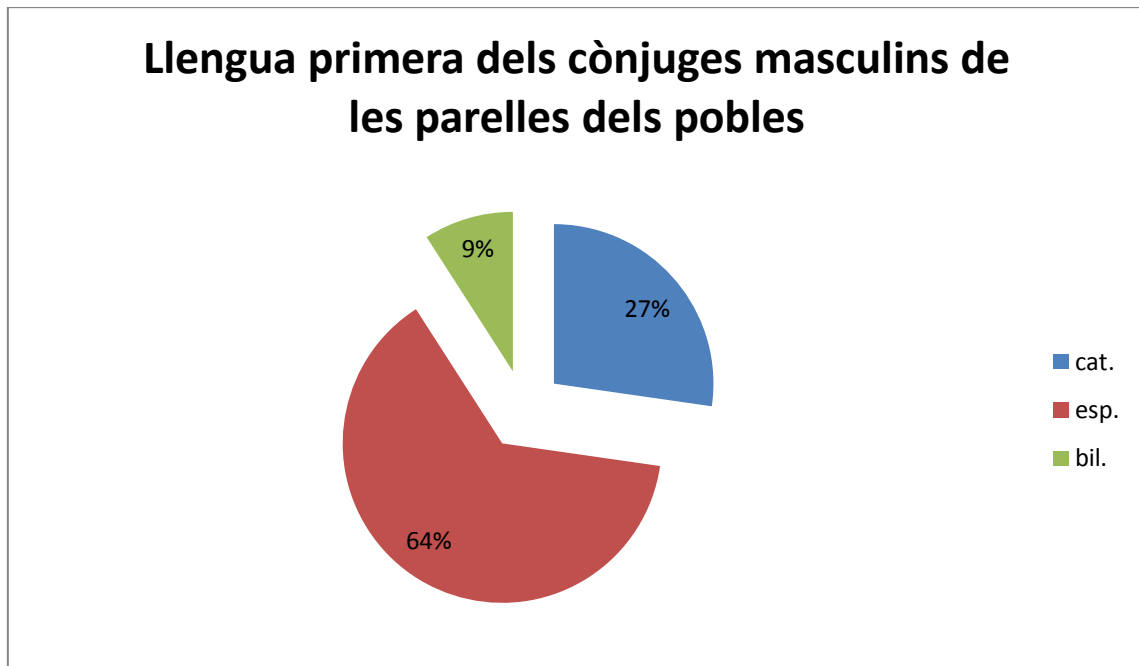
V.1.1.1. Llengua primera de les cònjuges femenines de les parelles dels pobles

El 64% de les mares de les parelles entrevistades als pobles tenen el català com a llengua primera, contra el 36% que tenen com a llengua primera el castellà.

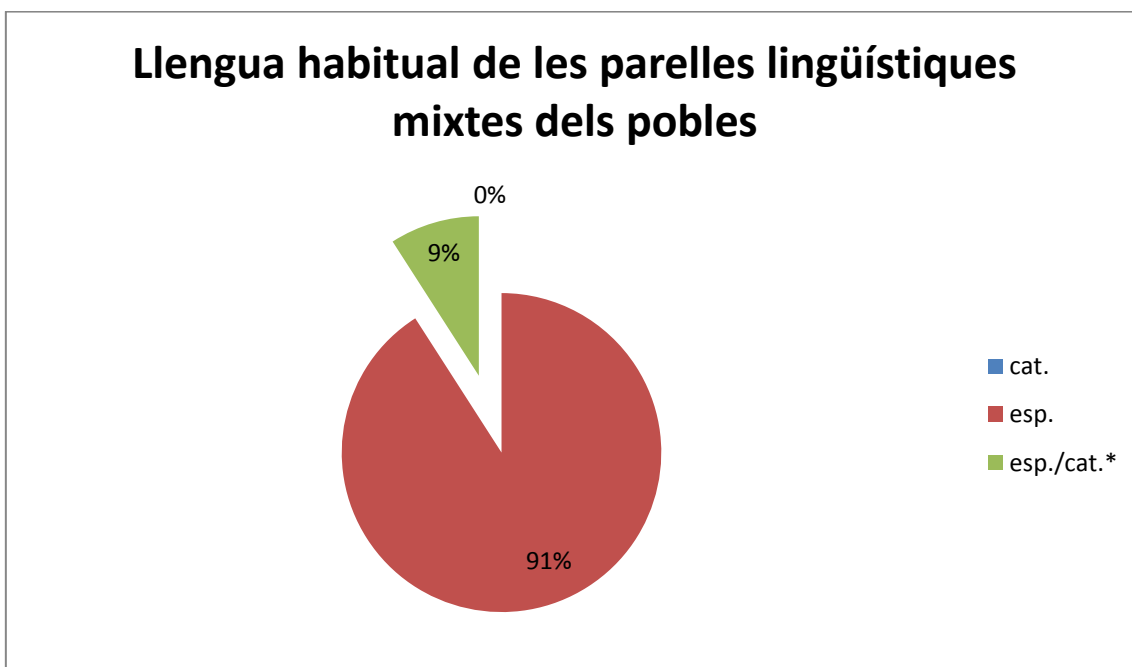
V.1.1.2. Llengua primera dels cònjuges masculins de les parelles dels pobles

En lògica complementarietat, el 64% dels pares de les parelles entrevistades als pobles tenen el castellà com a llengua primera, contra el 27% que tenen com a llengua primera el català i el 9% que en tenen les dues.

V.1.1.3. Llengua habitual de les parelles lingüístiques mixtes dels pobles

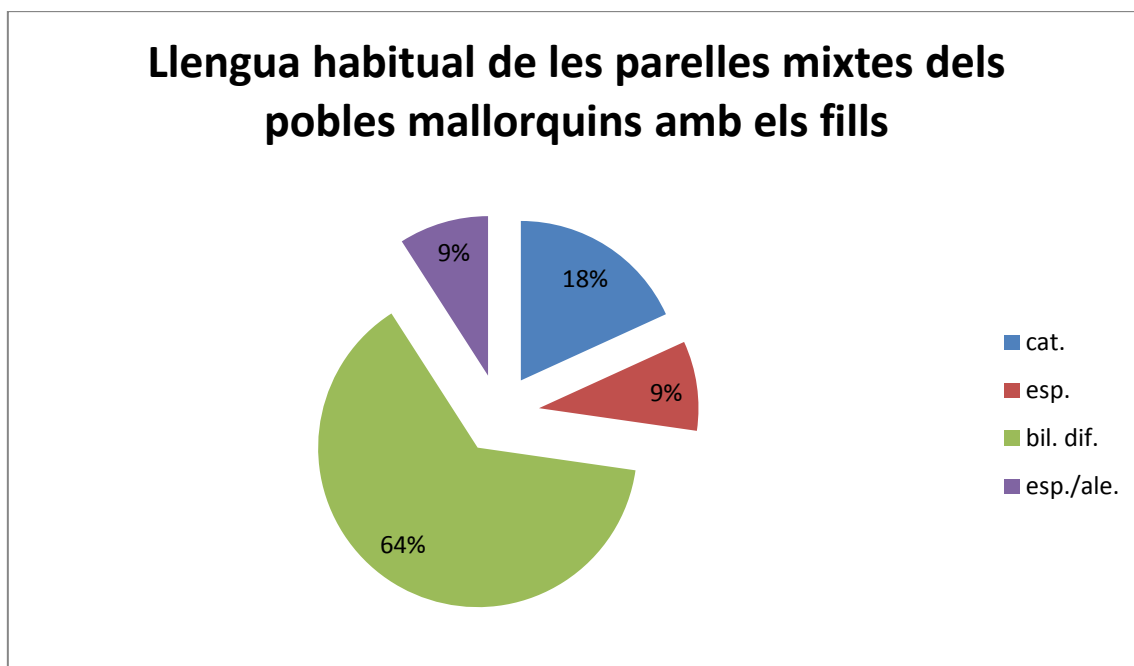
Els percentatges en relació amb la llengua de comunicació entre les parelles lingüístiques mixtes residents als pobles encara són més contundents sobre el domini del castellà que els que trobarem a les parelles de Palma més endavant. El 92% de les parelles enquestades tenen el castellà com a llengua única de comunicació. Només una parella ha canviat el castellà pel català durant la relació, fet que suposa el 8% dels casos.

* *Canvi del castellà pel català.*

V.1.1.4. Llengua habitual de les parelles mixtes dels pobles mallorquins amb els fills

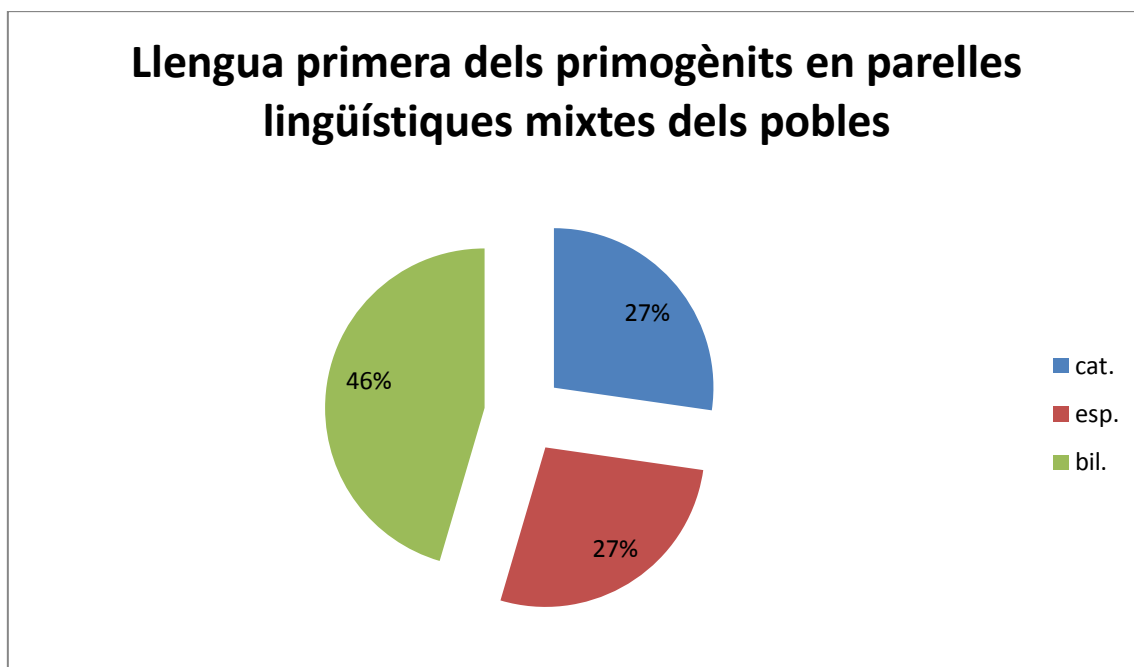
Contrastant amb el domini gairebé exclusiu del castellà en la comunicació habitual entre els cònjuges de les parelles mixtes, pel que fa a la llengua de relació amb els fills la tendència majoritària en les parelles entrevistades als pobles és que cada cònjuge s'expressi en la seva llengua primera. En el 64% de les parelles dels pobles mallorquins cada cònjuge parla la seva respectiva llengua primera amb els fills. Un 18% de les parelles parlen només en català. I un 9% de les parelles que només parlen en castellà als fills. Únicament una altra parella, que representa el 9% dels casos, es comunica amb els seus fills en castellà i en una altra llengua diferent del català, que és l'alemany.

V.1.1.5. Llengua primera dels primogènits en parelles lingüístiques mixtes dels pobles

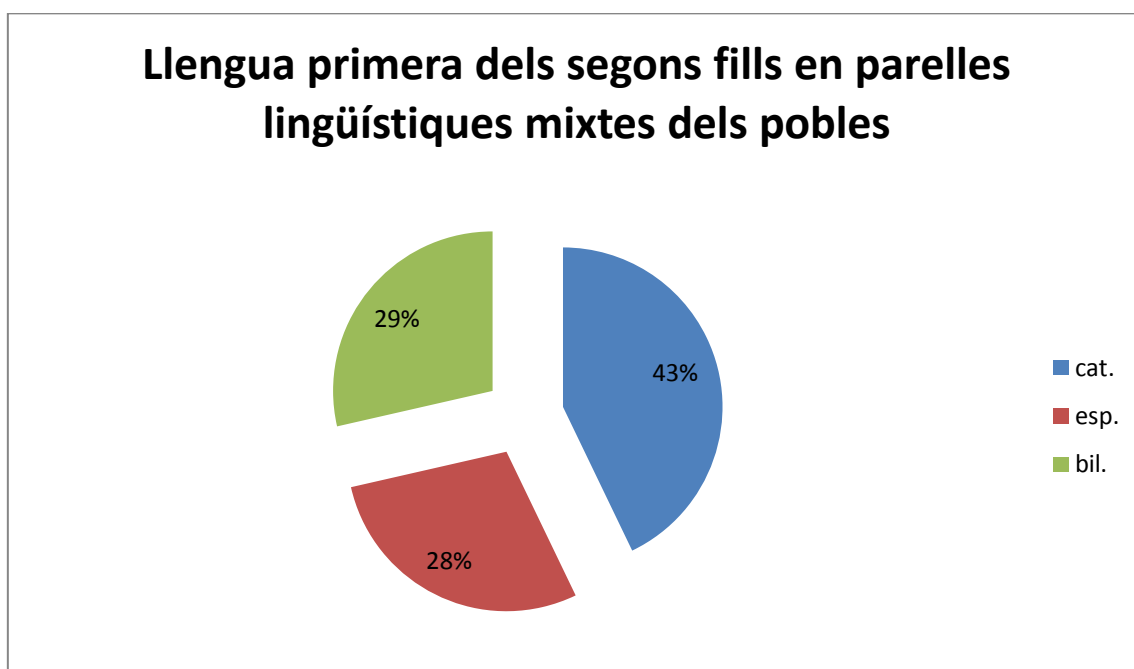
Contrastant amb el percentatge majoritari de més del 90% que confirmava la tendència segons la qual cada cònjuge acostuma a expressar-se amb els seus fills en la seva llengua primera, en referència a la llengua primera dels fills primogènits de les parelles residents als pobles mallorquins, aquesta tendència no es reproduïx. De fet, la dada que més crida l'atenció no es reflecteix al gràfic estadístic, però cal comentar-la: cap dels fills primogènits de les parelles lingüístiques mixtes dels pobles mallorquins reproduïx l'ús diferenciat de les llengües primeres dels seus pares.

En aquest sentit, la tendència majoritària en els fills primogènits d'aquestes parelles mixtes és l'ús indistint, sense diferenciar contextos ni interlocutors, de les dues llengües que es dona en un 46% dels casos. En el 27% dels exemples la llengua primera dels fills primogènits és el castellà. El mateix percentatge justament dels fills que tenen com a llengua primera el català.

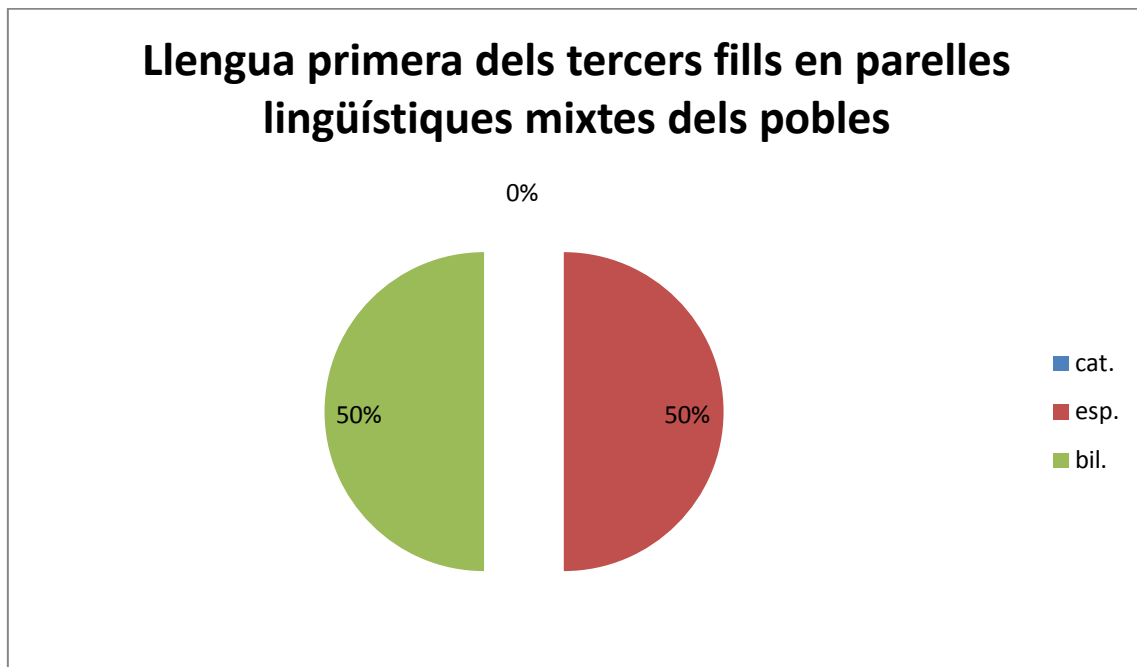
V.1.1.6. Llengua primera dels segons fills en parelles lingüístiques mixtes dels pobles

Amb la reducció de casos, es passa d'onze fills primogènits a només set secundogènits. Tampoc no es dona cap exemple en què s'acompleix la tendència majoritària dels cònjuges residents als pobles mallorquins d'expressar-se respectivament en la seva llengua primera. L'ús indistint de totes dues llengües independentment de la circumstància i del lloc de la comunicació que era majoritari per als primogènits, en els fills secundogènits arriba només al 29% dels casos. Per contra, augmenta de manera important l'ús exclusiu del català, fins al 43% dels casos. Pel que fa a l'ús exclusiu del castellà dels segons fills de les parelles mixtes dels pobles mallorquins, es dona en el 28% dels casos.

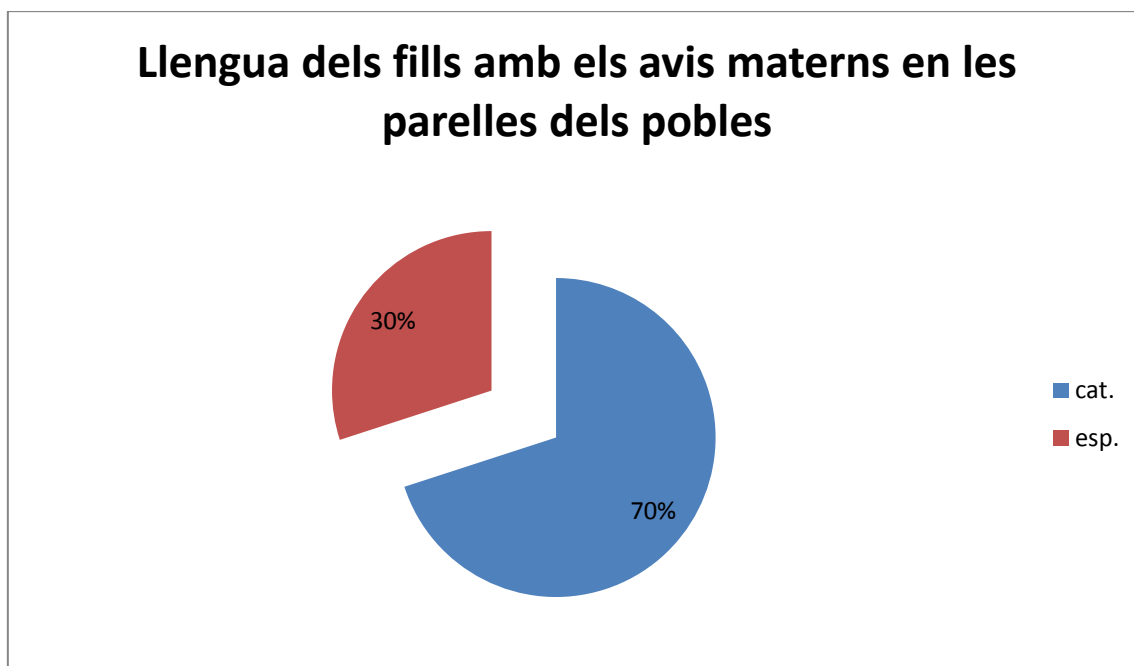
V.1.1.7. Llengua primera dels tercers fills en parelles lingüístiques mixtes dels pobles

Només dues parelles lingüístiques mixtes residents als pobles mallorquins tenen un tercer fill. Com en el cas de les parelles de Palma, aquestes dades són massa limitades per tenir-les en compte i, per tant, simplement les reflectim sense cap mena d'anàlisi ni relació amb les dades recollides fins ara. De tota manera, direm que un dels tercers fills s'expressa de manera preferent en castellà, un 50%, i l'altre en català o castellà indistintament; és a dir, un altre 50%.

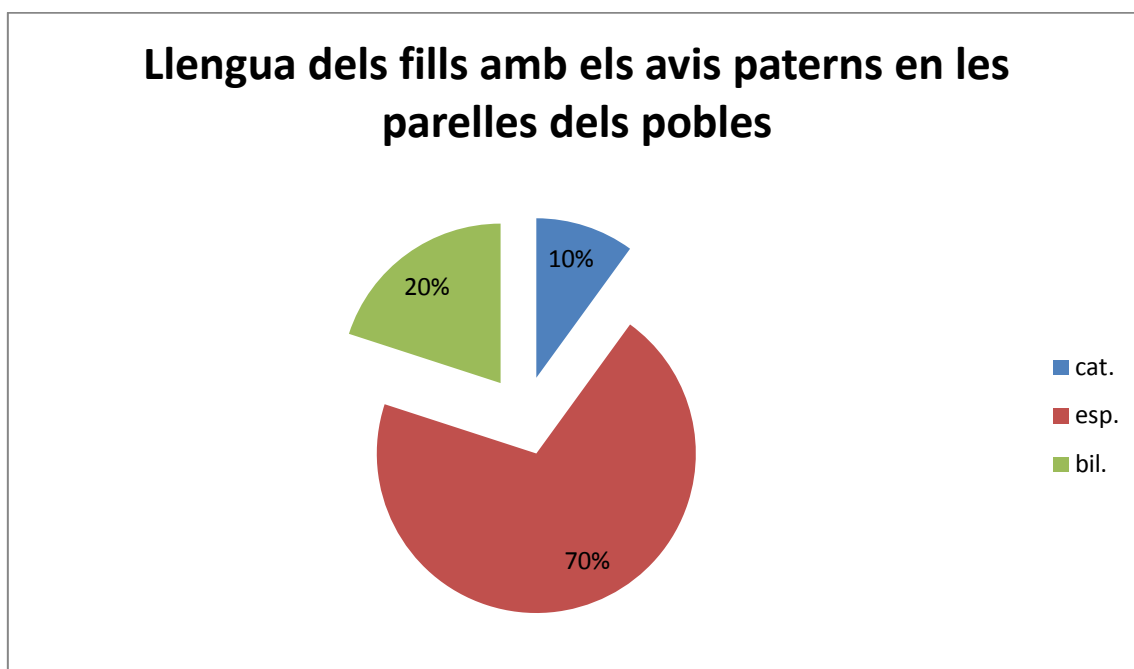
V.1.1.8. Llengua dels fills amb els avis materns en les parelles dels pobles

Pel que fa a la llengua de relació dels fills de parelles lingüístiques mixtes residents als pobles de Mallorca amb els seus avis materns, com en el cas de les dades recollides per a les parelles mixtes de Palma s'acompleix el fet que els néts només s'expressen en una llengua o en una altra, sense que hi hagi cap mena de solució intermèdia com representen els gràfics. El mateix fet es dona, com veurem tot seguit, amb els avis paterns. Sigui com sigui, en aquesta circumstància la llengua majoritària de relació amb els avis materns és el català en un 70% dels casos, mentre que el castellà és la llengua de relació en un 30%.

V.1.1.9. Llengua dels fills amb els avis paterns en les parelles dels pobles

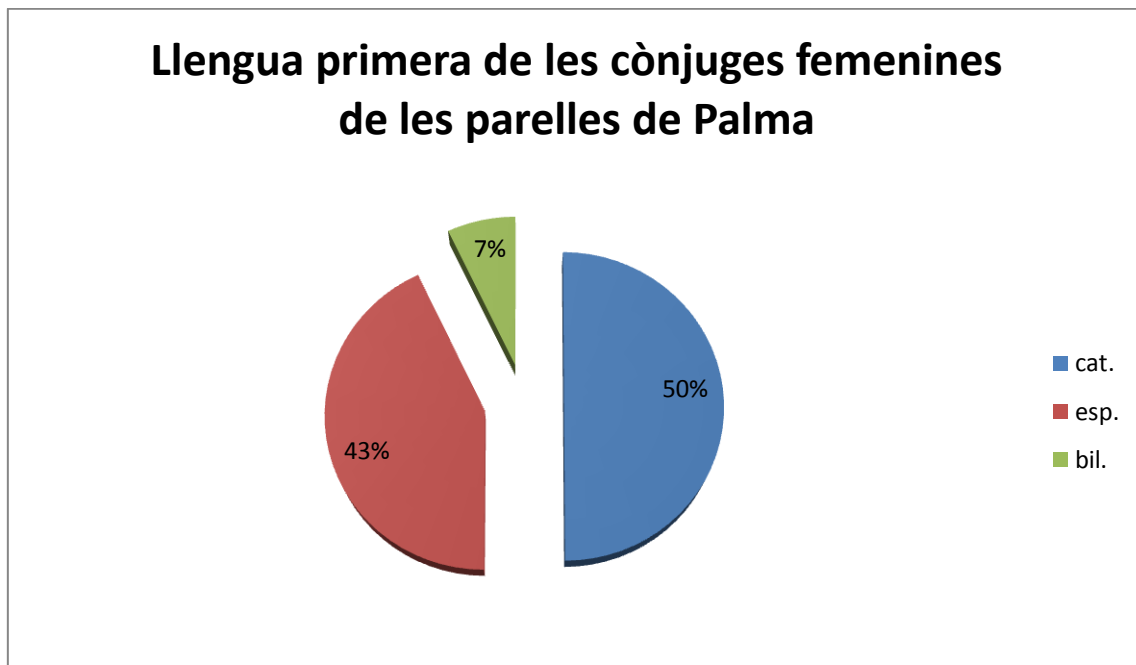
Pel que fa a la llengua de relació dels fills de parelles lingüístiques mixtes residents a pobles amb els seus avis paterns, caldria esperar-se un percentatge favorable a l'ús del castellà, atès que amb els avis materns el català era dominant. Així doncs, en el 70% dels casos la llengua de comunicació amb els avis paterns és el castellà. Per només un 10% dels casos en què la llengua de comunicació és el català. A més a més, amb els avis paterns sí que es donen casos d'ús indiferenciat de les dues llengües en un 20%.

V.1.2. Origen i usos lingüístics de les parelles mixtes de Palma

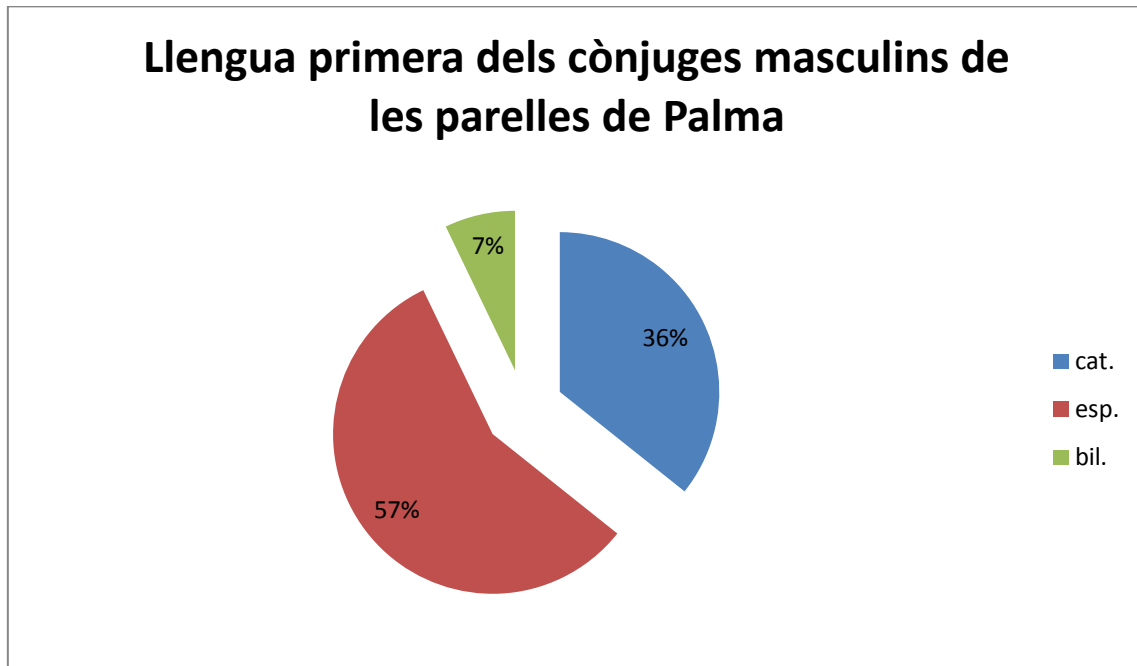
V.1.2.1. Llengua primera de les cònjuges femenines de les parelles de Palma

El 50% de les mares de les parelles entrevistades a Palma tenen el català com a llengua primera, contra el 43% que tenen com a llengua primera el castellà. Un 7% hi tenen les dues.

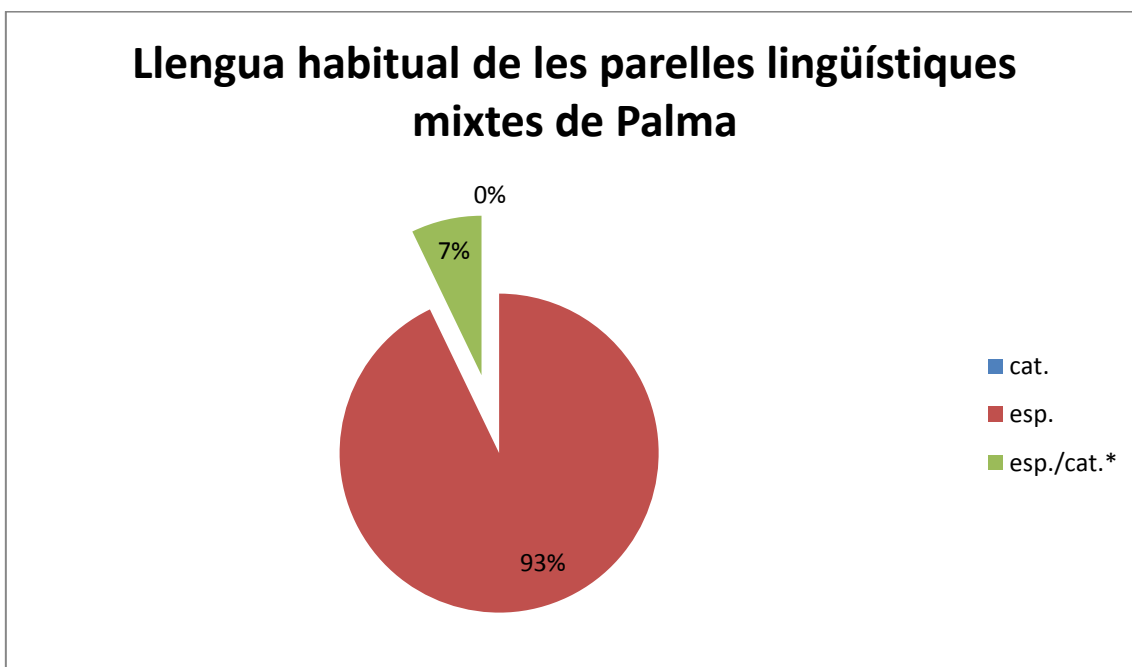
V.1.2.2. Llengua primera dels cònjuges masculins de les parelles de Palma

En lògica complementarietat, el 57% dels pares de les parelles entrevistades a Palma tenen el castellà com a llengua primera, contra el 36% que tenen com a llengua primera el català. Entre els cònjuges masculins també trobem un exemple d'ús indiferenciat de les dues llengües que suposa el 7% dels casos.

V.1.2.3. Llengua habitual de les parelles lingüístiques mixtes de Palma

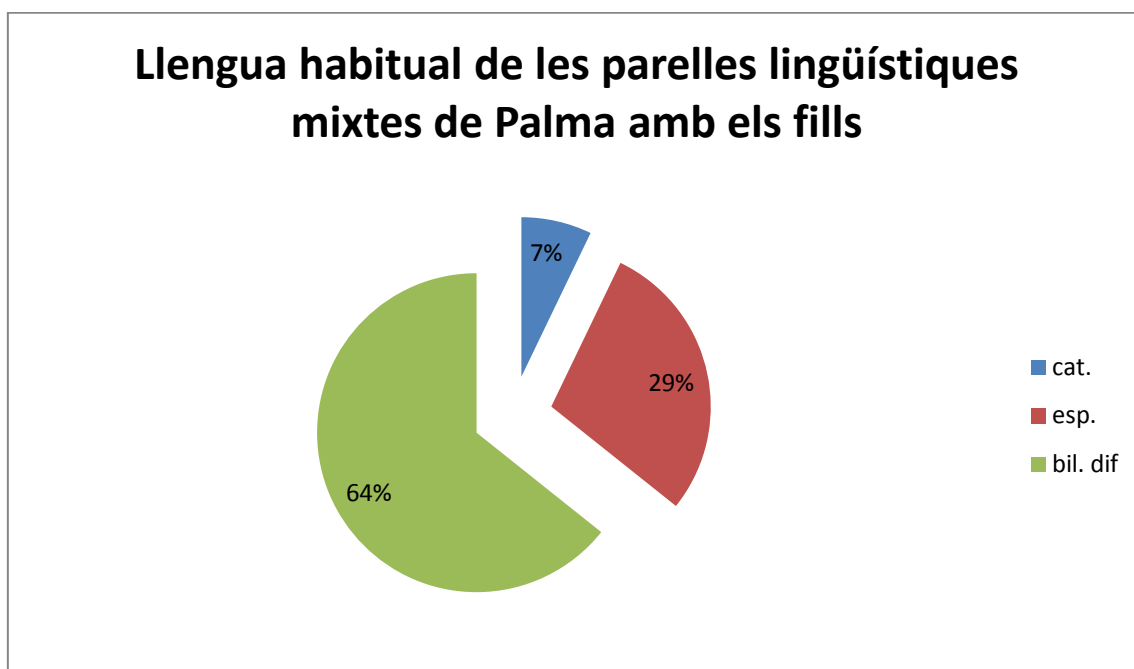
Els percentatges en relació amb la llengua de comunicació entre les parelles lingüístiques mixtes residents a Palma són il·lustratius sobre el domini del castellà. El 93% de les parelles entrevistades tenen el castellà com a llengua prioritària, contra un cas excepcional que representa un 7% de les parelles; en la qual, havent establert la seva coneixença en castellà, van canviar al català.

**Canvi del castellà pel català.*

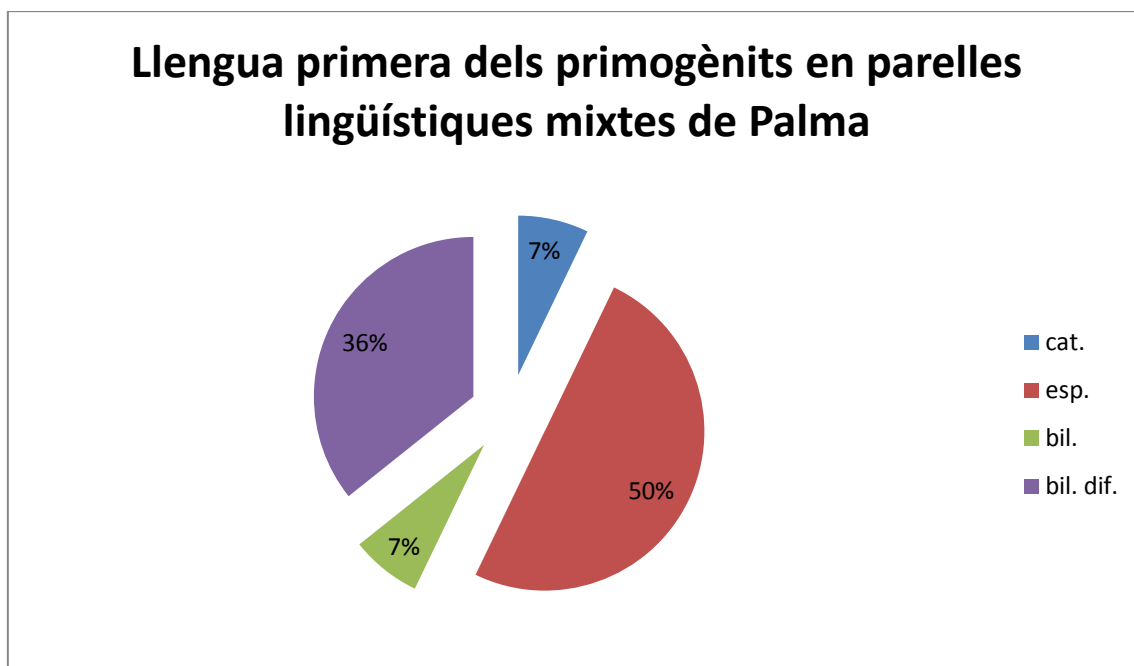
V.1.2.4. Llengua habitual de les parelles lingüístiques mixtes de Palma amb els fills

Contrastant amb el domini gairebé exclusiu del castellà en la comunicació habitual entre els cònjuges de les parelles mixtes, pel que fa a la llengua de relació amb els fills la tendència majoritària en les parelles entrevistades a Palma és que cada cònjuge s'expressi en la seva llengua primera. Això representa el 64% del casos, en un 29% la parella parla únicament en castellà amb els fills i, finalment, només en un 7% dels casos la parella es comunica exclusivament en català amb els fills.

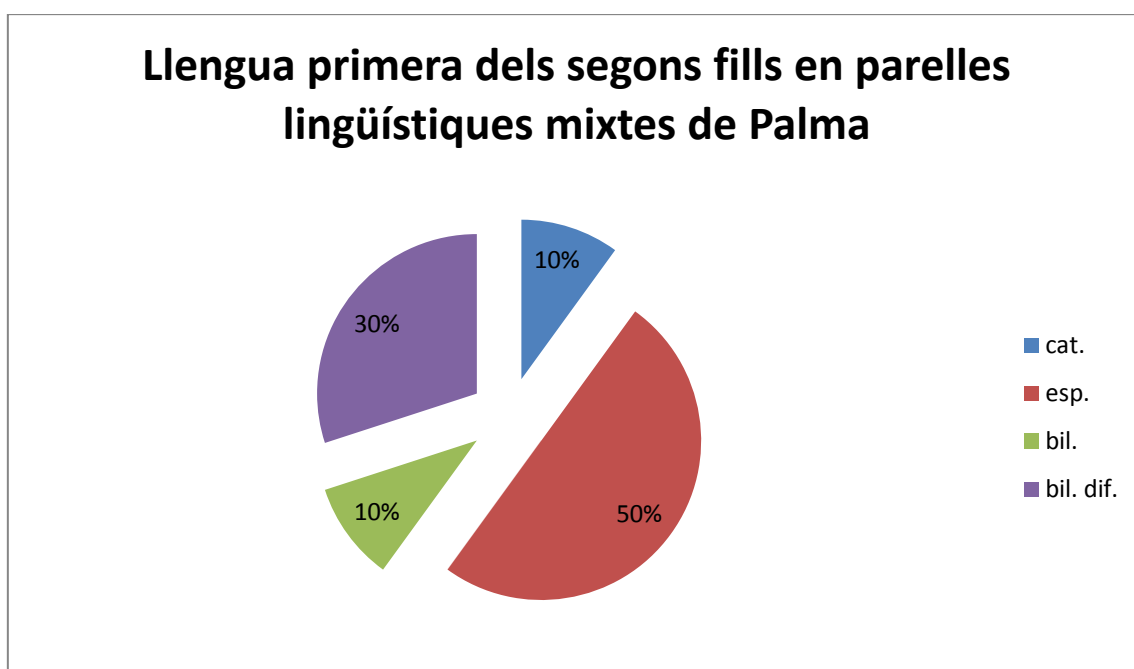
V.1.2.5. Llengua primera dels primogènits en parelles lingüístiques mixtes de Palma

El significatiu percentatge de més del 90% que confirmava la tendència segons la qual cada cònjuge acostuma a expressar-se amb els seus fills en la seva llengua primera, no es reproduceix amb els fills primogènits de les parelles residents a Palma i a la seva zona d'influència. De fet, la llengua primera dels fills primogènits és el castellà en un 50% dels casos. Només un 36% reproduceix la tendència dels pares a expressar-se en la llengua primera de cada cònjuge i tan sols en un 7% dels casos els fills tenen com a llengua primera el català. Finalment, en un cas que representa el 7% el fill s'expressa indistintament en català o en castellà, sense diferenciar contextos ni interlocutors.

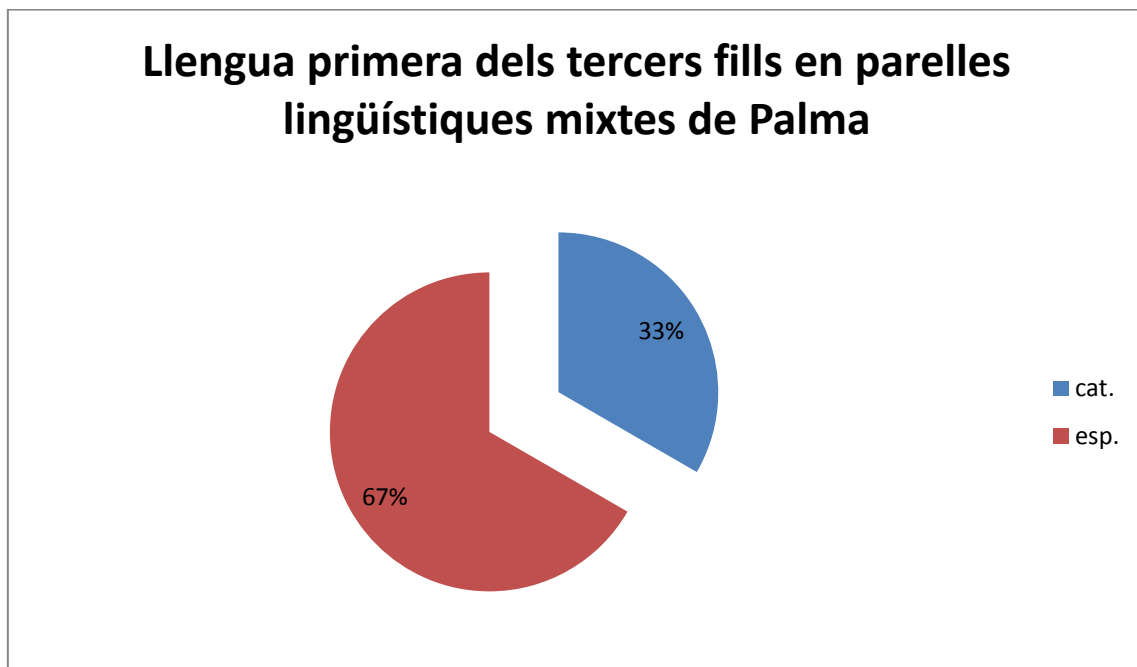
V.1.2.6. Llengua primera dels segons fills en parelles lingüístiques mixtes de Palma

Amb la reducció de casos, es passa de 14 fills primogènits a només 10 secundogènits, i encara que amb molt poc marge de diferència, amb els segons fills s'acompleix la tendència majoritària dels cònjuges residents a Palma d'expressar-se respectivament en la seva llengua primera. En el 30% dels casos es reproduïx aquesta tendència dels pares en els fills segons. El percentatge majoritari és el del 50% dels segons fills que parlen de manera exclusiva en castellà. Mentre que el percentatge dels segons fills que parlen només en català o que s'expressen indistintament en català o en castellà, sense diferenciar contextos ni interlocutors, és tan sols d'un 10% dels casos.

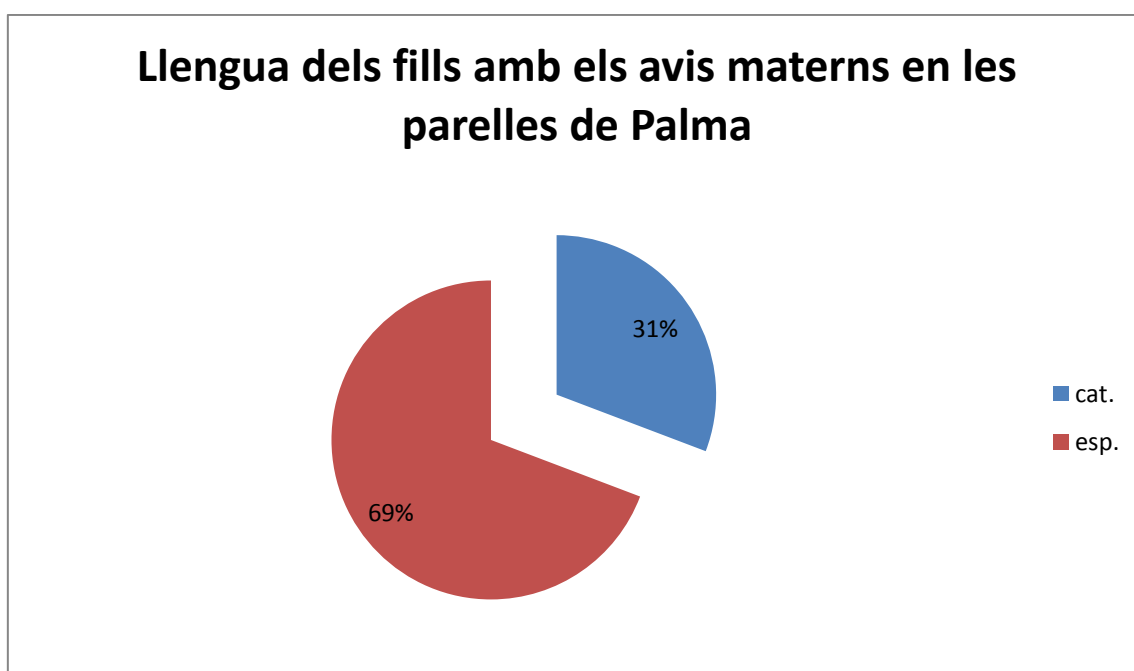
V.1.2.7. Llengua primera dels tercers fills en parelles lingüístiques mixtes de Palma

Només tres parelles lingüístiques mixtes residents a Palma tenen un tercer fill. Aquestes dades són massa limitades per tenir-les en compte i, per tant, simplement les reflectim sense cap mena d'anàlisi ni relació amb les dades recollides fins ara. De tota manera, direm que dos dels tercers fills s'expressa de manera preferent en castellà i un altre en català. És a dir, un 67% en castellà i un 33% en català.

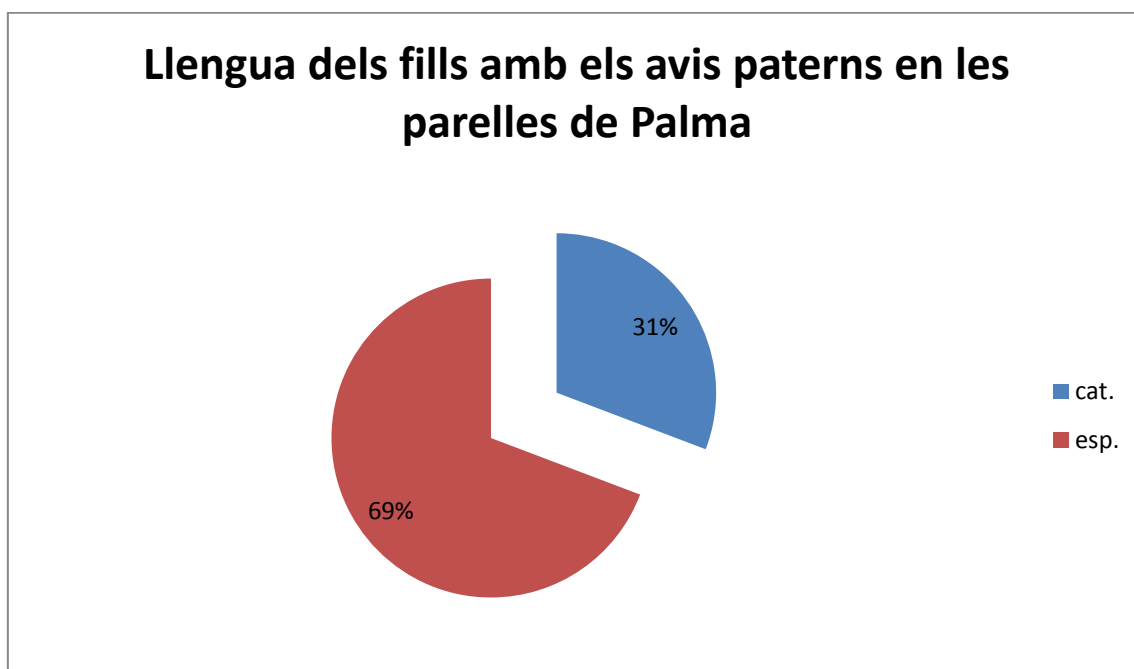
V.1.2.8. Llengua dels fills amb els avis materns en les parelles de Palma

Pel que fa a la llengua de relació dels fills de parelles lingüístiques mixtes residents a Palma amb els seus avis materns, crida l'atenció el fet que els néts només s'expressen en una llengua o en una altra, sense que hi hagi cap mena de solució intermèdia com representen els gràfics. El mateix fet és dóna, com veurem tot seguit, amb els avis paterns. Sigui com sigui, en aquesta circumstància la llengua majoritària de relació amb els avis materns és el castellà amb un 69% dels casos, mentre que el català ho és en el 31% dels casos restants.

V.1.2.9. Llengua dels fills amb els avis paterns en les parelles de Palma

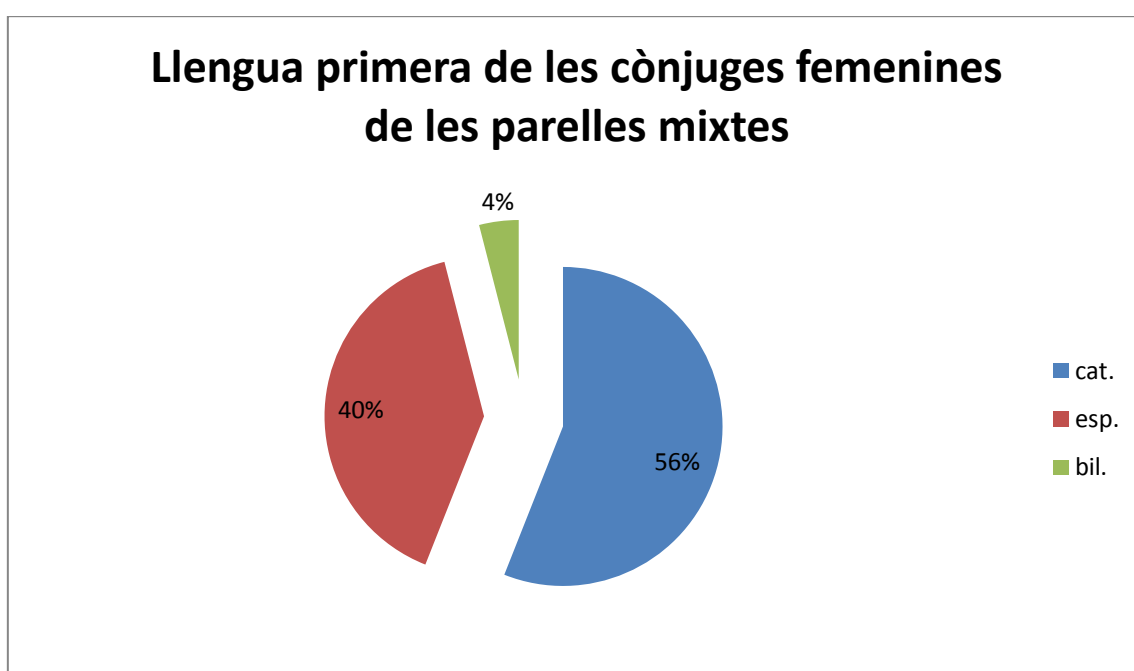
Pel que fa a la llengua de relació dels fills de parelles lingüístiques mixtes residents a Palma amb els seus avis paterns, caldria esperar-se un percentatge favorable a l'ús del català per tal d'assolir un percentatge d'ús equilibrat de les dues llengües, atès que amb els avis materns el castellà era dominant. Això no obstant, el que ens trobem són els mateixos percentatges, l'expressió exclusiva en castellà arriba al 69%, contra només el 31% dels néts que parlen català amb els avis paterns.

V.1.3. Origen i usos lingüístics de les parelles mixtes a Mallorca

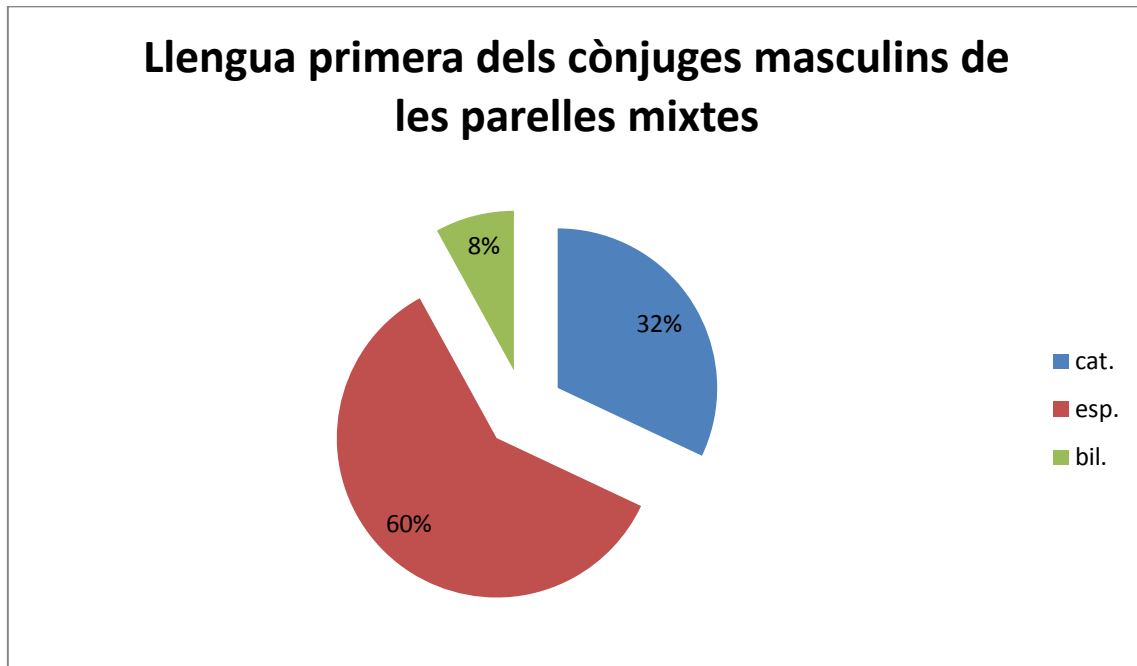
V.1.3.1. Llengua primera de les cònjuges femenines de les parelles mixtes

Pel conjunt de tota l'illa, els percentatges de les llengües usades per les cònjuges femenines són semblants als que havíem comentat en referir-nos a les estadístiques diferenciades dels pobles i de la capital. Un 56% tenen com a llengua primera el català, un 40% el castellà i un 4% tenen les dues llengües.

V.1.3.2. Llengua primera dels cònjuges masculins de les parelles mixtes

Pel conjunt de tota l'illa, el percentatge de les llengües usades pels cònjuges masculins són semblants als que havíem comentat als pobles i a la capital. Un 60% tenen com a llengua primera el castellà, un 32% el català i un 8% usen indistintament les dues llengües. Des del punt de vista percentual, les diferències no són significatives.

V.1.3.3. Llengua habitual de les parelles lingüístiques mixtes a Mallorca

Les dades conjuntes sobre la llengua de coneixença i de relació de les parelles lingüístiques mixtes estudiades en el present treball ofereixen una clara lectura: el castellà és la llengua de comunicació única entre desconeguts a Mallorca. Aquest domini social del castellà es reflecteix en els usos familiars; atès que, un cop establerta com a llengua de relació, i encara que el context sigui afavoridor per al català, resulta poc habitual a la pràctica canviar de llengua. De fet, aquesta situació només es dona en una parella de Palma i en una altra del poble de Campos que representen el 8% dels casos, contra un contundent 92% dels casos en què la llengua de coneixença i de relació de les parelles és el castellà. Les diferències entre els pobles i la ciutat no són significatives en aquesta variable. A Palma, el 93% de les parelles enquestades tenen el castellà com a llengua habitual i als pobles el 92% de les parelles enquestades tenen el castellà com a llengua única de comunicació.¹

En definitiva, atenent les dades de les entrevistes, totes les parelles de la mostra van emprar la llengua castellana com a llengua inicial de contacte, independentment de les circumstàncies i del lloc de coneixença. Només trobem un cas a Palma, el de la parella MC21, en què la llengua de coneixença va canviar durant el segon dia de relació. En aquest cas, la cònjuge femenina de la parella explica que la primera llengua de relació

¹ En la majoria de casos de parelles mixtes estudiades es confirma aquesta tendència a la norma d'ús restrictiu, segons la qual els parlants de les llengües minoritzades convergeixen cap a les llengües dominants. Així doncs, la llengua de comunicació dominant entre les parelles és el castellà, encara que els dos membres de la parella puguin parlar en català. La justificació més habitual per explicar aquest comportament és que la coneixença es va donar en la llengua dominant, és a dir el castellà. D'una altra banda, els membres castellanoparlants d'aquestes parelles raonen el manteniment de la seva llengua primera per raons diverses: a) per les dificultats i inseguretats d'expressar-se en català, b) la comoditat i l'hàbit d'ús (que implica també als membres catalanoparlants), i c) la manca de planificació lingüística familiar (Gomila, Melià i Oliver 2011: 122-124). En l'estudi de Gomila, Melià i Oliver (2011) només hi ha un cas en què els membres d'una parella mixta es comuniquen en català: "Una parella en què el cònjuge al·lòcton no té com a primera llengua el castellà. En aquest cas els motius que expliquen la convergència en català estan relacionats amb l'entorn immediat on s'inicià la relació. En aquesta parella l'al·loglot, d'origen gallec, s'instal·là des d'un principi en un dels pobles de l'illa que, a diferència de Palma, presenten una freqüència d'ús ambiental del català superior a la del castellà. D'altra banda, la xarxa d'amistats en què s'inicià la relació era totalment catalanoparlant i l'al·lòcton s'hi adaptà aviat" (Gomila, Melià i Oliver 2011: 124). Per a l'estudi de la llengua en parelles mixtes barcelonines, Boix 2009: 109-119.

va ser el castellà, perquè el seu home sempre usa el castellà per adreçar-se a algú que no coneix. Tot seguit, però, la cònjuge femenina d'MC21 es va adonar que l'home s'expressava en català en el seu ambient i, per aquesta raó, ella va decidir canviar i dirigir-se a ell en català. Com ella diu a continuació, el canvi va ser possible perquè es va produir el dia següent de la coneixença de la parella (MC21: 11-16).

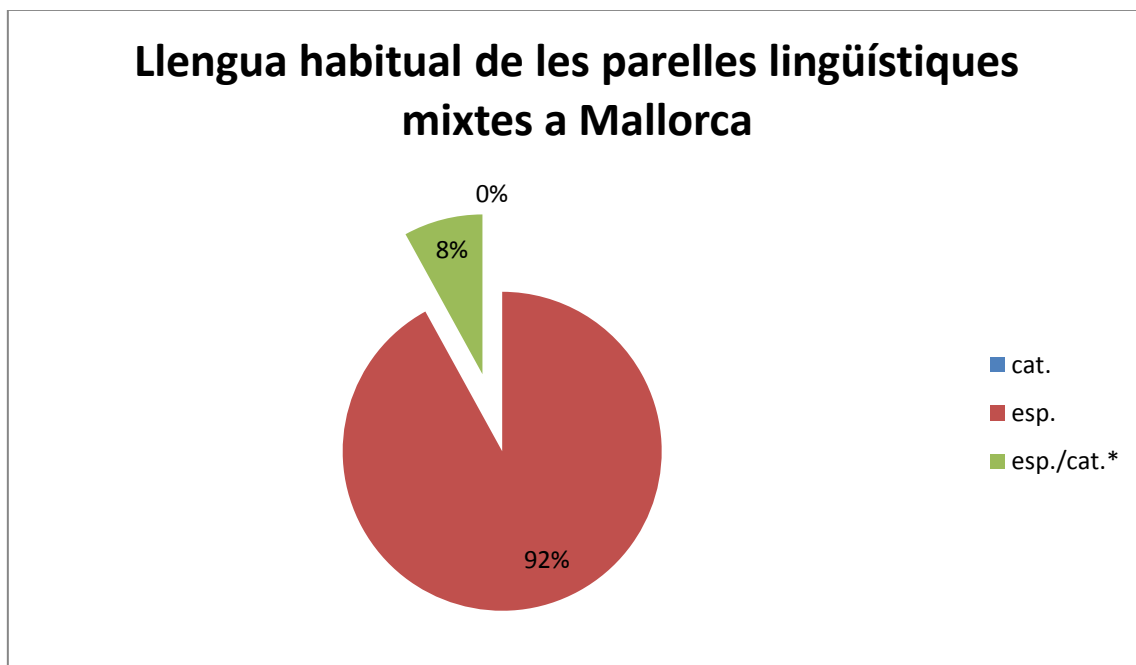
Per tal de contextualitzar aquest cas, cal afegir que cap variable ha afectat a un possible canvi d'una norma d'ús lingüístic tan establerta com és utilitzar el castellà com a llengua inicial de contacte. D'una altra banda, les característiques, no exclusives, de la cònjuge de l'entrevista MC21 són les següents: a) Durant els sis primers anys d'estada a Mallorca va viure a Palma i no parlava el català i tampoc no ho feia amb la seva parella del moment, malgrat que aquest era catalanoparlant. b) En acabat, la parella d'MC21 va retornar a Màlaga. c) Poc temps després, va tornar a Mallorca, concretament a Muro, on va aprendre la llengua que, segons les pròpies paraules d'ella, "la parlava tothom". d) A Muro, s'hi va estar dos anys, fins que es va mudar a Palma amb la seva parella actual. e) A partir d'emprar la llengua catalana amb el seu marit i ell amb la majoria dels amics, la dona de la parella lingüística mixta MC21 va passar a emprar la llengua catalana com a llengua primera en qualsevol relació. De fet, la dona s'adreça en català a les seves dues filles i als seus sogres.

Pel que fa a la llengua de relació entre les parelles lingüístiques mixtes, les dades de les entrevistes demostren que la majoria de les parelles mantenen la llengua de coneixença com a llengua de relació. Només ens trobem amb dos casos en què s'ha produït un canvi: el cònjuge masculí de la parella lingüística mixta MP03 i el de la cònjuge femenina de la parella lingüística mixta MC21, tot just citada i comentada.

El canvi de llengua de l'home d'MP03, ens l'explica la seva dona amb detall. El canvi de llengua es va produir fa molt de temps i, encara que sembli una paradoxa, va ser produït en gran part per la seva feina a la Guàrdia Civil. Com que el marit d'MP03 es dedicava a la intervenció d'armes, rebia força veïns de Campos que presentaven les seves denúncies, etc. Gran part d'aquests veïns era gent gran que, a la pràctica, només parlaven català. La dona no sap ben bé quan, però a partir d'aquesta immersió real a la feina, el cònjuge masculí d'MP03 va començar a entendre el català i a parlar-lo, de mica

en mica. De fet, quan la parella es va casar després de sis anys de relació, el marit de la parella MP03 s'expressava de manera habitual en català (MP03: 37-40).

Com en l'exemple anterior d'MC21, en el cas d'MP03 cap variable ha fet que majoritàriament es produeixi un canvi entre la llengua de primer contacte i llengua de relació. En definitiva, les característiques no exclusives del cònjuge masculí de l'entrevista MP03 són les següents: a) L'home va arribar a Campos a l'edat de vint anys. b) Per raons professionals, havia d'estar en contacte amb la gent i en un context en el qual la major part de la població s'hi adreçava en català. c) Tant la seva parella com la seva família i el seu cercle d'amistats eren catalanoparlants i, en general, tenien una actitud molt favorable cap a la llengua catalana. d) Tot plegat ha fet que la llengua catalana hagi esdevingut la seva llengua primera i que sigui la llengua que empra per comunicar-se amb els seus fills.

**Canvi del castellà al català.*

V.1.3.4. Llengua habitual de les parelles lingüístiques mixtes amb els fills

Amb les dades completes de tota l'illa, se segueix confirmant la tendència segons la qual la norma procedimental implica que cada cònjuge s'expressi en la seva llengua primera amb els seus fills. Com hem apuntat amb anterioritat, aquesta manera de comportar-se contrasta notablement amb el domini gairebé exclusiu del castellà en la comunicació habitual entre els cònjuges de les parelles mixtes. Aquesta conducta es dona en el 64% de les parelles estudiades. Per contra, només el 20% s'expressen de manera exclusiva amb els seus fills en castellà i el 12% en català. En acabat, tenim un cas excepcional en què el castellà i l'alemany comparteixen aquest espai, que suposa un 4% dels casos.¹

Si observem amb una mica més de detall els resultats constatem que la tendència general, tant de les parelles de Palma com de les dels pobles, és que cada cònjuge mantingui la seva llengua primera en la comunicació amb els fills, com hem apuntat al començament.² En els casos de les parelles lingüístiques mixtes residents a pobles i en les quals el cònjuge femení declara ser catalanoparlant i la seva parella

¹ A diferència de les parelles mixtes, les parelles homogènies haurien de transmetre amb naturalitat la llengua comuna als seus fills i filles. Les possibilitats s'amplien en les parelles mixtes, segons aquestes quatre possibilitats: a) Llengua del pare. b) Llengua de la mare. c) Llengües del pare i de la mare. d) Una altra llengua. Més difícil és justificar el perquè de determinades tries: el més habitual és adaptar-se a l'entorn i triar la llengua dominant. Altres factors que cal tenir en compte en el moment de decidir la tria lingüística, en els tres tipus de parelles possibles, són el lloc de residència (hi ha diferències entre les famílies instal·lades a la badia de Palma de les que viuen a pobles) i l'àmbit de socialització (és a dir, la presència del català en la realitat quotidiana dels parlants, que confirma les diferències geogràfiques tot just apuntades) (Melià i Villaverde 2008: 63-69). Per a l'estudi de la llengua de relació dels membres de les parelles mixtes barcelonines amb els seus fills, Boix 2009: 120-126.

² En altres estudis, les entrevistades manifesten que a les seves famílies es reproduïx aquesta tendència dominant, segons la qual cada cònjuge transmet la seva llengua als fills. Així doncs, el cònjuge de parla catalana els parla en català i el de parla castellana els parla en castellà. D'aquesta manera, els fills rebrien ambdues llengües per a comunicar-se amb els pares. En alguns casos, quan el context immediat és molt favorable al català, es pot donar que el cònjuge al·lòcton interrompi la transmissió familiar del castellà (Gomila, Melià i Oliver 2011: 125-127). Com en la llengua de comunicació entre la parella, la tria lingüística amb els fills també respon a l'espontaneïtat i l'hàbit comunicatiu dominant en castellà. Això no obstant, la planificació pot aparèixer en el moment de triar el centre escolar dels infants: "L'ampli marge que les parelles deixen a l'espontaneïtat i a la intuïció a l'hora d'escollir la llengua de relació amb els fills queda matisat a l'hora d'elegir el primer centre on l'infant ha de ser escolaritzat. Diverses entrevistades declaren que han escollit l'escoleta o escola del seu fill en funció d'unes determinades característiques, entre les quals destaca la llengua" (Gomila, Melià i Oliver 2011: 125).

castellanoparlant, cada cònjuge manté la seva llengua, respectivament en les parelles MP08, MP010, MP11 i MP16; mentre que la llengua de relació amb els fills és el català en les parelles MP01 i MP03. En els dos casos de parelles en què la cònjuge femenina és castellanoparlant i declara que la seva parella és catalanoparlant, en el cas de l'entrevista MP05 la llengua que transmeten al fill és la castellana; mentre que en el cas de l'entrevista MP17 cada cònjuge transmet la seva llengua primera.

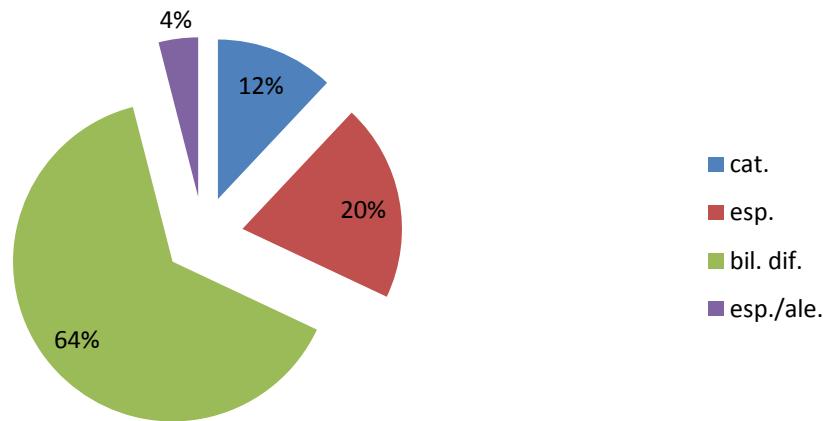
Cal afegir, a més a més, que el cas de la parella MP14 és força especial, atès que la cònjuge femenina declara que amb el seu únic fill parla castellà i alemany. Segons va declarar, la mare va residir a Alemanya durant un any i va adquirir-hi uns coneixements orals bàsics en alemany, que és la llengua que emprava per a les comunicacions breus amb el seu fill, per bé que quan dubta d'alguna paraula fa servir el castellà. De tal manera, que el seu fill és capaç d'entendre l'alemany, encara que lògicament no el parla.

Pel que fa a les parelles residents a Palma, ens trobem que majoritàriament cada cònjuge mantén la seva llengua respectiva. Hi ha només una parella en què es transmet el català i n'hi ha dues en què la llengua que es transmet és el castellà. Quan la mare és la cònjuge castellanoparlant de la parella ens adonem que en tres casos cada membre manté la seva llengua (MC02, MC19 i MC25), en un cas es transmet el castellà (MC24) i en un altre el català (MC21). Quan la mare és la cònjuge catalanoparlant, en tot els casos cada cònjuge manté la seva llengua. Hi ha un cas, el de la mare de la parella MC07, que a més a més del català emprava l'anglès quan estan soles, això sí només amb la segona de les seves filles.

Finalment, cal constatar que hi ha dues parelles, MC09 i MP14, en què la mare declara parlar castellà i que el pare és bilingüe. En aquestes dues parelles la llengua que transmeten als seus fills és la castellana.¹

¹ Resulta interessant, arribats en aquest punt, fer la comparació amb la situació de la llengua familiar dels infants a les llars catalanes, que Mireia Galindo descriu amb cura en el paràgraf següent: "El castellà és [...] la llengua familiar majoritària de les generacions més joves; tot i així, en els darrers anys, s'ha observat un increment de la transmissió lingüística intergeneracional del català. L'adopció del català com a llengua vehicular de l'ensenyament ha estès el coneixement d'aquesta llengua entre infants i adolescents, ara bé, el coneixement de les quatre habilitats lingüístiques en català no s'ha traduït en un ús predominant d'aquesta llengua en tots els àmbits: a l'escola, el català és la llengua d'ús habitual en els contextos més formals (a l'aula i en la relació amb els mestres), però no l'única, i és també usada en les situacions més informals del sistema educatiu (a l'hora del pati i en activitats no institucionalitzades) al

Llengua habitual de les parelles lingüístiques mixtes amb els fills

costat del castellà, llengua que hi és predominant, sobretot en contextos en què la presència social del castellà és important” (Galindo 2008: 56).

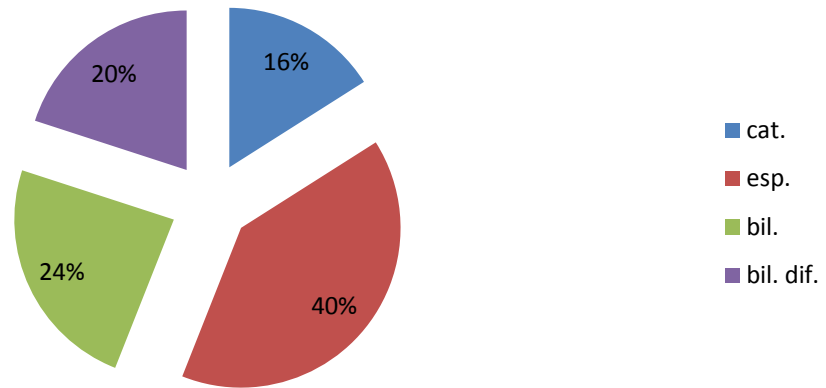
V.1.3.5. Llengua primera dels primogènits en parelles lingüístiques mixtes mallorquines

Per bé que la tendència majoritària dels cònjuges és adreçar-se als seus fills en la respectiva llengua primera, sembla que en els fills aquesta tendència no es reproduceix. De fet, cal constatar que en un context familiar bilingüe, el resultat més habitual és que el fill tingui com a llengua primera única el castellà. Comportament que es dona en el 40% dels casos. És cert, que sumant els comportaments bilingües diferenciats i no diferenciats presenten un percentatge superior (el 44%), en el qual l'ús indiferenciat de la llengua suposa un 24% dels casos i l'ús diferenciat el 20%; molt lluny del 64% dels cònjuges que parlen en la respectiva llengua primera als fills. Finalment, cal constatar que en aquests contextos bilingües no és gaire habitual que el català esdevingui llengua primera dels fills. Això només es produeix en el 16% dels casos.¹

Sigui com sigui, en general, les parelles mixtes no acostumen a percebre la transmissió lingüística com un problema. Al contrari, aquest fet és considerat com a positiu, bàsicament perquè afavoreix el futur acadèmic i professional dels fills; deixant de banda la posició ideològica de la parella respecte a cada llengua (Gomila, Melià i Oliver 2011: 128-129).

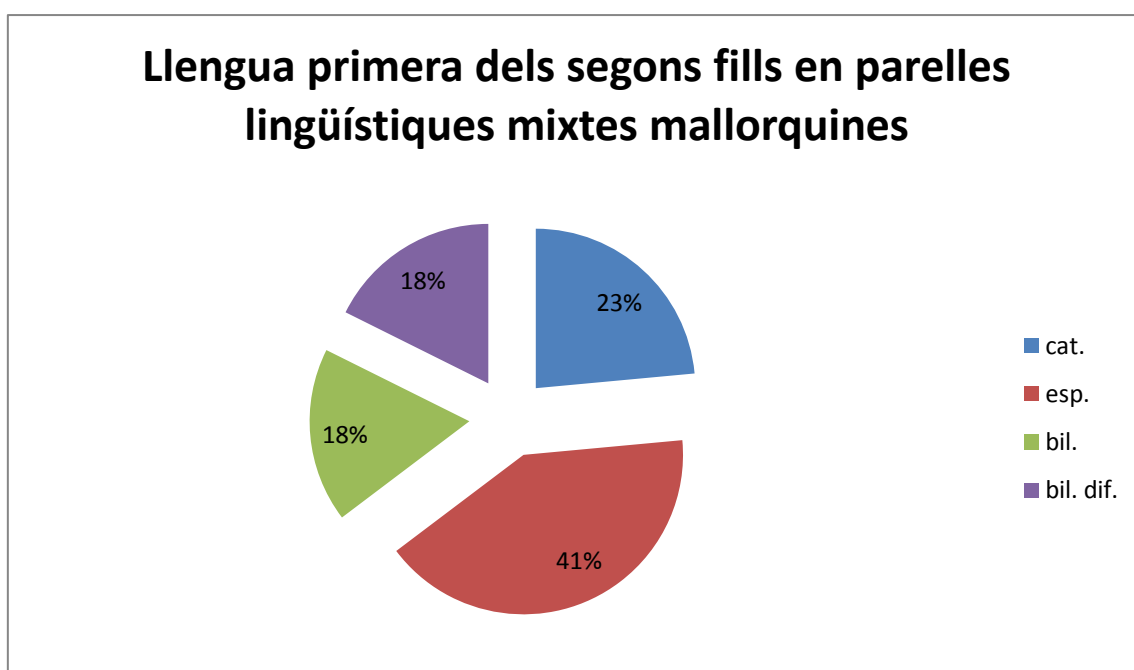
¹ La tendència comuna dels fills de matrimonis mixtos hauria de ser, a semblança del comportament dels seus pares, comunicar-se en una llengua diferent amb cada progenitor. Alguns processos exògens a la llengua, com el context escolar a favor d'una llengua o de l'altra, podem variar aquests comportaments en determinats casos (Gomila, Melià i Oliver 2011: 127-128). Els factors principals que determinen el comportament lingüístic dels fills de parelles mixtes són: a) la conducta lingüística dels progenitors, b) l'entorn lingüístic familiar i c) la llengua de relació amb els cercles d'amistat més propers (Gomila, Melià i Oliver 2011: 129-130. S'ofereixen tres casos concrets a Gomila, Melià i Oliver 2011: 130). La percepció dels entrevistats de les parelles mixtes és que els seus fills seran del tot competents en les dues llengües, independentment dels possibles contextos lingüístics familiars, escolars o d'amistats (Gomila, Melià i Oliver 2011: 130-131. Alguns exemples més a Gomila, Melià i Oliver 2011: 130-132).

Llengua primera dels primogènits en parelles lingüístiques mixtes mallorquines

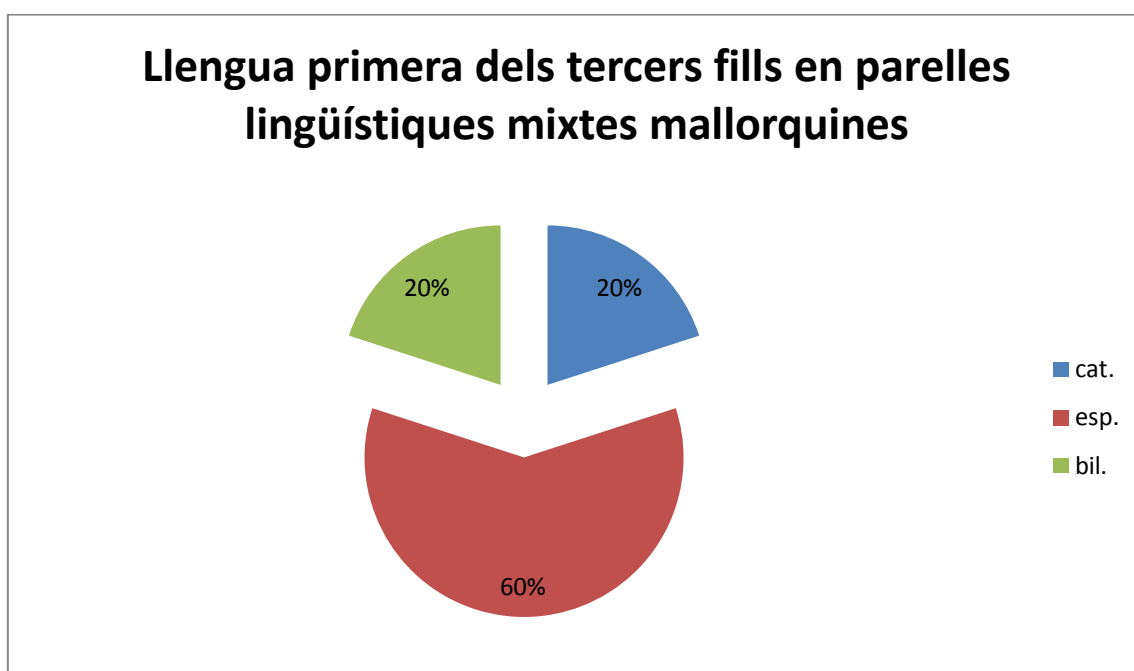
V.1.3.6. Llengua primera dels segons fills en parelles lingüístiques mixtes mallorquines

Com hem apuntat en parlar de les dades referents a Palma i als pobles, quan analitzem la llengua dels fills secundogènits cal tenir en compte la disminució de casos. Hem passat de 25 fills primogènits als 17 secundogènits. Tot i la reducció, els percentatges són similars als dels fills primogènits. El resultat més habitual és que el fill tingui com a llengua primera única el castellà. Comportament que es dona en el 41% dels casos (un 1% més que en els fills primogènits). L'ús indiferenciat de la llengua suposa un 18% dels casos (-6% respecte als fills primogènits) i l'ús diferenciat també el 18% (-2% respecte als fills primogènits). Com en el cas dels fills primogènits, molt lluny del 64% dels cònjuges que parlen en la respectiva llengua primera als fills. Finalment, pel que fa al català com a llengua primera dels fills secundogènits, el percentatge és lleugerament superior als dels fills primogènits, ja que es dona en el 23% de casos (+7% respecte als fills primogènits).

V.1.3.7. Llengua primera dels tercers fills en parelles lingüístiques mixtes mallorquines

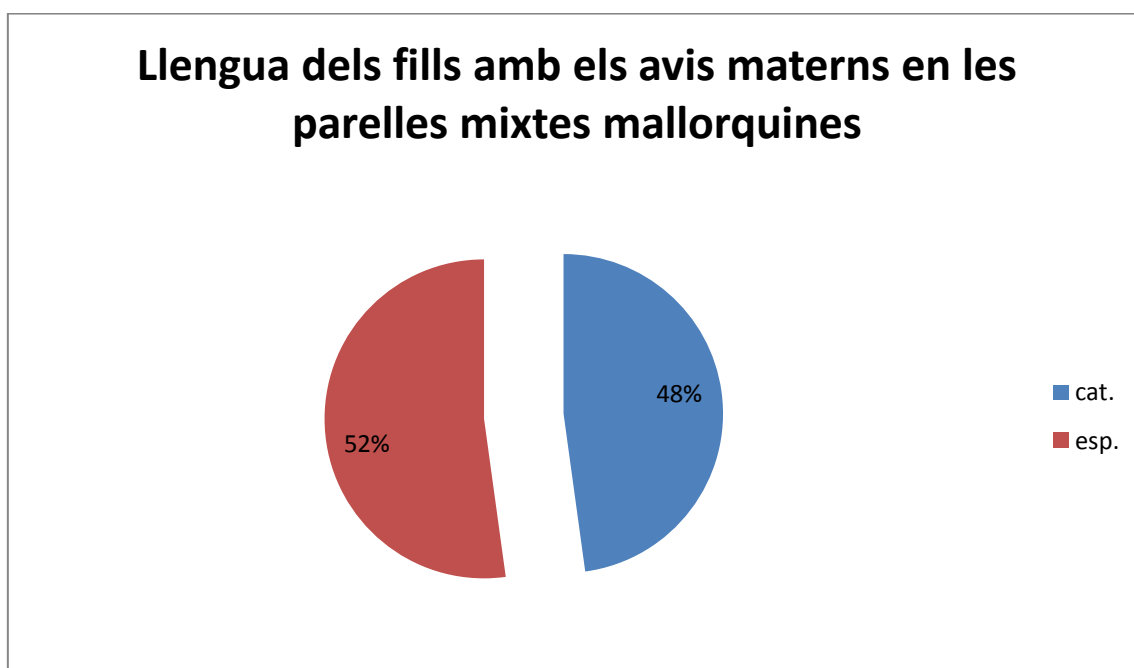
Amb els tercers fills, els percentatges es redueixen a cinc casos i les tendències es radicalitzen. Evidentment, no podem inferir hipòtesis d'aquests exemples ni comparar les dades amb les que hem obtingut amb els fills primogènits, ni tan sols amb els fills secundogènits. No obstant això, oferim les dades a tall informatiu i per reflectir la impressió, segons la qual el pas del temps entre el primer i el tercer fill suposa un increment de l'ús del castellà en contra dels comportaments bilingües i de l'ús del català. Així doncs, els 60% dels fills tercers de les parelles mallorquines enquestades tenen el castellà com a llengua primera, contra el 20% que poden usar les dues llengües indistintament i el mateix percentatge del 20% que tenen com a llengua primera el català.

V.1.3.8. Llengua dels fills amb els avis materns en les parelles mixtes mallorquines

El fet més destacable que ens ofereixen les dades sobre les relacions lingüístiques entre els néts i els avis materns és que els comportaments bilingües, diferenciats o no, que acostumaven a ser molt importants a nivell de la família nuclear desapareixen absolutament, i es polaritzen en comportaments comunicatius exclusius en català o en castellà. En el cas dels avis materns, el 52% dels néts s'expressen amb ells exclusivament en castellà. Contra el 48% que ho fa exclusivament en català.

Si comparem aquests percentatges amb la llengua primera de les cònjuges femenines enquestades es pot constatar que l'ús del català es redueix en passar dels fills als néts. Recordem que els 56% de les cònjuges femenines enquestades tenien el català com a llengua primera. A aquest percentatge, hi hauríem d'afegir el 4% de les cònjuges femenines que es declaraven bilingües, fins a un percentatge total del 60%. Així doncs, el 12% menys dels néts parlen català. Pel que fa al castellà, un 40% de les cònjuges femenines tenien com a llengua primera el castellà, mentre que un 52% dels néts parlen castellà amb els seus avis. És a dir, un 12% més.

V.1.3.9. Llengua dels fills amb els avis paterns en les parelles mixtes mallorquines

En el cas dels avis paterns es manté el fet que els comportaments bilingües, diferenciats o no, que acostumaven a ser molt importants a nivells de la família nuclear es converteixen en comportaments comunicatius exclusius en català o en castellà, per bé que en el cas de la comunicació dels néts amb els avis paterns hi ha alguns exemples d'ús no diferenciat de les dues llengües en un 9% dels casos. No obstant això, el néts parlen majoritàriament castellà amb els seus avis paterns en el 69% dels casos ressenyats. Contra el 22% que ho fan en català.

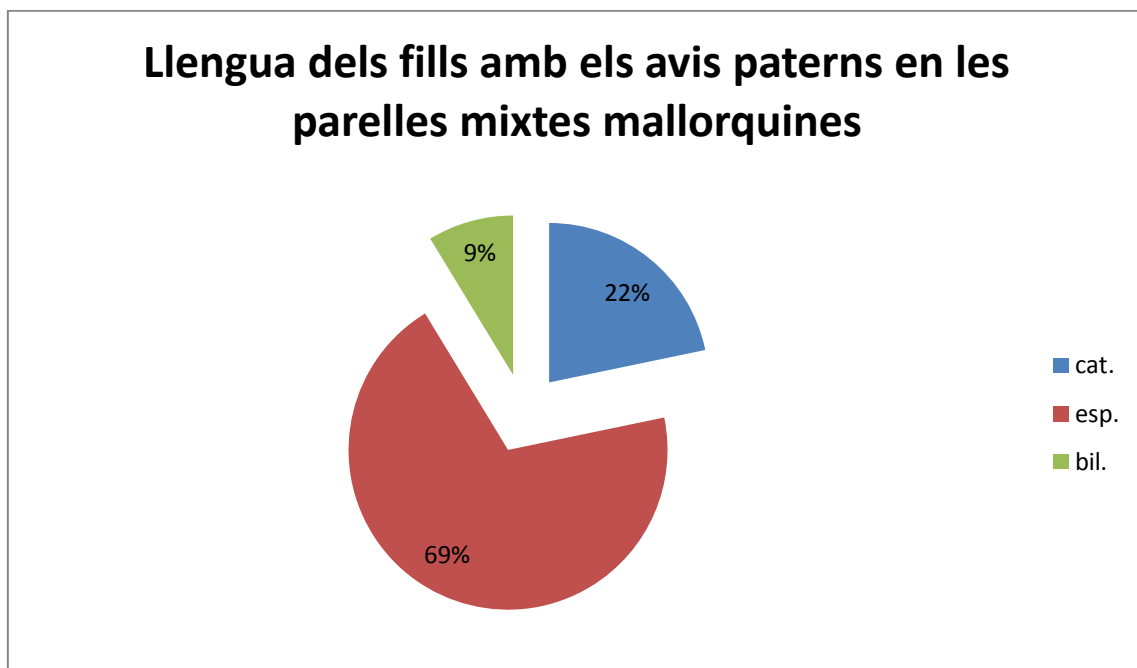
Si comparem aquests percentatges amb la llengua primera dels cònjuges masculins confirmen la tendència que apuntàvem amb anterioritat, segons la qual l'ús del català es redueix en passar dels fills als néts. Pel conjunt de tota la illa, el percentatge de les llengües usades pels cònjuges masculins eren els següents: un 60% tenien com a llengua primera el castellà, un 32% el català i un 8% dels enquestats en tenien les dues. Els néts parlen més castellà (+9%), parlen menys català (-10%) i es mantenen pràcticament idèntics els casos d'ús indiferenciat de les dues llengües (+1%).

Tot seguit, esmentarem dos casos en què disposem de dades sobre la llengua dels avis i que no hem reflectit al quadre estadístic. En aquest sentit, cal apuntar que el comportament lingüístic habitual dels avis és que empen majoritàriament amb els seus néts la mateixa llengua que varen parlar o parlen als seus fills, tant a Palma com als pobles. Només trobem dos casos en què aquest fet no es produeix. Són les entrevistes MP15 i MP16.

En el cas de la parella mixta MP15, el cònjuge masculí és el nascut a l'illa i la llengua que li transmeteren els seus pares fou la llengua catalana i és la que a l'actualitat parla amb els seus fills. Diem a l'actualitat perquè segons ens comenta la dona començà a parlar-los castellà. La dona explica que el canvi ve condicionat pel trasllat de Palma al poble de Binissalem i pel canvi d'escola dels seus fills. Han passat d'una escola privada on l'ensenyament era bàsicament en castellà, a una escola pública a Santa Maria on majoritàriament es fa en català. La padrina, que sempre ha viscut a Palma, parla als seus néts en castellà, condicionada possiblement perquè era la llengua que parlaven els pares

als seus fills. Contràriament, té uns néts que viuen a Barcelona i amb ells parla en català.

En el cas de la parella mixta MP16, els avis transmeteren als seus fills la llengua castellana i segons comenta l'entrevistada els seus pares vivien a Palma; entre ells parlaven en català, però als fills els transmeteren la llengua castellana, ja que la consideraven una llengua de prestigi. Com relata la filla, durant el franquisme la llengua catalana va ser arraconada i semblava més positiu i prestigiós el fet de parlar en castellà als fills i, lògicament, a l'escola el castellà era fonamental i exclusiu. Més endavant, la filla no volgué cometre el mateix error dels seus pares i transmeté la llengua catalana als seus fills i aquest fet creu que va condicionar de manera decisiva que els seus pares parlessin en català als néts.

V.2. Usos lingüístics en l'àmbit social de les famílies constituïdes per parelles mixtes

V.2.1. Usos lingüístics socials de les parelles mixtes dels pobles mallorquins

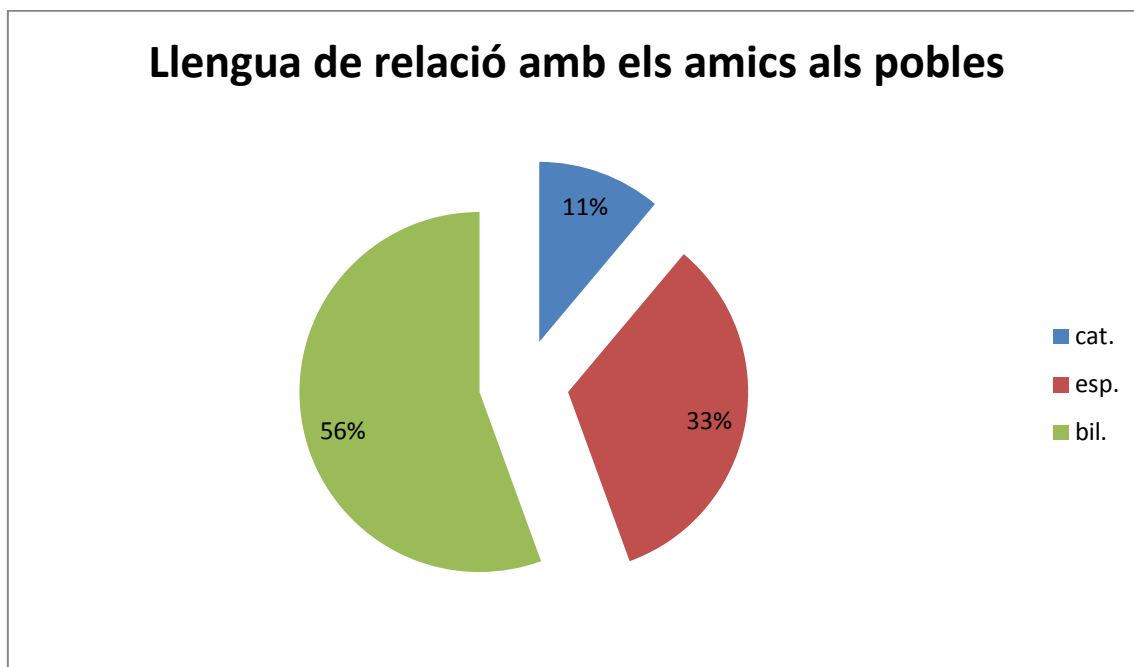
V.2.1.1. Llengua vehicular de l'escola

A les parelles lingüístiques mixtes dels pobles, s'acompleix el fet que el català sigui la llengua vehicular a l'escola. Aquesta dada es dona en el 100% dels casos de què es disposa de la informació.

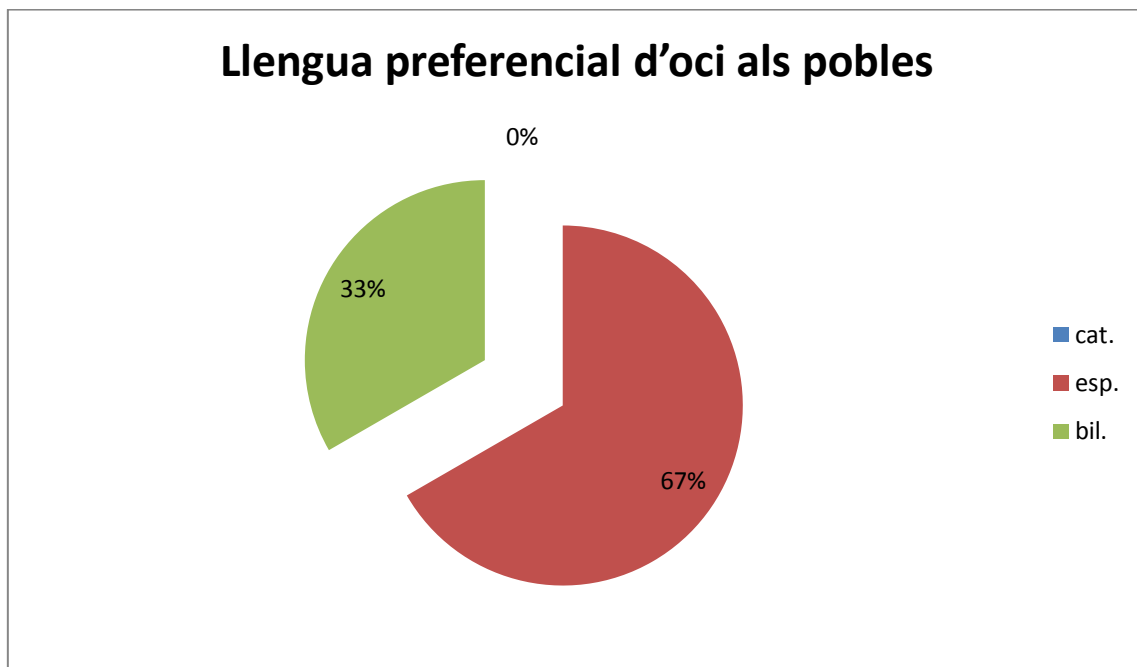
V.2.1.2. Llengua de relació amb els amics

Pel que fa a la llengua de relació amb els amics de les parelles lingüístiques mixtes als pobles, la tendència majoritària és a l'ús diferenciat del català i del castellà segons el context i la companyia. Això es dona en el 56% dels casos. A continuació, la llengua de relació és el castellà de manera exclusiva en el 33% dels casos. Finalment, el català com a llengua de relació amb el cercle d'amistats és força testimonial, ja que es dona només en l'11% dels casos estudiats.

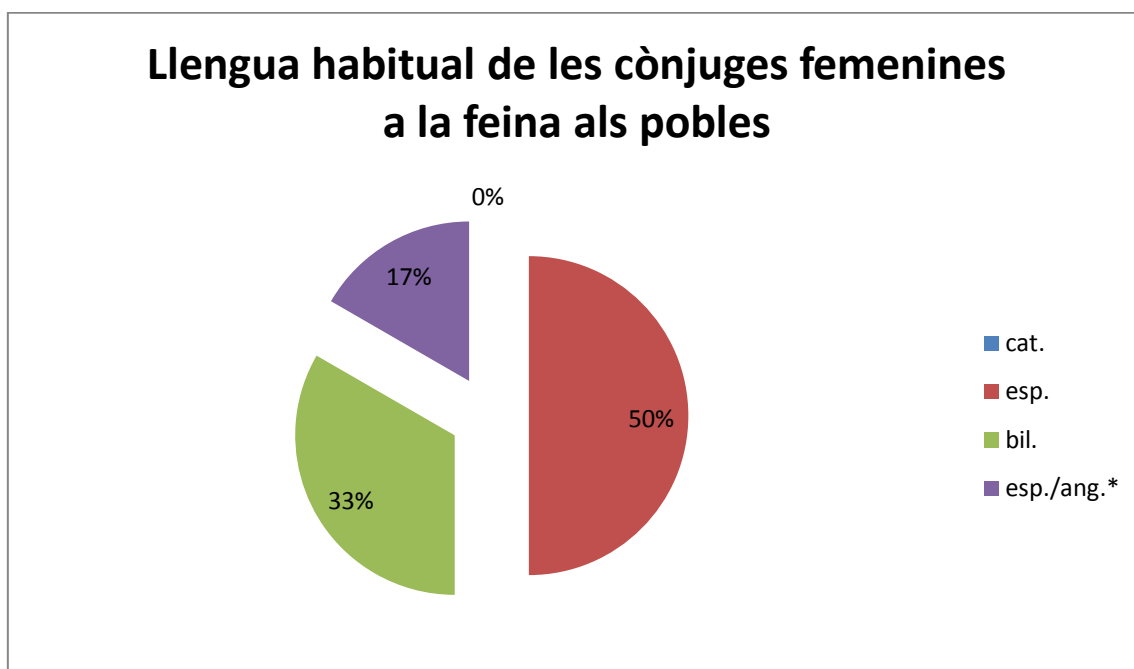
V.2.1.3. Llengua preferencial d'oci

Pel que fa a l'oci en les parelles lingüístiques mixtes als pobles, el castellà és la llengua dominant i exclusiva en el 67% dels casos estudiats. El bilingüisme català/castellà es dona en la resta de casos, això és el 33%. Com veurem en el cas de Palma, crida l'atenció el fet que el català, en cap cas, és la llengua exclusiva d'oci de cap parella lingüística mixta.

V.2.1.4. Llengua habitual de les cònjuges femenines a la feina

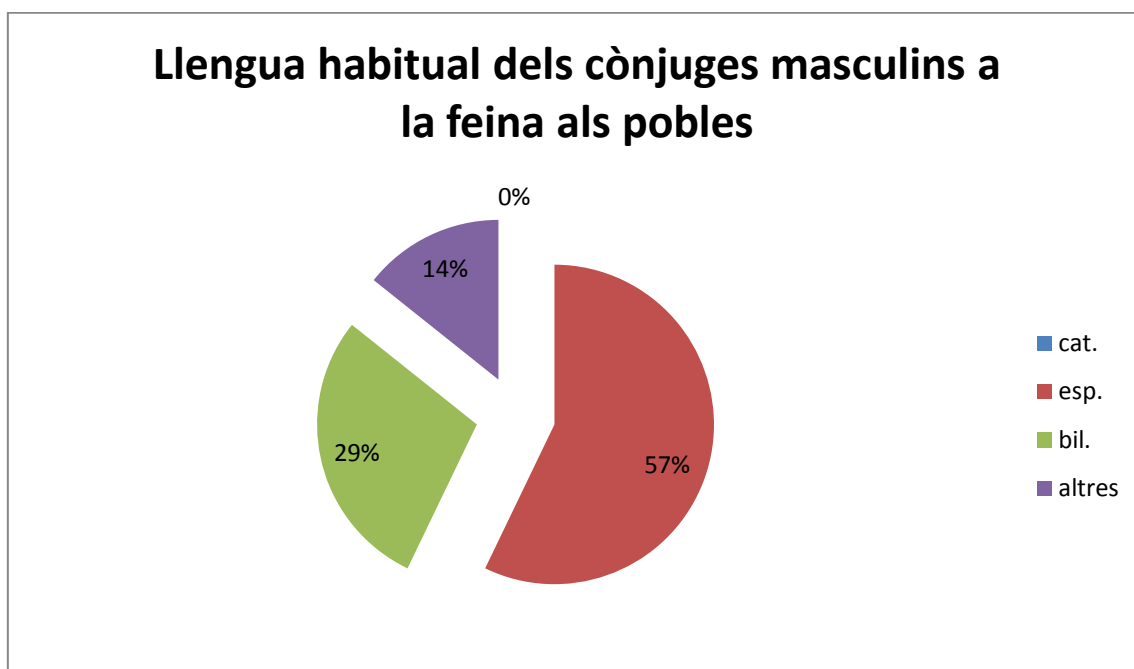
Com a darrera variable del comportament lingüístic de les parelles mixtes estudiades als pobles, hem tingut en compte la llengua preponderant a la feina en els 6 casos en què disposem de les dades. En el cas de les cònjuges femenines, la llengua més utilitzada en el lloc de feina és el castellà en el 50% dels casos. En el 33% dels casos fan servir de manera indiferent el català i el castellà i en el 17% dels casos al castellà s'afegeix una altra llengua (en aquest cas l'anglès).

**Castellà i una altra llengua (en aquest cas l'anglès).*

V.2.1.5. Llengua habitual dels cònjuges masculins a la feina

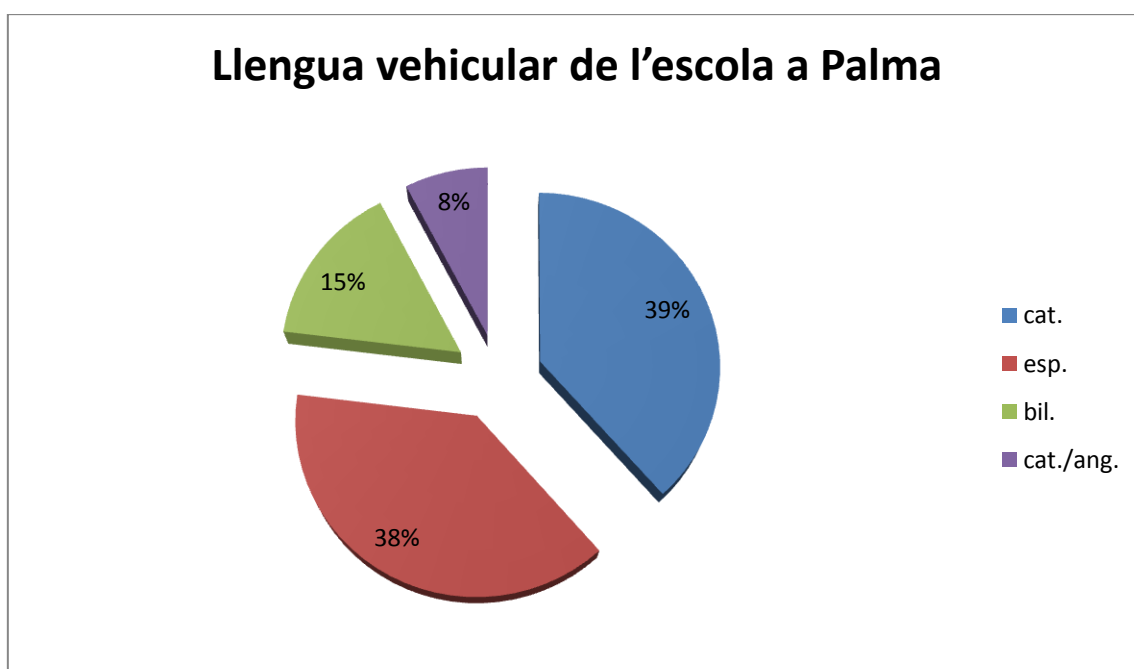
A partir dels 6 casos en què disposem de les dades de la llengua preferent dels cònjuges masculins de les parelles lingüístiques mixtes de poble al seu lloc de treball, els percentatges són els següents: en el 57% dels casos l'única llengua de comunicació laboral és el castellà. En un 29% dels casos, el català i el castellà són usades indistintament a la feina. En un 14% dels casos, s'usa una llengua diferent del català i del castellà.

V.2.2. Usos lingüístics socials de les parelles mixtes de Palma

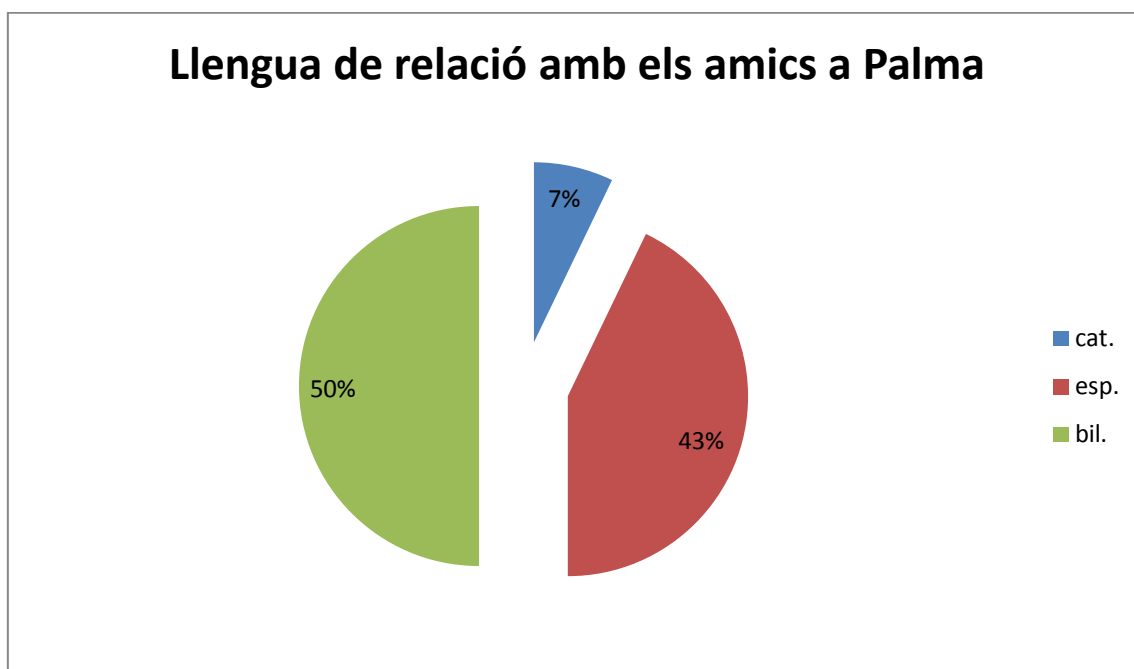
V.2.2.1. Llengua vehicular de l'escola

Contra la creença assumida que el català és l'única llengua que s'aprèn a l'escola, només els 39% dels fills de les parelles lingüístiques mixtes de Palma tenen el català com a única llengua vehicular en la seva educació. Un percentatge gairebé idèntic al 38% dels casos en què els fills d'aquestes parelles mixtes tenen com a única llengua vehicular en la seva educació el castellà. L'opció pel bilingüisme castellà/català només es dona en el 15% dels casos. Una altra opció educativa, en aquest cas el bilingüisme català/anglès, només es dona en el 8% dels casos estudiats.

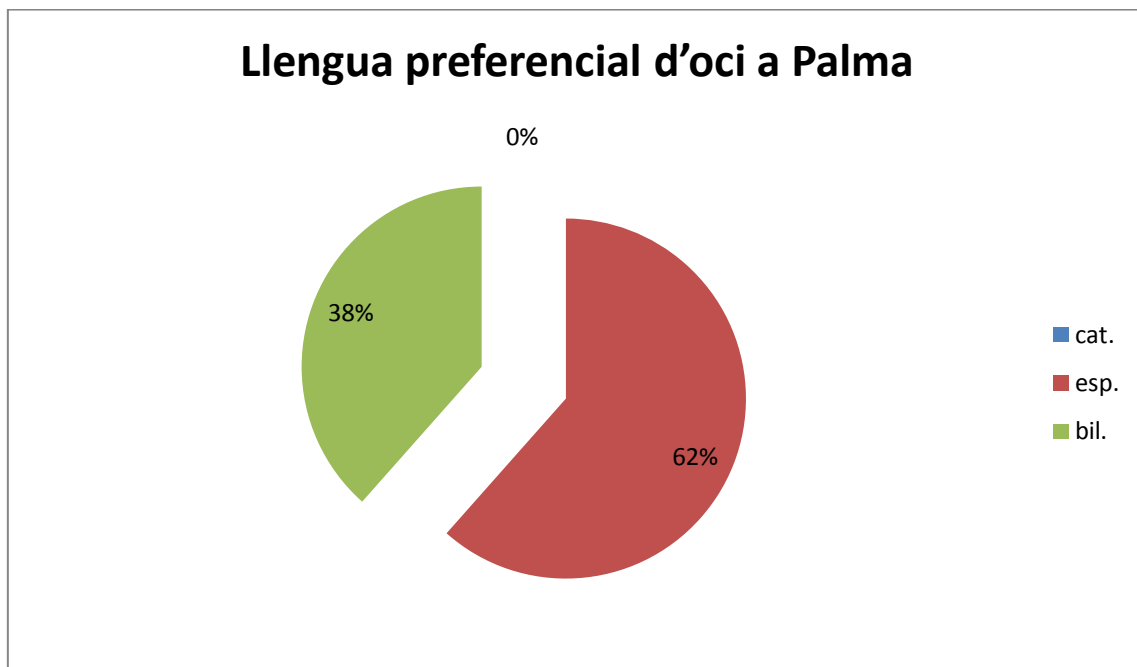
V.2.2.2. Llengua de relació amb els amics

Entre el cercle d'amistats de les parelles lingüístiques mixtes a Palma, la tendència majoritària és a l'ús indiferenciat del català i del castellà segons el context i la companyia. Això és dona en el 50% dels casos. A continuació, la llengua de relació acostuma a ser el castellà de manera exclusiva en el 43% dels casos. Contra la presència testimonial del català com a llengua de relació amb el cercle d'amistats que es dona només en el 7% dels casos.

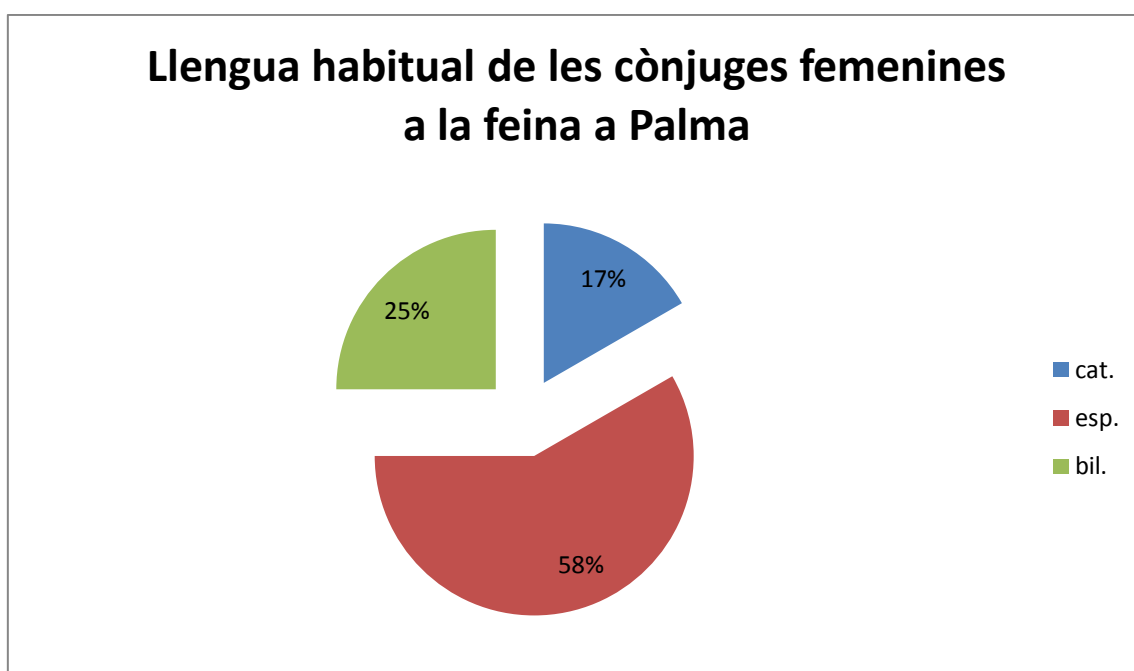
V.2.2.3. Llengua preferencial d'oci

Pel que fa a l'oci en les parelles lingüístiques mixtes de Palma, el castellà és la llengua dominant i exclusiva en el 62% dels casos estudiats. El bilingüisme català/castellà es dona en la resta de casos, això és el 38%. Crida l'atenció el fet que el català, en cap cas, és la llengua exclusiva d'oci de cap parella lingüística mixta.

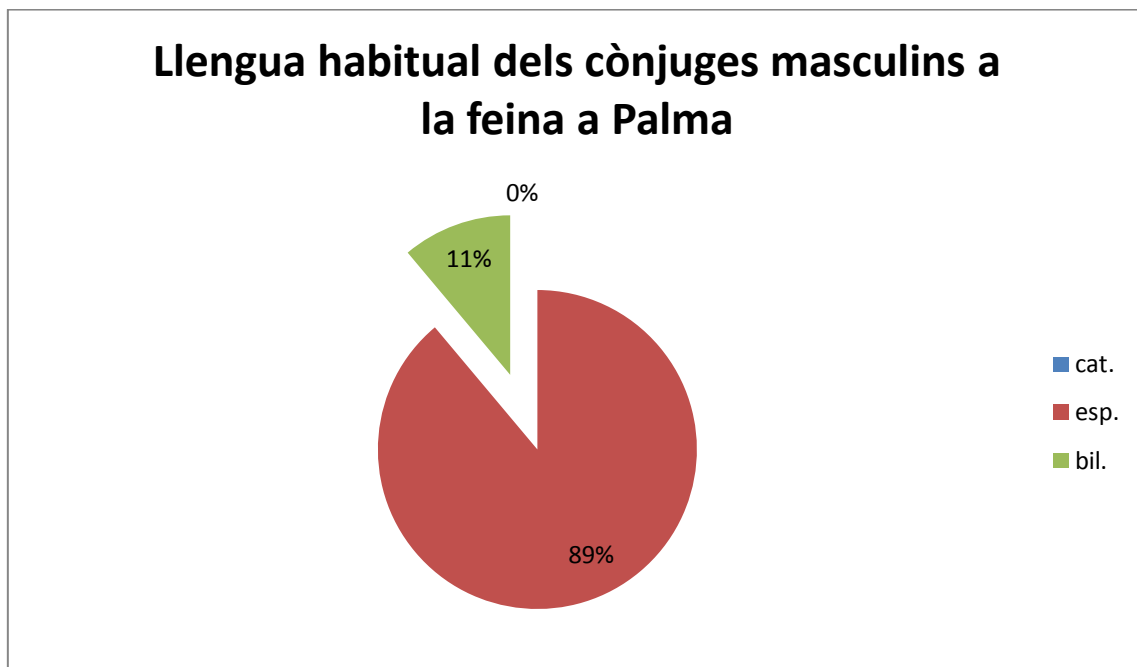
V.2.2.4. Llengua habitual de les cònjuges femenines a la feina

Com a darrera variable del comportament lingüístic de les parelles mixtes estudiades, hem tingut en compte la llengua preponderant a la feina. En la presentació de cada parella, en els 12 casos en què disposem de les dades, hem fet referència al sector professional dels cònjuges. En el cas de les cònjuges femenines, la llengua més utilitzada en el lloc de treball és el castellà en el 58% dels casos. En el 25% dels casos fan servir de manera indiferent el català i el castellà. I el català és la llengua dominant en el 17% dels casos.

V.2.2.5. Llengua habitual dels cònjuges masculins a la feina

A partir dels 10 casos en què disposem de les dades de la llengua preferent dels cònjuges masculins de les parelles lingüístiques mixtes de Palma al seu lloc de feina, els percentatges són força contundents, en el 89% dels casos l'única llengua de comunicació laboral és el castellà. Tan sols en un 11% dels casos la llengua de comunicació laboral és el català.

V.2.3. Usos lingüístics socials de les parelles mixtes de Mallorca

V.2.3.1. Llengua vehicular de l'escola

Sumant les dades de què disposem de tota l'illa, el català és la llengua vehicular majoritària de l'educació infantil en el 65% dels casos entrevistats. En el 22% dels casos la llengua exclusiva i única vehicular de l'educació és el castellà. L'opció bilingüe, és a dir que el castellà i el català constitueixin equitativament les dues llengües vehiculars de l'educació, es dona només en el 9% dels casos. Per un 4% d'altres opcions, en aquest cas el bilingüisme català/anglès.

La tria de l'escola per part de la família està condicionada per diferents factors: bàsicament, el de proximitat, el de comoditat i el de coneixença, solen ser els més habituals (Gomila, Melià i Oliver 2011: 132-133; Melià i Villaverde 2008, O'Donnell 1991 i Vila 1993). Pel que fa a les famílies entrevistades que han escolaritzat els seus fills en centres de Palma, no es dona cap cas en què els infants freqüentin una escola pública. Les escoles són concertades religioses, la gran majoria; la resta, una concertada cooperativa i una privada religiosa. Els tipus de centres esmentats, segons les declaracions de les entrevistades, tenen diferents funcionaments en referència a la qüestió lingüística. Centrant-nos en l'etapa d'educació infantil, que és la franja d'edat de com a mínim un dels fills de les parelles entrevistades, ens trobem tres sistemes diferents: Centres que tenen dues línies, una en català i l'altra en castellà. Un altre centre en què fan un 50% en cada llengua. Un altre de trilingüe i es concreta en un 33% en català, en castellà i en anglès, respectivament. I un altre del qual cap de les mares que hi duen els seus fills no han sabut dir, exactament, com és el funcionament. Només saben que fan tot en castellà, però que música és en català i que fan anglès. Les declaracions d'aquestes mares és molt semblant a la que fa la mare que duu el seu fill a l'escola privada religiosa. Tant unes com les altres no en coneixen exactament el funcionament, però conclouen dient que és una escola trilingüe. Finalment, a la concertada cooperativa es fa tot en català, excepte l'assignatura d'anglès.

Quan el centre té dues línies, les parelles trien la castellana, només de manera excepcional la parella MC02 no la va poder escollir per al seu fill, perquè ja no hi restaven places. Els motius principals que justifiquen aquesta és la consideració que el castellà és una llengua més important que la catalana, i els cònjuges de les parelles

mixtes volen que l'apreguin correctament, sense accent i creuen que aquesta pot ser una de les maneres d'aconseguir-ho. Sobretot la preocupació se centra en el futur universitari i professional dels seus fills: el castellà els afavorirà l'obertura i les relacions amb l'exterior. En aquest sentit, és curiós el comentari de la cònjuge femenina d'MC02. Ella és de Logronyo, fa sis anys que resideix a Mallorca, no parla català amb ningú i el seu home parla català als fills. El seu fill no va poder entrar a la línia castellana i per a ella al principi va ser una gran decepció, però després amb el temps ha vist que més o menys fan el mateix i que fins i tot millor ja que dubta que els seus fills haguessin après català ja que malgrat que el seu pare s'adreça a ells en català, ells li contesten en castellà. Hi ha un altre cas, el de la parella MC07, en què la mare catalanoparlant va cedir davant el desig del seu marit que la seva filla anés a la via en castellà. El marit estava molt preocupat perquè dubtava que la seva filla aprengués castellà.

Cap de les mares que han triat aquesta opció dubta del correcte aprenentatge de la llengua catalana. Algunes expliquen la seva experiència de quan eren estudiants i conclouen que els va ser suficient tenir només l'assignatura de català, de fet, trobarien excessiu (excepte el cas d'MC07, que no s'hi pronuncia) el que es fa a alguns centres del cinquanta per cent en cada llengua.

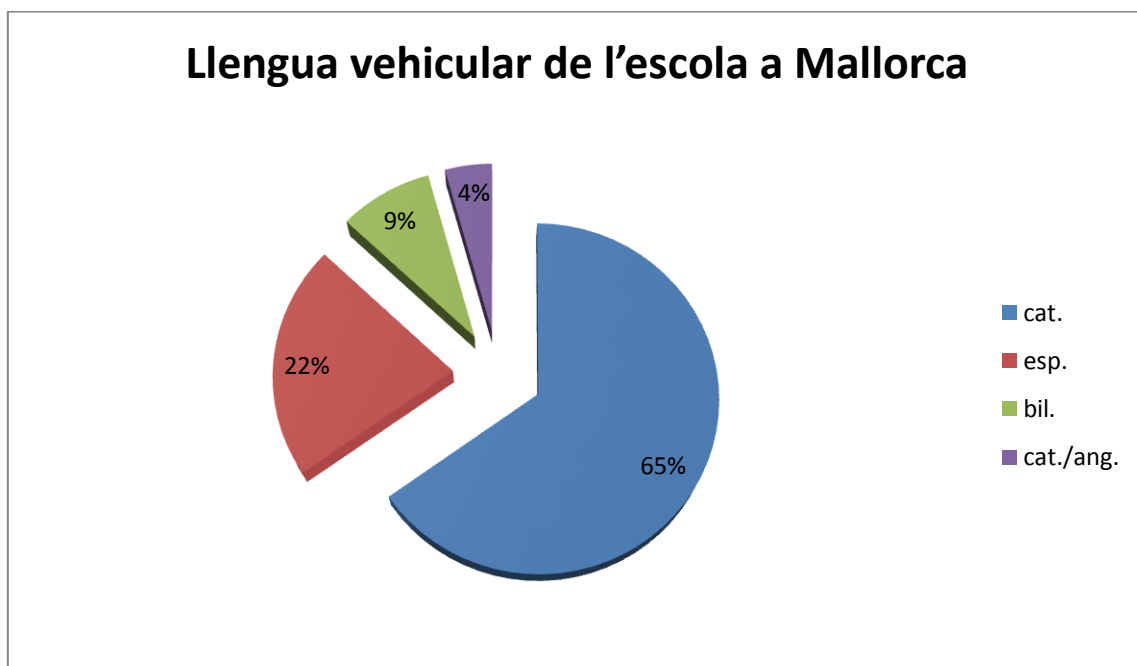
La parella mixta MC19 duu la seva filla a un centre concertat cooperativista, tot es fa en català a l'etapa d'educació infantil, excepte l'assignatura d'anglès, com hem dit abans. La mare és la cònjuge castellanoparlant, malgrat que tant a l'entrevista com a la feina empra el català. No obstant això, considera que a infantil s'hauria de fer castellà i sí dubta que el seu fill surti preparat en llengua castellana.

Pel que fa a les famílies que han escolaritzat els seus fills a centres de pobles, en trobem de públics i de concertats religiosos. Les diferències que existien pel que fa al funcionament lingüístic dels diferents centres a Palma, no es troba en els centres dels pobles. En tots els casos fan tota l'educació infantil en llengua catalana i no hi ha aprenentatge de la llengua castellana fins a l'educació primària. Excepte un centre públic que, per qüestions econòmiques no ho ha fet enguany, la resta cursen l'assignatura d'anglès.

Ens els casos entrevistats de les parelles de pobles trobem que quan la mare és la cònjuge catalanoparlant i duu el seu fill tant a l'escola pública com a la concertada, no mostra cap preocupació per les qüestions lingüístiques, excepte el cas de la parella MP08 (l'única entrevista que es fa conjuntament amb el marit), a la qual li agradaria que hi hagués castellà en aquesta etapa educativa.

Ara bé, quan la mare és la castellanoparlant sí que mostra una disconformitat amb el sistema d'aplicació de les llengües, consideren que hauria de ser totalment bilingüe en català i castellà o fins i tot castellà i anglès amb una assignatura de català.

Finalment, ens trobem amb un cas en què la llengua vehicular de l'escola ha fet que es produís un canvi de llengua en la relació d'un pare amb la seva filla. És el cas de la família MP11 que, segons el testimoni de la cònjuge femenina; el seu marit, que és castellanoparlant però que va començar a parlar català a la seva filla, va canviar al castellà just quan la filla començà l'escola, com a reacció al fet que fessin l'educació només en català i va passar a parlar-li en castellà perquè creia que, si no la filla no l'aprendria.

V.2.3.2. Llengua de relació amb els amics

Les dades sobre la llengua preferencial de les parelles lingüístiques mixtes a Mallorca ofereixen, des del nostre punt de vista, una panoràmica clara sobre la situació del català i del castellà a la nostra societat. Cal tenir en compte, com a premissa de partença, que podríem establir per a un context bilingüe una presència equivalent i equipotent de les dues llengües al carrer. Aquesta tendència sembla confirmar-se, atès que en el 52% dels casos es dona un ús indiferenciat de les dues llengües. Això no obstant, la fortalesa i preponderància del castellà apareix quan comparem les dades d'ús exclusiu entre aquesta llengua i la catalana. En definitiva, el 39% de les parelles lingüístiques mixtes mallorquines es relacionen amb els seus amics únicament en castellà. La diferència amb les mateixes parelles que es relacionen exclusivament en català amb els seus amics és notable, atès que només un 9% dels exemples es dona aquest fet. En resum, el castellà és present en més del 90% de les relacions d'amistat de les parelles lingüístiques mixtes mallorquines, sumant l'ús exclusiu del castellà i l'ús indiferenciat de les dues llengües.¹

Pel que fa a les parelles, la llengua emprada com a primer contacte és aquella que marcarà l'ús d'una llengua o una altra, malgrat que en un futur el cònjuge castellanoparlant aprengui la llengua o hagi decidit emprar la llengua catalana, no es produirà cap canvi en la llengua de relació de les amistats ja creades. Així doncs, la tendència majoritària i normal és mantenir la llengua castellana. Només trobem un cas en què el cònjuge masculí de la parella MP03, a partir de l'aprenentatge de la llengua catalana, va passar a emprar el català amb les noves amistats que va fer després d'aprendre-la, a les quals s'adreça en català. S'ha de dir que aquest cònjuge malgrat que la seva llengua és la castellana quan la va aprendre va passar a parlar en català a la seva dona. S'adreça també en català als fills. D'una altra banda, cal apuntar que, si la relació

¹ Pel que fa a les converses, Galindo fa la reflexió següent, que ens pot ajudar a contextualitzar la situació: “Les converses intragrups s'acostumen a desenvolupar en la llengua familiar dels participants en la interacció; en les interaccions intergrupals, en canvi, es manté vigent la norma de convergència al castellà, tot i que cada vegada se'n fa un seguiment més lax. En el context escolar, moltes de les interaccions entre professorat i alumnat es desenvolupen exclusivament en català, situació que ha conduït a parlar d'una versió escolar de la norma de subordinació del català” (Galindo 2008: 56). Aquesta situació condiona les actuacions dels parlants, segons l'estudi de Mireia Galindo: “La convivència dels parlants d'ambdues llengües i la generalització del coneixement de totes dues llengües ha comportat la introducció d'alternances de codi en el discurs produït en català i castellà. En termes quantitius, s'ha observat que se'n produeixen més en el discurs dels catalanoparlants, i que la funció que aconsegueixen amb més freqüència és la de marcar un canvi en la identitat lingüística de l'interlocutor” (Galindo 2008: 56-57).

d'amistat s'ha establert en llengua catalana, el comportament és el mateix i no s'ha donat cap cas en què s'hagi produït un canvi lingüístic.

Pel que fa a les amistats d'aquests cònjuges, si les amistats són catalanoparlants, convergeixen sempre cap al castellà davant un membre castellanoparlant. Les amistats de les parelles mixtes que són parlants de català s'expressaran en castellà al membre de la parella que parli castellà. Aquesta actuació no cal que es demani, és el comportament que s'espera. Els cas MC02 explica que no li costà gens integrar-se amb el grup catalanoparlant del seu marit ja que o bé giraven de llengua o bé, ella els ho demanava. Aquest fet de canvi de llengua no li sobtava a l'entrevistada, ja que segons ella és l'actuació que correspon a la "gent educada".

En el cas de la parella MP16, la cònjuge catalanoparlant declara que a causa del caràcter simpàtic del seu marit, amistats amb una ideologia lingüística positiva, que també són activistes prollengua i que sempre parlen en català, intenten parlar català amb el seu home, però només ho aconsegueixen durant les primeres frases, perquè després acaben canviant de llengua i usant el castellà.

L'excepció és el cas de la parella MC20, atès que la cònjuge femenina té amistat amb una dona que mai no canvia de llengua, sempre es manté en llengua catalana i és l'única que parla català al seu home, malgrat que aquest li contesti en castellà. Ella creu que el comportament de la seva amiga és a causa de la militància en un partit polític catalanista i d'esquerres. En resum, si les amistats són castellanoparlants serà el cònjuge catalanoparlant que convergirà al castellà. Cap testimoni ressenya aquesta realitat com un problema, sinó com una situació normal.

Pel que fa a les amistats dels fills el comportament és similar al dels seus progenitors. Les mares de Palma, quan parlen de les amistats dels fills acostumen a diferenciar entre els amics fets a l'àmbit escolar i les amistats fora de l'entorn escolar. Contràriament, en els casos de les mares dels pobles no s'acostuma a fer aquesta distinció. Pel que fa a les amistats fetes en l'àmbit escolar ens trobem que en els casos de Palma, independentment de l'escola, les mares diuen que els seus fills parlen en castellà amb els seus amics. Creuen que els casos de parelles mixtes com elles, o bé que els dos cònjuges siguin de fora, és el més habitual i això comporta l'ús del castellà. I es

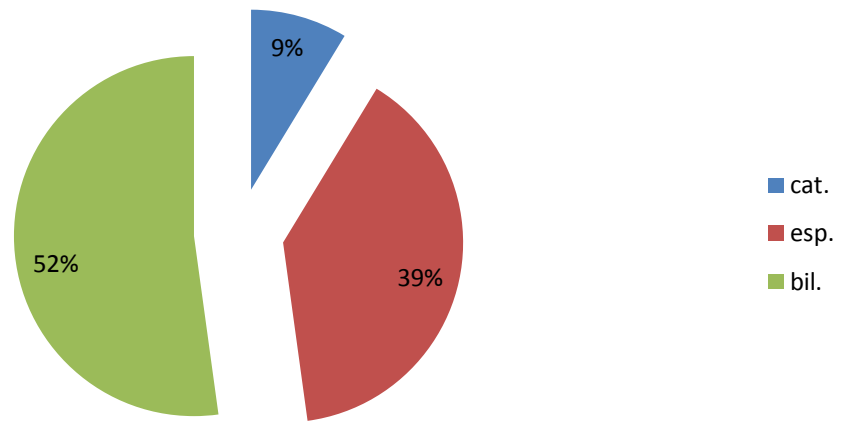
refereixen no només a la llengua emprada al joc sinó també a la llengua de relació habitual.

Continuant amb els fills de les parelles de Palma, en dos casos, les mares expressen que els seus fills parlen en català amb els amics de l'escoleta. El primer és el dels fills de la parella MP07 que parlen català amb els companys d'escoleta, van anar a l'escoleta d'Establiments on es fa tot en català, i castellà amb els que han conegut a l'escola. El segon és el del fill de la parella MC20, que parla castellà normalment, amb els amics de la piscina ho fa en català. S'ha de dir que les amistats de la piscina són de Sóller i parlen normalment català.

Als pobles el comportament dels fills és diferent. Les mares expressen que els seus fills parlen en català amb els amics. L'argument és sempre el mateix: a l'escola tot és en català i els nins parlen en català. En conjunt, les mares tenen la sensació que al seu poble la gran majoria dels residents parla català.

A tall de conclusió, caldria comentar dos casos peculiars i, d'alguna manera, anecdòtics. Aquest és el testimoni de la cònjuge femenina d'MP03, que ens parla del comportament lingüístic del seu fill amb un nin nouvingut, que parla castellà de Sud-Amèrica. El seu fill sosté que el seu amic parla estranger, que ell li parla en català i que no l'entén però que la professora els ha dit que aviat els entendreà. La cònjuge femenina de la parella MP01, justifica i contextualitza aquesta anècdota, assenyalat que al seu poble tothom és d'allà i que la presència de la immigració és pràcticament nul·la.

Llengua de relació amb els amics a Mallorca

V.2.3.3. Llengua preferencial d'oci

En els hàbits lingüístics relacionats amb l'oci de les parelles lingüístiques mixtes mallorquines podem apreciar amb força contundència la importància del castellà a nivell social. Quan les famílies mallorquines han de gaudir del seu temps lliure (televisió, cinema, premsa, etc.), ho fan exclusivament en castellà en el 67% dels casos estudiats. En el 33% restant dels casos, es fa un ús indiferenciat de les dues llengües. En tot cas, el català no és la llengua exclusiva d'oci de les parelles lingüístiques mixtes mallorquines. Aquest fet reflecteix, més enllà de la pròpia voluntat lingüística de les famílies, una realitat social segons la qual les ofertes d'oci en català són força escasses i minoritàries. D'una altra banda, cal afegir que no hi ha pràcticament diferències entre els hàbits lingüístics relacionats amb l'oci entre les parelles residents a Palma i les dels pobles.

A l'entrevista es demanava que les parelles expliquessin les activitats habituals que feien amb els seus fills en el temps d'oci, dins i fora de casa. Era una constant que diguessin que no tenien temps i en més d'un cas els ha costat contestar. Les mares entrevistades, relacionen majoritàriament el temps d'oci a mirar la televisió. Entre els productes que més els interessaven caldria esmentar els dibuixos, per als nins, i les notícies i sèries, per als pares. En cap cas la llengua catalana és un factor que condicioni la tria. S'escull el producte i se cerca el canal. Majoritàriament, es trien canals temàtics com són *Clan*, *Boing*, *Disney Chanel*. No obstant això, es dona un cas, en la parella mixta MC19, en el qual els fills trien el *Canal 33*, ja que a la franja horària que miren la televisió és l'únic canal que emet programació infantil de totes les emissores estatals. La mare no s'explica el motiu d'aquesta tria, però creu que pot ser per influència de l'escola.

Les notícies per televisió en tots els casos de les parelles que deien que les veien, majoritàriament en cap de setmana, ho feien en castellà i no mostraven preferència per cap canal concret, sinó aquell en què estaven veient anteriorment algun programa que trobaven interessant. Pel que fa a les pel·lícules, declaren veure-les en castellà i algunes mares admeten que algunes se les descarregaven d'Internet, també en castellà. Es mostra preferència per les sèries de producció espanyola o bé de producció estrangera que emeten per les cadenes estatals o que es troben a la xarxa. A més a més, diverses

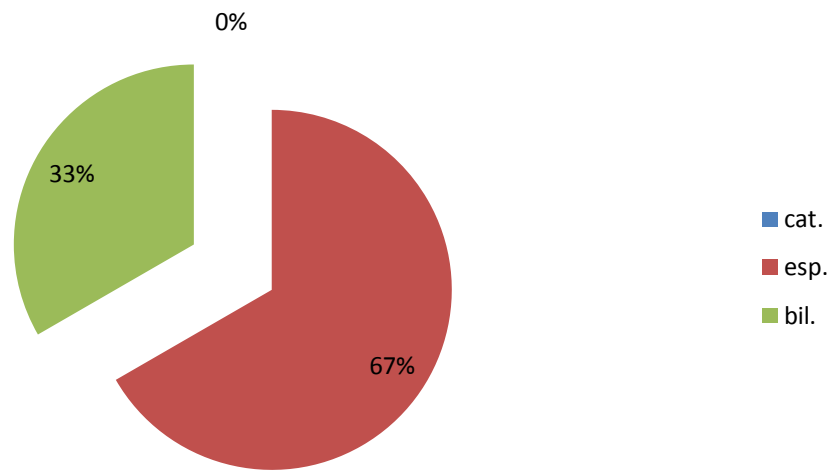
mares demostren cert interès en el fet que els seus fills vegin pel·lícules en anglès. Ara bé, es troben que els seus fills mostren rebuig per la manca de comprensió.

Pel que fa als diaris cap mare declara llegir-ne en català, la gran majoria compra ocasionalment o consulta a través de la xarxa un diari regional (*Última Hora*). El nombre de lectors de revistes davalla, hi ha moltes mares que associen la lectura de revistes amb les revistes del cor i moltes declaren la falta de temps per llegir-les. Entre les dones apareix la lectura de dues revistes en català. Una és la revista *Pissarra* que la cònjuge femenina d'MC20, que és mestra, rep gratuïtament a l'escola on fa feina i una MP13 altra que es diu *Cuina*, a la qual està subscripta la cònjuge castellanoparlant de la parella MP13 que fa de cuinera a un restaurant.

Pel que fa a activitats que facin conjuntament, a part d'excursions i d'anar a la platja, majoritàriament acudeixen al cinema. En cap cas s'ha esmentat el tema lingüístic. Hi ha dos casos, els de les parelles MP16 i MC20 que van al teatre amb els infants, com a mínim un cop al mes, i sempre procuren que sigui en català. En els dos casos les mares es dediquen a l'educació i demostren una ideologia lingüística favorable a la llengua catalana. S'ha d'afegir en aquest sentit que, a diferència d'altres sectors, a Mallorca hi ha una bona oferta de teatre en català.

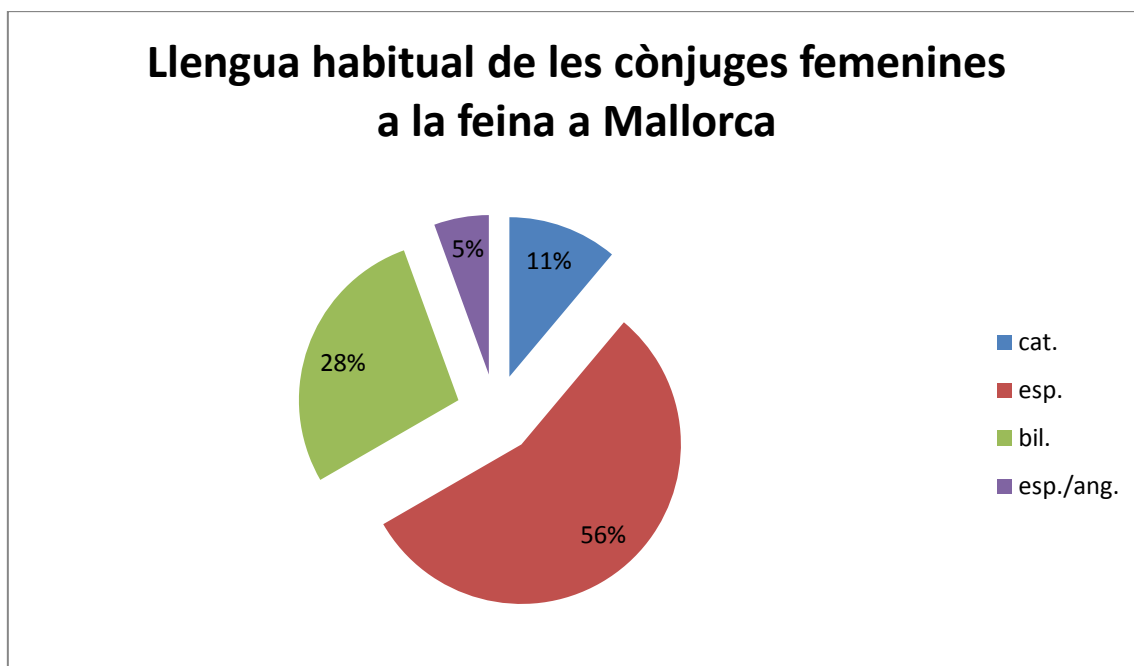
Finalment, cal comentar per excepcional el comportament del cònjuge masculí d'MP16. Ell, que no parla ni català amb la seva parella ni amb els fills ni tampoc habitualment amb ningú, sí parla en català en el seu temps d'oci. La raó d'aquest canvi d'hàbits és que pertany a un grup excursionista d'un poble, en el qual la gent que en forma part sempre parla català i mai no canvien de llengua malgrat que se'ls adrecin en castellà. És amb aquest grup de gent que el seu home parla ocasionalment en català.

Llengua preferencial d'oci a Mallorca

V.2.3.4. Llengua habitual de les cònjuges femenines a la feina

Les cònjuges femenines de les parelles lingüístiques mixtes mallorquines, continuant amb la tendència apuntada en referir-nos a les llengües preferencials amb el cercle d'amistats i d'oci, fan servir majoritàriament i exclusivament el castellà en el seu lloc de treball en el 56% dels casos estudiats. En un 28% dels casos fan servir de manera indiferent el català o el castellà. D'una altra banda, l'11% de les cònjuges enquestades fan servir únicament el català al seu lloc de feina. Més del doble de les que usen una altra llengua (bàsicament anglès), que amb exactitud es dona en el 5% dels casos.

V.2.3.5. Llengua habitual dels cònjuges masculins a la feina

En el cas dels cònjuges masculins de les parelles mixtes mallorquines, la tendència a l'ús majoritari del castellà a la feina creix de manera notable. De tal manera, que en el 75% dels casos estudiats l'única llengua de relació laboral és el castellà. El català i el castellà s'usen indistintament en el 13% dels casos. Finalment, el català apareix com a llengua exclusiva en la feina dels cònjuges masculins en un 6% dels casos. El mateix percentatge, el 6% dels casos, en què s'usa una altra llengua diferent del català o del castellà.

En general, doncs, entre les entrevistades hi ha una representació força idealitzada del contacte de llengües. És a dir, creuen que és tan apropiat triar una llengua com una altra. El canvi cap a la llengua castellana no és valorat en cap cas negativament. Fins i tot, l'ús exclusiu d'una sola llengua, concretament de la llengua catalana, és percebut com una manca de flexibilitat. L'adaptació convergent cap al castellà és el comportament més habitual i considerat un tret de cortesia.

En els casos en què es planteja la tria, trobem diferents factors que la condicionen. Un dels primers factors és que l'individu usi la seva llengua en adreçar-se a una altra persona, independentment que després segons la resposta que rebí canviï o no. També la manca de suficient competència lingüística (o la creença que existeix aquesta mancança) és l'explicació adduïda sovint pels entrevistats. Així, per exemple, ens trobem amb els testimonis d'MC02 i d'MP10, cònjuges femení i masculí, respectivament, i en els dos casos es tracta del cònjuge no nascut a Mallorca. Tots dos són metges i treballen a la sanitat pública, fan feina a Palma i fa cinc i sis anys, respectivament, que resideixen a l'illa. Tots dos entenen la llengua catalana. Sembla, doncs, que quan el castellà no és la llengua de la feina, es crea un cert malestar. Així ho demostra la cònjuge femenina d'MC02, que és metgessa, i que es plany perquè els companys de feina s'entesten a fer les reunions professionals en català, ella es perd algunes coses, raó per la qual tot sovint ha de demanar als companys que li parlin en castellà. Com que les reunions són en català, si ella té confiança demana les coses que no entén i si no en té, fa silenci. Demana als companys i pacients que canviïn de llengua i que li parlin en castellà. I afirma que no ha tingut mai cap problema perquè la gent canvia i passa a parlar-li en castellà, sense plantejar-li cap obstacle ni inconvenient

perquè són educats i comprensius. De passada, distingeix entre un mallorquí més o menys comprensible, el de Palma, i un altre de pràcticament intel·ligible, el dels pobles (MC02: 66-75). Pel que fa al cas d'MP10, ens comenta que el seu home entén el català, però que no el parla mai, no demana als pacients que canviïn, però ell no contesta mai en català. Es demanà a la seva dona si en sabia el motiu i contestà que no, que no li ho havia preguntat mai (MP10: 77-82). Caldria afegir a més els casos d'MP15 i d'MC24. La vida quotidiana, professional i familiar de tots els membres de la família MP15 es desenvolupa sempre en castellà (MP15: 80-98). I la cònjuge femenina d'MC24 constata que no li ha estat mai exigit el català a la feina i que no li ha calgut per cap altre aspecte de la vida quotidiana. I la veritat és que reconeix que tampoc no ha tingut gaire interès a aprendre'l (MC24: 170-175).

Hem trobat un cas en què el factor determinant de la tria és un afany d'integració i de reconeixement de l'estatus de la llengua pròpia de Mallorca. Aquest és el cas de la cònjuge femenina d'MC19, membre castellanoparlant de la parella mixta i infermera de professió. Segons el seu testimoni, ella distingeix entre els companys que va fer fa vint anys, als quals s'adreça en castellà; i els companys coneguts des de fa un parell d'anys, als quals s'adreça en català. Pel que fa a la llengua en la qual s'adreçarà als pacients, acostuma a guiar-se pel llinatge: si és mallorquí els parla en català i si és castellà en castellà. Quan despenja el telèfon, diu l'especialitat acompanyada d'un "bon dia" i depèn de la llengua que li parlin, ella convergeix en una o altra. Segons el seu parer, atès que treballa oferint un servei públic, creu que és una falta d'educació parlar en castellà a algú que se t'adreça en català (MC19: 22). D'una altra banda, la cònjuge femenina d'MC05 també parla català a la feina (és veterinària), però reconeix que ho fa obligada (MC05: 31-32). A continuació, afegim que parla català amb els clients mallorquins, perquè els satisfà i parlen la llengua de cor; però amb els catalans del Principat no és el mateix i es passa al castellà (MC05: 49-56).

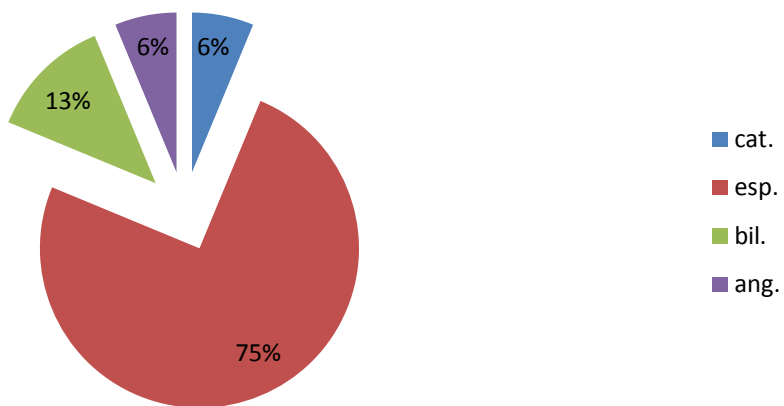
Un altre possible factor que condiciona la tria de la llengua poden ser unes determinades característiques físiques i d'aspecte extern així com l'edat. A l'entrevista a la cònjuge femenina d'MP17 trobem aquest factor. Ella és la cònjuge castellanoparlant de la parella, és dependent i fa feina a Palma. Inicia el contacte en llengua castellana si entren a la botiga gent jove i en llengua catalana si la gent que hi entra és gran. A més a més, té en compte tot sovint l'aspecte extern dels clients per triar una o altra llengua

(MP17: 164-166). La cònjuge femenina d'MP17 afegeix, a més a més, que a la seva feina els propietaris del negoci han de parlar en castellà amb els treballadors per respecte, atès que la seva companya és búlgara. I, per bé que els propietaris del negoci i tots els treballadors són mallorquins, amb l'excepció de la ciutadana búlgara tot just esmentada, tothom parla castellà (MP17: 73-76). També trobem un situació a l'entrevista a la cònjuge femenina d'MP01: el seu marit és empresari i ha planificat amb el seu soci, catalanoparlant, que segons la llengua de cada client, l'atendrà l'un o l'altre (MP01: 140-144).

Una altra manera de determinar la tria lingüística al lloc de feina és la percepció que cada un tingui de quina és "la llengua de la majoria"; és a dir, quina és la llengua majoritària en determinats contextos geogràfics. Aquest és el cas de l'entrevista a la cònjuge femenina d'MP08. Ella va néixer a Mallorca i fa de dependent a al poble de Campos. Quan se li demana en quina llengua s'adreça als clients contesta que ho fa sempre en mallorquí, perquè a Campos tothom parla en mallorquí (MP08: 59).

En altres casos ens trobem que el factor instrumental és més determinant que no pas un afany d'integració. Això es dona en el cas de la cònjuge femenina d'MC25, que és sevillana, mestra d'educació primària, tutora i amb el nivell C de català assolit. Ella no usa mai el català en la seva vida quotidiana i tots els companys s'adrecen a ella en castellà. I, per tant, a la feina només emprà el català en les assignatures que ha de fer en aquesta llengua per imperatiu legal. A més a més, ens comenta que la reunió amb els pares a principi de curs fa un breu i pintoresc discurs en català i després diu als pares que continuarà la reunió en castellà, perquè ella és sevillana. I, fins ara, cap pare li ha plantejat cap inconvenient per aquest fet (MC25: 49-56).

Llengua habitual dels cònjuges masculins a la feina a Mallorca

V.3. Fidelitat lingüística de les parelles mixtes l'àmbit familiar

V.3.1. Fidelitat lingüística de les parelles mixtes de poble

Com hem apuntat amb anterioritat, els estudis confirmen el fet que en les parelles lingüístiques mixtes les cònjuges femenines tendeixen a ser més conservadores amb la seva llengua primera que no pas els seus respectius cònjuges masculins. Aquest comportament és un dels índexs que demostren les relacions de lleialtat lingüística dels parlants amb la seva llengua pròpia. En aquest apartat, doncs, compararem des del punt de vista estadístic els percentatges d'usos lingüístics entre les cònjuges femenines i els seus respectius fills a partir de les dades de què disposem.¹

De les onze entrevistes efectuades a cònjuges femenines de parelles mixtes residents a pobles, n'hi ha set que tenen el català com a llengua primera (MP01, MP03, MP08, MP10, MP11, MP16 i MP18) i n'hi ha quatre que tenen el castellà com a llengua primera (MP13, MP14, MP15 i MP17). Així doncs, el 64% de les cònjuges femenines dels pobles tenen el català com a llengua primera, i el 36% que tenen el castellà. La tendència natural en les parelles lingüístiques mixtes seria que els fills fossin bilingües en les llengües primeres respectives dels seus progenitors. Aquest fet es dona, però, totalment només en tres de les famílies entrevistades (MP08, MP13 i MP16) i parcialment en altres dues (MP01 i MP11). En aquestes dues famílies s'ha donat el mateix procés, per bé que amb resultats diferents. En MP01 el fill primogènit és

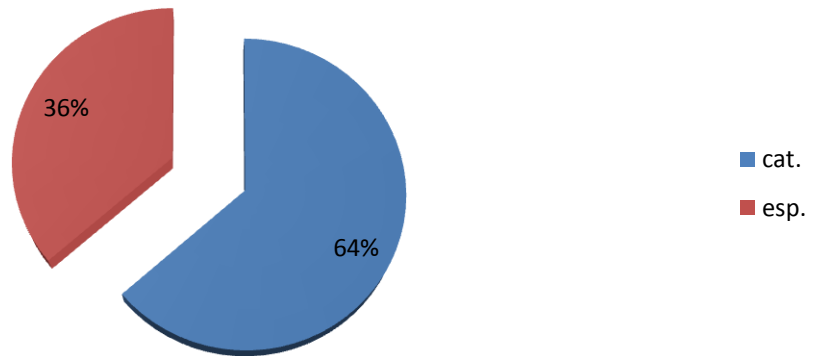
¹ En estudis anteriors centrats en el jovent de Mallorca duts a terme per Melià, els resultats eren comparables pel que fa a la fidelitat cap a la llengua de les persones que tenien el català com a llengua primera: "A la vista d'aquests resultats, és evident que, si hem de parlar en termes de fidelitat lingüística, entre els castellanoparlants aquesta és àmpliament majoritària i molt més elevada que entre els catalanoparlants; la fidelitat lingüística és, també, evidència de la vitalitat que tenen uns i altres com a grup. Els catalanoparlants que canvien de llengua davant els castellanoparlants són pràcticament tots (tal com indiquen els usos convencionals vigents), amb indiferència del lloc on viuen, encara que ho facin amb més alta proporció els de Palma. Per tant, el bilingüisme passiu, des del punt de vista de la llengua catalana, tot i que sembla tenir una àmplia acceptació teòrica entre els joves catalanoparlants, és duit a la pràctica molt poques vegades. Les causes de la diferència de comportament entre els dos grups poden ser molt diverses. Per exemple, la incapacitat dels castellanoparlants d'expressar-se amb fluïdesa suficient en català, el paper d'interllingua que la societat atorga al castellà, les poques dificultats que tenen (i, més important encara, que creuen tenir) els catalans d'expressar-se en castellà, la norma social (implícita en aquests moments) que obliga al canvi lingüístic davant els castellanoparlants, etc. Aquesta situació mostra clarament que els hàbits vigents són favorables a l'avenç de la substitució lingüística. En lloc d'assenyalar un procés d'integració de les segones generacions d'immigrants, els resultats que hem obtingut semblen indicar-ne més clarament un d'assimilació de la generació equivalent d'autòctons" (Melià 1997: 124-125).

bilingüe, mentre que el secundogènit té el català com a llengua primera, quan la mare té com a llengua primera el català. En el cas d'MP11 el fill primogènit també és bilingüe, mentre que el secundogènit és monolingüe en castellà, quan la mare té com a llengua primera el català. Aquest és l'únic cas en què la cònjuge femenina no ha transmès la seva llengua al seu fill, per bé que sí que ho havia fet amb el primogènit. Pel que fa a les altres cònjuges femenines d'aquestes parelles en què els fills són bilingües, n'hi ha una que té el castellà com a llengua primera (MP13), per dues que hi tenen el català (MP08 i MP16). En les altres sis famílies entrevistades i deixant de banda els casos particulars d'MP01 i d'MP11, els fills de les parelles mixtes són monolingües en castellà (MP14, MP15 i MP17) o en català (MP03, MP10 i MP18). Així doncs, si tenim en compte tots els fills sense distingir l'ordre de descendència de les entrevistes efectuades a les famílies dels pobles mallorquins, obtenim un total de vint casos: sis tenen el català com a llengua primera (un 30%), sis més tenen el castellà (un altre 30%) i vuit es consideren bilingües (40%).

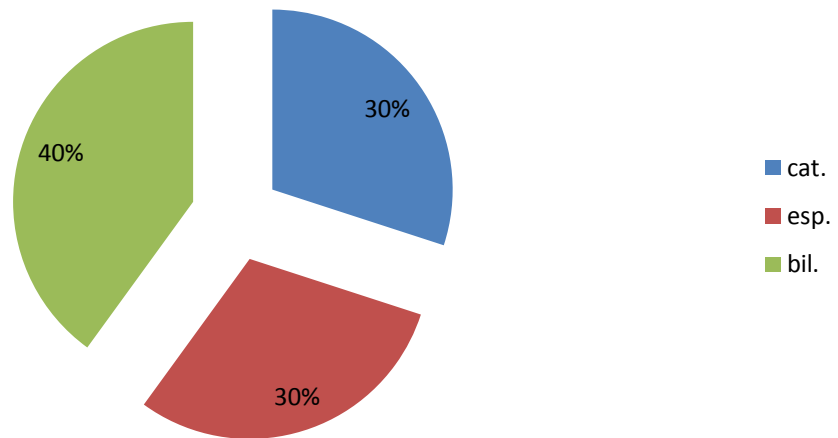
Si tenim en compte la llengua d'origen de la cònjuge femenina i la llengua transmesa als fills en els casos de monolingüisme esmentats ara, apunten majoritàriament a la reproducció de la llengua primera de la cònjuge femenina. De les tres famílies en què els fills són monolingües castellans (MP14, MP15 i MP17), en els tres la llengua primera de les mares és el castellà. De la mateixa manera, de les tres famílies en què els fills són monolingües catalans (MP03, MP10 i MP18), les mares tenen el català com a llengua primera. A partir d'aquestes dades, podríem dir que als pobles el 30% dels fills de les famílies lingüístiques mixtes no usarien mai el castellà, per un altre 30% que no usarien mai el català.

Si tenim en compte l'origen lingüístic, les dades confirmen la importància de la mare a l'hora de transmetre la seva llengua primera i de la seva fidelitat a la llengua: a) quan la mare té com a llengua primera el català, el 46% dels fills no usen mai el castellà i el 8% dels fills no usen mai el català; b) quan la mare té com a llengua primera el castellà, el 71% dels fills no usen mai el català i tots poden usar el castellà. En definitiva, les mares castellanoparlants dels pobles transmeten la seva llengua en un 100% dels casos (sumant els casos de bilingüisme i de monolingüisme castellà), pel 92% de les mares catalanoparlants (sumant igualment els casos de bilingüisme i de monolingüisme català).

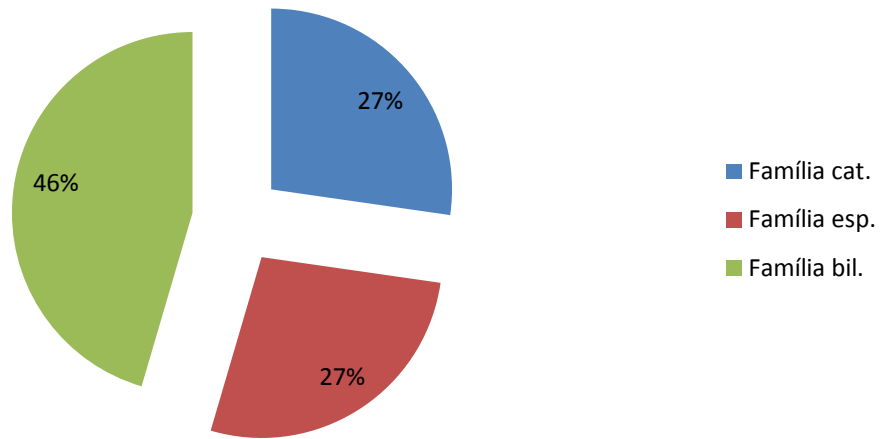
Llengua primera de les cònjuges femenines als pobles

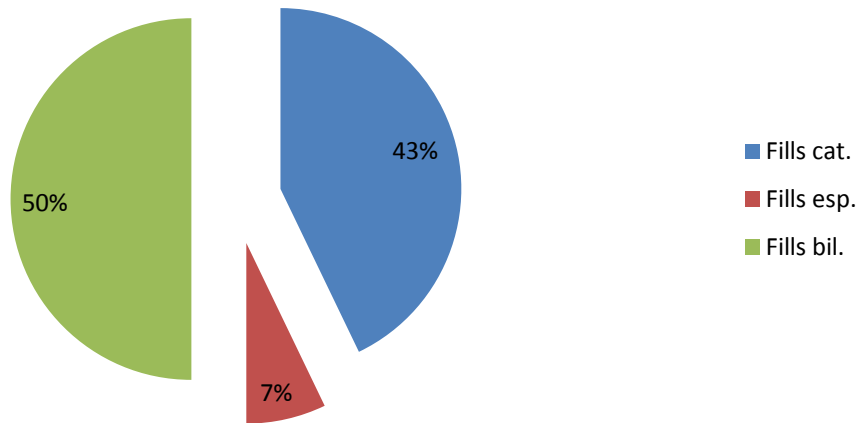
Llengua primera dels fills als pobles

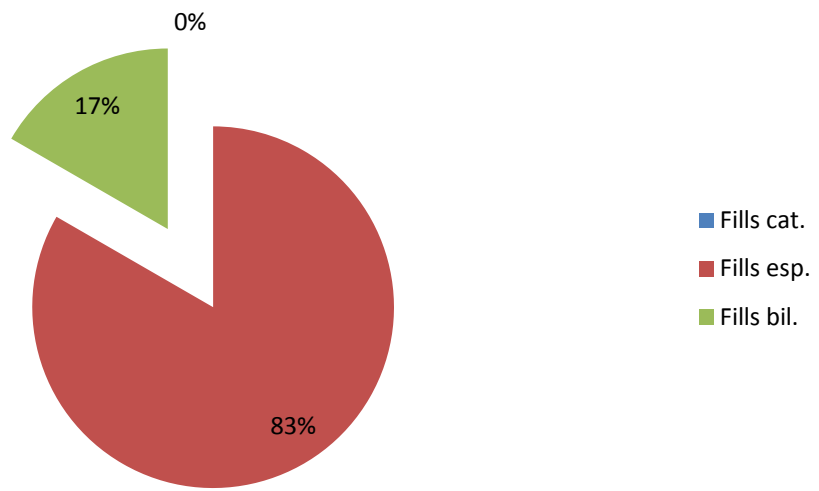
Transmissió lingüística pobles

Transmissió mares cat. pobles

Transmissió mares esp. pobles

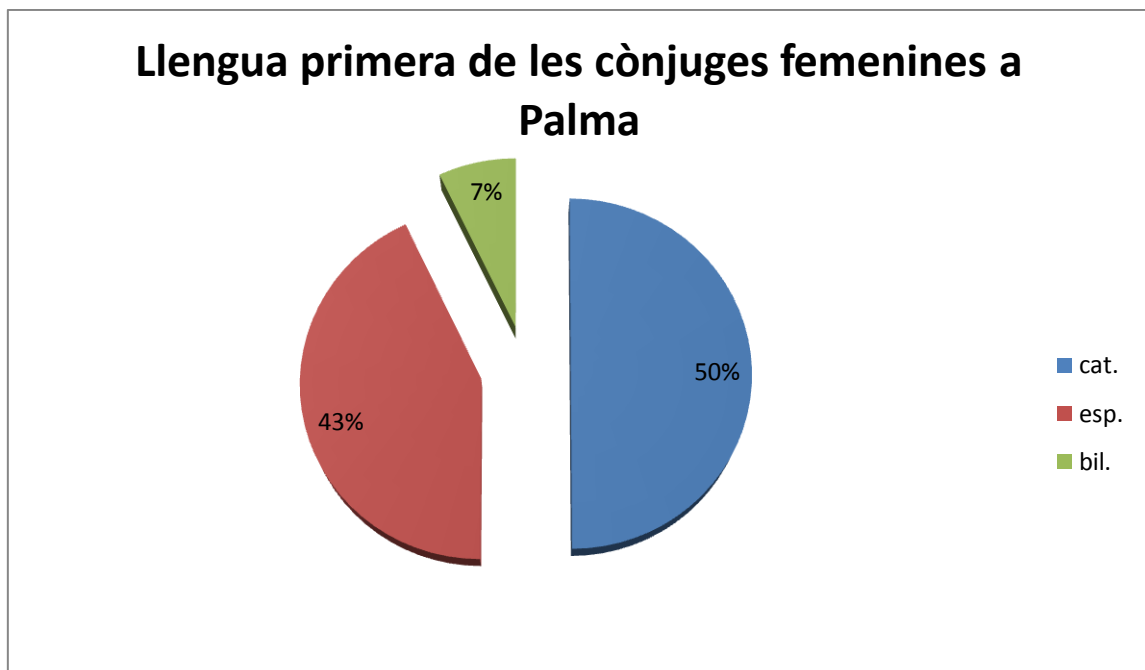
V.3.2. Fidelitat lingüística de les parelles mixtes de Palma

Catorze de les vint-i-cinc entrevistes han estat realitzades a cònjuges femenines de parelles mixtes residents a Palma. D'aquestes catorze dones, n'hi ha sis que tenen el castellà com a llengua primera (MC02, MC09, MC19, MC21, MC24 i MC25); n'hi ha set que tenen el català com a llengua primera (MC04, MC06, MC07, MC12, MC20, MC22 i MC23); i finalment, n'hi ha una que es declara bilingüe (MC05). Així doncs, el 50% de les cònjuges femenines entrevistades a Palma tenen el català com a llengua primera, el 43% que hi tenen el castellà i el 7% hi tenen les dues. Només sis de les famílies entrevistades els fills es consideren bilingües (MC04, MC07, MC19, MC22, MC23 i MC25). Dues de les cònjuges femenines d'aquestes parelles tenen el castellà com a llengua primera (MC19 i MC25), per quatre que hi tenen el català (MC04, MC07, MC22, i MC23). En les altres vuit famílies entrevistades, els fills de les parelles mixtes són monolingües en castellà (MC02, MC05, MC06, MC09, MC12, MC20 i MC24) o en català (MC21). Des d'aquest punt de vista, podem considerar que les parelles lingüístiques mixtes de Palma són més fidels al castellà que al català, atès que de les catorze famílies només en un cas no s'ha transmès el castellà als fills. En percentatges, les dades són les següents: dels vint-i-set casos, el 52% tenen el castellà com a llengua primera (14 casos), el 30% són bilingües diferenciats (8 casos), l'11% tenen el català com a llengua primera (3 casos) i el 7% restant són bilingües (2 casos).

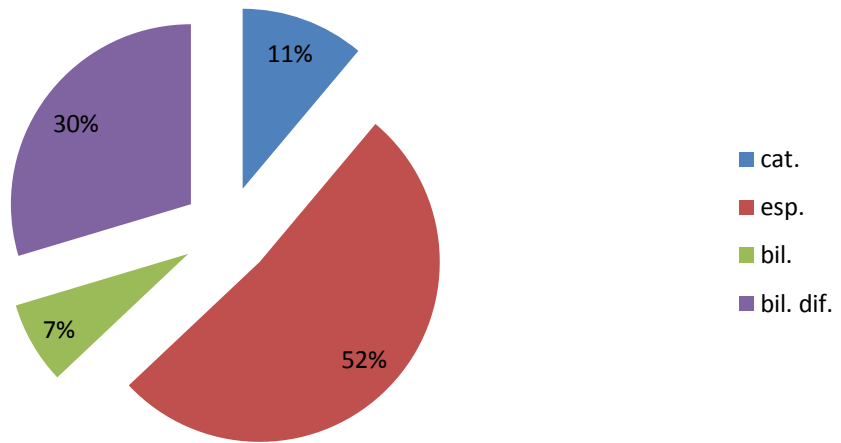
Si tenim en compte la llengua d'origen de la cònjuge femenina i la llengua transmesa als fills en els casos de monolingüisme esmentats ara, també apunten a una major fidelitat cap a la llengua castellana. De les set famílies en què els fills són monolingües castellans, hi ha tres casos en què mares de llengua primera castellana han transmès exclusivament aquesta llengua als fills (MC02, MC09 i MC24), hi ha un cas en què la mare bilingüe ha transmès només el castellà als fills (MC05); i hi ha tres casos més en què la mare catalanoparlant no han transmès la seva llengua als fills (MC06, MC12 i MC20).¹ A partir d'aquestes dades, a Palma només els 7% dels fills de les famílies lingüístiques mixtes no usen mai el castellà, pel 50% que no usen mai el català.

¹ A efectes estadístics considerem la cònjuge femenina d'MC05 catalanoparlant.

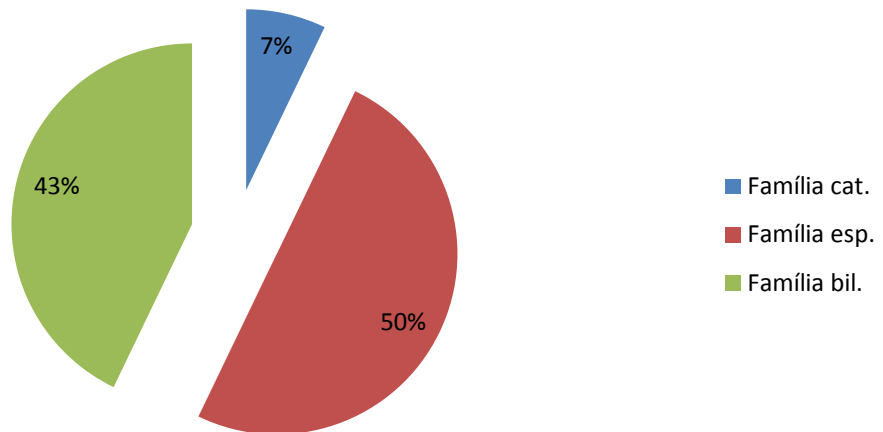
Si tenim en compte l'origen lingüístic de les mares, les dades resulten sorprenents: a) quan la mare té com a llengua primera el català, la meitat dels fills no usen el català i tots els fills de manera unànime usen el castellà; b) quan la mare té com a llengua primera el castellà, la meitat dels seus fills no usen mai el català, per un 17% dels fills que no us en mai el castellà. En definitiva, les mares castellanoparlants de Palma transmeten la seva llengua en un 83% dels casos, per només el 50% de les mares catalanoparlants.

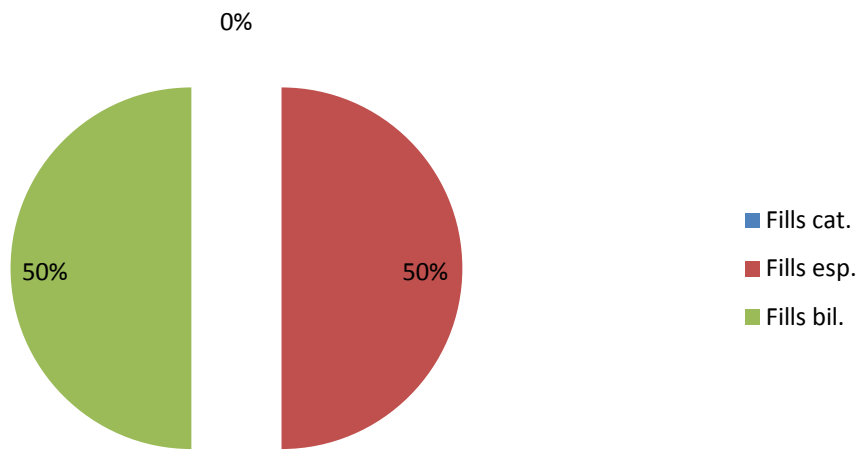
Llengua primera fills a Palma

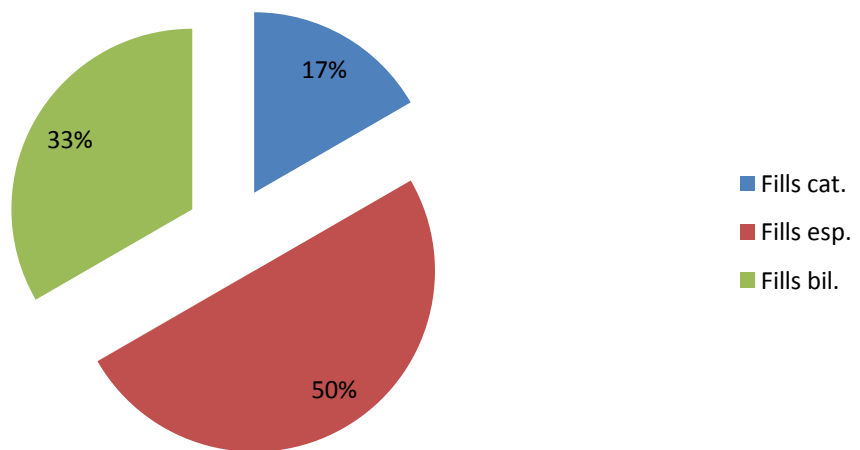
Transmissió lingüística Palma

Transmissió mares cat. Palma

Transmissió mares esp. Palma

V.3.3. Fidelitat lingüística de les parelles mixtes de Mallorca

Pel conjunt de tota la illa: un 56% de les cònjuges femenines tenen com a llengua primera el català, un 40% el castellà i un 4% en tenen les dues. En referència als fills, les dades són les següents: dels quaranta-set fills i filles, el 43% tenen el castellà com a llengua primera (20 casos), el 17% són bilingües diferenciats (8 casos), el 19% tenen el català com a llengua primera (9 casos) i el 21% restant són bilingües (10 casos).

Per tal de fer la comparació de dades entre els pobles i Palma, reprenem les estadístiques anteriors: Als pobles, el 64% de les cònjuges femenines tenien el català com a llengua primera i el 36% hi tenien el castellà. Els fills, pel seu cantó, presentaven els percentatges següents: un 30% hi tenien el català com a llengua primera, un altre 30% tenien el castellà i el 40% es consideraven bilingües. Si considerem que els fills bilingües tenen les dues llengües com a primeres, ens resultarien els percentatges següents: El 70% serien competents i usarien habitualment el castellà (fruit de sumar el 30% dels fills que tenen el castellà com a llengua primera i el 40% dels bilingües). Un altre 70% serien competents i usarien habitualment el català (fruit de fer la mateixa operació amb els fills que tenen el català com a llengua primera i els que són bilingües). De tal manera que, considerant el 64% de les cònjuges femenines que tenen el català com a llengua primera, s'hauria produït un increment del 6% en la transmissió del català als seus fills. Això no obstant, considerant exclusivament el català com a llengua primera, s'hauria produït una disminució del 34%. Per contra, el 36% de cònjuges femenines amb el castellà com a llengua primera s'hauria incrementat, en termes absoluts, en un 34%. Aquestes dades confirmen que la fidelitat de les cònjuges femenines castellanoparlants és superior a la de les cònjuges catalanes amb una diferència del 28%.

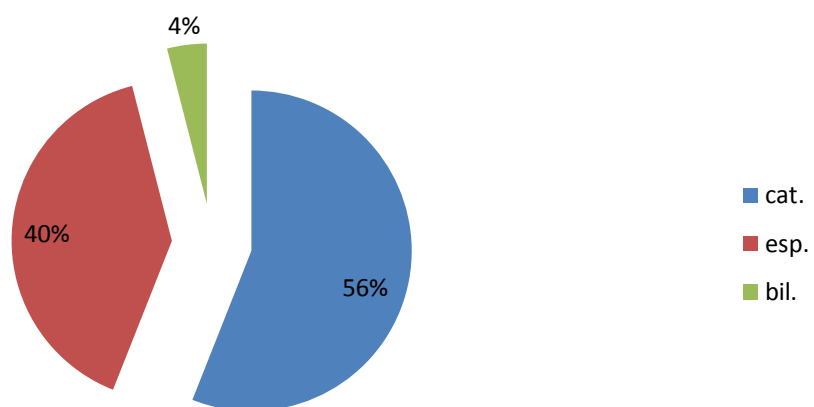
A Palma, el 50% de les cònjuges femenines tenien el català com a llengua primera, pel 43% que tenien el castellà i pel 7% que es declaraven bilingües. Els fills, pel seu cantó, presentaven els percentatges següents: un 11% tenien el català com a llengua primera, un altre 52% tenien el castellà i el 37% es consideraven bilingües (sumant els casos de bilingüisme i els de bilingüisme diferenciat). Reprenent la idea que els fills bilingües tenen les dues llengües com a primeres, ens resultarien els percentatges següents: El 89% serien competents i usarien habitualment el castellà (fruit de sumar el 52% dels

fills que tenen el castellà com a llengua primera i el 37% dels bilingües). Un altre 48% serien competents i usarien habitualment el català (fruit de fer la mateixa operació amb els fills que tenen el català com a llengua primera i els que són bilingües). De tal manera que, considerant el 57% de les cònjuges femenines que tenen el català com a llengua primera (incloem en aquest percentatge la cònjuge femenina bilingüe), s'hauria produït una disminució del 9% en la transmissió del català als seus fills. I si tenim en compte exclusivament el català com a llengua primera, s'hauria produït una disminució del 46%. Per contra, el 43% de cònjuges femenines amb el castellà com a llengua primera s'hauria incrementat, en termes absoluts, en un 46%. I considerant exclusivament els fills que tenen el castellà com a llengua primera exclusiva, el percentatge s'hauria incrementat en un 9%. Aquestes dades confirmen que la fidelitat de les cònjuges femenines castellanoparlants de Palma és superior a la de les cònjuges catalanoparlants amb una diferència del 57%.

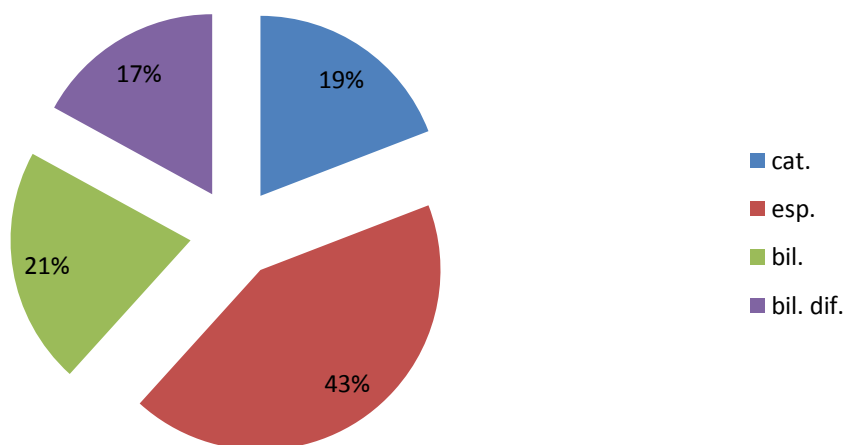
En resum, doncs, podem concloure que les cònjuges femenines castellanoparlants són més fidels a la seva llengua que les catalanoparlants. Aquesta dada es dona tant als pobles com a Palma, la diferència percentual és de gairebé el 30%.

Les dades de fills bilingües són similars i apunten a una pèrdua del català en la transmissió de les parelles mixtes mallorquines: lenta als pobles i més ràpida a Palma. En termes absoluts i sense distingir l'origen geogràfic, del 60% de cònjuges femenines amb el català com a llengua primera, s'ha passat al 19% dels fills. És a dir, una pèrdua total del 41%. En canvi, del 40% de les cònjuges femenines amb el castellà com a llengua primera, s'ha passat al 43% dels fills. És a dir, un increment del 3%. En definitiva, un 23% de les cònjuges femenines mallorquines que tenen el català com a llengua primera no trasmeten la seva llengua. Per un 9% de les cònjuges femenines que tenen el castellà com a llengua primera i no la transmeten.

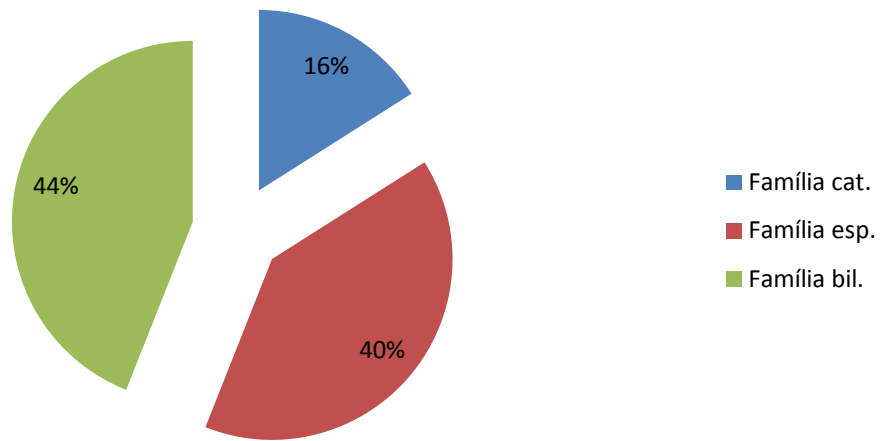
Llengua primera de les cònjuges femenies a Mallorca

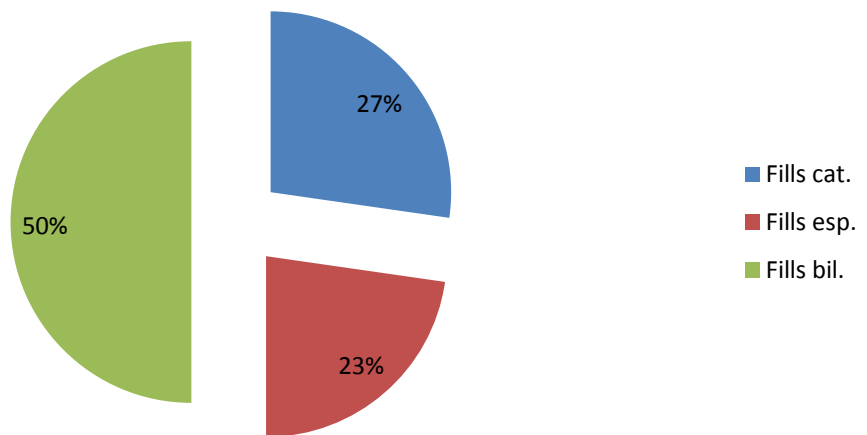
Llengua primera fills Mallorca

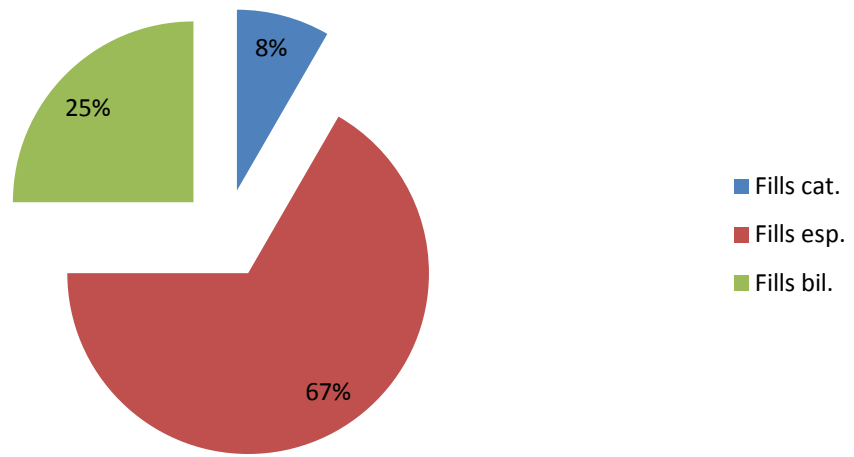
Transmissió lingüística Mallorca

Transmissió mares cat. Mallorca

Transmissió mares esp. Mallorca

V.4. Comparació de les dades

V.4.1. Introducció

La primera dada que hauríem de constatar, encara que resulti gairebé una obvietat, és el fet que en les parelles lingüístiques mixtes la transmissió del català és inferior a la de les parelles homogènies catalanoparlants.¹ Segons les nostres dades, cal confirmar que la transmissió del català en les parelles mixtes és inferior a la que es donaria naturalment en una parella homogènia. De fet, com hem apuntat a l'apartat V.3.3., només el 20% de les famílies formades per parelles mixtes a Mallorca s'expressen majoritàriament en català, pel 50% que ho fan en castellà i el 30% que serien bilingües. En aquest sentit les dades són capricioses, perquè si penséssim que les dades s'haurien de repartir al 50%: el percentatge del castellà s'hauria mantingut, mentre que el del català hauria incorporat el castellà en el 30%. Cosa que indica que el processos de bilingüització social són estats transitoris cap al monolingüisme en la llengua dominant.

Pel que fa a l'ús social i considerant les estadístiques referents a la llengua de relació amb els amics, la llengua preferent d'oci i la llengua a la feina hem d'arribar a la conclusió que en les parelles lingüístiques mixtes de Mallorca el castellà és de manera clara la llengua de preferència i la dominant. Pel que fa a la llengua de relació amb els amics, com hem vist a l'apartat V.2.3.2, en el 52% dels casos s'usen les dues llengües, el castellà s'usa en el 39% dels casos i en només un 9% dels casos s'usa el català. Si canviem a la llengua preferent d'oci, tractada a l'apartat V.2.3.3, ens adonem que en el 67% dels casos és el castellà, per un 33% dels casos que és tant el castellà com el català. Finalment, si tenim en compte les estadístiques referides als hàbits lingüístics en l'àmbit professional, tractades als apartats V.2.3.4. i V.2.3.5., el castellà és la llengua dominant

¹ Els estudis més recents també han fet incidència en aquest fet: “Amb relació a la transmissió intergeneracional de la llengua, es constata una vegada més que el català passa de pares a fills amb normalitat quan tots dos progenitors són catalanoparlants, mentre que la transmissió resulta més problemàtica quan un dels dos no ho és. Aquesta tendència s'observa tant en la generació dels pares de les persones entrevistades com en la generació d'aquestes darreres respecte de llurs fills. Tanmateix, en aquest darrer cas també s'observa, entre els castellanoparlants, un manteniment menys ferm de l'ús del castellà amb els fills quan l'altre progenitor és catalanoparlant: si en la generació dels pares dels enquestats al voltant del 80% de les persones castellanoparlants amb una parella catalanoparlant mantenien l'ús exclusiu del castellà amb els fills, en la generació dels enquestats no arriben a la meitat els qui la hi mantenen, i fins i tot hi ha una proporció no menyspreable de parelles integrades per dos membres castellanoparlants que manifesten que han incorporat l'ús del català en alguna mesura per comunicar-se amb els fills” (Villaverde 2004: 94-95 i, a més a més, Villaverde 2009).

en el 66% dels casos, en el 20% dels casos s'usen les dues llengües, pel 9% dels casos en què s'usa el català, i pel 5% dels casos que es fa servir una altra llengua (anglès). En aquest sentit, l'ús del català a nivell professional en les parelles lingüístiques mixtes és assimilable de manera sorprenent al d'una llengua estrangera.

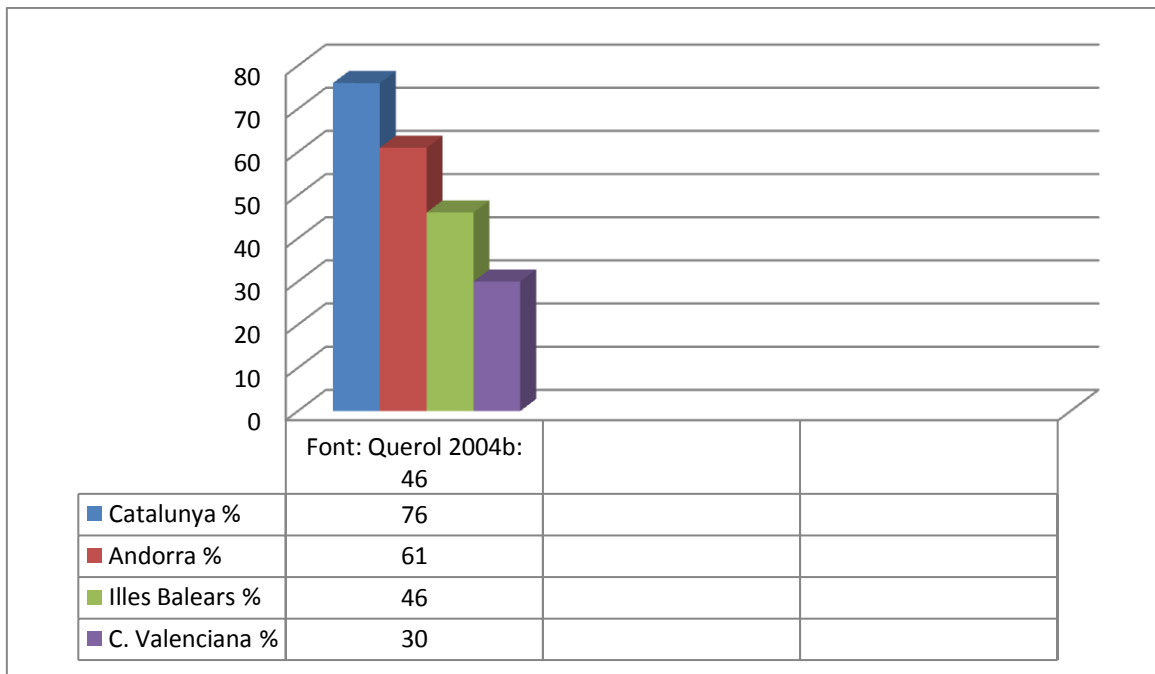
També disposem de dades comparatives, no ben bé exactes, però que ens poden servir d'ajuda per a fer-nos una idea de l'ús del català a nivell familiar. Les dades que ens ofereixen els estudis més recents, en aquest cas referides a Catalunya, són les següents: “La recuperació del català com a llengua d'ús habitual de les persones que viuen a Catalunya és un llarg procés que es va iniciar a finals de 1970 i des de llavors s'han produït canvis importants. Un d'aquests canvis s'ha manifestat en la transmissió del català com a llengua familiar que s'ha incrementat des d'un 34,2% per les persones nascudes durant l'any 1982 fins al 40,8% per les persones que van néixer durant l'any 1992. [...] Igualment, segons dades donades pel centre d'Estudis i Opinió de Catalunya al novembre de 2006, un 46,1% de persones afirmaven utilitzar únicament el català a la família. No obstant això, l'esmentat centre reduïa la dada anterior al 36,4% i 39,4% respectivament quan les persones manifestaven utilitzar exclusivament el català amb els amics i a la feina” (Oller, Siqués i Vila 2009: 95). En el cas de les parelles mixtes estudiades a Mallorca hem d'apuntar que el procés de recuperació del català a nivell familiar no es dona, ans al contrari viu un procés incipient d'involució i pèrdua progressiva i constant. Pel que fa a l'ús exclusiu del català amb amics i a la feina la comparació de dades resulten significatives: mentre en el 36% dels casos es parla català de manera exclusiva amb els amics a Catalunya, en els cas de les parelles mixtes mallorquines estudiades aquest fet només es dona en el 9% dels casos. I a la feina això es dona en el 39% dels casos, per un altre 9% en els cas de les parelles mixtes. Les diferències són notables i com hem apuntat en diverses ocasions, una de les hipòtesis prèvies de tots els estudis sociolingüístics relacionats amb la transmissió del català, segons la qual caldria esperar “que els resultats fossin diferents per territoris o per tipus de parelles mixtes, esperant en el primer cas que la ideologia lingüística envers el català resultés més positiva a Catalunya que a Mallorca i bastant més que al País Valencià” (Torrens 2011: 44).

V.4.2. Comparació de dades sobre l'aprenentatge del català en parelles mixtes

Comparant les nostres dades i la dels estudis anteriors es confirma que la percepció del pes educatiu del català és molt superior a la realitat del sistema educatiu balear. De fet, en aquest sentit cal confirmar les grans diferències que existeixen entre els centres educatius de Palma i els dels pobles. Fora de Palma, l'accés a centres concertats i/o privats és més difícil que a la capital. Cosa que facilita el fet que el 100% dels fills de les parelles lingüístiques mixtes dels pobles mallorquins siguin escolaritzats exclusivament en català en escoles públiques, com hem vist a l'apartat V.2.1.1. Contra el 39% que ho fan a Palma, com hem vist a l'apartat V.2.2.1. És a dir, 61 punts de diferència. Aquest fet indica que el català es concentra en les escoles públiques, però és relativament menys important a les concertades i privades. D'una altra banda, aquests comportaments podrien indicar una disminució de l'ús i de la importància del català en funció de la classe social: com més alta, menys s'usa el català.

D'una altra banda, crida l'atenció el fet que altres opinions força difoses no acaben d'acomplir-se en la realitat. En primer lloc, per bé que moltes parelles plantegen l'educació bilingüe castellà/català com una solució a tots els problemes dels contactes lingüístics, aquesta opció només es dona en un 9% dels casos. En segon lloc, per bé que moltes parelles consideren que l'anglès és més necessari per als seus fills que el català i fins i tot que el castellà, només un 4% dels fills d'aquestes parelles tenen com a llengua vehicular de la seva escola l'anglès. En aquest cas, juntament amb el català, com hem vist a l'apartat V.2.3.1.¹

¹ Al Principat, l'aprenentatge de la llengua catalana a l'escola tampoc no es correspon pas amb un major ús social: "La feblesa social del català no es posa únicament de manifest per l'arribada d'un gran contingent de persones estrangeres. Els estudis realitzats sobre els usos lingüístics de l'alumnat d'educació primària de Catalunya escolaritzat en català abunden sobre els problemes relacionats amb l'ús social del català. Canal i Vial (2005) van estudiar els usos lingüístics que declarava l'alumnat de 132 escoles de les quals únicament 7 utilitzaven el català i el castellà, mentre que la resta utilitzava exclusivament el català. En l'estudi hi van participar 2572 alumnes i un 42% van manifestar que a l'escola utilitzaven més el català que el castellà, mentre que al carrer un 49,6% utilitzaven més el castellà que el català. Vial i Vila (2000) i Galindo (2008) van estudiar els usos interpersonals de l'alumnat de sisè de primària en situacions d'esbarjo en 52 escoles diferents. Els resultats donen suport a la proposta de la sociolingüística catalana sobre la "norma de convergència" o de "subordinació al castellà" que regeix la tria dels usos lingüístics interpersonals de les persones a Catalunya" (Oller, Siqués i Vila 2009: 96).

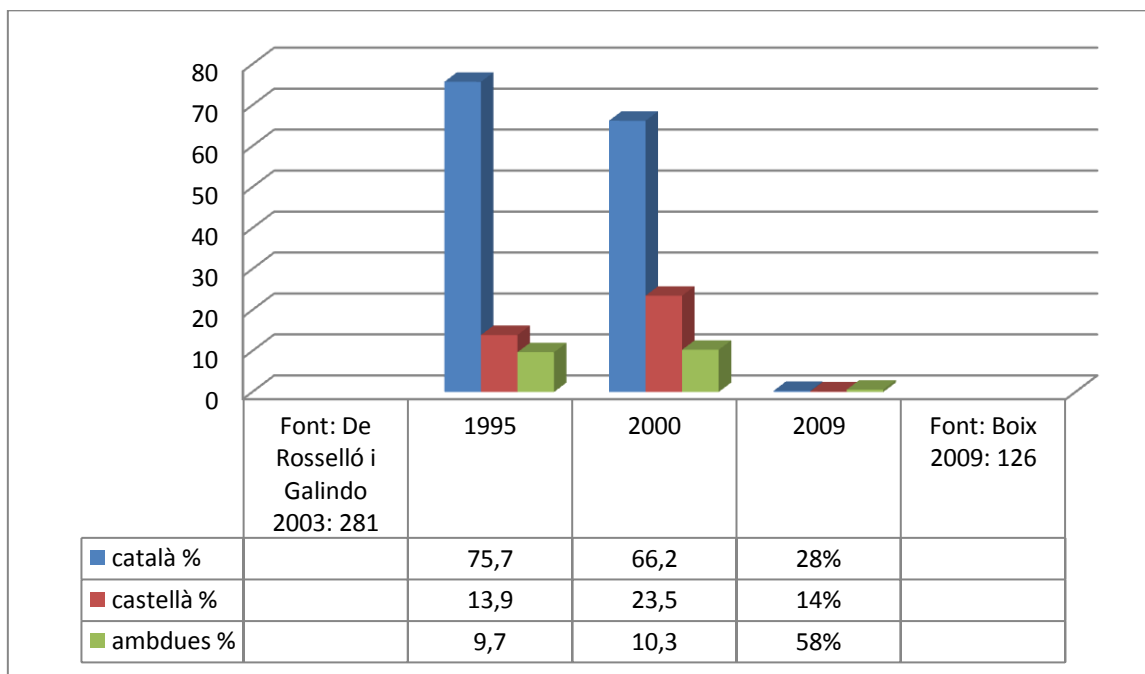

Creació pròpia a partir de Querol 2004b: 46.

V.4.3. Comparació de dades sobre la llengua transmesa als fills de parelles lingüísticament mixtes a Barcelona i àrea metropolitana i a Mallorca

Si comparem les dades que hem compilat a l'apartat V.3.3. amb les que disposem de Roselló i Galindo 2003, ens adonem que les diferències entre la transmissió lingüística a les parelles mixtes de Mallorca i les de les comarques barcelonines és notable: el català es transmet a les parelles estudiades en un 19% dels casos, per un 66% a les barcelonines; els casos de bilingüisme a les parelles mallorquines són un 38%, per un 10% a les barcelonines; el castellà es transmet en un 43% dels casos de les parelles mallorquines, per un 23% a les barcelonines.

En canvi, els nostres resultats són força més propers als de Boix 2009, per bé que la transmissió del català és superior a la capital catalana que a la nostra illa: a Mallorca el català es transmet en el 19% dels casos, com hem dit, pel 28% a Barcelona (un 9% més); el castellà en el 43% dels casos, pel 14% a Barcelona; i, finalment, el bilingüisme es dona en el 38% dels casos a Mallorca, pel 58% a Barcelona.

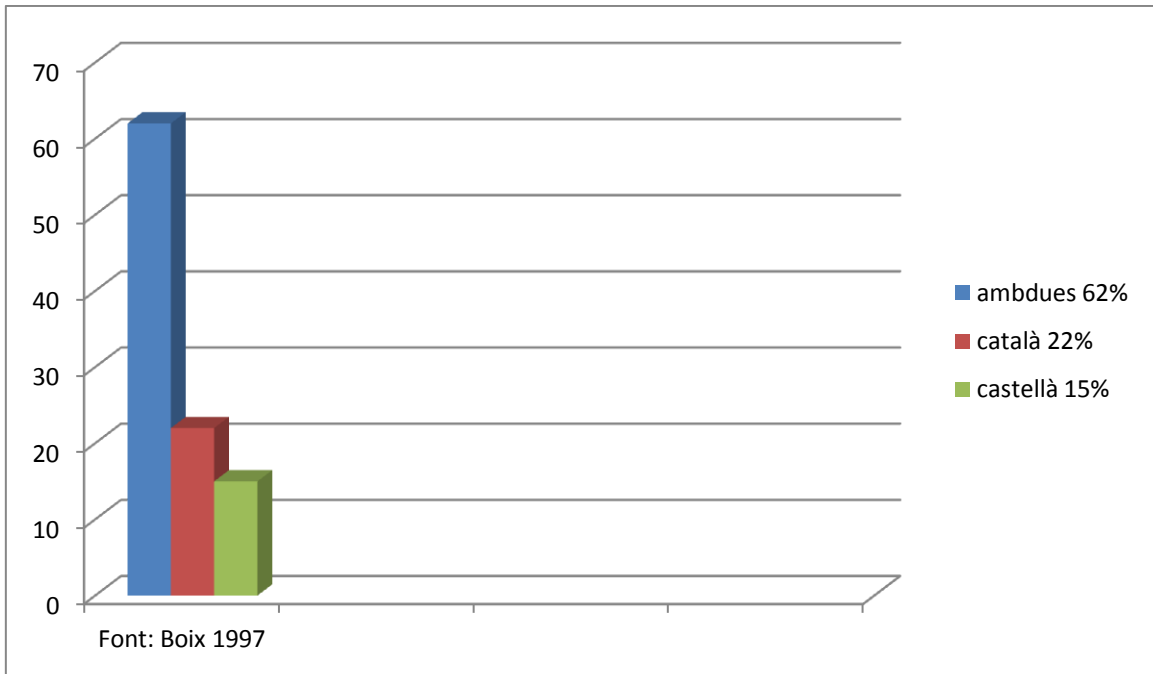

Creació pròpia a partir de Roselló i Galindo 2003: 281 i Boix 2009: 126.

V.4.4. Comparació de dades sobre la llengua transmesa als fills de parelles lingüísticament mixtes a Barcelona i a Mallorca

Si ens limitem a la capital catalana i amb les prevencions lògiques per la diferència cronològica, ens adonem que, com hem descrit a l'apartat V.3.3., els percentatges de transmissió de la llengua catalana als fills són semblants a les parelles mallorquines i a les barcelonines: 19% per 22%. En canvi les diferències es donen en els casos de bilingüisme, molt inferiors a les parelles mallorquines que a les barcelonines: 38% per 62%. I en el castellà, en aquest cas, molt superior a les parelles mallorquines: 43% per 15%.

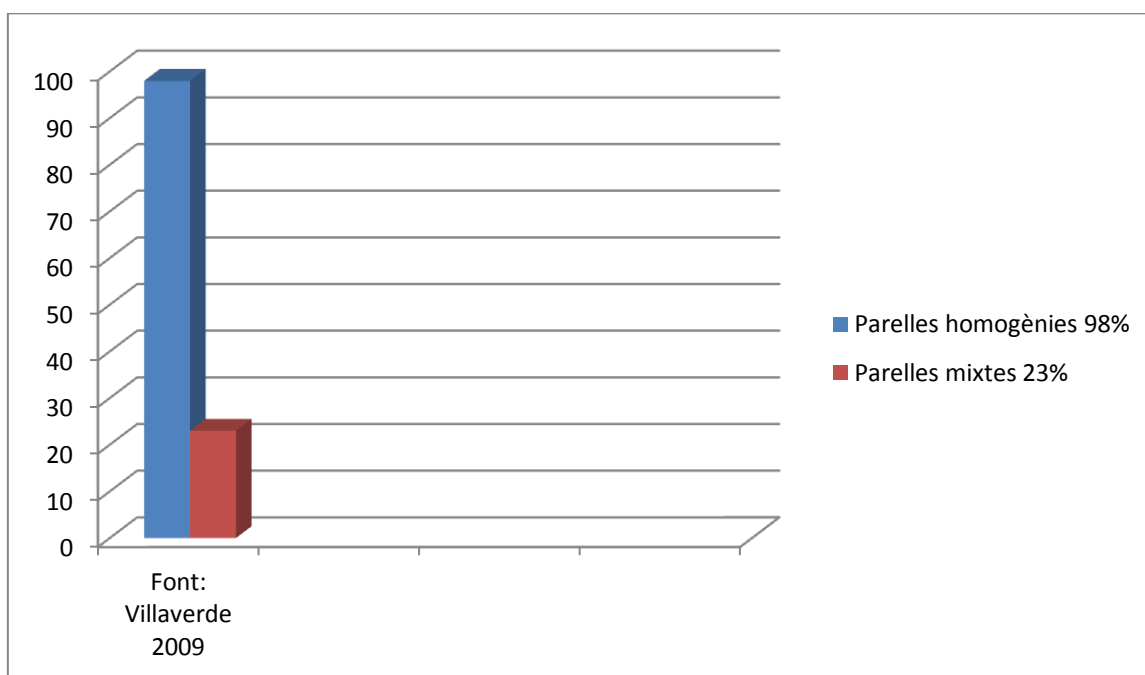
D'una altra banda, si comparem la transmissió als pobles mallorquins respecte a Palma, ens adonem que existeixen diferències en la transmissió lingüística, però no tantes ni tan grans com tal vegada s'hauria d'esperar. En aquest sentit, la tendència majoritària en els fills de les parelles mixtes dels pobles és el bilingüisme que es dona en un 40% dels casos, com hem vist a l'apartat V.3.1. Un percentatge similar al de Palma, atès que un 37% dels fills es consideren bilingües, com hem vist a l'apartat V.3.2. Les diferències es donen en els usos exclusius del català i del castellà. A Palma la tendència majoritària dels fills és tenir com a llengua primera el castellà, fet que es dona en el 52% dels casos. Als pobles, el percentatge és del 30%. És a dir, 22 punts menys. Finalment, el percentatge de fills que tenen com a llengua primera el català reflecteixen aquesta diferència: a Palma un 11% dels fills tenen el català com a llengua primera, mentre que als pobles en un 30% dels casos dels fills primogènits tenen com a llengua primera el català. És a dir, 19 punts de diferència.

Creació pròpia a partir de Boix 1997.

V.4.5. Comparació de dades sobre la transmissió lingüística en parelles homogènies catalanoparlants i en parelles mixtes a les Illes Balears

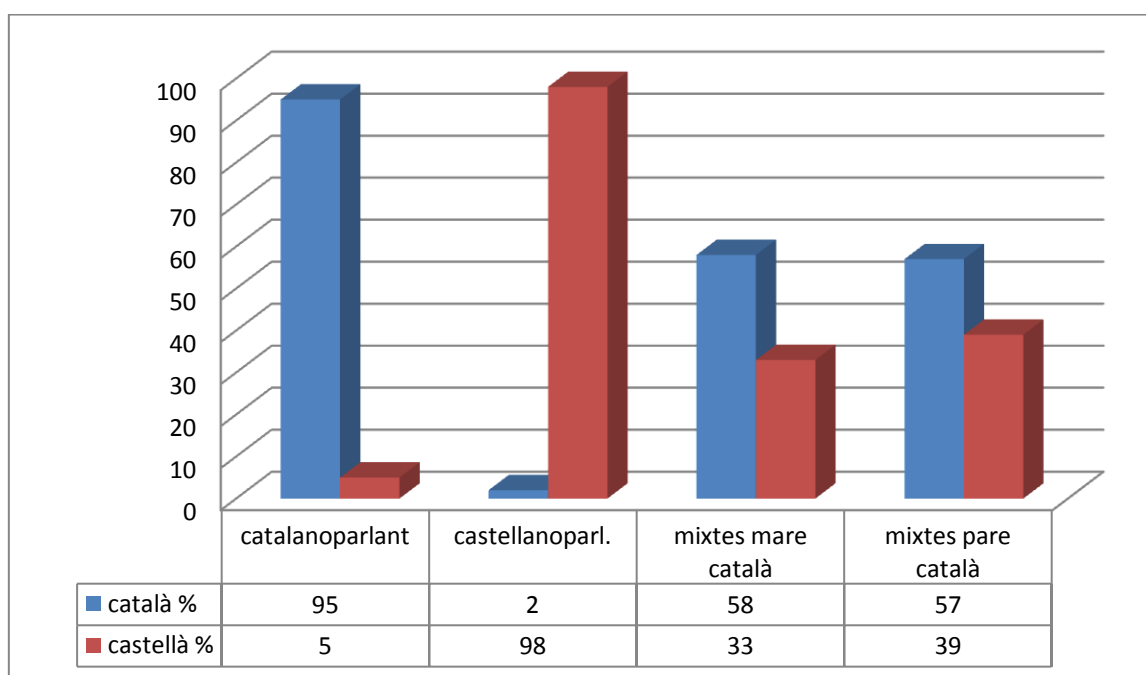
Tornant a l'apartat V.4.1. en què fèiem referència a les grans diferències en la transmissió lingüística del català entre les parelles homogènies i les parelles mixtes, aquí comparem les dades obtingudes al nostre treball amb les d'un estudi recent. Segons Villaverde 2009, hi havia 75 punts de marge entre la transmissió del català en les parelles homogènies i en les mixtes. Confrontant aquestes dades amb les que hem presentat a l'apartat V.3.3., la transmissió del català en les parelles mixtes mallorquines hauria disminuït quatre punts: s'hauria passat del 23% al 19%.

Creació pròpia a partir de Villaverde 2009.

V.4.6. Comparació de dades sobre les llengües de relació familiar segons la tipologia familiar a les Illes Balears

Finalment, compararem les dades de comunicació lingüística familiar en parelles mixtes, com hem vist a l'apartat V.3.3. En aquest punt és on les dades del nostre treball és mostren més allunyades dels estudis precedents. En aquest sentit el català només és llengua de comunicació familiar en el 20% de les llars de les cònjuges femenines entrevistades, pel 50% on ho és el castellà i el 30% on ho són les dues llengües. Cal afegir però que, quan la mare és el membre catalanoparlant de la parella, els percentatges de transmissió lingüística als fills és lleugerament més favorable al català, atès que el 27% dels fills s'expressen en català, el 23% en castellà i el 50% ho fan en les dues llengües.

Creació pròpia a partir de Villaverde 2004: 74-75.

CAPÍTOL VI. ESTUDI DE LES VARIABLES

VI.1. Variable d'identitat

Des del punt de vista de les teories de la identitat etnolingüística es pretén descriure el valor de la llengua com a element integrador i constitutiu de la pròpia creació identitària individual i com a element d'identificació amb el propi grup ètnic. En els contextos de contacte lingüístic es tenen en compte la relació entre els grups: subordinacions, dependències i àmbits d'ús. En els casos de convivència de diverses llengües en un mateix temps i espai, ens trobarem amb un grup lingüístic dominant o principal i amb un grup lingüístic subordinat. En aquestes situacions la tendència general és que els membres del grup subordinat es vagin assimilant al grup dominant. Només quan els membres del grup subordinat han construït la seva identitat amb un fonament lingüístic, tindran predisposició per la conservació de la pròpia llengua (Giles i Johnson 1987 i Baldaquí 2004: 27-28).

Així doncs, podem dir que els membres d'un grup lingüístic subordinat conscienciats tenen les característiques següents: “a) S'identifiquen fortament amb el propi grup ètnic. b) Realitzen comparacions socials insegures amb l'altre grup; és a dir, consideren que l'estatus relatiu del grup pot modificar-se. c) S'identifiquen amb poques categories no ètniques i els valors d'aquestes no se superposen amb els valors del grup ètnic. També consideren superior l'estatus com a membre del grup ètnic a l'estatus derivat de la pertinença als altres grups, i valoren la identitat social derivada de formar part d'altres grups com a relativament inadequada. A més, s'han de donar les condicions alternatives següents: percebre que les fronteres del propi grup són dures i tancades i percebre que el propi grup ètnic té una vitalitat baixa o percebre que les fronteres del propi grup són flexibles i obertes i percebre que el grup ètnic propi té una vitalitat alta”. Per contra, “els membres del grup lingüístic subordinat que consideren que la llengua no és una part de la seva identitat de grup és poc probable que estiguin predisposats a mantenir la llengua pròpia quan: a) S'identifiquen d'una manera moderada o feble amb el grup ètnic propi; b) Realitzen comparacions socials segures amb el grup majoritari; és a dir, consideren que l'estatus relatiu del grup no pot canviar” (Baldaquí 2004: 29). D'una altra banda, cal tenir en compte que la percepció dels parlants de la vitalitat del propi grup lingüístic pot ser objectiva o subjectiva, segons s'ajustin a la realitat o la

transformin per raons socials o ideològiques. Hi ha tres percepcions subjectives del grup lingüístic: a) Distorsió a favor del propi grup; b) Distorsió a favor de l'altre grup; i c) Falta de coherència en diversos aspectes (Baldaquí 2004: 25-26).¹

Tenint en compte les entrevistes, la tendència mostra clarament que entre els membres de les parelles lingüístiques mixtes mallorquines es dona una clara i nítida distinció entre un grup lingüístic dominant (el castellà) i un de subordinat (el català). Tant els cònjuges que tenen el català com a llengua primera, com els que tenen el castellà i els seus fills bilingües, coincideixen en la percepció i en l'assumpció d'aquests preceptes. D'una altra banda, consideren en general que l'actitud correcta envers la llengua del grup subordinat és que no formi part de la identitat individual i col·lectiva, ja que aquesta relació només es pot donar amb la llengua del grup principal, això és el castellà i, per extensió, aquesta és l'única identitat possible entre els membres d'un grup o de l'altre. Altres actituds o posicionaments, diguem-ne poc respectuosos amb aquesta jerarquia, són censurats; perquè són interpretats com a atemptats a la integritat i a la cohesió socials i a la llibertat individual de la majoria.

En la graella de l'entrevista hi havia previstes diverses qüestions que afectaven, de manera més o menys directa, a la confecció de la identitat lingüística dels membres de les parelles lingüístiques mixtes i d'altres temes relacionats: dependències entre identitat i llengua; funció, futur i nom de la llengua catalana; i, sobretot, els elements que ajuden a confeccionar l'imaginari actitudinal i politicolingüístic dels enquestats. En aquest sentit, és necessari constatar que els grups lingüístics i les seves respectives funcions, possibilitats i implicacions estan plenament definits: el grup lingüístic castellà és el grup principal i majoritari, amb les característiques i privilegis que això comporta; mentre

¹ Alguns estudis relacionen directament la identitat del grup lingüístic amb la vitalitat de la llengua: "El concepte de vitalitat etnolingüística va ser introduït per Giles, Bourhis i Taylor (1977), els quals el van definir com un constructe que contribueix a explicar l'actuació dels membres d'un grup lingüístic quan interactuen amb membres d'altres grups lingüístics, ja que en les interaccions intergrupals hi ha individus que amaguen la seva identitat i convergeixen envers el seu interlocutor si aquest pertany a un grup considerat de poder o de prestigi social, mentre que d'altres membres del mateix grup reforcen la seva identitat grupal en aquest tipus d'intercanvis. Per tant, aquest autors argumenten que com més gran sigui la vitalitat etnolingüística d'un grup més possibilitats hi haurà que aquest grup sobrevisqui des del punt de vista lingüístic en un entorn multilingüe" (Ballarín 2011: 89).

que el grup lingüístic català és el grup subsidiari i minoritari, amb les connotacions negatives i els deures que aquesta subordinació suposa.

Per bé que, en algunes entrevistes, aquest era un tema que les cònjuges de les parelles lingüístiques mixtes intentaven defugir o, en cas d'enfrontar-s'hi, procuraven ser força escrupoloses amb la correcció política imperant, tot demostrant que el tema resultava, si més no, polèmic i conflictiu. Aquest posicionament previ d'alguns dels entrevistats podria fer-nos pensar que les seves respostes són, de fet, una versió endolcida del seu pensament o posicionament lingüístic i de les conseqüències ideològiques que se'n desprenen. No obstant això, no resulta difícil trobar testimonis més crus i radicals, que comentarem tot seguit; que, en definitiva, reflecteixen una situació d'intensa bel·licositat contra la llengua catalana i els seus parlants per part dels membres del grup lingüístic castellà (i algun cop també d'alguns entrevistats que tenien el català com a llengua primera); una total submissió al grup lingüístic principal i un gran abandonament de la pròpia llengua dels membres del grup lingüístic català. De fet, amb algun matís, només podríem parlar de cinc cònjuges femenines entrevistades que hauríem de considerar fidels al grup lingüístic català: MP10, MP18, MC20 i MC21. A més de la cònjuge femenina d'MC23, que es considera defensora del mallorquí contra el català; posició també força habitual entre els entrevistats castellanoparlants, que tractarem més endavant.

VI.1.1. Relacions entre llengua i identitat

En general, la percepció dels enquestats, independentment de la seva llengua primera és que la llengua, no forma part de la identitat. Es manifesta en aquest sentit la cònjuge femenina de la parella MC12 que no creu que el fet de parlar en català et faci més mallorquí (MC12: 162-163). Com la cònjuge femenina de la parella MC23 que no creu que el fet de parlar català et faci més mallorquí, però no acaba d'entendre la gent nascuda a les Balears que no parla la llengua (MC23: 202). En la mateixa línia, la cònjuge femenina d'MC25 no considera que el fet de parlar català et faci més mallorquí, encara que troba lògic que s'intenti conservar la llengua per la riquesa cultural que comporta. Això no obstant, ella coneix mallorquins molt mallorquins que s'expressen únicament i exclusiva en castellà (MC25: 206).

Per contra, tres de les entrevistades que hem considerat fidels a la llengua catalana tenen l'opinió contrària: La cònjuge femenina d'MP10 creu sense dubtes que parlar català et fa sentir més mallorquí (MP10: 220-221). Com la cònjuge femenina d'MC20 que considera que el fet de parlar català et fa més mallorquí. I constata que, en concret, els immigrants d'origen espanyol tenen molt poc interès per la llengua pròpia de l'illa, atès que la perceben com una imposició (MC20: 275-282). I la cònjuge femenina d'MC21 que considera que parlar català efectivament et fa sentir més mallorquí, t'arrela en la terra i que aquest és un fet normal: com els anglesos que parlen anglès (MC21: 126).

VI.1.2. Descripcions i construccions de la pròpia identitat

En general, les parelles lingüístiques mixtes es caracteritzen per la voluntat d'integrar-se en el grup lingüístic majoritari i en l'acceptació i justificació de la legalitat administrativa vigent. A nivell identitari això significa que el fet de ser mallorquí, per als nadius, implica ser necessàriament espanyol. I els membres de les parelles nats a la Península, de manera natural, també ho consideren. En tot cas, aquesta identificació entre mallorquinitat i espanyolitat es fonamenta en els llaços d'unió culturals, vitals, històrics, folklòrics, etc.; que es fan plenament perceptibles quan hom viu a la Península o a l'estranger. I en la identificació i combat d'un enemic comú que cerca l'eliminació d'aquesta comunitat mallorquinaespanyola: el català i la cultura pancatalanista.¹

Així doncs, pel que fa a la seva pròpia identitat, la cònjuge femenina d'MP01 es considera mallorquina, amb preferència, però sense excloure l'espanyola, que aniria en segon lloc (MP01: 217-220). La cònjuge femenina d'MC06 argumenta el seu sentiment de mallorquinitat i espanyolitat com a visions complementàries d'una mateixa realitat. Ella es va adonar d'això perquè va viure molt de temps a l'estranger i va conèixer moltes cultures, fet que li va impedir esdevenir independentista (MC06:198). Pel que fa a la identitat, la cònjuge femenina d'MP03 se sent espanyola i campanera, perquè Mallorca pertany a Espanya. Això ho sap perquè ha estudiat dret (MP03: 209-216). Pel seu cantó, la cònjuge femenina d'MC07 s'ha de definir a partir del que no és. I això sí que ho té claríssim, no és catalana. Reconeix que les llengües, mallorquina i catalana, són semblants; però el mallorquí és més genuí i pur que el català, fortament castellanitzat. En definitiva, l'entrevistada catalanoparlant se sent espanyola per una qüestió d'interessos econòmics i com a reacció a l'imperialisme català (MC07: 216). En referència a la identitat, la parella MP08 té claríssima la seva espanyolitat; sentiment que, per a la mare, és del tot compatible i complementari amb la seva absoluta mallorquinitat. En tot cas, la cònjuge femenina d'aquesta parella mixta, creu que ha de justificar la seva adscripció i assenyala que ella estima molt la seva terra i defensa les

¹ Aquest procés d'identificació amb l'espanyolitat és prou conegut al País Valencià, com descriu Montoya (2009: 335): "Aquesta burgesia que mana des de fa dotze anys al País Valencià [es refereix als sectors situats a la dreta espanyola] arrossega una castellanització interna de dues, tres i fins a quatre generacions. Alguns dels seus membres ja han perdut la memòria dels seus antecessors catalanoparlants, però, sobretot se'ls ha esvaït el sentiment com a valencians en benefici d'una identitat espanyola que redueix la valencianitat a una anècdota regional dins una Espanya exclusivament castellana".

seves arrels i la seva llengua pròpia, perquè hi ha molt poca gent a l'illa que ho faci i cal fer-ho; per bé que el que li van inculcar a casa seva era que calia aprendre totes les llengües possibles. En definitiva, la família de la cònjuge femenina d'MP08 sempre s'ha considerat molt mallorquina, cosa que significa ser molt espanyola (MP08: 212-214). A tall de conclusió, la cònjuge femenina d'MP17, a més a més, afegeix que hi ha una clara diferència entre mallorquins i castellans: els primers són tancats perquè volen parlar el seu dialecte. Els segons, en canvi, són oberts perquè sempre et consideren un més, t'acullen i són més sociables (MP17: 231).

En el sentit contrari, tenim dos exemples que es defineixen com a catalanes, precisament dues de les entrevistades que hem considerat fidels a la llengua catalana: MP10 i MP18. En aquest sentit, la cònjuge femenina d'MP10 es manifesta com a catalana, i espanyola per imperatiu legislatiu, mentre que considera el marit molt espanyol. Reconeix, a més a més, que aquesta actitud no és gaire habitual a Mallorca (MP10: 276-279). Pel seu cantó, la cònjuge femenina d'MP18, per bé que es presenta com a fidel a la llengua catalana, té dubtes per definir la seva identitat. De tota manera, al cap i a la fi i després d'un breu circumloqui, s'acaba definint com a catalana, des del punt de vista cultural que la faria més propera a Catalunya i a València, que no a la resta de l'Estat Espanyol (MP18: 149-158).

VI.1.3. El nom de la llengua: mallorquí, català o dialecte castellà?

Un dels problemes filosòfics més plantejats en el decurs de la història és, simplificant, el de si el nom fa la cosa o no. En referència al nostre estudi, es podria afirmar que el nom no fa la cosa, però ajuda a fer-se'n una idea. En el cas de la llengua catalana, en qualsevol de les seves variants, la denominació sempre ha estat reflex de posicionaments ideològics o polítics relacionats amb la llengua: de la dialectalització a la segregació. Procés força conegut i estudiat, viscut, patit i, finalment, acceptat submisament, al País Valencià. I que, atenent, els resultats de les nostres entrevistes comença a consolidar-se a Mallorca. En definitiva, la qüestió és que el català i el mallorquí són, amb alguns matisos segons el cas, llengües diferents. I, justament per aquesta raó, cada una té el seu propi i diferenciat nom. La idea és present tant en les cònjuges que tenen el castellà com a llengua primera, com en les que tenen el català.¹

Hi ha diversos testimonis que defensen la tendència a la dialectalització. És a dir, que consideren que el mallorquí i el català són llengües (o dialectes segons el cas) diferents. En aquest sentit, la cònjuge femenina d'MC05 té claríssim que el català i el mallorquí són llengües diferents. Per bé que apunta que, en realitat, tot plegat no li afecta gaire, atès que considera que el castellà i l'anglès són idiomes més importants que el mallorquí (MC05: 101-106). De la mateixa manera que la cònjuge femenina d'MC23 està convençuda que ella parla mallorquí, que és una llengua diferent del català, cosa que es demostra perquè ella mateixa va suspendre aquesta assignatura a l'escola i per la incomoditat que sent quan parla català, ja que la seva llengua primera és el mallorquí (MC23: 247-250).

Per una altra banda, segons els testimonis recollits, una de les maneres de defensar el mallorquí és combatre el català. Aquesta actitud ens la comenta la cònjuge femenina de la parella mixta MC09, segons la qual la família i el pare del seu cònjuge masculí són

¹ Pel que fa a la denominació de la llengua, Melià 1998 reflectia unes tendències similars a finals del segle XX. En referència al fet de quina és la llengua pròpia de les Illes Balears, aproximadament un 80% dels joves consideren que el valencià, el balear i el català són variants d'una mateixa llengua. Això no obstant, només un de cada quatre denominà català la llengua que es parla a les Illes Balears. En aquest aspecte no hi ha diferències significatives entre l'opinió dels joves de diversos orígens o adstrat social (Melià 1998: 126).

uns grans defensors del mallorquí. Cosa que significa que són anticatalans, encara que reconeix que ella no ho acaba d'entendre (MC09: 130). A continuació, la cònjuge femenina de la parella MC09 considera, al mateix temps, que el català i el mallorquí són la mateixa llengua i que no ho són, seguint les teories del seu marit, historiador i defensor de la llengua mallorquina, per bé que la seva dona reconeix que no la parla gairebé mai, tot i l'infinit amor que té cap a la seva llengua pròpia. Segons, doncs, la posició del cònjuge masculí: el mallorquí és el mateix idioma que el català, però és diferent perquè és més arcaic, té la seva pròpia manera, una idiosincràsia particular, etc. Així doncs, caldria protegir aquesta llengua de la influència del barceloní. En definitiva, el problema principal del mallorquí és la imposició del català (MC09: 155-162). També sosté aquesta idea la cònjuge femenina d'MP14, per bé que abans creia que el català i el mallorquí eren el mateix, ara s'ha adonat que són llengües diferents. El seu argument és que, mentre que un mallorquí és capaç d'entendre un català, un català és incapaç d'entendre un mallorquí (MP14: 302-307).

Pel seu cantó, la cònjuge femenina d'MP17, de llengua primera castellana, considera que el mallorquí i el català són dialectes diferents, per influència del seu marit, de llengua primera catalana, el qual li ha dit que ell parla mallorquí i no català. Raó per la qual no ensenyen aquest segon dialecte als seus fills. Els arguments és que són dialectes diferents i que el català ni sona bé ni els agrada (MP17: 323-324). Tot seguit, la cònjuge femenina d'MP17 va més enllà i dóna més arguments sobre la qüestió. Per a ella la diferència radical entre el català i el castellà, és que la segona és una llengua i la primera un dialecte. Des d'aquesta perspectiva, el català, el gallec i el basc formarien una família lingüística, atès que són dialectes del castellà. A més a més, explica per què el castellà és un idioma, a diferència dels seus dialectes com el català. En primer lloc, el castellà, que com a idioma es diu espanyol, es pot parlar en diversos llocs del món. En segon lloc té dialectes que deriven d'ell, entre d'altres el català, el gallec o el basc, com ha comentat amb anterioritat. En tercer lloc, tots els idiomes importants com l'anglès o el francès, comparteixen aquests trets. Això no obstant, la cònjuge femenina d'MP17, que també ha viscut al País Basc, es mostra contrariada perquè, tot i les evidències i la història, encara hi ha massa gent que sosté que dialectes del castellà com el basc o el català són idiomes (MP17: 370-376). Finalment, conclou la seva argumentació, admetent que, per bé que la història és una qüestió subjectiva i opinable, la realitat és que l'espanyol és la llengua comuna i principal; mentre que la resta de dialectes

regionals (com el català) s'han de reduir i limitar amb exclusivitat a les seves zones (MP17: 379-382).

En el sentit contrari, només comptem amb el testimoni de la cònjuge femenina d'MP10, una de les que hem inclòs en el grup de fidels a la llengua catalana. Ella considera que els que volen enfrontar català i mallorquí no coneixen la seva pròpia història ni defensen els seus propis interessos. Reconeix, a més a més, que si els propis mallorquins no defensen la seva llengua, no ho faran els de fora. I destaca que la pèrdua de la llengua pròpia suposaria la pèrdua de la pròpia cultura i particularitats (MP10: 229).

VI.1.4. Funcions i relacions de les llengües

Una de les idees que apareix d'una manera més o menys explícita en moltes de les entrevistes és la subsidiarietat de la llengua catalana (o de la seva variant mallorquina) respecte de la llengua castellana (o d'altres de major utilitat professional com l'anglès o, fins i tot, l'alemany). Aquest fet acostuma a ser justificat pels entrevistats i té diverses derivacions en els comportaments i en les tries lingüístiques dels individus.¹

Per exemple, la cònjuge femenina d'MC05 va matricular els seus fills en la línia educativa en castellà; perquè considera de manera explícita que el català és secundari i perquè està convençuda que aprendran la llengua en algun lloc. D'una altra banda, no vol que els seus fills facin riure els espanyols amb el seu accent rural i el seu desconeixement del castellà, que segons el seu testimoni és un tret característic dels mallorquins. En definitiva, si hagués de triar una segona llengua per als seus fills triaria l'anglès abans que el català (MC05: 84-100).

Un altre exemple d'això, ens l'ofereix el testimoni de la cònjuge femenina d'MP11. Hi va haver un moment que el cònjuge masculí, castellanoparlant, de la parella mixta d'MP11 va decidir que no volia català per res i, fins i tot, pressionà la seva dona perquè l'usés menys i acabés per no parlar-lo. La raó d'aquesta actitud sembla que és la

¹ Pel que fa a la percepció de la pròpia llengua pels balears: "En general, no ha valorat l'idioma propi com a marca de prestigi de res: ni d'ascens social, ni de sentit utilitari, ni d'element d'integració, ni de element catalitzador de cultura amb majúscules, perquè no s'ha sentit en general, i deixant de banda aspectes folkloritzants, identificada amb aquests valors" (Gelabert 2009: 104). D'una altra banda, Montoya (2009) en un treball dedicat als usos interpersonals del català al País Valencià ja havia apuntat en termes absoluts que l'ús del català a les Balears era menor en l'àmbit públic que en el privat: "Tampoc no s'aparten gaire els usos dels valencians respecte dels usos de balears i catalans amb les seues amistats que coneixen pujades molt semblants (entre 6 i 9 punts altra volta) i sempre en consonància amb la major competència en català de les Illes i el Principat. Ara bé, quan fem el bot a un nivell públic de relacions interpersonals, les altres dues grans comunitats de la llengua catalana segueixen camins diferents: les Illes es mantenen de prop dins la pauta valenciana (de davallada en l'àmbit públic), mentre que Catalunya registra una pujada en aquests usos". Els percentatges que ofereix Montoya (2009: 227-238) són els següents: a) ús del català a casa al País Valencià (36,5%), a les Illes Balears (43,5%) i a Catalunya (45,3%); b) ús del català amb els amics al País Valencià (33%), a les Illes Balears (39%) i a Catalunya (42%); i c) ús del català amb desconeguts i/o al carrer al País Valencià (24%), a les Illes Balears (33%) i a Catalunya (49%).

imposició total i absoluta del català, especialment a l'escola; on únicament aprenen català i no tenen coneixements de castellà (MP11: 97-106).

VI.1.5. Perspectives de la llengua catalana en el futur

Una de les idees recurrents entre les entrevistades, en general sense distinció que la llengua primera sigui el castellà o el català, és que en el futur la llengua “mallorquina” i, tot sovint també la llengua castellana, serà engolida i anihilada per la llengua “catalana”. La causa principal d’aquest procés incipient de desaparició de la llengua “mallorquina” sempre és molt clara: la imposició de la llengua catalana a l’educació i en altres àmbits de la vida quotidiana i administrativa. En resum, podem concloure que tant les entrevistades favorables al castellà com les que es presenten més fidels al català coincideixen en el fet de considerar problemàtic el futur de la llengua catalana en la seva varietat mallorquina.¹

A aquesta causa principal se n’hi poden afegir altres de tangencials, com la que exposa la cònjuge femenina d’MC04, de llengua primera catalana: la pressió exterior. Així doncs, segons el testimoni de la cònjuge femenina d’MC04 el català arraconarà tant el castellà com el mallorquí, a causa de les imposicions educatives. Ella sempre ha parlat el mallorquí de manera natural perquè és una cosa pròpia, sense imposicions. Però, hi ha gent de fora que fa parlar i estudiar el català. Fet que distorsiona el mallorquí, modifica el vocabulari i el perjudica de manera clara. Al mateix temps que resta importància al castellà (MC04: 175-180).

En la mateixa línia, la cònjuge femenina de la parella MC05 sosté que el mallorquí genuí acabarà desapareixent, a causa de diversos factors com la immigració peninsular. Per bé que creu que aquesta tendència no afectarà de la mateixa manera als pobles que a la ciutat. D’una altra banda, la imposició del català a l’educació fa que el mallorquí es perdi i que cada cop menys famílies parlin mallorquí a la llar (MC05: 184-186). A continuació, la cònjuge femenina d’MC05 argumenta que l’única via de conservació del

¹ Per tal de comparar aquestes dades amb les expectatives d’ús del català i del castellà en parelles lingüístiques mixtes barcelonines, Boix 2009: 127-135. Heus ací un excel·lent resum de les seves conclusions: “En les entrevistes aparegueren enunciat sobre les expectatives de futur envers el català i el castellà. S’hi parla més del català que del castellà, perquè ja se suposa que el castellà té un rol assegurat a la societat catalana, mentre que el rol del català seria més problemàtic. Algunes entrevistes mostren certa reticència –una visió simple– envers la presumpta excessiva catalanització des de les institucions. La majoria dels entrevistats admeten que calgui el català per a progressar socialment. Sobta que no aparegui una consciència més clara sobre la pressió castellanitzadora, tant històrica, com des de les institucions i des de les forces del mercat actuals” (Boix 2009: 134-135).

mallorquí, seria la imposició natural. Això és oferir llibertat de tria lingüística i deixar que les coses se situïn naturalment i que el català i/o mallorquí ocupi el lloc que li pertoca. És a dir, que sigui una assignatura més a l'educació (com l'anglès, per exemple) i que la llengua la parlin els que la tinguin com a llengua primera (MC05: 187-190).

Més elaborada i complexa, encara, resulta la reflexió de la cònjuge femenina d'MC06. Al seu parer el futur de la llengua catalana està clarament en perill, justament, a causa dels intents indiscriminats d'imposar-la. Cosa que té una sèrie d'implicacions polítiques, com l'assumpció que les Balears formen part d'uns inexistents Països Catalans; i lingüístiques, com la intenció de la desaparició de la llengua mallorquina sotmesa i substituïda per la catalana, quan tothom sap que són llengües diferents. El que caldria fer és predicar l'amor a la llengua i deixar que la gent triï lliurement. Això no obstant, entén que a causa de la immigració el català es troba en una situació d'inferioritat i cal protegir-lo. Al mateix temps, reconeix que molts funcionaris tenen la titulació en català i no la fan servir per res. I afegeix que, per la seva pròpia experiència com a filla de catalana, resulta evident que el mallorquí i el català són llengües diferents. I el que s'ensenya a l'escola és el català. Per bé que, la testimoni ignorava que els llibres de text són aprovats pel govern balear i que reflecteixen les varietats illenques del català, atenent la legislació vigent (MC06: 205-212). En definitiva, la cònjuge femenina d'MC06 sosté que la gent intel·ligent hauria d'aprendre català per integrar-s'hi (MC06: 214-218). Però no s'ha d'aprendre la llengua per obligació o per obtenir un lloc de feina, cosa que farà que no s'apregui la llengua de veritat, sinó per obligació i imposició (MC06: 221-225).

D'una altra banda, la parella mixta MP08 considera que el mallorquí desapareixerà, encara que no se sap gaire si engolit pel català o pel castellà. En tot cas, el mallorquí, com a dialecte, no perviurà, trigarà temps, però acabarà desapareixent (MP08: 242-249). En referència al fet de potenciar el català o el castellà, la cònjuge femenina d'MC09 es manifesta en contra de la imposició del català: creu que no s'ha d'intervenir tant en la vida de les persones, perquè ja saben el que han de fer, almenys això és el que diu el seu marit. De fet, el català s'ha parlat sempre i, tal vegada, no caldria preocupar-se'n tant (MP09: 177-180). Així doncs, segons ella el futur del català no corre cap mena de perill, però la seva capacitat de seducció minva quan s'intenta imposar la llengua (MP09: 183-

184). I la cònjuge femenina d'MP10 creu que és força difícil. Justifica la seva opinió amb un resum molt acurat de les principals raons que fan problemàtic el futur de la llengua catalana a Mallorca, en concret, i a les Illes Balears, en general. Les raons són el pes demogràfic de la immigració, la fortalesa del castellà, per la politització i dialectalització del català i per la manca d'interès dels propis mallorquins per conservar la llengua pròpia (MP10: 319-325). Pel seu cantó, la cònjuge femenina d'MP11 creu que es perdrà per la influència del català i la preponderància educativa i social que es dóna, a qui l'entrevistada considera un dialecte diferent del mallorquí. Aquest fet suposarà la pèrdua de les arrels mallorquines. Els infants ja no aprenen el vocabulari mallorquí, sinó el català (MP11: 323-334). Insistent en la teoria de la imposició, la cònjuge femenina de la parella MC19 creu que el futur de la llengua catalana no és gaire esperançador a causa de l'educació tendenciosa que reben, per exemple, els seus fills i a causa de la nul·la projecció internacional del català (MC19: 189-190).

Des d'una perspectiva diferent, coincideixen en l'anàlisi d'un futur incert per a la llengua catalana a Mallorca les cònjuges femenines de les parelles MP16, MP18 i MC20, tres de les entrevistades fidels a la llengua catalana. Així doncs, segons la cònjuge femenina d'MP16, ateses les circumstàncies sociopolítiques, el futur de la llengua catalana no sembla gaire esperançador, per bé que el seu desig és justament el contrari. Entre les mesures que la cònjuge femenina d'MP16 tindria en compte per tal d'evitar aquesta situació, més que no pas l'educació, apuntarien clarament a l'afavoriment de l'ús social de la llengua catalana (MP16: 225-228). Una reflexió semblant ens l'ofereix la cònjuge femenina d'MP18, segons la qual la llengua catalana a Mallorca patirà la crisi i la deixadesa política. D'una altra banda sosté que, tenint en compte la situació actual, es tendeix cap a la segregació. Exemplificada per la possibilitat que ofereix el nou govern de poder triar la llengua castellana o catalana en els cicles inicials de l'educació (MP18: 147-148). En acabat, la cònjuge femenina d'MC20 coincideix amb les opinions anteriors en el fet que el futur de la llengua catalana no és gaire engrescador, especialment a Palma. I afegeix que l'empenta dels processos de normalització s'han aturat per voluntat política. De tal manera, que la gent desconeix que a Mallorca es parla una altra llengua diferent al castellà i, a la pràctica, resulta impossible viure a l'illa exclusivament en català. Una llengua que restarà arraconada a determinats pobles i en alguns estudiosos com una relíquia del passat.

Aquesta situació ha fet que augmentés la seva consciència sobre la situació de la llengua (MC20: 334).

Altres testimonis no reflecteixen la mateixa tendència, bé per una natural despreocupació sobre el tema, bé per una visió més optimista de la situació. En aquest sentit, la cònjuge femenina de la parella mixta MP01 considera que el futur de la llengua catalana depèn dels propis parlants: si els mallorquins segueixen estimant la seva llengua, no es perdrà (MP01: 283-286). La cònjuge femenina d'MC02 considera que el català està fortament arrelat i és molt difícil que desaparegui. En referència a la necessitat de potenciar la llengua catalana, ella es mostra absolutament i clara en contra. Les raons són la tendència al monolingüisme en català i al fet que la presència del 50% en català a les escoles no reflecteix la importància real del català respecte al castellà o a l'anglès, llengües menystingudes i arraconades per la preponderància del català (MC02: 244-255). Té una opinió semblant la cònjuge femenina d'MP03, que considera que no hi haurà cap problema si tot segueix així. En tot cas, mentre la deixin parlar en català, no li cal res més (MP03: 219-224). I la cònjuge femenina d'MP13 que creu que la llengua catalana romandrà sense problemes, perquè està normalitzada; per bé que acota la seva presència a Catalunya i a les Illes Balears (MP13: 301-306). Menys optimista a llarg termini és la cònjuge femenina d'MP14 que creu que la llengua catalana no té futur, per bé que preferiria que no fos així, i encara que ara per ara no desapareixerà (MP14: 289-292). D'una altra banda, per a la cònjuge femenina d'MP15 el futur del català a les Illes Balears depèn de la voluntat política. Amb el català s'actua com havia fet el franquisme amb el castellà, i en tot cas la seva evolució es fa sempre en contra de la llengua castellana. Cosa que és clarament un error (MP15: 243-244). I des d'una altra perspectiva, la cònjuge femenina d'MC24 considera que la immigració pot afectar el futur de la llengua catalana, atès que es perdrà entre les famílies, com és el seu cas (MC24: 164-165). De tota manera, ella no està gens preocupada pel futur de la llengua catalana a Mallorca, perquè el parla força gent. De fet quan es va instal·lar a Mallorca, ella pensava que no el parlava pràcticament ningú a l'illa, per bé que més endavant es va adonar que hi havia gent que el parlava, fins i tot de manera preferent al castellà (MC24: 168-169). Finalment, la cònjuge femenina d'MC25 creu que el futur de la llengua catalana depèn dels parlants, però convindria que no ho plantegessin com una guerra extremista com han fet a Catalunya ja que ha generat un odi considerable i la creació de faccions que impedeixen la convivència (MC25: 249-254).

A tall de conclusió d'aquest apartat reportem alguns testimonis que fan les seves propostes perquè la llengua catalana no es perdi: Per tal que no es perdi la llengua, l'única solució que hi veu la cònjuge femenina d'MC20 és que se'n faci més ús social; ja que, si la llengua no és usada pels seus parlants, s'acabarà perdent (MC20: 336). Pel que fa al futur de la llengua catalana, la cònjuge femenina d'MC21 considera que serà difícil si es treu espai a l'educació i a l'administració pública (MC21: 157-160). La cònjuge femenina d'MC23 exposa que el futur del català a Mallorca és poc optimista per una raó demogràfica: la majoria de les parelles no estan formades per mallorquins i es parla de manera majoritària el castellà (MC23: 253-256). En qualsevol cas, cal evitar la imposició del català en contra del mallorquí que es pateix a Mallorca (MC23: 262-264).

VI.1.6. Construcció d'un nou imaginari lingüístic

Per bé que no es manifesta d'una manera directa i/o explícita, les opinions recollides de les cònjuges femenines més favorables i identificades amb el grup lingüístic castellà, apunten cap a l'assumpció d'un, diguem-ne, nou imaginari sobre les implicacions dels dos grups lingüístics en contacte a Mallorca. Aquest imaginari s'imposa sobre les mentalitats i creences del grup lingüístic castellà, i és adoptat també pels cònjuges més o menys fidels al grup lingüístic català. Alguns dels elements que formen, conformen i donen sentit a aquesta construcció han anat apareixent de manera directa o indirecta en els capítols anteriors i s'hi continuarà fent referència en els posteriors; perquè com tot imaginari consolidat i potent, és presentat com una veritat inqüestionable que afecta totes les actituds i aspectes de la vida familiar i social de les persones que l'assumeixen incondicionalment.¹

Els trets principals d'aquest imaginari serien els següents: existeixen dos grups lingüístics el castellà i el català, ben diferenciats, delimitats i jerarquitzats, que es caracteritzen per valors oposats i, tot sovint, antitètics. El grup castellà és majoritari, natural, obert, social, multicultural, modern, urbà, constructiu, integrador, lliure i útil. Mentre que el grup català és minoritari, imposat, tancat, polititzat, endogàmic, antic, rural, destructiu, excloent i, en general, poc útil. En aquesta construcció el mallorquí i la mallorquinitat apareixen com a oposició al grup lingüístic català, que els vol destruir i assimilar.

El testimoni de la cònjuge femenina de la parella MC07 ens dóna un exemple paradigmàtic d'aquest imaginari i ho fa en català. Per a ella, la política d'imposició, repressió i persecució social i escolar del català i dels seus parlants fa que la gent no s'interessi en una llengua, que comptat i debatut no té gaire utilitat. En canvi, el mallorquí resulta integrador (MC07: 159-162). A continuació, argumenta que en el fons totes aquestes actituds d'imposició el que amaguen és una tendència, exagerada i perniciosa, cap al separatisme. Un segregacionisme que, en lloc de defensar les Illes

¹ Els fonaments teòrics dels imaginaris lingüístics i de les seves representacions socials es troben a Barth 1969.

Balears, treballa al servei dels interessos ocults de Catalunya i del seu odi envers tot allò espanyol (MC07: 168).

En definitiva, la tendència és a l'assimilació i la disgregació del grup subordinat i minoritari dins del grup principal i majoritari, que a diferència del primer que és local, excloent i tancat, resulta universal, integrador i obert. La pervivència del català, doncs, des de les variables identitàries exigeix de manera immediata que “Els *habitus* instaurats en les ments dels individus hauran de ser sacsejats per tal que puguin reorganitzar el seu sistema d'interpretacions i puguin arribar a formular noves visions de la realitat que afavoreixin el canvi dels comportaments concrets. Amb tota probabilitat, la modificació massiva de les idees i dels comportaments socials serà més difícil si els individus no arriben a percebre clarament la nova situació com a més avantatjosa que l'anterior, ja sigui per raons instrumentals o utilitàries o bé identitàries. I serà encara més difícil si els canvis són vistos com a amenaçants o inconvenients. No és pas descartable, doncs, que l'atenció que els individus puguin dedicar als canvis els dugui no pas a acceptar-los sinó a resistir-s'hi. Ja sigui per raons ideològiques o pràctiques, molts individus poden decidir de no acceptar la nova situació i d'oposar-s'hi activament” (Bastardas 1994: 36-37).

VI.2. Variable de context

VI.2.1. Diferències entre l'entorn urbà i el rural?

Tots els estudis efectuats en referència a la vitalitat del català a les Balears distingien dos contextos clarament diferenciats: el de Palma i la seva zona d'influència (el que podem dir Badia de Palma) i el de la resta de l'illa, els pobles. En el nostre estudi les dades no acaben de reflectir grans diferències, tal vegada el pes demogràfic de la capital o la immigració han resultat factors decisius per anivellar, per baix, la vitalitat del català a les zones urbanes i rurals de l'illa. D'una altra banda, caldria tenir en compte, que alguns pobles especialment turístics de l'illa, alguns d'ells força allunyats de Palma, per la seva pròpia idiosincràsia i confecció social, a nivell lingüístic es podrien considerar semblants a Palma.

Sigui com sigui, la realitat és que aquesta idea és present en la ment d'algunes de les entrevistades. A Palma es pot parlar castellà sense problemes, a determinats pobles sembla que resulta una mica més complicat. Aquest argument és defensat per la parella MP08, segons la qual la diferència entre Palma i pobles és total i afecta de manera radical a tots els aspectes de la vida quotidiana. Palma és una ciutat i, per tant, la gent és més oberta, estan més acostumats a la diversitat lingüística i és totalment diferent al poble (MP08: 207-209). Pot resultar complementària de la primera, l'argumentació de la cònjuge femenina d'MP15. Segons la seva consideració, a l'illa hi ha dues classes de mallorquins. La primera és la de la gent oberta, normalment de Palma, que parlen en castellà i que es fan amb la gent. La segona és la de la gent tancada i rústica, normalment de poble (cita Sóller, Fornalutx, Binissalem, Biniali), que s'entesten a parlar en català en qualsevol context i que no s'adapten a res (MP17: 332-338).

VI.2.2. Les llengües a l'escola

Com apunta Mireia Galindo (2008: 98-99), l'evolució lingüística a les escoles catalanes des de finals dels anys noranta del segle XX a la primera dècada del segle XXI es caracteritza per la irrupció d'un percentatge important d'immigrants que fan conèixer les seves llengües primeres amb el castellà i el català, que fins aleshores havien estat les úniques llengües de comunicació. En aquesta nova conjuntura, resulta decisiu el context lingüístic per determinar si la llengua d'interacció serà el català o el castellà. D'una altra banda, la sociolingüista sosté que, contra la creença de molts castellanoparlants, "l'ús habitual del català no impedeix aconseguir nivells de competència elevats en castellà, mentre que l'ús habitual del castellà no permet assolir graus elevats de competència en català" (Galindo 2008: 99). Pel que fa a la sinergia contextual que determina la interacció lingüística, la idea de Mireia Galindo és la següent: "A mesura que augmenta la presència de catalanoparlants al centre escolar, o el coneixement de català declarat en la zona en què s'ubica l'escola, els usos de català creixen; mentre que, en les escoles amb una proporció elevada de castellanoparlants o situades en zones en què es declara poc domini de les habilitats productives i receptives en català, s'incrementen els usos de castellà" (Galindo 2008: 99). Segons Galindo, l'arribada d'immigrants a les escoles acabarà afavorint al castellà: "Poc menys de la meitat dels escolars nouvinguts tenen el castellà com a llengua familiar, i això fa preveure que augmenti un mica l'ús del castellà a les hores del pati. [...] Sembla que els infants per a qui les seves llengües inicials són altres que el català o el castellà adopten una de les dues llengües oficials a Catalunya en les seves relacions informals a les estones d'esbarjo, i en la majoria de casos la llengua adoptada és el castellà. Sembla improbable que la presència de llengües que no són el català o el castellà provoqui un canvi substancial del panorama dibuixat. Ara bé, amb les dinàmiques detectades, els usos del castellà podrien augmentar" (Galindo 2008: 99-100). En definitiva, tot i que la legislació vigent afavoreix l'ús vehicular del català com a llengua de l'educació, aquest fet no ha augmentat l'ús social del català, ni a les aules, ni a l'esbarjo, ni a la vida quotidiana. No obstant això, la percepció dels nostres entrevistats és que la presència del català a les aules constitueix un abús, respecte al

castellà i, en alguns casos, també respecte al mallorquí, com ja hem comentat al punt anterior.¹

Així doncs, en general, les parelles entrevistades consideren que, com a mínim, la presència del català a l'escola és més que suficient. Les cònjuges femenines d'MC02 i d'MC06 són d'aquest parer. Per bé que la primera, ha de reconèixer que els seus fills s'expressen en general de manera exclusiva en castellà i contesten al seu pare, que és catalanoparlant, també en castellà; per bé que la llengua vehicular del seu centre educatiu és el català (MC02: 117-119). De fet, els fills d'aquesta parella mixta van començar a parlar en català, però en un determinat moment sense gaire explicació van fer el canvi al castellà (MC02: 122-123).

Malgrat tot, moltes entrevistades insisteixen en la idea que la presència del català a l'educació és excessiva i abusiva. Aquest argument és defensat per la cònjuge femenina d'MC05, que creu que s'hauria de reduir la presència del català a l'educació. De tal manera, que caldria que l'educació fos bilingüe, certament, però en castellà i en anglès; i reduint el català a una assignatura com les altres. Resulta incompreensible, per a ella, que es vulgui fer passar per davant de l'anglès i del castellà una llengua local i sense sortides professionals com el català (MC05: 118). A més a més, a aquest problema cal afegir-ne un altre: que en realitat s'imposa el català i no s'ensenya el mallorquí, per bé que admet que no té gaire coneixement o pràcticament nul del funcionament de les classes de català de la seva filla (MC05: 119-126). En la mateixa línia s'expressa la cònjuge femenina de la parella MC25, segons la qual l'escola educa en català i ella considera que caldria fer una mica més d'atenció al castellà (MC19: 106). A continuació la cònjuge femenina d'MC19 considera que, pel que fa a l'educació i com havia apuntat

¹ Pel que fa a la percepció de la presència del català i el castellà a l'ensenyament, la meitat dels enquestats a l'Enquesta Sociolingüística de 2003 opinaven que les dues llengües haurien de tenir una presència equilibrada a l'ensenyament, la quarta part creu que hauria de tenir preponderància el català i un percentatge similar sosté que, pel contrari, hauria de tenir preponderància el castellà. Per bé que, les persones que no tenen ni el castellà ni el català com a llengua primera opinen majoritàriament que l'ensenyament hauria de ser exclusivament en castellà (Villaverde 2004: 85-86). Per a les normatives d'ús i la institucionalització del català, Villaverde 2004: 88-90. Per a la percepció de les relacions entre el castellà i el català a l'escola en parelles lingüístiques mixtes de Barcelona, Boix 2009: 136-149.

amb anterioritat, caldria potenciar l'estudi del castellà, perquè dubta que l'alumnat sigui competent en castellà, com aprecia en el seu fill (MC19: 173-176).

La parella mixta MP08 es manifesta clarament en contra del català com a llengua vehicular a l'ensenyament públic i consideren que també caldria fer classes de castellà al cicle inicial (MP08: 143). Tot seguit, a partir de la reflexió sobre la llengua més útil, la parella MP08 inicia una exhaustiva reflexió sobre l'arraconament del castellà a l'educació i a la societat mallorquina i la imposició del català, en la qual pren especial protagonisme el cònjuge masculí, el membre castellanoparlant de la parella. Segons el seu testimoni està bé que es vulgui conservar el català per una qüestió tradicional i afectiva i perquè la gent té el costum de parlar-la, però la seva presència a nivell administratiu és una clara limitació. El que caldria fer és, justament el contrari, potenciar l'ús del castellà en aquests nivells. Com va fer ell quan va venir com a guàrdia civil adscrit a l'illa, que va aprendre català per cortesia i no per obligació, com es fa ara, i admet que la gent li parli en aquesta llengua i que s'adrecin a ell fins i tot quan està de servei (MP08: 150-161). Finalment, i a tall de conclusió, segons el cònjuge de la parella mixta MP08, el català té massa pes a l'educació i perjudica tant al mallorquí com al castellà. El castellà és tractat com una llengua estrangera, de fet les classes de castellà les fan també en català, i els alumnes no són competents quan acaben els cicles obligatoris i no estan preparats per a una oposició o per traslladar-se a una universitat o a una feina a la Península. I això, segons la parella passa a moltes escoles. No obstant això, ells no estan en contra del català i toleren la seva presència a l'ensenyament i consideren que hauria de compartir espai al 50% amb el castellà. Tanmateix, troben exagerada la preponderància que té en el sistema educatiu actual. I consideren que cap llengua ha de ser prioritària a la resta (MP08: 224-241). Pel que fa a la llengua a l'escola, la cònjuge femenina d'MP13 considera que no s'estudia el mallorquí, sinó el català, i que es fa amb un perjudici clar de l'aprenentatge del castellà, a causa d'un extremisme molt clar, que obliga la gent a adoptar el català. Però, recorda que som a Espanya (MP13: 228-234). També es mostra crítica la cònjuge femenina d'MP14, que parla en català habitualment, per bé que considera que la seva presència a l'educació és excessiva. Fins a tal punt, que pot aportar l'experiència pròpia de la filla d'uns amics seus que és incapaç d'entendre el castellà (MP14: 302). La cònjuge femenina d'MP15 es mostra contrariada pel sistema educatiu imperant i l'ambient del seu poble de residència, molt tancat i on tothom parla únicament en català. Malgrat tot, afirma que

els seus fills seran competents en català i en castellà gràcies als seus esforços, perquè si deixés que els seus fills seguissin el corrent educatiu i social no sabrien parlar en castellà (MP15: 209-210). Tot seguit, la cònjuge femenina d'MP15 continua la seva argumentació i sosté que caldria reformar el sistema educatiu en referència a les llengües vehiculars. En primer lloc, caldria donar més importància al castellà i a l'anglès i fer que el castellà fos la llengua vehicular de les assignatures instrumentals i el català per a les assignatures menys rellevants (MP15: 211-216).

Malgrat la percepció negativa del català a l'ensenyament, hem comprovat que la majoria de les parelles no van fer cap mena de planificació lingüística familiar. Això origina algun problema a posteriori, especialment en els cònjuges castellanoparlants de les parelles mixtes. En aquest sentit, comptem amb el testimoni de la cònjuge femenina d'MC22 que admet que el seu marit passa pena perquè el fill no parli castellà (MC22: 83-88). I, a continuació, assenyala que el seu marit no pot comprendre que a l'escola tot es faci en català. Afegeix que el seu marit té la impressió que el seu fill, tot i ser molt espavilat, va endarrerit a causa de la llengua vehicular de l'escola (MC22: 101-112). En aquesta tendència de negativitat cap a la presència del català a l'ensenyament, resulten habituals els testimonis preocupats perquè l'alumnat no aprèn castellà als centres públics. Aquest argument el fa servir la cònjuge femenina d'MC25, segons la qual els nins i nines que estudien a l'escola pública tindran greus problemes amb el castellà, perquè hi treballen poc l'escriptura en aquesta llengua (MC25: 166). En aquest sentit, sembla que la reacció natural de les parelles que consideren que el català té una presència excessiva a l'ensenyament públic, hauria de ser absolutament condicionada per una planificació lingüística familiar en què els fills s'han d'educar. Així ho va fer la parella mixta MC04, la qual va decidir que l'educació dels seus fills fos en castellà, perquè aquesta llengua té més sortida a nivell estatal (MC04: 99-104).

Per un altre cantó, algunes entrevistades no veuen tan malament el sistema educatiu de les Illes Balears i consideren que caldria mantenir-lo tal com està a hores d'ara. Per exemple, la cònjuge femenina d'MC07 defensa aquesta opinió i considera que les coses estan bé com estan. Gràcies a això, el futur de la llengua està assegurat, sempre i quan no s'entestin a continuar amb les imposicions. Pel que fa a les diferències entre mallorquí i català, la cònjuge femenina d'MC07 argumenta que aquesta distinció s'ha originat a Catalunya per un afany d'especificitat (MC07: 219-230). Una opinió

semblant és defensada per la cònjuge femenina d'MC09, la qual considera suficient el repartiment de temps entre les dues llengües de l'escola. Per bé que a continuació i seguint les tesis del seu marit historiador, proposa les bondats de l'estudi en una llengua diferent a la primera, com s'havia fet arreu d'Europa des de l'aparició de les llengües romàniques i fins al segle XIX, quan la llengua d'aprenentatge era el llatí. I es mostra contrariada que no s'apliqui aquest criteri a les seves filles que estudien en la mateixa llengua que parlen a casa. De tal manera, que acaba suggerint que als fills de les famílies catalanoparlants els convindria cursar els seus estudis en castellà (MP09: 167-170). Cal afegir que aquesta fórmula clàssica defensada amb passió pels seus indiscutibles beneficis per la parella mixta d'MC09 no és aplicada als seus fills que estudien en la seva mateixa llengua familiar: el castellà.

Cal esmentar, a més a més, un grup més reduït d'entrevistades que són de l'opinió contrària i sostenen que justament la llengua que caldria defensar i potenciar a l'ensenyament és el català. Així s'expressa la cònjuge femenina d'MP11, que creu que cal donar més importància als aspectes orals de la llengua en l'educació, tant en català com en anglès i en castellà (MP11: 335-336). Com la cònjuge femenina d'MC12, que sosté que caldria potenciar el català a l'escola, perquè és la llengua més feble de les dues, tot i la seva presència a l'educació. I justifica el seu parer assenyalant que al carrer només se sent el castellà. De tota manera, no creu que s'hagi d'obligar ningú a parlar català, però si no fos present per llei a l'ensenyament ningú no l'aprendria. (MC12: 190-193). Tot seguit, pensant en el futur, la cònjuge femenina d'MC12 intentaria augmentar la presència del català, per tal que arribés a un nivell d'igualtat amb el castellà (MC12: 197). Pel que fa a l'educació, la mare de la parella lingüística mixta MP16 creu que caldria potenciar l'ús del català, per una qüestió d'arrels i perquè és la llengua que es troba en una posició més desfavorable. Cosa que no exclouria el fet de potenciar també el castellà (MP16: 221-224). La cònjuge femenina d'MC20 pensa d'una manera similar, en general, i creu que caldria potenciar molt més el català (MC20: 332). Finalment, la cònjuge femenina d'MC22 distingeix entre mallorquí i català: ella creu que caldria potenciar el mallorquí a nivell social i educatiu i no, com es fa ara, el català; que, per a ella, és una llengua diferent del mallorquí. A continuació assenjala que també caldria dedicar més temps a l'educació del castellà (MC21: 243-258).

A tall de conclusió d'aquest apartat i com a exemple il·lustratiu de la variabilitat de criteris segons el subjecte al qual afecta el fet, hem de recollir l'argumentació de la cònjuge femenina d'MP17. La dona d'aquesta parella mixta, després de reconèixer que ella no va estudiar català, ni en parla una paraula i admetent que a l'hora de la veritat el català fa més nosa que servei; considera que caldria obligar tothom a estudiar català com a mínim trenta minuts al dia en l'educació pública. Bàsicament, les raons amb què basteix la seva tesi són les següents: a) el català ajudarà en el futur dels immigrants si acaben instal·lant-se a l'illa; i b) les exempcions (de les quals ella es va afavorir) són força negatives perquè això provoca l'acomodament de la gent i la poca integració (MP17: 363-366).

VI.3. Variable de sociabilització

VI.3.1. Convergència lingüística

Moltes de les cònjuges femenines de les parelles mixtes entrevistades admeten que la convergència al castellà és habitual en tots els àmbits de la vida quotidiana.¹ La cònjuge femenina d'MC02 dona fe d'aquest fet: per bé que fa sis anys que resideix a Mallorca, demana que li parlin en castellà per la seva pròpia comoditat i per no perdre's matisos de la conversa (MC02: 19-21). A més a més, afegeix a continuació, que no ha tingut mai cap problema en aquest sentit perquè la gent que parla català és educada i comprensiva (MC02: 56-59). Pel seu cantó, la cònjuge femenina d'MC04 confirma la tendència a la convergència lingüística en castellà, ja que quan els seus amics catalanoparlants s'adrecen al seu marit, sempre ho fan en castellà (MC04: 39-45).

En molts casos, la tendència a la convergència lingüística al castellà en tots els àmbits es dona per descomptada. Aquesta assumptió justifica el fet que algunes entrevistades, com la cònjuge femenina d'MC05 considerin una falta de respecte que un desconegut s'adreci a ella en una llengua local, com el català; sinó que caldria fer-ho en una llengua oficial, com el castellà. Això no obstant, la cònjuge femenina d'MC05 aclareix que ella contestaria en la mateixa llengua, per bé que no la parla mai i afegint que se sentiria molesta, perquè considera que no és la millor manera de fer-ho (MC05: 153-164). Amb tot, amb anterioritat, la cònjuge femenina i amb el català com a llengua

¹ Pel que fa a la realitat d'ús de la llengua catalana, la tria en principi depèn de l'interlocutor: si parla castellà, tothom contesta en castellà; però, si parla català, només la meitat contestaria en la mateixa llengua. Aquest comportament, també es donaria entre els fills de parelles mixtes (Melià 1997: 120-122). Pel que fa a les actituds lingüístiques, en general, hom defensa un bilingüisme passiu i el dret de tothom a parlar en la seva llengua i no haver-la de canviar. Per bé que, en cas que no es garanteixi la comprensió, sembla acceptat que els catalanoparlants han de canviar de llengua, mentre que els castellanoparlants perceben aquest fet com una agressió. En definitiva, i malauradament, el que es diu no s'acaba de correspondre amb el que es fa i les actituds que hi subjauen (Melià 1997: 139-140). D'una altra banda, Montoya (2009: 232-233) va fer una descripció esquemàtica dels usos convergents i divergents en situacions bilingües en el context valencià, que ens pot resultar útil. Segons Montoya la tendència a la convergència és la norma general i es caracteritza pels trets següents: les converses amb desconeguts sempre s'inicien en castellà, si hi ha un canvi al castellà es continua en aquesta llengua i totes les interpellacions en castellà es responen en aquesta mateixa llengua. Per contra, la tendència a la divergència només es dona en casos clars de militància lingüística i es caracteritza pels trets següents: les converses amb desconeguts s'inicien en català, si hi ha un canvi al castellà es continua en català i totes les interpellacions en castellà es contesten en català.

primera d'aquesta parella mixta, havia admès que tothom convergeix al castellà quan es dirigeix a un d'ells (MC05: 36).

En altres casos es donen situacions similars. Amb els amics, encara que són majoritàriament catalanoparlants i encara que saben perfectament que el cònjuge masculí de la parella mixta MC07 entén la llengua catalana, s'adrecen a ell sempre i exclusivament en castellà. Amb tot, la mare afirma que ella en aquests contextos no canvia de llengua (MC07: 45-48). Per a la cònjuge femenina d'MC12, la llengua en què estableixes la coneixença amb una persona és la mateixa amb què et comunicaràs sempre, com s'ha esdevingut amb ella i el seu cercle d'amistats de la joventut (MC12: 47). Per aquesta raó, afegeix tot seguit, el seu marit no es comunica amb ningú en català, perquè tothom s'adreça a ell en castellà (MC12: 48-49). La cònjuge femenina d'MP13 aporta el seu testimoni i reconeix que de manera habitual la gent catalanoparlant s'adreça a ella en castellà. I, sobretot, si ella contesta o comença a parlar en castellà, tothom li parla en aquesta llengua (MP13: 108-110). A continuació, la cònjuge femenina d'MP13 admet que no parla mai català per comoditat, per bé que va haver d'estudiar la llengua a secundària. Només si es troba amb una persona que no entengui el castellà parlaria en català, cosa que s'ha esdevingut rara vegada, com ella mateixa reconeix (MP13: 75-86).

En la mateixa línia s'expressa la cònjuge femenina de la parella mixta MP14. Tots dos parlen en català i els seus entorns respectius s'expressen també de manera majoritària en català. Això no obstant, tothom convergeix a la llengua castellana quan s'ha de dirigir a ells (MP14: 133-142). La cònjuge femenina de la parella MP15 admet, també, que tots els membres de la família catalanoparlant del marit s'adrecen a ella en castellà, però no acaba d'admetre que continuïn parlant català entre ells, quan ella sigui al davant i sabent que no l'entén (MP15: 150-154). La cònjuge femenina d'MP16 dóna testimoni, igualment, del fet que, quan hom s'adreça al seu marit, sempre ho fa en castellà (MP16: 49-52). Tots els amics de la parella MC25 també convergeixen al castellà quan interactuen amb ella. De fet, recorda que, al principi entre ells continuaven parlant en català, per fortuna ara han corregit aquest comportament (MC25: 69-76). Més endavant, afegeix que, encara que els seus fills parlen perfectament el català, per la seva pròpia experiència professional constata que, encara que es tingui la competència i amb

independència de les raons, aquests infants acaben comunicant-se i relacionant-se en castellà (MC25: 122).

Tenim algun testimoni de cert rebuig a les persones que no aconsegueixen la tendència a la convergència al castellà. Així ho constata la cònjuge femenina d'MC22, segons la qual el seu marit considera un desafiament i una provocació el fet que la gent s'obstini a parlar català amb ell (MC22: 205-208). En altres casos, per deferència, els cònjuges castellanoparlants permeten a la gent que s'adreça a ells en català. Així doncs, a tall d'exemple, com a persones assenyades i educades, els cònjuges de la parella MC07 responen en la mateixa llengua que els interpel·len al carrer o a la feina. Amb l'excepció del marit, que per vergonya no parla català, però permet que els catalanoparlants no canviïn de llengua quan s'adrecen a ell. La tendència és a contestar en la llengua que parla l'interlocutor, tanmateix es considera una deferència que, quan l'interlocutor és catalanoparlant, el castellanoparlant el permeti de continuar parlant la seva llengua (MC07: 189-192).

Finalment, aquesta situació s'interpreta com una realitat social a la qual cal adaptar-se, encara que sigui a costa de renunciar a la llengua pròpia. De manera indirecta, la cònjuge femenina de la parella mixta MC06 assenyala que la diferència social que existeix entre el català i el castellà ha acabat provocant un canvi en els seus hàbits lingüístics. De fet, la llengua primera de la cònjuge femenina d'MC06 és el català, però la seva llengua de comunicació habitual és el castellà, perquè a nivell social el pes del castellà és major. I, per exemple, parlava castellà amb totes les seves amigues de l'etapa escolar i, a hores d'ara, continua parlant castellà amb totes les parelles amb què es relaciona, que diu que són parelles mixtes (MC06: 35-42). La pressió social i política també es troba al darrere dels canvis lingüístics de la parella mixta MC09. Segons la cònjuge femenina d'MC09, el seu marit, que és el catalanoparlant, i la seva família van canviar els seus hàbits comunicatius en català pel castellà (MC09: 17-18). A continuació, la cònjuge femenina d'MC09 afegeix que entén el català; però no el parla ni l'ha estudiat per la manca de temps, perquè no sap quina llengua hauria d'aprendre si mallorquí o català i, en definitiva, perquè el seu marit catalanoparlant li va dir que no li calia (MP09: 65). Finalment, com a reflex de la radicalització d'alguns cònjuges, cal esmentar el testimoni de la cònjuge femenina d'MC20, segons la qual la manera que té el seu home de combatre la imposició del català és no usar mai la llengua. Aquest

pensament arriba a ser traumàtic per a ell. Això no obstant ell li va explicar aquesta seva rebel·lia i ella li va respondre que això no era problema perquè a ella li era igual parlar idiomes (MC20: 294).

VI.3.2. Problemàtica de les parelles mixtes

En general, les cònjuges femenines de parelles mixtes entrevistades en el present estudi manifesten que aquesta condició de la seva parella no els ha portat mai problemes. Normalment, les entrevistades no s'han explicat gaire en aquest sentit. Acostumen a respondre de manera breu i concreta. Tot sovint amb un simple monosíl·lab. En definitiva, fa la impressió que la qüestió devia ser interpretada com a polèmica i/o perillosa. I, per aquesta raó, gran part de testimonis la responien d'aquesta manera, sense endinsar-se en explicacions, justificacions i/o altres qüestions relacionades.

Així doncs, són nombrosos els casos de cònjuges femenines que afirmen que no han tingut mai cap problema pel fet d'haver constituït una parella lingüística mixta. Aquest és el cas de la parella mixta MC02, atès que tothom ha estat educat i comprensiu i ha convergit lingüísticament cap al castellà en adreçar-se a ella, perquè ella no se sent còmoda parlant en català i sempre demana que li parlin en castellà (MC02: 188-191). També ho és el de la parella mixta MP08. A més a més, la cònjuge femenina de la parella afegeix que no hi pot haver cap problema lingüístic perquè tots ens entenem i tots estem acostumats a escoltar-nos i, admet, que els catalanoparlants canviem el xip (MP08: 53). Tampoc no han tingut mai cap problema la parella mixta MC09 (MC09: 131-134), la MP10 (MP10: 208-211), ni la MP11 (MP11: 289-290), ni la MC12 (MC12: 152-153), ni la MP13 (MP13: 253-254).

D'una altra banda, la cònjuge femenina d'MP16 explica que el fet de constituir una parella lingüística mixta no ha estat mai cap problema per a ells. Afegeix, però, que això ha estat gràcies al seu marit que, tot i parlar en castellà, és molt obert i sempre ha permès a la seva dona que parli en català (MP16: 40). Més endavant, la cònjuge femenina d'MP16 insisteix en aquesta idea, per bé que matisa que li agradaria una altra actitud respecte al català de la seva parella, tal vegada més activa en justa reciprocitat i per la riquesa que suposa conèixer i parlar una altra llengua (MP16: 181-182).

En la mateixa línia, la parella MP17 no ha tingut cap problema pel fet de ser una parella lingüística mixta (MP17: 299-300). Aquest també és el cas de la parella mixta MC19, que declara que ells no han tingut mai cap problema per ser una parella lingüística mixta, per bé que reconeix que li sona que alguns forasters van tenir-hi algun problema

(MC19: 134-136). Tampoc els membres d'MC21 no han tingut mai cap problema pel fet de ser una parella lingüística mixta (MC21: 119-120), ni els d'MC22 (MC22: 179-180), ni els d'MC23 (MC23: 191-192), ni els d'MC24 que tampoc no han tingut mai cap problema per ser una parella lingüística mixta, per bé que sembla que no està ben vist que els mallorquins es casin amb forasters, ella no ho ha patit, però li ho ha sentit dir a altres persones (MC24: 136-139).

En alguns casos, que han aprofundit en la qüestió, les entrevistades de seguida han recordat punts de conflictivitat. Normalment els problemes parteixen de la incomprensió o de la temença dels familiars dels cònjuges castellanoparlants de la parella. Però, també tenim el testimoni d'una cònjuge femenina de llengua primera catalana d'una parella mixta que s'ha sentit rebutjada per la seva condició lingüística i per les seves idees polítiques a la seva pròpia llar. Aquest és el cas de la cònjuge femenina de la parella MC20. En principi, reconeix, com la majoria de parelles lingüístiques mixtes, que no han tingut mai cap problema. Però, a continuació, afegeix que s'ha sentit tot sovint rebutjada pels amics del seu home, per raó de les seves idees en defensa del català (MC20: 265-266).

Pel que fa als conflictes de comprensió familiar, la tendència de les entrevistades és plantejar el problema viscut, tot just després d'haver dit que no havien tingut mai cap problema pel fet de ser una parella lingüística mixta. Aquest és el cas de la cònjuge femenina d'MP01, que critica les mancances comunicatives que ha patit el seu marit amb alguns familiars majors (MP01: 104-106). Pel que fa a MP03, encara que la parella no ha tingut cap problema per ser una parella mixta i els fills entenen i parlen les dues llengües, els avis paterns li van manifestar amb claredat el neguit perquè els néts no parlessin castellà (MP03: 111-112). Tot i les imposicions lingüístiques del català, el marit d'MC05 no ha tingut mai cap problema lingüístic, més aviat al contrari, encara que ell demanava sovint que hom parlés mallorquí per aprendre'l, tothom li parlava en castellà (MC05: 138). Encara que, en general, com totes les parelles lingüístiques mixtes, no han tingut cap problema important per la seva condició, la cònjuge femenina d'MC07 assenyala que un cop va tenir un petit conflicte amb la seva sogra canària, que li va dir que esperava que la mare no parlés als seus néts “fu-fu-fu”, per referir-se al català. La cònjuge femenina d'MC07 va haver de recordar-li que els seus néts parlarien castellà i “fu-fu-fu”, com sa mare (MC07: 178). Segons el testimoni de la cònjuge

femenina d'MP18, ella s'ha topat amb algun problema de comprensió de la seva situació amb la família del seu marit d'origen sevillà, als quals ha hagut de trencar els esquemes respecte al català. Però no tots els membres de la seva família política han canviat la seva manera de pensar ni respecten la seva presa de posició cap a la llengua i la cultura catalana (MP18: 140-144). En darrer lloc, per bé que els pares de la cònjuge femenina d'MC25 temien que els seus néts no parlessin català i no els feia gràcia que el parlessin, MC25 no ha tingut cap problema pel fet de ser una parella lingüística mixta (MC25: 183-188).

VI.3.3. Utilitat de les llengües

En aquest apartat les entrevistades han optat per tres tendències: les que creuen que la llengua més útil és el castellà, les que creuen que la més útil és el català i les que creuen que totes dues són iguals d'útils. La primera opció és la majoritària, sense gaires diferenciacions entre els cònjuges catalanoparlants i els castellanoparlants.¹ En aquest sentit s'expressa la cònjuge femenina d'MC04 assenyala que el castellà és la llengua més útil per viure a Mallorca, encara que aprofita per recordar que té molta estimació per la seva llengua (MC04: 121-122). Tot seguit i després de la confirmació de l'espanyolitat i mallorquinitat de la família MC04, la cònjuge femenina catalanoparlant de la parella reflexiona sobre l'arraconament que pateixen el castellà i el mallorquí a causa del català (MC04: 144-158). De la mateixa manera, la cònjuge femenina d'MC05 espera que sigui el castellà i, aprofita per recordar que, considera inapropiat el sistema educatiu actual; per bé que els seus fills estudien exclusivament en castellà. Les raons per aquesta argumentació és que s'imposa la llengua catalana i considera que el català, només, hauria de ser una assignatura més (MC05: 107-114).

Per a la cònjuge femenina catalanoparlant de la parella MC06, tot i el seu incalculable valor sentimental, el català és una llengua inútil per a la vida quotidiana a l'illa. Podria tenir alguna productivitat cultural, però resulta obvi que no té cap mena de funció laboral ni social. Entre altres raons, perquè hom ha polititzat la llengua i l'ha imposada, cosa que ha originat reaccions de rebuig. Per tant, el castellà és la llengua més útil per viure a l'illa, a la qual caldria afegir l'anglès a nivell professional (MC06: 128-130). La cònjuge femenina de la parella lingüística mixta MC07 té molt clar que la llengua més útil és el castellà; per bé que afegeix que li sembla bé que es defensi el mallorquí i que ella no és cap mal educada per contestar en català a algú que parli en castellà (MC07: 155-156).

La cònjuge femenina d'MC09, pel seu cantó, considera que la llengua més útil per viure a Mallorca és el castellà, per tal d'evitar el tancament que representa el català i perquè el

¹ En aquest sentit cal recordar que algunes funcions socials de les llengües són fonamentals per justificar la tria lingüística familiar: "Entre les diverses funcions socials de la llengua, la instrumental –la utilitat que se'n desprèn de fer-ne ús– i la identificadora –la potencialitat d'esdevenir símbol de pertinença a un grup– són les que més influeixen en l'individu a l'hora de triar una llengua o una altra" (Mas i Montoya 2011a: 96).

castellà és la llengua d'Espanya (MP09: 171-174). La cònjuge femenina d'MP11 també creu que el castellà és la llengua més útil per viure a Mallorca i aprofita l'ocasió per lamentar-se de les mancances que els seus fills tindran en castellà a causa del sistema educatiu imperant (MP11: 275-278). Igualment, la cònjuge femenina d'MC12 té molt clar que és el castellà i que, per contra, el català cada cop és menys exigint en l'àmbit públic a causa del canvi polític (MC12: 124-131). La cònjuge femenina d'MP16 també està d'acord en el fet d'assenyalar al castellà com la llengua més útil, per bé que reconeix que li agradaria que no fos així i que lluita perquè el català ocupi el lloc que li hauria de correspondre (MP16: 153-156). En darrer lloc, la cònjuge femenina d'MC19 de manera indirecta es decanta pel castellà després de reflexionar sobre el fet que el català, al cap i a la fi, no resulta gaire útil. A més a més, afegeix que ella està en contra de radicalismes i reforça els seus arguments amb un exemple: què farà el seu fill amb el català si vol anar a treballar a Suècia? (MC19: 80).

Pel que fa a les cònjuges femenines que consideren que el català és més útil, cal ressenyar els testimonis d'MP3, d'MP14, d'MC18, d'MC19, d'MC21, d'MC22 i d'MC2. La cònjuge femenina d'MP3 considera que el català és més útil, per bé que matisa que a nivell professional (MP03: 155-158). La cònjuge femenina d'MP14 sosté el mateix, per bé que afegeix que el castellà també és molt important (MP14: 352-355). La cònjuge femenina d'MC18 afegeix, a més a més, que amb el català n'hi hauria d'haver prou, això no obstant reconeix la necessitat de conèixer el castellà, l'anglès i l'alemany, per les sortides professionals (MC18: 103-110). La cònjuge femenina de la parella lingüística mixta MC19 considera que el català és la llengua més útil per viure a l'illa, sobretot per qüestions oficials (MC19: 114). La cònjuge femenina d'MC21 té la mateixa opinió sobre la utilitat del català (MC21: 105-106). La cònjuge femenina d'MC22 apunta, a més a més, que la seva opinió és contrària a la del seu marit, ell creu que l'educació hauria de ser en castellà (MC22: 147-156). Finalment, la cònjuge femenina d'MC23 considera que el català és la llengua més important, a nivell sentimental. Això no obstant, apunta que la llengua més útil per treballar a Mallorca és l'anglès (MC23: 173-174).

En la tercera tendència que hem plantejat al començament, tenim els testimonis de les cònjuges femenines d'MP01, MC02 i MC24 que consideren que les dues llengües són igual d'útils. Des del punt de vista pràctic, la cònjuge femenina d'MP01 considera, al

mateix nivell encara que per diferents raons, que el català, el castellà i l'anglès són útils. A més a més, afegeix que caldria apropar més la llengua catalana als turistes (MP01: 256-272). Pel seu cantó, la cònjuge femenina d'MC02 s'inclou en el grup que no hi veu cap perjudici ni cap benefici en una llengua o l'altra. Ella considera que, en tot cas, no és un entrebanc, però tampoc no hi veu cap benefici. En canvi, es manifesta contra la imposició professional, social i política que es fa del català; que de manera clara ha dividit, divideix i dividirà la societat. Per a ella les llengües serveixen per unir i amb el català es vol desunir políticament (MC02: 156-161). D'una altra banda, es mostra orgullosa que els seus fills tinguin un accent genuí, però la cònjuge femenina d'MC02 expressa la gran dificultat que suposa per a ella la realització d'alguns fonemes del català, fet que li ha impedit parlar la llengua fins ara (MC02: 166-169). Tot i que la cònjuge d'MC24 no parla català, fet que no li ha portat mai cap problema, considera que tant el castellà com el català són útils per viure a Mallorca i que les dues enriqueixen i ofereixen oportunitats (MC24: 108-111). A tall de conclusió d'aquest apartat, esmentarem el testimoni de la cònjuge femenina d'MC25 que, com s'havia apuntat amb anterioritat, comenta que la llengua més útil per viure a Mallorca depèn de la situació política: abans semblava que era més important el català, ara ja no (MC25: 143-150).

CAPÍTOL VII. CONCLUSIONS I CLOENDA

VII.1. Resum de les dades obtingudes

En els territoris de parla catalana es dona des de fa temps el fenomen de les parelles lingüístiques mixtes. Aquest fet va esdevenir habitual a les Illes Balears, com a mínim des dels anys 50 del segle XX amb els grans moviments migratoris a l'interior de l'Estat Espanyol.¹

Les causes que han provocat el contacte i la posterior formació de les parelles lingüístiques mixtes entrevistades són diverses: les raons principals són, però, els desplaçaments per raons de feina o de lleure o l'establiment de contacte mitjançant coneguts comuns. Deixant de banda les circumstàncies del contacte inicial de la relació, la llengua de coneixença i de relació de la parella sempre és el castellà. Bàsicament hi ha tres raons que justifiquen aquest comportament: perquè la coneixença s'ha establert en un lloc aliè al domini lingüístic del català; perquè quan es va establir la relació el cònjuge castellanoparlant de la parella no era competent en català i; per tant, el castellà era l'única llengua que compartien, ja que tots els catalanoparlants saben castellà però no tots els castellanoparlants saben català. A més a més, segons les normes lingüístiques d'ús establertes, es considera que la llengua que s'ha d'usar amb els desconeguts és el castellà. A partir d'aquests usos i costums familiars i socials, hem pogut confirmar que la convergència al castellà es dona també entre els membres de les parelles lingüístiques mixtes, fet que es reproduïx en la majoria de contactes entre persones de llengua catalana i persones de llengua castellana; encara que el membre castellanoparlant de la parella entengui i, fins i tot, pugui expressar-se en català; i tant si és des del principi de la relació, com si és com a resultat de la seva integració posterior en la societat mallorquina (Pons i Vila 2005: 85-89). Des d'aquest punt vista, el manteniment de la llengua inicial en la interrelació entre els dos membres de la parella no és resultat d'una decisió meditada ni de cap pacte, sinó que la inèrcia dels

¹ Les noves conjuntures socioeconòmiques han modificat l'evolució natural de les llengües com les havíem conegut fins ara: "L'evolució i el destí de les llengües depenen molt més que abans de la intervenció, de la voluntat explícita dels grups humans de continuar parlant-les o d'abandonar-les. [...] Les llengües ara cometen suïcidi o són assassinades, perquè tenen més o menys prestigi, més o menys poder; perquè s'associen (o no) a la modernització i a la mobilitat socials. Davant d'aquest pendent històric, està creixent (bé que encara sigui de forma incipient minoritària) la consciència de la desigualtat de les llengües i de la responsabilitat col·lectiva pel seu futur" (Boix 2011: 19).

comportaments familiars i socials els impedeix, en general, fer el canvi, fins i tot en els casos en què hi ha pogut haver voluntat explícita de fer-ho. Quan hi ha alguna excepció d'aquesta norma d'ús lingüística és, precisament, quan hi ha hagut per part del membre castellanoparlant, una voluntat ferma de trencar-la, fonamentada en raons de militància lingüística o de l'assumpció d'una identitat condicionada i fonamentada en la tria del català. Com s'ha descrit en fer referència als casos de les parelles lingüístiques mixtes MP03 i MC21 a l'apartat V.1.3.3.

Aquesta mateixa manca de planificació lingüística familiar es produeix a l'hora de triar la llengua que les parelles mixtes mallorquines usen amb els fills. En aquest cas, però, la tendència no marcada dels casos analitzats és que cada un dels progenitors s'adrexi als fills en la seva llengua. En demanar-los, però, que facin explícites les raons d'aquest comportament admeten el fet que obre als fills un ventall més ampli de possibilitats de tria i de relació, que els pot ajudar en les activitats escolars i a l'hora d'optar a determinades feines; i, a més a més, creuen que aquest és el comportament natural. Curiosament, el que consideren comportament natural familiar, no és tan natural en l'àmbit públic: bé en el sistema educatiu, bé en les relacions socials i professionals, on el català és percebut com una llengua subsidiària del castellà. Aquestes actituds es donen amb força probabilitat a causa de la influència d'un entorn immediat molt determinat (familiars amb contacte intens, amistats, lloc de residència, etc.) que poden provocar que alguns progenitors canviïn de llengua amb els seus fills, més habitualment del català al castellà, que a la inversa (Solé 2009 i Melià i Villaverde 2005: 69-70). De la mateixa manera, hem descrit comportaments idèntics en les parelles lingüístiques mixtes mallorquines en referència a la llengua de la parella a l'apartat V.1.3.3., a la llengua de relació amb els fills V.1.3.4., i a la llengua de relació amb els amics a l'apartat V.2.3.2.

D'una altra banda, els fills tendeixen a parlar amb els progenitors en les llengües en què aquests s'adrecen; però pot haver-hi casos de discrepància amb algun dels cònjuges o, temporalment, amb els dos. Això passa tant amb infants que s'adrecen en català als progenitors que els parlen en castellà, com amb altres infants que hi usen el castellà tot i que els progenitors els parlen en català. Les divergències, tant en un sentit com en l'altre, sembla que estan motivades per raons diverses. El predomini del català com a llengua de comunicació entre els dos progenitors, en l'entorn social en què viuen i entre

les amistats escolars, explica l'ús divergent del català; mentre que el predomini del castellà en aquests mateixos àmbits es relaciona amb la tria divergent del castellà. Sigui quina sigui la combinació lingüística en els usos familiars, la majoria d'entrevistades consideren que la coexistència de distintes llengües no els ha suposat cap problema significatiu en l'adquisició lingüística. De fet, la majoria pensen que és i ha estat positiva. En aquest sentit, donen per fet que en el futur seran competents plenament en les dues llengües i que, a més, els serà de gran utilitat conèixer-ne d'altres (sobretot esmenten l'alemany i l'anglès). Cal afegir, però, que aquestes intencions i desitjos no es corresponen amb l'ús privat i social de la llengua catalana.

Les enquestes fan pensar en la necessitat de matisar (o cridar l'atenció) sobre alguns aspectes del concepte de bilingüisme: en primer lloc, es tracta d'un estat transitori (un pas intermedi de substitució d'una llengua per una altra) i, en segon lloc, que el bilingüisme només es dona en els parlants de la llengua que ha de ser substituïda (i, per tant, de menor prestigi). Fins que arriba un moment en què, per diverses raons familiars, socials, professionals, etc., el parlant de la llengua substituïda renuncia a la seva pròpia llengua i adopta la llengua de substitució (considerada sempre de major prestigi i utilitat). En el nostre estudi hem comprovat com els casos de bilingüisme dels fills de les parelles lingüístiques mixtes mallorquines es donen en major nombre quan la cònjuge femenina de la parella és catalanoparlant i, per tant, són el resultat de la pèrdua del català com a llengua primera exclusiva. En principi, aquests resultats reflecteixen la nostra realitat social i confirmen el procés de bilingüització dels fills respecte als pares. No obstant això, cal cridar l'atenció sobre el fet que aquest estat transitori de bilingüisme pot esdevenir en la generació posterior un estat consolidat de monolingüisme en la llengua preferent, és a dir, el castellà. De fet, en el nostre estudi hem documentat dos casos de cònjuges bilingües, nascuts a Mallorca, que no han transmès el català als seus fills: aquest és el cas de la cònjuge femenina de la parella MC05 a Palma i del cònjuge masculí de la parella MP14.

A partir del nostre estudi hem confirmat el fet que el castellà és percebut com la llengua de prestigi social. El català no és entès com una llengua de projecció ni d'ascens socials i, en molts aspectes, és considerada com un impediment i com un entrebanc. És cert que, en determinats pobles, la llengua catalana encara té una certa presència al carrer. Però hem de tenir en compte, que el pes social i demogràfic d'aquests nuclis és molt

escàs, si el comparem amb la capital, Palma. Justament, des d'aquí s'ha construït la concepció que el català representa la societat rural, retrògrada i excloent de Mallorca; per oposició a la societat urbana, moderna i integradora de Palma i que s'expressa en castellà. D'una altra banda, la renúncia a la pròpia llengua habitual en les classes altes d'un temps ençà, s'ha homogeneïtzat a totes les classes socials: a les baixes, a causa dels diversos moviments migratoris; i, sobretot, a les classes mitjanes; que, de manera fonamental, ha estat la classe estudiada en el nostre treball i que tradicionalment ha estat la classe considerada més progressista i favorable al català.

Des d'aquesta perspectiva, K. A. Woolard va caracteritzar les ideologies lingüístiques en contextos de contacte lingüístic a partir dels conceptes d'anonimat i autenticitat. La llengua anònima és pública, estàndard, comuna, desarrelada, universal, oberta, disponible, representa la totalitat, l'usa tothom i no pertany a ningú. La llengua anònima es consolida i acaba sent dominant quan la seva situació de domini es considera natural, inqüestionable i, si s'accepta de manera popular la seva autoritat, esdevé llengua hegemònica (Woolard 2008a: 180-182). Segons l'estudiosa nord-americana, però, el castellà no havia gaudit d'aquest estatus fins ara: "La llengua espanyola no va desplaçar la llengua catalana durant el període franquista, perquè lluny de ser una anònima 'veu d'enlloc', l'espanyol era percebut [...] com una veu d'un lloc més específic, més que mai" (Woolard 2008a: 182). En canvi, la llengua autèntica es relaciona amb llengües minoritàries, varietats no estàndards, arrelades o tradicionals, locals, autèntiques i determinades per una comunitat concreta (Woolard 2008a: 183-187).¹ A partir de les dades que hem recollit, podem apuntar que per a les cònjuges femenines de les parelles lingüístiques mixtes mallorquines el castellà aconsegueix totes les característiques de la llengua anònima, mentre que el català compliria les de la llengua autèntica. En aquest sentit, sembla que el castellà ha aconseguit desempallegar-se de la seva especificitat regional; i, per tant, hauria passat d'un estat de domini a un d'hegemonia.

¹ Més informació sobre els conceptes d'autenticitat i d'anonimat a Espanya i Catalunya a Woolard 2008a: 187-196. Caldria afegir, a més a més, que en determinats contextos o en moments puntuals les ideologies lingüístiques es poden arribar a repetir tant que produeixen un fenomen de saturació (Estruch i Fons 2001: 9).

VII.2. Vitalitat etnolingüística del català i processos de revernacularització

Els concepte de vitalitat etnolingüística reflecteix un model sistemàtic de factors que donen notícia del grau de conservació de les llengües i dels processos d'interactuació dels membres d'un grup lingüístic amb individus d'un altre. Aquest concepte de vitalitat etnolingüística és el resultat de la combinació de tres factors socials i estructurals fonamentals: a) la demografia d'una comunitat lingüística, b) el suport institucional i c) l'estatus del grup lingüístic. L'estudi documental, històric i sociològic dona com a resultat la vitalitat objectiva d'un grup lingüístic determinat. Però, cal afegir a aquest paràmetre el de la vitalitat subjectiva. És a dir, la percepció del propi grup sobre la seva llengua, que no necessàriament ha de coincidir amb la de la vitalitat objectiva (Esteban i Viladot 2009 i Baldaquí 2004).

Des del punt de vista de la vitalitat objectiva de la llengua catalana a Mallorca hauríem de considerar que el factor demogràfic està clarament a favor de la comunitat lingüística castellana i que, en el futur, la diferència no deixarà d'eixamplar-se. Pel que fa al suport institucional, si tenim en compte la legislació vigent i l'aplicació real, pràctica i quotidiana, caldria constatar que el català i el castellà no gaudeixen d'una situació similar, sinó d'avantatge per al castellà en tant que llengua d'abast estatal. Finalment, pel que fa a l'estatus de la llengua, la presumpta igualtat oficial, no es correspon amb un rang similar per a les dues llengües. De fet, en aquest sentit, bé pel seu abast geogràfic o demogràfic o bé per la voluntat política, el català es presenta de manera clara com una llengua subsidiària, limitada en molts sentits i que, en tot cas, és un complement a la llengua oficial, comuna i de cultura, que és el castellà. Els estudiosos, de fet, consideren que el suport institucional és el factor que més i millor reflecteix la vitalitat etnolingüística d'una llengua. A partir de conceptes com el prestigi social, històric, internacional i econòmic de la llengua, els grups lingüístics aconsegueixen establir i refermar les seves posicions jeràrquiques respecte de les altres llengües amb què comparteixen espais. Independentment del seu origen lingüístic i cultural, és indiscutible que el prestigi social, històric, internacional i econòmic, només pertany a la llengua castellana (Baldaquí 2004: 63-64).

Des del punt de vista de la vitalitat subjectiva la percepció de les cònjuges femenines de parelles lingüístiques mixtes mallorquines que hem estudiat al nostre treball resulta

bastant negativa per al català, independentment de l'origen lingüístic de les entrevistades. En general, la tendència de les enquestades és exagerar o engrandir els aspectes del català que poden interferir, en realitat o de manera hipotètica, la normalitzada hegemonia i superioritat del castellà. En aquest sentit, per exemple, es té la percepció que el pes demogràfic del català i la seva presència als carrers és superior a la que realment és. Algunes de les entrevistades mostren la seva perplexitat, i fins i tot en algun cas la seva reticència, al fet de sentir parlar català pel carrer. Aquest fet augmenta d'intensitat quan algunes de les entrevistades es refereixen a determinats pobles. A partir de les seves argumentacions fa la sensació que el català és l'única llengua d'ús i de comunicació en determinats ambients rurals. En canvi, el fet que el castellà domini a Palma es veu no només com un fet positiu, sinó necessari, que reflecteix obertura, civilització i modernitat. En aquest cas, cap de les enquestades té en consideració el pes polític, social i demogràfic de la capital respecte als pobles mallorquins, que en tot cas sempre afavoriria al castellà i no pas al català.

En la mateixa línia, les cònjuges femenines consideren que la presència del català a les institucions és excessiva i imposada. Malgrat tot, moltes de les entrevistades reconeixen que ni elles ni els seus cònjuges masculins o familiars en general no han hagut de menester el català per a la seva vida professional, ni els l'han exigit mai, ni el fan servir de manera habitual als seus llocs de feina. En tot cas, el tema que desperta més grans susceptibilitats i animadversions és la, per a elles, imposició del català com a llengua vehicular a l'escola. És curiós com aquesta queixa apareix fins i tot en famílies que han escolaritzat els seus fills en castellà. La presència, doncs, del català com a llengua vehicular de l'escola a les Illes Balears acostuma a interpretar-se com la demostració palesa i evident del poder de la cultura i política procatalanes, catalanistes o pancatalanistes; la finalitat darrera de la qual és anorrear les cultures i els sentiments espanyols i mallorquins. El que no s'explica mai és la manera ni els canals amb què aquests contrapoders pancatalanistes (considerats segregacionistes i disgregadors) ho fan.¹ Finalment, cal interpretar la reacció en contra de la presència del català a l'escola

¹ Per a correlacions entre el factor futur del català i els factors de vitalitat etnolingüística amb estadístiques, Esteban i Viladot 2009. A hores d'ara, segons aquestes dades, la tendència també és negativa per al català al Principat: "Si analitzem els ítems que componen el factor general de vitalitat (FGV), observem que la força i activitat favorable al català en el present passa a ser favorable al castellà en el futur. Els elements que han provocat aquesta tendència desfavorable per al català i aquesta previsió negativa en els pròxims vint o trenta anys té a veure amb els canvis que la mundialització produeix en la

com una demostració de sorpresa davant una situació anòmala contra la llengua hegemònica.

A partir d'aquestes consideracions i de les dades extrems de les 25 entrevistes, cal preveure un progressiu, lent però constant, procés de disminució de la transmissió lingüística. Si continua aquesta progressió, en un màxim de dues o tres generacions hauríem de començar a considerar seriosament que es consolida la tendència a la interrupció lingüística intergeneracional. Com han descrit Mas i Montoya (2011a: 95-96), quan s'interromp la transmissió lingüística intergeneracional la llengua pot arribar a desaparèixer. Aquest procés d'interrupció es dona en contextos de conflictivitat lingüística, en els quals la llengua dominant va ocupant diversos àmbits d'ús fins que acaba envaint l'àmbit familiar. Procés que, com hem intentat descriure, es dona de manera incipient en les famílies enquestades, en concret, i en la societat mallorquina, en general. Com hem comentat, aquesta situació no és, malauradament, desconeguda a altres zones del domini lingüístic català. De fet, per exemple, les anàlisis de la situació actual del català al País Valencià a partir dels usos interpersonals de la llengua, apunta que es torna a donar la interrupció de la transmissió intergeneracional del català i que l'ús familiar del català ha disminuït de manera dràstica. De tal manera que, a parer dels estudiosos, es dona un altre cop un procés de castellanització dels autòctons (Montoya 2009). El trencament d'aquesta tendència i la recuperació normal de la transmissió lingüística intergeneracional s'anomena revernacularització.¹ I, en general, es considera que l'única manera de modificar aquesta situació és a través d'un canvi en la voluntat política. Ajudaria, però, que els propis parlants de la llengua la defensessin amb major intensitat i fermesa mitjançant el seu ús, la seva consideració i el seu respecte cap a la llengua pròpia.

societat actual, com l'augment de les comunicacions, la globalització dels productes culturals, els fluxos migratoris, el creixement de la vida urbana i el respecte a la diversitat cultural i lingüística dels immigrants. El manteniment del català se situa dins del moviment de defensa de la diversitat cultural i lingüística del planeta i això és un dels efectes positius de la globalització" (Esteban i Viladot 2009: 5).

¹ Per a l'anàlisi concreta de la transmissió als territoris de parla catalana, Mas i Montoya 2011a: 97-101. El mateix Montoya (1997b) va estudiar i analitzar de manera acurada les diferents tipologies de parlants en contextos d'interrupció de la transmissió lingüística intergeneracional, en general, i la situació de la ciutat d'Alacant, en particular. Des d'aquesta perspectiva, caldria distingir quatre grups sociolingüístics: a) un grup monolingüe en castellà, b) un grup bilingüe amb el castellà com a llengua preferent, c) un grup bilingüe amb el català com a llengua preferent i d) un grup monolingüe en català, que en realitat no existeix (Montoya 1997b: 108).

VII.3. Confirmació de les hipòtesis de partença

Si reprenem les hipòtesis de partença que presentàvem a final del capítol III i tenint present que els resultats extrets són a partir de les vint-i-cinc entrevistes dutes a terme en aquesta investigació, hauríem de tenir en compte els punts següents:

a) *La transmissió intergeneracional del català no sembla que estigui en perill imminent i, com a llengua amenaçada, ocupa l'estadi de menys risc.* Però hi hauria alguns matisos: la transmissió no és homogènia a tot el domini lingüístic, en les zones perifèriques del domini la transmissió és menor que en les zones centrals; i en les zones urbanes i suburbanes (que acostumen a ser les més poblades) la transmissió també és menor que en les zones rurals. En general, hauríem de considerar que es confirma aquesta primera hipòtesi. A hores d'ara, el català a Mallorca no sembla que hagi de desaparèixer de manera immediata i la seva transmissió en les parelles lingüístiques mixtes es manté (dades bilingüe i llengua primera). Caldria cridar l'atenció, però, que la tendència que s'apunta és que la transmissió del català minvi cada cop més en les parelles lingüístiques mixtes. A partir d'aquí, podem relacionar la tesi principal amb les altres dues. De tal manera, que hauríem de considerar que la situació del català a Mallorca cada cop més s'apropa a la de les zones perifèriques del domini (Catalunya Nord i El País Valencià). Aquesta situació s'intensifica a les zones urbanes, Palma, i es dona de manera incipient i amb menys intensitat als pobles.

b) *La transmissió lingüística intergeneracional del català podria estar en perill, la realitat de l'ús social de la llengua demostra una progressiva (i, en general, lenta, però constant) pèrdua de parlants* des del punt de vista diacrònic. En aquest cas hem de confirmar la segona hipòtesi amb contundència: el carrer, la feina, els espais d'oci i les relacions socials estan absolutament monopolitzades pel castellà (recórrer estadístiques punt V i llengua de relació parella).

c) *Els progenitors parlen la seva llengua als fills i filles.* La tendència bilingüe és la majoritària en les parelles mixtes català/castellà. És a dir, la norma diria que cada cònjuge transmet la seva llengua. De tal manera, que els descendents serien competents en ambdues llengües. Una altra cosa és l'ús que en facin, que depèn en gran mesura del seu entorn (Boix 1997). A la pràctica, la llengua d'ús exclusiu a casa, a l'escola, a la

feina i al carrer acaba sent el castellà, llevat casos d'entorns molt afavoridors al català (Schieffelin i Woolard 1994). També hem de confirmar del tot la tercera hipòtesi que plantejàvem: la tendència majoritària de les parelles lingüístiques mixtes és parlar als seus fills en la seva llengua primera respectiva. De la mateixa manera, la majoria dels fills acostumen a ser bilingües i, segons el context, el seu ús del català és més o menys intens: més a les zones rurals i menys a les urbanes.

d) *Les parelles mixtes usen entre elles gairebé sempre el castellà: bé perquè es van conèixer així, bé perquè un dels cònjuges no entenia el català.* La quarta hipòtesi és, tal vegada, la que es confirma d'una manera més radical i contundent. Totes les parelles lingüístiques estudiades s'han conegut i es comuniquen en castellà amb independència de la zona de coneixença, de residència o de la competència en català del cònjuge castellanoparlant.

e) *Es constata que l'existència de les dues llengües en una comunitat no es percep com un problema: ja sigui perquè el catalanoparlant abandona la seva llengua o bé perquè l'existència de la llengua catalana no ha comportat l'obligació d'un ús per part del membres castellanoparlants de les parelles.* La cinquena hipòtesi també és confirmada en el nostre estudi a partir dels testimonis de les entrevistades i de la percepció teòrica i pràctica del bilingüisme. No obstant això, cal apuntar que algunes de les entrevistades, encara que volen mantenir la correcció política imperant, recorden algun episodi de conflictivitat lingüística, com hem reflectit a l'apartat VI.3.2.

f) *En l'àmbit familiar i social es determina la utilitat i projecció de cada llengua: cal saber castellà per al futur i per a la projecció laboral i exterior i cal saber el català perquè és propi i pot ajudar a treballar en determinats sectors.* En la mateixa línia, la sisena hipòtesi no es confirma en el nostre estudi, en general, les entrevistades consideren que el castellà és més útil que el català. De tota manera hem d'apuntar que ens hem trobat un grup d'entrevistades que declaren que les dues llengües són igual d'importants. Ara bé, en alguns d'aquests casos la seva declaració es contradiu amb algunes de les seves actuacions o opinions expressades, la qual cosa ens pot fer pensar més en un discurs políticament correcte que no pas en una creença.

I, finalment, g) *La presència del català a l'escola és percebuda com a més gran del que en realitat és.* La setena i darrera hipòtesi també ha estat confirmada en el nostre estudi de manera contundent als apartats V.2.1.1, V.2.2.1., V.2.3.1. i VI.2.2. Aquí cal afegir, però, que existeix una clara diferència entre Palma i els pobles, on totes les cònjuges femenines assenyalen que la llengua catalana és la llengua vehicular de l'escola dels seus fills, fet que genera la reacció en contra d'algunes parelles lingüístiques mixtes.

VII.4. Perspectives de futur

Arribats en aquest punt només ens resta intentar interpretar les dades de què disposem i mirar de preveure quin és el futur de la llengua catalana a les Illes Balears, en general, i en les parelles lingüístiques mixtes, en particular. Per tal de no ser repetitius i per tal de no allargar més del que caldria les argumentacions pertinents, pretenem en aquest darrer apartat del nostre estudi reflectir aquells aspectes més determinants, segons el nostre criteri, i que ens poden ajudar a perfilar algunes tendències possibles sobre el futur de la llengua catalana a les Illes Balears. Admetent, però, que el futur d'una llengua és un camí complex determinat per diversos elements: “La pèrdua o l'abandó d'una llengua és el resultat d'un entrellat de factors que comporten l'erosió de les seves funcions, del seu prestigi, de les seves competències i dels seus usos socials. Les llengües lluiten (els seus parlants, volem dir) per ocupar l'espai central de llengua comuna” (Boix 2011: 21).

El primer fet que hauríem de destacar és el del progressiu i imparable procés de pèrdua d'identitat lingüística dels grups catalanoparlants. N'hem parlat a bastament i n'hem descrit els fonaments de manera extensiva als apartats VI.1.1. i VI.1.2. del capítol anterior. Provant de resumir, caldria dir que el català (el coneixement i sobretot l'ús) ja no forma part de la identitat dels mallorquins.

El segon fet que hauríem de descriure, directament relacionat amb el primer, és el procés de dialectalització, regionalització i segregacionisme del mallorquí respecte al català, com hem vist a l'apartat VI.1.3. del capítol anterior. La llengua catalana ha patit processos semblants i amb les mateixes etapes i característiques a altres zones del domini lingüístic, com el País Valencià o la Catalunya Nord, lògicament amb els matisos corresponents. No creiem que la situació a Mallorca sigui comparable, però sí és cert que és un tema recurrent en les nostres entrevistes. La majoria d'elles consideren que el mallorquí és un dialecte (bé per demostrar la subsidiarietat i inferioritat respecte al castellà o bé per distingir-lo del català), que el mallorquí és regional (bé perquè aquest ha de ser el seu únic àmbit de projecció social o bé perquè això justifica que es tracti de llengües o dialectes diferents) i, finalment, una de les solucions que s'exposa com a possible salvació del mallorquí és l'emancipació i progressiva diferenciació del català, ja que aquest darrer intenta eliminar i assimilar el mallorquí.

El tercer seria una conseqüència lògica dels dos primers: la percepció coincident de les cònjuges catalanoparlants i castellanoparlants del nostre treball seria que el futur del català a les Illes Balears hauria de ser, si més no problemàtic. Només la voluntat dels parlants i l'afavoriment i augment de l'ús social de la llengua podrien evitar aquest incert esdevenidor, com ja hem comentat a l'apartat VI.1.5. del capítol anterior.

En quart lloc hauríem de preveure la consolidació de les ideologies lingüístiques relacionades amb els grups lingüístics castellans i catalans apuntades en l'apartat VI.1.6., segons les quals el castellà aniria adquirint tot un seguit de característiques positives; contra el català que només les tindria negatives i, en tot cas, tradicionals, folklòriques o pintoresques. En el nou context de la societat de la informació, el català només ocuparia un lloc residual i així seria percebut per les famílies mixtes: el castellà seria la llengua exclusiva de l'oci i de les noves tecnologies (per tant, del futur) i, al costat de l'anglès i de l'alemany, seria la llengua que hauria de permetre l'accés i la subsistència professional: "Aquesta consideració de la llengua com a factor de desenvolupament pot resultar encara insòlita per a molts, però precisament per això reclama un esforç especial de lucidesa i de previsió per part d'aquelles persones que ocupen llocs de responsabilitat, a fi que puguin apreciar els reptes que representen per al futur aquestes noves relacions entre el desenvolupament econòmic i el desenvolupament lingüístic" (Marí 1996: 127).

En cinquè lloc hauríem de pensar que les diferències existents entre Palma i pobles en relació a la transmissió, al coneixement i a l'ús del català, haurien de tendir a diluir-se, tal com hem comentat a l'apartat VI.2.1. Les causes serien la nova confecció social, l'evolució de les comunicacions i la descompensació demogràfica entre la capital i les zones rurals.¹

¹ La situació seria equiparable a tot el domini lingüístic català: "d) La tendència a augmentar de les famílies on conviuen dues generacions bilingües. A les llars de progenitors mixtos, el resultat més freqüent, en la generació dels fills, és que es considerin bilingües. e) Les diferències de catalanització segons el territori mostren que l'expansió de la urbanització és, avui, un factor de castellanització i que el prestigi del català, llengua de les classes mitjanes, actualment no és suficient per a la seva adopció massiva per part de la classe treballadora. El dubte és si la llengua tindrà la base poblacional suficient per mantenir-se com a llengua pròpia d'una part important de la població si la immigració reforça el grup dels castellanoparlants" (Mayoral 2004: 48).

En sisè lloc hauríem de parlar dels centres escolars. La percepció de les mares entrevistades és que el coneixement de la llengua catalana depèn de la tipologia de centres. Si és un centre públic i rural sembla que l'aprenentatge i fins i tot l'ús de la llengua catalana és assegurat, mentre que si és un centre concertat religiós o privat de Palma aquest fet i sobretot l'ús són qüestionats. Tenint en compte que Palma disposa de més centres concertats i privats, caldria plantejar-se si, veritablement, l'alumnat aconsegueix la competència lingüística adequada durant el període de formació obligatòria que li permeti l'ús de la llengua catalana en qualsevol àmbit comunicatiu.

Finalment, en setè lloc i atenent els percentatges del nostre estudi, sembla que el català en les famílies mixtes entrevistades cada cop més deixa de transmetre's. Això no obstant, confiem que la voluntat dels parlants, dels dirigents i de tota la societat mallorquina i balear en general, modifiquin aquestes tendències i assegurin i enforteixin el català a Mallorca.

CAPÍTOL VIII. ANNEXOS

TRANSCRIPCIÓ COMPLETA DE LES ENTREVISTES

Població: Selva
Codi: MP01
Durada: 31 minuts i 55 segons
Sexe: dona

1. E: bé gràcies per per haver vingut an aquesta entrevista i si et sembla me podries dir què noms: una mica com és la teva vida: si ets casada o si vius en parella:
2. M: el meu nom(.) bé som na tenc vint-i-vuit anys estic casada i tenc **dues fies una de sis anys i s'altra de quatre anys a visc aquí bé** definitivament des de fa dos anys i: i ara estic estudiant a: magisteri de llengua estrangera
3. E: però vius aquí què vol dir/ abans avon vivies/
4. M: **he estat visquent a: diferents llocs d'Espanya(.) a casa de sa** famili des meu homo:
5. E: perquè es teu homo no va- no ha nascut aquí/
6. M: no ell és de Huelva
7. E: de Huelva i quants anys té/
8. M: vint-i-nou ara
9. E: i per què va venir aquí/
10. M: perquè va venir a jugar a futbol amb el Mallorca i jo el vaig **conèixer i: i després me'n vaig anar amb ell**
11. E: avon/ als diferents equips/
12. M: sí sí
13. E: i ja tenieu ses nines o no/ o era abans/
14. M: no jo el vaig conèixer i: i quan **me'n vaig anar amb ell(.) després** vaig quedar embarassada de sa nina major però he vingut a parir ses **meves nines aquí o sigui he estat tot s'embaràs a fora i he vingut a parir a** Mallorca són mallorquines
15. E: per alguna qüestió en concret/ ho volies fer o va ser casualitat/
16. M: no perquè clar aquí teni- tenc tota sa meva famili i clar també tenc més ajuda de mu mare i per per una cosa que jo era tan **novata** no/ i vaig dir venga idò vendrem a parir aquí i i res
17. E: però no: no perquè així seran mallorquines per exemple o:
18. M: bé també a tenir-ho un poc en compte perquè es dia de demà volíem venir a: a instal·lar-**nos aquí però m'era indiferent allà on naixessin** no/ però també tenia es meu ginecòleg aquí: i vaig dir bé i:
19. E: **d'acord i ell què nom/**
20. M: Diego
21. E: Diego i encara juga a futbol/
22. M: sí però ara ja juga més com a **hobby** aquí a tercera divisió
23. E: ahà molt bé i us vau conèixer aquí a Mallorca/
24. M: sí a Mallorca
25. E: i com va ser si se pot sabre:

26. M: res jo estava estudiant turisme i vaig tenir un sopar de sa classe i **i ell va tenir un sopar d'equip i mos vàrem trobar per mig i després vàrem** anar quedant un parell de vegades com amics perquè no: jo realment no era un moment que volgués tenir una relació **seria** ni res perquè estava centrada amb ets estudis i ja heu vós com més plans fas:
27. E: sempre passa això
28. M: i res i clar va començar així que mos vàiem un pic a sa setmana i poc a poc poc a poc i vàrem començar a tenir una relació més **seria**
29. E: i en quina llengua vau establir la relació/
30. M: en castellà perquè ell feia un mes que era aquí
31. E: però tu tu heu sabies quan el vas veure que feia un mes que era aquí/
32. M: jo el vaig veure amb es seu germà i clar me varen dir que eren de Huelva: no sé què i vaig dir lo típic són **temporeros** que vénen a fer feina a un hotel i tot això i clar i vaig posar a xerrar castellà perquè no **meam amb s'accent que vaig notar vaig dir aquets no en tenen ni idea des** mallorquí i mos vàrem posar a xerrar en castellà(.) però ell es cap de dos mesos ja entenia perfectament es mallorquí
33. E: i parlar-lo/
34. M: sí en sap lo que li fa vergonya
35. E: i no: i no el parla per tant amb ningú/
36. M: sí a tal vegada dins es vestuari amb colque company o això però així paraules **sueltes** perquè diu que que és molt lleig un andalús que no sap que **casi** no sap pronunciar bé amb espanyol
37. E: mare@
38. M: @diu xerraré es mallorquí andalús i i clar i no li agrada molt però sí que el sap i **ademés** sa meva fia petita com que va començar a xerrar més quan va ser aquí an es tres anys que va començar infantil de tres anys **sa meva fia petita pràcticament no xerra es castellà l'entén però amb ell li** xerra es mallorquí a son pare saps/ perquè no:
39. E: però quants anys té la petita/
40. M: **ara en té quatre clar i com que a s'escola ara sa famili d'aquí** tothom xerra en mallorquí clar ella li xerra es mallorquí a son pare
41. E: i an es padrins/o sigui els pares del teu:
42. M: també les xerra en mallorquí
43. E: viuen aquí també/
44. M: no són de Huelva
45. E: **és ell s'únic que:**
46. M: **l'únic que ha vengut**
47. E: i quan parlau amb ells per telèfon i això(.) sa nina petita/
48. M: sa nina petita meam mhm mescla molt però pràcticament en mallorquí es meus sogres hem de fer de traductors noltros perquè: :
49. E: i sa gran/
50. M: **no sa gran en sap perfectament tant un com s'altra perquè com** que hem estat visquent i ja va venir aquí en cinc anys ja tenia més tenia més interioritzat ets idiomes
51. E: però ella a: és a dir la que vau venir aquí quan tenia cinc anys va anar a escoleta allà en castellà
52. M: sí però va anar a: a meam a tres anys va anar a o Cádiz i a quatre anys va anar a Barcelona llavors clar
53. E: ja(.) i quan va anar a Barcelona a escoleta a Barcelona va tenir algun problema/

54. M: no
55. **E: d'integrar-se en una llengua nova:**
56. M: no no no gens perquè clar jo sempre li he xerrat en mallorquí i a ca nostra també i ella bé encara ara fa molt de dialecte català a vegades **perquè saps/ buni:c i coses d'aquestes perquè:**
57. E: encara el:
58. **M: encara encara se veu que li ha quedat d'allà**
59. E: quines coses:
60. M: de Barcelona
61. E: o sigui que la rela- quan ara esteu tots quatre a taula per exemple tu an es teu homo/
62. M: en castellà
63. E: en castellà(.) es teu homo a tu en castellà
64. M: en castellà
65. E: sa nina petita en català a tots dos(.) és així/
66. M: i a sa seva germana també sí
67. E: i i a sa seva germana/
68. M: en català
69. E: en català
70. M: I amb jo en català
71. E: I amb tu:
72. M: en català(.) s única que ses úniques que li xerram en castellà és sa major i jo
73. **E: Sa gran i tu i s'altra en català mesclant un poquet no m'has dit abans/**
74. M: sí a vegades sí mescla colque però- **paraula quan se'n record pues** li XXX i li fa allà una mescla
75. **E: i ses germanes m'has dit en català**
76. M: en català però juguen en castellà
77. E: sí això sol passar a vegades(.) a què juguen en castellà/
78. M: a **papás y mamás@**
79. E: és el que veuen no/
80. M: juguen en castellà
81. **E: i d'altres jocs també o no/**
82. M: no altres jocs en en català
83. E: és estrany vous/ es meu doncs juga per exemple en:
84. M: en castellà
85. E: en castellà quan és gormitis o: o vol fer-se un poc el:
86. M: i pes dibuixos he ha vegades també
87. E: pes dibuixos quan vol fer joc simbò- quan fa joc simbòlic
88. M: sí bé elles també segons i quan vénen ses amigues ses amigues són ses que les encanta venir a ca nostra a jugar en castellà ses amigues i **t'esclates de riure** perquè he ha cada ma- bé he ha cada mallorquinada@ he ha cada: **bueno** que és total
89. E: ja(.) i tu tens els teus pares vius/
90. M: sí
91. E: tens germans/
92. M: sí
93. E: i què/ quina de- amb quina llengua us relacionau/
94. M: noltros en mallorquí(.) bé(.) en català tots
95. E: i amb què era Diego nomia/ i amb en Diego la teva família/
96. M: no

97. E: **germans tens m'has dit/**
98. M: sí(.) no ells li xerren en castellà però quan som a taula que dinam **tots no se canvia s'idioma domés si s'ha de dirigir personalment a ell(.)saps/si xerram en general sempre és en català i ell heu entén tot i i si ell ha de dir colque cosa **pues** canvia o si li han de demanar **algo** a ell **pues** també**
99. E: **d'acord**
100. M: i es meus pradins és es qui heu tenen més complicat perquè es meus pradins clar no saben xerrar molt bé es castellà i:
101. E: però no no fan un gran esforç per comunicar-**s'hi/**
102. M: sí sí però **bueno en Diego també fa d'entendrer-los i s'entenen i:** perquè **ademés** són molt tancats tenen un mallorquí molt tancat i@ i lo que costa molt an en Diego és entendre sa gent de segons quins pobles de **Mallorca a: s'expressió ses expressions o s'accent tan tancat i:: sí o que xerren tan aviat o molt bast he ha gent que és molt basta i@ sí li costa**
103. E: i i me dius que es teus padrins no saben castellà/
104. M: sí meam es meus pradins per part de mu mare sí perquè varen **anar a Veneçuela i:: en varen haver d'aprende però es meus pradins per part de mun pare ara ja bé se varen morir l'any passat tots dos però que ja eren prop des noranta anys ells: no pràcticament a: **lis** costava meam l'entenien tot però **lis** costava molt se veu que no l'havien xerrat**
105. E: però en canvi veien televisió i era en castellà/
106. M: **bueno** televisió l'entenien l'entenien però no:: no hi havia manera an en Diego **bueno** quan s'havien de dirigir a ell pobrets heu passaven malament
107. E: **d'acord i escolta ara tornant a ses nines no m'has dit avon viviu/**
108. M: ara vivim a Selva
109. E: a Selva i les nines a quin- a quina escola van/
110. M: **van a sa pública a s'escola** de Selva
111. E: per què/ per algun motiu/
112. M: **bueno** jo hi vaig anar an aquesta escola i sa veritat és que és una escola que funciona molt bé(.) sa veritat és que tota sa meva generació pràcticament es meu curs si no sa majoria tenim bé tenen carrera o estan estudiant carrera i ets altres estan ben preparats amb un bon ofici vénc a dir que és una escola que surt amb un nivell molt bo(.) conec es mestres bé pràcticament a tots i: i és molt familiar amb aquest aspecte me va agradar molt perquè de petits **ja com a que si hi ha un poc de confiança t'ajuda a s'hora de si t'han de telefonar o han de dur qualque nota o tot això i després també perquè clar jo volia estudiar una carrera i allà **pues** si hi ha qualcú que els ha d'anar a cercar tens més facilitat no tens tanta dificultat**
113. E: clar
114. M: un poc un poc per tot vaig mirar
115. E: i: a l'escola pública tots són mallorquins/
116. M: a mem no té molta diversitat aquesta escola o bé diversitat ja mos entenem pràcticament és gent de: nivell socioeconòmic parecut a: sa gent **sol ser des poble o d'inca he ha molta gent d'inca que les du a Selva perquè per sa reputació de s'escola i: nins castellans així castellanoparlants n'hi pot haver qualcun però igual com en es nostro cas mescla de pare i mare immigrants no n'hi ha no: no n'hi ha perquè no no n'hi ha no he haà gent no he ha gent que visqui a Selva(.) no hi ha immigració encara no ha arribat però supòs que tampoc hi haurà cap problema vull dir que n'arribi no**

passa res però ja te dic és bastant una escoleta un poc tradicional encara guarda aquests aspectes que tal vegada moltes enyoren

117. E: segur que sí i la llengua de vehicular l'ensenyament/

118. M: en català

119. E: en català

120. M: en català llevat de s'assignatura que fan de castellà i de i de s'anglès que en fan un i ja està

121. E: d'acord ses nines van/ quines aficions tenen/

122. M: ses meves filles les encanta ballar@ i van a **gimnasi** rítmica

123. E: allà mateix a Selva/

124. M: sí però és una activitat extraescolar que fa un pavelló i això bé unes mestres que tenen una escola per Palma i se traslladen a diferents pobles fan **gimnasi** rítmica i ball i boleros ball de bot(.) sí

125. E: d'acord

126. M: ara

127. E: i deu ser en català aquestes classes i això no/

128. M: sí sí

129. E: d'acord i voltros es teu homo i tu o tu pes teu compte i ell pes seu compte quines aficions teniu/

130. M: bé jo m'agrada molt sa música i ets esports i ets idiomes bé aficions ara pràcticament no tenc temps per tenir moltes aficions@

131. E: heu crec@

132. M: perquè ara ses meves aficions és fer net a ca nostra(.) estudiar i **venir aquí i ses nines(.) però m'agraden molt ets esports i sa música bé jo** toc es piano sé un poc de solfeig i i he jugat sempre he fet deport he fet esports

133. E: quin quin esport/

134. M: bàsquet i tennis però ja fa uns quants anys i en XXX ses seves aficions són ets esports juga es capvespres i i li agrada molt(.) és que he ha **bastantes** coses li agrada molt sa decoració també mos agrada a tots dos sa decoració fer manualitats i pintar fer coses a casa

135. E: i ell de què fa feina/

136. M: ell quant va venir aquí va montar una empresa que ara té un any de: de gespa artificial tant esportiva com residencial i de paviments

137. E: ah molt bé

138. M: i ara **pues** està dins aquest

139. E: i quan quant té algun client catalanoparlant/

140. M: és que ell es seu soci en Pau que és s'homo de sa meva cusina és d'aquí llavonses clar se combinen quant un és mallorquí en Pau és es qui tracta i quant un és castellà pues en Diego és es qui tracta

141. E: o sigui que està està és una cosa planificada això no/

142. M: sí sí sí

143. E: tal volta perquè li donen importància a la llengua de:

144. M: sí sí

145. E: No/ perquè en es moment que que que es planifica dius

146. M: sí sí en es **momento** que veuen que és un **tipo** de client o un altre **actua més un o actua més s'altre**

147. E: d'acord i tota la qüestió de paperassa i això està normalitzada o és en llengua catalana o:

148. M: sí sí això és en llengua catalana i i el du les du sa paperassa es meu cunyat que és es **novio** de sa meva germana que està a XXX des de

d'auditor i clar és un jove també té vint i tants d'anys i i ell és es qui du tot tot es fandango

148. E: ja ja(.) està tota la família@ d'acord

149. M: sí

150. E: pertanyeu a:: quan quan sortiu junts els quatre si és que teniu possibilitat que us agrada fer junts/

151. M: bé d'ençà que som aquí si te dic sa veritat no hem pogut anar enlloc si hem anat hem anat a sopar qualche vegada i ja està(.) no perquè jo amb ses nines sa veritat fins ara que són més grandetes no he tengut sa sort de que qualcú me les pugui guardar llavors clar ja no puc fer plans fora ses nines i jo

152. E: i en ses nines i en Diego què feis/

153. M: amb ses nines i en Diego/

154. E: sí tots junts

155. M: a venim mos grada molt anar a passetjar

156. E: pes: :

157. M: sí per allà on sigui anar a passetjar i bé anam a nes circ nam a nes cine nam per tot un poc de viatge mos grada anar tots quatre quan podem

158. E: molt bé i ses nines la televisió els agrada/

159. M: sí

160. E: què miren/

161. M: **pues** jo les pos a: amb anglès que ara les estic introduint anglès an es dibuixos de que tenc en pel·lícules que les puguin que se puguin posar i també a català a TV3 bé Club Súper Tres

162. M: els agrada/

163. M: les grada i en castellà també veuen de vegades des Disney Chanel que són en castellà veuen un pot tot però tampoc no es que vegin molta televisió a **lo millor les pos un poc cada dia m'estim més que seguin amb jo** i fer dibuixos i fer manualitats i i prendre poesies de nadal i tot això i cantar **m'agrada** més que estiguin un poquet entretengudes amb tot això o anar a colcar amb bici o anar amb patins o: :

164. E: i pertanyeu a alguna a algun grup d'espla:i alguna associació: pro llengua o: :

165. M: no no ara no(.) ara per ara jo me falten hores an es dia per@

166. E: per pertànyer/

167. M: sí me falten hores an es dia per organitzar-me encara així i tot vaig un poc un poc estressada

168. E: ho crec

169. M: però bé

170. E: i diaris revistes esteu subscrits a alguna revista o hi ha algun diari de cap- de dir de capçalera que sempre: :

171. M: no jo heu sol mirar a tot però no a ca nostra si tenc un moment **aquí o me'n vaig an es bar i heu mir però a ca nostra no no(.) es que me duen de s'escola ells**

172. E: ses nines/

173. M: sí tal vegada un pic a sa setmana o dos pics a sa setmana les donen diaris les donen a cada un una marca un ti- un **tipo** de diari diferent i i mira llitgim i ja està(.) no: :

174. E: d'acord quan li has de deixar una nota an en Diego a sa gelera: no sé si ho fas algun escrit a/ amb quina llengua li escrius/

175. M: en castellà

176. E: en castellà

177. M: sí perquè això sí que encara heu entén tot(.) però lletgir-la li cost- li costa bastant

178. E: creus/ què creus que li costaria/

179. M: mem moltes vegades li he dit ajuda tu a sa nina saps/ perquè ara sa meva fia que fa primer ja du tasca a ca nostra i ja ha de fer exercicis de cal·ligrafia i de lectura i tot això clar jo a vegades tenc feines meves i li dic li pots ajudar tu i veig que no hi ha molta dificultat però no sé si ées que clar **jo m'he avesada també d'aquesta manera i per comoditat meva no l'hi faig** però **bueno si l'ha haguda d'ajudar no hi ha hagut cap problema no:**

180. E: o sigui que tal volta si és un llistat de compra ho entendria perfectament(.) llegir-lo vull dir/ no/

181. M: sí sí sí

182. E: d'acord i què en pensa en Diego de: de sa gent de Mallorca/

183. M: la troba un poc tancada

184. E: sí/

185. M: sí

186. E: a la seva o en general/

187. M: no(.) diu que a Palma sa gent és molt més uberta que sa gent de sa costa(.) tal vegada **sí la troba un poc més uberta sa gent de s'interior i jo també heu trob d'ençà que he fuita d'aquí que he estat set anys visquent a fora i he tornada veig molt sa diferenci perquè també tal vegada allà on hem anat sa gent ha estat molt uberta perquè hem estat visquent an es sur i a Canaris i clar hem estat visquent a Extremadura a Andalusia a Múrcia a Canaris bé i després a Barcelona(.) Barcelona ja és més paregut aquí però aquí no només a sa gent major sinó sa gent jove des pobles és un poc tancada és un **poc tancada no per s'idioma sinó per s'aspecte de: encara he** ha forasters encara saps/@**

188. E: ja(.) això és com ens veu com ens veu en Diego i que tu comparteixes la: la seva opinió

189. M: no tothom però fa distinció perquè se no- se nota molt bé sa gent que és més uberta i sa gent que és més tancada però clar també és que són ets extrems(.) a Andalusia tal vegada sa gent és massa uberta saps allà és que: saps jo es primer dia que vaig arribar i vaig llogar sa casa me varen venir es veinats amb llepules per ses nines i si te fa falta res i aquí es **primer dia no t'ho faran no heu farem noltros es mallorquins**

190. E: no(.) tal volta per no molestar

191. M: sí sí sí(.) o perquè sí és vera som més nostros amb es problemes també amb lo bo també crec que amb tot som un poc reservats però també te diré que es meu homo no és es típic **andaluz** saps és una persona **seria** molt reservada i molt observadora de caràcter té més semblant an es nostro que an es seu(.) després veus es seus germans i són sa nit i es dia amb ell perquè es seu germà si diu deu paraules(.) nou són mentida i se les creu@

192. E: ja@

193. M: i i i mos fa molta graci perquè a vegades heu comentam i deim és que com pot ser tan diferent i com/ no sé

194. E: però creus que és el viure aquí que l'ha condicionat o:: ja és de sempre/

195. M: no no(.) això ja és de sempre(.) se sembla molt a son pare i son pare ja és més així també és més **serio**(.) en canvi ets altres són com sa meva sogra que li perd sa llengua i a vegades dius: vols callar/ per favor@ saps/

196. E: d'acord i com creus que:: que com els veiem nosaltres a ells/ a sa gent que és de fora/

197. M: és que depèn de sa zona d'Espanya on sigui eh:: jo crec que heu tenim en compte també per exemple noltros a ca nostra saps sempre hem fet un poc de de **bullia amb aquestes coses(.)** quan surtia s'anunci d'Andalusia i noltros:: i jo no:: no(.) encara no coneixia es meu homo i que diu andalucia solo hay una i es meu germà sempre deia(:) "**y menos mal**"(.) saps/ perquè clar amb això des **paro@** i tot això i clar ara li cont an en Diego i ell diu(:) "dèieu això/" sí(.) perquè clar a sa gent més fanera és aquí i sa gent més vaga és allà i clar noltros tot això també com que som una comunitat bastant treballadora bastant mhm mem hem estat mhm:: ets inicis des turisme hem estat noltros(.) tenim ses millors turoper-turoperadores bé ses cadenes hoteleres i tot això jo és que vaig estudiar turisme abans i clar i ja dic i tenim es es producte interior brut més per càpita més alt de tota Espanya i tot això i clar i vèim que ses poques inversions que he ha aquí i veim que clar que tot mos costa més i i tu dius i **te'n vas a Andalusia i tenen tot tipo de d'infraestructures** i tot i i ningú en fot ni brot i i saben totes ses ajudes que he ha(.) no passis pena que **d'això:: a lo** millor seran més analfabets però an això heu sabran i noltros aquí ni se mos ocorr i clar vulguis o no tot això te crea una:: te crea una visió damunt cada comunitat i damunt cada persona es **tipo** de persona i tot això jo pens

198. E: ja ja ja

199. M: ho crec així

200. E: i: si tu t'haguessis de definir d'on:: què et consideres tu/

201. M: jo/

202. E: mallorquina espanyola europea: de::

203. M: no heu sé(.) crec que un poc de tot@ com que he estat visquent a fora i també m'han donat molt perquè m'he trobat gent molt bona(.) sa veritat és que allà on he estada m'han ajudat a cercar es millors col·legits per ses nines ses millors guarderies m'han:: jo què sé(.) si m'han hagut de dur a un metge m'hi han duit(.) vénc a dir m'he trobada també molt bé a altres llocs i aquí també és ca meva no/ i: i també som molt uberta m'agrada molt viatjar i que mem amb sa feina d'en Diego me seria igual narmen allà on fos(.) llavonses clar:: Mallorca és Mallorca(.) per suposat(.) no/

204. E: però què et sents/

205. M: a jo me sent quant som aquí m'encanta tot lo d'aquí

206. E: diries som mallorquina/

207. M: som mallorquina jo quant som aquí m'encanta anar a veure es ball de bot i m'encanta tot i quant he ha(.) sa fira de ses herbes veure ses rondaes i tot això m'encanta perquè trob que lo que fa un lloc és totes aquestes petites coses que se sumen(.) saps/ i tu dius o que és de guapo fa olor a ses sensacions no d'aquell lloc clar i **después** si me'n vaig a un altre lloc m'encanta empapar-me de tot allò perquè com és igual que jo valor lo meu(.) m'agrada valorar lo dels altres i clar si he viscut a Barcelona he menjat calçotada i he menjat: saps/

208. E: ja ja ja t'entenc

209. M: i a Andalusia igual però clar lo meu és lo meu i quant me'n vaig sempre dic u: sempre xerr de Mallorca i Mallorca i sabeu quines cales que tenim i no sé què i perquè tenim un turis::me i perquè aquest hotel amb

Barcelona si n'hi ha un a Huelva és de Mallorca@ que no se vos oblidí eh/ i si ha un **garden** aquest també és de Mallorca i no sé què i: : però: :

210. E: triaríem primer mallorquina i després espanyola o espanyola mallorquina o: :

211. M: no primer mallorquina perquè som d'aquí

212. E: no hem de triar cap/ cap no n'hem de triar: :

213. M: no no jo primer som d'aquí som mallorquina però **después** sa veritat és que allà on he viscut no m'he sentit estranya m'he sentit molt bé(.) m'han mhm m'han acollida molt bé i m'he adaptada molt bé jo crec que també m'adapt molt bé a ses situacions

214. E: i les teves filles/

215. M: també.

216. E: igual que tu/

217. M: sí jo crec que han nascut ja amb això(.) cada tres mesos agafar **avió i partir(.) viure aquí viure aquí d'ençà que ses meves fies a respecte a** a: a mem a tractar amb sa gent són molt ubertes són ubertes però perquè clar també veuen que jo heu som i després perquè clar(.) nam a Huelva ja s'han d'obrir a tota sa gent d'allà an ets amics d'en Diego an es fills d'ets amics d'en Diego: : tot això nam allà on sigui sempre he ha qualche amistad que hem fet amb so futbol que mos n'anam a: : per exemple a Sant Sebastià mos n'anam a ca seva una setmana resulta que allà mos feim amb s'entorn d'aquella famili ja he ha nins petits **pues** ses meves fies ja se relacionen amb aquells i no: i elles són molt ubertes

218. E: i quina creus que consideren que és la seva llengua/

219. M: es mallorquí i no **lis diguis lo contrari a n'Alba perquè li vaig fer una broma de dir mos n'anirem a Huelva a viure(.)(:)** "no jo som mallorquina i no sé què" i va tenir un disgust diu(:) "jo vull anar allà de viatge diu a veure sa famili diu i si colque dia mamá tu tens molts **de dotbers te n'hi vas tu**" va dir@

220. E: la@

221. M: perquè jo quedaré aquí amb sa iaia(.) que és mu mare(.) dic(.) ah/ **molt bé(.) no vendries tu/ me diu(:)** "mamá és que aquí tenc ses meves amigues ja heu tenc tot" i: : també ja és a una edat un po::c

222. E: i i li diuen iaia a sa: a ta mare/

223. M: sí

224. E: per què/

225. M: perquè mem com que jo tenc(.) tenia(.) quant varen néixer es quatre pradins: :

226. E: sí

227. M: es dos pradins i ses dues pradines(.) clar mu mare és molt jove si la vessis mu mare: té quaranta-nou anys

228. E: sí que és jove

229. M: també és professora és molt moderna per amunt i per avall i mu **mare va dir(:)** "**bueno** bé idò perquè hi hagi una distinció que no siguin tots pradins jo seré sa iaia"

230. E: ah/ i ta mare és mallorquina/

231. M: mu mare és mallorquina

232. E: perquè iaia és una cosa més des principat que utilitzen: :

233. M: sí sí sí però per distingir un poc i perquè diu que que pradí fa mumare diu és que pradí: : clar com que ets altres són molt veets diu és que me fan com a vea@

234. E: clar és jove@

235. M: diu no no(.) iaia iaia
- 236. E: d'acord**
237. M: i li diuen iaia
238. E: molt bé.
- 239. M: i és d'allà són abuelos**
- 240. E: i què m'has dit que nomien ses nines/**
241. M: Alba i Marina
242. E: Alba i Marina(.) mem ara miraré però:: perquè no no m'he deixar res(.) crec que ho hem dit tot(.) com parlen::
243. M: sí(.) ara per cert
244. E: mana
245. M: passat demà vénen es meu sogre i es meu cunyat a vorer-mos
246. E: sí
247. M: ara riurem molt perquè aquella petita com que no sap xerrar bé@ es meu **sogre no s'entera** de res i i mos esclatam de riure perquè no no no he ha comunicació@
248. E: bé però que ell en dos dies heu farà/
249. M: sí sí però és molt::
250. E: escolta me deixava una pregunta
251. M: sí
252. E: quines consideres que són les llengües:: quina llengua o llengües són útils per viure aquí a Mallorca/
253. M: quines/
254. E: sí(.) consideres útils
- 255. M: però no heu posaré per ordre perquè per jo són igual d'importants**
- 256. E: d'acord**
- 257. M: es català es castellà i s'anglès**
258. E: totes tres són útils/
259. M: sí
260. E: i no tens una que consideris més útil/
261. M: segons es context
262. E: quin context/
- 263. M: a per exemple(.) si tu estàs en s'ambient turístic consider que s'anglès és un idioma molt important tal vegada s'alemany també però s'anglès:: és s'idioma més internacional(.) no/ i crec que si tens anglès te pots comunicar perfectament amb tothom(.) an es món empresarial tal vegada necessitis també es castellà no/ perquè: si tu tens una franquícia allà on hagi de fer reunions amb Madrid amb allà on sigui clar tal vegada t'hagi de relacionar t'hagi de relacionar amb castellà no/**
264. E: ahà
- 265. M: si t'has de relacionar pues** amb més comunitats autònomes i:: es català **pues importantíssim perquè és s'idioma aquí d'aquí a: s'utilitza pues** gairebé per tot i pens que és molt important també(.) no/ i també hauria:: **consider que s'hauria de: de fer conèixer més cap an es turisme(.) saps/**
266. E: a què la llengua catalana/
- 267. M: sí perquè vénen aquí i no saben:: sí saben que he ha s'espanyol** però no saben que he ha es català i això me molesta(.) també trob que **l'haurien de sebre**
268. E: d'acord i ara síi que és sa darrera(.) creus que hi ha zones aquí a Mallorca que hi hagi més gent de fora que no pas gent de::
269. M: sí
270. E: sí/

271. M: sí
272. E: tens aquesta sensació/
273. M: sí(.) per exemple mem ja te dic que que moltes escoles públiques de s'inte- de s'interior moltes desitjarien ser com:: perquè clar se juga en català he ha moltes dites: no s'han perdut ses costums(.) a mem/ sí tal vegada s'hagin perdut un poc perquè nam evolucionant i moltes coses les deixam per desgraci o per sort però bé però encara he ha es pradins encara he ha tota aquella cultura de ses mateixes relacions no/ però per exemple te'n vas:: jo que sé/ a Magaluf a a sa zona de de s'arenal a segons quines zones que que trob que que no he ha pràcticament mallorquins bé s'institut mateix de mu mare que és toni maura
274. E: sí
275. M: saps tota aquella zona d'allà és que he ha:: ja hi pots posar ses banderes de nacions uUnides perquè hi fan una feinada perquè lluiten molt per introduir es català i per tot això però clar és tan difícil quan:: quan te ve tanta quantitat de de gent que de fora i de gent:: ja no esteim xerrant de gent de sa península sinó que esteim xerrant de gent de per tot el món que necessitam més mitjans i necessitam sí més recursos(.) no/
276. E: idò així el veus bé el futur de la llengua catalana/
277. M: si és per noltros sí@ jo crec que sí
278. E: si és per noltros sí vols dir si és per es mateixos mallorquins/
279. M: sí si noltros l'estimam no hi ha cap problema no hi haurà cap problema
280. E: d'acord
281. M: @
282. E: idò ja està(.) vols afegir alguna cosa/
283. M: no beníssim

Població: Palma
Codi: MC02
Durada: 25 minuts i 27 segons
Sexe: dona

1. E: primero de todo: agradecerte: a ver si me puedes decir de dónde eres/
2. C: de Logroño
3. E: de Logroño(.) tus padres también/
4. C: bueno de un pueblo de la Rioja
5. E: y::: tienes hermanos/
6. C: un hermano que vive en:
7. E: tu pareja/
8. C: aquí en Palma
9. E: de Palma concretamente/
10. C: sí
11. E: y sus padres/
12. C: de Palma de Mallorca
13. E: tiene hermanos/
14. C: una de Palma
15. E: de Palma
16. E: vuestros amigos/
17. C: nuestros amigos aquí hablan en mallorquín
18. E: y tú te has podido incorporar/
19. C: bueno yo::: cuando me hablan a mí::: les digo que me hablen en castellano porque me siento más cómoda porque en una conversación aunque sabes de qué va el tema te pierdes en muchas cosas
20. E: tú cuanto tiempo llevas aquí en Mallorca/
21. C: el veinticinco de julio hará seis años
22. E: vale y cuando llegaste::: te sentiste cómoda/te sentiste bien
23. C: a nivel lingüístico/
24. E: a nivel lingüístico
25. C: sí ya conocía a mi pareja de hacía muchos años y ya estaba familiarizada sí me sentía cómoda sí
26. E: a nivel de carácter de los mallorquines/
27. C: @@eso menos
28. E: ahá(.) por qué/
29. C: porque es un carácter::: no es lo mismo cuando llegas a::: un sitio a cierta edad y::: con hijos i además el carácter mallorquín no es un carácter de acogida
30. E: consideras que es cerrado
31. C: sí(.) cordial correcto pero no es cálido
32. E: ahora que me dices::: cómo conociste a tu pareja/
33. C: en la facultad
34. E: qué estudiaste/
35. C: medicina
36. E: él también/
37. C: sí
38. E: dónde trabajas/
39. C: en Son Espases

40. E: y os conocisteis en qué facultad/
41. C: en la facultad de Zaragoza
42. E: y::: me explicas un poco:::
43. C: el que/
44. E: que os conocisteis allí:::
45. C: nos conocimos en el año noventa y cuatro allí en la facultad(.) después acabamos la carrera y nos fuimos a oviedo durante ocho meses para preparar el MIR que teníamos que pasar(.) yo lo pasé un año antes que él y nos fuimos a Madrid(.) estuvimos cuatro años viviendo en Madrid y después de Madrid dijimos que dónde encontraríamos trabajo para los dos en Logroño o en Mallorca estábamos en Burgos a una horita de Logroño y nos fuimos a vivir dos años a Burgos y después nos salió trabajo aquí a los dos y vinimos el venticinco de julio hará:: seis años
46. E: y ya vinisteis:::
47. C: ya vinimos con trabajo
48. E: y ahora cuántos hijos tenéis/
49. C: ahora tres(.) uno que hace tercero de primaria:: el segundo que hace segundo de infantil que ya nació aquí en Mallorca y la pequeña que empezará ahora en septiembre que tiene tres años que empezará el colegio ya
50. E: vale(.) o sea cuando llegasteis:: vosotros os conocisteis fuera pero cuando llegasteis él ya era de aquí y ya tenía su grupo de amigos sus padres y su familia
51. C: sí sí
52. E: entonces cuando tú llegaste tú tuviste que incorporarte a su mundo dijéramos(.) te costó un poquito o:::
53. C: sí
54. E: muy poco pero
55. C: a nivel lingüístico no
56. E: a nivel lingüístico no porque ellos cambiaron
57. C: sí bueno yo les pedía que cambiaran(.) sí
58. E: y no había problema o sí/
59. C: no había problema(.) la gente es educada y lo entiende
60. E: vale(.) vale(.) y él me has dicho que de Palma:::
61. C: sí
62. E: de qué barrio en concreto/ te suena/
63. C: no es que claro ya no viven donde él nació él hasta los catorce años:::s pues no lo sé(.) se desplazaron a Calvià
64. E: vale(.) de acuerdo
65. C: no sé dónde vivió(.) por ahí por el centro
66. E: y en el trabajo:: con los compañero:::s
67. C: hablan en catalán(.) son catalanes
68. E: y contigo/
69. C: si estamos todos juntos hablan en catalán(.) si se dirigen a mi solo hablan en castellano
70. E: y tú lo entiendes/
71. C: sí(.) sí y si hay reuniones la mayoría son en catalán
72. E: y tú no tienes ningún problema
73. C: no(.) bueno:: hay cosas que pierdo(.) hay cosas que se me escapan y tengo que preguntarlas(.) si es una reunión en que tengo confianza lo pregunto si no me callo y ya está@
74. E: @esperemos que no sea nada importante(.) no/@

75. C: @no(.) yo les pido que me hablen en castellano porque el mallorquín de Palma aún pero el de pueblo:: no lo entiendo
76. E: es más cerrado(.) no/ de acuerdo(.) en casa: entonces sois los niños y vosotros dos/
77. C: sí
78. E: cómo os conocisteis ya me lo has dicho:: él empezó a hablar contigo en castellano:: y en casa tu marido por ejemplo habla el mallorquín con alguien/
79. C: con los niños
80. E: con los niños/
81. C: sí aunque el pequeño que nació en Burgos des de que nació(.) cuando estábamos en Burgos ya le habló el mallorquín
82. E: pero: fue una decisión que tomasteis/
83. C: sí(.) entre los dos
84. E: sí/ me explicas un poco como fue/
85. C: bueno pues que pensamos cuantos más idiomas mejor(.) ojalá fuera inglés o alemán y:: bueno si tenían la oportunidad de aprender una lengua más(.) aunque no sabíamos si íbamos a vivir aquí o no(.) en aquel momento no lo sabíamos(.) pues decidimos que era mejor para él(.) más enriquecedor para él que aprendiera dos lenguas y entonces des del momento que nació(.) mi marido ya se dirigía a él en mallorquín y yo en castellano(.) claro
86. E: y si le explicaba cuentos o:: le cantaba::
87. C: en mallorquín(.) siempre(.) él siempre se dirige a ellos en mallorquín(.) siempre
88. E: y con los abuelos/
89. C: los paternos en mallorquín(.) siempre y los maternos en castellano(.) claro
90. E: y los paternos contigo/
91. C: en castellano
92. E: cuando estáis así: reunidos/
93. C: si estoy yo en castellano
94. E: incluso con los niños/
95. C: bueno si se dirigen a ellos se dirigen en mallorquín(.) o sea si estamos sentados y hay una conversación entre todos es en castellano cosa que con los amigos no(.) muchas veces es en mallorquín(.) y si se dirigen a los niños o tienen que decirles algo aunque yo esté delante se lo dicen en mallorquín
96. E: de acuerdo(.) tu marido utiliza el mallorquín en alguna otra ocasión/
97. C: bueno(.) en el trabajo(.) sí
98. E: en casa si tiene que dejar alguna nota::
99. C: no(.) las deja en castellano
100. E: en casa(.) para distraeros e:: la televisión/
101. C: es en castellano
102. E: alguna revista:: pero a parte de en castellano(.) qué programas veis en casa: con los niños/
103. C: con ellos(.) con los niños/
104. E: sí: con o que los niños miren
105. C: los niños principalmente ven clan teuve(.) que es en castellano y alguna película en inglés que aunque no la entiendan y la piden en castellano

106. E: revista::s
107. C: revistas entran en castellano
108. E: vosotros leéis alguna revista o periódico/
109. C: sí(.) el periódico los fines de semana: en castellano
110. E: vale(.) los fines de semana(.) qué soléis hacer los fines de semana/
111. C: pues depende@ una vez al mes quedamos con unos amigos que son compañeros de la facultad que son de Manacor y que tienen un mallorquín de Manaco::r@@ que no hay quién lo entienda(.) y con estos en concreto sí habla mucho mallorquín(.) y luego depende(.) en invierno salir a dar un paseo::
112. E: pero pertenecéis por ejemplo a alguna asociación/
113. C: no(.)
114. E: me dices los nombres/
115. C: Jaime(.) **Joan** aunque yo lo llamo Juan@
116. E: pero le habéis puesto el nombre:: en mallorquín/
117. C: sí(.) mi marido quería ponérselo a todos en mallorquín(.) pero con Jaime como no sabíamos a dónde íbamos a vivir pensamos que era mejor llamarle Jaime porque: para evitar chistes fá:ciles que no lo supieran pronunciar o:: cosas así(.) y cuando vinimos para aquí que ya nació el segundo:: pues siempre hemos buscado nombres que sonaran bien en mallorquín y en castellano y ya le pusimos **Joan** que lo inscribimos como tal y yo al principio le empecé a llamar así pero como no me siento cómoda hablándole pues pasé a llamarle Juan y:: la pequeña se llama julia como yo pero está inscrita como **Júlia**(.) a ella me sale un poco más para diferenciarla de mi
118. E: de acuerdo(.) y los niños cuando hablan a su padre/
119. C: se dirigen en castellano y es una cosa que:: no sabemos por qué(.) tú lo sabrás@@ pero él siempre siempre siempre se dirige en mallorquín(.) nunca se dirige en castellano aunque yo esté delante(.) siempre siempre siempre se dirige en mallorquín pero ellos siempre siempre siempre le contestan en castellano
120. E: vale(.) y aquí qué vía están haciendo/
121. C: la catalana
122. E: y ellos en que lengua empezaron a hablar/
123. C: bueno:: yo creo que los dos pequeños empezaro:n en la escoleta les empezaron a hablar en mallorquín y empezaron a decir cosas en mallorquín y hacían un popurrí(.) y la pequeña también me dice cosas en mallorquín pero cuando ya empiezan a construir frase:s en ese momento empiezan a hablar en castellano(.) la pequeña:: sí que construye frases pero bueno: pero no muy elaboradas todavía
124. E: aún es muy pequeña:
125. C: sí(.) sí(.) no sé si hablo muy rápido y después lo entenderás
126. E: sí(.) sí no te preocupes(.) yo voy mirando para que no me falle porque si no luego ya me muero(.) tenéis más familia paterna(.) aquí(.) a parte de los abuelos/
127. C: los abuelos y la hermana de mi marido que es con los que tienen más relación(.) sí que hay tíos pero bueno:
128. E: y la: tía dijéramos
129. C: no tiene ni hijos ni pareja ni nada
130. E: y ella les habla en que lengua/
131. C: en mallorquín

132. E: en mallorquín(.) también(.) en la escuela:: hemos quedado que::
133. C: el mayor primero de primaria(.) el mediano segundo de infanti::l
134. E: el mediano que es **Joan**
135. C: **Joan** i la pequeña que es **Júlia** que va a la escoleta y que en setiembre empezará aquí
136. E: y por qué escogisteis esta escuela/
137. C: realmente fue:: cuando yo llegué aquí no conocía el colegio(.) lo desconocía totalmente(.) el colegio que iba mi marido no:: bueno era el Lluís Vives y entre que estaba en el centro y venía muy a desamano y:: que las instalaciones tampoco no nos gustaban mucho:: y también si te planteas tener más hijos pues económicamente es muy caro pues lo descartamos por eso(.) no tenía preferencia real porque muchas veces tiendes al colegio que tu mismo has ido(.) yo fui a las Agustinas que aquí no hay y en principio empezamos a preguntar un poquito por el barrio:: porque realmente mi marido de estos temas no se había informado nunca y no lo sabíamos(.) y bueno: nos gustó un poquito la política que seguía Madre Alberta y:: además nos era más cómodo: y por esos decidimos este colegio
138. E: y qué tal/
139. C: bien(.) estamos contentos
140. E: sí/ estáis contento::s(.) y me has dicho que lo llevas a la línea en catalá::n(.) por qué/
141. C: eh:::
142. E: podáis elegir entre la línea en catalán en castellano::
143. C: bueno(.) realmente yo al inicio yo a Jaime lo apunté en castellano porque:: yo pensaba que prefería que hablase un castellano correcto y que así a lo mejor se podía conseguir(.) no lo sé@
144. E: @
145. C: porque eso sí que lo hago(.) les corrijo muchas mallorquinadas(.) e/(.) mi marido se enfada porque dice que solo les corrijo las mallorquinadas(.) pero yo pienso que las cosas de por ejemplo no cabo(.) esto lo van a acabar corrigiendo(.) una persona de treinta años no dice yo cabo(.) pero las mallorquinadas de ves/ todo esto si no se lo corrijo se les va quedar para siempre(.) y por eso siempre estoy corrigiendo mallorquinadas(.) pero bueno y:: bueno:: no había hueco en castellano cuando hizo la matrícula y ya pasó a catalán y:: ya:: bueno resultó bien y:: bueno dijimos continuaremos con esta línea
146. E: estuviste contenta(.) luego
147. C: sí(.) vi que fue bien porque bueno creo que puede aprender bien las dos cosas tanto el castellano como el catalán y incluso ahora pienso que ha sido mejor porque si aun así contestan en castellano: si ni siquiera hubiesen estado en la línea catalana aun sería más acentuada(.) no lo sé
148. E: y con los amigos del colegio/
149. C: es que entre los amigos(.) entre ellos hablan casi todos castellano(.) eh/ la inmensa mayoría(.) hay muy pocos que hablen en catalán
150. E: suele pasa:r(.) tú crees que saldrán preparados hablando las dos lenguas e incluso inglés/
151. C: yo creo que sí(.) en inglés hay que hacer un esfuerzo fuera
152. E: bueno(.) es pronto todavía::
153. C: bueno yo ya los llevo a inglés@
154. E: sí y yo al mío@

155. C: @la pequeña todavía no(.) pero empezará el curso que viene(.) pero bueno yo creo que sí(.) si te marcas el objetivo de que lo hagan(.) yo creo que se puede conseguir que lo hablen bien las tres(.) yo creo que sí(.) en el colegio el castellano y el catalán y el inglés cumplimentándolo fuera: yo creo que sí
156. E: crees que les será útil el catalán para el día de mañana/
157. C: bueno(.) nunca viene mal(.) si aprendes una lengua que ellos van a aprender sin esfuerzo: y que siempre es una cosa más(.) creo que no les va a entorpecer(.) entonces: s igual en algún momento les puede ser útil(.) no se sabe: entonces: s(.) siempre está bien porque la aprendes sin esfuerzo y sin que ellos se den cuenta
158. E: tú crees que lo veías de esta manera: cuando no vivías aquí en Mallorca/
159. C: yo incluso lo veía mejor@
160. E: lo veías mejor/
161. C: sí porque el tipo de imposiciones que se intentan hacer cuando: no eres cuando: no lo has vivido desde pequeño pues te molestan(.) no/ de hecho que para optar a una oposición tú tengas que sacar el catalán y que la gente vaya a tu región y estén en las mismas condiciones que tú que hay que todos los papeles estén en catalán: bueno yo creo que el lenguaje tiene que servir para unir y nunca para desunir(.) creo que a nivel político muchas veces se está llevando para desunir a la gente(.) porque mi experiencia es que lo veía mucho@
162. E: pero referente a :: no(.) de acuerdo pero referente a los niños que a veces se ve des de fuera que les cuesta mucho: que es una imposición o: :
163. C: no(.) no les cuesta nada
164. E: pero antes lo veías así/
165. C: sí
166. E: lo otro ya te he entendido pero des de fuera hay gente que piensa mira estos niños que aparte del castellano también tienen que aprender el catalán
167. C: yo creo que no:: les supone:: lo ven como natural no ven que para ellos sea:: para ellos es la normalidad y tienen una capacidad de aprendizaje que ya la quisiera yo para mí(.) porque cuando hablan mallorquín(.) que lo hablan poco(.) pero cuando lo hablan tienen un acento@@@
168. E: tú de verdad crees que no hablarías ahora mallorquín/
169. C: yo creo que no(.) no podría hablarlo porque hay sonidos que no los sé hacer
170. E: bueno:: pero también hablamos inglés y hay sonidos que no::
171. C: sí@ pero es que tampoco hablo muy bien el inglés@ tampoco(.) o sea@
172. E: @bueno:: pero a que nos dejamos llevar/
173. C: hombre: a lo mejor si me quitara la vergüenza: y todo esto sí(.) a lo mejor sí pero no lo sé
174. E: @de acuerdo(.) tus hijos practican algún deporte: alguna actividad/
175. C: el mayor no(.) porque no quiere y el mediano va aquí a básquet
176. E: sabes cómo se realiza el entrenamiento/
177. C: la verdad es que no(.) no lo sé
178. E: quien es el entrenador o entrenadora/
179. C: pues la verdad que no lo sé

180. E: bueno:: no es nada: viene aquí:(.) las vacaciones donde las pasáis/
 181. C: pues depende del año(.) este año nos vamos a suiza: pero vamos con familias mallorquina::s con el de manacor o sea que hablaran manacorí y el resto a:
 182. E: o sea que el tema lingüístico mitad y mitad(.) influenciaron los abuelos paternos o maternos en la educación de los niños/
 183. C: en la educación lingüística/
 184. E: bueno: sí en general o fue peso vuestro/
 185. C: fue peso nuestro
 186. E: tuvisteis ayuda externa/
 187. C: teníamos una persona que venía por la tarde y es boliviana o sea que hablaba en castellano(.) ella nos ayuda con el cuidado de los niños y: está hasta las nueve de la noche
 188. E: habéis tenido algún problema por ser una pareja lingüísticamente mixta/
 189. C: no(.) ninguno(.) nunca
 190. E: qué haces cuando alguien se dirige a ti en catalán/ por la calle: o donde sea
 191. C: bueno(.) si entiendo le contesto en castellano porque no me siento cómoda hablando en mallorquín y si no le entiendo le pido que por favor me hable en castellano(.) nunca he tenido ningún problema o sea que: :
 192. E: te sientes un poco mallorquina/
 193. C: no(.) es que yo me siento muy riojana(.) es muy difícil que me llegue a sentir mallorquina
 194. E: y después de riojana/
 195. C: bueno:: no sé(.) pues española(.) no/
 196. E: bueno no sé tú:
 197. C: sí(.) pues después de riojana(.) española
 198. E: vale vale(.) tu marido como se siente/
 199. C: mallorquín (fa cara de disconformitat)
 200. E: @por qué haces así/@
 201. C: bueno: porque tiene los rasgos muy muy marcados
 202. E: por desgracia/
 203. C: es que es muy radical en muchas cosas(.) es muy mallorquín
 204. E: es muy mallorquín@/
 205. C: sí@
 206. E: @pero a ver(.) explícame:
 207. C: bueno yo realmente no quería haber venido yo vine por qué me tenía que venir
 208. E: vale(.) vale
 209. C: yo estaba muy bien donde estaba(.) también lo estoy aquí(.) no digo que esté mal pero no tenía la necesidad de venir y entonces:: bueno(.) cambia un poco porque si ya vienes y es un paso para ti que querías dar o es un paso porque crees que debes hacerlo: :
 210. E: ya(.) ya te entiendo(.) pero cuando dices muy mallorquín muy mallorquín en qué sentido lo dices/ en que crees que es radical tu marido/
 211. C: tú eres mallorquina@/
 212. E: @no:: bueno yo soy mezclada(.) mi padre es mallorquín y mi madre es catalana(.) o sea que estoy:: además no te preocupes(.) eh/ di tranquilamente

213. C: no en el sentido de acogida: no sé(.) son cerrados(.) son cerrados(.) sí(.) sí(.) yo lo vi cerrado
214. E: bueno se enamoró de ti(.) no/@
215. C: sí@ si y yo de él(.) yo también tengo mis cosas@ y él tiene sus cosas
216. E: @de acuerdo
217. C: pero yo no tengo nada en contra de les mallorquines
218. E: no te preocupes
219. C: no pero mira que he dado vueltas XXX es distinto irte de estudiante:: que se juntan cien personas que no es lo mismo cuando llegas aquí con treinta y pico(.) yo sé que no es lo mismo que si me hubiera ido con esas condiciones a otro sitio XXX
220. E: las condiciones so::n
221. C: que a lo mejor también son mis condiciones de vida pero es lo que más me ha costado
222. E: te entiendo perfectamente(.) como crees que nos ve la gente de afuera/
223. C: no: bien bien la opinión de los mallorquines es buena
224. E: tú crees que hay mucha gente de afuera(.) aquí en Mallorca/
225. C: yo pensaba que había más antes de venir pero no sé si es por el círculo donde me he desenvuelto o esto:: pero hay muchos mallorquines
226. E: tienes la sensación que se habla mucho mallorquín/
227. C: sí(.) mucho
228. E: más que castellano/
229. C: se habla por lo menos en el entorno en que yo me muevo todo
230. E: tu vives en Calvià/
231. C: no yo vivo en Sa Teulera
232. E: ah/ yo también
233. C: ah sí(.) tu también/@
234. E: sí@
235. C: y dónde vives/@
236. E: yo en XXX
237. C: no(.) yo vivo en el Camino de Génova(.) los pisos que hay por Son Dureta: o sea es(.) las Islas Baleares la rotonda y hacia Vía de Cintura
238. E: ah/ sí(.) vale
239. C: pues somos vecinas
240. E: sí(.) pues vaya@ que casualidad
241. C: pues sí
242. E: podíamos haber quedado en el Mercadona@
243. C: o tomando un café@ tranquilamente
244. E: oye: crees que se tendría que potenciar un poco más la lengua catalana o::
245. C: yo creo que se potencia en exceso@
246. E: en exceso@/
247. C: sí(.) bueno::
248. E: di di tu tranquila
249. C: yo creo que es bueno y que hay que conservarla y encantada que mis hijos la hablen pero sin llegar a:: cosas que parecen que es la única lengua y no es verdad(.) yo creo que no hay que potenciarla más de lo que está potenciada(.) sinceramente
250. E: crees que es excesivo/

251. C: creo::sí(.) por ejemplo que en las escuelas hablen el cincuenta por ciento: pues yo no estoy de acuerdo con eso(.) porque el castellano también es muy importante y el inglés también es muy importante y no creo que el catalán sea más importante que cualquiera de las otras dos
252. E: de acuerdo(.) y cómo ves el futuro de la lengua catalana
253. C: yo creo que sí que va a durar(.) sí(.) porque sí que está arraigada y por lo menos en el entorno que me desenvuelvo XXX una hora y media de reunión y en catalán
254. E: no lo ves en peligro de desaparecer como hay gente que: :
255. C: que va(.) yo creo que no(.) que no va a desaparecer(.) no
256. E: vale(.) tus hijos como crees que se sienten/ así como su padre o: :
257. C: bueno(.) mi hijo mayor es muy gracioso porque él se siente burgalés@@ y en realidad nació ahí por casualidad(.) en ese momento estábamos trabajando ahí y al trabajar en un hospital tienes tus ventajas y no me apetecía ir a dar a luz a Logroño y él se siente burgalés(.) dice que es de Burgo:s(.) a mi me hace gracia porque yo le digo tu eres medio mallorquinito y medio riojanito@ yo intento también porque a mi me da pena que pierdan mi cultura y mi: la parte riojana que ellos tienen(.) no/ y el mayor se siente de Burgos y ya me dirás porqué@
258. E: mira porque nació allí@
259. C: yo creo que esto a la larga cambiará(.) ahora tiene seis años(.) **incluso él pronuncia mal la erre y vino un niño y se rió de él y él dijo(:) "es que yo soy de Burgos y por eso hablo así"@ pero bueno: Joan** se siente mallorquín y la pequeña no lo sé
260. E: bueno: pues yo creo que no me dejo nada:: ah/ bueno(.) cuando actualmente hablamos de inmigrantes en quien piensas/
261. C: yo cuando me hablan de inmigrante yo pienso en gente fuera de España(.) los forasteros que se dice aquí en Mallorca
262. E: tú te sientes forastera/
263. C: no(.) además es una palabra que me parece horrorosa
264. E: bueno(.) pues gracias ya está
265. C: bueno aunque no lo parezca estoy contenta@

(No queda enregistrat, però quan hem acabat m'ha estat explicant que havia tingut una discussió amb el seu marit. Supòs per justificar la darrera frase i alguna altra intervenció).

Població: Campos
Codi: MP03
Durada: 34 minuts i 67 segons
Sexe: dona

1. **E: no t'he demanat es teu nom**
2. M: Magdalena
3. E: jo Sílvia(.) bé Magdalena(.) començaríem una miqueta pels orígens
4. M: mhm:
5. **E: i m'agradaria saber els teus orígens i els de:**
6. M: mum pare i mu mare/
7. E: sí
8. M: **bueno**(.) jo vaig néixer a Campos de tota sa vida(.) ma mare és de Campos de tota sa vida(.) mun pare és de Santanyí lo que després van posar un negoci i van venir a viure a Campos(.) jo tenc un llinatge **d'aquests que un temps es deien xuetes: Pomar@**(.) **no sé si té res a veure** o no(.) vull dir(.) ma mare és Ballester de llinatge i sempre hem xerrat es mallorquí
9. E: i els orígens des teu homo/
10. M: es meu homo és de **León** i son pare i sa mare són d'allà(.) de **León**
11. E: son pare i sa mare:
12. M: sí(.) són vius(.) són a **León**
13. E: teniu contacte/
14. M: sí(.) sí
15. E: amb sos nins també/
16. M: sí(.) sí(.) vull dir@ **pues@** es meu homo té un padrí(.) no/ que és es germà de sa meva sogra(.) ell i sa seva dona són es **padrinos**(.) que diguem i vénen tres o quatre mesos a estar aquí diguem
17. **E: d'acord**
18. **M: i es meus sogres també vénen dos pics a s'any i noltros hi anam i tenim contacte**(.) vaja
19. **E: d'acord**(.) **tens germans**/
20. M: jo no(.) som pubilla
21. E: i es teu homo/
22. M: sí(.) són cinc(.) amb ell són cinc
23. E: també teniu contacte/
24. M: sí(.) jo tenc una cunyada que ara han vengut per Nadal(.) com que noltros no vam anar per pasqua i ara tornen a venir vint dies en **s'estiu**(.) **cada estiu vénen**(.) **aquests són es que vénen més i els altres vénen molt però no tant com aquests**
25. E: pel que fa als vostres amics(.) teniu amics comuns es teu homo i tu/
26. M: sí(.) **bueno**(.) sí(.) es meu homo quan va venir a Campos va conèixe: r bé(.) es primers que va conèixer va ser@ un temps era es **novio d'una amiga meva es varen conèixer els amics comuns que jo tenia**(.) els seus amics de **León** en tenim de quan ell estava a **León** i els veim i això
27. E: o sigui(.) que vosaltres **vos vareu conèixer a través d'un amic**/ o com va ser això/

28. M: sí(.) ell va venir@ ell va ser destinat a Campos i va venir an es corté de sa guàrdia civil de Campos i jo tenia una amiga que són pare era guàrdia i vivia an es corté(.) i a part hi havia es **novio d'una amiga meva** que coneixia molt un guàrdia i anava per allà i entre aqueixa amiga i es **novio de s'amiga el vaig conèixer a ell**
29. E: ah: i quan vos vareu conèixer en quina llengua/
30. M: en castellà(.) ell xerrava en castellà(.) feia molt poc que havia vingut(.) sí
31. E: i tu a ell/
32. M: jo amb ell en castellà(.) no entenia es mallorquí(.)ell feia quan **mos vàrem conèixer sis mesos que havia arribat de s'acadèmia i havia estat a Huesca(.)** no@ ara no me'n record(.) per es sud d'Espanya(.) i va venir de s'acadèmia i es primer **destino** que li varen donar va ser a Campos
33. E: ahá(.) i llavors així(.) quan sortiu amb els amics(.) com vos relacionau/
34. M: en mallorquí(.) **bueno**(.) no
35. E: abans/
36. M: primer li xerràvem en castellà però **claro** sent un poble és un nucli molt tancat(.) per exemple(.) jo si m'he de dirigir a sa meva fillola(.) a un amic o això ja és que me sent com a ridícula(.) **claro**(.) i jo per exemple si me dirigia a una amiga quan estèiem en comú **pues** jo xerrava es mallorquí i així ell poc a poc el devé entendre perquè molt aviat el va aprendre
37. E: i ara tu dius que hi ha hagut un canvi/
38. M: ja fa molt
39. E: ja fa molt/ quan/ saps quan es va produir aquest canvi de llengua/ per quin motiu va ser/
40. M: no ho sé(.) ell també@ ell feia feina an es corté de sa guàrdia civil i **claro** esteia a intervenció d'armes i feia molt de portes(.) i anava molta gent a arreplegar denúncies i **claro**(.) a Campos hi ha molta gent major que no sap xerrar es castellà(.) i ja li xerraven en mallorquí(.) noltros i jo i es meus amics(.) sa meva família(.) va conèixer sa meva família i li xerrava es mallorquí i el va entendre(.) no puc dir exactament quan però jo record quan mos vàrem casar que feia sis anys que anàvem junts i ja xerrava es mallorquí
41. E: i ja xerrava es mallorquí/ i ell t'ha dit mai per què va fer aquest canvi/ no n'heu parlat mai d'això/
42. M: no(.) l'únic que: **claro** quan un amic tot és amb aquella llengua(.) arriba que per inerci(.) si la sap(.) **pues** ell la va començar a xerrar
43. E: no va sorprendre a ningú aquest canvi des teu homo/ què(.) que nom per cert/
44. M: **Chiqui**(.) Francesc però tothom li diu **Chiqui**
45. E: i abans de començar a enregistrar has dit un mallorquí: @
46. M: bo(.) un mallorquí@ noltros sent campaners(.) es campaners **tenim un accent molt peculiar**(.) no/ i s'accent(.) si el sents xerrar no diràs que és campaner de tota sa vida: pentura hi ha un poc de **deje**@ li surt qualche@
47. E: un **deje** un poc foraster o no se sap de quin cap poble és/ i tu ho notes perquè ets campanera@
48. M: bo/ no t'ho sé dir(.) és que jo ho tenc tan familiaritzat així com xerra:: ell xerra molt ràpid(.) un poc peculiar(.) no sé com dir-te(.) no és es meu campaner perquè jo sóc molt campanera així com xerr però vaja@ jo

crec que molta gent si no ho sabés diria: un poc més de ciutat(.) un poc més fi que jo

49. E: d'acord

50. M: saps/@

51. E: @

52. M: m'entens/ no és d'aquests que **xapurretgen** mallorquí(.) ses as(.) ses es no les fa tan obertes o tan tancades com noltros@ **claro** aquesta petita diferenci

53. E: ja(.) així ara ell se relaciona amb els vostres amics:

54. M: en mallorquí

55. E: sempre es relaciona en mallorquí/

56. M: sempre(.) i ell per exemple té un **Iphone**(.) que se diu això@ es **Whatsup** i tot lo dia escriu en mallorquí(.) i me demana(:) "com he d'escriure:: jo què sé/sumiar" i jo li dic so-mi-ar(.) saps/ coses per no fer faltes(.) perquè **claro** per ventura eh@ no domina molt bé a l'hora d'escriure es català però ho demana(.) i ho demana an es meu fill(:) "Jaume(.) com he d'escriure això/" per exemple(.) per es **Whatsup** sempre escriu en mallorquí

57. E: d'acord(.) i ell va fer un canvi de la guàrdia civil a:

58. M: sí(.) noltros quan mos vàrem casar ell va demanar excedència a la guàrdia civil i va anar a fer feina a s'empresa familiar

59. E: i ja va quedar/

60. M: sí(.) i ja va quedar

61. E: no té res a veure el canvi de la guàrdia civil a:

62. M: amb so xerrar/ no(.) quan realment va fer es canvi va ser abans de casar-mos quan va demanar s'excedència(.) però jo no te puc dir certament(.) però quan ja: però si no el xerrava un cent per cent: no el xerrava tant bé com ara(.) però l'entenia perfectament i ja el xerrava molt

63. E: però no és allò de dir(.) doncs ara que:

64. M: no(.) saps què passa/ que també ell quan feia feina amb sa guàrdia civil molts de pics se veia forçat a xerrar mallorquí(.) perquè ja te deia(.) hi anaven pagesos i feien s'intervenció d'armes i ell posava escopetes en regle i: igual que es meu padrí(.) no sabia xerrar es castellà(.) i ell amb aquests padrins crec que va ser quan va donar sa passa d'esforçar-se perquè l'entenguessin(.) an aquells padrins que anaven a fer s'intervenció d'armes(.) això sempre ho conta(.) ell

65. E: d'acord(.) i ara a ca vostra: aquí(.) sou quatre/

66. M: quatre

67. E: així: com vos vàreu conèixer ja m'ho has contat(.) com vos vàreu començar a relacionar també(.) bé(.) amb sos nins:: en quina llengua els parlau/

68. M: en mallorquí

69. E: ell també/

70. M: sí

71. E: des des primer moment/

72. M: **bueno**(.) no vull dir que segons en quins moments no vull dir que: **qualque pic**(.) jo que sé:(:) "**Jaime**(.) **ven**" o qualque expressió: encara li surt en castellà però normalment li xerra en mallorquí

73. E: quan s'enfada/ si és que s'enfada@

74. M: sí que s'enfada(.) és clar(.) mhm@ sí(.) a pics en castellà però a pics també en mallorquí

75. E: perquè a vegades tenim tendència a:@

76. M: sí
77. E: estem exaltats(.) a canviar de llengo
78. M: sí
79. E: ho has notat an això/
80. M: no(.) indistintament(.) ell normalment jo crec que ell ja pensa en mallorquí(.) saps què te dic/ així com jo **me'n don compte** que quan vaig a **León ja m'és molt més fàcil xerrar en castellà perquè claró(.)** quan vénen es tios de **León(.)** que ja t'he dit que vénen tres mesos a s'any(.) quan hi ha els tios xerram en castellà perquè **claró(.)** no **s'enteren(.)** i clar(.) de manetjar sa llengo **pues jo ara mateix me'n vaig a León** i tenc molt més facilitat de xerrar en castellà perquè **antes** havia de pensar en mallorquí(.) i traduïa(.) i feia unes construccions que a pics se'n reien de jo(.) molts de pics li deia: **cierra la puerta(.) apaga la luz(.)** coses que saps i@ ara així com jo he agafat més fluïdesa
81. E: d'acord(.) per tant tu creus que ell amb la llengua que se sent més còmode diríem: és amb les dues/
82. M: amb les dues(.) **hombre(.)** ell a l'hora d'escriure domina més es castellà que es mallorquí(.) vull dir(.) la seguretat ja t'ho deia(.) ara amb el **Whatsup** que tot lo dia(.) amb un parell d'amics que tenen i això(.) ho fa en català(.) però no el domina(.) així que com amb el castellà el domina(.) sí(.) jo què sé/ si és una cosa tot sol ell(.) si vol escriure una cosa i jo no hi som(.) l'escriu en castellà perquè no se sent segur per ell tot sol d'escriure-la en català
83. E: però ell quan parla(.) tu dius que de tant en tant li surt alguna paraula en castellà(.) però: no és d'aquelles persones que mescli llengües/
84. M: no
85. E: que parli un poquet en català(.) i un poquet en castellà@
86. M: no(.) el noranta-nou per cent xerra en català a una situació quotidiana i familiar(.) vull dir(.) just que n'hi hagi un amb(.) aquest amic que mos vàrem conèixer gràcies a ell(.) que son pare i sa mare(.) vull dir que ell va néixer a Campos però son pare i sa mare són de:: **bueno(.)** de fora(.) noltros dèiem forasters(.) an aquell temps deien forasters(.) saps/ i en berna(.) per exemple(.) ja li diuen Andrés(.) ja xerren en castellà(.) perquè ja se varen conèixer que xerraven en castellà i quan se dirigeixen sempre xerren en castellà(.) amb determinades persones o pentura amb n'Isabel(.) una al·lota que fa feina a sa fàbrica que també son pare i sa mare són castellans(.) també amb n'Isabel sempre xerra en castellà(.) saps/ que familiaritzes amb aquella persona(.) i aquella persona@ ho feim tots(.) amb persones determinades què te diré(.) com que la resta dels nostres amics xerren amb mallorquí(.) xerra amb mallorquí amb tots
87. E: d'acord(.) i amb sos nins/ no hem dit es noms/
88. M: un nom Jaume i s'altre Pere Antoni
89. E: i així estan inscrits/
90. M: sí(.) un Jaume i s'altre Pere Antoni
91. E: i ell va tenir algun problema/
92. M: cap
93. E: ja ho vau decidir conjuntament/
94. M: sí(.) sí(.) nom Jaume perquè quan vàrem tenir es primer vàrem decidir que si el primer era nin nombria el nom de mun pare i si era nina nombria el nom de sa mare(.) que sa mare nomia Maria Ester(.) i es segon seria de ca seva(.) i es meu sogre nomia **Pedro Antonio** i li vàrem posar

Pere Antoni(.) i sa meva sogra nomia Maria Ester però com que van ser dos nins::@

95. E: d'acord(.) i ara més a l'àmbit familiar: a ca vostra els nins i vosaltres mirau la televisió/ què feu per distreure-us/ si miren la televisió quins programes miren els nins/

96. M: els nins Disney Chanel o:: jo què sé(.) Neox o coses d'aqueixes

97. E: d'acord(.) revistes vosaltres en llegiu/ diaris/

98. M: diaris(.) s'Última Hora tenim a ca nostra(.) i revistes@ poques(.) i si he de llegir un llibre m'és igual(.) tant en mallorquí o::@ tampoc no llegesc gaire(.) i ell sí(.) llegeix molt i sol llegir en castellà(.) ha llegit qualche llibre en mallorquí però li costa més

99. E: d'acord(.) activitats de cap de setmana:: teniu::

100. M: sí(.) **bueno**:: ara per exemple enguany en Jaume ha jugat a futbol(.) fèiem cada cap de setmana anàvem an es partit corresponent(.) **després sempre mos solem juntar amb sos amics(.) en s'estiu solem sortir amb sa barca i en s'hivern normalment anam a foravila(.) un dia a ca un amic(.) un dia a ca s'altre@ feim una torrada a ca un(.) un dia a ca s'altre(.) coses així**

101. E: si haguessis de triar cinc amics que no fossin de família(.) cinc persones amb les que pensis que tenguís més relació tant tu com es teu homo: diries que tots són mallorquins/

102. M: sí(.) parlam en mallorquí

103. E: pertanyeu a alguna associació/

104. M: **jo pertenyesc a s'AMPA del Joan Veny i Clar**

105. E: però:: dic a nivell familiar algun grup excursionista/ alguna obra cultural/

106. M: no(.) **bueno(.) es meu homo pertany a un centre d'excursió s'Escapada(.) és un grup(.) bé(.) bueno@ s'escapada és una tenda de bicicletes i fan sortides amb bicicletes i això**

107. E: d'acord(.) pel que fa als nins i crec que ja ho hem comentat(.) xerrau tots dos en mallorquí(.) i de petits us vàreu fer un plantejament d'un li parlarà en català i l'altre en castellà/

108. M: no(.) no(.) així com mos surt i normalment mos surt en mallorquí(.) i ja te dic(.) si sa famili normalment te puc dir que cada quatre mesos a s'any tenim famili de León i durant aquests quatre mesos si jo m'he de referir an en Jaume no li diré **Jaime ponte los zapatos(.)** Jaume **posa't ses sabates(.)** però a nivell de taula:: **claro(.)** xerram es castellà perquè ells **s'enterin**

109. E: i la família paterna/ els nins els hi deuen xerrar en castellà

110. M: sí

111. E: van patir una mica de dir: aquests nins no ens parlaran/ no ens entendran/

112. M: sí(.) els meus sogres són graciosos perquè diuen(:) "**parece mentira lo listos que son porque siempre nos han entendido**" me diuen(.) perquè ells passaven pena de que els nins no els hi sabessin xerrar

113. E: sol passar

114. M: l'entenen i el xerren(.) segons quines paraules no els hi surten perquè me diuen(:) "mamà(.) com se diu això/" però vaja(.) vaja(.) sí(.) no tenen cap problema

115. E: la parlen amb comoditat totes dues/

116. M: **bueno(.)** xerren més bé es mallorquí(.) en castellà algunes paraules no les dominen però **bueno(.)** no tenen problema

117. E: quina creus que seran la que faran servir més quan siguin grans/
 118. M: jo supòs que faran servir més es mallorquí perquè estan escolaritzats a una escola que és en mallorquí
 119. E: quina és/
 120. M: Joan Veny i Clar(.) i vull dir(.) va ser una de les primeres escoles de Mallorca que va implantar sa llengua catalana(.) vull dir com a norma(.) se moven més amb sa llengua que no en sa castellana
 121. E: **d'acord(.) dels dos nins el segon és el que va a infantil(.) en Pere Antoni i va a tercer d'infantil(.) per algun motiu vas triar aquesta escola/**
 122. M: a Campos hi ha dues escoles(.) sa privada i sa pública(.) jo en aquell moment feia feina a un banc i l'horari era de vuit a tres i perquè mu mare no hagués d'anar-hi de les nou a les dotze i de les tres a les cinc(.) per comoditat(.) primer per horari vaig triar aquesta escola i després: també: **no ho sé/ m'estira un poc(.) no sé per què però m'estira un poc dur** es nins an aquesta escola
 123. E: **d'acord(.) t'agrada/**
 124. M: sí
 125. E: per quin motiu/
 126. M: **bé(.) jo també he tengut molta relació amb s'escola perquè em vaig ficar a s'AMPA(.) estic dins es Consell Escolar i també l'he viscuda com a molt i sí(.) m'agrada molt**
 127. E: però per algun motiu en especial/
 128. M: **no ho sé(.) vull dir@ m'agrada molt perquè és un poc sa meva vida ara(.) hi estic molt implicada(.) l'estim molt i m'agrada**
 129. E: i veus que funciona i:
 130. M: home: com tot(.) té mancances(.) té les seves coses(.) però sí(.) sí
 131. E: **amb els amics(.) a l'escola quina llengua parla en Pere Antoni/**
 132. M: en Pere Antoni xerra es mallorquí(.) **lo** que passa que hi ha molts de nins nouvinguts que xerren es castellà(.) que **claro(.)** sa mestra sempre xerra es mallorquí
 133. E: i ell xerra en castellà amb aquests nins/
 134. M: no(.) ell xerra sempre en mallorquí
 135. E: amb aquests nins que són nouvinguts/
 136. M: també
 137. E: al pati també/
 138. M: **sí(.) n'hi ha un que nom Sergio** que és castellà i ell sempre em diu(:) **"aquest Sergio sempre xerra amb estranger"** i jo li dic **no és estranger** Pere(.) és castellà(.) saps/ perquè ell encara no sap definir si és castellà o estranger(.) perquè quan vol dir castellà(.) diu així com xerren es padrins de **León(.)** no defineix exactament com se defineix sa llengua(.) i **troba que en Sergio xerra s'estranger@**
 139. E: i a infantil fan castellà/
 140. M: crec que no(.) no no
 141. E: ni una hora
 142. M: **no(.) crec que no(.) no t'ho puc dir amb seguretat** però crec que no(.) quan tenim sa relació que mos donen(.) te les puc mostrar de totes formes ses notes(.) no ha res que se refereixi an es castellà (sona un timbre)
 143. E: **d'acord(.) els teus fills fan alguna activitat/ m'has dit futbol:**
 144. M: sí(.) no(.) fan moltes(.) en Jaume fa música(.) solfeig(.) piano fa quatre anys i fa guitarra elèctrica(.) després fa anglès(.) fa futbol(.) fa

equitació i enguany res pus(.) els altres anys havia fet tennis i **kárate**(.) però ja no teníem temps

145. E: @i ho crec

146. M: i en Pere Antoni va començar judo(.) que el va deixar perquè era un nin molt actiu i això de la disciplina li va costar i ho va deixar i ara fa patinatge i equitació

147. E: i en quina llengua/ (s'interromp l'enregistrament. Arribada d'una visita)

148. M: quan va arribar a Mallorca es corté(.) molt antic i això(.) i varen llogar un pis an es meu carrer i també mos vàrem conèixer per mos des ca(.) en Bruix(.) i es jove que està amb ell(.) que tots dos van sortit de **s'academi està casat amb una al·loteta de Campos i sempre xerra es castellà**(.) i dissabte vam anar a sa comunió de sa seva nina i sempre xerra **en castellà i també l'han destinat a Palma**(.) i ha viscut a Palma(.) i l'entén igual que en **Chiqui** o més bé si vols que te digui(.) però:: es dia de sa comunió des seu fill mos vàrem seure amb sa famili d'ell i **claro**(.) quan ell se referia i jo(.) i sa família d'ell li deia(:) "**pero tú de dónde eres**/" li deia la família d'ell que és de **Huesca**(:) "**yo soy de León**"(:) "**y hablas el mallorquí/Pedro no lo habla**"(.) se sorprenien de que en **Chiqui** hagués canviat sa llengua i s'altre no

149. E: clar(.) però s'altre que dius tu viu a Palma/

150. M: sí pero sa dona és de Campos(.) i tots es caps de setmana estan a Campos però xerren es castellà(.) sempre(.) mai els he sentit xerrar es mallorquí

151. E: bé(.) estàvem crec que per s'escola i me parlaves que es nin(.) en Sergio::

152. M: sí(.) d'en **Sergio**(.) que es meu diu que xerra s'estranger(.) són gent que vénen de Palma(.) son pare i sa mare xerren en castellà(.) a **s'escola xerra es mallorquí però sempre li surt es castellà i en Pere s'estranya** perquè de cara an ets altres tots(.) maldament els altres siguin:: **n'hi ha de marroquins**(.) sud-americanos i això(.) però tots entre ells xerren en mallorquí i aquest nin encara no ha canviat sa llengua

153. E: d'acord(.) creus que sortirà preparat/

154. M: de s'escola allà on va/

155. E: de ses dues llengües

156. M: ah/ preparat/ supòs que sí(.) perquè jo crec que sa més difícil és sa catalana(.) perquè jo(.) per exemple(.) tenc es cas(.) jo vaig anar aquí a sa concertada(.) en aquell temps **pues era castellà i feia s'assignatura de català**(.) després(.) quan vaig passar(.) jo vaig anar a s'institut Maria Antònia Salvà(.) quan vaig fer segon de BUP sí que van implantar es català com a llengua(.) i jo fins a COU vaig fer tot en català(.) i vull dir(.) crec que duc un bon nivell de català perquè vaig fer COU i selectivitat i no vaig tenir cap problema(.) i **después** vaig fer dret i tot va ser en castellà(.) vull dir@ i jo he perdut sa **seguritat en hora d'escriure en català**(.) jo no la tenc(.) si he de fer un escrit per enviar a qualche **puesto** jo dic que el me corregesquin(.) i quan feia COU no tenia cap dificultat fer-ho en català(.) **saps/ que s'hàbit d'escriure: jo vaig estudiar dret i vaig escriure s'ànima en castellà**(.) i és molt fàcil es castellà(.) jo ara an es dictat des nin quan preparam es dictat de català o de castellà(.) es de castellà: **claro**(.) **cama** és a(.) i en català fan més faltes(.) vull dir(.) crec que encara que no practiquin tant es castellà(.) com que és més fàcil(.) jo no he tengut cap problema: vull dir

157. E: quina llengua creus que és més útil per viure aquí(.) a Mallorca/
 158. M: ara(.) avui en dia(.) així com estan les coses es català(.) perquè per accedir a qualsevol lloc necessites es nivell c o lo que sigui(.) necessites realment dominar es català
 159. E: **d'acord(.) bé(.) es** padrins:: els veuen sovint an es padrins/
 160. M: es de **León**/
 161. E: sí
 162. M: els veuen sovint
 163. E: el que hem quedat abans
 164. M: sí(.) els veuen quinze dies(.) després noltros hi anam quinze **dies(.) una setmana(.) vull dir(.) pentura durant s'any els veuen quatre o cinc setmanes**
 165. E: hem quedat que ells passaven pena però que al final com que han **vist que els entenen perfectament: i els padrins d'aquí(.) són vius/**
 166. M: sí(.) xerren es mallorquí
 167. E: han influït en la seva educació o han estat de guardar-los: de:
 168. M: sí(.) han estat de guardar-los(.) però com que jo vaig demanar **l'excedència: vull dir(.) jo he estat molt amb ells(.) i mun pare i mu mare mai els han fet estudiar(.) mai els han dut a cap activitat(.) si jo me n'he d'anar a algun puesto** ells els duren a alguna activitat però: vull dir: som jo que:
 169. E: i tu(.) als teus sogres m'has dit que en llengua castellana(.) eh/
 170. M: en llengua castellana(.) sí(.) no saben es mallorquí(.) bé(.) es meu sogre ha fet teologia i sap molt de francès i moltes coses sí que les interpreta(.) saps/ però **claro**(.) no el xerra
 171. E: **d'acord**
 172. M: però quan ve aquí(.) jo què sé(.) tenc sa història de Campos que **està escrita en mallorquí i a vegades l'agafa(.) i la llegeix i claro**(.) per llegir(.) pel francès(.) moltes coses les agafa
 173. E: i els teus pares en quina llengua parlen an es teu homo/
 174. M: amb mallorquí
 175. E: amb mallorquí/ no des del principi(.) o sí/
 176. M: no des del principi(.) des del principi tothom li xerrava es castellà **perquè: és que no l'entenia(.) però claro**(.) si dinàvem perquè ell(.) amb molt poc temps d'anar plegats ja va venir a ca nostra(.) si mos havíem de referir a ell pentura mos referíem en castellà(.) però si m'havia de referir a mu mare és que a mi no me surt xerrar-li en castellà(.) me referia en mallorquí(.) i **claro**(.) molt aviat(.) no te sé dir exactament quan(.) però sí
 177. E: i ell va fer el canvi(.) així/
 178. M: sí(.) va fer es canvi
 179. E: i els teus pares també/
 180. M: sí(.) els meus pares també(.) clar(.) com que aviat el va entendre doncs ja no giraven sa llengo
 181. E: **d'acord(.) vau tenir algun problema per ser una parella** lingüísticament mixta/
 182. M: no
 183. E: i tu per sortir amb un guàrdia civil/
 184. M: no(.) quan vaig començar a sortir amb ell mum pare va tenir un problema que els guàrdia civils els havien de destinar fora(.) i jo som **pubilla**(.) i jo li vaig dir a mum pare(.) si ell m'estima quedarà aquí(.) i mum pare s'ho va creure i no en vàrem xerrar pus mai(.) i tot d'una va dir

rient(:) "idò que véngui a sopar(.) si ha de quedar aquí(.) que quedi" i jo dic
rient: que no se'n vagi

185. E: d'acord@ i tu(.) per exemple(.) quan algú se t'adreça en castellà(.)
en quina llengua contestes/

186. M: en castellà

187. E: i es teu homo(.) pel que hem parlat abans(.) també/

188. M: també(.) hombre(.) si veig que s'adrecen en castellà i ja veig que
té s'accento mallorquí(.) li podem xerrar en mallorquí(.) saps/ perquè se
nota tot d'una(.) si vas una tenda i te diu **qué quieres**/ i tu veus que sa
dependenta xerra tant bé com tu jo a vegades dic "una falda"(.). saps/

189. E: d'acord(.) creus que el fet de parlar mallorquí o català fa que un se
senti més mallorquí o: no té res a veure/ pots parlar castellà i sentir-te
mallorquí també/

190. M: no sé què t'he de dir jo(.) jo és que an es meu cas me sent molt
mallorquina(.) perquè jo he nascut aquí i m'identific aquí(.) vull dir: en es
cas des meu ho:mo ell diu que no és d'enlloc perquè quan se'n va allà li
diuen que és mallorquí(.) perquè ja no té s'accent de **León**(.) té un castellà
molt(.) molt(.) molt castellà(.) i **claro**(.) li noten s'accent(.) i quan és aquí
tampoc li diuen que és mallorquí perquè tampoc té s'accent(.) i ell diu(:)
"yo no soy de ningún sitio"

191. E: ell què se sent/

192. M: ell ja fa més anys que viu a Mallorca que a **León**(.) ell se'n va
anar amb setze anys ja du més temps a Mallorca que no a la seva terra(.) i
ell sempre diu que: jo què sé(.) que si mos separàssim ell no se'n niria
d'aquí(.) que ell se sent d'aquí(.) que els seus amics són d'aquí

193. E: però ell: diguéssim: què diria si ara li féssim triar(.) jo què sé(.) li
féssim la pregunta: tu com et sents/

194. M: ell diria **leonés**

195. E: abans que espanyol/ o mallorquí/ o europeu/

196. M: si a ell li diguessin d'on ets ell diria de Lleó(.) però si li diguessin
on vol viure(.) a Mallorca

197. E: i si li demanassin com et sents/

198. M: és que no ho sé

199. E: i tu què diries/

200. M: com se sent ell o com me sent jo/

201. E: com se sent ell i com te sents tu

202. M: **hombre**(.) és que saps què passa/ que hi ha un hàndicap(.) ara
t'explicaré una cosa(.) aqueix amic que jo te dic que és molt amic seu(.)
claro sa gent que venia un temps de sa península eren es forasters i un dia
li va dir an es meu homo: **"yo soy un forastero"**(.) perquè he nascut aquí

203. E: com/ com/

204. M: n'**Andrés**(.) sempre ho cont(.) jo sóc un foraster malgrat hagi
nascut aquí perquè mun pare i mu mare són nascuts fora(.) y tu(.) ja que
has vengut de fora ets un puta foraster(.) i un dia(.) va venir es meu sogre
i sopàvem tots plegats i li va dir(.) **papá te explico: éste es un forastero
porque ha nacido aquí(.) yo soy un puto forastero porque he venido
de fuera y tú(.) como vienes de visita(.) eres un puto forastero de
mierda**@@@

205. E: @@@@

206. M: saps/ no va voler quedar darrera(.) va voler ser un poc més que
son pare

207. E: és bona aquesta(.) eh/

208. M: perquè s'altre sempre deia: jo he nascut aquí de tota sa vida i sempre(.) això a Campos és vere(.) ara tenim molta gent que ha vingut de molts de lloc i ja no sabem(.) però:: un temps(.) hi havia aqueixes catorze famílies que havien vingut d'Almeria(.) de **Pozo Blanco**(.) de no sé on(.) que eren es forasters de Campos(.) saps/ **claro**(.) i aquell al·lot sempre **s'havia identificat com a foraster**(.) i aquell era foraster però tu un poc més que jo(.) i tu(.) com li va dir a son pare(.) **un puto** foraster de merda
209. E: i tu com te sents/
210. M: jo/ mallorquina(.) sí
211. E: **d'acord**(.) i **campanera**
212. M: i campanera més que de res
213. E: i més que mallorquina/
214. M: sí
215. E: i espanyola/
216. M: **bueno**(.) sí som espanyola perquè he estudiat dret i tenc molt clar que Mallorca pertaneix a Espanya(.) però vaja(.) tampoc no aniré amb sa bandera espanyola por **ahí**
217. E: **quan actualment parlem d'immigrants**(.) en qui penses/
218. M: **amb un: és que jo realment no sé si és per mor d'això des meu** homo que **claro**(.) es campaners un temps: ara **tenim molts d'immigrants** però fins fa un temps només hem tengut forasters(.) pens: vull dir(.) per jo és tan: a Campos: Campos ha sofert fa vuit o nou anys no màxim ha sofert una remodelació que no teníem(.) fa un temps a Campos sortíem an es carrer(.) maldament no coneguessis sabies que aquest era de Campos(.) o de can no sé qui(.) visualment coneixies tothom(.) si et passetjaves podies dir: aquesta al·lota no és de Campos(.) però ara no ho podem dir(.) ara hi ha tanta gent que hem perdut un poc sa nostra identitat(.) i quan és un **immigrant tant m'és si és del marroc**(.) **del senegal**(.) o **si és un nouvingut** de ciutat(.) és que mos han **invadit** igualment(.) saps què te dic/ mos han **fet perdre la nostra identitat com a poble**(.) un poc així(.) no sé si m'he explicat però: @
219. E: **@t'has explicat perfectament**(.) jo crec que ha quedat molt clar(.) escolta(.) quins creus que és el futur de la llengua catalana/ com ho veus/
220. M: jo crec que si seguim amb aqueixa línia(.) **pues** crec que es nostros nins futurs(.)així com a jo **sí que me costa per lo que t'he dit**(.) pentura(.) dominar molt bé sa llengua catalana(.) ells no tendran cap pega si seguim: anirà avançant
221. E: no creus que hi hagi un perill de substitució/
222. M: jo crec que no
223. E: **d'acord**(.) **idò ja està**
224. M: jo si me deixen xerrar ja me va bé@

Població: Palma
Codi: MC04
Durada: 21 minuts i 36 segons
Sexe: dona

1. E: bé(.) es teu nom és Cristina i duus els teus fills aquí(.) a Madre Alberta(.) quants en tens/
2. M: dos
3. E: què nomen/
4. M: Gustavo(.) de cinc anys(.) i Neus que en té nou i va a quart(.) i en **Gustavo va a tercer d'infantil**
5. E: **bé(.) començam per tu(.) d'on ets/**
6. M: de Palma
7. E: i sa teva famili/
8. M: també
9. E: tens germans/
10. M: sí(.) dues germanes(.) una més gran i una més petita
11. E: i sempre heu parlat mallorquí entre voltros/
12. M: sí(.) sempre
13. E: perquè també són de Palma els teus pares(.) i amb sos germans també parles mallorquí/
14. M: sí(.) sempre
15. E: es teu homo/
16. M: és asturià
17. E: esteis casats/
18. M: sí
19. E: i sa seva famili:
20. M: **d'Astúries**
21. E: i com vos vàreu conèixer/
22. M: son pare és militar i el varen destinar aquí(.) i bé(.) aquí mos vàrem conèixer
23. E: i com vau començar sa relació: vosaltres/ en quina llengua/
24. M: en castellà
25. E: i es mantén encara/
26. M: sí(.) se mantén
27. E: i tu amb els teus sogres/
28. M: sí(.) en castellà també
29. E: i amb sos nins com ho heu fet/
30. M: bé(.) jo els hi xerr amb mallorquí i ells me contesten en mallorquí(.) i es meu homo els hi xerra en castellà i li contesten en castellà
31. E: i és una cosa que vau decidir vosaltres/
32. M: no(.) va sorgir així(.) jo tenia clar que an es meu fills els hi volia **xerrar en mallorquí(.) i es meu homo(.) clar(.) el mallorquí l'entén** perfectament i el podria xerrar si volgués(.) però no li surt(.) i bé(.) així natural(.) no va ser un pacte
33. E: **no va ser una decisió de dir: ho farem d'aquesta manera**
34. M: no(.) no(.) va sorgir així
35. E: i amb sos padrins materns/
36. M: xerren amb mallorquí
37. E: i amb els paterns/

38. M: en castellà
39. E: i amb els amics/ teniu amics comuns/
40. M: sí
41. E: i llavors: com us relacioneu lingüísticament/
42. M: bé(.) jo si són mallorquins sempre intent xerrar mallorquí perquè:
bé(.) me trob més còmoda(.) però bé(.) t'adaptes(.) si són castellanoparlants **lis** xerr es castellà(.) clar
43. E: **però: si per exemple sou un grup d'amics(.) sou catalanoparlants(.) quan s'han d'adreçar an es teu homo/**
44. M: li xerren en castellà
45. E: i tu(.) per exemple(.) quan són amics seus/ si són castellanoparlants en quina llengua els parles/
46. M: bé(.) si són mallorquins: en mallorquí(.) i si són castellanoparlants(.) en castellà
47. E: **d'acord(.) sou de Palma/ d'on concretament/**
48. M: què vols saber(.) es carrer/
49. E: no(.) es barri
50. M: pes centre
51. E: tu ja vas néixer al centre de Palma/
52. M: sí
53. E: **d'acord(.) es teu homo de què fa feina/**
54. M: **es meu homo duu (se sent cridar nins) la secció de qualitat d'una** empresa de mun pare
55. E: **i tu m'has dit a ca teva/**
56. M: bé(.) no(.) an es restaurant Skalop
57. E: **ah/ sí(.) ho vaig veure a s'adreça**
58. M: sí(.) és de sa nostra família(.) és de mun pare i mu mare i ses tres germanes feim feina allà
59. E: **ah/ d'acord(.) i amb sos** companys/ en quina llengua et relaciones/
60. M: com que faig feina amb ses meves germanes: idò en mallorquí(.)
después: sí n'hi ha dues més mallorquines i dues més castellanoparlants i **bueno**(.) xerr castellà amb ses que xerren castellà
61. E: i es teu homo xerra en català amb algú/
62. M: amb ningú
63. E: **t'ha dit per què/ perquè dius que l'entén**
64. M: **l'entén i el xerra(.) i el podria xerrar si volgués(.) però no(.) amb** ningú
65. E: per empegueiment/
66. M: sí (dubtosa)
67. E: **no t'ho ha dit mai/**
68. M: no(.) no està **còmodo**(.) li fa vergonya
69. E: **d'acord(.) així a casa sou quatre(.) com vos vàreu conèixer ja** m'ho has dit que ell va venir destinat aquí
70. M: **son pare(.) ell era veïnat de s'al·lot de sa meva germana i arran** d'això mos vàrem conèixer
71. E: **i quants d'anys fa que és aquí ell/**
72. M: ja fa bastants: vint i **pico** d'anys
73. E: vàreu començar a parlar en castellà(.) els mateixos amics: tu(.) per exemple(.) a ca teva quan has de deixar una nota an es teu homo o això(.) en quina llengua la deixes/
74. M: si és an es meu homo en castellà(.) ara(.) si li he de deixar per exemple a sa meva germana la deix en mallorquí

75. E: **d'acord(.) a ca vostra es nins per distreure's veuen la televisió:** veuen dibu:ixos teniu alguna cadena preferi: da
76. M: e:: **pues(.)** es nin sí veu dibuixos(.) veu dibuixos en castellà(.) i si veim noltros ses notícies les veim sempre en castellà
77. E: revistes/ vosaltres:
78. M: sempre en castellà.
79. E: de quins tipus/ de quina classe/
80. M: bé(.) diaris(.) Revistes en si molt poques(.) a **lo** millor(.) no sé/ sempre en castellà(.) però ja te dic(.) revistes poques
81. E: **activitats de cap de setmana(.) en teniu algunes d'aquelles que dius que són fixes/**
82. M: bé(.) noltros tenim una filla gimnasta i tot es caps de setmana(.) **bé(.) ara(.) dissabte l'hem de dur a s'entreno(.)** nam molt darrera sa nina(.) sa gimnasta(.) fa moltes hores(.) i res(.) amb sos amics intentam quedar i això(.) sa famili: però **vamos(.) fixo fixo només és s'entreno** de sa nina
83. E: si pensàssim en sis persones amb què us relacionau que no siguin de sa famili(.) en quina llengua creus que us relacionau més/ quina és la llengua amb les vostres amistats/
84. M: bé(.) jo en mallorquí(.) i es meu homo **casi** tot són mallorquins però ell xerra amb ells en castellà
85. E: es nins van aprendre amb facilitat a parlar/
86. M: sí
87. E: i això de parlar dues llengües els hi va costar/ van tenir més dificultats/
88. M: jo crec que no(.) jo trob que no
89. E: **d'acord(.) en quina llengua van començar a parlar/**
90. M: **no t'ho sé dir(.)** crec que en mallorquí perquè com sempre han estat molt de més temps amb jo i entre ells: de fet(.) xerren es mallorquí(.) **crec que en mallorquí(.) però no t'ho sé dir**
91. E: amb sos padrins materns/ han estat molt amb ells/
92. M: amb sos materns no(.) han estat més amb sos paterns
93. E: perquè clar(.) també viuen aquí(.) i: encara així(.) ells la primera llengua que van parlar va ser es mallorquí
94. M: sí(.) és que han estat gairebé sempre amb jo
95. E: **amb tu(.) d'acord(.) s'escola: ja hem dit quin curs fan: per què vas triar aquesta escola/**
96. M: **pues:** sa veritat és que va ser de casualitat(.) jo havia anat an es Lluís Vives i vaig tenir sa nina i la vaig apuntar an es Lluís Vives(.) però sa **meva germana petita va començar(:)** "mem(.) ara només en tens un(.) i es Lluís Vives és molt car(.) i hauràs de deixar-hi d'anar(.) si en tens un: mira **Madre Alberta" bé(.) influència de sa meva germana(.) i es darrer dia per entregar es papers els vaig entregar(.) va entrar i varen quedar(.) va ser gràcies a sa meva germana**
97. E: i estàs contenta/
98. M: molt molt(.) estic molt contenta
99. E: **en quina línia fan s'ensenyament/**
100. M: en castellà
101. E: per quin motiu/
102. M: **pues:** perquè trob que: e:: es castellà té més sortida(.) preferesc que **s'escriptura i tot això aprenguin millor es castellà(.) a nivell d'Espanya pues** té més sortida i: **bueno(.)** per això

103. E: ahà(.) va ser una cosa que vau decidir es teu homo i tu/
 104. M: sí
 105. E: és a dir(.) vau decidir la línea en castellà perquè té més sortides
 106. M: sí
 107. E: creus que això ha influenciat que ells parlin més castellà/
 108. M: no
 109. E: entre ells no hi ha hagut cap canvi en aquest sentit/
 110. M: no(.) cap
 111. E: de parlar/
 112. M: no
 113. E: **d'acord(.) i amb els amiguets d'ells a s'escola(.) en quina llengua parlen/**
 114. M: **pues:** e: més castellà
 115. E: més castellà(.) en canvi ells continuen xerrant es mallorquí
 116. M: sí
 117. E: creus que sortiran preparats en ses dues llengües/
 118. M: jo crec que sí
 119. E: malgrat que ells facin la línea en castellà/
 120. M: sí(.) sí
 121. E: quina creus que és la llengua més útil per viure aquí/
 122. M: **per viure aquí/ si dius aquí a nivell d'Espanya jo sempre he apoiat** molt es castellà(.) encara que jo estim molt es mallorquí i sempre intente:nt però crec que és més important es castellà
 123. E: té més sortides/
 124. M: sí
 125. E: **d'acord(.) ara m'havia oblidat una pregunta: ton pare i ta mare(.)** an es teu homo(.) en quina llengua li parlen/
 126. M: en castellà
 127. E: **en castellà(.) eh/ d'acord(.) heu tengut(.) quan ell va arribar o** això(.) i darrerament(.) alguna problema per ser una parella lingüísticament mixta/
 128. M: **no(.) cap n'hi un**
 129. E: **d'acord(.) ell com se sentia quan va arribar i com se sent al no ser d'aquí/**
 130. M: bé(.) ell també va arribar molt jovenet aquí(.) i se sent a ca seva
 131. E: Què en pensa ell dels mallorquins/
 132. M: **bueno(.) no::(.) està cómodo(.) ell sempre diu(:) "soy asturiano(.) soy asturiano"**
 133. E: ell se sent asturià/
 134. M: però: també: **vamos(.) no se n'aniria a viure a un altre lloc que no fos aquí(.) a més(.) mun pare sempre li diu(:) "foraster(.) foraster"** però bueno:
 135. ho fa en broma
 136. E: ell se sent **cómodo**
 137. M: sí
 138. E: però: què creus que en pensa dels mallorquins/
 139. M: què en pensa des mallorquins/ **pues(.) no sé(.) que som un poc tancats: però ja te dic(.) no sé(.) no sé què t'he de dir(.) que són molt seus(.) també noltros som una família un po::c un poc especial(.) mun pare és com a molt gallineta(.) de fet(.) tots vivim devora s'altre i:: no sé(.) això l'agobia un poc(.) però diria això(.) molt tancats(.) molt nostros
 140. E: i tu(.) tu què en penses des mallorquins/**

141. M: **pues**(.) e:: sí(.) jo també trob que som molt nostros(.) que mos grada: noltros viatjam i mos grada molt sortir però sempre tornar(.) saps/ noltros no mos agrada viure: tan tancats(.) tan tancants(.) noltros amb ses relacions personals a **lo** millor sí(.) noltros mos agrada(.) mun pare i mu mare són molt viatgers i sempre mos han: i mos grada conèixer(.) però sempre has de tornar aquí(.) a sa illeta
142. E: **d'acord**(.) escolta(.) i si a tu et demanassin què te sents/
143. M: què vol dir/ mallorquina/
144. E: què diries/
145. M: **hombre**(.) jo me sent mallorquina
146. E: Ahà(.) i alguna cosa més/
147. M: espanyola
148. E: i es teu homo(.) què diria/
149. M: ell se sent espanyol i asturià
150. E: però primer què diria/
151. M: primer ell diria espanyol(.) **antes** que asturià jo crec
152. E: i tu/
153. M: jo empat
154. E: **i es teus fills: què creus que se deven sentir/ t'ho han expressat mai/**
155. M: sí(.) més es nin amb so tema des futbol(.) a **lo** millor(.) el Mallorca(.) Espanya: no ho sé(.) no ho sé(.) encara no ho sé(.) sa nina jo crec que sí que ho té més clar
156. E: i què diria/
157. M: jo crec que sa nina diria mallorquina(.) es nin encara està un poc embuadet
158. E: escolta: i com veus la situació del mallorquí o del català aquí a les illes/ o en general/ com veus la cosa/
159. M: bé(.) ja te dic(.) jo som partidària des castellà(.) trob que sa nostra llengua: jo l'estim molt(.) de fet(.) ja te dic(.) la practic sempre que puc però trob que s'està llevant protagonisme an es castellà i té més sortida(.) i que esteim a Espanya(.) i que té més portes amb so castellà i que: això(.) es català(.) que tampoc m'agrada dir es català perquè jo som mallorquina i Catalunya per jo és una altra cosa(.) noltros som balears(.) i ja te dic(.) jo l'estim molt a sa meva llengua però(.) trob que té més sortides es castellà
160. E: ahà(.) i s'educació: com veus es tema de ses llengos/
161. M: **hombre**(.) està bé que s'aprenqui i estic contenta que s'aprenqui(.) lo que passa és que en detriment des castellà me pareix una aberració
162. E: però per exemple: això que diven des cinquanta i cinquanta per cent(.) tu(.) com ho veus/
163. M: **exagerat**(.) jo m'agradaria més que sapiguessin més anglès(.) a **lo** millor(.) que tant de català(.) perquè: és que: **ademés**(.) jo: és que: no m'hi sent jo(.) no som catalana jo
164. E: no(.) és que no ho ets catalana
165. M: per això(.) jo tant de català(.) català(.) **pues:**
166. E: i com ho arreglaries/
167. M: **pues** mira(.) jo tota sa vida vaig estudiar català com una assignatura més i sé escriure i sé anar per tot(.) el sé xerrar(.) **apoyaría** més s'**inglés**(.) el català com una llengua més(.) que ja te dic que ja me costa dir català però: perquè **ademés** és molt català(.) si fos més

mallorquí(.) més: hi ha paraules que jo no he sentit en sa meva vida(.) que els fan estudiar an es nins(.) que es meus fills xerren en mallorquí i me **diven(:)** "mami(.) això què és/" i jo no en tenc ni idea(.) saps/ coses que no mos sentim nostres/(.) **pues** això(.) jo **apoyaría s'inglés**(.) es castellà i es català o mallorquí com una assignatura més

168. E: **quan ara sents parlar d'immigrants(.) en qui penses/**

169. M: en qui pens/ **pues claro** jo amb estrangers

170. E: amb estrangers en general/

171. M: a **lo** millor amb sos africans(.) sud-americans: no ho sé(.) amb **sos dels països de l'est**

172. E: i què en penses d'aquesta situació/ penses que pot afectar an es mallorquí/

173. M: **pues no sé què t'he de dir(.) si podria afectar/ a lo** millor sí(.) però no sé: jo com que a ca meva: és que jo no tenc cap problema amb so mallorquí(.) sempre he pogut anar amb so mallorquí per tot no veig que se **deixi de xerrar perquè véngui gent(.) no(.) està bé que també l'aprenquin i** tot això(.) com una assignatura més però(.) no:

174. E: ja(.) però jo dic si aquesta gent que ve de fora pot influir en el futur perquè la darrera pregunta és com veus el futur del mallorquí aquí a les illes

175. M: si pot influir/ **hombre algo** segur que influeix(.) però no ho sé(.) jo **per mo:lt no sé què t'he de dir(.) potser sí que hi influencii**

176. E: i com veus el futur/ **així per les lleis que surten(.) per l'educació:** com veus el futur del mallorquí/

177. M: **jo: ses imposicions més a una cosa tant nostra: no m'agraden(.)** noltros sempre mos surt com una forma natural(.) i **haver-ho d'imposa::r** no ho sé/ joestic encantada des mallorquí i xerrar sempre que vull es mallorquí i amb sos meus fills i jo crec que ells: ja te dic(.) entre ells xerren es mallorquí(.) és una cosa molt nostra i jo crec que es mallorquí seguirà

178. E: **però tu(.) quan parles d'imposició(.) estàs pensant també amb so català/**

179. M: amb so català i amb sa gent que ve de fora que els hi fas: o noltros mateixos que mos fa: o també amb sos nostros fills(.) que els hi fan estudiar assignatures en català(.) que els imposen tant es català i resten importància an es castellà(.) **pues** no sé

180. E: però creus que desapareixerà es mallorquí/

181. M: **claro(.) hombre** sí(.) tant de català: es català distorsiona molt es mallorquí(.) sobretot si mos fan **emplear** paraules que no són ses nostres(.) jo crec que sí que es català perjudica an es mallorquí

182. E: **d'acord(.) idò ja està**

183. M: ja està/

184. E: idò ja està(.) beníssim(.) ja hem acabat

Població: Palma
Codi: MC05
Durada: 26 minuts i 34 segons
Sexe: dona

1. E: primero de todo me gustaría saber de dónde eres
2. M: yo soy de aquí
3. E: de Palma/
4. M: sí(.) de aquí(.) de Palma
5. E: tus padres/
6. M: mi padre de León(.) mi madre mallorquina
7. E: viven tus padres/
8. M: sí
9. E: tienes hermanos/
10. M: sí(.) una mayor que yo
11. E: y con ella hablas/
12. M: castellano siempre(.) con todos
13. E: castellano siempre(.) y tu marido me has dicho que era de Granada
14. M: ahà
15. E: y sus padres también vinieron para acá/
16. M: no(.) él vino cuando nos casamos(.) sus padres toda su familia vive en Granada
17. E: a ver(.) entonces os conocisteis en la carrera: : puede ser/
18. M: sí
19. E: a ver(.) me explicas un poco dónde estudiasteis: : /
20. M: en Córdoba(.) estudiamos los dos en Córdoba(.) nos conocimos allí y: : luego estuvimos unos años trabajando allí(.) él allí i yo aquí y cuando salió un trabajo estable nos vinimos aquí
21. E: pero tú estabas aquí/
22. M: sí: : yo siempre he estado aquí(.) cuando terminamos la carrera él se fue a su casa a Granada y yo me vine aquí(.) a la mía(.) y al primero al que le salió el trabajo estable fue a donde nos instalamos(.) y me salió a mí(.) así que: : vino para acá.
23. E: así que os casasteis aquí/
24. M: nos casamos en Granada y nos vinimos hacia aquí(.) fuimos a Granada a casarnos y vinimos para aquí(.) ya está
25. E: vale(.) dónde trabajáis ahora/
26. M: yo trabajo en una clínica veterinaria en Santa Ponça y él trabaja en Ibapsa(.) no sé si lo conoces(.) es un laboratorio que hay en Son Carrió y en una clínica veterinaria por las tardes(.) está pluriempleado
27. E: **vaja(.) déu n'hi do**
28. M: sí(.) una suerte@@
29. E: sí(.) mucha mucha(.) y entonces tú: : el mallorquín: : n con nadie/
30. M: no(.) con nadie(.) en mi casa: cuando mi abuela vivía(.) que vivía con nosotros(.) mi madre y mi abuela y toda la familia de mi madre cuando venían a casa(.) mallorquín(.) y: ella siempre entre ellas mallorquín(.) y automáticamente a nosotras nos giraban en castellano(.) de siempre(.) entonces yo lo sé hablar(.) lo he hablado(.) tengo el acento porque lo he escuchado toda mi vida pero siempre se dirigieron a nosotras en castellano(.)

entonces: s yo soy incapaz de hablarles a ellos en mallorquín porque no lo he hecho nunca

31. E: no te sale

32. M: no me sale(.) lo hablo(.) en el trabajo lo hablo no me queda otro remedio pero: no me sale: natural

33. E: con amigos/

34. M: castellano siempre

35. E: tenéis un grupo en común/

36. M: sí(.) bueno: yo tenía mis amigos aquí: y muchos mallorquines y entre ellos hablaban: bueno(.) también me hacían lo mismo(.) hablaban el mallorquín entre ellos y a mí me giraban en castellano(.) y con él/ pues lo mismo

37. E: él no ha tenido ningún problema/

38. M: no(.) de hecho en el trabajo nunca ha tenido pegas porque era: más que un requisito era un mérito(.) entonces él se apuntó a clases y se ha sacado el nivel b(.) ya tiene más nivel que yo(.) pero bueno: no lo habla(.) ha sido un examen(.) pero ningún problema

39. E: cuando vinisteis a Palma: a qué barrio vinisteis/

40. M: directamente aquí(.) a Son Xigala

41. E: con los compañeros de trabajo(.) e: me has dicho que a veces en el trabajo no te queda más remedio

42. E: con clientes

43. M: con los clientes

44. E: bueno(.) ellos(.) la gente(.) de verdad(.) hay que reconocer que enseguida los que vienen(.) si me escuchan hablar el castellano(.) aunque les cueste mucho(.) hacen por hablar en castellano(.) pero bueno(.) yo no le: s pongo en la tesitura(.) yo les hablo el mallorquín(.) la típica persona de campo: que saben mallorquín: sí(.) pero a los colegas no(.) con mis colegas no

45. M: que quieres decir con tus colegas no/

46. E: que mis colegas me hablan el castellano directamente sin yo decir nada(.) e: s como un instinto

47. M: con tu superior/

48. E: castellano

49. M: y con la gente que viene: con los clientes has dicho que la gran mayoría(.) que ellos mismos cuando te oyen hacen el cambio/

50. E: sí(.) bueno(.) pero ya procuro yo(.) si les veo mallorquines(.) hablarles en mallorquín(.) les gusta más

51. M: tú has notado que les gusta más/

52. E: sí les gusta más(.) si se enteran de que eres mallorquina parece que tienen más confianza contigo y ya se abren más y: la cosa cambia@

53. M: ahá

54. E: solo con los mallorquines(.) eh/@ si alguno: viene algún catalán que se nota que es de fuera ya no no es lo mismo

55. E: cómo que no es lo mismo/

56. M: no(.) no tiene esa@ yo lo veo con el mallorquín que por ejemplo tenemos mucha gente de Calvià: de por la zona tiene esa confianza(.) cuando se dan cuenta de que eres mallorquina y que hablas en mallorquín ya es como más casero(.) más de tú a tú(.) los que son de fuera vienen hablando en catalán@ les da igual(.) mucha gente te hablan el catalán sí o sí(.) no tienen esa familiaridad: o esa deferencia que pueden tener el mallorquín(.) me he dado cuenta

57. E: vale(.) de acuerdo(.) en casa:: en tu contexto familiar:: sois(.) tu marido(.) tú y tus hijos/
58. M: y mis dos hijos
59. E: ya me has contado como os conocisteis:: ya me lo has contado(.) el cambio de residencia también::n la lengua en la que te sentirías más cómoda tú(.) has dicho que dominas las dos lenguas pero la lengua más cómoda::
60. M: el castellano(.) si estoy hablando mucho tiempo el mallorquín ya estoy incómoda(.) ya giro@ en cuanto puedo al castellano
61. E: @de acuerdo(.) pero con una misma persona mezclas las lenguas/
62. M: no(.) no te digo que suelte cuatro parrafadas en mallorquín en alguna:: situación especial para hacer la gracia(.) pero yo con una persona generalmente hablo el castellano(.) si no me queda más remedio hablo en mallorquín(.) intento aguantar hasta el final@ pero a veces no me doy cuenta y cambio al castellano
63. E: vale vale vale(.) en casa para distraeros(.) qué hacéis/
64. M: no tenemos mucho tiempo de distracción
65. E: no/
66. M: no(.) porque yo ahora llego(.) entre semana cuando tenemos tiempo de distracción es cenar y dormir(.) no nos da tiempo de más y el fin de semana trabajamos el sábado por la mañana(.) muchas veces yo tengo guardia con lo cual descanso poco y con los niños pues salimos a dar paseos: a la piscina(.) en invierno pues los llevo a parques(.) a alguna excursión(.) pero leer yo procuro leer mucho cuando tengo tiempo y tele(.) pero poca
67. E: la tele(.) algún programa en especial/
68. M: telediario(.) no nos da tiempo de más(.) nos dormimos antes@
69. E: bueno: como casi todas las familias(.) eh/ no te preocupes por eso: no te sientas mal porqué:
70. M: @pero bueno(.) que si yo pudiera por las noches series de televisión vería
71. E: en alguna lengua en especial/
72. M: castellano siempre
73. E: pero por algún motivo o::
74. M: costumbre(.) porque las que son en mallorquín son en IB3 y yo no la pongo nunca(.) no estoy familiarizada con la programación(.) no sé(.) la primera: Antena Tre:s y poco más
75. E: de acuerdo(.) pertenecéis a alguna asociación o a algú::n alguna asociación cultural o grupo excursionista/
76. M: no(.) nada
77. E: os planteasteis en algún momento al tener hijos:: ya que tú eres mallorquina(.) pues decir: oye(.) vamos a hablarle::
78. M: lo intenté
79. E: ah/ a ver(.) cuéntame
80. M: me lo planteé(.) dije:: bueno(.) aunque yo no lo hable de manera natural voy a ver si me dirijo a ellos en:: pero soy incapaz(.) no me sale(.) y cuando él estudió(.) que estudiaba el mallorquín para tener el nivel:: pues durante una temporada nos hablábamos(.) yo le hablaba el mallorquín pero es complicado(.) cuando uno tiene una lengua materna:: es difícil girar(.) lo haces un poco pero al cabo de diez minutos ya::
81. E: y por qué se te pasó por la cabeza hacerlo con los niños/

82. M: porque aquí las cosas están como están(.) aquí van a necesitar si la cosa no cambia(.) lo van a necesitar casi más que el castellano(.) por lo menos es eso lo que estoy escuchando(.) para trabajos: para oposiciones: para:: es decir(.) bueno pues para ayudarles un poco(.)pero qué va/ no puedo(.) no puedo
83. E: ya(.) y en el colegio:: por ejemplo(.) la niña/
84. M: me han dado la opción de elegir cuando entró en primero de educación infantil castellano o catalán(.) y la metí en castellano
85. E: pero ya que tú no podías::
86. M: sí(.) ya
87. E: qué pasó ahí/
88. M: pues yo lo que quiero es que tenga un buen nivel de castellano y para mí el catalán es secundario(.) ya lo aprenderá(.) aquí lo va a aprender(.) pero no quiero que sea prioritario(.) porque lo he visto y lo he vivido yo(.) gente:: yo he estudiado fuera en la península y he coincidido con gente que es de aquí(.) allí estudiando(.) que ha tenido serias dificultades para manejarse en castellano(.) serias dificultades(.) a parte de que luego(.) hombre(.) siempre era un poco el hazme reír(.) no/ el acento(.) y yo no quiero que eso le pase a ella(.) yo quiero que se pueda mover por el resto de la península y por parte del mundo sin dificultades(.) entonces yo creo(.) me parece(.) a lo mejor estoy equivocada(.) que luego en primaria y secundaria ya se lo van a imponer(.) y bueno(.) entonces yo quería que desde pequeñitos tuvieran una base de castellano bien(.) y dios dirá en el futuro
89. E: bueno(.) pero sabe también el catalán(.) no/ tienen alguna cosa/
90. M: tiene una asignatura(.) que es la que peor lleva
91. E: bueno(.) pero aprende también y lo debe hablar(.) no/
92. M: hablarlo no(.) por lo menos yo no la he escuchado mucho decir nada
93. E: pero canciones@
94. M: bueno(.) eso sí
95. E: poco a poco
96. M: mira(.) mi madre por ejemplo que es mallorquina tampoco es capaz de hablarle mallorquín a sus nietos(.) antes les habla inglés
97. E: tu madre/
98. M: no es que sea inglesa ni que tenga ascendencia(.) pero antes les habla inglés(.) si tiene que cambiar el idioma prefiere el inglés que el catalán
99. E: ya(.) ya(.) ya
100. M: y bueno(.) si a mí me dan a elegir antes le pondría a mi hija una película en inglés que en catalán
101. E: en catalán porque lo diferencias del mallorquín/
102. M: sí(.) es diferente
103. E: entonces(.) si la película fuera en mallorquín/
104. M: tampoco(.) si me dan a elegir(.) eh/
105. E: no porque sea en catalán/
106. M: no(.) no(.) noporque encuentro que son más importantes esos dos idiomas que el mallorquín
107. E: perfecto(.) entonces elegiste la línea en castellano(.) vale(.) entonces la lengua más útil para vivir aquí en Mallorca/
108. M: no lo sé(.) espero que sea el castellano

109. E: pero antes has dicho "intenté hablar en mallorquín porque creía@"

110. M: sí(.) claro(.) porque se está hablando mucho de que ahora en los colegios se impone mucho el catalán(.) que para oposiciones es muy importante(.) que para muchas cosas de la vida parece que se impone mucho el catalán(.) pero es que no la quiero(.) no la quiero formar sólo en catalán(.) me gustaría que fuera como en mi época

111. E: cómo era en tu época/

112. M: había una asignatura que era obligatoria que era el catalán(.) que te enseñaban a leer y a escribir(.) pero no pasaba por delante del castellano(.) y a mí me gustaría(.) pues(.) que fuera así(.) que hubiera prioridad al castellano(.) al inglés y al catalán bueno(.) yo no sé cómo será cuando sea adulta pero bueno@

113. E: entonces(.) esto que hacen dicen en la escuela del 50 y 50%/ ya sabes(.) esto del 50% de asignaturas en catalán y 50% de asignaturas en castellano: tú cómo ves esto/

114. M: yo lo veo exagerado

115. E: cómo la arreglarías/

116. M: porque dónde metes el inglés/ dónde lo metes/

117. E: bueno(.) luego aparte hay la asignatura de inglés

118. M: pues yo personalmente creo que debería ser el castellano(.) el inglés y(.) a parte(.) la asignatura del catalán(.) a nivel práctico yo creo que con el castellano y con el inglés te mueves por todas partes del mundo y con el catalán sólo te mueves aquí: Cataluña(.) Comunidad Valenciana y poco más(.) que no se debería olvidar(.) creo que es muy importante que los de aquí no olviden su cultura local que es muy importante pero nunca pasarlo por delante del castellano y del inglés(.) y creo que es lo que se está haciendo o lo que se quiere hacer(.) es mi opinión(.) eh/

119. E: sí(.) sí(.) claro(.) y hablamos de catalán o hablamos de mallorquín/ asignatura de catalán o asignatura de mallorquín/

120. M: verás(.) a mí me gustaría que fuera de mallorquín(.) pero creo que no es la realidad(.) se está imponiendo el catalán(.) y lo sé porque mi madre(.) cuando yo estudiaba(.) ya me decía: "hija(.) esto no es mallorquín(.) esto no lo he dicho nunca así(.) esta palabra no la conozco@" y bueno(.) parece que es que no es muy autóctono(.) eh/ que es un poco más importado de Cataluña

121. E: bueno(.) y lo que oyes(.) dices que hacen poco de catalán(.) porque te iba a preguntar eso(.) lo que hacen de catalán@

122. M: bueno(.) no sé muy bien lo que hacen

123. E: qué hacen en Madre Alberta/

124. M: no sé muy bien lo que hacen(.) no sé si hacen algún tipo de actividad que les hablen en catalán: no sé si unas cuantas horas a la semana:@

125. E: o hacen mallorquín/

126. M: no lo sé(.) no lo sé(.) porque mi hija lo que me cuenta es(.) en fin(.) pocas cosas(.) pocas palabras(.) pues ya no puedo yo decir si es una cosa o es otra(.) no lo sé

127. E: de acuerdo(.) tu hija con algún niño habla en catalán/ mallorquín/ o con todos habla en castellano/ con la maestra(.) con la familia@ porque hemos quedado que aunque sea mallorquín: a tu madre hemos quedado que:@

128. M: castellano(.) no(.) con nadie(.) con nadie(.) de hecho no le gusta que yo le hable
129. E: a no/ no le gusta@/ a ver(.) cuéntame esto
130. M: algunas veces le digo algo en mallorquín y no le gusta(.) me dice: **"no me hables así que no me gusta(.) que no te entiendo"(.) no le gusta@**
131. E: que no te entiende/ te dice eso/
132. M: parece que el inglés lo tolera más(.) mi madre cuando le dice algo en inglés no protesta(.) y a mí si le digo algo en mallorquín me protesta@
133. E: bueno@ a ver(.) creo que te lo he preguntado sobre tu marido(.) pero para mí es importante(.) cuando llegó aquí se sintió aceptado por la gente/
134. M: sí(.) nunca tuvo ningún problema
135. E: y qué opinión crees que tiene tu marido sobre la gente mallorquina/
136. M: sobre los mallorquines/ en el sentido lingüístico o en el sentido de carácter/
137. E: en general: de carácter y lingüístico
138. M: bueno(.) con el lingüístico la verdad no tiene quejas porque no ha tenido problemas enseguida le han aceptado(.) no le han impuesto(.) de hecho él les ha llegado a pedir que cuando estaba en un grupo que no le hablaban en castellano(.) que hablaban en mallorquín que él así empezaba a entender y:: pero la gente:: él me dice que a la gente les cuesta mucha hacer eso(.) giran enseguida al castellano con él(.) sus compañeros de trabajo(.) los más allegados(.) y luego(.) como carácter(.) que somos un poquito nuestros(.) somos un poco cerrados(.) luego cuando hay confianza cambia un poco la cosa(.) pero de primeras cuesta un poquito(.) te aceptan pero no tienes la camaradería que puedes tener como un andaluz por ejemplo(.) en conocerse
139. E: y tú(.) cómo crees que somos/
140. M: un poco cerrados sí que somos@ un poco sosos al principio(.) y en Palma más(.) en los pueblos es distinto
141. E: por qué es distinto/
142. M: parecen más@ no sé@ más llanos en los pueblos(.) conozco gente que son de pueblos(.) de Artà(.) son un poquito más abiertos(.) en Palma aún somos un poco más desconocidos(.) más individualistas
143. E: puede ser por ser ciudad/
144. M: me incluyo(.) eh/ me incluyo(.) porque el tiempo que yo estuve estudiando fuera era diferente(.) y aquí parece que se te contagia un poco el@
145. E: tú crees/
146. M: @a mí sí
147. E: @pues yo no te veo una persona cerrada(.) eh/
148. M: no(.) pero no sé(.) cambias un poquito(.) porque cuando he ido otra vez de visita a Andalucía mi marido me dice que parece que revivo un poco(.) que aquí estoy como más@ más apagada(.) más a lo mío
149. E: bueno(.) aquí es trabajo:
150. M: sí(.) la verdad es que aquí poco esparcimiento tenemos(.) no tenemos ninguno
151. E: @bueno(.) hoy es lunes(.) eh/ también(.) piénsalo que hoy es lunes(.) bueno(.) pues que se sintió a gusto
152. M: bueno a gusto(.) entiéndeme(.) él añoraba aquello(.) eh/ añoraba aquello(.) pero lo tuvo que dejar

153. E: una pregunta(.) si alguien se te dirige a ti en mallorquín(.) así por la calle@
154. M: sin conocerme/
155. E: sí(.) sin conocerte
156. M: me sienta mal(.) me sienta mal porque esta persona no sabe si yo entiendo o no entiendo(.) sin conocerme(.) eh/
157. E: sin conocerte y te piden la hora por ejemplo
158. M: a mí no se me ocurriría nunca hacer esto(.) a un desconocido dirigirme en mallorquí:n(.) en un idioma local/ me dirigiría en un idioma un poquito más oficial(.) más general(.) por respeto(.) luego(.) yo lo he visto muchas veces gente que se ha autodirigido entre ellos en castellano(.) se reconocen como mallorquines y enseguida se cambian al mallorquín(.) y ningún problema
159. E: pero a ti te molestaría/
160. M: que se dirigieran a mí en mallorquín de primeras/ sí(.) sin conocerme/ sí(.) no tengo ningún problema yo les contesto en mallorquín pero/
161. E: les contestarías en mallorquín/
162. M: sí
163. E: aunque te molestase/
164. M: sí(.) sí(.) porque lo sé hablar(.) tampoco es cuestión de cerrarse y no tengo ningún problema pero@ me parece que no es la mejor manera de@ que no son formas
165. E: y si ahora: pregunto eh/ y si la persona es mallorquina y tu te diriges a ella en castellano/ a esa persona le tendría que sentar mal/
166. M: no lo sé(.) no sé si le sentaría mal o no(.) la verdad(.) ahí no me meto(.) no lo sé
167. E: vale(.) vale(.) vale(.) si ahora te hablan de inmigrantes en quién piensas/
168. M: en los forasteros no(.) en los inmigrantes
169. E: en quiénes/
170. M: yo que sé(.) en cualquier tipo de extranjero(.) eh/ yo no pienso en sudamericanos(.) ni en africanos(.) en todos(.) en cualquier tipo de extranjeros que ha venido a vivir aquí(.) pero alguien peninsular(.) para mí(.) no es inmigrante(.) nunca es inmigrante(.) es forastero pero es del país(.) entonces(.) entiendo como inmigrante a alguien de otro país que se instala aquí a vivir
171. E: entonces(.) piensas que los del estado español no son inmigrantes/
172. M: no(.) son forasteros
173. E: vale(.) vale(.) vale
174. M: es curioso(.) eh/ lo entiendo@
175. E: no(.) no(.) cada uno tiene su opinión(.) tu marido como crees que se siente/ europeo(.) español/
176. M: español(.) el concepto de europeo es un poco abstracto para nosotros
177. E: y él era de Granada/
178. M: sí(.) de Granada
179. E: y primero español/ o se sentiría granadino/
180. M: yo creo que español(.) no tiene él mucha conciencia de autonomía
181. E: vale(.) y tú cómo te sientes/
182. M: yo española

183. E: Vamos a ver: no sé como plantearte esta pregunta(.) porque más o menos: cómo me has dicho:: dice aquí(.) cuál crees que es el futuro de la lengua catalana en las Islas Baleares/

184. M: yo no entiendo mucho ni de sociología(.) ni de:: pero creo que(.) personalmente pienso que están luchando mucho a contracorriente(.) porque aquí viene mucha gente de fuera(.) tanto de otros países como de la península(.) hay mucha mezcla(.) por lo menos en la ciudad(.) en los pueblos no lo sé(.) pero lo que es el mallorquín de pura cepa está desapareciendo(.) y la gente pienso yo que en general tiene más tendencia a hablar el castellano(.) como se está imponiendo(.) pues el catalán está siendo muy obligatorio pues:: ocurre como hace mi marido(.) que estudian(.) se sacan niveles y todo(.) pero eso al fin y al cabo sólo es un papel(.) a lo mejor lo sabrán escribir(.) pero hablar de natural pienso yo que con los años va a ser más difícil habrá más mezcla(.) ahora hay de cada vez menos familias que son mallorquinas o catalanas(.) padres(.) madres(.) abuelos: de cada vez hay más de fuera y si en alguna han hecho como en la mía(.) se está perdiendo

185. E: crees que desaparecerá/

186. M: por lo menos de sentimiento igual sí(.) hombre(.) de hablarse siempre quedará alguien de aquí que conserve la tradición y a lo mejor se conserva por la imposición(.) más por la imposición(.) por los colegios: pero bueno(.) si hay más como yo que no tienen el sentimiento pues se va a perder(.) pues si mis hijos se van a estudiar fuera y se casan o se juntan con gente de fuera(.) ya de cada vez hay menos

187. E: entonces(.) según tú(.) para que dure y para que tenga un futuro hay que imponer

188. M: hay que imponerlo(.) si quieren que dure hay que imponerlo pero el sentimiento no estará(.) será artificial(.) yo pienso que será artificial(.) no será la evolución natural que habría aquí

189. E: de acuerdo(.) y qué medidas tomarías tu para que fuera una cosa más natural/

190. M: yo no tomaría ninguna medida(.) a ver(.) la medida ya la he dicho antes(.) es bueno saber la cultura local y el idioma de aquí pero: una asignatura más(.) y el que sea de siempre y que lo hable como lengua materna pues que lo hable(.) y el que no que se le imponga(.) es que es difícil(.) muy difícil

191. E: yo creo que ya está

192. M: ya está/

193. E: sí(.) ya está

194. M: he aclarao algo/ @

195. E: sí(.) mucho(.) mucho(.) yo creo que no me dejo nada: bueno(.) sólo una(.) si alguien viene aquí(.) o alguien de aquí(.) por qué crees que tendría que estudiar:: puestos que tuviera que estudiarlo(.) bueno(.) como tu marido(.) tu marido ha aprendido catalán aunque no lo hable(.) pero lo ha aprendido por un motivo(.) cuál/

196. M: por si se lo imponen en el trabajo(.) que de momento es un mérito pero nunca se sabe si las cosas van a cambiar y no es funcionario(.) es:: bueno(.) la empresa es pública pero él no es funcionario y en algún momento sí que se lo pueden exigir(.) siempre está el miedo ese(.) por no perder el trabajo(.) de hecho(.) parece que él pone más interés que nosotros(.) bueno(.) que yo(.) que soy de aquí

197. E: bueno(.) nunca está mal tampoco

198. M: en tenerlo/
199. E: tú te lo podrías sacar y así ya lo tienes
200. M: yo no me lo saqué porque no estudié COU aquí(.) estudié fuera(.)
si no hubiera tenido el nivel b
201. E: tú estudiaste en Madre Alberta también/
202. M: sí(.) el COU ya lo hice fuera
203. E: bueno: ya está

Població: Palma Codi: MC06 Durada: 33 minuts i 5 segons Sexe: dona

1. E: bueno(.) pues primero de todo te pregunto por tu familia
2. M: sí
3. E: tus padres viven/
4. M: sí
5. E: en que lengua te hablaban de pequeña/
6. M: en mallorquín
7. E: yo ahora te he preguntado cómo querías la entrevista y me has dicho que te era igual pero que usabas más el castellano(.) con ellos hablabas el mallorquín
8. M: sí(.) con ellos hablaba el mallorquín(.) además mi madre es de Tarragona y mi padre de aquí
9. E: tu nacistes aquí(.) eh/ en Palma mismo/
10. M: sí
11. E: en Porto Pi/
12. M: bueno(.) nací en Son Dureta
13. E: bueno pero el barrio/
14. M: sí(.) el mismo barrio(.) en Porto Pi
15. E: hermanos tienes/
16. M: dos(.) un hermano y una hermana
17. E: y con ellos en qué lengua hablabas/
18. M: en mallorquín
19. E: y tu pareja nació en/
20. M: en Sevilla
21. E: sus padres viven/
22. M: sí
23. E: sus padres vinieron para aquí/
24. M: no(.) no(.) sus padres viven en Sevilla(.) su madre es de navarra pero se fue a estudiar a Sevilla y ya se quedó allí(.) y su padre es Sevillano y viven allí los dos
25. E: y tiene hermanos/ me refiero a tu marido
26. M: tiene un hermana
27. E: y cómo os conocisteis/
28. M: en Alemania
29. E: me lo explicas un poco/
30. M: sí(.) yo acabé la carrera de derecho en Barcelona y ya había estudiado alemán en el cole y clases particulares y entonces me fui a trabajar a un despacho de abogados alemanes(.) en aquella época él había acabado turismo y necesitaba aprobar la última asignatura que era alemán(.) y entonces se fue allí a trabajar y estudiar y allí nos conocimos(.) y al cabo de unos cuantos meses a mi me destinaron a Canarias y en lugar de volver a Sevilla volví a Palma
31. E: pero a ti te destinaron a Canarias
32. M: sí pero sólo tres meses(.) luego abrieron un despacho aquí en Palma
33. E: vale(.) entonces fue él que se trasladó para aquí

34. M: sí(.) sí(.) sí
35. E: de acuerdo(.) amigos(.) tenéis amigos comunes/ estos amigos contigo en qué lengua hablan/
36. M: conmigo la mayoría en castellano
37. E: pero tu tienes amigos con los que hablas en mallorquín/
38. M: pocos(.) los amigos del colegio aquí hablábamos siempre en castellano(.) en el recreo@
39. E: tú estudiaste en Madre Alberta/
40. M: sí(.) yo estudié en Madre Alberta(.) y todas mis amigas hablábamos en castellano(.) y con sus parejas respectivas que son el círculo de amistades de ahora muchos también son de fuera(.) parejas mixtas y la mayoría de veces en castellano
41. E: no tienes a nadie con quien hables en mallorquín/
42. M: sí(.) sí(.) o gente del trabajo o gente que sé que habla(.) no sé(.) depende del primer día(.) si ya contactas el primer día con una persona y la conoces en un idioma es muy difícil cambiar(.) y a lo mejor del 100% el 90% es en castellano
43. E: y con esta gente con la que hablas en mallorquín hay alguien con quien tu marido tenga contacto/
44. M: sí(.) sí
45. E: y a él cómo se le dirigen/
46. M: a él se le dirigen en castellano(.) lo que pasa es que depende de qué círculos(.) por ejemplo(.) si es la familia: yo cuando me reúno con mis padres hablo siempre en mallorquín y aunque él esté delante(.) como lleva mucho tiempo lo entiende perfectamente y la conversación mayoritariamente es en mallorquín(.) y si en algún momento te diriges a él en especial(.) directamente cambias(.) pero la conversación es en mallorquín(.) de hecho(.) no lo habla porque se avergüenza o lo que sea(.) pero yo lo he escuchado y lo habla perfectamente
47. E: ah/ él lo habla/
48. M: sí(.) cuando riñe a los niños los riñe en mallorquín(.) no me preguntes por qué pero@ y ya te digo(.) en estas conversaciones él lo entiende perfectamente y son pues bilingües(.) ellos siempre en mallorquín y él siempre que ha de contestar en castellano(.) igual que con amistades que le hablan en mallorquín(.) pues lo mismo
49. E: y en el trabajo/
50. M: en el trabajo alemán
51. E: en casa sois cuatro(.) no/ y en qué lengua habláis con los niños/
52. M: pues depende(.) si yo estoy sola con mi hijo mayor en mallorquín(.) siempre(.) y él me contestaba siempre en castellano hasta que cumplió los tres y medio que cambió el chip i me empezó a hablar en mallorquín(.) pero hasta los tres y medio siempre me contestaba en castellano aunque yo le hablara en mallorquín(.) y hubo un momento en que el mismo cambió el chip(.) con mi hija pequeña(.) como tengo muy buen nivel de inglés(.) le intento hablar en inglés(.) y les hablo un 80% en inglés si estamos a solas con ella(.) si hay más gente delante pues en mallorquín o si estamos los cuatro prima el castellano(.) cuando estamos en casa los cuatro prima el castellano a no ser que me dirija específicamente a mi hijo o a mi hija para una orden determinada o algo determinado(.) pero el idioma en casa es el castellano si estamos todos
53. E: si están tus hijos y tu marido en casa les hablas en castellano/

54. M: sí(.) depende(.) a ver(.) si estamos todos hablando a la vez una conversación(.) sobretodo con el mayor(.) porque la pequeña aún no habla(.) pero si es con el mayor conversaciones a tres(.) castellano(.) pero si estoy yo hablando con mi hijo aunque mi marido está delante yo le hablo en mallorquín(.) de hecho(.) él me contesta en mallorquín
55. E: y esto lo planificasteis/
56. M: no(.) no(.) sí que es verdad que yo siempre tenía la idea de que cuantos más idiomas(.) más fácil luego es aprender un cuarto idioma y porque yo me siento más identificada con el mallorquín que con el castellano(.) entonces era transmitirles a mis hijos una riqueza más que era el idioma(.) ni por política ni por nada(.) simplemente(.) cuanto más sepan(.) mejor(.) si les puedo dar yo el mallorquín(.) que les venga ya de materno(.) si luego al final lo tienen que estudiar(.) qué mejor que llevarlo ya dentro(.) para que el día de sumar un tercer idioma les sea más fácil(.) en lugar de restar pues: eso era la idea principal(.) luego como surgió pues ya es como te sale a ti de adentro
57. E: pero tú de pequeña(.) los cuentos(.) las cancio:nes en qué lengua/
58. M: depende(.) porque tienen muchos regalos heredados de sus primos(.) la mitad son en castellano y la mitad son en catalán(.) entonces dependen del libro de ese día(.) si es en catalán lo leemos en catalán(.) y si es en castellano(.) en castellano(.) incluso alguna vez intento también leérselo en inglés
59. E: de acuerdo(.) si te preguntara en qué lengua te sientes más cómoda/
60. M: yo creo que en castellano(.) también por la base del colegio(.) por ejemplo(.) cuando fui a estudiar a Barcelona tenía la opción de coger las clases en castellano o en catalán(.) pero: aquí todos lo exámenes que hacíamos eran en castellano y la lengua de estudio era castellano(.) por eso me era mucho más fácil redactarun texto en castellano y no en catalán(.) aunque las entendiera a los dos a la perfección(.) me siento más cómoda con el castellano
61. E: pero tu lengua materna es/
62. M: mi lengua materna es el catalán(.) pero a la hora de escribir o a la hora de: desarrollar textos en castellano mucho mejor
63. E: en casa(.) para distraeros: televisión/ dibujos/
64. M: para los niños como mucho televisión de dibujos
65. E: alguna cadena en especial/
66. M: clan
67. E: y tú/ revistas/ diarios/
68. M: no(.) yo periódicos y libros
69. E: alguna lengua en especial o por el periódico:
70. M: no(.) castellano mayoritariamente y de lectura voy alternando(.) alguno en inglés: pero en mallorquín nunca
71. E: de acuerdo(.) actividades de fin de semana(.) algunas en concreto/
72. M: no(.) mucho parque(.) algo relacionado con los niños(.) ahora en verano mucha playa: y mucho de salir
73. E: si:: pensaras en seis personas que no son de la familia que tengas relación(.) en qué lengua crees que te relacionas mayoritariamente/
74. M: mayoritariamente en castellano
75. E: pertenecéis a algún gru:po asociación/
76. M: no

77. E: en qué lengua empezaron a hablar/
78. M: mi hijo en castellano(.) y cambió de un día para otro en mallorquín
79. E: crees que puede tener relación con el colegio/
80. M: no(.) porque empezó a hablar muy pequeñín(.) antes de ir al colegio
81. E: la familia materna hemos dicho que habla en mallorquín
82. M: sí(.) se dirigen a los niños en mallorquín
83. E: y la paterna/
84. M: y la paterna en castellano
85. E: los entiende(.) eh/
86. M: sí(.) perfectamente
87. E: se sorprendieron ellos/
88. M: no(.) pero ahora que el mayor es ya más consciente(.) ya nota el deje andaluz(.) ya lo nota(.) le hace muchísima gracia(.) a veces oyes a **alguien en la tele y dice: "mira/ hablan como papá o hablan como el abuelo"(.) ya nota la diferencia**
89. E: pero: los abuelos paternos tenían miedo que por ser mallorquín no les entendiera o alguna cosa de éstas/
90. M: no(.) no no
91. E: algún tipo de esto(.) no verdad/ eran listos los abuelos entonces
92. M: sí@
93. E: no(.) porque a veces pasa
94. M: sí/
95. E: sí(.) me he encontrado muchas veces que los abuelos paternos: bueno pero si está en Mallorca luego no nos va a entender/
96. M: sí/
97. E: sí(.) sólo faltaría(..) ahora: están aquí en Madre Alberta
98. M: sí(.) el mayor(.) el pequeño todavía no ha empezado
99. E: qué curso hace/
100. M: hace segundo de infantil
101. E: y qué línea/
102. M: la línea castellana
103. E: la línea castellana(.) por qué/ por algún motivo la elegiste/
104. M: sí: bueno: e:: lo estuvimos pensando: no sé(.) al ser él castellanoparlante y al hablarle yo en mallorquín(.) la base del mallorquín entendí que ya la tenían(.) y entiendo que el castellano le abre más puertas que no el catalán(.) el problema que tube yo es que en la facultad estudié en Barcelona(.) entonces me encontré muchísima gente que hablaba perfectamente el catalán pero hablaba muy mal el castellano(.) entonces la gente pensaba: bueno si yo voy a vivir en Cataluña(.) voy a estar aquí y voy a desarrollar una actividad aquí me siento cómoda con el catalán(.) no necesito el castellano y esto es un error porque en mi profesión a lo mejor tienes que defender un caso delante un tribunal supremo y ya me dirás(.) o me tiraba mucho para atrás gente que con 18(.) 19(.) 20 años que no supiera hablar bien castellano y eso me horrorizaba y no lo quería tampoco para mis hijos(.) entonces darles una base muy buena en castellano(.) yo entiendo que con las dos horas que teníamos de cole en mallorquín eran suficientes para aprenderlo bien hablado y escrito y por eso casi nos decidimos más por la línea del castellano(.) si los dos hubiéramos sido castellanoparlantes seguramente lo hubiéramos puesto en la línea del

catalán(.) pero el tener ya la base en casa con mis padres y ya: preferí profundizar más en el castellano

105. E: de acuerdo(.) pero él aquí hace alguna hora en catalán(.) no/
106. M: sí(.) sí(.) sí/ la línea es en castellano pero tienen clase de catalán
107. E: y cómo lo ves/
108. M: no sé cuantas horas son pero tú lo oyes hablar y mallorquín cerrado(.) no sé(.) me gusta(.) lo habla bien(.) sí
109. E: de acuerdo(.) crees que saldrá preparado de aquí/
110. M: sí
111. E: en las dos lenguas/
112. M: sí
113. E: con los amigos de aquí(.) del colegio(.) en que lengua habla/
114. M: hablan en castellano
115. E: hablan en castellano/
116. M: sí
117. E: hay algún amiguito con el que hable en mallorquín/
118. M: no
119. E: aunque sea fuera de aquí
120. M: e:: no
121. E: con la familia/ con los primos/
122. M: no(.) es curioso(.) y mira que lo intentamos(.) ni con sus primos ni con su hermana habla en mallorquín(.) supongo que le pasará lo mismo: bueno(.) la hermana no habla
123. E: bueno pero::
124. M: cuatro palabras
125. E: bueno(.) pero cuando se dirige:
126. M: pero si le doy una orden a él para que se la diga a su hermana sí que lo hace en mallorquín(.) pero yo creo que de natural le sale en castellano
127. E: ahá(.) para vivir aquí cuál es la lengua más útil/
128. M: para vivir aquí/ si me preguntas para vivir: el castellano y si me preguntas para trabajar te diré el inglés casi
129. E: vale
130. M: el catalán yo creo que es algo más enriquecido como raíz de ser cultura(.) más en este sentido(.) pero que te abra puertas no(.) lamentablemente
131. E: por qué dices lamentablemente/
132. M: porqué:: bueno(.) yo también en mi círculo laboral trabajo con extranjeros y con los extranjeros no les hables en catalán porque: háblales en español o en castellano(.) pero:: tendría que estar el catalán más en el día a día y no lo está(.) pero también al estarlo como imposición en muchos sitios(.) esto tira mucho para atrás(.) porque ves que a mucha gente le han cerrado las puertas por culpa del catalán(.) entonces(.) claro(.) lo tienes como una controversia interna(.) es tu lengua y la quieres y quieres transmitirla a tus hijos y que perdure muchísimos años pero por otra parte al politizarla tanto tira mucho para atrás y otro caso(.) por ejemplo(.) mis cuñados son médicos(.) muy buenos médicos(.) primero XXX con un currículum muy muy bueno y en un momento determinado quisieron venir aquí a trabajar cuando salieron varios hospitales(.) pues daba muchos más puntos el mallorquín que no másters(.) que no publicaciones en revistas internacionales(.) que no charlas a nivel internacional y esto también se XXX(.) en según qué ámbitos es muy austero(.) yo creo que el hecho de

querer preservarlo o imponerlo de esta manera ha tirado mucho para atrás(.) igual que mi marido cuando llegó al principio recibió una multa en mallorquín pensando: "ay/ por qué no lo ponen en los dos idiomas/" al querer politizarlo tanto tira para atrás a mucha gente(.) lo que pasa es que cuanto te imponen algo: :

133. E: ya no va bien(.) tu marido cómo se sintió cuando llegó aquí/

134. M: depende(.) gente muy específica se dirigía a él en catalán porque los extranjeros o los peninsulares si viene aquí a vivir tienen que aprender el catalán(.) y si llevan aquí más de un año y no hablan el catalán para mí es como un desprecio a la gente de aquí(.) entonces cuando esta gente se sintió bastante mal(.) con la mayoría muy bien(.) pero había gente que se dirigía a él en mallorquín(.) gente mayor porque no les sabía en castellano y con esta gente pues muy respetuoso y sin ningún problema y él intentaba entenderlo bien y si había algo que no entendía me pedía ayuda pero muy respetuoso con esta gente(.) no con el que la imponía(.) pero con el que por necesidad le hablaba en catalán no tenía ningún problema

135. E: ahá(.) y de carácter/

136. M: bien(.) de carácter:: a ver(.) hay mucha diferencia(.) el carácter andaluz no tiene nada que ver con el carácter mallorquín(.) yo lo he notado yendo allí(.) con los años ves que aquí nos cuesta más(.) somos más cerrados(.) para entrar en un círculo alguien tiene que conocerte(.) es diferente(.) allí acogen al primero que llega sin ningún problema y es un ambiente mucho más alegre que aquí(.) son diferentes(.) pero yo creo que con el tiempo nos ha llegado a entender

137. E: a integrarse

138. M: XXX

139. E: se siente bien aquí/ él que diría si le preguntaran como se siente/ qué diría él/

140. M: bien(.) a ver(.) siempre tiene: estamos muy pegados aquí por el tema del trabajo(.) a él le han surgido opciones fuera de trabajo(.) en el Caribe(.) en la rama en la que está y hemos dicho que no por tener aquí la base los dos(.) no por no salir de Mallorca(.) no sé(.) sí(.) un poco sí(.) tenemos la vida aquí montada(.) está mi familia(.) los niños ya: el mayor ya va al cole(.) pero que si por motivos laborales tuviéramos que irnos(.) nos iríamos

141. E: tú también/

142. M: por motivos laborales yo creo que sí(.) bueno(.) de hecho(.) casi todos los mallorquines que conozco que hemos estudiado fuera hemos venido para acá(.) hemos traído la pareja(.) mi hermano(.) un montón de amigos que coincidimos en Barcelona estudiando todos(.) yo creo que un 95% hemos acabado aquí(.) la tierra tira(.) tira mucho(.) y yo creo que las parejas de todos han acabado aquí

143. E: muchos de los que estoy entrevistando han traído a la pareja para acá

144. M: de hecho(.) ya en la época de mis padres(.) por ejemplo(.) mi padre se trajo a mi madre(.) se conocieron en Barcelona estudiando y también(.) no se les plantea la opción de vivir en otro sitio(.) en un principio(.) a lo mejor luego luego te acostumbras viviendo fuera en Alemania(.) inglaterra(.) pero siempre tienes el chip de volver

145. E: bueno(.) el niño hace algún: ahora cambiamos un poquito(.) el niño hace alguna actividad extraescolar/

146. M: hace **básquet**(.) sí

147. E: **básquet**(.) aquí en el colegio/
148. M: aquí en el colegio
149. E: y sabes en que lengua es el entrenamiento/
150. M: pues no lo sé
151. E: y con los niños de **básquet** sabes en que lengua: :
152. M: son los niños de su clase
153. E: ah/ son los: entonces en castellano(.) y con los padres de estos niños en que lengua te relacionas/
154. M: en castellano
155. E: en castellano(.) bueno(.) claro(.) son los niños de la clase
156. M: menos con algunas madres que sí que sé que son mallorquinas y hablo en mallorquín con ellas
157. E: ahá(.) de acuerdo(.) bien(.) los abuelos maternos han influido en la educación de los niños/
158. M: sí(.) sí(.) no se han ocupado de ellos porque no son los típicos abuelos que les dejas a los niños cuando tienes que ir a trabajar(.) esto lo tengo organizado de otra manera(.) pero sí que: por ejemplo(.) si algún fin de semana les digo: "oye mamá(.) que esta tarde tienen que hacer una tarea para el cole(.) venga(.) ayúdale"(.). cuando se lo pido se involucra
159. E: tenéis ayuda externa para: :
160. M: sí
161. E: y que era una chica de aquí/
162. M: no(.) es un chica que tengo en casa(.) con el mayor era una chica boliviana que estuvo con él mientras él(.) no iba a la guardería ni nada(.) y cuando empezó la guardería la seguía teniendo y al trabajar los dos(.) si se ponían enfermos dos semanas tenías que tener a alguien(.) no quería ponerle una carga a mis padres y luego(.) y a la una o dos semanas de nacer mi niña pequeña y ahora tenemos una chica marroquí
163. E: y hablan con ellos/
164. M: en castellano
165. E: en castellano(.) vale
166. M: sí
167. E: me has dicho que no habíais tenido problema(.) por ser una pareja lingüísticamente mixta
168. M: ahá
169. E: habéis tenido algún problema/
170. M: no(.) no
171. E: así en una sociedad mallorquina un poco burguesa:
172. M: no(.) no(.) yo creo que no(.) o si lo ha habido no lo he visto(.) lo que sí que noto es que él está en una empresa turística mallorquina y si que ve que los puestos de arriba(.) de propietarios(.) mallorquinas(.) de círculo mallorquines(.) sí que le oído alguna vez la coletilla de decir: "bueno(.) si no eres mallorquín tienes las puertas más cerradas"(.). en eso sí que lo he notado un poco en la empresa
173. E: es una empresa mallorquina/
174. M: sí(.) sí(.) de larga tradición(.) y sí(.) alguna vez sí que le he oído decir
175. E: de acuerdo(.) tu sabes que a veces aquí se utiliza la palabra **foraster** para la gente que no es: : bueno(.) para la gente que es de la península
176. M: sí
177. E: él se ha sentido/

178. M: sí(.) alguna vez sí(.) lo que él se defiende que yo no he venido aquí a buscar trabajo(.) yo vine por amor@
179. E: @
180. M: no vine como viene el 90%@ buscando trabajo
181. E: claro(.) porque él ya vino con trabajo
182. M: bueno(.) no(.) pero lo encontró a los dos días(.) él tenía trabajo allí(.) pero él vino para estar conmigo(.) con lo cual no vino a buscar trabajo
183. E: es muy buena esta(.) eh/
184. M: sí(.) sí
185. E: vale(.) cuando alguien se dirige a ti en mallorquín(.) por la calle por ejemplo(.) tu contestas en mallorquín/
186. M: sí(.) siempre
187. E: cómoda te sientes hablando las dos lenguas/
188. M: sí(.) sí
189. E: cuando te hablan de inmigrantes(.) en quien piensas actualmente/
190. M: mhm: en la gente marroquí(.) africana(.) o en la gente de bolivia(.) o en la gente de países latinos
191. E: crees que hay en algunas zonas de Mallorca más gente de fuera que propios mallorquines/
192. M: sí
193. E: y al revés/
194. M: alguna zona habrá
195. E: si yo te preguntara como te sientes/ europea(.) española(.) mallorquina@ qué dirías/
196. M: @depende de quién me lo pregunte
197. E: a ver(.) explícame
198. **M: si me lo preguntan cuando estoy en el extranjero(.) dices: "yo soy de Mallorca(.) una isla muy bonita"(.), cuando la gente no sabe donde está Mallorca dices en España(.) estuve estudiando en estados unidos una época y claro(.) decías Mallorca y aquello era@ incluso decías España y les sonaba Méjico(.) tenías que especificar(.) fuera defiendes mucho más tus raíces y lo primero es mallorquina y Mallorca(.) también me siento muy española(.) yo creo que al haber vivido mucho tiempo fuera(.) al haber visto muchas culturas(.) en lugar de independentista te vuelves más: pues de fuera tu defiendes a tu país y de hecho añoras muchas cosas de tu país(.) tanto la ensaimada(.) como la paella(.) como las Sevillanas(.) estás en Alemania(.) escuchas una sevillana y el corazón te da un vuelco(.) y:: no sé(.) por eso(.) depende de donde esté**
199. E: y si te lo preguntan desde aquí/
200. M: yo soy mallorquina
201. E: y tu marido qué diría/
202. M: pues lo mismo(.) en el extranjero él decía que era sevillano(.) de Sevilla y las alabanzas de Sevilla(.) pero español también
203. E: de acuerdo
204. M: si se lo preguntan aquí él dice que es de Sevilla(.) y es de Sevilla(.) sí
205. E: crees que se tendría que potenciar más el catalán en la escuela/
206. M: vaya pregunta: hombre(.) aquí tienes la opción de si quieres más clases en castellano o quieres más clases en catalán por lo que no creo que se tenga que potenciar más que las posibilidades que ahora hay(.) depende de las generaciones que han empezado con este curso o con hace dos o tres

años que ha empezado el trilingüismo(.) a ver al salir a los 17-18 años a ver con qué nivel salen(.) yo entiendo que hay tiempo suficiente para que acaben hablando los dos 100% y escribiendo los dos 100%(.) no creo que uno excluya al otro

207. E: ahá(.) de acuerdo(.) como ves el futuro de la lengua catalana aquí en las islas/

208. M: si siguen imponiéndolo lo veo mal(.) yo creo que hay que predicar el amor a la lengua desde otra perspectiva(.) las imposiciones siempre son malas(.) de hecho(.) aquí(.) en mi época de estudiante(.) cuando teníamos clase de catalán no había estas imposiciones y la gente si quería hablarlo lo hablaba(.) y si no quería hablarlo no lo hablaba(.) pero no te sentías obligado a ello(.) y ahora parece que si abres una tienda y no pones el rótulo en catalán estás haciendo algo malo(.) y no tendría por qué ser así(.) que la gente elija(.) y sí que es cierto que hay que protegerla(.) al ser una isla(.) aquí viene mucha gente y entonces entiendo que sí que hay que protegerlo pero:: quizás desde las escuelas o desde estos sitios(.) pero: no imponerlo como obligación pero sí de darle la base a los niños en el colegio(.) de hecho(.) a los 18 años lo dominan perfectamente(.) y entonces después decidan transmitirlo a sus hijos o no(.) pero la gente inteligente sí que va a querer transmitirlo a sus hijos(.) es riqueza(.) imponerlo desde otros sitios/ es difícil porque conozco a mucha gente que está en la administración(.) que son castellanoparlantes(.) que sacándose el nivel c de catalán e igual no tienen ni idea(.) ni te lo hablan a ti ni: (.) han hecho un mero trámite que para acceder a ese servicio público lo necesitaban(.) ese nivel c(.) pero: les ha servido para aprobar un examen ni lo utilizan luego(.) ni los ves hablando porque no(.) entonces creo que es desde más abajo y desde muy pequeñitos(.) pues en el colegio es donde creo que más hay que fomentar

209. E: y ya la última(.) cuando hablamos de catalán y hablamos de mallorquín(.) a ver como te lo pregunto: cuando damos clases de catalán(.) es lo mismo que dar clases de mallorquín/ tú como lo ves/

210. M: mhm: yo al tener la madre catalana sé diferenciar muy bien entre mallorquín y el catalán(.) aquí en mi época se daba mallorquín ahora ya creo que no(.) que se da catalán(.) y eso lo considero un error(.) porque el mallorquín es una manera diferente de hablar(.) de escribir quizás no será tanta la diferencia(.) poder escribir el artículo saludo(.) pero al hablar sí(.) yo lo estoy viendo con mis sobrinos(.) mis sobrinos en clase de naturales han dado unas cosas que:: esto es catalán no es mallorquín(.) el **maluc**(.) que es esto/ el **maluc**/ no lo habíamos estudiado nunca(.) entonces(.) eso sí que lo considero un error(.) si estamos aquí entiendo que se tiene que enseñar el mallorquín(.) con su lenguaje particular y sobre todo con el vocabulario específico y el acento específico(.) no entiendo por qué se tiene que utilizar el catalán(.) al igual que tampoco entiendo por qué se habla de **països** catalanes y se nos mete a nosotros en medio(.) no(.) no(.) no nos mezcléis en el mismo bote(.) yo entiendo que se tendrá que dar el mallorquín y no el catalán como se está dando ahora(.) y en mi época sí que se daba el mallorquín(.) te explicaban: pues mira esto es el artículo saludo(.) es falta ortográfica escribirlo pero al pronunciarlo:: y en el vocabulario(.) palabras para decir perro(.) pues en algún sitio se dice **ca**(.) en otro sitio se dice **gos**(.) y te decían cuál era la más usual en cada sitio(.) yo creo que es un error lo que están haciendo(.) los libros de texto tendrían que ser diferentes de los que se dan en Cataluña

211. E: en principio lo son(.) porque tiene que pasar por la **Conselleria d'Educació** y tienen que estar aprobados(.) son diferentes los libros de allí que los de aquí(.) por ley
212. M: ah/ ésto lo desconocía
213. E: sí(.) esto sí(.) esto: son diferentes(.) pues ya estamos(.) bueno(.) sólo la última(.) ultimísima pregunta(.) por qué crees si alguien viene de fuera que tendría que aprender(.) digámosle como queramos(.) el mallorquín o el catalán/
214. M: yo creo que si el que viene de fuera es inteligente lo aprenderá.
215. E: por qué/
216. M: para relacionarse para entender a la gente que hablar por la calle o: para integrarse
217. E: y el catalán/ no(.) el que viene de fuera:
218. M: sí
219. E: de Sevilla(.) así como tu marido(.) por qué aprenderá el catalán/
220. M: yo creo que lo aprenderá para relacionarse(.) para sentirse más integrado(.) es lo mismo que cuando tú te vas al extranjero
221. E: o por si tiene que presentarse a alguna oposición/
222. M: eso lo harán los que a lo mejor no valoren tanto la lengua(.) el que lo aprenda sólo para acceder a un puesto público(.) ese ni lo va a hablar luego ni lo va a entender(.) ni lo va a usar luego(.) el que viene y lo aprende de mutu propio o porque está rodeado de gente que lo habla o porque le interesa conocerlo(.) esa persona lo va a usar más(.) mi marido no lo ha necesitado laboralmente(.) mi marido entiende 100%(.) no se le escapa ni una(.) y alguna vez lo oyes reñir al niño en mallorquín y te hace una gracia tremenda y a lo mejor es porque como yo estoy todo el día riñendo a lo mejor le sale incluso más fácil(.) él sí que lo entenderá(.) o se sentirá más cómodo en un ambiente de gente mallorquina(.) porque lo ha aprendido porque lo ha querido(.) no porque se lo hayan impuesto o porque lo haya necesitado por acceder a un puesto de trabajo(.) el que lo hace por obligación lo usará menos
223. E: de acuerdo
224. M: pero yo creo que la mayoría de la gente que viene(.) no el que viene por un año o dos(.) pero el que viene ya pensado que va a vivir mucho tiempo aquí(.) yo creo que a la mayoría les interesa o quiero pensar que a la mayoría les interesa aprenderlo como riqueza cultural
225. E: pensemos que sí
226. M: me gustaría pensarlo@
227. E: @ya está

Població: Palma
Codi: MC07
Durada: 39 minuts i 16 segons
Sexe: dona

1. E: **m'has dit que tu** havies nascut aquí a Palma fa:: i ques teus pares:
2. M: **mun pare és de Teruel(.) mu mare és d'aquí(.) de Mallorca(.) es meus abuelos tots d'antes**
3. E: ton pare a quina edat va arribar/
4. M: mun pare va arribar amb vint anys(.) molt jovenet
5. E: molt jovenet
6. M: sí(.) i duu aquí tota sa vida(.) ara en té seixanta-cinc
7. E: **ahà(.) i m'has dit que amb ta mare parlaves es mallorquí/**
8. M: sí
9. E: i amb ton pare/
10. M: es castellà
11. E: es castellà
12. M: sí(.) ell fa **pinitos** es pobre(.) però li surt com en valencià(.) però ho intenta@
13. E: i entre voltros/ es teus germans/
14. M: sí sí(.) entre noltros indiferent a:: a vegades en mallorquí o en castellà
15. E: què tens un germà/ un germana/
16. M: una germana gran i un germà petit
17. E: i en quina llengua xerres/
18. M: amb sa meva germana gran **casi** més en castellà i amb so nin **casi** més en mallorquí
19. E: és més petit/
20. M: sí(.) mos mesclam més
21. E: i quan teniu un dinar familiar/
22. M: de tot
23. E: per exemple/
24. M: **segons(.) si mos miram un a s'altre anam canviant(.)** indistintament(.) si mir a mun pare canví en castellà(.) si mir sa meva germana: a mu mare(.) mallorquí(.) així nam
25. E: ahà
26. M: pareix un **batiburrillo@** però **bueno**
27. E: **d'acord(.) d'acord(.) i es teu homo m'has dit que va néixer a Santa Cruz**
28. M: sí
29. E: me pots dit com vos vàreu conèixer/
30. M: e::: **pues** ell era amic des que és es meu cunyat ara i sa meva germana **pues**(.) mos varen presentar
31. E: ahà(.) i vos varen presentar aquí ja
32. M: aquí(.) sí
33. E: però ell com va arribar/
34. M: son pare és pilot(.) **bueno** ara ja s'ha jubilat i el destinaven a Tenerife o a Palma(.) **entonces** ell va fer amics aquí a s'escola i quan va tornar arribar se'n va recordar des meu cunyat i se varen trobar que feren classes plegats i mira(.) se varen fer amics i sa meva germana el me va presentar

35. E: ahà
36. M: i així va estar
37. E: ja va estar @ molt bé(.) teniu amics comuns/
38. M: sí(.)sí
39. E: i amb ells/ ell se deu haver **acoplat** a amics que tu tenies/
40. M: sí
41. E: i amics que eren mallorquins/
42. M: sí(.) i molt bé molt bé(.) **inclús** a vegades(.) sobretot amb un que nom miquel sempre::: a vegades xerra **inclús** qualche frase en mallorquí(.) ell no ho xerra(.) ho entén perfectament tot(.) però a vegades no ho xerra **per vergonya(.) per s'accento** però entén clavegaram(.) ses paraules més tiquis-miquis
43. E: ho entén/
44. M: tot(.) tot
45. E: i amb sos teus amics com ho feis/ **se t'adrecen a tu en català i a ell:**
46. M: es meus amics xerren en mallorquí tots i ell(.) com ho entén(.) lo que passa és que se dirigeixen a ell(.) a ell en particular se dirigeixen en castellà
47. E: ahà
48. M: i jo quan estic en majoria(.) amb gent mallorquina(.) a ell també li **xerr mallorquí perquè(.) com que sé que m'entén perfectament no canvi**
49. E: ahà
50. M: sí(.) no és una cosa tant aferrada com amb mun pare(.) que mun **pare és més:: però amb ell/ i tant(.) i sobretot si m'enfad(.) en mallorquí@**
51. E: i a ca vostra/
52. M: a ca nostra en mallorquí amb sos nins i a ell en castellà
53. E: castellà/
54. M: sí
55. **E: d'acord(.) aquí a sa feina estàs tu tota sola/**
56. M: estic tota sola lo que amb sos clients **casi sempre "bon dia"(.), "bones tardes"(.), i si veig que me xerren en castellà pues** ja els hi: :
57. E: també
58. M: els hi dic en castellà(.) no me costa res
59. **E: d'acord(.) es senyor d'abans has dit que::**
60. M: és es meu **jefe**(.) sí
61. E: i ell en quina llengua xerra/
62. M: ell és mallorquí
63. E: i xerrau es mallorquí/
64. M: de tota sa vida(.) sí(.) és mallorquí
65. **E: d'acord(.) d'acord(.) a ca vostra sou quatre/**
66. M: quatre
67. **E: es dos nins(.) en Sergio i n'Irene**
68. M: ahà
69. **E: d'acord(.) com vos vareu conèixer ja m'ho has di:t i llavors(.) vosaltres(.) amb sos nins vau decidir com els havíeu de xerrar/**
70. M: sí(.) sí(.) sí(.) des principi
71. E: què vau dir/
72. M: noltros mos varen dir que: sa meva germana ja tenia problemes **d'aprenentatge de llengua(.) no xerrava gens(.) entonces** es metge li va dir que en principi(.) mu mare només li xerràssim un idioma: o mallorquí o castellà(.) varen començar en castellà i després ja li afegiren es mallorquí

73. E: ahà
74. M: per això jo ja li xerr més castellà a sa meva germana perquè ja mos vàrem acostumar un poc així
75. E: ahà
76. M: **entonces** sa pediatra ja mos va dir: si tu li xerres es mallorquí i ell sempre li xerra castellà es nin associa sa llengo a sa persona i no **s'equivoca(.) entonces** jo sempre sempre li xerr mallorquí i en Julio li xerra es castellà(.) **entonces** no hi ha cap problema amb sa nina(.) **inclus** sa petitona: en quatre anys te xerra perfectament ses dues coses
77. E: però ho va dir la pediatra/
78. M: no(.) noltros ja ho teníem pensat
79. E: ho havíeu decidit voltros/ ho havíeu xerrat/
80. M: sí(.) sí(.) sí(.) jo li vaig dir a sa pediatre:: dic: com que jo(.) sa meva germana va passar això(.) què passa si els hi xerram/ no(.) no(.) no(.) no(.) de fet(.) no se **liarà** si tu sempre li xerres mallorquí i ell es castellà(.) no hi ha cap problema(.) diu: ara a s'escola sabrà diferenciar lo que és una cosa de s'altra(.) i és vere
81. E: i t'ha anat bé així
82. M: beníssim beníssim
83. E: veus que no hi ha cap problema/
84. M: no(.) no(.) no(.) no ni un(.) nin un(.) **ojalá** hagués tengut qualche **abuelo inglés** i hagués après **inglés** o **alemán** o més coses(.) saps/
85. E: d'acord
86. M: perquè són esponges(.) perfectament
87. E: tu(.) bé(.) en quina llengo et sents més còmoda/
88. M: jo me **don compte** que pens en mallorquí i **después**:: no és que hu traduesqui però me costa(.) com si hu traduís a francès o anglès(.) però **me'n don compte** que estic més còmoda en mallorquí
89. E: ahà(.) quan has d'escriure alguna nota a ca teva/
90. M: clar(.) ara de moment n'hi escric en es meu homo i li escric en castellà però:: eh:: no/ mira(.) a nen Sergio ahir li va caure una dent i li va deixar a nes **ratoncito Pérez** i li vaig escriure una nota "gràcies per sa teva dent" i li vaig escriure en mallorquí
91. E: ahà
92. M: sí@
93. E: @era sa primera que li va caure/
94. M: sí(.) sa primera@
95. E: sí/ @emociona(.) eh/
96. M: sí(.) estava:: **vamos** amb s'euro i sa noteta estava emocionat@
97. E: Sí/ escolta:
98. M: me n'he enrecordat que li vaig escriure en mallorquí "gràcies per sa teva dent"
99. E: Acabaràs fent coses que no::
100. M: no no mos **n'adonarem compte**(.) hu feim així(.) **espontanio**
101. E: a ca vostra per distreure-vos(.) es nins: televisió per exemple/
102. M: televisió quan no hi ha més remei(.) si ells juguen(.) **además** juguen molt junts(.) es meu fill juga amb ses juguetes de sa nina i sa nina amb sos des nin(.) quan ja veus que estan(.) que ja se comencen a barear(.) ja:: una pel·lícula o **algo** i que se calmin un poquet(.) però lo **menos** possible
103. E: i dibuixos(.) per exemple(.) què solen veure/

104. M: indistintament(.) **lis** agrada molt ses Tres Bessones a sa TV3(.) **els hi agrada molt també clan(.) o sigui que depèn de s'hora**
105. E: revistes/ llegeixes(.) tu(.) per exemple/
106. M: normalment no
107. E: diaris/
108. M: no(.) no(.) diaris no(.) més llibres(.) diaris:: a **lo** millor es diumenges que tenc més **rato(.)** baixam a sa **pasteleria(.)** compram es diari i a **lo** millor el fulleig però per costum no
109. E: alguna llengo en especial/
110. M: en castellà(.) compram El Mundo i així tots dos el llegim en **castellà(.) perquè ell:: això de llegir en mallorquí: com que no l'ha estudiat(.) pues** li costa més
111. E: **d'acord**
112. M: pes català o lo que sigui
113. E: activitats de cap de setmana en teniu alguna en concret/
114. M: **playa(.)** excursions: **lo** que sigui(.) si fa bon temps(.) i sinó: parxis i(.) etc
115. E: pertenyeu a algun grup excursionista/
116. M: no(.) jo quant era joveneta sí(.) però ara amb sos nins i tot això(.) anam més de **por libre** o quedam amb amics que tenen nins i nam a fer una torrada a nes camp o lo que sigui i en s'estiu(.) **pues** sa **playeta**
117. E: sí/
118. M: sí@
119. E: ja fa ganes ara(.) eh/
120. M: sí(.) sí@ tenc unes ganes de partir
121. E: escolta(.) si pensassis en sis persones que no són de la família que tens més relació(.) quina llengua creus que domines més/
122. M: clar(.) són es meus amics(.) i es mallorquí(.) sí(.) sí(.) és que com **casi tots són mallorquins es meus amics i com que es d'ell estan a Tenerife pues:** són es primers que me vénen(.) es mallorquins(.) sí(.) **ademés** ses **companyeres de feina s'encarregada** també és mallorquina(.) **casi** totes ses **companyeres(.) bueno(.)** n'hi ha de tot(.) però **vamos(.)** ses més antigues es mallorquí
123. E: es teus fills en quina llengo van començar a parlar/
124. M: **pues no t'ho sabia dir perquè:: pues::** sé que quan van començar a dir coses van començar:: **hombre(.)** a mu mare i jo en mallorquí(.) perquè realment amb qui més estaven és amb mu mare i amb jo(.) jo crec que en mallorquí(.) ara no ho sé/ **papá** i **mamá(.)** que això és normal(.) però en mallorquí aigo(.) sí(.) sí(.) ara que ho **pens:: no m'havia** aturat mai a pensar-ho però sí(.) sí(.) no(.) a més entre ells dos també xerren en mallorquí
125. E: es nins entre ells xerren en mallorquí/
126. M: sí(.) **menos** quan juguen(.) quan juguen no sé per què un duu un **munyeco(.)** s'altre duu no sé què: "**prepárate para disparar**" o no sé què(.) o:: jo que sé(.) a pirates que tenen un **barco** pirata **pues al abordaje(.)** i ho fan en castellà(.) i jo dic: "per què xerrau en castellà quan jugau/" "ah(.) no sé(.) mos surt així"(.). no sé si serà per sa tele o per ses pel·lícules o que juguen a s'escola en castellà:: no ho sé(.) això sempre m'ha cridat s'atenció
127. E: ho fan això els nins

128. M: a més(.) de **repente** tu li dius: "Irene(.) tu no ho fas bé perquè tu dus aquest i aquest deia això i tu has dit això altre" i el renya en mallorquí i tornen a jugar en castellà
129. E: això és es joc simbòlic que li diuen
130. M: sí(.) sí(.) sí(.) no ho entenc
131. E: no passa res(.) eh/ és normal(.) has parlat de sa padrina(.) ha influenciat ella en sa seva educació(.) dels nins/
132. M: **casi** tot perquè jo a nes quatre mesos ja m'he posat a fer feina i es nins a sa guarderia no han anat fins a s'anyet(.) **entonces** els ha criat ella com qui diu(.) es dematins quan anaven a sa guarderia(.) després s'horabaixa els a té ella(.) de fet ella ara els a recoeix a s'autocar(.) els hi dóna de berenar(.) els ha dutxat(.) pràcticament els ha criat ella pobreta meva(.) però **bueno**(.) quin remei quin remei
133. E: no crec que li sàpiga molt de greu a ella
134. M: no(.) ella a nes seus nins no els hi prenguis(.) quan ve sa meva sogra ella se posa gelosa @
135. E: @vénen de tant en tant/
136. M: de tant en tant(.) dos o tres pics en s'any(.) queden quinze diets o això i després es mes d'agost hi van ells per estar amb sos padrins es altres
137. E: i amb sos altres padrins es nins parlen en castellà/
138. M: sí(.) en castellà
139. E: i no hi ha cap problema/
140. M: no(.) no(.) no(.) no hi ha cap problema(.) quan xerren entre ells en mallorquí sa meva sogra diu: "ara no m'enterao" perquè ella sí que no sap pap(.) i es meu fill li tradueix: "le he dicho a Irene esto(.) esto y esto"(.). "ah(.) bueno(.) vale(.) vale(.) vale"@ però entre ells segueixen xerrant mallorquí
141. E: d'acord(.) a s'escola(.) ells van a **Madre Alberta**(.) i quin curs fa/
142. M: a primer de primari es nin i a primer d'infantil sa nina
143. E: i sa nina en quina línea l'has apuntada/
144. M: e::
145. E: a sa línea catalana o a sa línea castellana/
146. M: no(.) a sa castellana(.) es meu homo me va dir que si no me sabia greu que li agradaria que aprenguessin bé a escriure es castellà i jo vaig dir que a mi no me sap gens de greu perquè tanmateix com que tenen el trilingüisme(.) fan tres assignatures en català(.) tres en anglès i tres en castellà(.) **entonces** jo sé que aniran: no(.) no(.) si tu t'estimes més en castellà **pues**: i va dir: "sí(.) sí(.) yo quiero que aprendan bien a escribir y a leer en castellano porque luego el día de mañana:": i jo vaig dir: no me va saber greu i vaig dir **vale**(.) un **capricho** que té(.) i vaig dir **vale**(.) com que sé que **después** també fan català: per exemple(.) en Sergio coneixement del medi el fa en català(.) totes ses feines que jo li ajud a fer: els a feim en català i tot(.) vull dir(.) no pas pena que quedin enrere de català perquè sé que fan molt molt repartit
147. E: saps quina diferència hi ha entre una línea i l'altra/
148. M: jo crec que a **lo** millor: és que clar(.) que se xerra amb una cosa o en l'altra perquè **realment** ses assignatures són obligades en: me pareix que matemàtiques: clar(.) sa nina encara no està tan distingit però es nin fa coneixement del medi en català i no sé quina altra en català(.) són tres(.) després matemàtiques(.) llengo i una altra cosa la fa en castellà(.) i **gimnasi** i tot això les fan amb **inglés**(.) que són ordres... i després **inglés** també són coses molt fàcils(.) comencen en **inglés**(.) lo que és més difícil::

149. E: però això ja és primària(.) però jo dic a infantil(.) sa nina com ho fa/

150. M: sa nina(.) jo la vaig apuntar a castellà(.) sé que sa **senyorita** els hi xerra en mallorquí(.) no me sap greu(.) vull dir:: és igual(.) saben ses **dues coses i vull dir:: han d'aprendre a escriure i llegir ses dues coses(.)** o sigui que més tard o més prest no:: llegiran llibres en castellà i català **igualmente(.) perquè noltros a s'institut ja hu fèiem a això(.) no pas pena**

151. E: d'acord(.) per què vas triar aquesta escola/

152. M: **pues** perquè bàsicament perquè mun pare i mu mare se jubilen(.) **se'n van molt de viatge i sa meva** neboda hi va allà(.) si jo necessit que me recoesquin es nins he de dependre de sa meva germana que té sa nina allà(.) i clar vaig dir(.) **pues(.)** a nes moment donat que mun pare i mu mare **se'n vagin(.) es meu germà fa feina també(.) no podria(.) entonces** tenc més joc amb sa meva germana de recollir-los(.) de tenir-ho més a mà(.) **també és vere que m'han dit que és molt bona i que es nivell d'ensenyança està bé(.)** que realment sa nina petita en quatre anys escriu i llegeix moltes coses(.) moltíssimes(.) estic contenta(.) però bàsicament va ser per **comoditat**

153. E: amb els amics de s'escola t'has fixat en quina llengua parlen/

154. M: amb qualcuns indistintament(.) m'he fixat que es nin va començar a la puresa que és una escoleta petitona que hi ha a establiments(.) idò amb sos que anava a la puresa xerra en mallorquí(.) se veu que hi havia més **familiaridad(.)** i aquí **pues** segons amb a qui(.) lo que veig que he ha **molts d'estrangers i sa nina també(.) té lian(.) una amiga que nom lian(.)** altres noms que són fills **d'inglesos:: entonces** sa nina més castellà(.) sa nina més castellà encara(.) sa petita(.) es nin igual

155. E: quin creus que serà sa llengua més útil per viure aquí a Mallorca/

156. M: amb tanta gent que ve de fora jo crec que acabarem en castellà **d'aquí molts d'anys(.) supòs(.)** me pareix bé que se promogui un poquet es mallorquí i això(.) lo que a vegades s'equivoquen en ses formes(.) **crec(.) imposar no(.) interessar(.)** més que imposar jo me'n record que fa un parell d'anys mos digueren: li heu de xerrar a nes clients en mallorquí perquè:: i jo vaig dir: si entren i dic **bones tardes** i bon dia(.) perfecte(.) me xerren en mallorquí perfecte(.) si jo me diven en castellà(.) jo no me posaré **borde(.)** lo que m'interessa és vendre-li a n'aquella persona(.) **no que se'n vagi per sa porta(.) i també:: no sé(.)** crec que és més cosa d'interessar sa gent i de promoure ses coses culturals i tot això que no: perquè sí(.) ara deien de si:: me pareix bé que es **catalán b(.) catalán c(.)** per tal(.) però lo que dèiem des metge(.) s'altre dia comentàvem que a nes metges els obliguen a tenir es **catalán b** i es **catalán c(.)** però després un se posa malalt i no hi ha metges espanyols(.) i jo me'n vaig així de vegades a sa doctora i me trob colombians o són una altra cubana(.) i quin català saben/ vull dir:: per exigirar amb una cosa **después::** no sé(.) com a que feim a defora un poc sa gent

157. E: però a ells també els hi deuen demanar(.) no/

158. M: no(.) no(.) perquè són substituïts(.) no(.) perquè ells són substituïts i substitueixen dies(.) hores(.) baixes(.) i imagina't(.) **casi** ni l'entenen(.) crec que és un poc ironia de que obligant a nes castellanoparlants tant sí com sí no es català(.) **después** no tenim castellanoparlants(.) tenim cubans(.) **bueno::** no és racisme(.) és una cosa de dir feim defora es castellanoparlants espanyols i **después** tenim

substituts que no entenen es català per res(.) no sé(.) a **lo** millor és un doi que dic

159. E: no(.) no(.) t'entenc perfectament

160. M: **entonces**(.) no tant obligar sinó més promoure(.) que no obligar(.) no crec que hagués de ser una cosa policial(.) de dir ara hem de fer investigacions a veure si aquesta persona xerra mallorquí a sa feina(.) fa ets informes en mallorquí o castellà(.) o català o lo que sigui(.) saps/ no crec que hauria de ser tan així sinó d'interessar a sa gent(.) **inclús** ets immigrants(.) jo me va cridar s'atenció s'altre dia una al·lota moreta(.) s'altre dia(.) que anàvem:: i nava dient-li: "**sabes cómo se dice esto en mallorquí/ tal y sabes cómo se dice::**" i això sí que me pareix bé, perquè vas integrant a tuthom

161. E: perquè devia anar a s'escola

162. M: exacte(.) a s'escola(.) i sa mare deia: "**no(.) pero dímelo**(.) així sí(.) però això de si no tens es **catalán c** no pots fer aquesta feina perquè realment(.) escriure i xerrar es català me pareix molt bé(.) però literatura catalana **del siglo diecisiete**(.) mos entenem/ és allò que és un poc **rissar es ris**(.) hu estudies a s'istitut o no hu estudies(.) i no sé(.) per dur un autobús no crec que hags de sabre literatura catalana

163. E: tu creus que els hi demanen/

164. M: sí(.) sí(.) és una burrada(.) es meu germà se l'està treguent i els hi demanen història(.) literatura catalana:: és un poc enrevessat(.) allò que dius: també se passen(.) escriure i llegir-ho(.) **pues** sí(.) perfecte(.) però ja tant(.) tant és **rissar es ris**(.) ja el posen complicat de per sí(.) ja és complicat un examen d'oposició(.) a damunt

165. E: es teu germà fa unes oposicions/

166. M: es meu germà va fer ses oposicions a l'EMT(.) va quedar es segon(.) lo que passa que no el varen gafar perquè no tenia experiència(.) ara està a s'aeroport duguent ses jardineres(.) i meam si a ses pròximes:: sí(.) va ser mala sort(.) perquè va quedar amb molt bona nota(.) però ell m'ho va dir: "és exagerat lo des català(.) és exagerat haver d'estudiar tant(.) tant"

167. E: també tal volta ho fan perquè entrin els d'aquí

168. M: sí(.) sí(.) lo que passa és que **después** és això a nes **autobuses** no hu he vist(.) però a nes metge lo que te dic(.) hu fan perquè entrin es d'aquí es metges(.) però després no basten i hi ha preferència a nes estrangers que no espanyols(.) i **después**(.) jo és que tenc un poc de lluita amb això(.) m'agrada Mallorca(.) som mallorquina(.) però reconec que també m'agrada Espanya(.) no som separatista(.) Mallorca(.) jo som mallorquina(.) primer Mallorca i després es **resto d'Espanya**(.) però no és allò de Mallorca(.) català(.) català(.) català Mallorca Catalunya(.) que jo tenc amics meus que sí que hu son:: és que son exigents(.) quant Europa té tendència a unificar-se com a compartir més economia(.) més:: no sé(.) cap endavant(.) què hem de fer/ separar-mos/ jo a nes meu raconet/ no:: guardar es nostros deixones però no separar(.) separar(.) separar(.) tu ets foraster/ idò tu no vals(.) **pues** no(.) **además**(.) jo vaig estar a Barcelona i tenc amics que són de Barcelona(.) catalans(.) i tal(.) i vàrem anar a una espècie de festa i tal i eren tots catalans i estrangers(.) o sigui(.) tenien ses portes obertes(.) havie:n com se diven/ ai(.) **palestinos**(.) hi havia un **bieloruso**(.) hi havia un **montón** de gent i catalans(.) i jo dic(.) com és això/ tancam ses portes a Espanya perquè odiam ets espanyols i a nets altres els estimam molt/ o estimes a tothom i jo crec en sa individualitat de

ses persones(.) tu pots ser espanyol i ser una boníssima persona o ser **bieloruso** i ser un: no ho entenc aquesta: me tanc aquí(.) obr sa porta de darrera però aquí no(.) sí(.) una cosa rara(.) no sé(.) molt obert(.) molt cosmopolita(.) però Espanya no(.) Catalunya i **el mundo**(.) i jo vaig dir **pues**(.) no sé(.) no sé(.) són es teus veïnats i estan aquí devora no:: no ho vaig entendre(.) i **entonces** no entens un poc ses coses(.) **bueno**(.) a **lo** millor també és perquè és meu homo és canari i també tenc una visió un poquet més: jo vaig molt a Canàries(.) és una gent meravellosa(.) mun pare és de teruel i quant he anat allà **pues**(.) sé que sa gent **de a pie** és igual d'avon sigui(.) i al final són bones persones o no hu són(.) ara m'he **enrollat un montón**(.) eh/

169. E: no(.) no(.) no(.) això va beníssim

170. M: és que no sé(.) aquí hi ha un **trasfondo**(.) jo crec que és més una cosa de **papás** i **d'abuelos** passats de **odiamos esto**(.) **odiamos lo otro**(.) que no de tranquil·litzar ses coses(.) i gordar lo nostro però amb orgull i **carinyo**(.) no amb això de lo meu és lo millor i lo teu és lo pitjo(.) no(.) sinó promoure-ho bé(.) no obligant obligant(.) no ho sé no sé és sa meva:: que a **lo** millor m'equivoc(.) és sa meva visió des meu entorn(.) **más o menos**(.) a **lo** millor me'n vaig a viure amb aquella gent de Barcelona tres mesos i canvi d'idea perquè veig altres coses(.) jo què sé(.) jo me consider una persona molt positiva

171. E: t'entenc(.) t'entenc

172. M: escolt a tothom lo que **té que** dir(.) si me demanen sa meva opinió la dic(.) però no(.) per què t'has d'enfrentar si jo tenc unes idees o unes altres(.) lo millor és compartir-les(.) ni jo faré canviar a un altres ni un altre me farà canviar a mi

173. E: i si ho intentam anam malament

174. M: a més(.) a sa diversitat està el **gusto**(.) així com diuen(.) te gastaré sa cinta

175. E: no(.) que va@

176. M: dura hores(.) dura hores/

177. E: sí(.) n'hi ha per molt(.) n'hi ha per molt(.) a veure(.) heu tengut algun problema per ser una parella lingüísticament mixta/

178. M: s'única vegada que hem **rossat** per això va ser sa meva sogra(.) que quan vaig estar embarassada des nin(.) des primer(.) va dir: "**ahora espero que no le hables fu-fu-fu**" i jo li vaig dir: "**le hablaré los fu-fu-fu que me dé la gana porque es mi lengua**(.) **y si yo sé hablar mallorquín y castellano mi hijo también lo hablará**(.) **y no te preocupes que cuando tú le hables él te entenderá**" s'única vegada que es meu homo me va mirar així i el vaig mirar com si dir: és o no és/ no va dir res ell(.) no me va dir res ella(.) i així ha estat(.) o sigui que@

179. E: o sigui que per part de la sogra@

180. M: sí(.) però sa meva sogra ja no és només cosa lingüística(.) té tela(.) o sigui@

181. E: @

182. M: això que li robassin es seu únic fió no@ no li ha anat bé(.) ella volia una canari(.) i per què véns a **Balears** si vols una canari/ queda't a Canaris i tendràs una canari

183. E: aquestes sogre:s

184. M: no és mala persona(.) però és ti-ti-ti(.) però va ser s'única vegada que hem tengut@ perquè es meu homo veu que@ **bueno**(.) i aquesta vegada que sa **línea castellana** i això(.) que me va dir: "ay(.) te importa/ es

que me gusta que aprenda:n” no m’importa res perquè sé que aprendran ses dues coses igual(.) quan acabin cou sabran perfectament ses dues(.) com jo o com qualsevol que hagi fet BUP o COU(.) lo que fèiem era català(.) molt(.) i no hi ha problema

185. E: i a nivell social us heu trobat algun problema o no/

186. M: no(.) ara que jo recordi no(.) no(.) perquè es meu homo:: ja t’he dit(.) precisament dos des seus amics són amics meus de(.) de:: **bueno**(.) un homo d’una amiga meva que es d’es port des canonge(.) que és més pagès que es pagesos i s’altre que és de consell(.) vull dir(.) ells dos li xerren a ell en mallurquí(.) ell riu i s’ho passa molt bé(.) no hi ha cap problema de: **háblame a mi en castellano**: no

187. E: perfecte(.) perfecte

188. M: s’ha integrat molt bé(.) molt bé

189. E: quan algú se t’adreça a tu en català supòs que tu conteste::s

190. M: sí(.) sí(.) sí

191. E: i si se t’adreça en castellà/

192. M: **pues** en castellà(.) jo lo que es meu homo m’ha comentat a vegades és que ha tengut clients que han xerrat en mallorquí i ell els ha dit: **“usted siga hablando en mallorquín que les entiendo perfectamente pero no me siento cómodo hablándolo porque no es mi idioma”** i han tengut vertaderes **conversacions** venent un cotxo xerrant es client en mallorquí i ell en castellà perquè ha dit això(.) **no me siento cómodo por el acento pero ustedes me pueden hablar mallorquín perfectamente** que jo ho entenc

193. E: i han mantingut la conversa/ perquè és mal de fer@

194. M: sí(.) perquè està acostumat amb sos meus amics

195. E: ja(.) però vull dir que s’altre se mantengui és mal de fer

196. M: però jo conec gent així que maldament a ells els hi xerrin en castellà segueixen(.) a ell li ha passat(.) sí(.) no cada dia ni cada mes(.) però a **lo** millor en cinc o sis anys tres o quatre vegades sí li ha passat

197. E: és difícil

198. M: sí@

199. E: què en pensa es teu marit des mallorquins/

200. M: jo crec que ell s’hi troba a gust(.) lo que passa que ell s’enfada quan aquestes coses d’exigència i això: ai! **es que os pasais**(.) a més me diu **os pasais@** eh/ **a mi déjame tranquila** que jo no he dit res(.) dic(.) jo a vegades li explic(.) jo a vegades hu entenc i li dic que hu fan com una manera de protegir(.) lo que passa que clar(.) quan tu vols protegir **algo** és com una amiga meva(.) que tenia una filla(.) que la tenia tan i tan protegida que en devuit anys se li en va anar amb so primer que va passar i **no l’ha vista més**(.) **entonces** quan vols protegir **algo** l’has de protegir amb **carinyo** i no amb obligacions(.) ni imposant ni **tal**(.) jo crec que s’hauria de fer més per lo: no ho sé(.) no ho sé(.) a **lo** millor no hi ha altres idees(.) a **lo** millor hauríem de pensar una manera més dolça però **bueno@**

201. E: però dic des caràcter

202. M: ah/ des caràcter(.) no(.) ell a nes principi mos trobava tancants(.) a jo no particularment però deia: **es que me costaba**: es meu cunyat va ser des primers mallorquins que va conèixer(.) i es meu cunyat és tancat perquè ho és(.) no perquè és mallorquí(.) i deia que pareixia que els costava **tal**(.) però després m’ha reconegut que una vegada que s’ha fet amic **pues** super bé(.) lo que costa a **lo** millor és entrar a nes d’això

mallorquí(.) a nes món que tenim a **lo** millor es nostro **circulito** més tancat i entrar els hi costa un poquet més(.) però quan entres ja està

203. E: i tu com mos veus a nes mallorquins/ com creus que som/

204. M: jo crec que lo que passa és que: **bueno**(.) hi ha dos **tipos**(.) perquè hi ha es mallorquins de res de català(.) mallorquí(.) mallorquí(.) mallorquí(.) i després hi ha aquests que són més procatalanistes i **tal**(.) jo crec(.) no ho sé(.) que és vere que de primeres són mé:s anam a la defensiva perquè mos han **invadit** tantes vegades que: jo crec que és es caràcter(.) que som molt tranquils que no he ha: jo no he vist que aquí hi hagi bregues(.) ni manifestacions violentes(.) no sol passar(.) trob que som tranquils i bones persones en general

205. E: i de fora(.) com mos veuen/

206. M: jo crec que mos veuen tancadíssims(.) sí(.) sí(.) tancadíssims(.) **es meus sogres m'ho han comentat que quan va arribar en los años sesenta:** mun pare no(.) mun pare no se va trobar així(.) però també mun pare és que és una persona bastant especial(.) és bastant obert(.) però es meu sogre me comentava que sí(.) que és vere que se trobava com una **barrera**(.) però també es meu sogre és que depèn de s'individualitat de ses persones(.) si tu entres en bones(.) ell venia enregistradores(.) imagina't(.) pobret(.) anar-se'n a nes pobles en **los años sesenta** a vendre enregistradores a ses tendes(.) el pobre(.) feia lo que podia(.) però: en canvi es meu sogre és molt sec(.) és normal que si tu ets sec sa gent te posi un **tope**(.) és com entres i amb qui topes(.) però **bueno**(.) en general sí(.) mos veuen tancadets

207. E: creus que hi ha zones de Mallorca en què hi ha més gent de fora que mallorquins/

208. M: sí(.) jo crec que a **barrios** de Palma no sents un mallorquí(.) jo ara no sabia dir-te a von però:

209. E: tens aquesta sensació/

210. M: sí me dona sa sensació de vegades que sí(.) sí(.) per exemple(.) mu mare viu un poc més amunt tirant cap a nes carrefour i crec que **aquesta zona d'aquí hi ha pocs mallorquins**(.) **almenos** pes carrer no sents xerrar es mallorquí molt(.) a **lo millor te'n** vas per es **centro** pes carrer sant miquel o això i sents xerrar més es mallorquí(.) sí

211. E: i a l'inrevés/

212. M: que hi hagi més mallorquins que castellans/ m'ha donat sa sensació quan he anat a reunions de s'escola(.) de **fin de curso** i tot això(.) de pares mallorquins(.) jo crec que es pares mallorquins trien escoles(.) no sé com t'ho he de dir(.) trien escoles que sí(.) sí(.) sí(.) s'altre dia va ser es fi de curs de sa nina i es pares estaven allí i hi havia com a dos mil pares esperant entrar a nes fi de curs i se sentia mallorquí(.) mallorquí(.) mallorquí per tot(.) tot es temps(.) lo que passa que clar no és zona de **vivienda** però: **també jo no me moc molt**(.) perquè estic d'aquí o allà o vaig a nes **centro**(.) però no ho sé

213. E: no(.) només és sa sensació

214. M: sí(.) **doncs aquesta barriada d'aquí sí que vas pes carrer i no sents mallorquí a ningú**(.) jo quan vaig cap a ca mu mare **casi** ningú

215. E: com et sents/ europea/ espanyola/ mallorquina/

216. M: jo mallorquina primer(.) **después** espanyola, europea(.) això d'Europa no hu tenc molt gafat(.) sé que econòmicament i políticament mos convé per s'euro i tot es **rollo** aquest però no sé molt(.) perquè això ja sí que és cosa d'economia i política però me sent mallorquina i espanyola(.)

però no m'agrada que mos obliguin a sentir-mos catalans(.) perquè hi ha gent(.) he tengut a vegades aquesta discussió(.) aquest amic de consell: jo me sent mallorquí i català(.) però mem(.) tu no has nascut a Catalunya(.) per què t'has de sentir català/ senti't mallorquí(.) és vere que tenim una comunicació(.) una llengua igual(.) de fet sa nostra en teoria ve des català(.) es català de Mallorca **inclús** és més antic i més pur es de Mallorca que es d'ells(.) jo vaig estudiar que els han influenciat més(.) es seu català està més influenciat pes castellà(.) i noltros perquè estam dins una illa guardam un poc més(.) i ell(.) **pues** és un poc caparrut amb això(.) i jo di:c no(.) i per què/ jo no me sent de Huelva perquè no som de Huelva(.) no me van les Palmas perquè no ho som(.) malgrat estigui aferrat a Huelva(.) si no ho so:m no ho sé(.) no sé com dir-t'ho(.) es sentiment d'espanyol és molt general(.) no de sevillanes(.) no de jotes(.) no res en concret(.) sinó com a país(.) m'agrada(.) ses parts d'Espanya(.) m'agrada Galícia(.) m'agrada el nord(.) m'agrada Canàries(.) m'agrada Espanya(.) m'agrada sa gent espanyola(.) la trob alegre en general(.) no sé(.) m'agrada

217. E: actualment(.) quan parlam d'inmigrants(.) en qui penses/

218. M: jo sobretot(.) però a **lo** millor és un poquet de mania(.) me'n vaig amb sos moros(.) jo tenc clientes mores(.) **árabes**(.) perdó: sa mania de dir mores(.) que són bellíssimes persones(.) però quan jo varen començar a venir per plaça Espanya que se ficaven amb noltros que érem jovenetes(.) els hi vaig agafar un poc de mania(.) sa veritat(.) jo he estat a **Mozambique** i a mi es negres no me fan cap por(.) mai a clients meus una paraula més forta que s'altra(.) mai problemes(.) es **xinos** doncs tampoc no me molesten(.) no me molesten(.) en realitat no me molesten però me molesta més es sentiment d'invasión árabe(.) no sé com dir-te(.) això de **mezquitas**(.) i no sé què(.) mos falten coses a noltros com a mallorquins i **mezquitas** per a ells/ i coses per a ells/ i dius a **lo** millor és un poquet de mania lo que te diré però de petita se ficaven un poc amb jo i no m'agradava gens(.) me feie:n i **sin embargo** tenc clientes mores(.) **árabes** i bones persones

219. E: creus que s'hauria de potenciar més l'ús del català o del castellà a l'escola/

220. M: jo crec que a s'escola el nivell està bé així

221. E: no creus que s'hagi de potenciar més l'ús del català/

222. M: no(.) jo veig els nins que de fet fan exàmens de català a primer(.) i llegeixen i escriure en català es nin(.) sa nina encara no perquè és molt petitona però es nin sí(.) **bueno**(.) ja te dic(.) es treball de coneixement del medi(.) ara hem de fer un treball d'un peix(.) **pues** triam es **pez** manta(.) **pues** tot en català escrit i es nin hu escriu perfectament(.) crec que es nivell escolar està bé(.) ara es nivell d'ús des carrer(.) **pues** què pots fer/ no pots(.) no sé:

223. E: com veus el futur de la llengua catalana en general aquí a les illes/

224. M: jo crec que es nivell escolar i **inclús** es immigrants que estudien català(.) no té tendència a desaparèixer(.) ara sí que es vere que con **la mano dura**(.) jo crec que sa gent arribarà a dir "mem"/ o a **lo** millor no(.) com que ara: jo per exemple record haver començat a estudiar a tercer d'egb es català(.) primer i segon i un nivell molt baixet(.) molt baixet(.) idò ara que pugem des de ben petits(.) a **lo** millor(.) a noltros ara és una cosa que mos xoca perquè estam a un **intermedio**(.) no com a mum pare i mu mare que hu estudiaven tot en castellà tant sí com si no(.) però sí que és vere que ara a **lo** millor ells hu voran natural i anirà cap endavant(.) que

també no t'estranyi(.) com que hu mamen(.) a **lo** millor(.) jo tenc amics des nin que són de pares castellans i xerren perfectament es mallorquí(.) perquè com que estan acostumats(.) estan avessats(.) també es vere a **lo millor en vers d'anar endarrera anam endavant**

225. E: no ho sé(.) jo t'ho pregunt(.) eh/

226. M: no ho sé(.) perquè aquí has de pensar en tots jo aquí tenc molt pocs clients mallorquins i **tal** però es nins tots aprenen(.) i **ademés** es que són vius ho xerren ben bé(.) maldament que son pare i sa mare no el xerrin(.) bé(.) ja te dic(.) aquesta al·lota moreta que hi havia s'altre dia(.) però **bueno**(.) no ho sé(.) no ho sabem(.) lo que sí que és vere que **m'agradaria**(.) no ho sé(.) **crec** que som molt tranquils noltros(.) no hi ha boleros per enlloc **bueno** sí ara s'altre dia(.) a n'aquestes deixones de ses estacions sí que hi havia(.) i dius: **hombre**/ boleros i brodadores(.) però no ho veus sovint

227. E: més cultura(.) més mallorquí/

228. M: sí(.) perquè s'altre dia anàrem i havia es castellers(.) i di:c ai(.) ara per què ha d'haver-hi es castellers/ es castellers són catalans(.) i mu mare va dir: "a **lo** millor hi ha gent catalana que li fa ganes" i dic(.) **pues** també és vere(.) però:: a **lo** millor són més vius ells que fan coses de Catalunya que no noltros que estam aquí i no feim res

229. E: direfenciam entre català i mallorquí/

230. M: jo crec que diferencien més ells que noltros(.) noltros tenim més assumit es català(.) jo(.) saps què passa/ és que me bas molt en experiències meves(.) record haver anat amb so **barco** de Barcelona i quan arribàvem a Barcelona sentíem dos comentaris(.) un(.) ja arribam a **Espanya i s'altre:**

231. E: ja arribam a Espanya/

232. M: sí(.) ja arribam a Espanya ho va dir un en castellà(.) i s'altre va dir no sé què(.) no sé **cuantos**(.) **ya estaba un poco cansado de catalán andrajoso de segunda**(.) ja estava cansat **de catalandrajos de segona va dir**(.) o el van tractar molt malament o no sé què(.) i: "au/" vaig dir(.) mira aquest(.) que a vegades dius: seran beneits/ a vegades tens tendència **a pensar que ells**(.) com a que ses Balears són no sé què/ no t'ha donat mai sa sensació/

233. E: no

234. M: jo anava amb so **barco** i vaig sentir aquest comentari i vaig pensar(.) què passa/ però **bueno**(.) ja te dic(.) tenc amics catalans encantadors però és vere que vaig més endarrer de coses de Mallorca(.) quan vaig anar els hi vaig dur una sobrassada així(.) sobrassada(.) a **lo millor som un poc exagerada però m'agradaria un poc una cosa més de Mallorca: sobrassades**(.) ensaïmades(.) ball de bo:t(.) tot això

235. E: potenciar tot allò més popular/

236. M: sí(.) **inclús** a ses escoles(.) no hu sé(.) no hi ha ball de bot a ses escoles

237. E: no: n'hi ha que sí(.) eh/

238. M: **sí/ a s'escola des meu fill no n'hi ha**

239. E: com a assignatures extraescolars **sí que n'hi ha**

240. M: hi ha **fubito**(.) hi ha natació: coses com a més de deport però no hi havia ball de bot(.) **bueno**(.) música sí que n'hi ha però vaig trobar que era molt car(.) no el vaig apuntar(.) no poria(.) però ball de bot o coses així no::

241. E: a vegades se fan i sa gent no s'apunta

242. M: sí(.) i a **lo** millor si sa gent no s'apunta **pues** clar(.) no poden pagar es professor(.) jo hi anava de petita i m'agradava(.)no sé(.) però **bueno**(.) ja t'he contat sa vida(.) eh/ @

243. E: bé doncs(.) ja hem acabat(.) beníssim(.) si tothom xerràs tant aniria beníssim

Població: Campos
Codi: MP08
Durada: 41 minuts i 34 segons
Sexe: dona/home

1. E: bé(.) primer de tot donar-vos les gràcies i pes cafè que m'heu donat
2. M: només faltaria(.) dona
3. E: **ja vos he explicat de què anava i ara m'agradaria començar a demanar-vos doncs l'estat civil(.) si sou casats o no/**
4. M: casats
5. P: **casados**
6. E: quina és la vostra llengua habitual entre vosaltres/
7. M: entre nosaltres és es castellà(.) noltros mos dirigim en castellà(.) sa parella normalment mos xerram en castellà
8. E: tu(.) per exemple(.) ets nascuda aquí(.) a Campos/
9. M: no(.) jo som nascuda a Palma però **bueno** jo som de pares mallorquins(.) **abuelos mallorqui:ns com dic jo(.) jo l'he xerrat tota sa vida a ca nostra(.) a dins ca nostra lo únic que s'ha sentit ha estat es mallorquí**
10. E: i a Campos quan vas decidir/
11. M: a Campos ara fa: quan el vaig conèixer a ell(.) en es cap d'un any
12. P: **once años**
13. M: sí(.) fa onze anys que visc a Campos
14. E: perquè tu(.) a von vas néixer/
15. P: **yo soy de Madrid(.) y por trabajo estoy aquí desde el año noventa y ocho**
16. E: i te puc demanar en què fas feina/
17. P: **soy guardia civil**
18. E: i com va ser que vas venir aquí a Mallorca/
19. P: **de rebote de rebote(.) vine a hacer las prácticas aquí(.) me gustó la isla(.) me gustó el ambiente que había(.) la conocí a ella y ya decidí quedarme**
20. E: i com vos vau conèixer/
21. P: **por mediación de su prima(.) que es compañera y nos presentó y ya entablamos amistad y: quedábamos(.) nos veíamos y al año empezamos a salir**
22. E: i vau decidir venir cap a Campos a viure
23. P: **sí(.) porque yo estaba destinado en Santanyí**
24. E: **ah/ de acuerdo**
25. M: per circumstàncies de sa feina havíem d'estar aprop d'avon ell esteia(.) jo feia feina a Palma i res(.) vàrem decidir venir a Campos
26. E: així fa que ets aquí aproximadame:nt/
27. P: **trece años**
28. E: **trece años(.) d'acord/ germans en tens/**
29. M: tenc dues germanes
30. E: **y tú/**
31. P: **nosotros somos cuatro hermanos y todos viven en Madrid**
32. E: però teniu contacte/
33. P: sí
34. E: i els nins en tenen/

35. M: sí(.) molt(.) se fan molt amb sos seus: es seus **abuelos** i sa seva **madrina vénen moltíssim(.) vénen en s'estiu(.) vénen casi** tots ets estius i nam o venim(.) ponts(.) caps de setmana(.) vacacio:ns i ell té més contacte diguem amb sa famili de fora perquè hi passa més estona(.)més dies(.) més estona plegada i en canvi(.) amb ses meves germanes mos veim cada diumenge(.) cada diumenge mos veim amb sos cosins i sa famili però(.) amb ells són estades mo::lt
36. E: més intenses/
37. M: sí
38. P: **sí(.) alomejor vamos dos veces al año pero estamos más de quinze días**
39. M: sí(.) i **claro(.)** es nin està molt habituat
40. E: i tu te:ns ton pare i ta mare són vius/
41. M: **no(.) mun pare és mort(.) mun pare fa molts d'anys que és mort** fa devers devuit anys que és mort
42. E: i ta mare té contacte amb ells/
43. M: sí(.) sí(.) sí(.) mu mare té contacte
44. E: i quan ells estan amb sa teva família(.) parlen es castellà es nins/
45. P: **sí**
46. E: el parlen correcte/ bé/ no tenen problema en canviar de llengo ni res/ i es padrins els entenen/
47. P: **sí(.) luego cuando se dirigen a ella y hablan entre ellos alomejor se dirigen en mallorquín pues: es lo normal(.) lo que: como si estuviésemos aquí(.) aunque estemos allí en Madrid(.) si se dirigen tanto a ella como: o entre ellos mismos(.) continúan en mallorquín**
48. E: amb amics/ teniu amics comuns/
49. M: sí
50. E: com ho feis lingüísticament/
51. M: lingüísticament tenim(.) com que també tenim parelles que són mallorquins casats amb gent castellana(.) o sigui(.) **entonces(.)** mos dirigim igual(.) jo sa meva amiga per exemple(.) dic de sa meva amiga Sebastiana(.) **con Sebastiana mismo(.)** xerram mallorquí entre noltros(.) ells dos se comuniquen en castellà
52. E: **per què s'altra també:/**
53. M: **sí(.)** perquè s'altra també(.) però **claro(.)** no hi ha **ningún** problema lingüísticament perquè tots mos entenem perquè tots esteim habituats a sentir-mos i és vere que sempre canviem es xip(.) jo per exemple me dirigesc a qualcú que sé que xerra es mallorquí(.) jo me costa molt **entablar** una conversa en castellà(.) **entonces** normalment són parelles normalment són un de cada manera(.) **pues:** mos comprenem perfectament
54. E: perfecte
55. M: no tenim cap problema amb això
56. E: ah/ perfecte(.) tu fas feina/
57. M: sí(.) jo faig feina
58. E: i amb els companys de la feina/
59. M: amb sos companys de sa feina(.) com que joestic a Campos(.) xerram es mallorquí(.) a Campos és molt estrany trobar qualcú que parli es castellà(.) n'hi ha(.) **no és com a Palma(.) jo per exemple a Palma era molt diferent(.)** perquè es **tipo** de gent amb sa que me relacionava **pues:** havies

de xerrar tant era xerrar es mallorquí com era xerrar es castellà(.) vénc a dir que: :

60. E: de què fas feina/

61. M: de dependenta faig feina de dependenta administrativa(.) però **antes** he estat comercial i: **bueno**

62. E: has tengut molt de contacte/

63. M: sí(.) jo no he tengut mai cap problema amb això

64. E: i tu a sa feina/ tens algú amb qui parlar:: que s'adreci a tu en mallorquí/

65. P: **normalmente hablamos todos en castellano(.) aunque hay gente mallorquina(.) si habla el mallorquín nos entendemos perfectamente pero como somos todos castellanoparlantes hablamos en castellano todos**

66. E: i tu estàs a Santanyí/

67. P: **no(.) yo estoy en Palma**

68. E: ah/ estàs a Palma(.) d'acord(.) bé(.) aquí a ca vostra sou quatre/ com vos vàreu conèixer ja vos ho he demanat(.) com vos relacionau també: **teniu en Sergi que té sis anys m'ha dit ell**

69. M: no(.) encara no els ha fet

70. E: **cinc(.) cinc m'ha dit(.) perdó(.) tens raó**

71. M: i na Lluïcia en té tres(.) se duen dos anys de diferènci

72. E: i jo he vist que tu els hi parlaves en mallorquí

73. M: sí

74. E: i ell els hi parla en castellà

75. M: sí

76. E: es nins a ell en castellà i a tu en català

77. M: sí(.) sí(.) així hu feim sempre(.) perquè consideram que ses dues llengües són importants i els han d'aprendre tant eh: perquè vivim aquí i jo vull que seguequin xerrant es mallorquí o es català(.) lo que li vulguis dir(.) vull que **además** per s'escola i per tot(.) però també consider que és molt important que sàpiguen es castellà perquè així com son pare ha hagut de venir aquí i s'ha hagut d'adaptar a noltros(.) vol dir que ells el dia de demà: :

78. P: **el día de mañana pues tengan que salir fuera y:**

79. M: que hagin de sortir fora i **pues** també(.) no vull que diguin **pues** aquest nins no saben xerrar es castellà(.) és important tant una cosa com s'altra per noltros(.) és molt important ses dues llengos

80. E: tu també ho consideres així/

81. P: **sí(.) por eso es uno de los motivos por los que yo les hablo en castellano porque con ellos sí que podría hablarles en mallorquín(.) porque con ellos perdería la vergüenza totalmente porque como estaríamos al mismo nivel perdería la vergüenza totalmente(.) pero claro(.) si les hablo en mallorquín yo también(.) aunque yo aprenda a ellos les perjudicaría(.) entonces por eso llegamos a la determinación de ella en mallorquín y yo en castellano**

82. E: **ah/ fue premeditado/ lo decidísteis/**

83. M: sí(.) sí

84. E: ah/ com va ser això/

85. M: ho vàrem decidir perquè vàrem considerar que:

86. E: quan/ abans de néixer es nins o: :

87. M: **tot d'una que va néixer en Sergi vàrem optar perquè ell els hi xerràs en castellà i els hi corretgüéssim ses paraules i tot perquè claro(.)**

sent ell castellanoparlant és més fàcil que ell els inculqui una llengua correctament que no jo que en algun moment donat se m'escapi alguna paraula a vegades és més complicat(.) **entonces** vàrem adoptar que ell corretgigués es castellà(.) que sigués un castellà correcte(.) **inclús** que a vegades es nins(.) a vegades(.) se dirigeixen amb ell amb qualcuna paraula **en mallorquí i tot d'una: "no(.) en castellà se diu tal" o jo li dic: "no(.) en mallorquí se diu tal" els a** corretgim a fi que sàpiguen diferenciar molt bé **els dos idiomes(.)** i vàrem arribar a n'aquest acord perquè vàrem considerar que era lo més oportú per a ells dos

88. E: d'acord

89. M: sobretot

90. E: és a dir(.) perquè quedi clar(.) quan va néixer en Sergi tots dos vos **vau seure i vau decidir: ho farem d'aquesta manera(.)** amb l'objectiu que dominin correctament ses dues/

91. M: sí(.) sí(.) sí(.) sí(.) ho vam fer amb aquesta intenció

92. E: perfecte(.) a casa(.) per distreure-us(.) a part d'aquest pati tan preciós(.) què fan ells/

93. M: per distreurer-mos **a parte** de passar la majoria des temps de fora perquè és vere que de vegades els hi posam sa tele

94. E: sa tele(.) quins programes/

95. M: sa tele jo els hi pos programes(.) ara per exemple he ha es Nickjunior perquè els hi ensenya(.) es dibuixos són amb **inglés** i ara han sortit uns en japonès i és molt bo perquè ells van aprenent tot(.) o **sigui(.) s'altre dia(.) ara dic aquest exemple** perquè vam anar a nes **xino** per exemple i hu va saludar i ell i jo mos vàrem mirar estranyats perquè el saludava i aquell homo li va contestar(.) i ell li va tornar contestar i tu dius **"ostras pues va super bé"** que ells **almenos** vain veient aquests dibuixos perquè a nes mateix temps van aprenent coses amb inglés(.) coses: i procuram posar-li lo més educatiu possible perquè hi va haver una temporada que teníem bakuman i coses d'aquestes i hu vàrem llevar perquè consideràvem: jo vaig trobar que eren un poc agressius i vàrem optar per aquests altres

96. P: **es acorde para las dos edades(.) tampoco son muy infantiles para el niño ni demasiado avanzado para la niña**

97. M: sí(.) els hi va molt bé(.) és un canal que hem **acertat(.)** no sé(.) ja no el tocam perquè ells tampo:c

98. P: **a ellos les gusta**

99. M: a ells els hi agrada i **ademés** van gafant altres llengos

100. P: **son en castellano pero de vez en cuando te sueltan alguna palabra pue:s si son en inglés dora la exploradora que está muy de moda de vez en cuando les suelta alguna palabra o frase en inglés(.) y los otros son en castellano pero de vez en cuando sueltan alguna palabra: sí alguna palabra en chino(.) y se van quedando(.) como son esponjas(.) se van quedando co:n**

101. E: ahà(.) no el coneixia(.) no

102. M: idò està super bé

103. E: fa gràcia això del restaurant xinès(.) Vos devíeu queda: :r

104. M: sí(.) se va **despedir** i noltros do:s jo dic(.) li diu alguna cosa més i mos quedam aquí tirats

105. P: **sí(.) y me caigo de espaldas@**

106. E: @

107. M: @i **claro** jo vaig dir canal a partir d'ara: perquè sí(.) perquè ara és una bona edat(.) **xupen@**
108. P: **sí(.) lo absorben todo(.) lo absorben**
109. M: sí(.) és una passada(.) és bo que sàpiguen(.) sobretot sa petita(.) **en Sergi és vere que per s'edat que té relaciona molt bé(.) però sa petita me sorprèn(.) sobretot amb s'inglés(.) clar(.)** com que es germà repeteix coses ella li va darrera (entra sa nina)
110. F: vull un Actimel
111. P: **no(.) espérate un poquito**
112. F: **la princesa(.) la princesa(.) quiero agua papá**
113. M: **si he d'agafar un llibre tant té com jo:**
114. E: llegiu revistes o diaris/
115. M: es diari si **un cas encara te'n vas a qualque banda i li pegues una uada(.)** per dir-ho de qualcuna manera(.) però no(.) noltros darrerament **hem perdut molts d'hàbits que teníem que qualcun dia recuperarem**
116. E: i escolta(.) activitats així de cap de setmana/
117. M: sí(.) noltros(.) les nostres activitats de cap de setmana jo com que es dissabtes faig feina es dematí(.) ets horabaixes es dissabtes horabaixes(.) es dissabte dematí normalment el passen amb son pare o si ell no hi és amb una al·loteta que se queda amb ells perquè no tenim ningú que pugui quedar(.) però sinó **bueno(.)** sortim a passejar
118. E: no pertanyeu a cap grup/
119. M: no(.) no
120. E: a alguna associació/ algun grup excursionista/
121. M: no(.) no
122. P: **no(.) son muy pequeños todavía para esto**
123. M: **que a parte con tu trabajo tampoco:**
124. P: **con mis horarios tampoco: no se puede compaginar bien**
125. M: són activitats que no podem compaginar amb sa seva feina(.) es diumenges a ca sa meva germana i esteim amb sa famili(.) que és lo que habitualment feim(.) a no ser que surti colca sopar(.) **colca cosa d'aquestes** però normalment no feim cap activitat(.) de moment
126. E: **i a s'escola a nes nins com els hi va/**
127. M: **a s'escola bé(.) jo:**
128. E: **ara m'interessa més sa nina**
129. M: sa nina a infantil precisament va tenir una: vàrem tenir una entrevista amb sa mestra perquè(.) com que lingüísticament na Lluçia està **molt avançada(.) xerra molt bé perquè se l'entén molt bé els dos idiomes(.)** és una nina que fa frases molt completes(.) na Lluçia lingüísticament xerrant és que:: super bé(.) no té cap problema(.) és una nina(.) és molt **inquieta(.) és l'únic que té(.) que és molt inquieta(.) per lo demé::s**
130. E: **en quina llengua ensenyen a s'escola/**
131. M: en català
132. P: **en catalán**
133. E: però també fan castellà
134. M: encara no(.) en anglès(.) però a infantil encara no han començat(.) per exemple(.) en Sergi::
135. E: en Sergi que va a primer
136. M: no
137. P: **empezará primero**
138. E: ah/ que també fa infantil ara

139. M: sí(.) sí(.) ara fa es darrer curs d'infantil(.) sí(.) és que tots dos són de **s'octubre i claro**(.) són es joves
140. E: sí(.) com es me(.) quin doi(.) i com li va a ell/
141. M: bé
142. E: només fan català i anglès/
143. M: només fan català i **inglés**(.) que per noltros consider que es castellà s'hauria de: s'hauria d'ensenyar des de: des de ben petits perquè també precisament hi ha nins de s'edat de na Lluçia que es pares són mallorquins i només xerren es català(.) per dir-ho de qualque manera(.) i quan comencin amb so castellà és un problema perquè clar(.) un nin que ja té set anys no és lo mateix que un nin com ell que ja: que ells duen tot això endavant(.) que ara es dia que hagin de començar per exemple en Sergi ja comença a llegir en català i jo aquí ara ja fa uns dies vàrem rebre uns fulls que ja esteien en castellà i començam a llegir en castellà perquè ell comenci a fer es canvi que sàpiga que d'una manera se lligeix en català i s'altra manera en castellà(.) i tampoc no li és massa: per lo que jo me'n **vaig donar conte** quan mos hi vàrem posar(.) no li implica: perquè **claro** ell entén ses paraules perquè està avesat a sentir-les tant d'una manera com de s'altra
144. E: a quina escola van/
145. M: a nes Joan veny i Clar
146. E: aquí/ a Campos/
147. M: sí
148. E: d'acord(.) en llengües hi trobes a faltar res(.) m'has dit això(.) a infantil/
149. M: jo crec que sí que s'haurien d'implicar un poc més
150. E: quina creus que és la llengua més útil per viure aquí/
151. M: anem a veure(.) per viure aquí es català és primordial(.) aquí se necessita sobre xerrar es català perquè **ademés jo crec que no s'ha de perdre**(.) jo xerr mallorquí perquè es català no el rib a:: bé(.) dic mallorquí(.) dic català(.) **però me referesc que**(.) jo(.) no s'ha de perdre(.) és nostre(.) vénc a di::r però també han de sobre xerrar es castellà perquè es castellà implica que:: més a nes **puesto que noltros vivim**(.) s'ha de sobre xerrar tots ets idiomes i com més millor(.) i es castellà és súper important(.) és molt important perquè no mos hem de retgir només a s'illa hem de pensar que Espanya(.) hem de pensar que es **puestos** de feina poden canviar(.) ses circumstacis(.) tot(.) és habitual(.) amb ses dues llengos(.) són nostres(.) com dic jo(.) tant una com s'altra(.) tant una com s'altra(.) lo que passa que aquí é:s és necessari sobre xerrar es català però es castellà és primordial(.) jo consider que van totes dues lligades de la mà
152. E: i tu/
153. P: **yo considero que tendría que hablarse más el castellano aunque no se debe perder el catalán porque son las raíces y todo eso**(.) pero el castellano: es que: no te limita solo a la isla(.) lo que pasa es que también el gobierno y tal como está montada toda la legislación y lo demás es verdad que te limitan mucho y: y de hecho al exigírtelo(.) al exigirte los niveles de catalán para cualquier puesto de funcionario pues pasa lo que pasa(.) hay hospitales sin médicos(.) sin enfermeras y demás que no tienen el nivel(.) entonces no debería limitarse a solamente el catalán(.) o ser condición sine quantum para poder trabajar aquí en según que

puestos(.) entonces no hay que perderlo(.) me parece muy bien que se estudie el catalán(.) pero no darle prioridad sobre el castellano

154. E: **de acuerdo(.) vosotros en la guardia civil había alguna cosa que os exigían: no os exigen nada/**

155. H: **no(.) no(.) no(.) date cuenta que aquí llegamos gente de todas partes sin tener conocimiento(.) yo cuando llegué aquí ni sabía que se hablaba mallorquín(.) entonces fue una sorpresa para mí y la barrera del idioma(.) y entonces tienes que poner las pilas y abrirte(.) tampoco puedes decir: no(.) no(.) aquí estamos en España(.) sé hablar en español o en castellano(.) no(.) aquí estamos en Mallorca(.) es costumbre(.) hay una lengua(.) pues hay que adaptarse(.) igual que si voy a Galicia o voy al País Vasco(.) alomejor con el euskera hubiese tenido más complicaciones pero hay que adaptarse(.) no porque hablen una lengua diferente o un dialecto o un idioma diferente te tienes que cerrar(.) no nos lo exigen pero: por cortesía(.) digámoslo por cortesía profesional**

156. E: **porque si te viene alguien y tiene un problema:**

157. P: **a mí se me han dado casos que viene una persona(.) sobretodo pesonas mayores en mallorquín(.) "entiende el mallorquin/" sí(.) y hablarme en castellano o "entiende el mallorquín/" no(.) y hablan en mallorquín(.) entonces pero bueno(.) que no hace falta hablar el mismo idioma para poder comunicarse**

158. E: **no(.) pero a veces cuando uno tiene un problema le sale la lengua: la lengua materna**

159. P: **sí(.) sí(.) si estoy totalmente de acuerdo(.) por eso digo que no hay que cerrarse a las ideas que tenga cada uno(.) no hay que cerrarse(.) hay que abrise y hacer un servicio: el mejor servicio que puedas a la gente(.) entonces no veo ni bien el que nosotros(.) o compañeros míos o de cualquiera otro cuerpo de seguridad(.) o médico(.) o cualquier de otro grupo de trabajo que se cierre(.) que no admita que la gente le hable en mallorquín o en catalán o en gallego o en cualquier otro idioma por el hecho de estar en España y aquí tenemos que hablar en español ni tampoco entiendo el que aquí estamos en Mallorca y se habla el mallorquín**

160. M: **ets extremos**

161. P: **no(.) es que: no lo entiendo(.) pues es que yo no tengo obligación de entenderle(.) así que como mucha gente está equivocada de que nos lo exigen(.) no(.) no tenemos: ni nos subvencionan para aprenderlo ni nada(.) yo no tengo obligación(.) yo si lo he aprendido es porque me interesa a mi profesionalmente y personalmente aprenderlo**

162. E: **muy bien(.) y por ser una pareja mixta lingüísticamente habéis tenido algún problema/**

163. P: **ninguno**

164. M: **no**

165. E: **tú te sentiste aceptado cuando viniste aquí a la isla o tuviste: he planteado mal la pregunta(.) cómo te sentiste cuando llegaste/**

166. P: **cuando llegué aquí y me encontré la barrera de la lengua(.) como somos un núcleo: la guardia civil somos un núcleo bastante cerrado pues te relacionas con compañeros y más y no hay ningún**

problema porque todos hablamos castellano y si hay algún mallorquín o dos te relacionas en castellano(.) el problema viene al principio cuando haces más amistad con unos o con otros y esa persona (Sergio espérate un momento por favor(.) vete a fuera un momento por favor)

167. M: espera't un moment

168. P: **cuando ya te intentas relacionar por medio de un compañero con gente que ya es de aquí(.) de la isla no te enteras de nada porque lógicamente entre ellos hablan mallorquín y piensan en mallorquín y les sale más hablar en mallorquín que no en castellano(.) y entonces te quedas un poquito fuera de lugar(.) pero claro eso te fuerza a ti a aprender antes(.) eso nos pasó con su prima**

169. M: **eso nos pasó con mi prima(.) porque claro como salíamos: com navem amb sa meva cusina ella a vegades me xerrava en castellà i jo era incapaç de xerrar-li en castellà i claro(.) ells acabaven d'arriba:r**

170. P: **al principio te quedas como cazando moscas**

171. M: no entenia res i noltros dues era súper complicat tenir una conversa en castellà(.) a nes final vàrem deixonar(.) ell també se va avesar a sentir-mos xerrar es mallorquí i ara amb tota sa meva famili xerram

172. P: **sin problema**

173. M: tots es mallorquí i **bueno(.)** noltros tenim un altre cunyat que són castellans i ells dos no tenen **ningún** problema(.) ara ja estan avesats a sentir-mos a noltros(.) perquè noltros xerram en mallorquí i quan mos dirigim a ells(.) mos dirigim sempre en castellà

174. E: ells no tenen problema també perquè l'entenen

175. M: sí(.) **claro**

176. E: **perquè ells ara l'entenen/**

177. M: però els hi ha costat(.) els hi ha costat

178. E: i el caràcter dels mallorquins(.) què trobes/

179. P: **hombre pue:s hasta que no: no: se abren(.) los veo muy cerrados**

180. E: **dilo(.)** jo no som mallorquina i ella no escolta@

181. M: @

182. P: **@son muy cerrados(.) pero en el momento que se abren son encantadores**

183. E: i com els veies abans i després/ és a dir(.) **antes cuando no estabas aquí y te hablaban de Mallorca y de los mallorquines/**

184. P: **es que cuando me hablaban de Mallorca y los mallorquines yo pensaba que Mallorca era Grease(.) y alemanas y inglesas@**

185. E: **vale(.) vale**

186. P: **es que ya te digo(.) no sabía ni siquiera que se hablaba aquí el mallorquín ni nada de eso**

187. E: **eso pasa mucho(.) se desconoce la realidad de Mallorca**

188. P: **y ya cuando llegas de una capital como yo de Madrid(.) y llegas a Santanyí se te caen los palos del sombrero**

189. M: Santanyí(.) **además(.)** que es un poble súper tancat(.) és molt tancat perquè: aquí a Campos encara sa gent é:s

190. P: **mucho más abierta**

191. M: molt més oberta(.) però Santanyí é::s

192. P: **he estado prácticamente seis años y no he conocido a prácticamente nadie**

193. M: sí(.) Santanyí són els santanyine:rs i és molt difícil
194. E: **a parte de cerrados(.) cómo ves e::l**
195. P: **pues hay de todo(.) hay buena gente**
196. E: mira(.) la pregunta era: com creus que són els mallorquins i com pensa el teu marit que són/
197. P: **ya te digo(.) al principio son cerrados hasta que cogen confianza pero luego ya:: gente muy maja(.) muy sana(.) hay de todo**
198. E: **no claro@** i tu(.) com penses que són els mallorquins/
199. M: tancats(.) som molt tancats(.) jo crec que es mallorquí eh:: nem a veure(.) sí esteim preparats per acceptar **inglés(.) alemán** i qualsevol **tipo** de llengo i amb so castellà en canvi:: o sigui(.) aprenem s'**inglés(.) alemán** i es castellà és com a:: el sabem però com a som aquí he ha molta gent així sobretot a nes pobles(.) a Palma no m'ha passat mai però aquí a nes poble sí que passa(.) eh:: a nes pobles encara dóna sa sensació que com que(.) sobretot jo per exemple que ara he acabat de fer feina a Santanyí colcuns dies tenc una sensació de que te costa adaptar-te que es que sa gent te fa:: te **retxassa**(.) i això que ets mallorquina(.) si fossis castellana **bueno** ja::
200. E: a tu(.) però/ a tu/
201. M: sí(.) a jo mateixa(.) a jo mateixa
202. E: per què no ets de Santanyí/
203. M: perquè no som de Santanyí(.) és que per això te dic que::
204. P: **es que es un núcleo muy cerrado(.) son muy suyos**
205. M: a Santanyí són molt seus(.) eh/ he ha pobles així(.) eh/
206. P: **en cambio en Ses Salines todo lo contrario**
207. M: sí(.) a Ses Salines és completament diferent
208. P: **y está a seis kilómetros(.) es todo lo contrario(.) yo he estado mucho más a gusto en Ses Salines que en Santanyí(.) y allí tengo muy buenos amigos en Ses Salines(.) sin vivir ahí y trabajando pues de paso(.) pero por mediación de sus primos y tal he entablado amistad con muchísima gente y hace pue::s qué hará/ ocho o nueve años que no vamos por ahí y a lo mejor vamos a la fira y vamos a la Colonia de Sant Jordi en verano y tal y como si nos hubiéramos visto ayer**
209. E: i a Palma/
210. P: **en Palma totalmente diferente(.) aquello es una ciudad y la gente es mucho más abierta(.) está mucho más acostumbrada de toda la vida a la diversidad lingüística y es totalmente diferente**
211. M: totalment diferent
212. E: si ara a tu et demanassin com et sents(.) jo que sé/ europea(.) espanyola(.) mallorquina:: què diries que ets/
213. M: jo me sent espanyola però me sent mallorquina(.) jo: sa meva terra m'estira moltíssim com mos estira a tots però per jo som espanyola i després mallorquina(.) primer **ante** tot una cosa que s'altra(.) defensar es mallorquí o: és important perquè visc a una illa(.) és una illeta molt petita(.) som conscient que s'ha de seguir xerrant perquè sinó és que: entre **inglesos(.) aleman** i una cosa i s'altra ja en quedam molts pocs de mallorquins(.) és vere(.) és que és així(.) en queden molts poquets ja
214. P: **de mallorquín fino quedan muy poquitos ya**
215. M: queden poquets(.) **entonces**(.) hem d'intentar que es nostros fills conservin **almenos** les rels nostres també(.) que els a tenguin jo això

nostro(.) no és que mos hagin inculcat(.) però som molt tradicionals(.) amb aquest aspecte sí jo a ca meva(.) mu mare per exemple(.) a s' hora des castellà sempre(.) el revés(.) mu mare sempre ha estat una persona que mos ha involucrat en sa seva manera de ser a xerrar totes ses llengos possibles(.) a més(.) amb so castellà ella era sa que mos: sempre sa que mos corregia i sa que mos deixonava(.) sí(.) a ca nostra som molt mallorquins però a nes mateix temps mos consideram molt espanyols(.) com dea

216. E: ara ja acabam(.) eh/ escolta(.) pel que fa a l' escola(.) s' ensenya es mallorquí però creieu que(.) com veieu que s' està tractant la llengua a l' escola/

217. P: **mal(.) porque de momento que se está enseñando el catalán nos están enseñando las raíces de lo que es Mallorca(.) se está enseñando el catalán que sí que me parece muy bien(.) que es el idioma(.) o sea que es lo que te va a servir el día de mañana y tal pero se está anteponiendo al castellano y claro te encuentras a niños con ocho o diez años que no se saben los tiempos verbales en castellano y que dedican una hora o dos horas a la semana al castellano y todas las demás asignaturas en catalán(.) y encima el castellano te lo dan en catalán(.) entonces no considero que sea::**

218. E: **pero esto pasa aquí/**

219. M: no(.) però passa a moltes escoles passa a moltes escoles

220. E: no tocaria però(.) per llei

221. M: **claro(.)** però aquí fan una cosa(.) te donen: s' altre dia me va fer graci(.) no sé com va ser(.) un nebot me va ensenyar(.) estudiaven i havien de fer un canvi(.) havien de canviar per exemple de **triste(.) contento** i ell havia posat "**triste**" i ell havia posat(.) què havia posat(.) **alegre o algo así(.) y la profesora de castellano se lo había tachado** i jo li vaig dir a sa meva germana: "escolta(.) li hauries de dir a sa mestra que aprengui es castellà perquè aquest nin té s' exercici bé"

222. E: això són els mestres que surten

223. M: i **claro(.)** tu dius: com pot ser un mestre que:: és vere que es mestres tenen tot es dret a equivocar-se(.) però esteim xerrant d' un mestre que ensenya es castellà(.) tu no pots fer un nin de segon que faigui aquests **fallos(.)** no pot esser(.) i jo quan vaig veure això vaig dir: però(.) **bueno/** aquests al·lots que surtin es dia de demà: i ella li va posar: és que ara no te sé dir sa resposta que li va posar com a correcta(.) i jo li vaig dir a sa meva germana està malament

224. E: devia ser d' un gènere o de doble gènere

225. M: sí(.) ella li va canviar per complet(.) no té res que veure amb lo que li demana sa pregunta(.) **entonces(.)** aquest nin durà un **cacao** mental i això que es meu nebot tenen son pare que és castellà: vénc a dir que::

226. E: això no tocaria passar

227. M: **un error/ tachado/** que jo me vaig queda:r li va donar sa pregunta com a malament i jo li vaig dir: diga-li a sa teva mestra que miri es diccionaris o **algo(.)** que no pot esser que ensenyem es castellà i a **damunt** encara hu faci d' aquesta manera(.) tu no pots **ademés** quan són tan petits que encara no saben si és correcte(.) me fa molt de coratge(.) perquè consider que l' han de sabre xerrar perfectament perquè:: és dir(.) és molt important(.) i un mestre no pot fer aquests **fallos(.)** no(.) perquè es nins s' embuen

228. P: **por eso(.) que están tratando el castellano como si fuera una lengua extranjera más**
229. M: i no hauria de ser així
230. P: **no tendría que ser así(.) si yo que lo he dado en castellano toda la vida me costó un montón aprender el castellano(.) los tiempos verbales(.) la sintaxis y demás(.) con dos horas a la semana no sé que pueden esperar que sepan lo críos**
231. E: **y entonces(.) lo que dicen del 50 o 50%/**
232. P: **no(.) no hay 50 y 50%**
233. E: **pero estarías de acuerdo con un 50 o 50 %/**
234. P: **claro que sí**
235. M: **claro que sí**
236. P: **claro que sí(.) no hay que quitar protagonismo(.) no protagonismo(.) sino:: eh:: que una u otra sea la principal pero lo que no puede ser es que todo esté en catalán**
237. M: hauria de se::r
238. P: **es que ni aquí ni en Cataluña(.) es que no**
239. M: hauria de se::r jo consider que:: visquent en un país com es nostro que té diversitat lingüística no se pot inculcar per exemple a nes nins es país basc(.) ni a Catalunya ni a **ninguna** comunitat autònoma que tenguem una llengua **diferenta(.)** no l'hem de posar com a preferent(.) hem de pensar que esteim a Espanya(.) esteim dins una comunitat europea(.) li donam més importanci a un **inglés(.)** a un **alemán(.)** que sa pròpia llengua d'aquí i això no hauria de ser així(.) no hauria de ser així(.) a nivell de ses escoles s'haurien d'impartir més classes en castellà perquè dues hores a sa setmana de castellà no serveixen per res és que no serveixen per res(.) es dia de demà que es nostros fills(.) jo dic optar a una oposició::
240. P: **o que se vayan a la península o a la universidad**
241. M: no estaran preparats(.) una persona que se'n vaig per exemple a Andalusia(.) amb dues hores de castellà(.) te'n vas a Andalusia precisament que és un **puesto** que té es castellà més tancat(.) què faran/ és que: què faran/ hauran de xerrar **s'inglés** perquè els entenguin: és que(.) és que: és com un poc: mira
242. E: així(.) com el veis es futur des castellà i es futur des català aquí a les illes/ en general(.) però(.) ja és sa darrera pregunta
243. M: jo per jo es mallorquí(.) mallorquí mallorquí(.) diguem(.) es mallorquí com a dialecte(.) se perd(.) se perd per complet
244. P: **está pasando de generación en generación porque nos enseña que dará lo que se vaya pasando de generación en generación(.) tiende a ser una lengua muerta porque se está imponiendo el catalán y el castellano pues: sí(.) habrá castellano pero claro(.) qué pasa que la gente al exigir el catalán para trabajar aquí en según que puesto de trabajo pues también se va a imponer el catalán sobre el castellano(.) aunque se siga hablando y: y la gente siga viniendo a trabajar pues a hoteles y a servicios públicos sí se hablará castellano pero lo que sí que tiende a desaparecer bajo mi punto de vista es el mallorquín**
245. M: el mallorquí com a dialecte(.) sí(.) tendeix a desaparèixer
246. P: **pasarán muchos años pero::**
247. E: **lo veremos o no/**
248. P: **yo creo que no lo veremos(.) pasarán mas años todavía**

249. M: jo de moment es meus fiis els hi xerr en mallorquí encara(.) ja hi ha paraules que ells me rectificquen(.) sobretot en Sergi me rectifica perquè **claro**(.) noltros es mallorquins és vere que feim molts de castellanismes(.) és vere(.) i es mateix nin me rectifica(.) mamá(.) això no se diu així(.) i **claro**(.) i tu dius(.) **claro**(.) té raó(.) **bueno**(.) hem de rectificar noltros mateixos sa nostra manera de xerrar(.) tendeix a com a desaparèixer(.) sí(.) els inculquen molt(.) molt ses paraules(.) **claro**(.) i ells mateixos(.) me passa a jo i passa a moltes **mamás** per dir-ho de qualque manera(.) que mos rectificquen ses paraules(.) i tu dius(.) i **claro**(.) arriba a ser per a noltros un poc conflictiu(.) però **bueno**(.) t'adaptes i ja està

250. E: bé idò(.) ja està(.) ja hem acabat(.) moltes gracies

251. M: **estupendo**

Població: Palma Codi: MC09 Durada: 29 minuts i 32 segons Sexe: dona
--

1. E: Selina(.) empezamos(.) vale/ mira(.) a lo mejor te repito cosas que te he preguntado antes(.) me gustaría saber primero tu familia de dónde es y de dónde eres tú(.) me has dicho antes que eras de Santander(.) tu familia también/
2. M: a ver(.) mi familia paterna(.) tengo mucha parte que vive en Santander y mi familia materna es de Madrid(.) lo que pasa es que también está muy relacionada con Santander(.) yo nací en Santander porque nací en verano(.) estábamos veraneando allí pero siempre han vivido los dos(.) mi padre y mi madre(.) en Madrid(.) yo he vivido en Madrid siempre
3. E: y tienes hermanos/
4. M: una hermana que vive en Madrid y mi madre vive en Madrid
5. E: tu marido me has dicho que era de aquí
6. M: sí(.) de Palma
7. E: y cómo os conocisteis/
8. M: pues yo ingenuamente me vine(.) daba clases en Alfonso X el Sabio y en febrero(.) en la época de exámenes(.) teníamos tres semanas(.) bueno(.) total(.) que yo me hice un viajecito(.) tenía una amiga que conocí en el doctorado(.) una compañera de doctorado que es americana casada con un mallorquín y me dijo pues vete(.) tenemos un apartamento en Palma y tal(.) vete(.) y yo vale(.) pues gracias(.) y:: me dijeron(.) aquí están las llaves y aquí está el teléfono de un amigo nuestro que te enseñará la ciudad(.) que ahora es Manolo(.) mi marido(.) y así(.) por azar(.) porque se me ocurrió hacer un viajecito(.) por azar(.) por azar(.) nunca había venido a baleares(.) o sea que la primera vez que vine fue en el 2001
9. E: y luego/ pero luego te fuiste/
10. M: sí(.) solo estuve un fin de semana(.) lo que pasa que:: ya nada luego volví(.) me invitaron a volver en mayo(.) el puente de mayo y luego nada(.) a lo tonto(.) a lo tonto:: nos casamos
11. E: de acuerdo(.) dónde os casasteis aquí o::
12. M: en Madrid
13. E: en Madrid(.) bien(.) amigos(.) tenéis amigos en común/
14. M: no(.) yo he conocido a los suyos y él ha conocido a los míos de Madrid(.) y ahora sí
15. E: bueno(.) entonces tenéis amigos en común aquí en Mallorca
16. M: sí(.) ahora sí
17. E: porque tu marido en qué lengua habla/
18. M: pues él:: depende de con quién(.) su lengua materna es el mallorquín pero la lengua materna de sus dos hermanos es el castellano porque les aconsejaron que mejor en castellano(.) en el colegio(.) en los años no sé qué(.) entonces con sus hermanos habla mallorquín(.) con su familia habla mallorquín menos con los dos pequeños
19. E: porque tiene:: cuántos hermanos él/
20. M: siete
21. E: siete/ pero sus padres a él(.) le hablan en mallorquín/

22. M: ahora ya han muerto los dos(.) su padre murió el año pasado(.) en mallorquín
23. E: los padres a los dos niños pequeños les hablaban en castellano
24. M: en castellano
25. E: y a los mayores en mallorquín(.) y entonces él se relaciona con todos los hermanos en mallorquín excepto con los dos pequeños(.) no te ha explicado nunca el motivo/
26. M: sí(.) porque con ellos se acostumbró a hablar en castellano y los hablaban en castellano y ya se ha quedado así la cosa(.) le sale el castellano con ellos
27. E: muy bien(.) y a estos amigos comunes en qué lengua les habla él/
28. M: pues hay unos que son mallorquines(.) en mallorquín(.) y otros(.) depende(.) eso es como que la persona ya va asociada al idioma(.) a unos en mallorquín y a otros en castellano
29. E: y a ti(.) en qué lengua te habla/
30. M: en castellano
31. E: y a los niños/
32. M: empezó un poco en mallorquín pero se pasó enseguida al castellano
33. E: no planeasteis en qué lengua teníais que hablarles/
34. M: sí(.) en principio él en mallorquín y yo en castellano(.) pero::
35. E: lo decidisteis/
36. M: sí(.) pero es muy perezoso y no sé por qué le resulta más fácil el castellano(.) no sé por qué(.) en principio uno cada uno
37. E: en principio lo decidisteis(.) tú en mallorquín y yo en castellano para que sepan las dos
38. M: sí(.) pero no sé por qué se ha relajao él(.) a veces les habla(.) pero vamos:
39. E: cuando se enfada o cuando::
40. M: bueno(.) a veces o cuando está solo(.) si yo no estoy
41. E: vale
42. M: pero es que ya no lo entienden(.) ya no le entienden del todo(.) las niñas son más castellanas parlantes
43. E: las niñas qué edad tienen/
44. M: seis(.) cinco(.) tres(.) dos y siete meses
45. E: y me quieres decir que no entienden el mallorquín/
46. M: sí(.) las mayores sí porque en el cole ya han aprendido(.) y:: pero en casa como no se habla y como además está el servicio(.) tengo una chica interna y que es peruana y entonces:: les habla en castellano(.) claro y están acostumbradas a eso
47. E: y los abuelos a los niños/
48. M: es que no les han tratao(.) sólo al niño(.) el abuelo mallorquín(.) convivió con los tres mayores
49. E: ah vale(.) porque los dos están muertos ya
50. M: sí(.) ahora ya:: no hay ninguno mallorquín(.) sólo queda mi madre madrileña
51. E: vale(.) y los hermanos de tu marido/
52. M: sí(.) ellos son más::
53. E: en qué lengua les hablan/
54. M: en mallorquín
55. E: en mallorquín(.) y los niños contestan/

56. M: sí(.) a veces sí(.) a veces no(.) ellas no cejan(.) ellas no les hablan en castellano(.) que aprendan(.) o sea(.) sus tías les hablan en mallorquín
57. E: les hablan en mallorquín(.)y las niñas en qué lengua contestan/
58. M: ahora a veces se animan(.) una un poco en castellano(.) ahora después de haber ido al cole y haber tal(.) en mallorquín(.) pero poco(.) pero sí(.) si se enteran y tal(.) contestan en mallorquín
59. E: de acuerdo(.) dónde vivís/
60. M: por la plaza Santa Eulalia(.) entre San Francisco y Santa Eulalia
61. E: vale(.) y tú(.) en el trabajo(.) con los compañeros(.) en qué lengua hablas/
62. M: en castellano
63. E: y ellos(.) en qué lengua te hablan a ti/
64. M: en castellano(.) alguno en catalán(.) pero vamos: :
65. E: y qué te parece que te hablen en catalán/
66. M: si me entero bien(.) es más motivo para aprender(.) yo empecé(.) a ver(.) yo vine con ganas de aprender el catalán(.) me metí en clases de catalán y mi marido me echaba cada bronca cada vez que le decía lo que aprendía(.) eso no es así(.) eso no es así(.) aquí se dice así(.) pues mira(.) aclararos(.) entre eso y que después empecé a tener hijos y ya era un trastorno lo dejé(.) pero lo dejé porque el otro me reñía y así no se dice(.) pues bueno(.) primero aclararos vosotros y luego ya aprendo(.) y luego ya tengo demasiadas cosas como para: : ahora ya que: : además(.) él me disuadía de ir a clases(.) que no(.) que se aprende solo que no(.) que no se aprende solo(.) que es otro idioma(.) como no me ponga a empollar yo no: : pero bueno(.) mira
67. E: con las cinco personas que estás más en contacto(.) piensa en cinco personas(.) con estas personas hay alguna que se dirija siempre a ti en catalán
68. M: siempre(.) siempre(.) siempre no
69. E: o **casí** siempre
70. M: mhm: : no
71. E: vale(.) y que tú te dirijas en catalán(.) hay alguien/
72. M: no(.) no(.) yo no lo domino(.) entender lo entiendo(.) ya pues un 90%(.) pero hablar nada(.) poquito(.) pero no tengo la soltura para: : (sona el mòbil(.) ella respon)
73. E: en casa ya me habéis dicho que sois seis más el servicio
74. M: sí
75. E: de acuerdo(.) y tu marido(.) tu marido me has dicho que con los niños(.) bueno pues que lo intenta pero que: :
76. M: sí(.) que no sé por qué: :
77. E: lo abandonó
78. M: sí(.) pero con sus amigos(.) con la mayoría(.) en mallorquín(.) aunque esté yo(.) vamo: : s
79. E: y cuando se gira hacia ti pues habla en castellano
80. M: no(.) pasa de mí(.) habla en mallorquín
81. E: ah/ sigue
82. M: hombre(.) si se dirige a mi particularmente pues me lo dice en castellano pero en genera: : l
83. E: en general continúa
84. M: sí
85. E: vale(.) oye(.) en casa(.) y él si escribe alguna nota en casa/

86. M: no(.) él escribe:: él publica artículos(.) algunos los hace en catalán y otros en castellano
87. E: ahá(.) vale(.) y en casa(.) si ha de dejar alguna nota o algo/
88. M: en castellano
89. E: en casa para distraeros(.) cambiamos un poco de tema(.) en casa para distraeros con los niños(.) si miráis la televisión::n qué programas miran/
90. M: nos vamos a clan(.) es un horror
91. E: a clan(.) directamente(.) no/
92. M: Y luego a lo mejor buscamos otros dibujos y nos da igual que esté en castellano(.) mallorquín o catalán
93. E: de acuerdo(.) actividades de fin de semana(.) tenéis alguna aquello fija/
94. M: no(.) nos vamos con ellos al campo(.) pero no
95. E: de acuerdo
96. M: mira(.) ahora están en la escuela de verano haciendo vela y no sé en qué lengua les hablan(.) no tengo ni idea
97. E: dónde la hacen/
98. M: en el Club Náutico
99. E: de dónde/
100. M: de Palma
101. E: no sabes en qué lengua::
102. M: pues no@ no me he enterao
103. E: de acuerdo(.) pertenecéis a algún grupo(.) alguna asociación cultural(.) excursionista o::
104. M: no(.) nada
105. E: la lengua que empezaron a hablar los niños(.) en castellano/
106. M: sí
107. E: ningún cambio/ con la familia materna ya lo hemos dicho(.) con la familia paterna en castellano
108. M: no
109. E: ay perdón(.) con la maternal(.) perdón(.) en la escuela(.) a qué escuela van/
110. M: a Aixa
111. E: de acuerdo(.) por qué escogisteis esta escuela/
112. **M: pues mira(.) empezamos en l'Academy(.) que es un colegio inglés(.) que está en Marratxí(.) cuando teníamos una niña yo lo quería llevar a un inglés pero nada(.) era carísimo(.) empezó otra niña(.) otra niña y nada(.) era imposible(.) y lo llevamos aquí porque el que tenía al lado de casa era San Francisco y me agobiaba tan cerca de casa y el casco antiguo ahí y:: por puntos(.) Madre Alberta no estábamos por zona y tal y este porque empezó(.) tiene una cosa que me gusta mucho y es que ya sólo existe en este colegio y es la educación diferenciada y porque iba a ser concertado(.) pero:: no fue concertado por(.) y también por el entorno porque yo me recuerda mucho mi colegio(.) la verdad(.) que en Madrid también el mío estaba al lado de casa y luego se lo llevaron a las afueras y lo del campo yo creo que es una buena cosa y también porque era diferencial(.) y también porque era concertao(.) pero lo del concierto::**
113. E: y los llevas a todos/
114. M: no(.) a los tres mayores
115. E: y los otros/
116. M: nada(.) tienen dos años(.) hasta ahora que no cumplan los tres:

117. E: ah(.) vale(.) vale(.) y allí en qué lengua: : pueden elegir vía/
118. M: no(.) no tienen vía(.) pero tienen como en 50% en catalán y también lo que notas es que depende de la profesora(.) sobretodo en infantil(.) pues hay profesoras que deben ser más castellanoparlantes y otras catalanoparlantes y entonces(.) si te toca una(.) depende con la profesora que te toque(.) pero bueno(.) un poco(.) hay una(.) por ejemplo(.) la de mi hija de tres años(.) siempre se dirige en catalán(.) siempre me habla en catalán y siempre tal(.) en cambio(.) hay otra que no(.) que me habla en castellano(.) pero luego me imagino que dentro(.) dentro de clase estarán pautadas tantas horas(.) también tienen inglés(.) intentan meter el inglés pero vamos(.) más o menos es mitá y mitá(.) además(.) cumplen(.) aunque no es concertado(.) aunque quieren(.) cada año lo están pidiendo(.) ellos cumplen todo lo de los concertados(.) o sea(.) los porcentajes
119. E: y las niñas son las que van/
120. M: sí(.) y: : pero irá: : porque el de chicos está al lao(.) es diferenciada pero es el mismo edificio
121. E: las niñas ya hemos visto que hablaban poco el mallorquín(.) con los amigos de la escuela/
122. M: es que: : hay mucho castellanoparlante(.) yo noto que: que las niñas a lo mejor viene una a jugar o tal(.) y es que hay mucho forastero(.) hay casi todas las amigas de mis hijas que so: : n una es de orense(.) la otra es de leó: n hay mucho forastero(.) un montón(.) mucha gente de fuera
123. E: y cómo ves la escuela de infantil/te gusta como lo hacen/
124. M: allí la verdad(.) porque la niña va encantada(.) o sea que algo bien harán(.) no sé(.) la niña lo pasa muy bien(.) sí(.) las veo estimuladas y contentas(.) sobre todo(.) cantan mucho(.) que eso a mí me gusta mucho(.) por ejemplo(.) luego tienen extraescolares y siempre las apunto a música y cantan muchas canciones en mallorquín
125. E: y les gusta/ no ves que haya ningún problema/
126. M: no(.) no
127. E: están apuntados a extraescolares(.) me has dicho(.) a cuáles/ a música/
128. M: a música
129. E: vale(.) a ver(.) es que hay muchas cosas sobre los abuelos pero: :
130. M: no(.) abuelos no tenemos(.) pero en la familia de mi marido siempre se ha hablado mallorquín(.) de hecho(.) están muy reivindicativos con el mallorquín(.) en contra del catalán(.) yo no pillo mucho(.) o sea(.) **muchas veces dicen: "no ves que esto es catalán(.) y tal"** y yo muchas veces voy captando(.) pero me pierdo muchas cosas(.) claro
131. E: y vosotros(.) por ser una pareja lingüísticamente mixta o por ser una pareja que uno es de aquí y otro de fuera(.) habéis tenido algún problema/
132. M: no(.) no(.) de qué tipo por ejemplo/
133. E: lingüístico(.) socia: : l(.) entre vosotros no(.) des de fuera del exterior
134. M: no
135. E: tú te has sentido aceptada(.) cuando llegaste aquí/
136. M: sí(.) yo la verdad es que no conocí a nadie hasta que nos casamos@ no me presentó a nadie(.) no conocía a la gente(.) ni a la familia(.) ni a la mitad de la familia de mi marido(.) y luego sí
137. E: cómo consideras(.) cómo ves a los mallorquines/ cómo los ves/

138. M: vaya pregunta/
139. E: no(.) tranquila(.) yo no soy mallorquina
140. M: no:: a veces(.) bueno(.) es que decir muy suyos no es tal(.) pero a veces(.) como van muy a lo suyo(.) un poco(.) a lo mejor te escandaliza(.) pero:: poco educaos en el sentido de: entendiendo la educación como ponerse en el lugar del otro(.) o sea(.) un poco::
141. E: a ver(.) explica
142. M: eh:: sí(.) eh:: falta de detalles o de consideraciones o(.) con la excusa de: no(.) en Mallorca se hace así(.) se hace así(.) y eso dice mucho mi marido(.) bueno(.) se hace así pero eso es una grosería@ es una falta de atención hacia el otro(.) o mucha comodidad(.) o por pereza(.) o por comodidad(.) bueno(.) la isla de la calma(.) que del vicio hacen virtud(.) que de algo que es una grosería a lo mejor(.) pues no(.) porque esto es así y lo quieren convertir en virtud(.) no(.) es una grosería porque la educación es universal@.
143. E: pero tienes un ejemplo en concreto
144. M: sí(.) muchos detalles(.) así si lo pienso sí pero(.) no sé(.) y luego noto mucho(.) se habla mucho(.) a lo mejor es donde yo me muevo(.) eso ya lo sé menos(.) se habla mucho de la gente(.) de tal y cual(.) en lugar de cosas(.) o sea(.) es de:: eso lo noté(.) lo percibí en la primera comunión de mi sobrina que fui hace tres años(.) no/ entonces había amigos de mi hermana(.) no solo familia sino amigos de mi hermana y tal y estábamos hablando y yo noté y pensé:: ui/ estamos hablando de cosas(.) que si la **novela de no sé qué(.) la película de no sé qué:: de cosas"@ no de nadie(.)** y eso también me llamó(.) y eso sí(.) también me di cuenta que por esta tontería que antes no me hubiera llamado nunca la atención(.) porque aquí pues si el amigo tal de la familia tal: eso me aburre(.) no es que sea ni malo ni bueno(.) pero lo encuentro un poco aburrido por reiterativo(.) y sí(.) no sé/ pero bien
145. E: oye(.) te sentiste aceptada/
146. M: sí
147. E: te fue fácil entrar/
148. M: vamos(.) en la familia de mi marido sí(.) sí(.) sí(.) en el trabajo también(.) tengo amigos mallorquines(.) vamos(.) o sea(.) en realidad los amigos me los he hecho yo sola por mi camino(.) no a través de Manolo
149. E: qué haces cuando se te dirige alguien en catalán(.) por ejemplo/
150. M: pues si me entero de lo que me dice(.) pues nada(.) pues yo **contesto en castellano y tal(.) y si no me entero le digo: "perdona/" que me lo repita(.)** entonces ya se da cuenta que no lo he entendido y me lo dice en castellano o me lo vuelve a repetir y no sé(.) más despacio y ya me entero(.) yo con tal de enterarme me da igual
151. E: en qué lengua te hablen/
152. M: sí
153. E: y tu marido qué crees que piensa de los mallorquines/
154. M: él está muy orgulloso de los mallorquines(.) ve esas cosas a veces(.) o ve:: ve un defecto que yo también veo(.) por ejemplo(.) claro(.) yo te estoy hablando de lo que tengo cercano(.) que te pueden decir cualquier cosa(.) si tú dices cualquier cosa con la misma confianza:: uy/ te la has cargado(.) te pueden decir cualquier cosa que a veces dices(.) pero qué impertinencia(.) pero si tú contestas en el mismo tono y sueltas la misma impertinencia(.) eso sí que no@ bueno vale(.) qué frescura(.) no/ aquí todos igual o:: eso sí que es una de las cosas que sí que nota(.) él los

defiende(.) él dice que no hay mayor hospitalidad que la mallorquina(.) pero él es historiador y está enamorado del siglo XVIII y XIX y claro(.) te pone unos ejemplos del XVIII y del XIX que dices(.) no(.) no vale@ además la sociedad es muy distinta

155. E: y él has dicho que era muy pro mallorquín(.) no/ considera que no es lo mismo el catalán que el mallorquín/

156. M: o sea(.) que es el mismo idioma pero que:: pero es distinto(.) aquí como ha estado en una isla es más arcaico(.) tiene sus propios modos y su idiosincrasia particular

157. E: bueno(.) entonces tampoco::

158. M: bueno no(.) pero vamos(.) que:: que le gustaría cuidar ese lenguaje(.) no contaminarlo de modismos **barcelonins**(.) esto de:: está muy en contra de la imposición(.) lo vivió en la universidad(.) me cuenta(.) **dice(.) él dice: "yo soy muy nacionalista pero de puertas para adentro"**(.) o sea(.) y que la imposición del catalán(.) o sea(.) no está nada de acuerdo con la:: dice que se lo están cargando al querer imponerlo(.) si se ha conservao:: en mi familia siempre se ha hablao y esta imposición la ve como contraproducente(.) desde su amor por él y sus ganas de conservarlo(.) pero no lo cree eficaz

159. E: ya(.) lo ama(.) lo ama mucho pero en cambio tampoco lo habla

160. M: a sus hijas no(.) pero ya te digo con sus amigos y con su familia(.) pero no sé por qué a las niñas se cansó(.) o no sé

161. E: no se lo has preguntado nunca/

162. M: dice que es más fácil(.) o como estoy yo cuando le sale el catalán(.) digo el castellano(.) y él solo es que tampoco esté mucho@ pues entonce::s pero a veces sí(.) ya te digo(.) cuando estaban solos(.) pero vamos(.) con sus amigos de toda la vida y con sus hermanos siempre(.) vamos(.) de hecho(.) las comidas familiares yo no me entero de nada(.) porque además hablan muy cerrado

163. E: pero son de Palma me has dicho

164. M: sí(.) en las comidas familiares hablan en mallorquín

165. E: vale(.) ahora volvemos un momento al colegio(.) y con este 50 y 50% que dices que en aixxa se sigue(.) tú crees que saldrán preparados el día de mañana sabiendo las dos lenguas(.) con este sistema/

166. M: yo creo que sí

167. E: cómo ves este funcionamiento/ cómo ves esto del 50 y 50% en cada lengua/

168. M: pues no lo sé(.) yo creo que es un acierto porque yo creo que el castellano y el catalán(.) que la lengua y las matemáticas estén en el mismo idioma creo que es importante y aquí lo tienen(.) es que no lo sé(.) de verdad(.) yo no sé si otra opción sería elegir en el idioma que:: pero bueno(.) yo creo que catalán tienen que aprender(.) no sé(.) es que no tengo criterio para decirte(.) yo cuando los oigo hablar creo que lo hacen bien(.) que sí que cambian el tono y la boca(.) los sonidos los cambian(.) yo creo que sí que lo van aprendiendo bien

169. E: pero yo digo tu opinión sobre que se haga el 50% en catalán y el 50% en castellano(.) crees que es una opción válida para que salgan el día de mañana preparados en las dos lenguas/ o se tendría que potenciar más una lengua que otra/

170. M: no lo sé(.) no lo sé(.) ante los argumentos de mi marido(.) que me parecen muy razonables(.) y es que ahora yo también veo muchos errores(.) mucha confusión a la hora de escribir y muchas faltas en los

alumnos(.) y él decía que(.) como ya te digo es historiador(.) antes se estudiaba en latín(.) sabes/ está bien entender tu lengua y estudiar la lengua académica en otra(.) yo(.) en mi lengua(.) en mi casa(.) excepto los dos pequeños que nacieron con mucho retraso(.) en casa era el mallorquín y luego estudiábamos en castellano(.) o sea(.) esta distinción de la lengua de estudio y la lengua materna(.) a él no le suponen ningún detrimento para: o sea(.) que la lengua que sea el vehículo de instrucción(.) que hasta el XVIII era el latín(.) lo ve eficaz(.) a mí me convence ese argumento(.) no hay por qué mezclar la materna(.) o sea(.) que puede haber una lengua de estudio y una lengua: quiero decir(.) que el 50 y 50% también me parece bien(.) no sé(.) para quien no tenga la lengua materna el catalán(.) sí(.) si fuera una familia catalanoparlante no estaría mal que estuvieran en castellano

171. E: ahá(.) de acuerdo(.) cuál crees que es la lengua más útil para vivir aquí en Mallorca/

172. M: la más útil/

173. E: sí

174. M: hombre(.) yo creo que es una gran cosa que haya una lengua franca en toda España(.) o sea(.) que te puedas mover con una lengua por todos los(.) y: bueno(.) es el castellano porque(.) por motivo de número(.) no/ tampoco ahora no nos vamos a plantear eso(.) pero: esa es fundamental saberla(.) hombre: y al catalán hay muchas cosas que te pierdes si no sabes el catalán(.) no llegas a cosas o no coges conceptos o: pero vamos(.) yo creo que las dos(.) que sabiendo solo catalán(.) te encierras mucho

175. E: y el inglés cómo lo ves/

176. M: fundamental(.) sobre todo si quieres llevar una vida académica(.) o sea(.) si quieres una proyección más internacional(.) fundamental(.) yo creo que es fundamental(.) pero depende de cómo te plantees la vida(.) si te la planteas para quedarte aquí tampoco es tan fundamental(.) depende de lo que quieras hacer

177. E: tú crees que se tendría que potenciar un poco más el uso del catalán y o del castellano/

178. M: yo creo que no hay que intervenir tanto

179. E: a ver(.) explícame

180. M: que la gente hable lo que: que no hay que intervenir tanto(.) que la gente ya es mayor para saber lo que quiere hablar(.) lo que quiere: aquí se ha hablado catalán toda la vida y se ha hablado y: sin tanta intervención y: por lo menos es lo que me dice mi marido(.) y ahora se sigue hablando catalán(.) no sé por qué hay que intervenir tanto ni manipular(.) ni como moldear la sociedad qué queremos que hable(.) bueno(.) puede ser que haya peligros que yo no sé(.) que no soy consciente(.) verdad/ con tanta inmigración o: vale(.) es que(.) el mundo evoluciona(.) es verdad que a lo mejor se puede sofocar una lengua con(.) pues a lo mejor(.) pero en fin(.) tampoco yo me preocuparía tanto

181. E: de acuerdo(.) ahora que has dicho de inmigrantes(.) cuando piensas en inmigrantes(.) en quien piensas/

182. M: en gente de otros países(.) en inmigrantes pienso en gentes de otros países(.) lo que me viene primero a la cabeza es Europa del Este y Sudamérica(.) pero vamos

183. E: y ya acabamos(.) el futuro de la lengua catalana(.) cómo lo ves/

184. M: si la dejan un poco tranquila(.) bien(.) porque es que la lengua:: a mi me seducía(.) al principio sobre todo(.) una buena lengua seduce sobre todo por la literatura que tenga(.) o por la riqueza que aporte y que te den ganas de:: que tú la busques por los tesoros que encierre(.) pero no por la imposición que se te hace antipática o:: sino que seduzca(.) además(.) la mejor forma de que las cosas permanezcan son la seducción y la belleza de la cosa(.) que apetezca(.) no la imposición y la persecución que es un petardo(.) le coges manía(.) entonces yo(.) si tiene sus tesoros pues bien(.) además yo la veo bien(.) además como siempre llevamos con la lengua catalana desde vamos(.) desde siempre(.) desde el reino de aragón@ y allí está(.) no/ vamos(.) no tiene posibilidades de peligro

185. E: bueno pues ya está(.) gracias

Població: Valldemossa Codi: MP10 Durada: 33 minuts i 27 segons Sexe: dona
--

1. E: bé(.) primer de tot si em pots dir nom i llinatges: :
2. M: sí(.) (em diu nom i llinatges)
3. **E: i:: d'on ets/**
4. M: vaí néixer **a Barcelona però mun pare i mu mare són d'aquí(.)** jo he estat aquí
5. E: a quina edat vas venir cap aquí/
6. M: crec que tenia un any(.) o sigui que tota la vida he estat aquí **vamos**
7. E: i ton pare i ta mare: :
8. M: són mallorquins tots dos
9. E: de von però: :
10. M: mira **pues** mu mare era del terrero i mun pare pollencí
11. **E: d'acord i:: tens germans/**
12. M: sí:: quatre
13. E: quatre
14. M: quatre(.) som cinc(.) **vamos** tenc quatre germans més
15. E: i què sou:: tot homes tot dones/
16. M: es dos primers són dos al·lots i ses altres tres nines
17. E: **d'acord(.) ara esteim aquí a Valldemossa:: fa molt que vius a Valldemossa/**
18. M: no(.) ara deu fer:: e::: ara es maig farà tres anys que vàrem venir
19. E: Per què es teu homo es de Valldemossa/
20. M: no que va es meu homo és de Valladolid
21. E: de Valladolid
22. M: sí sí i lo que passa és que noltros sempre havíem estiuejat aquí i:: res a posta vàrem acabar aquí
23. E: però abans vivíeu a Palma amb so teu homo/
24. M: no no estàvem a:: tots dos som metges i vàrem anar a fer sa residència a Astúries a oviedo
25. E: i després vau venir: :
26. M: i després jo el vai fer venir cap aquí@@
27. E: però vull dir després vàreu anar a Palma/
28. M: no després vàrem anar a esporles vàrem anar a viure a esporles
29. **E: i d'esporles a Valldemossa**
30. M: sí
31. E: me pots dir es teu any de naixement/
32. M: sí el 1974
33. E: i es des teu homo/
34. M: eh:: es meu homo:: ell és del:: amem:: me mataria si ho sabés:: ell és del 71
35. **E: @d'acord i ell m'has dit que havia nascut a::**
36. M: a Valladolid
37. E: a Valladolid(.) quan va arribar a Mallorca/

38. M: fa cinc anys(.) **bueno** ja sí en el 2005 vàrem arribar
39. E: **m'has dit que tots dos sou metges:: en quina especialitat/**
40. M: jo vai fer famili i ell va fer maxil·lofacial
41. E: supòs que ell la llengua castellana a la infància: :
42. M: sí
43. E: i tu/
44. M: no(.) jo sempre català
45. E: i amb sos teus germans també/
46. M: no(.) amb mun pare i mu mare sempre hem parlat es mallorquí o es català me dóna igual no tenc no té importanci i::: amb sos meus **germans sempre hem parlat es castellà(.) perquè a s'escola parlàvem es castellà(.) saps/ i jo crec que és per això que tenim aquesta mania**
47. E: perquè a ca vostra ningú
48. M: no que va que va
49. E: a quina escola anàveu/
50. M: **a s'Eugenio López que ara li han canviat es nom ara és::: na:::**
51. E: eh::: el de la Plaça des Patins: :
52. M: es de sa Plaça des Patins li han canviat es nom ara ja no és Eugenio López i López
53. E: ah/ no ho sabia
54. M: **sí sí que mu mare li va donar s'enhorabona a ella que és na:::** aquest des diccionari: : Moll
55. E: en Moll/
56. M: a ella
57. E: **ah/ a n'Aina**
58. M: **Sí a n'Aina Moll perquè mu mare un dia la va trobar::**
59. E: ah/ i li va: :
60. M: sí(.) sí
61. E: **d'acord**
62. M: perquè sé que li va dir si arriba a ser **antes** des canvi de govern **ja ni t'ho fan(.) saps/@**
63. E: ja(.) i així amb sos teus germans parlau castellà
64. M: sí
65. E: **t'adreces a ta mare en català:: i a ton pare(.) i a ells en castellà**
66. M: sí(.) **hombre** sa veritat és que ho estam intentant resoldre en aquest d'això perquè **ademés** mu mare s'enfada(.) no/ però reconec que sí(.) però jo pens sempre hem pensat que com que s'escola parlàvem en castellà perquè **antes** mos feien parlar en castellà **pues** jo crec que aposta amb ell: :s
67. E: i amb ses teves fies/
68. M: no::: jo sempre en català
69. E: **d'acord(.) amb so teu homo/**
70. M: no(.) en castellà
71. E: sempre/
72. M: sempre
73. E: i ell parla: :
74. M: **no(.) no parla(.) l'entén però:: l'entén perfectament però parlar-lo no (apareix la filla petita assenyala l'enregistradora)**
75. E: **l'entén perfectament però no el parla**
76. M: no
77. E: **i si és metge:: no t'ha dit si algun moment l'ha parlat amb els seus pacients o això/ si li parlen/**

78. M: a ell li dóna igual si li parlen li dóna completament igual al revés ell diu que continuïn xerrant lo que se sentin més agust però ell xerrar no
79. E: per vergonya::
80. M: ai/ no ho sé
81. E: no li has demanat mai/
82. M: no(.) no no no sa veritat és que no@@ no li he demanat mai@
83. E: @d'acord@(.) l'edat des nins:: la gran quina edat té/
84. M: la gran(.) na Carme és del 2006 o sigui que ara farà sis anys ara ja es febrer en té cinc ara **vamos** i na Inès en té tres i en farà quatre ara en es desembre i na Maria en té::
85. E: (na Maria és amb nosaltres) quants anys té/
86. M: un i mig
87. E: qué gran/@
88. M: @
89. E: amb els amics que teniu quina llengua parlau normalment/
90. M: **hombre segons(.) tenim amics d'aquí que clar jo parl en català i amics de fora que jo parl castellà òbviament**
91. E: sí però ara ell quan va venir cap aquí es va incorporar al teu grup **d'amistats:: o no/**
92. M: en castellà en castellà
93. E: i els teus amics cap a ell/
94. M: castellà castellà
95. E: tothom canvia cap a ell
96. M: sí tothom canvia sí
97. E: **d'acord d'acord(.) tu amb els companys de feina:: normalment la teva llengua habitual de feina és la llengua catalana/**
98. M: **hombre(.)** sa veritat e:: he ha de tot(.) i si hagués de dir a vegades he ha més castellans i tot
99. E: on fas feina/
100. M: joestic a sa unitat bàsica del Terreno
101. E: **ah/ d'acord(.) i o sigui amb els companys la majoria són::**
102. M: **Jo t'he de dir:: que clar és una unitat bàsica que després nam a un centre de salut gros que diríem tal vegada hi ha més gent mallorquina(.) però s'unitat bàsica que ara coinsidesc jo crec que xerr més en castellà que es mallorquí perquè sa **enfermera** meva xerra en castellà(.) s'administrativa és de Valladolid també(.) o sigui que déu ni do/ i s'altre metge que està amb jo també xerra en castellà que avui **ademés** en parlàvem perquè ell diu "sí(.) sí(.) jo en sé(.) però no sé per què no el xerr"(.) i després hi ha un altre metge que aquest sí que sempre xerra en mallorquí(.) però ja te dic(.) sa majoria en castellà de tots es que t'he dit**
103. E: **d'acord(.) molt bé(.) llavors a casa ja m'ho has dit(.) com vos vàreu conèixer(.) devia ser a la facultat(.) amb so teu homo/**
104. M: no(.) quan vàrem anar a estodiar es mir
105. E: quan vau anar a estudiar es mir/
106. M: sí(.) a Astúries(.) a Oviedo(.) a Astúries
107. E: a Astúries
108. M: sí(.) allà(.) mos vàrem conèixer
109. E: molt bé(.) quan deixes alguna nota a nes teu homo/
110. M: en castellà
111. E: **sa tele(.) què li poses a n'aquesta** nina tan guapa perquè vegi es dibuixos i això(.) quins canals veu/
112. M: @això de Disney Chanel(.) terrible

113. E: ah/ són molt bons es dibuixos de Disney Chanel/ aquesta mamà@ sap què fan(.) eh/
114. M: es Súper també és bo(.) eh/ però jo crec que volen més aquest Disney Chanel
115. E: **perquè són molt bons(.) a què sí(.) eh/ m'agraden molt també**
116. M: @
117. E: i vosaltres(.) sa televisió/ alguns programes en especial/ algun programa que us agradi molt/
118. M: no(.) éEs que saps què passa/ que no tenc ni temps/ igual te diria(.) jo què sé(.) aquestes que fan darrerament de@ de no sé(.) això que fan que donen com a@
119. E: zàping/
120. M: no(.) zàping no(.) això(.) jo què sé(.) avui tracten sobre cases de Mallorca(.) avui tracte sobre:: saps/ és que ara no me surt com se diu(.) aquests de callejeros(.) que hi ha com a això
121. E: temàtics/
122. M: temàtics això mateix(.) sa veritat és que no veim res
123. E: **d'acord(.) i(.) escolta(.) així com dedicau el temps lliure/ o és que no en teniu/**
124. M: @
125. E: què feis(.) què feis/
126. M: **hombre(.)** mira(.) es meu homo per exemple ara és a classes de música(.) de bateria(.) però jo reconec que no tenc temps lliure perquè no(.) no
127. E: estàs amb ses nines
128. M: és que estic fent feina i estic amb elles(.) és que quan vénc de sa feina me dedic a elles@
129. E: i quan estàs amb elles(.) què feis/
130. M: ah/ bé(.) anam a sa biblioteca(.) aquí(.) o anam a nes parc(.) **també això les acompany es divendres a ball de bot i coses d'aquestes(.)** però:: jo(.) jo(.) especialment(.) no te puc dir que me dediqui a cap hobby
131. E: **@ja(.) d'acord(.) no pertanyeu a cap associació/**
132. M: no
133. E: grup excursionista/
134. M: **no(.) no(.) que va(.) que va(.) d'excursió:: me vaig comprar ses botes i estan aquí dalt**
135. E: no idò@
136. M: és impossible(.) ja te dic(.) avui per avui(.) jo@ que va(.) que va
137. E: **d'acord(.) escolta(.) tu li parles a ses nines en català i es teu homo/**
138. M: en castellà **lis** xerra
139. E: vau prendre sa decisió de dir un parlarà amb una llengua i un altre parlarà amb una altra o va sorgir així o no ho vau comentar/
140. M: a mi me dóna igual(.) jo tenia tan clar que jo **lis** nava a: a xerrar en català i ell supòs que tenia claríssim que les anava a xerrar en castellà perquè ell vol que quan vagin a ca seva també les entenguin
141. E: ahà
142. M: sa veritat és que xerre::n són bilingües completament(.) o sigui(.) això també és cert
143. E: ja/
144. M: sí(.) sí(.) ja fa temps(.) completament

145. E: tres anys: és prest per ja: que moltes vegades: costa un poc **més(.)** l'entene::n
146. M: i fan colque castellanada i colque catalanada i se'n van allà i perfectament se relacionen amb ses cosines(.) sa padrina d'allà i tot(.) sense problemes
147. E: però no ho vau decidir/ va ser una cosa que va sortir/
148. M: sí(.) sí(.) va sortir(.) vénc a dir jo supòs que ja tenia clar lo meu i ell lo seu i cadascú va tirar pes seu
149. E: **d'acord(.) quina creus que serà la llengua que fan** servir quan siguin grans elles/ quina llengua és sa més habitual/
150. M: **hombre(.)** jo crec que sa materna que sol ser sa més forta
151. E: **d'acord(.) d'acord**
152. M: **hombre(.)** jo crec que elles així i tot tenen més facilitat amb sa catalana(.) malgrat ja te dic que és vere que ho fan molt bé amb ses dues(.) però **bueno(.)** jo crec que sa que sempre tira més diven que és sa materna(.) així esper(.) no ho sé
153. E: jo vaig aviat perquè sé que tens::
154. M: no(.) no(.) tu tranquil·la(.) no tenguís pressa(.) jo **mentres** elles estiguin bé no tenc cap pressa
155. E: a quina escola van/ an aquí i Valldemossa/
156. M: **aquí(.) totes van a Valldemossa(.) sa petita a s'escoleta i ses altres a s'escola gran**
157. E: com es diu/
158. M: Nicolau Calafat
159. E: **l'escola/**
160. M: sí
161. E: i **s'escoleta/**
162. M: i **s'escoleta/ no sé(.) s'escoleta de s'ajuntament(.) escoleta municipal de s'ajuntament**
163. E: per què vas triar aquesta escola o aquestes dues escoles/
164. M: mira(.) primer de tot perquè noltros sempre hem anat a una escola pública(.) o sigui que mai mos havíem plantejat una escola privada(.) i després(.) també per: per: **bueno(.)** (esperes un poc/ li diu a la seva filla) perquè estan a devora i també me pareix súper important això de no **tenir que** baixar-les a Palma
165. E: estan millor aquí(.) no/
166. M: **hombre(.)** això també(.) és un altre punt important(.) i ja està(.) jo crec que per aquestes dues coses
167. E: **t'agrada/**
168. M: sí(.) sí(.) sí(.) crec que sí(.) crec que són molts pocs alumnes(.) tenen molta de sort(.) sa veritat és que ses instal·lacions no sé si ho coneixes però só::n
169. E: sí(.) sí(.) **perfectes(.) he estat a s'escola a vore-la**
170. M: no ho sé(.) jo no ho conec perquè te dic que mai hi he anat i tal(.) però ja te dic per ser un col·legi públic beníssim(.) i mira quin entorn tenen(.) i classes reduïdes(.) per tant no crec que pugui demanar més
171. E: no@ jo tampoc crec que puguis(.) en quina llengua els ensenyen/
172. M: en català
173. E: en català
174. M: sí
175. E: i es teu homo té alguna cosa a dir/
176. M: no diu res(.) no sé si ho pensa però no diu res@

177. E: no et fa ca::p/ aquest homo és un sant@ no comenta res/
 178. M: un sant/ si el coneguessi::s@@
 179. E: @
 180. M: no(.) però jo crec que ell **mentres** també aprenguin es castellà i **ell ja se n'ha ocupat@**
 181. E: la resta/
 182. M: li és igual
 183. **E: d'acord(.) d'acord(.) amb els amics a l'escola/**
 184. **M: jo crec que en mallorquí xerren amb n'alejandra(.) no(.) n'alejandra crec que xerra en mallorquí també(.) en mallorquí jo crec que xerren**
 185. **E: d'acord(.) amb sos padrins en quina llengua xerres tu/ (ho deman a sa nina)**
 186. M: en què xerres en sa padrina/ (ho demana a sa nina)
 187. E: En quina llengua xerres tu/ (ho deman a sa nina)
 188. M: com xerres/ així com noltros o com es papà/
 189. Nina: com noltros
 190. E: com noltros
 191. **M: i amb s'abu amb a què xerres/**
192. Nina: com es **papá**
 193. **E: molt bé(.) d'acord(.) han influït es padrins en l'educació de ses nines o no/ o han estat més amb tu/**
 194. M: no(.) han estat més amb jo(.) sí(.) sí
 195. E: tu a nes teus sogres(.) per tant(.) els he parles en castellà/
 196. M: sí(.) clar
 197. E: no entendrien/
 198. M: **bueno**(.) a vegades ve i sí que entén(.) jo crec que sí que entén(.) a nes final acabes entenguent
 199. E: ahà
 200. M: però no@ **ni m'ho planteig xerrar-li en català a sa meva sogra@**
 201. E: no/@
 202. M: que va(.) que va
 203. **E: d'acord**
 204. M: na Maria és polissoníssima (ho diu dirigint-se a la seva filla; sona el timbre) ui/ perdona@
 205. E: tranquil·la(.) tranquil·la
 206. E: i:: mem(.) ton pare i ta mare(.) a nes tu homo(.) en quina llengua li xerren/
 207. M: en castellà
 208. **E: en castellà(.) d'acord(.) heu tengut algun problema per ser una parella lingüísticament mixta/**
 209. **M: no@ no@ jo no me'n record de cap situació@**
 210. E: de cap situació així@/
 211. M: no
 212. **E: d'acord(.) així(.) tu quan algú se t'adrecen en castellà(.) contestes en castellà/**
 213. M: sí
 214. **E: i si se t'adrecen en català/**
 215. M: sí(.) sí
 216. **E: i si tu va::s ara imagina't mem si t'ha passat que vas a:: vas pes carrer i t'adreces a algú desconegut(.) saps en quina llengua t'adreces/ t'ha passat mai/**

217. M: segons sa pinta que me paresquin(.) què vols que te digui/@
218. E: **d'acord@**
219. M: **si pens que són mallorquins o n'hi ha colcun que directament ja ni m'ho planteig(.) i també és vere que moltes vegades te sorprèn(.) perquè te passa al revés(.) o a mi almanco(.) i a més a més a sa consulta molta gent li comences en castellà i **después** dius "i per què li xerr en castellà/" i **después** t'acaba xerrant en mallorquí(.) i al revés(.) ells a tu se dirigeixen en castellà i **después** diven "ai/ si és mallorquina"(.). però jo crec que **d'entrada sempre tendem ja a començar en castellà****
220. E: ahà(.) ja(.) ja(.) cinc minuts(.) de veres (ho dic a sa nina que se queixa)(.) creus que per parlar en mallorquí un és mé::s o per parlar en català: et sents més mallorquí/
221. M: home(.) clar/ és part de sa cultura(.) clar que se sent un més mallorquí(.) clar
222. E: **d'acord(.) com creus que són o que som es mallorquins/**
223. M: @com som es mallorquins/
224. E: sí(.) com ho veus tu/ com som/
225. M: tancats(.) tancadíssims(.) sí: i poc formals per regla general i:: què més/ què més te podria dir/ no sé(.) **casi** que crec que mos: que mos defineix això(.) es tancament que duim@
226. E: per què ho dius/ ho tens molt clar(.) no/
227. M: jo què sé(.) perquè igual quan surts **te'n dones compte** que **realme:nt i a més és que molta gent a part(.) a mi m'ho diu: "però tu ets mallorquina/ no(.) no ho pareixes(.) tu no ho pareixes(.) no(.) no"@ saps/ però(.) jo crec que:: que: per què ho dic/ no sé(.) **pues** això(.) igual te separen i pots veure ses coses amb més visió(.) no/**
228. E: **quan surts d'aquí(.) no/**
229. M: **sí(.) quan surts d'aquí(.) i jo què sé(.) jo què vols que te digui/(.)** trob que es mallorquí(.) vénc a dir(.) per exemple(.) amb això de sa llengua(.) es català o es mallorquí(.) **venga(.) pues** no(.) això és mallorquí(.) no sé(.) trob això(.) com a persones súper tancades que no penses més allà i no sé(.) i:: no **se donen compte** que per exemple sa nostra llengua **pues** és una part de sa cultura que ha que defensar i si no la defensam noltros qui la defensarà/no/ i això(.) ells mateixos amb aquesta guerra que duen amb es català(.) jo l'únic que veig és que a nes fons és sa llengua(.) sa seva propi llengua que és amb sa que s'expressen(.) i a més és que:: això és una forma tan especial de cultura(.) perquè no te pots expressar igual en mallorquí(.) que en castellà que en anglès(.) cadascú té es seus(.) es seu:s no sé(.) ses seves propis(.) no sé(.) connotacions cada llengua(.) és que **realment jo crec que aquestes dues coses que t'he dit pens de::**
230. E: **d'acord(.) i es** teu marit què pensa des mallorquins/
231. M: @@@sí(.) tampoc no crec que li agradin molt es mallorquins a nes meu homo
232. E: no/ per què/
233. M: no(.) que va(.) que va(.) **hombre(.)** perquè jo també pens que: **que: a nes foraster se'l té un poc de banda**
234. E: **ell s'hi ha sentit/**
235. M: **sí(.) ell s'hi sent**
236. E: **ell s'hi sent/**
237. M: sí(.) jo crec que sí(.) jo crec que sí
238. E: però ha tengut algun cas així::

239. M: sí(.) sí(.) sí(.) de: de: de: fartar-se(.) sí sí
240. E: **ah sí/ m'expliques un(.) breu/**
241. M: no: no així en especial(.) no: però ells(.) jo crec que sí que se sent un poc apartat(.) no/ perquè es foraster vulguis que no aquí pareix que és **algo** un poc inferior(.) no/
242. E: ahà
243. M: i també és vere que:: i més entre es metges **i tal**(.) també molts són de fora(.) o sigui que també(.) no sé per què diu això perquè: perquè:
244. E: no és que hagi tengut cap problema ell/
245. M: no(.) i també té amics mallorquins(.) eh/ i els estima i: :
246. E: ell viu aquí(.) es troba a gust/
247. M: **hombre** ja(.) però ell viu aquí perquè també el vaig induir jo
248. E: però es troba a gust o creus que no gaire/
249. M: **hombre**(.) jo crec que de cada dia necessita més lo seu(.) sí(.) però a mi també **antes** me passava al revés(.) quan jo estava a fora també de cada vegada te tira més lo teu(.) cada vegada que te tornes gran(.) i jo crec que li passa això també
250. E: ahà
251. M: De cada vegada crec que necessita més sa mare i es seus@@
252. E: @@@sí/ trobes/ ets homos(.) eh/ quan tornen gra: ns@
253. M: @bé(.) ja te dic(.) a mi també me passava **antes**
254. E: **d'acord**(.) **eh:: va**(.) i com creus que mos veuen de fora/
255. M: eh:: **hombre**@ es de sa península a noltros/
256. E: sí(.) els de la península a noltros
257. M: jo tampoc no crec que mos vegin massa bé(.) eh/
258. E: creus que mos coneixen realment/ saben qui som/
259. M: jo crec que sí(.) per què no mos han de conèixer/
260. E: i què en pensen/
261. M: jo per lo que sent no crec que tenguem massa bo:n
262. E: bo:n
263. M: no(.) no massa bona
264. E: **d'acord**(.) **t'ho han dit així es teus sogres**(.) **que han notat de sa gent d'aquí per exemple o això/**
265. M: no:: no(.) perquè jo crec que tampoc tenen coneixement com per poder opinar però sa gent que de vegades en xerram(.) jo trob que no(.) que no: troben que som uns tancats
266. E: tancats som
267. M: **ja te dic**(.) **si a mi me diven: "no: tu no ets d'aquí**(.) **tu no ets d'aquí**(.) **tu t'has obert a nel món**(.) **tu no ets d'aquí"**(.) **molta de gent**(.) molta de gent
268. E: creus que hi ha zones a Mallorca on hi ha més persones de fora que de mallorquins/
269. M: clar(.) clar que sí(.) clar(.) home(.) per exemple(.) a nel terreny mateix que jo estic(.) jo crec que(.) que:: allò **antes** sí que era un poblet i **encara queda gent d'aquella de::**
270. E: de tota la vida
271. M: de tota la vida(.) sí(.) però també he ha moltíssima gent(.) indis(.) eh: jo que sé/ eh: després(.) que he ha també molt de sud-americanà(.) però moltíssim(.) moltíssim(.) moltíssim
272. E: **d'acord**(.) **i a l'inrevés/**

273. M: i zones on hi ha més mallorquins/ sí(.) també(.) per exemple a esporles(.) allà a von jo vivia **antes**(.) jo crec que pràcticament tothom xerra es mallorquí
274. E: **d'acord**
275. M: **una minoria n'hi ha per tot**(.) **una minoria de castellano**- parlants i de gent de fora(.) sí
276. E: i: si a tu et demanassin com te sents/ què diries/ europea(.) espanyola(.) mallorquina(.) catalana/
277. M: jo més catalana(.) més que: però també(.) jo què sé(.) saps/ jo tampoc crec que jo sigui sa norma(.) perquè vénc a dir mun pares ja varen estudiar a Barcelona i a ells sempre els ha tirat molt tot allò i jo a ca meva jo lo únic que he sentit són coses bones(.) però jo no crec que sigui sa norma de: bé(.) clar(.) tu me demanes a mi personalment a posta(.) jo catalana(.) ni europea ni espanyola ni: que: a veure(.) a nes paper ho som(.) sí(.) ho som(.) també és vere(.) som més espanyola que no: que no: a veure(.) jo què sé(.) que no **xina**(.) però vaja(.) sentir sentir tenir aquell sentiment allà arrelat(.) no el tenc
278. E: i es teu homo què creus que diria/
279. M: ell diria que és espanyol(.) espanyolíssim@
280. E: **d'acord**(.) **d'acord**(.)@ (sa nina plora) ai(.) ai(.) **petitona**(.) tallaré un poquet@ (em dirigesc a sa nina)
281. M: que no
282. E: **quan ara actualment parlam d'immigrants**(.) **en qui penses/ qui et ve tot d'una al cap/**
283. M: **d'immigrants/ pues** tots aquests que han vingut de països de fora(.) jo què sé/ sud-americans(.) argenti:ns tot això(.) tota aquesta gent(.) tota aquesta gent(.) bé(.) tot això no(.) tota aquesta gent(.) pobre gent(.) però **bueno**
284. E: **què en penses d'aquesta situació que estem vivint ara/**
285. M: que és insostenible(.) sincerament(.) perquè: a veure(.) està clar que vénen perquè estan en una situació precària(.) però és que tampoc lo que **lis** hem donat aquí(.) tampoc és(.) vénc a dir(.) així com han vingut(.) **és que no s'entén**(.) **venga**(.) **a més així estam**(.) i jo per exemple que ho veig a nivell sanitari(.) no pots venir aquí i començar a tenir al·lots i coses **d'aquestes perquè clar**(.) **cada part**(.) **cada assistència a s'hospital**(.) **què costa/ pues**(.) **no sé**(.) **vénc a dir**(.) **jo crec que s'assistència sanitària eh:** tendria: eh: bé(.) clar(.) perquè jo veig això(.) és lo que veig cada dia
286. E: sí(.) sí(.) clar/
287. M: perquè és lo que jo veig(.) en altres temes no ho sé(.) però veig que hi ha un abús(.) un abús
288. E: com ho solucionaries/ hi veus solució pel que fa al tema sanitari/
289. M: clar que hi ha solucions(.) per exemple(.) **pues** fent lo que fan a França que: almanco sa gent sap lo que li costa ses coses(.) maldament és passar-li per davant els ulls(.) però que sigui conscient de que allò té un cost(.) perquè es problema **d'aquí**(.) **no a nivell sanitari**(.) **qualsevol nivell**(.) és que mos hem acostumat a què tot és gratis i és que: és que:
290. E: **no sabem realment el que val l'assistència sanitària**
291. M: **això mateix**(.) **ni de cap tipus**(.) **ni de s'escola ni de res**(.) però vénc a dir(.) **a s'escola mateixa fan pagar algo** perquè van mitja hora a ball de bot(.) ja hi ha una reunió perquè fan pagar ses classes de ball de bot(.) mira(.) escolta(.) qui no vol que no hi vagi i sinó(.) és normal(.) és obvi que **s'ha de pagar**(.) **lo que he ha hagut** fins ara és il·lògic completament i: jo

què sé(.) i això(.) per exemple(.) es medicaments(.) per què han de ser gratis/ ve una certa població molt estudiada sí(.) però per què tothom/ **pues** no(.) **pues** això(.) que tot ha de tenir un cost i: **ademés**(.) ses coses quan costen se valoren

292. E: desgraciadament passa

293. M: sí(.) desgraciadament(.) però és així(.) és que sinó(.) que més dóna/ **lis** dones consultes(.) ai(.) no hi vaig anar(.) vares telefonar per anul·lar-la/ no(.) ja que però és que després diven que hi ha llista d'espera(.) hi ha llista d'espera perquè també la cream noltros si no hi anam(.) igual n'hi ha algun que ho necessita urgentment i no hi pot anar(.) o no urgentment(.) perquè urgent te'n vas a urgències(.) però preferentment perquè hi ha aquell dia que n'han parescut deu(.) per tant(.) no costa res(.) van a nes metges(.) tornen fer un altre paper(.) quan una consulta d'aquestes pentura val cent euros o cent vint o: si l'haguessin de pagar(.) si li fessin pagar **algo aunque** fos per **adelantat** no la perdrien a sa consulta(.) o anirien ben alerta a faltar i anul·lar-la (xerra amb sa nina)

294. E: mira(.) dues preguntes(.) t'ho promet(.) dues i ja està(.) dues només(.) d'acord/ mira(.) ara li faig sa primera(.) sa penúltima(.) sa penúltima(.) t'ho promet que és sa penúltima(.) ai(.) ai(.) tu@ du@ du per tot@

295. M: ai(.) li haurem de dur a urgències(.) l'haurem de dur a urgències intoxicada per tota aquesta porqueria@

296. E: na Maria necessitarà una banyera@ a la llengua(.) doncs fes-li(.) fes-li

297. M: no(.) és igual(.) no crec que se mori d'aquesta (parlam de la filla)

298. E: no(.) morir-se no@

299. M: lo que no sé és de quan això:

300. E: pot ser d'aquest mànec d'aquí o no/

301. M: no(.) no: de: **hombre**@ ja està(.) ja està

302. E: meam(.) t'he dit dues@ a ses(.) a s'escola(.) i ja acabam(.) així com està plantejada ara l'escola(.) què tendran(.) tu saps quan tenen llengua castellana(.) si ara en fan de llengua castellana/

303. M: jo crec que encara no en fan(.) fan anglès

304. E: fan anglès i català/

305. M: sí(.) encara llengua castellana me pareix que no

306. E: tu saps a quina edat comencen/

307. M: ni idea@

308. E: no et preocupa/

309. M: no(.) ni me preocupa(.) en absolut

310. E: d'acord(.) d'acord(.) es teu homo està interessat pel tema(.) ara no sé:: o sigui(.) es teu homo(.) vist de fora(.) no/ algú que arriba de fora(.) li **preocupa també com serà l'educació de les seves filles**(.) en quina llengua serà(.) si comencen a parlar castellà(.) a ensenyar-los a escriure en castellà o: a llegir en castellà/

311. M: sí que li preocupa però jo crec que com que ell ja s'ha encarregat de que l'aprenquin

312. E: amb això té suficient/

313. M: ell té suficient(.) sí(.) home(.) ell vol que l'aprenquin(.) que en sapin que en sàpiguen(.) però com que els a veu que xerren **pues** tampoc no: no és que li preocupi

314. E: no fa cap comentari de l'educació actual en tema de llengua/

315. M: no(.) sa veritat que no(.) no(.) ja te dic(.) com que elles sàpiguen **xerrar i amb ell s'entenguin en castellà i es dia que vagin allà a sa península** en sàpiguen jo crec que:: que ell se dóna per a conformat(.) i **ademés** jo crec que ell accepta que aquí sa llengua és sa llengua catalana
316. E: ho accepta/
317. M: jo crec que sí(.) ell no té cap problema amb això
318. **E: d'acord(.) I sa darrera de veres(.) quin creus que és el futur de la llengua catalana aquí a les illes/ com ho veus tu/**
319. M: quin futur li veig a sa llengua/
320. E: sí(.) quin futur li veus a sa llengua/
321. M: nefasta(.) perquè vénc a dir(.) si difícilment ja se pot eh: nos podem **casi** relacionar en castellà(.) com ho farem en català/ vénc a dir(.) impossible(.) i jo ho veig a nes dia dia de sa meva consulta(.) vénc a dir(.) a mi me costa a vegades(.) en castellà no en saben(.) no en saben(.) i **a parte** és que hi ha traductors pagats per sa **Seguritat Social** perquè aquesta gent ja ni s'esforci(.) hi ha un munt d'anglesos que no saben no saben ni es castellà(.) **per lo tant**(.) què he de pensar de sa llengua catalana si li veig mal futur a nes castellà(.) imagina't a nes català
322. **E: alguna mesura prendries/ d'allò que digui:s jo faria això**
323. M: no(.) perquè ho veig complicadíssim(.) perquè mesure::s perquè és lo que te dic(.) a part aquí nos trobam amb so problema des ditzós si es català o es mallorquí(.) que es propis mallorquins que són es que podrien lluitar per sa llengua(.) més o més ho veuen com un altre problema i **ademés** que a part(.) que sa llengua s'ha polititzat quan realment és part de sa cultura(.) no és part ni de dretes ni d'esquerres(.) és part de sa meua cultura(.) i avui en dia(.) aquí(.) total(.) tothom pareix que és el pp(.) aquí(.) a Mallorca i: és que és així(.) i: com que s'ha polititzat més o més van en contra des català perquè diven que no(.) que no és mallorquí(.) però **això és un doi**(.) és com si s'andalús volgués lluitar per escriure **Jezú**(.) vénc a dir(.) no(.) ses llengües s'han de normalitzar perquè tenguin una continuïtat(.) sinó se perden(.) s'acaben perdent(.) o si no perdent(.) si no s'acaben com es llatí(.) se varen anar fent ses llengües(.) no/
324. E: sí(.) romàniques
325. M: **pues** igual(.) **pues** això(.) però ho veig a aquí(.) **pues** això(.) a part des problema de sa immigració veig es problema des propi mallorquí que no ho veu com a una cosa cultural(.) ho veu com una cosa polititzada i en contra des catalans(.) quan realment(.) que ho haurien de veure que **estam més a prop d'un català que d'un andalús o d'un asturià**(.) i no tenc res en contra d'un andalús o d'un asturià
326. E: no(.) clar(.) no tenim per què estar-hi en contra
327. M: a més(.) ja te dic(.) jo he estat a Astúries i els estim un munt(.) i **tenc un munt de gent amiga meua d'Astúries i són encantadors**(.) és una gent súper oberta(.) no tenc res en contra(.) però també és vere(.) si jo t'he de dir(.) me sent més a prop d'un català que no d'un asturià(.) culturament parlant
328. **E: d'acord(.) bé**(.) ja està(.) te deix(.) moltes gràcies
329. M: @
330. E: moltes gràcies
331. M: no:./ ha costat fer-me aquesta entrevista(.) he dit avui ja si arrib **tard**(.) agafarà es cotxo i dirà no vull saber res d'aquesta al·lota@
332. E: no: dona@

Població: Santa Maria
Codi: MP11
Durada: 30 minuts i 67 segons
Sexe: dona

1. E: bé(.) primer de tot em podries dir es teu nom i llinatge: s
2. M: (em diu el seu nom i llinatges)
3. **E: d'acord(.) ets casada/**
4. M: no(.) pareia de fet
5. E: quina és la llengua habitual amb la teva parella/
6. M: castellà
7. E: quin any vas néixer/
8. M: vuitanta-dos
9. E: i la teva parella/
10. M: setanta-dos
11. E: on va néixer la teva parella/
12. M: Jaén(.) però quan tenia un any va anar a viure a Múrcia
13. E: i tu vas néixer/
14. M: aquí a Palma
15. E: a Palma(.) a quina edat va arribar aquí a Mallorca/
16. M: quan tenia: : catorze o quinze anys
17. E: i va arribar aquí a Palma o algu: : n
18. M: aquí a Palma
19. E: de què fa feina/
20. M: é: : s funcionari(.) militar(.) guàrdia civil
21. E: i tu(.) fas feina/
22. M: no ara no(.) el mes que ve
23. E: el mes que ve faràs feina/
24. M: bé vint dies me falten per començar
25. E: i de què si se pot saber/
26. M: montam un restaurant mu mare i jo
27. E: i tu què has de fer/ de cuinera/
28. M: no@
29. **E: no(.) d'empresària/**
30. M: no(.) hi estaré de **camarera** es vespres i alguns migdies
31. **E: ah/ d'acord(.) ell ha estudiat alguna carrera/ així/**
32. M: està estudiant ara fisioteràpia(.) va fer osteopatia que eren tres anys(.) quiromassatge i després va decidir tirar cap a fisioteràpia
33. E: bé i per ser guàrdia civil també va haver de fer: : :
34. M: és guàrdia civil retirat perquè va tenir una malaltia a un ull va perdre un vuitanta per cent de visió a un ull i fa devers dos anys el varen jubilar
35. E: **d'acord**
36. M: està a sa reserva
37. E: i tu/ tens estudis/
38. M: ara tercer de grau estic fent però: : :
39. E: de magisteri/
40. M: sí

41. E: vai fer fins a batxiller i després vaig aturar(.) vaig fer naturopatia fins a tres anys perquè em vaig quedat embarassada i volia dietes naturals per als meus fills i tot això@
42. M: **d'acord@**
43. E: quants fis tens/
44. M: dos
45. E: i amb ells en quina llengua parles/
46. M: en català
47. E: i:: el teu home/
48. M: castellà.
49. E: **d'acord(.) aquesta només és una fitxa(.) llavors ara parlaríem dels orígens(.) del teu home ja m'ho has dit(.) que va néixer a Jaén(.) amb un any se'n va anar a Múrcia(..) la seva família també/**
50. M: la seva mare és de Jaén i:: el seu pare és de Múrcia
51. E: i:: té germans ell/
52. M: sí
53. E: quants/
54. M: té tres germanes
55. E: són aquí també o:::
56. M: sí estan aquí també
57. E: ah/ va venir tota la família(.) els seus pares també van venir cap aquí/
58. M: sí
59. E: i se pot saber es motiu/
60. M: per feina
61. E: per feina(.) cercaven feina(.) és guàrdia civil son pare/
62. M: no(.) mena màquines de construcció
63. E: **ah/ d'acord(.) són vius encara/**
64. M: sí
65. E: i:: tu tens germans/
66. M: sí(.) dues
67. M: dues germanes
68. E: o sigui tres nines dins ca teva i els teus pares són vius/
69. M: sí(.) tots dos
70. E: i van néixer a::
71. M: es meu pare a Huelva i la meva mare aquí a Palma
72. E: i com es varen conèixer ton pare i ta mare/
73. M: el meu pare també va venir amb els seus pares a:: que varen venir aquí a fer feina i ell va venir amb vuit anys i la va conèixer(.) crec que **a la fira o una cosa d'aquestes**
74. E: i ja es varen casar aquí(.) diguéssim/
75. M: sí
76. E: va venir jovenet aquí(.) ton pare/ amb vuit anys em dius(.) pel que fa als amics teniu amics comuns el teu home i tu/
77. M: sí
78. E: i pertanyeu a alguna associació cultural o excursionista::
79. M: no
80. E: i on viviu exactament ara/ perquè viviu a Palma/
81. M: a santa Maria
82. E: a santa Maria
83. M: a santa Maria del Camí
84. E: es viu bé a santa Maria/

85. M: sí(.) **calidat** de vida un deu(.) no he ha trui(.) noltros vivíem a Palma(.) abans(.) ens vam mudar de Palma fa tres anys perquè volíem que es nins estiguessin a una escola de poble i per fer un altre **tipo** de vida i: : un deu(.) el canvi(.) beníssim
86. E: **t'ha agradat/**
87. M: molt
88. E: ell fa feina o: : no/ ara
89. M: el meu marit/
90. E: sí
91. M: està a la reserva i a part fa massatges
92. E: hi ha amb algú que el teu marit parli en llengua catalana/
93. M: **de vegades amb els meus fis(.) però ell s'hi nega(..) els meus fis** tenen tendència a parla: : r català amb ell de vegades però ell no vol
94. E: ell no vol
95. M: ell no vol(.) quan van néixer sí que parlava el català perquè ell volia mollar-se(.) **algo** ha passat que li ha canviat el xip i ara no vol català no vol res de català
96. E: i què creus que pot ser/no t'ho ha dit mai/
97. M: no(.) perquè ell parlava molt bé el català amb sos ni: : ns(.) de fet feia alguns cursos perquè volia aprendre català: : i després: : s diu que no li **pareix bé que a l'escola es dongui tot en català que després sortiran fora** saber castellà i que ell no els hi parlarà en català
98. E: bé(.) que ell farà el reforç en llengua castellana(.) vols dir
99. M: però a part me diu o sigui ell intenta que jo tampoc parli en català perquè: : bé des de que estic aquí no parl tan mallorquí sinó que he canviat moltes coses(.) a ca nostra a la cuina tenc penjades normes i estan en català: : i les tasques que han de fer perquè tenen cinc tasques i cinc normes que han de fer cada dia(.) posar la taula llevar la taula vestir-se tot sols i: : me diu que ho posi en castellà **però jo m'hi neg@ és una lluita@**
100. E: **ja ja ja però perquè troba que hi ha un poc d'imposició/**
101. M: sí perquè diu que a l'escola tot és en català i que si a casa **parléssim tot en castellà: : ells estarien ben formats en castellà(.) l'escola** ara no els forma en castellà(.) ell té aquesta idea
102. E: i es teus fills a ell en quina llengua li parlen/
103. M: ara en castellà fa un any més o manco perquè ell va decidir parlar **en castellà i poc a poc s'han anat avesant(.) sa nina li costa encara(.) fa: : mitjo mitjo**
104. E: quants anys té sa nina/
105. M: cinc
106. E: i es nin/
107. M: sis i mig
108. E: però vols dir que abans ell els parlava en català/
109. M: **sí(.) molts d'errors perquè per ventura els hi deia:"baixa de sa mesa"(.) no/ deia coses així però ell lis** parlava en català(.) però un dia va decidir que no
110. E: per aquest motiu(.) perquè trobava que: : convenia parlar més castellà a ca vostra
111. M: **i de fet es nins al principi li deien parla'm bé i ell li deia si te estoy hablando bien(.)no(.) així no(.) parla'm bé(.) clar ells no: :**
112. E: es nin/
113. M: sí sí sí per ells que son pare **lis** parlés en castellà era que no els hi parlava bé

114. **E: ah/ d'acord(.) així a casa(.) quants sou/**
115. M: quatre
116. E: quatre(.) i vosaltres dos com vos vàreu conèixer/
117. M: a la feina(.) ell esteia de guàrdia civil al port i jo esteia a Iscomar a administració fent sa facturació ets embarques des cotxos des passatge::rs
118. E: així tu has fet feina/
119. M: sí(.) no fai feina ara
120. **E: d'acord però has fet diferents feines**
121. M: i res(.) ei venia i me demanava **tonteries** i ja està
122. E: i així va ser
123. M: sí(.) va insistir a prendre un cafè i jo deia que no i varen passar molts de mesos així i li vai dir bé aniré a prendre un cafè i així va ser
124. E: i la llengua en què començàreu a parlar/
125. M: en castellà
126. E: i ets amics que teníeu en es principi els continuau tenint ara/
127. M: sí
128. E: manteniu els amics/
129. M: sí(.) clar és que jo tenc ses meves amigues de tota la vida i ell tenia es seus amics(.) clar i és com a que els hem anat juntant(.) jo mantenc les meves amistats que també són catalanoparlants i les seves amistats són castellanoparlants però::
130. **E: i amb alguna hi ha que s'hagi produït algun canvi/que a tu et parlin en català: quan abans et parlaven en castellà/ o a l'inrevés/**
131. M: no
132. **E: no(.) d'acord (..) i per tant no s'ha produït cap canvi(.) començàreu a parlar en castellà i continuau parlant en llengua castellana(..) tu creus:: mesclau paraules d'una llengua i de l'altra/ es teu homo per exemple**
133. M: quan ei:::
134. E: quan ell parla en castellà que se li escapi alguna paraula en llengua catalana
135. M: sí(.) amb els nins
136. E: amb els nins(.) va mesclant/
137. **M: ara estic pensant alguna:: així:: sí(.) "venga Lucía que nos vamos(.) posa't ses sabates"(.) saps/ frases puntuals**
138. **E: d'acord(.) i tu per exemple/ets d'aquestes persones que quan parlen amb una persona van canviant de llengua mentre parlen amb la mateixa persona/és a dir(.) parlen en català però també parlen en castellà/**
139. M: sí(.) me passa amb dues persones(.) que sí que me costa fer el canvi
140. E: però que amb la mateixa persona parles les dues llengües al mateix temps
141. M: sí(.) puc estar parlant en català i canviem el xip per lo que siga i posar-me a parlar en castellà(.) però només em passa amb dues **persones(.) amb l'altra gent no me surt(.) si parl el català parl el català i si parl el castellà parl el castellà**
142. E: i aquestes persones:: la relació primera era en llengua castellana/ pot ser/
143. M: no(.) en llengua catalana(.) però:: aquesta persona que te dic és **una mare de:: d'una companya des meu fi i ella és de família castellana i el**

- seu homo parla castellà i clar(.) parla molt en castellà i:: quan me junt amb ella començ a parlar el català però si ella canvia jo li canvi
144. E: **ja(.) d'acord (..) i així quan has de deixar alguna nota a casa/**
145. M: castellà
146. E: castellà(.) però quan penges a la gelera les normes per als nins i tot això/
147. M: no(.) les normes estan penjades a una paret de la cuina i estan en català però les notes que li deix al meu homo estan en castellà
148. E: creus que no les entendria en català/
149. M: sí(.) sí que les entendria però:: **ja me mata@**
150. E: **directament s'enfadaria/ ja(.) ja(..) escolta(.) activitats a casa per distreure-us a part d'altres que feu: la televisió la miren els nins/**
151. M: sí
152. E: quins canals miren/
153. M: Clan(.) Boing(.) Disney:: i poc més
154. E: i vosaltres: revistes: diaris:
155. M: diaris
156. E: quins diaris/
157. M: **s'Última Hora(.) no m'agrada:: es Diari de Mallorca no m'agrada**
158. E: **d'acord(.) activitats de cap de setmana en teniu alguna/**
159. M: sí
160. E: aquella fixa:: que dius feim cada setmana
161. M: no(.) anam variant molt(.) un cap de setmana:: és que depèn(.) en primavera i tardor anam molt d'excursió a la muntanya(.) després quan fa fred:: bé en s'estiu també hem anat molt a patinar(.) en moments que no sabem què fer:: vénga va(.) anem amb sos patins(.) amb sos nins(.) es meu homo no(..) i:: què més:: així que feim:: solem anar molts es diumenges a berenar mu mare té una **panaderia** i diumenge dematí anam a berenar(.) bé és un bar **panaderia** a Binissalem i:: què més:: és que:: sempre feim coses diferents(.) tenim una casa de camp(.) també que té la meva cunyada es dissabtes i això sí que és **fixo** cada dissabtes(.) cada **dissabte es migdia(.) si fa fred no feim res(.) a mi m'agrada molt el cinema:** vai jo tota sola o amb eis perquè a ei no li agrada el cinema
162. E: en es teu homo no li agrada/
163. M: **no@ i jo sí(.) m'agraden tots els gèneres**
164. E: però si vas amb sos nins se redueix una mica(.) no/
165. M: **amb eis depèn perquè s'altre dia vaig anar a veure:: los Tres Mosqueteros** i em va agradar
166. E: ah/ sí
167. M: **bé(.) ara volen veure Tintín(.) també m'agrada a mi**
168. E: sí(.) aquesta sí(.) però hi ha algunes que a vegades::
169. M: sí(.) me vaig adaptant(.) també:: quan estan tombats crid a una **amiga i mo n'anam totes dues en es cine**
170. E: ah/ perfecte(.) així està bé(.) també(.) amb les sis persones: pensa en les sis persones que tenguís més relació i que no siguin de la família: en quina llengua els parles/
171. M: català i castellà(.) o siga hi ha part en català i part en castellà
172. E: **d'acord(.) m'has dit que associació o grup excursionista:: m'has dit abans que no**
173. M: no(.) noltros anam per lliure
174. E: **de fis m'has dit dos**
175. M: sí

176. E: quin és el seu nom/
 177. M: Joan i Lluçia
 178. E: els dos noms en català/
 179. M: sí(.) estan inscrits en català i és curiós perquè el meu homo va voler que fos Joan en català
 180. E: i això/
 181. M: perquè el seu padrí és **Juan** i per ei era significatiu aquest nom però el va voler en català(.) perquè ho va triar ei perquè jo:: a mi m'era un poc igual i ho va triar ei i ho va voler en català
 182. E: i es nom de sa nina/
 183. M: **es nom de sa nina:: a mi m'agradava laura i a ei li agradava Lluçia** perquè com que ei va tenir es problema a **s'ui per ei era significatiu(.)** patrona dels invidents:: i tot això(.) i va decidir Lluçia i com que ei ja esteia en català li va semblar:: però a mi me va aturar un poc perquè es nom en català és Lluçia i és per això
 184. E: és Lluçia però li deis Lluçia
 185. M: sí(.) Lluçia(.) i a la seva família li costa(.) què li diuen/ **Lusía**
 186. E: ara arribarem en es padrins(.) també
 187. M: va decidir jo els hi parl amb una llengua i tu els hi parles amb una altra:/o no
 188. E: no(.) perquè ei des del començament els hi parlava en català
 189. E: però ho va decidir(.) els parlarem tots dos en es nostros fills en català
 190. M: no(.) però clar jo passava molt de temps amb eis i eis quan van començar a parlar **casi** tot era en català i ei supòs que va començar aquesta dinàmica amb eis i començà(.) no la vàrem parlar
 191. E: i el canvi ha estat quan es nins han tengut::
 192. M: fa un any
 193. E: quan tu els contaves co:ntes o ell també(.) en quina llengua solfeu::
 194. M: **és que n'hi ha en català i en castellà(.) i depèn del conte que eis trien**
 195. E: i quan eren més petits/
 196. M: **si jo me'ls inventava eren en català(.) perquè no sé parlar amb eis en castellà(.) no me surt**
 197. E: i:: la resta de la família(.) la família materna:: com els parla als nins/en quina llengua/
 198. M: en mallorquí
 199. E: i la paterna/
 200. M: castellà.
 201. E: i es nins com contesten en es padrins/
 202. M: en es començament els hi costava molt es castellà quan eren més petits i:: la meva sogra no els entenien res i el meu sogre menys(.) de fet no **se'ls enduien perquè no els entenien casi** i:: ara millor(.) ara eis parlen més castellà i s'entenen millor
 203. E: **i s'entendran perfecte**
 204. M: però al començament no:: o sigui eis entenien lo que la meva sogra els hi deia però quan havien de parlar eis(.) clar deien intentaven dir paraules en castellà però ficant paraules en català(.) era una mescla un poc::c
 205. E: **però això és normal en l'aprenentatge**
 206. M: **"quiero formatge"** i la meva sogra::

207. E: però la teva sogra du molts anys aquí(.) no/
 208. M: però no parla res
 209. E: ni per entendre una paraula com formatge/
 210. M: no(.) pentura estic parlant(.) el meu fi ve plorant **d'alguna cosa** que li han fet o li han deixat de fer es cosins i parla amb jo i ella està intentant agafar alguna cosa i només diu **"qué pasa(.) qué pasa"** però no arriba a entendre(.) alguna paraula però no arriba a entendre
 211. E: però mira que du:: quants anys du/
 212. M: però passa lo mateix amb la meva padrina(.) du aquí:: cinquanta **anys i no ho entén(.) no s'han amollat**
 213. E: perquè:: on van anar a viure/
 214. M: qui/
 215. E: la teva padrina quan va arribar
 216. M: a Palma
 217. E: a Palma(.) a quin barri/
 218. M: a Santa Catalina
 219. E: al barri de Santa Catalina fa cinquanta anys i me vols dir que no:: és estrany
 220. M: sí(.) no parla res res res
 221. **E: pel que fa a l'escola:: en Joan quin curs fa/**
 222. M: primer de primari
 223. E: i na Lluçia/
 224. **M: tercer d'infantil**
 225. E: i a quina escola van/
 226. M: a:: Ramon Llull
 227. E: Ramon Llull que està a santa Maria
 228. M: a santa Maria
 229. E: per què aquesta escola/
 230. M: perquè esteia sa pública i sa concertada i:: tampoc sabia en quina **de ses dues escoles i: a l'ajuntament em van recomanar la concertada(.)** em van dir que a nivell de disciplina: era molt diferent sa disciplina que **tenien a s'escola concertada que la que tenien a s'escola pública(.) també jo** feia feina fins a les quatre i mitja de la tarda i:
 231. E: a on/
 232. M: a Baleaguer(.) una empresa de construccions i: me varen posar l'horari seguit pel fer de que els nins sortien a les cinc i clar vaig haver **d'adaptar: fins a les quatre i mitja i després els anava a cercar(.) els** deixava a menjador(.) després els recoia
 233. **E: i què/ t'agrada l'escola/**
 234. **M: sí(.) té només una línea:: sí m'agrada** supòs que una escola concertada si tot va bé tot va bé(.) però: quan hi ha algun problema::
 235. E: perquè només hi ha una línea: o què vols dir/
 236. M: sí(.) no(.) per exemple al meu fi li han de fer ara les proves de:: capacitats perquè:: ei té el nivell de competència matemàtica la té com a molt avançada(.) no/va començar a fer **puzles(.)** trencaclosques de:: amb tres anys de vuitanta peces(.) no/ i clar ja mos estranyava i: un dia a un restaurant va dir(.) aquí hi ha:: no sé cinquanta i de persones(.) vam començar a treballar això a casa i què tal i clar ei feia sumes **pico** increïbles i restes i:: ei te dividia mentalment:: però no amb el concepte de divisió sinó:: val tens vint patates quantes els hi donaries si són quatre persones i **t'ho feia de cap(.) i clar** duc amb això des de que el nin tenia **pues** quatre

anys i ara dia quinze de novembre li fas ses proves(.) però clar hi ha hagut **d'haver un procés súper lla:rg saps/**

237. E: i això perquè:: perquè m'ho estàs dient(.) per què és la pública/

238. M: no(.) perquè és la concertada(.) això quan passa a ses públiques és més ràpid(.) si detecten un nin o: amb altes **capacitats** o amb baixes **capacitats**:

239. E: així el dus a la concertada: d'acord(.) d'acord

240. M: Ramon Llull és la concertada

241. E: ah i la pública en aquest sentit fa més via

242. M: tenen més suport(.) a la concertada el suport que he ha és **mínim(.) adaptar les activitats/ que va(.) quan a segon i tercer d'infantil: el fet de jo estar aquí podia tenir una idea ja de com s'havien de fer ses coses** i jo els hi demanava si podien adaptar les activitats perquè li feien fer **seriacions** que li posaven deu dotze: i ell havia de posar el número de **davant i el de després i clar(.) s'avorria molt(.) ell tenia un domini dels** números i: no(.) no se varen adaptar molt(.) però **bueno(.)** no és que no estigui contenta(.) però és que si tot va bé(.) va bé(.) sinó quan he ha **algo** diferent que se surt de lo normal(.) és complicat

243. E: i amb sa nina/

244. M: molt bé(.) molt bé

245. E: d'acord(.) la llengua que utilitzen/

246. M: a l'escola/ català

247. E: també deuen fer castellà(.) o no/

248. M: no(.) no perquè: ho fan tot en català

249. E: i a la biblioteca d'aula: o al racó de biblioteca no hi ha: material(.) tampoc

249. M: és que no: no l'han fet encara el racó de la biblioteca(.) van **montant** es racons a mida que van fent les classes

250. E: d'en Joan tampoc/

251. M: en Joan no en té ja va a primària i allà ja no tenen racons

252. E: ah no/

253. M: no

254. E: i en va tenir a infantil/

255. M: sí(.) a infantil sí que en va tenir(.) i sí tenia racó de la biblioteca però no sé quin **tipos** de contes hi havia

256. E: d'acord(.) saps si ara ja té castellà/

257. M: en Joan sí(.) però he parlat amb nines que van a quart o a quint: **que tenim relació i diuen l'única assignatura que fan en castellà és la de castellà(.)** que tot lo altre ho fan en **català(.) llevat d'inglés** anglès

258. E: d'acord

259. M: supòs que per això el meu homo: el tema del català: :

260. E: el du un poc: @

261. M: @sí

262. E: creus que sortiran preparats d'aquesta escola/ confies en ella:

263. M: sí

264. E: d'acord(.) en llengües hi trobes a faltar res/

265. M: pintura el castellà

266. E: quina: llengua creus que serà més útil per viure aquí a Mallorca/

267. M: és que jo **emplei** la llengua catalana i clar des de la meua perspectiva: el català(.) però: clar des de la meua perspectiva el català(.) però: per aquí per les illes(.) fora no(.) crec que és millor el castellà

268. E: als padrins els veuen sovint/ tant als materns com als paterns/

269. M: un cop per setmana
270. E: un cop per setmana tant els uns com els altres
271. M: sí
272. E: ja hem quedat amb quina llengua: parlaven(.) han influït els **padrins en l'educació des nins/**
273. M: no
274. E: has estat més tu amb ells/
275. M: sí
276. E: i amb part es teu home:
277. M: sí
278. E: heu tengut algun problema per ser una parella lingüísticament **mixta: perquè ell sigui de fora i tu d'aquí/**
279. M: no
280. E: perfecte: què fas quan algú se **t'adreça en castellà/**
281. M: contest en castellà
282. E: pel fet de parlar català o mallorquí et sent més mallorquina que els altres que no el parlen/
283. M: sí
284. E: i el teu marit què creus que se sent/
285. M: ell se sent mallorquí
286. E: malgrat que estigui: en contra(.) diguéssim/
287. **M: sí(.) sí(.) ell sempre diu que un és d'on se fa no d'on neix(.) en castellà: uno no es de donde nace sino de donde se hace**
288. **E: ell se sent mallorquí(.) d'acord(..) com creus que: clar si ell se sent mallorquí: a pregunta: de dir com veu ell els mallorquins:: com creus que són es mallorquins/**
289. M: com/ com som/
290. **E: si algú t'ho pregunta**
291. M: no ho sé: normals(.) no/et refereixe::s
292. E: de caràcter(.) de:
293. M: també depèn(.) en es pobles pentura són més tancats: **lis** costa més obrir-se a la gent castellana: però a Palma a ciutat i als pobles de més del voltant: jo crec que no(.) la gent està ben adaptada: i ja: tot el tema de sa immigració se veu com una normalitat
294. E: i des de fora: com creus que:
295. M: ens veuen/
296. E: sí
297. M: com a molt extremistes: amb el tema dels català: tancats(.) també
298. **E: d'acord(.) tu com et sents: europea: espanyola: mallorquina:/**
299. M: mallorquina i espanyola
300. E: els teus fills/bé(.) en Joan en tot cas/
301. M: diu que és mallorquí
302. **E: d'acord(.) quan actualment parlem d'immigrants: amb qui penses tu/**
303. M: sud-americans
304. **E: què en penses tu: d'aquesta situació/**
305. **M: la trob amb normalitat(.) a més: s'han integrat bé::**
306. E: en teniu a santa Maria/
307. M: sí
308. **E: i s'han integrat bé/**
309. M: sí: molt bé(.) parlen català:

310. E: pel que fa a la llengua tu creus que pot afectar la situació dels immigrants/
311. M: depèn des de la perspectiva que la vegin(.) si ho veuen com una dificultat(.) sí(.) pot afectar(.) però: jo ho veig que ho tenen com una normalitat(.) és que: de fet la mare del nin que dic(.) que ella és peruana: ella **inclús** parla el català(.) també(.) puntualment: però sí que el parla
312. E: bé(.) clar allà: també: no és el mateix que Palma:(.) com veus el futur del català aquí a les illes/
313. **M: que s'està perdent molt el mallorquí i s'està ficant molt el català i:** que se poden perdre les arrels de: de realment el mallorquí perquè: es nins ara aprenen més català que el mallorquí(.) no aprenen ses paraules en **mallorquí sinó que jo trob que s'està perdent(.) moltes paraules i molta cultura mallorquina**
314. E: però: on/ a ses escoles/com ho veus això:/
315. M: perquè fomenten molt el català: paraules molt catalanes i que no **són típiques d'aquí**
316. **E: d'acord(.) i quines creus que serien les mesures perquè això no passàs/**
317. **M: tenir clar que el mallorquí és un dialecte que s'ha de mantenir(.)** perquè a més tot el que trobes són contes en català:(.) no/ els llibres: **bé els llibres n'hi ha qualcun que estan adaptats: però els contes que trobes pràcticament estan tots en català**
318. **E: hi ha editorials mallorquines: com l'editorial Moll(.) per exemple**
319. M: però a les escoles: si tu veus la col·lecció que tenen de contes: és català i jo mateixa els contes que tenc a casa són en català(.) no en mallorquí
320. E: ja: creus que el català i el mallorquí és diferent/
321. M: té molts de punts diferents
322. E: són dues llengües diferents/
323. M: no(.) ho trob la mateixa llengua però que són dialectes diferents és com si a Andalusia haguessin de perfeccionar el castellà: i no parlessin el castellà que tenen a Andalusia(.) ho trob el mateix(.) saps/ se podria: mantenir(.) o sigui aprendre tot lo que és en català però amb el dialecte del mallorquí(.) trob que se perdrà(.) tenc la sensació que es mallorquí se perdrà
324. **E: d'acord(.) i a l'escola com arreglaries el tema de: català o català de Mallorca: anglès i castellà/ perquè surtin preparats/**
325. M: és que: és clar és prest per saber si sortiran competents en les tres llengües però:: ara crec que està bé(.) fan dues assignatures amb **anglès: sobretot per potenciar l'oral(.) perquè sempre se fa tot escrit i alhora:: ara m'he perdut(.) que t'estava diguent(.) ah/que es fomenta molt l'escrit tant a anglès com en català però l'oral es treballa molt poc(.) o siga jo vaig fer fins a batxiller i sí que feia català però quan vaig arribar aquí el meu català:: oral va ser penós fins que n'Hermínia no em va ensenyar a pronunciar la ge(.) la lle:saps/ no sé trob que no es treballa i l'anglès igual(.) no vai sortir preparada per res amb l'anglès i trob que ara fins que no passi un temps en què es vegi: que estan fent més assignatures en anglès: com sortiran **no es pot veure: s'ha de treballar molt l'oral****
326. **E: d'acord(.) ja està**
327. M: ja està/
328. E: sí(.) moltes gracies
329. M: a tu

Població: Palma Codi: MC12 Durada: 30 minuts i 67 segons Sexe: dona
--

1. E: es teus pares van néixer aquí(.) a Mallorca/
2. M: no no(.) tots dos són andalusos(.) mu mare és de Granada i mun pare de Jaén
3. **E: d'acord(.) i tens germans/**
4. M: sí(.) una germana que ja va néixer aquí
5. E: es teus pares van venir joves cap aquí/ ja us tenien o no/
6. M: no no(.) van venir cada un pes seu compte(.) quan eren joves: : mu mare tenia setze anys i mun pare devuit(.) i després se varen conèixer aquí i ja van formar sa famili aquí(.) ells no se coneixien(.) se varen conèixer aquí
7. **E: d'acord(.) i la llengua que us parlaven els vostres pares/**
8. M: castellà
9. E: i tu amb sa teva germana/
10. M: castellà
11. **E: la teva parella m'has dit que va néixer a Madrid**
12. M: a Madrid
13. E: els seus pares viuen aquí/
14. M: sí(.) varen arribar tots quan ell tenia dotze anys(.) va tenir feina es meu sogre i varen venir aquí
15. E: ell per tant ja va estudiar aquí/
16. M: a partir des dotze anys va estudiar aquí(.) sí
17. E: saps a quina escola/
18. **M: va estudiar primer a San Cayetano: : i després ja se'n va anar cap a s'institut(.) en es: primer va estar en es Joan alcover(.) no(.) en es Politécnic(.) i després en es Joan Alcover**
19. **E: d'acord(.) teniu amics comuns/**
20. M: sí
21. E: amb aquests amics la llengua de relació quina és/ prioritàriament
22. M: es castellà
23. E: perquè tu(.) amb ell/ en quina llengua parles amb so teu homo:
24. M: en castellà
25. E: pertanyeu a alguna associació: cultural o grup excursionista:
26. M: no(.) no
27. E: i ara(.) actualment(.) on viviu voltros/
28. M: a Palma a Son Xigala
29. **E: a la feina: : fas feina a Bendinat(.) s'escola de Bendinat: allà m'has dit que com a mestra utilitzes la llengua catalana/ és la llengua vehicular d'allà/**
30. M: sí
31. E: i amb els companys/
32. M: en català també
33. E: si ara pensassis en les cinc persones més properes a tu: en quina llengua parles majoritàriament/
34. M: ah: : majoritàriament en castellà(.) no amb totes en castellà però majoritàriament: són cinc(.) en castellà

35. E: amb el director o directora del centre/
 36. M: en català
 37. E: a casa sou quatre/
 38. M: quatre
 39. E: i em pots explicar un poquet com vos vàreu conèixer es teu homo i tu/
 40. M: **pues:: jo tenia sa meva millor amiga anava a s'institut i quan vàrem sortir d'escola: sa meva escola era molt petita(.) i quan vàrem fer octau d'EGB jo anava cap a s'institut i sa meva amiga va venir aquí a San Cayetano i ella anava a sa classe des meu homo i ens vàrem conèixer:: **pues no sé a una festa:: o una cosa d'aquestes(.) i luego** també es **puesto** per sortir de marxa i això sempre eren es mateixos i ens vàrem conèixer per això(.) per aquesta amiga
 41. E: i la llengua en què començàreu a relacionar-vos/
 42. M: en castellà
 43. E: va ser ell que va venir/
 44. M: qui venia a xerrar amb jo sempre era ell
 45. **E: i la llengua del vostre grup d'amics en aquell moment(.) tu amb la teva amiga/**
 46. M: xerrava es castellà i amb ell també
 47. E: éreu un grup castellanoparlant/
 48. M: érem un grup que entre alguns se xerrava en català i entre alguns xerraven castellà(.) depenia molt de quina era la primera llengua en què te coneixies(.) si tu coneixies una persona xerrant en català: ja sempre xerram en català(.) jo tenc amics comuns amb so meu homo que xerren amb jo en català i amb es meu homo en castellà(.) perquè es primer pic que vàrem tenir una conversació xerrarem en català i ja sempre hem xerrat en català i amb ell xerren es castellà(.) és que::
 49. **E: i ell té alguna relació que l'hagués començada en català/**
 50. M: no(.) no sé és per què(.) ell sempre que:: ell coneix gent que **xerren en català i quan s'adrecen a ell canvien sa llengo**
 51. E: encara que ell no hagi obert ni sa boca/
 52. M: no:: o:: ell comença a xerrar en castellà perquè li empagueeix molt xerrar en català i:: ni ho intenta i ja directament: és a dir: ja no continua xerrant en català
 53. E: amics(.) ja hem parlat que teniu amics comuns i ja hem parlat de **la llengua:: tu m'has dit que li parles en llengua castellana i ell a tu també:: (.) la llengua en què tu et sents més còmoda/ quina diries que és la teva llengua/**
 54. M: bé(.) si jo he de dir sa meva llengo per sa llengo que he xerrat més en sa infància: sa que xerr amb sa meva família: política(.) és es castellà però:: abans sí que me sentia més còmoda però ara no:: no sé(.) sí sé que sa que més emplei(.) però des que faig feina: còmoda estic en ses **dues llengos(.) ja no tenc por de si dic una cosa malament:: m'agrada més **casi** xerrar català per això(.) perquè com que tenc un dèficit de conversa en català amb ses persones més properes: doncs per no perdre(.) de vegades en s'estiu(.) que estic tot s'estiu sense xerrar en català o no el xerr tant(.)** després em costa un poc i no vull que això em passi i no és que me senti **més còmoda xerrant es castellà(.) no m'incomoda xerrar en català**
 55. **E: quan has d'escriure notes a casa teva: en quina llengua les fas/**
 56. M: @si són coses de notes que he de fer a casa en castellà i si són notes de coses que he de fer a sa feina en català**

57. E: **d'acord**
58. M: i tenc dues agendas(.) una agenda que jo què sé estic registrant **coses de casa(.) compres que he de fer:: que he d'anar a cites en es metge:: lo que sigui i està tot en castellà(.) i s'agenda de sa feina:** programacions i tot això en català(.) i no ho tenc damunt de sa taula de mestra sinó que la tenc a ca meva
59. E: ja ja
60. M: és curios
61. E: sí
62. M: no ho havia pensat fins ara@
63. E: @i escolta(.) a casa activitats per distreure-vos amb sos nins/ televisió(.) per exemple/mirau/
64. M: es nins: dibuixos(.) sí
65. E: algun programa en especial/ o cadena/
66. M: **bueno(.)** dibuixos animats però ara mateix no sé en quin canal(.) **Disney: sí(.) una d'aquestes**
67. E: i vosaltres/ es teu homo i tu/ algun programa que diguis no ens el perdem/
68. M: sèries: pel·lícules:
69. E: alguna en concret/
70. M: sa que hagi de **turno(.)** no sé/ és que me vaig enganxant a diferents sèries(.) però ara mateix: no sé/
71. E: bé(.) no et preocupis
72. M: sí(.) sèries: però les veig en castellà(.) Sílvia
73. E: **d'acord(.) revistes/ esteu subscrits a alguna revista o en comprou normalment/**
74. M: ara ja:: quan es nins eren més petits sí que estàvem subscrits a **una d'aquestes de Ser Padre: i coses d'aquestes(.) però ja no**
75. E: i diari: en llegiu/
76. M: ah:: en rafa llegeix es diari sempre digital i jo llegesc es Diari de **s'Escola(.) el que tenim a s'escola i a s'escola tenim Diari de Mallorca i Última Hora**
77. E: **d'acord(.) activitats de cap de setmana/ en teniu alguna aquella:** de fixa/ de concreta/ que sempre feu/
78. M: caps de setmana:: una activitat fixa fixa:: no(.) no(.) quedam sempre amb sa mateixa gent més o manco però ses activitats van canviant
79. E: què feis/
80. M: quedam amb sa:: bé(.) aprofitam(.) tenim sa meva cunyada i es meu cunyat tenen tres fills que són més o manco de sa mateixa edat que es nins(.) viuen a Bunyola i com que entre setmana no tenen molt de contacte:: intentam que estiguin plegats i dissabte més o manco reservam **per estar plegats(.) feim excursions:: o anam a casa d'un o casa de s'altre::**
81. E: explica'm allò que em deies amb sos teus fills(.) en quina llengua **vas començar a parlar(.) sobretot a n'Andrés(.) que és el que entra en l'estudi i amb na Inès també**
82. M: jo ara no te sé dir en quina llengua va ser sa primera(.) però sí quan són molt petits molt petits els primers dies i això(.) que els dius cosetes i això(.) no sé/ coses **carinyoses** o això(.) me sortia tot en català o que jo xerrava amb ells(.) quan canvies el to de veu i te poses més dolça:: que el tens damunt li dius cosetes:: fins i tot cantar-li i tot(.) era en català i no sé es per què@ es meu homo me va dir **te has trastornado@** no sé jo:: a més te diré un doi però **jo trobava que a n'Andrés li calmava més que**

li xerràs en català i jo tenia sa meva teoria i era que n'Andrés durant tot s'embarç havia sentit xerrar català(.) xerrava en català perquè esteia a s'escola i era aquesta sa teoria(.) quan li xerrava en català el notava més tranquil jo també supòs que era el to que **empleava**(.) però **bueno**(.) els hi xerrava(.) però ja quan ell va començar a xerrar més:: n'Andrés igual que na Inès no van anar a escoleta(.) me'ls va cuidar mu mare(.) i mu mare els hi xerra en castellà i: ja(.) **pues** no sé(.) cada pic **menos** cada pic **menos** fins que ara ha començat a escola: fins l'any passat res(.) tenia tres anys i a quatre anys sa mestra des meu fii me va fer sa reflexió(.) me diu com pot ser que tu vénguis aquí me xerris amb jo en català i es teu fii no diu res en català(.) li costa(.) té:: no és que li vagi malament però:: té una mancança de vocabulari(.) que xerra molt més es castellà(.) se nota moltíssim(.) ells **casi** tot ho fan en castellà però ella diu com és que tu xerres:: no sé(.) jo li explic que li xerrava es català però que ha anat cresquent cresquent:: i supòs que quan va començar a xerrar com que xerrava en castellà **pues** jo també li xerrava en castellà

83. E: també va tenir sa influència de sa padrina: :

84. M: clar(.) de ses dues padrines

85. E: ses dues/

86. M: sa de son pare perquè clar a sa família s'única persona que xerra en català amb ell deu ser a jo(.) que ell ara m'ho demana: o es meu cunyat(.) es seu tio sempre li xerra en català

87. E: es germà des teu homo/

88. M: no(.) s'homo de sa germana des meu homo

89. E: d'acord d'acord

90. M: ell sí que va néixer aquí(.) ell sempre els hi xerra a tots es nins a tots es nebots els hi xerra en català(.) i som ets únics(.) jo qualche vegada i ell sempre(.) en Pedro sempre els hi xerra en català

91. E: d'acord

92. M: i amb na Inès em va passar més o manco el mateix

93. E: també vas començar en català::

94. M: sí(.) quan era molt petita però ara com que ja està amb mu mare: vaig començar a fer feina quan ella tenia set mesos:: i: no sé/

95. E: ara ja en castellà/

96. M: sí(.) **casi** tot(.) sí(.) a més ella ses paraules que diu les diu sempre en castellà

97. E: a la família materna i paterna m'has dit que els hi xerren e::n

98. M: castellà

99. E: n'Andrés quina llengua parla amb més comoditat/

100. M: es castellà(.) però bé:: ja te dic ja fa un parell de setmanes que me diu xerram mallorquí/ i jo li dic sí(.) li agrada i ara està com a mo: :lt: : perquè sa mestra li va dir amb sa mamà has d'intentar xerrar en mallorquí(.) **val**(.) **val**(.) **val**(.) i està com a més: :

101. E: disposat/

102. M: sí(.) sí

103. E: a quina escola va es nin/

104. M: a San Cayetano

105. E: a San Cayetano hi ha dues línees o no/

106. M: no(.) te refereixes a dues línees lingüístiques/

107. E: sí(.) una en català i una en castellà/

108. M: no(.) sa lectoescriptura se fa en castellà(.) el que passa és com que és una escola que està dins un programa trilingüe:: se donen

assignatures en sos tres idiomes(.) en anglès(.) en català i en castellà(.) i sí que tota sa part de tradicions:: cultura:: i tot això ho fan en català(.) es colors:: al mateix temps que aprenen es números els aprenen en castellà i en català

109. E: i amb anglès/

110. M: i amb anglès(.) però la lectoescriptura:: la fan en castellà

111. **E: i com està repartit l'horari/**

112. M: a infantil no és molt explícit(.) a primària fan assignatures(.) és a dir(.) tot lo que és la part de ciències ho fan en anglès(.) després en català se fa sa llengua catalana i:: què més assignatures:: sa música(.) crec/ és que ho hauria de consultar perquè no estic molt segura però sé que divideixen un poc fan assignatura de català(.) fan quatre hores igual que en castellà i agafen assignatures(.) no sé si era sa música o un altra cosa que també tenen en català

113. **E: i a infantil com s'ho fan/**

114. M: infantil(.) lo que és sa lectoescriptura(.) lo que és lecto tot en castellà i després:: que han de fer:: qualsevol festa(.) tradició:

115. E: treballen per projectes/

116. **M: i per bits d'intel·ligència: per projectes: tot això ho fan en català(.) val/ i:: per exemple si estan amb els nombres els fan al mateix temps en català que en castellà i després ho tradueixen en anglès(.) els colors/ el mateix(.) els:: frases dites i refranys populars els fan en català(.) fan una dita de cada mes:: coses així(.) sa música(.) ses cançons tradicionals que aprenen les aprenen també en català(.) no sé/ jo sé que ell me va contant coses me va dient vocabulari també(.) i després treballen amb això dels bits d'intel·ligència i tenen i també els hi fan en català:: per exemple sé que n'andrés m'explicava: abans de Nadal havíem vist el quadre de **las meninas** i tot això m'ho explicava en català(.) però res escrit(.) jo ho compar amb noltros amb sa nostra escola que sí que feim sa lectoescriptura en català i clar(.) ells tot lo que fan referent a ses lletres(.) amb es mètode teberosky d'aprendre pes noms des nins de sa classe ho fan amb paraules en castellà**

117. **E: d'acord(.) i amb els amics de l'escola/**

118. M: en castellà

119. E: en castellà a tothom/

120. M: sí

121. **E: en llengües hi trobes a faltar res/ aquí a s'escola/ o et sembla bé aquest mètode que segueixen a primària**

122. M: no ho sé(.) encara no puc fer una valoració(.) no ho sé

123. **E: d'acord**

124. M: és que clar:: no sé(.) trob bé:: jo som de sa idea que quan són **petits pots introduir quantes més llengües millor(.) m'agrada que no deixin de costat ni una cosa ni s'altra(.) però no sé si seria més fàcil començar amb sa lectoescriptura en català i després passar en es castellà(.) que no fer-lo a s'enrevés(.) crec que per aconseguir fluïdesa en ses dues llengües és més fàcil passar des català en es castellà que des castellà en es català(.) perquè després ja ho tens molt **cómodo(.)** si ja saps es castellà ja no **t'esforces per aprendre es català(.)** que sa societat mateixa si ho fas en castellà:: si ho fas en català després sempre tens sa oportunitat de fer-ho en castellà(.) crec/ però ja veurem a **lo** millor es meu fii surt i sap xerrar molt millor que jo i escriure molt millor que jo(.) no ho sé/**

125. E: d'acord(.) quina creus que és sa llengo més útil per viure aquí a Mallorca/
 126. M: sa més útil/ sa més útil crec que és es castellà
 127. E: d'acord
 128. M: i més ara
 129. E: per què més ara/
 130. M: perquè ara ja es català cada vegada se necessitarà **menos** per accedir a **puestos** públics:: i a feines públiques
 131. E: ho dius pel darrer canvi polític/
 132. M: sí(.) abans era un po::c el necessitaves(.) abans(.) vull dir(.) era com un requisit ara ja cada vegada **menos** per lo que jo estic veient(.) si volen ficar a les escoles públiques a triar entre català i castellà:: cada vegada serà **menos** i per això crec que es castellà és més útil
 133. E: d'acord(.)durant les vacances(.) amb sos nins:: on anau/ què feis/
 134. M: **bueno** ara fa dos anys que mos quedam aquí(.) normalment fèiem un viatge amb sa família i:: cercàvem **puestos** un poc diferents(.) **sortíem de ses platges d'aquí i anàvem cap a es nord(.) un any es País Basc un altre any Astúries:: i bueno(.) sortíem de viatge el mes d'agost quinze o vint dies i després estèiem aquí**
 135. E: en es padrins:: tant materns com paterns els veuen sovint(.) no/
 136. M: sí
 137. E: ara na Inès la cuiden/
 138. M: sí(.) la cuida mu mare(.) i n'Andrés va a dinar cada dia amb mu mare(.) tenen molta relació(.) amb els meus pares tenen molta relació(.) la meva germana no té fiis encara(.) és més jove: i **bueno(.)** es meus pares estan volcats amb sos meus fiis@
 139. E: d'acord(.) així podem dir que han influït en l'educació/
 140. M: sí(.) molt
 141. E: **bé(.)** amb els teus pares m'has dit que parles en castellà
 142. M: sí(.) però es meus pares entenen català
 143. E: l'entenen perfectament/
 144. M: sí
 145. E: i amb els teus sogres/
 146. M: els meus sogres xerren castellà i són bastant reacis en es català(.) **no ho acabe::n no ho entenen(.) però tampoc fan molt s'esforç(.)** de sempre es castellà amb ells(.) a més es meus pares tenen amics que xerren en català.
 147. E: amb ells/
 148. M: sí
 149. E: i ells amb els amics/
 150. M: no(.) ells xerren en castellà però no tenen cap problema ni un(.) els un xerren en català i els altres en castellà
 151. E: els teus sogres diríem més que és una actitud/
 152. M: es meus sogres no tenen amics que xerrin(.) són castellans a més **són gent de defora:: o no s'han relacionat tant(.) a lo** millor també perquè **varen arribar més grans:: es meus pares sí que tenen amics que són d'aquí**
 153. E: Heu tengut algun problema per ser una parella:: en principi lingüísticament mixta/
 154. M: no
 155. E: **què fas quan algú se t'adreça en català/**
 156. M: li contest en català
 157. E: **i si se t'adreça en castellà/**

158. M: li contest en castellà
159. **E: d'acord(.) coneixes algun grup actiu de llengua/**
160. M: no(.) sí(.) de formar jo part: no(.) els conec pes: :
161. E: diaris: :
162. M: sí(.) això
163. E: creus que el fet de parlar mallorquí et fa sentir més mallorquí/ que els qui no la parlen/
164. M: no(.) jo no crec amb això(.) no no no(.) no(.) pens que una persona: : que no xerri mallorquí se pot sentir tan mallorquí com un que no el xerri
165. E: com creus que som es mallorquins/
166. **M: és que no m'agrada** això de generalitzar però: : com creus que som: :
167. **E: noltros(.) sa gent que ha nascut a Mallorca(.) sa gent de s'illa**
168. **M: jo no tenc una idea molt preconcebuda perquè jo m'he trobat gent: : no sé(.) jo no tenc un estereotip(.) sí te puc comentar ets estereotips que a jo m'han arribat d'altres persones(.) pues** que som tancats(.) que no ens agrada conèixer gent nova: però jo no me sent així i me diuen: ja(.) és perquè tu: : sa teva família no és mallorquina i jo no crec que sigui això(.) he nascut aquí(.) he anat a escola a Mallorca(.) he tengut totes ses meves amigues que són mallorquines: he viscut sempre aquí i jo som mallorquina(.) i jo no som així i ses meves amigues tampoc ho són
169. **E: d'acord(.) i es teu marit què en pensa des mallorquins/ o s'hi sent(.) ja/**
170. M: molt tranquils
171. E: molt tranquils/
172. M: sí(.) però ell també se sent: : vull dir ell: : quan surt de la illa(.) que de **tant en quant** diu que necessita partir perquè ell està avesat a: : va venir amb dotze anys però ell està avesat a una gran ciutat però quan surt i **torna(.) diu "qué suerte tenemos de vivir aquí"**(.) vull dir el ritme de vida: sa qualitat de vida: sa llum la mar(.) tot(.) ja ell se sent: no li agradaria viure a un altre lloc
173. E: però creus que ell se sent mallorquí/ si a ell li demanàssim ara(.) què creus que diria/
174. M: espanyol(.) supòs(.) sí
175. E: madrileny/
176. M: sí però com que ell ja diu que fa molts més anys que és aquí que no els que va estar allà(.) **pues** tampoc no és un **arraigo** que diguis: : tots sa seva família(.) sa família que té viva ja està aquí(.) perquè ja van morir es padrins: : ses seves germanes són aquí: ets seus pares: són aquí: : llavors no té ningú allà i diguéssim que ell ja ha format sa seva família **aquí(.) jo crec que ell se sent espanyol i ni d'un puesto ni de s'altre**
177. E: creus que hi ha zones amb més persones de defora que propis mallorquins/ tens aquesta sensació/
178. M: no
179. **E: i a l'inrevés/que hi hagi més mallorquins que gent de fora/**
180. M: jo crec que ara per ara no(.) tal vegada abans: : en es pobles més petits: : però no(.) jo crec que ara ja: : no
181. **E: quan actualment parlam d'immigrants(.) en qui penses/ qui et ve al cap primer de tot/**
182. **M: persones que vénen d'altres països**
183. E: com per exemple/

184. M: **pues** persones que vénen de:: d'altres països de Europa: de França d'Anglaterra o persones que vénen d'Amèrica:: de qualsevol altre país que no sigui Espanya
185. E: **també** tenim gent d'amèrica del sud::
186. M: sí
187. E: **tenim molta immigració(.)** què en penses d'aquesta situació/
188. M: Jo crec que de tot s'ha de treure sa part positiva i:: jo crec que quan hi ha més cultura(.) tot s'enriqueix i que podem aprendre els uns dels altres(.) jo(.) el que sí que pens és que si jo me marxàs cap a una altra banda voldria ser respectuós amb el **puesto** al que he arribat i:: no:: és a dir(.) jo no vull que ells oblidin ses seves tradicions ni ets seus costums(.) **no/ però també m'agrada que si estan aquí intentin pues** integrar-se un poc amb sa cultura: amb sa forma de ser que tenim aquí(.) no que oblidin tot lo seu però que intentin introduir-se(.) que no facin guetos a part i que nosaltres també intentem que tothom estigui integrat(.) pens/ i crec que **d'això se poden treure més coses positives(.) no sé(.)** jo conec gent que ha vengut de fora d'altres països i he après moltíssimes coses de ells i quan me conten que estan anant a escola per aprendre català:: o això(.) **pues** me fa il·lusió(.) **m'agrada(.) i no sé(.)** trob que està molt bé
189. E: creus que aquesta arribada d'immigrants pot afectar la llengua catalana/
190. M: l'arribada dets immigrants/ no(.) això no crec que:: no(.) no crec que sigui una cosa que afecti a la llengua catalana
191. E: **d'acord(.)** creus que s'hauria de potenciar l'ús del català a l'escola/
192. M: sí(.) o almanco protegir-lo(.) el que tenim fins ara trob que **s'hauria de protegir**
193. E: i es castellà/
194. M: es castellà també però jo sempre pens que es català:: sa meva percepció és que sempre parteix de:: en desvantatge(.) es castellà:: tu estàs a una escola i sa llengua vehicular és es català(.) com sa meva(.) te dic sa meva però com altres escoles de pobles(.) eh/ i es nins surten en es pati i han estat xerrant dins sa classe tot es temps en català i surten en es pati i **juguen en castellà(.) llavors es castellà sí que se l'ha de cuidar(.) la part escrita(.) ses faltes d'ortografia són horroroses en sa llengua que siguin(.) però crec que es castellà té més facilitat per estar i per aprendre'l i:: si es català s'ha de protegir un poc és perquè no caigui en desús(.) no és que diguis no(.) **pues** ara potenciarem es català i deixarem es castellà(.) jo crec que el català necessita més ajuda que la cuidin més:: ningú pot obligar a l'altre a xerrar en català però:: si no ho introdueixes a s'escola si no és un poc obligatori a s'escola:: **pues** no tothom aprendria es català**
195. E: **d'acord(.)** quin creus que és el futur de la llengua catalana/ prendries alguna mesura:: o més clar(.) aquestes mesures que ha pres el govern(.) que tu abans ha paregut com a que deies que ens feia tornar un poc enrere::
196. M: sí(.) fan tornar un poc enrere(.) jo crec que per aquest camí:: és a dir(.) ses dues llengües estan:: jo te don sa meva opinió
197. E: és clar és clar
198. M: ses dues llengües tothom té es dret a conèixer-les i **d'empresar-les(.) val/** segons sa Constitució(.) però no estan:: és útil si la situació és **en igualtat d'oportunitats però en es moment** que no estan en igualtat d'oportunitats **s'ha d'ajudar a la més feble(.) aquesta és sa meva percepció** per lo que jo he vist per com acaben xerrant ets al·lots(.) perquè sa llengua

que hi ha en es carrer i en es mitjans de comunicació massivament com que és es castellà perquè es català estigui a sa mateixa altura que tothom tengui el mateix dret de conèixer-la i d'emprar-la se li ha d'ajudar un **poquet més(.) el moment d'ajudar-li és a s'escola(.)** perquè després:

199. E: i es teu homo què en pensa de tot això(.) de la teva opinió/

200. **M: es meu homo pensa:: que està totalment d'acord amb jo sempre i quan:: a ell lo que li escarrufa un poc que no hi hagi cap escola pública que se pugui triar que es teu fii faci s'ensenyament en castellà(.) ara podrà ser**

201. E: ara estarà content@

202. M: no(.) no està content

203. E: ah/ tampoc/

204. M: no està content perquè sa forma que se fa és una **xapuça(.)** encara no sabem com se farà però ara jo quan li explic les primeres notícies que tenim que es podrà triar però que no hi ha persones per fer-ho i jo li **explic sa situació real de s'escola i els mestres que hi ha i que serà: són faves contades(.) no n'hi ha més i jo li dic què faré papà/** me giraré a uns en castellà i en ets altres en català/ perdrem es referents lingüístics que ens ha costat molt de **temps i molt d'esforç perquè si ho fas ho fas bé(.)** no acaba de veure que aquesta sigui sa solució

205. E: contràriament sí que li agradaria que hi hagués escoles públiques on::

206. M: ell pensa: per què no se pot fe::r ell diu no seria més fàcil fer una escola: lo **de s'anglès no ho veu molt clar(.) una escola on se faci sa mitat** en castellà i sa mitat en català i tothom pogués fer ses dues llengos iguals(.) però no tot en català i que només hi hagi sa llengua castellana

207. E: i tot en castellà i la llengua catalana com assignatura/

208. **M: tampoc(.) perquè ell ve d'un sistema educatiu que feia això(.) un sistema d'exclusos o com era que me va dir/ que ell estava::**

209. E: absent

210. M: sí(.) i que no li va ajudar gens(.) i ell ho reconeix ara(.) diu que a ell lo que li hagués agradat **és tenir una figura que l'hagués introduït en sa llengua i tal(.)** però està:: ell pensa una cosa però quan jo li cont sa realitat **de lo que hi ha a s'escola tampoc ho acaba de veure massa clar**

211. E: sí(.) moltes vegades una cosa és la teoria i després com ho dus a la pràctica

212. M: això

213. E: bé(.) jo crec que ja esteim

214. M: ja està/

215. E: sí

216. M: @@

Població: Ses Salines
Codi: MP13
Durada: 21 minuts i 36 segons
Sexe: dona

1. E: bueno(.) primero de todo estamos en Ses Salines te llamas: (.) estás casada/
2. M: no(.) pero bueno vivo en pareja
3. E: ah/ bueno era la otra opción eh/ yo también(.) no pasa nada@
4. M: @
5. E: qué lengua utilizas normalmente con tu pareja/
6. M: el castellano
7. E: me puedes decir el lugar de nacimiento/
8. M: en Madrid
9. E: en Madrid(.) y él/
10. M: el día de nacimiento/
11. E: no(.) bueno el año que naciste sí
12. M: el sesenta y seis
13. E: y tu pareja aquí en Ses Salines/
14. M: sí
15. E: y el año/
16. M: setenta y tres(.) creo
17. E: cuándo llegaste a Mallorca/ en que año/
18. M: tenía doce años: : setenta y ocho
19. E: y llegaste aquí(.) a Ses Salines
20. M: a la Colonia de Sant Jordi
21. E: vale(.) trabajas/
22. M: sí
23. E: puedo saber de qué/
24. M: soy segundo jefe de cocina en un hotel
25. E: entonces: estudiaste cocina/
26. M: no en aquellos años: s no había pero bueno imagínate llevo: estudié hasta segundo de BUP y des de los dieciséis años estoy en la cocina
27. E: vale
28. M: y tengo cuarenta y cuatro: es como si hubiera convalidado(.) ahora estoy estudiando(.) estoy haciendo un curso que lo termino en diciembre de jefe de cocina(.) por el hotel y por internet
29. E: ah/ muy bien(.) así puedes combinarlo con el trabajo
30. M: bueno cada año siempre estudio(.) si no es esto es un idioma: alemán: en invierno normalmente siempre hago uno o dos cursillos
31. E: ah claro(.) porque no trabajas en invierno:
32. M: claro estamos en paro forzoso
33. E: por eso me decías:
34. M: claro(.) desde el treinta y uno de octubre estamos en paro forzoso
35. E: pero: contenta o no/ o trabajarías también/
36. M: trabajar como trabajo todo el verano(.) no(.) o sea porque el cuerpo no aguanta porque es un estrés impresionante o sea lo que no haces en estos cuatro meses que estás parado lo haces en ocho meses
37. E: por eso te digo que: no se puede

38. M: no(.) que va que va(.) teniendo unos horarios normales: con dos días libres: teniendo un poquito de tiempo libre para los niños: sino que va que va no se puede
39. E: vale(.) bueno: la lengua habitual en tu infancia: pues el castellano y la de tu marido/
40. M: mi marido: es que viene de una familia que es castellana(.) pero siempre los padres: vinieron aquí de muy pequeñitos y: con su madre por ejemplo habla castellano
41. E: castellano o mallorquín/
42. M: castellano(.) pero su madre habla perfectamente el mallorquín(.) con el niño habla mallorquín
43. E: vale
44. M: entre los hermanos: hay alguno que se habla en castellano y otros se hablan en mallorquín pero casi todos los hermanos se hablan castellano entre ellos
45. E: pero él con algunos habla mallorquín/
46. M: sí(.) es que su lengua es el mallorquín(.) lo que pasa que en su casa:
47. E: y la madre habla a todos en castellano/ o algún hijo en mallorquín/
48. M: yo creo que a ginés le habla en mallorquín
49. E: que es el mayor o:
50. M: el pequeño
51. E: y el padre está vivo/
52. M: sí: :
53. E: y en que lengua habla el padre/
54. M: el padre: pues: entre ellos hablan mallorquín(.) creo
55. E: con tu pareja/
56. M: creo que con su padre sí que habla mallorquín(.) sí(.) sin embargo con su madre no
57. E: y los padres entre ellos/
58. M: ahora es lo que estaba pensando: no lo sé(.) ahora(.) si hablan mallorquín o: : castellano(.) creo que mallorquín(.) no lo sé
59. E: y él se acordará/ (referint-me al fill)
60. M: sí(.) pregúntaselo
61. E: **Joan/tu saps en quina llengua parles amb els teus pares/ entre ells/**
62. M: **es parlo amb la meua mare i amb el meu pare/ en mallorquí o: en castellà/ no te'n recordes/**
63. E: **no passa res no passa res no et preocupis(.) i tens dos fills/**
64. M: dos
65. E: **un gran:**
66. M: de diecinueve años y otro que tiene seis
67. E: vale(.) hermanos tienes/
68. M: sí
69. E: viven aquí/
70. M: sí
71. E: cuántos tienes/
72. M: dos
73. E: dos(.) y entre ellos: :
74. M: castellano total
75. E: amigos: eh: ah: hay alguna persona con la que hables tú mallorquín/

76. M: no porque bueno vamos a ver(.) yo me lo he cogido muy cómodamente: en plan en que yo lo entiendo perfectamente(.) habrá alguna palabra: pero bueno lo entiendo perfectamente(.) entonces(.) como ellos me entienden perfectamente en castellano(.) yo me he acomodado a eso(.) ahora:: que tengo que esforzarme y hablar mallorquín/pues me esfuerzo(.) qué pasa/ que hay muchas cosas que lo quiero traducir literalmente y me doy cuenta de que no es así(.) tengo que pensarlo un poco(.) porque no me he acostumbrado a hablarlo directamente(.) pero: vamos he estudiado catalán porque me hicieron estudiar catalán o sea a parte de tener que estudiar en el instituto

77. E: en el colegio/

78. M: en el instituto porque en el colegio no había(.) era opcional el catalán y yo me apunté a clases de catalán para entender algo el idioma ya que las clases en el colegio se hacían en catalán y no entendía:: o sea imagínate(.) chino(.) chino totalmente(.) entonces yo opté por ir a clases opcionales de catalán pero:: y:: pero:: me he adaptado así(.) como me es muy fácil:: yo lo entiendo perfectamente y les contesto en castellano

79. E: dónde estudiaste/ en que colegio o instituto/

80. M: en Lluçmajor

81. E: en el instituto de **Lluçmajor**/

82. M: bueno(.) estuve en el colegio de las Salinas un año y medio: a parte de en Madrid(.) claro(.) y estuve en **sas Salines** y luego en Lluçmajor

83. E: vale(.) o sea que en principio el mallorquín aunque lo sepas no lo hablas/

84. M: no(.) habitualmente no(.) a no ser que me sienta obligada por ejemplo a una persona que no lo entienda(.) entonces sí

85. E: te has encontrado con alguien que no lo entienda/

86. M: alguna persona mayor:: rara vez:: pero bueno

87. E: vale(.) en el trabajo tampoco:

88. M: en el trabajo tampoco(.) se habla castellano(.) los jefes no son de aquí tan siquiera(.) ella es extranjera y él de la península y hay poca gente trabajando que sea mallorquina(.) la que es mallorquina entre ellos sí que hablan mallorquín(.) sabes/ pero luego cuando se dirigen hacia otra persona pues ya te hablan en castellano

89. E: vale(.) entonces aquí en casa vivís/

90. M: cuatro

91. E: oye y tu pareja y tú como os conocisteis/

92. M: pues nos conocemos des de hace cantidad de años y: luego pues:

93. E: tú llegaste aquí(.) como vinisteis de Madrid a aquí/

94. M: teníamos: bueno tenemos un tío aquí(.) que vivía en la Colonia(.) era hermano de mi madre y nada(.) vinimos por cuestión de trabajo de mi padre(.) mi padre era maestro de obras y: se vino para acá

95. E: y tú con doce años llegaste aquí

96. M: llegué aquí

97. E: y entonces tú tenías tu grupo de amigos: tu pareja su grupo de amigos: o ya pertenecíais al mismo grupo/

98. M: no no no no no(.) somos pareja desde hace doce años(.) tampoco fue desde el principio(.) a parte él es menor que yo(.) hay una diferencia de edad(.) cuando yo tenía doce él tenía seis@

99. E: también tienes razón(.) pero bueno cuando os conocisteis no erais del mismo grupo ni nada

100. M: no no no no no(.) lo que pasa es que esto es tan pequeño y la Colonia es tan pequeña que quieras o no todo el mundo se conoce(.) sabes/ y no vas en el mismo grupo pero coincides tomando una copa aquí o cenando aquí(.) o sea casi siempre coincides con la gente
101. E: cuando se dirigió a ti no te habló en mallorquín él ya sabía quien eras/
102. M: sí(.) porque nosotros nos conocíamos des de hace: puaf cantidad de años
103. E: vale(.) ya sabíais quien erais(.)amigos comunes tenéis/
104. M: sí
105. E: y se dirigía a ti alguno de estos amigos comunes en mallorquín/
106. M: sí(.) se dirigen
107. E: no cambian/no cambian la lengua/ no pasan a hablar castellano/
108. M: no(.) bueno:: habitualmente sí que se me dirigen en castellano pero bueno que si una conversación y tal y:: hablan el mallorquín yo estoy en la conversación y les contesto en castellano o a lo mejor me da por contestarles en mallorquín(.) según esto(.) pero bueno(.) se suelen dirigir en castellano(.) ahora si están hablando mallorquín tampoco se cambia la lengua(.) no porque la entiendo perfectamente
109. E: no(.) ya se que tú la entiendes pero a veces los mallorquines tienen esa tendencia de: de estar así y hablarse en mallorquín y girarse y hablar en castellano
110. M: sí(.) no(.) a veces lo hacen(.) o sea(.) habitualmente te digo que si hablan entre ellos así en mallorquín y tal eso sí se dirigen a mi puede ser que alguno siga hablando mallorquín pero sí(.) también cambian(.) a veces cambian más cuando yo les contesto(.) a partir de ahí y entonces cuando yo hablo en castellano ellos hablan en castellano
111. E: cuando empezasteis a vivir juntos alguien tuvo que cambiar de domicilio/
112. M: él
113. E: él vivía:
114. M: él vivía con sus padres
115. E: pero en **ses Salines**/
116. M: sí(.) bueno(.) cambié yo de sa colonia a sas salinas(.) por el hecho de que el mayor estaba en el colegio(.) entonces el primer año que estuve aquí trabajando no:: o sea yo el primer año como vivía en la colonia en el piso pues era donde conocía y cogí el piso allí y después cogí uno en Salinas por el hecho de Rubén y yo éramos pareja y él se vino a vivir a casa
117. E: y aquí en esta casa(.) hace mucho que estáis/
118. M: hace:: pues va a hacer seis años
119. E: ya lleváis una temporada
120. M: sí(.) conviviendo llevamos once años o así(.) o sea que:
121. E: pues casi la mitad del tiempo que lleváis: te has fijado tú si ya mezclas alguna palabra: en mallorquín/
122. M: sí(.) muchas(.) un montón(.) y tengo que pensar como se dice en castellano
123. E: es que llevas muchos años: llevas: más tiempo aquí que en Madrid
124. M: sí es que yo me siento: o sea(.) vamos a ver(.) donde has nacido/ yo soy de Madrid porque he nacido allí pero me dicen de donde te sientes/ yo me siento mallorquina yo me siento de Mallorca(.) a parte es que me encanta Mallorca(.) yo es que estoy enamorada de Mallorca totalmente(.) o

- sea se que: me siento totalmente: mallorquina mallorquina:: no(.) porque soy de Madrid(.) vale pero me siento de aquí(.) de la tierra totalmente
125. E: vale(.) en casa/para distraeros(.) qué canales de televisión miráis/
 126. M: te refieres si miramos alguna en catalán o esto/
 127. E: sí
 128. M: IB3 bastante(.) sí
 129. E: revistas/ diarios/
 130. M: eh:: en castellano o en catalán/
 131. E: sí bueno si lees alguno normalmente: si lees alguna revista:
 132. M: vale(.) revistas en casa: entran más o menos siempre(.) Muy Interesante(.) Quo o Cocina(.) tanto en catalán como en castellano
 133. E: pero estas se hacen en catalán/
 134. M: hay una que sí(.) que a parte me gusta mucho y que sí se hace
 135. E: cuál es(.) la de cocina/
 136. M: **Cuina**(.) y luego la otra pues suelen ser sobremesa o beber y comer(.) y luego el diario pues: todos los días(.) de hecho tenemos internet y los domingos pues a lo mejor compramos el última hora:: pero vamos tampoco es: fijo(.) más que nada por eso porque en interne: t
 137. E: actividades de fin de semana tenéis alguna: aquello: fija/ o qué hacéis durante el fin de semana/
 138. M: vamos a ver(.) es divertido porque ahora que acabamos de trabajar tenemos cinco fines de semana y ahora hay matanzas(.) sabes/pues ahora vamos de matanzas y entonces los fines de semana: no podemos ni levantarnos@
 139. E: muertos(.) cinco fines de semana seguidos de **matances**/
 140. M: sí
 141. E: dios bendito
 142. M: sí pero disfrutamos mucho(.) yo al menos los disfruto(.) sí(.) disfruto y:: bueno y después a veces vamos a alguna excursión pero tampoco es algo habitual porque piensa que acabamos en octubre(.) el primer fin de semana dices(.) no quiero hacer nada y después empiezas con esto y algún día espontáneamente::
 143. E: **hola(.) com anam/**
 144. M2: **va bé(.) i tu/**
 145. E: **bé**
 146. M: ella es Silvia y él **Joan**
 147. M2: **ah/ com està/**
 148. E: **bé**
 149. M2: **hola crac com estàs/**(referint-se al fill)
 150. M: esperando a su hermano
 151. E: **ell és la teva parella/**
 152. M: sí(.) **Joan**
 153. E: **a jo és que me surt es teu homo(.) no/ què té mé:s**
 154. M: sí(.) claro
 155. E: **ah/ com que abans quan t'he demanat m'has dit no**
 156. M: sí claro pero:
 157. E: **sí(.) ja t'entenc(.) ara:: sí(.) tu quina creus que és sa llengo:** ay(.) ahora me he cambiado de lengua:: qué lengua crees que se habla más en **Ses Salines**
 158. M: mallorquín(.) aquí en Salinas es un pueblo y: mallorquín
 159. E: más mallorquín(.) pertenecéis a alguna asociación o grupo excursionista/

160. M: no
161. E: hijos ya me has dicho que tenías dos: uno **nom Joan** y el otro/
162. M: Rubén
163. E: **i Joan**:
164. M: **Joan Manel**
165. E: y lo habéis puesto en catalán por algún motivo/
166. M: no(.) bueno: dices el nombre/
167. E: sí
168. M: por qué en catalán/
169. E: sí
170. M: de hecho ahora estaba pensando si el libro de familia está Juan manuel(.) ahora es lo que no me acuerdo pero:: todo el mundo le llama **Joan o Joan Manel**
171. E: y tú/
172. M: también(.) **Joan Manel(.)** cuando se le da el grito de Juan manuel es porque ya es muy:: @
173. E: @
174. M: a veces te dan un grito de estos@ y dices hay que ponerse autoritarios(.) sí pero rara vez(.) siempre o **Joan o Joan Manel**
175. E: tú a ellos siempre les has hablado en castellano/
176. M: sí
177. E: y: tu marido: en mallorquín
178. M: al pequeño sí pero al mayor no(.) bueno el mayor no es de él
179. E: me lo he imaginado
180. M: es: bueno(.) mío y:: a Rubén siempre en castellano(.) aunque él por ahí a veces he oído(.) según con que gente se relaciona que es mallorquina total habla mallorquín pero aquí en casa no(.) castellano total(.) siempre
181. E: y con **Joan** dijisteis pues bueno yo le hablo en mallorquín y tú le hablas en castellano:: lo pensasteis/
182. M: no
183. E: fue una cosa que salió así
184. M: sí
185. E: vale(.) los niños: bueno rubén y **Joan** entre ellos qué lengua hablan/
186. M: castellano
187. E: he visto que su padre le habla a él en mallorquín
188. M: y cuando se dirige a mi se dirige en castellano
189. E: **Joan(.)** en qué lengua empezó a hablar/ la primera lengua en la que habló/ te acuerdas/ si fue castellano o mallorquín/
190. M: pues yo ahora no sé qué decirte(.) porque creo que más o menos fue a la vez(.) porque de hecho iba a la guardería y era una guardería en mallorquín: pero conmigo que también estaba cantidad de tiempo al principio era castellano(.) o sea:: es que no te puedo decir(.) pero bueno siempre ha compaginado
191. E: pero no sabes en qué lengua empezó(.) en las dos a lo mejor
192. M: es que yo creo que sí(.) porque a parte luego estaba con la padrina que es la madre de Juan que le habla en mallorquín y estaba con mi madre que le hablaba castellano(.) sabes y: compartía los tiempos(.) es que no sé exactamente:: de hecho yo recuerdo que cuando pedía algo a mi madre se lo pedía en castellano:: y a la padrina en mallorquín(.) sí
193. E: vale vale

194. M: o sea que: :
195. E: pero cuál crees que es la lengua con la que se siente más cómodo
- Joan/**
196. M: mallorquín
197. E: mallorquín/
198. M: sí(.) de hecho un día se me reveló y me dijo que no me iba a cambiar más de lengua
199. E: ah/sí/
200. M: sí(.) que la cambiase yo
201. E: eso te dijo/
202. M: sí
203. E: @@
204. M: @de eso hace casi dos años(.) y digo(.) cómo/ por que tengo que cambiar yo siempre de lengua mamá/por qué no cambias tú/ y me empecé a hablar en mallorquín(.) y tu sabes/ sí sí(.) pues dime cosas dime cosas y yo le decía(.) y lo ves como sí que sé hablar/ vale pues ahora ya no cambio más de lengua(.) pero al momento cambió
205. E: ya ya
206. M: fue un día de esos que se le giró los cables
207. E: oye: : y al colegio: a qué colegio va/
208. M: aquí a Salinas(.) al colegio público
209. E: por qué esta escuela/
210. M: porque es la mas cómoda(.) vivimos aquí y es lo más cómodo
211. E: no te planteaste llevarlo a otra: a una privada:
212. M: no(.) a parte aquí de privadas hay muy pocas(.) me parece que hay una en Campos: pero bueno yo no dispongo de tiempo(.) piensa que hay tres meses de curso que yo estoy trabajando y no puedo(.) tengo que disponer sobre todo de la suegra(.) entonces no puedo coger a la señora y llévemelo(.) a parte aquí el colegio es bastante bueno(.) sales con buen nivel
213. E: te gusta/
214. M: sí(.) a parte a rubén aunque viviese yo en la colonia le traje al colegio a salinas(.) hacía el camino de colonia a salinas(.) porque a más me lo recomendaron
215. E: yo he oído hablar muy bien del colegio de **Ses Salines**
216. M: y aparte yo vine a este colegio(.) bueno no había en la colonia de hecho teníamos que venir aquí
217. E: o sea que no lo dudaste/
218. M: no no para nada
219. E: sabes en qué curso les enseñan castellano/
220. M: en primero
221. E: y en infantil/
222. M: catalán
223. E: todo/
224. M: todo
225. E: respecto al aprendizaje de lenguas en la educación: encuentras a faltar alguna cosa/
226. M: del colegio/ dices/
227. E: sí
228. M: hombre(.) vamos a ver: yo tengo la teoría esta de que bueno: está muy bien hablar mallorquín: que hablamos mallorquín pero que en realidad es catalán(.) eso está clarísimo(.) no/ yo pienso que hay muchos

niños con dificultad de saber castellano(.) a no ser: bueno(.) tengo amigas y conocidas y esto: a no ser que los padres sean castellanos o alguno de ellos sea castellano y que le ayuden bastante a ellos(.) porque yo exactamente no sé cómo deben enseñarles castellano: me imagino que debe ser todo castellano que no debe ser que tengan que explicar ellos o explicárselo en mallorquín

229. E: no tocaría

230. M: por eso te digo que como no tocaría y no sé y no puedo opinar sobre esto pero he visto bastantes niños que tienen dificultad en esto(.) igual que hay niños que tienen dificultad en catalán cuando los padres son castellanos(.) o se:: hay las dos:: y me parece: no sé/ que si un niño(.) porque no hay uno sinó bastantes(.) eh/ o se tienen que adaptar a todo en catalán o se tienen que adaptar totalmente a las carreras que hay aquí en la isla: que bueno que ahora hemos aumentado unos cuantos: pero cuando yo estudiaba:: había tres o cuatro y todo el mundo era esto(.) entonces si tienes que salir a una universidad a estudiar: como sales a esa universidad/ o te vas a Cataluña/ porque hay muchísima gente que castellano: sabes/ o sea no es que no lo hablen pero pienso que para estudiar alguna carrera o esto: que están muy faltos de lengua castellana(.) cuando estamos en España(.) quiero decir que es un país(.) y soy totalmente partidaria que se enseñen cuantas más lenguas mejor ojalá pudiesen dar las cuatro o cinco lenguas más importantes que mira: los niños lo cogerían(.) sabes/

231. E: te entiendo:

232. M: pero creo que hay: que ha sido un poco extremista totalmente y los extremos creo que no son nunca buenos(.) ni tan extremo de decir(.) no(.) como antes que aquí se estudia castellano y no hay nada en catalán ni ahora todo en catalán(.) creo que puede haber un poco de:: es mi opinión ante esto

233. E: vale(.) para vivir aquí qué lengua crees que le será más útil/

234. M: es que estamos en un sitio que: según se desarrollen cuando sean mayores: porque según: o sea: en lo que vayan a trabajar(.) porque por ejemplo nosotros estamos en un sitio súper turístico y por ejemplo a mi marido(.) a Juan la lengua que mejor le puede utilizar para trabajar es el alemán(.) entonces claro: bueno la lengua materna siempre la tienes(.) el mallorquín(.) pero:: mallorquín por supuesto estás en Mallorca(.) no/ pero según: es esto: según lo que vayas a hacer: cuando trabajes o seas mayor: ahí habría un poco de::

235. E: de acuerdo(.) tus hijos(.) bueno **Joan** porque es el pequeño(.) hace alguna actividad fuera de casa/

236. M: sí(.) bueno tenis(.) este año solamente tenis

237. E: solamente tenis

238. M: sí:: porque no sabía como me asustaron con el primero que habría deberes: impresionantes: estar horas: digo pues bueno(.) vamos a seguir con el tenis que juega des de los tres años y digo no hacemos más(.) antes era piscina y cerámica(.) pero bueno le he dicho que este año eso(.) vamos a ver como empezamos el curso

239. E: vamos a hablar de tus suegros(.) **Joan** ve a menudo a sus abuelos/

240. M: sí(.) todos los días

241. E: tanto los de una parte como los de otra/

242. M: los de otra: mi madre murió el año pasado y mi padre estuvo viviendo aquí pero ahora no vive: cuando mi madre vivía sí(.) era: casi::

bueno se dividía entre una casa y la otra(.) o le daban de comer en un sitio y le daban de cenar en otro: nosotros trabajábamos y::

243. E: luego le podemos preguntar a tu marido en qué lengua hablan sus padres

244. M: ah/ pues sí

245. E: a ver si se ha fijado

246. M: es que les he oído algunas palabras en mallorquín pero no sé si es habitual

247. E: ya pasa ya pasa no te preocupes(.) crees que los abuelos han influido en la educación de **Joan/**

248. M: sí(.) sí sí

249. E: tú a tus suegros les hablas en lengua castellana: y ellos a ti/

250. M: en castellano

251. E: y:: tu padre a tu marido en castellano

252. M: sí mi padre habla castellano

253. E: y vosotros habéis tenido algún problema por ser una pareja:: lingüísticamente mixta/

254. M: ninguno

255. E: cuando alguien se te dirige a ti en catalán: tú contestas en catalán/

256. M: habitualmente no(.) vamos a ver si es una frase cortita de estas que salen de dentro pues sí(.) pero:: sinó no(.) en castellano

257. E: vale

258. M: bueno de hecho si vas por aquí: **eh bon dia: com va/ va bé(.)** vale el hecho este sí pero cuando empiezan ya tiqui tiqui tiqui ya: **uep(.)** ya empiezo:: porque me es más fácil

259. E: no porque no sepas:

260. M: no(.) porque me es más fácil(.) si me parara un día a decir bueno voy a pensar un poca las cosas y voy a hablar en mallorquín(.) lo hablaría(.) pero es comodidad

261. E: vale(.) tú me has dicho que te:: que te sentías mallorquina(.) verdad/

262. M: sí

263. E: tu marido: cómo crees que se siente/

264. M: mallorquín total(.) bueno(.) a parte ha nacido aquí

265. E: y tus hijos/

266. M: Rubén no(.) pero Rubén::

267. E: nació aquí(.) Rubén/

268. M: no(.) nació en Madrid y está así:: pero el pequeño sí

269. E: cómo crees que son los mallorquines/

270. M: vamos a ve::r@

271. E: @

272. M: los mallorquines: vamos a ver: yo: por la experiencia que he tenido con ellos sé(.) me refiero a los de mi entorno: amigos y demás(.) creo que es una generación diferente a la que había antes(.) porque el mallorquín tiene fama de ser súper cerrado y pienso que aún hay gente mayor que sí que es muy cerrada y muy acérrimo a la tierra:: no sé como explicarte(.) aún están estos del barco de rejilla para los **forasters(.)** no/ pero creo que a lo largo de todos estos años que he estado viviendo aquí(.) creo que han ido cambiando un poquito la mentalidad(.) pienso que son un poquito más abiertos(.) antes eran ellos con sus cosas: y: bueno sobre todo en pueblos turísticos: sobre todo en la colonia: era el hecho de que sí que

viniesen los extranjeros: que dejaran el dinero y fuera(.) sabes/ o sea no:: yo creo que han empezado a abrir un poquito más la mente: bueno en estos años y por la gente extranjera que ha venido(.) más que nada porque: bueno no sé: tu eres de Palma/

273. E: sí

274. M: aquí en sa Colonia hay cantidad de gente extranjera: alemanes y suizos y: hay muchas parejas que son mallorquín con suizo: o con alemán y que últimamente han venido muchos a vivir y yo creo que: me parece me da la sensación que esta gente es la que más les ha abierto un poquito la mente(.) a lo mejor un poquito de competencia más que nada(.) sobre todo en los negocios(.) en negocio y tal pues bueno decir: ahora esta gente ha hecho esto y tiene gente pues bueno pues vamos a procurar hacer otra cosa(.) también los tiempos han cambiado:: la juventud para mí es muy diferente a lo que eran sus padres(.) porque sus padres: porque los padres de los amigos y amigas que yo he tenido: eran eso(.) muy cerrados muy cerrados(.) que me extrañaba muchísimo el hecho de:: yo lo entiendo por ejemplo en pueblos de interior(.) pero aquí: en pueblo costero: donde vivían viven vivimos del turismo me extrañó bastante me chocó muchísimo el carácter de ellos pero bueno ya te digo pero toda la generación esta una generación después(.) pienso que es diferente total(.) gente abierta: bastante amable: al menos con los que yo he convivido:

275. E: es que a ti preguntarte esto cuando llegaste con doce años: es: que ya eres de aquí/

276. M: sí(.) pero igualmente he notado la diferencia esta(.) y ya te digo era muy diferente la gente que era castellana de la península: la veías muy diferente a la mallorquina y:: de todas maneras no éramos muy muy bien aceptados por ellos(.) eh/

277. E: pero los de Madrid no eran tan **forasters** como si eras murciano: o si era:: s

278. M: sí(.) o al menos a mí en el colegio hubo gente que no(.) pero hubo gente: que pienso que muy cruel(.) a esa edad pienso que muy cruel(.) despreciarte mucho(.) mucho(.) a parte ya de lo que son compañeros la parte del profesorado: también dejó mucho que desear: pero bueno(.) sí(.) porque me dieron quince días para aprender el idioma del profesor y es un señor profesor que está escribiendo libros y me daba de clases lengua castellana: literatura e historia en catalán(.) por eso opté en vez de irme a jugar en el patio a quedarme una hora que daban clases de catalán porque yo pensé como no me espabile yo aquí:

279. E: no cojo ni una

280. M: de hecho a mí el catalán me iba bastante bien

281. E: claro: porque lo estudiabas

282. M: como lengua no lo teníamos en el colegio(.) no era:: hasta primero de bup no estudiamos catalán o sea que:

283. E: pues te fue bien lo que en principio:: aunque quince días son pocos

284. M: muy pocos te puedes imaginar

285. E: y ahora a ti cuando te hablan de inmigrantes en quien piensas/

286. M: en casi todos los que pensamos todo::s no/ en gente pues inmigrantes: o sea: gente de otros países: ves muy diferente a los latinoamericanos y a toda esta gente a lo que son: bueno: marroquíes en general(.) que ahora bueno: pues en España la mayoría de gente cuando le hablas de inmigrantes: le viene a la cabeza esto(.) no/

287. E: ya no pensamos en los peninsulares/
288. M: no(.) yo creo que no
289. E: y qué piensas de esta situación/ crees que es sostenible/
290. M: qué situación/
291. E: la situación de los inmigrantes/ de la inmigración que tenemos ahora aquí/
292. M: en general en España/
293. E: sí y aquí en las islas
294. M: bueno(.) aquí en las islas pienso que aún no tenemos prácticamente(.) nada(.) de inmigración(.) pienso más bien pienso que aquí en las islas: al menos por esta zona la gente inmigrante casi todos son o sea: alemanes: suizos: hay muchos(.) y esta gente viene: vamos a ver no viene: como todos los marroquíes o africanos que pueden venir(.) vienen y montan empresas o: sino son profesores o sea: son gente que viene con alguna calificación que si no encuentran trabajo ellos montan algo(.) sabes/ o sea que creo que la inmigración aquí es bastante diferente a lo que puede ser en otros sitios(.) creo que por Sa Pobla o por ahí es insostenible lo que me han hablado de marroquíes y esto es horrible(.) yo por ejemplo en Madrid que hace: bueno estuve viviendo: me fui para allá con veinticuatro años: estuve viviendo un par de años allí(.) era horrible(.) o sea horrible porque tú salías a lo mejor a las ocho de la noche en invierno y todo lo que veías quitado a lo mejor del centro donde quedabas para hacer unas cañas o unas tapas o esto: según por donde todo era: o sea parecía Marruecos total(.) sabes/ y después creo que ya se tomaban las cosas muy por su mano(.) manifestaciones porque querían un no sé qué(.) que manifestaciones por no sé cuánto(.) cosas que aquí no se han visto(.) sabes/ y de esto te hablo hace a lo mejor dieciséis años y allí la situación no era igual porque vivienda: s de esta: s
295. E: de protección/
296. M: sí de protección(.) jolines yo tengo una amiga allí que no se la dieron y se la dieron a no sé cuantas familias marroquíes y ella tenía que trabajar en tres sitios(.) sabes/ ocho horas en un sitio y luego limpiando no sé qué limpiando no sé cuantos(.) para poderse pagar un piso(.) ya he hecho en la zona que vivía en Madrid es de las más cara(.) vivía en majadahonda y: así mismo es de las zonas más caras pero bueno(.) es lo que decía ella(.) yo soy de aquí(.) yo he vivido aquí siempre(.) sus padres no eran de allí pero ella había nacido allí y yo no me tengo que ir: yo qué sé a getafe por decirte que está a treinta kilómetros de donde vivo para poderme pagar un piso(.) yo tengo mi trabajo aquí y: sus críos los tenía allí y el colegio allí
297. E: ya ya ya
298. M: o sea que aquí dentro de lo que cabe(.) en la isla aún: en general la inmigración creo que se ha tolerado muchísimo(.) creo que se han aprovechado muchísimo de todo esto del gobierno de que vienen a España(.) nacen en España: son españoles: y ya tienen derecho a todo y oyes casos por ahí que dices bueno caramba/ y sobretodo ahora(.) recortes y recortes y recortes: y tú estás pagando intereses y estás pagando(.) bueno a ti te debe pasar lo mismo/ que estás hasta aquí: de paro obligatorio que tenemos durante cuatro meses y medio que según esto lo que trabajas una temporada cobras paro y otras no cobras y estás cuatro meses con una ayuda si te la dan de doscientos o trescientos euros(.) vale/ entonces joder tienes que seguir pagando intereses

299. E: claro
300. M: y:: si tienes una casa sabes lo que debes y si tienes un coche hay que pagarlo y: si quieres tener una sanidad un poco más completa: págate una seguridad privada(.) que hay muchísima gente que lo hace: jolines(.) nosotros por ejemplo lo tenemos y para muchas cosas ya no vas a la seguridad social pero oyes casos que estás esperando a un médico des de hace cuatro meses y es por una lista de esperas que tienen impresionante(.) entiendes/ que todo esto es por la inmigración que que tenemos/ pues no lo sé(.) pero creo que ha sido muy tolerante demasiado tolerante(.) hombre no hay que echar a palos a ninguno que nosotros ya lo hicimos por desgracia en Alemania(.) no/ no sé como lo hicieron allí(.) de hecho tengo familia que emigró y sigue viviendo allí(.) sabes/ en Alemania y Francia(.) pero vamos por lo que yo tengo entendido: trabajaban como:: (.) por eso te digo que no sé exactamente cómo lo debieron hacer(.) que no es para echar a patadas a la gente ni mucho menos pero lo que no está bien venga vámonos para España y a vivir de la sopa boba
301. E: y:: qué crees del futuro de la lengua catalana/ cómo ves el futuro de la lengua catalana/
302. M: hombre yo pienso que bien(.) que no se perderá: ni nada
303. E: ves que va bien/
304. M: yo pienso que sí(.) es una lengua
305. E: pero que está normalizada::
306. M: yo creo que sí(.) a parte lo que es Cataluña y las Baleares siempre:: siempre se utilizará(.) eso está clarísimo
307. E: de acuerdo(.) no crees que se tendrían que tomar algunas medidas para protegerla/
308. M: hombre yo creo que no(.) y creo que sería absurdo que alguien quisiera quitar la lengua para abajo(.) no sé(.) me parece absurdo(.) antes mi opinión es que cuantas más lenguas se hablen creo que es mejor y es un idioma y como idioma no lo van a tirar hacia abajo(.) eso está claro(.) formas de protegerlas/ no(.) yo creo que no(.) yo creo que está bien esa es mi sensación(.) vamos::
309. E: sí sí es tu opinión(.) bueno pues creo que ya estamos
310. M: ya estamos/
311. E: sí
312. M: le preguntamos a Juan lo de sus padres/
313. E: sí
314. M: Juan(.) puedes venir un momento/ dile que venga que tengo que hacerle una pregunta(.) ahora viene(.) estaba por allá(.) has tenido a gente un poco::
315. E: un poco de todo
316. M: gente muy arraigada al castellano/
317. E: también(.) ya llevo trece(.) contigo(.) y me he encontrado de todo
318. M: Juan(.) una pregunta
319. E: **sí(.) Joan ajuda-mos**
320. M: tus padres(.) como hablan entre ellos/
321. M2: **en mallurquí**
322. M: en mallorquín/ entre ellos(.) verdad/
323. M2: sí
324. M: y tú con tu padre en mallorquín pero con tu madre en castellano/
325. M2: sí
326. M: y con Fernando en castellano y con Ginés en mallorquín/

327. M2: sí
328. M: lo ves: :
329. E: **és que ella no se'n recordava en quina llengo xerraven**
330. M2: **de tot(.) menos** inglés
331. E: @
332. M: @no por eso que con tus padres estaba pensando: entre ellos: yo me acuerdo oírles en mallorquín pero no me acuerdo si siempre o no
333. M2: mallorquín
334. M: y con Ginés sí que hablan: :
335. M2: **tots en mallorquí**
336. M: pero tu madre con tu hermano/
337. M2: todos en mallorquín
338. M: tu padre no
339. M2: mi padre y mi madre le hablan mallorquín
340. M: a Ginés/
341. M2: sí
342. M: pero a ti no
343. M2: a mi y a fernando en castellano
344. M: por eso(.) a ellos dos en castellano(.) su madre
345. M2: **es dos majors en castellà**
346. E: **i en es petit en mallorquí/**
347. M2: **sí**
348. E: **i es petit quina edat té/**
349. M2: **vint-i-vuit**
350. E: **i tu ho saps/ per quin motiu en es gran us parlaven en castellà i en es petit en mallorquí/**
351. M2: **això és una costum perquè noltros moltes vegades mos juntàvem amb tios meus per nadal per ara per ses festes i jo amb so meu padrí jove xerr es castellà i amb sa meva madrina li xerr en mallurquí i a s'ho de sa meva madrina li xerr en castellà(.) m'entens/ són coses que:: vull dir ara som a una taula i:: ja és matemàtic(.) jo xerraré amb vostè.**
352. E: **me pots dir de tu**
353. M2: **idò te xerraré de tu i te xerraré es mallurquí i després me demanarà una cosa i li xerraré en castellà**
354. E: **sí(.) això sí(.) però ton pare i ta mare sent de fora: en es grans vos van parlar en castellà i en es petit en mallorquí(.) jo me pregunt aquest canvi cap a es petit debia ser: perquè ja feia molts anys que eren aquí/**
355. M2: **uf/si mun pare quan va venir aquí tenia cinc anys i mu mare en tenia tres(.) varen néixer a sa península però mun pare i mu mare són d'aquí**
356. E: **no li has demanat mai com és que a noltros en castellà i en es petit en mallorquín/**
357. M2: **no(.) sa veritat és que no**
358. M: pero hay una cosa a su padre le sale en mallorquín pero a su madre no
359. M2: **no(.) mu mare mos xerra en castellà a en es meu germà major i a jo(.) però mun pare mos xerra mallorquí a tots tres(.)es mu mare que mos xerra en castellà**
360. E: **ja ja ja(.) veus(.) feim coses amb sa llengo que:: no ho sé però si tal volta ara els ho demanàssim potser no ho sabrien**

361. M2: **això és el mateix que sa meva fiola(.) sa meva fiola xerra en alemán(.) vull dir t'avesses d'una manera quan són petits(.) ella per exemple diu opa en es padrí(.) què és més bo de dir/va do ropa opa opa i ara és opa(.) no és padrí**

362. M: bueno pero la niña esta(.) estamos aquí y se gira a su madre y le habla en alemán(.) se gira a su padre y le habla mallorquín y se gira a mi y me habla castellano(.) o sea el instinto que tenemos la gente de: :

363. M2: **de xerrar**

364. E: **és curiós a que sí/**

365. M: no te he ofrecido nada:

366. E: no quiero nada(.) de verdad

367. M: ahora te vas para Isabel/

368. E: sí(.) ahora para Isabel(.) voy a apagar esto

Població: Ses Salines
Codi: MP14
Durada: 29 minuts i 14 segons
Sexe: dona

1. E: bé:: primer de tot: es teu nom que és Isabel: estàs casada: o en parella::
2. M: en pareia
3. E: vosaltres en pareia quina llengua utilitzau/
4. M: es castellà
5. **E: l'any de naixement teu/**
6. M: setanta-tres
7. E: i es des teu homo/
8. M: setanta-tres
9. E: i tu vas néixe::r
10. M: a Sevilla
11. E: a Sevilla(.) i es teu homo/
12. M: aquí a Palma
13. E: a Palma o: a Ses Salines/
14. M: a Palma Palma
15. E: a quin any vas arribar aquí a Mallorca/
16. M: fa trenta:: un anys
17. **E: d'acord(.) jo ja després ja ho calcularé@**
18. M: @vuitanta:: i:::@
19. E: i escolta(.) quan vas arribar(.) vas arribar amb la teva família/
20. M: sí amb mun pare i mu mare
21. E: i vau anar a Palma o aquí/
22. M: a Ses Salines directe
23. E: se pot sabre es motiu de per què vàreu venir/
24. M: per feina
25. **E: per feina(.) d'acord(.) per feina:: quina: fas feina/**
M: a una recepció d'un hotel(.) ara no(.) ara tenc excedenci(.) dos anys
pes **bebé**
26. E: i es teu homo de què fa feina/
27. M: té:: un negoci(.) de barques
28. **E: ah/ d'acord(.) estudis/**
29. M: bé: vaig anar a la **universitat** però no vaig acabar
30. E: i què vas estudiar/
31. M: pedagogia(.) no vaig acabar: vaig acabar segon
32. E: i es teu homo/
33. M: es meu homo:: va fer::lo que antes era FP
34. E: sí formació professional(.) no/
35. M: sí i **después** un curs d'**electricitat**
36. **E: d'acord**
37. M: electricista
38. **E: sa llengo des teu homo a s'infanci era es mallorquí/**
39. M: sí(.) son pare és:: peninsular i sa mare mallorquina(.) però no el xerra amb eis(.) xerra es castellà
40. E: es teu homo amb son pare i sa mare:
41. M: xerra es castellà i es seu germà xerra es català o bé es mallorquí

42. E: i amb so seu germà xerra mallurquí: :
43. M: no(.) ell xerra es castellà amb tothom però es seu germà sí que xerra es mallurquí amb sa mare
44. E: i sa mare amb ell també/
45. M: sí
46. E: i amb son pare/
47. M: amb son pare es castellà(.) me parei que és allà: : però com que no vei bé: :@
48. E: @jo no el conec@ no t'ho puc dir@
49. M: @és igual
50. E: tens dos fiis(.) què nomen/
51. M: Adrià i Noha
52. E: i: : Adrià en català li has posat/
53. M: **Adrià(.) sí(.) és que a mi m'agradava més Adrià que no **Adrián(.)**** vai ser jo que li vai gafar
54. E: ah: vas ser tu/
55. M: sí
56. E: **d'acord(.) i amb sos nins en quina llengua parles/**
57. M: **alemain@**
58. E: @és vere/
59. M: @sí amb tots dos@
60. E: **tu a n'Adrià t'adreces a ell en alemany/**
61. M: a tots dos en **alemain**
62. E: i això/
63. M: perquè vaig estar un any a **Alemania** i: : xer **s'aleman(.) al menos**: : no és perfecte però: tendran una base quan siguin majors
64. E: ahà: i això ho vàreu decidir es teu homo i tu/
65. M: **no(.) jo(.) bé: es meu homo d'ara no és son pare des nin**
66. E: **d'acord d'acord**
67. M: son pare des nin no estic amb ell
68. E: **d'acord d'acord**
69. M: saps/ són dos pares diferents
70. E: però: llavors amb son pare des nin/
71. M: castellà(.) és dominicà son pare
72. E: i: : ho vàreu decidir vosaltres: jo li xerr en castellà i jo: :
73. M: no(.) no(.) jo li vaig dir jo li xerraré **s'alemain(.)** es mallurquí **sabia que l'aprendria en es carrer i a s'escola: el castellà sabia que l'aprendria perquè sa meva famili i tot això xerra es castellà: vai dir li xerraré **s'alemain****
74. E: i et sents: còmoda xerrant-li **s'alemany**
75. M: sí(.) lo que passa que de vegades me falten paraules
76. E: o sigui: quan li contes un conte: :
77. M: depèn(.) si estic molt cansada en castellà sinó amb **alemain** i si li he de contar amb so llibre: : **pues** així com està escrit
78. E: si és en mallurquí: en mallurquí: si és en castellà: en castellà
79. M: sí perquè sinó he de cercar moltes paraules
80. E: però: ara per exemple: la relació: bon dia:
81. M: en **alemain**
82. E: en alemany
83. M: en **alemain(.)** sí
84. E: i: : així: es nin quina va ser la primera llengo que va aprendre: en quina llengo va començar a parlar/

85. **M: en castellà(.) no: no el me xerra s'aleman(.) eh/**
86. E: no el xerra/
87. M: no(.) ho entén tot lo que li dic però no el me xerra(.) qualche vegada quan li pega diu qualche cosa: però: no(.) ell sap: ell suposa que no és sa seva llengo(.) perquè se nota que jo tampoc el xerr com xerram tu i jo
88. **E: però per exemple quan s'ha d'anar a banya:r**
89. M: tot en **alemain(.)** i tot ho fa(.) tot ho entén(.) sí
90. **E: d'acord(.) d'acord(.) ja veus aquest és el primer cas que m'he trobat**
91. **M: @jo he dit segur que no s'ho creu@**
92. **E: @si tu m'ho dius clar que m'ho crec**
93. M: @
94. E: tens alguna persona amb qui parlis mallorquí/
95. M: sí(.) sa padrina de sa nina
96. E: xerres amb ella es mallorquí/
97. M: sí(.) sa mare des meu homo(.) sí
98. E: i ella a tu(.) també/
99. M: sí
100. E: i amics/i : a la feina: :
101. M: amics: : a la feina sí(.) sa **jefa** de recepció(.) però sinó majorment en castellà
102. E: però et sents còmoda xerrant mallurquí(.) no/
103. M: sí jo sí
104. E: no tens cap problema/
105. M: no(.) no
106. E: però: normalment si tu veus un desconegut(.) per exemple(.) en **quina llengua t'adreces/ quina és la teva llengua d'entrada/**
107. M: depèn a **lo** millor de sa pinta que li vegi(.) depèn de si me pareix mallurquí o me pareix que ha de ser: castellà(.) normalment en mallurquí
108. **E: i amb ses mares/ a s'escola/**
109. M: jo sé quina xerra mallurquí i qui xerra castellà
110. E: ah: us coneixeu
111. M: sí(.) sí(.) totes(.) si és mallurquí mallurquí i sinó castellà
112. **E: d'acord(.) com vos vàreu conèixer es teu homo i tu/**
113. M: ui(.) som des mateix poble(.) mos coneixem bé de tota sa vida no però: fa: quinze o dasset anys
114. **E: i éreu des mateix grup d'amics/**
115. M: no(.) des mateix quintos(.) sí
116. E: anàveu a escola junts/
117. **M: no(.) però mos juntàvem un pic a l'any(.) érem tots de sa mateixa edat(.) mos juntàvem es d'aquí i es de sa coloni(.) però: un pic a s'any**
118. E: perquè tu(.) on vas estudiar/
119. M: jo aquí a Ses Salines i ell a Santanyí
120. **E: d'acord(.) i així: teníeu amics comuns i això**
121. M: no(.) ell a sa Coloni i jo aquí
122. E: i vos trobàveu: :
123. **M: un pic en s'any que s'organitzava un sopar i ja està**
124. **E: i a partir d'aquí un dia: vos vau:**
125. **M: sí(.) fa quinze o dasset anys vam començar a coneixe'ns més**
126. E: i: vau parlar en castellà
127. M: sí(.) sempre

128. E: ell va començar a parlar-te a tu o tu a ell:/ te'n recordes com va ser la primera trobada/
129. M: sa primera:: idò jo crec que tots dos vam començar a xerrar i **d'aquí sempre hem estat amics(.) perquè junts: fa tres anys no fa més**
130. E: ah/ junts junts::
131. M: junts junts fa tres
132. **E: d'acord(.) d'acord(.) i llavors** fa tres anys vos vàreu començar a relacionar en castellà
133. M: sí sempre ha estat en castellà
134. E: i teniu amics comuns ara/
135. M: sí
136. **E: i: d'aquests amics: teniu amb què parlau en llengua catalana/**
137. M: no(.) normalment es mallorquins xerren amb noltros es castellà.
138. E: amb so teu homo també/
139. M: sí(.) però: si joestic tota sola amb so meu amic o esteim tots tres: si me xerra a mi en mallorquí(.) i si li xerra a en lluis li xerra en castellà
140. **E: i l'amic és castellà o mallorquí/**
141. M: mallorquí
142. E: i per què li xerra en castellà/
143. M: perquè en lluis xerra es castellà
144. E: però: en lluis és mallorquí: però xerra es castellà
145. M: Sap es mallorquí com jo(.) és com jo(.) jo me costa **menos** es castellà
146. E: tu te costa: :
147. M: **menos es castellà(.) jo m'és més fàcil es castellà**
148. E: xerra castellà per algun motiu/
149. M: no ho sé(.) a **lo** millor de petit amb son pare ha xerrat més castellà:: o::
150. **E: clar que son pare era castellà(.) però sa mare: és d'aquí**
151. M: mallorquina(.) però a ell quan el sents xerrar te pareix com jo(.) se nota una cosa: que: no: som ben bé mallorquina(.) doncs a ell se li nota també(.) que no és sa seva llengo: ho és però xerra es castellà
152. E: ahà(.) i no té ningú amb qui parli mallorquí/
153. M: sí: com jo(.) si ara estigués xerrant amb tu xerraria es mallorquí
154. **E: d'acord(.) a casa per distreurer-vos(.) mirau la televisió: programes:**
155. M: sí
156. E: quins mirau/
157. M: ell mira més ses nuticis: :
158. E: de quin canal/
159. M: es que li pegui(.) es quatre: telecinco: (.) jo ses nuticis no les mir **mai no m'agraden(.) jo mir més sèries d'aqueixes** de dones: sa Divinity(.) sa Divinity mir jo: **Mujeres Desesperadas: Entre Fantasmas:** tot això(.) **ses nuticis no: no m'agraden(.) no(.) i en castellà**
160. E: en castellà(.) revistes/ diaris/
161. **M: de revistes: m'agrada sa de Vives Vives** o:: crec que és **Vive** que és de **salut:** i que és mensual(.) tot això m'agrada i ell es periòdic de cada dia: crec que és es diari de Mallorca
162. **E: d'activitats de cap de setmana: en teniu alguna: aquella: de fixa/**
163. M: no(.) fixa no(.) a ell li agrada molt pescar i si pot se'n va a pescar i de vegades se'n du es nin
164. E: i a tu no t'agrada/

165. M: **és que molts de pics en fa submarina: i amb submarina se'n va amb algú que en sap(.) amb so nin no(.) se'n va amb sa canya: o això**
166. E: **a tu no t'agrada pescar**
167. M: no(.) és que de vegades me mareig(.) sí he anat qualche pic però:
168. E: **@no t'acaba de:@**
169. M: @no
170. E: pertanyeu a alguna associació o grup excursionista/
171. M: no(.) si feim qualcuna la feim tot sols(.) cercam per Internet: i anam noltros o amb més gent
172. E: hi anau així(.) voltros
173. M: ara no per sa nina: que és molt petita però sí que hem anat amb so nin(.) sí
174. E: **d'acord(.) en quina llengua va començar a parlar es nin ja m'ho has dit: no he ha hagut cap canvi: en quina llengua creus que ell se sent més còmode parlant/**
175. M: en castellà(.) però en mallurquí no té cap problema no se li nota res(.) com a jo
176. E: **a l'escola: a quina escola va es nin/**
177. M: aquí a Ses Salines en el col·legi públic
178. E: i per què el vas triar aquest col·legi/
179. M: perquè quan jo me vaig separar vaig venir aquí amb mun pare i mu mare(.) es nin tenia un anyet(.) i en es tres anys encara era aquí i el vai posar en aqueixa escola
180. E: **t'agrada/**
181. M: sí
182. E: estàs satisfeta/
183. M: sí
184. E: i a educació infantil tot era en català/ no tenien res en:
185. M: tot(.)
186. E: no tenien res en castellà/
187. M: no
188. E: creus que sortirà preparat es teu nin pel que fa a la llengua **catalana/a s'escola/**
189. M: pel que fa a sa llengua catalana/jo crec quí perquè sa majoria: tot ho fan en català(.) jo crec que sí
190. E: i pel que fa a la llengua castellana/
191. M: sí(.) també(.) li és més fàcil a **s'hora d'estudiar**
192. E: **creus que és suficient el número d'assignatures que fa:**
193. M: no(.)
194. E: **què en penses pel que fa a l'educació el tema de llengües/**
195. M: **jo no estic d'acord**
196. E: **m'expliques per què no estàs d'acord/**
197. M: perquè no(.) perquè fa tot tot tot en català(.) si **antes** era a **s'enrevés tot en castellà: vale**(.) també era massa però per jo un parell **més d'assignatures en castellà**
198. E: no en fan/
199. M: **no(.) no(.) això no m'agrada**
200. E: **i l'anglès el posaries(.) també/**
201. M: el fan
202. E: es nin va a futbol(.) fa una altra activitat/
203. M: **pues** ara vol començar judo

204. E: **d'acord: a veure si mos aclarim amb sos padrins: per part teva(.)**
 ton pare i ta mare viuen aquí
205. M: sí
206. E: a Ses Salines
207. M: sí
208. E: i ton pare i ta mare parlen castellà amb so nin
209. M: sí
210. E: i es teus sogres: parlen en es nin: :
211. M: es padrí en castellà i sa meva sogra en mallurquí
212. E: i es nin a sa padrina li contesta en mallurquí/
213. M: sí(.) bé no és sa padrina:
214. E: bé però: :
215. M: sí(.) com si ho fos
216. E: per què amb sos altres padrins té relació/
217. M: es padrí és mort però amb sa padrina quan son pare el ve a cercar però: a **lo** millor un pic cada cinc mesos(.) no és una cosa de cada quinze dies(.) no(.)
218. E: **d'acord(.) i a tu: a: sa mare: sa teva sogra en quina llengua te parla/**
219. M: en mallurquí
220. E: i tu li contestes:
221. M: en mallurquí
222. E: heu tengut algun problema per ser una parella mixta/
223. M: cap ni un(.) no(.)
224. E: consideres que el fet de parlar mallurquí o català et fa sentir més mallurquí/
225. M: no(.) a jo me dius/ si xerrar mallurquí me fa sentir més mallurquina/
226. E: sí
227. M: no(.) no
228. E: com creus que són els mallorquins/
229. M: tancats
230. E: @
231. M: tancats i com que els costa: molt accepta:r gent i de vegades: ara no sé(.) ara ja: com que estic tan integrada: però **antes** quan era més jove sí(.) com que **rechás(.)** no com se diu **rechazo/**
232. E: rebuig
233. M: rebuig cap a es forasters
234. E: el vas notar(.) tu/
235. M: sí
236. E: i actualment/
237. M: no
238. E: creus que ja està passat això/
239. M: jo crec que sí(.) jo crec que sí(.) sí
240. E: i què creus que pensa es teu homo des mallorquins/
241. M: jo crec que pensa lo mateix(.) que són tancats i els hi costa confiar en sa gent
242. E: i com creus que ens veu la gent de fora de Mallorca/
243. M: següent de fora/ es peninsulars: dius/
244. E: sí

245. M: e:: això no sé què t'he de dir(.) si sent xerrar a gent que no ha viscut aquí que només ha vingut de vacances:: gent molt amable molt oberta: jo això ho he sentit
246. E: ens consideren amables i oberts:
247. M: sí(.) però gent que ve de vacances una setmana: quinze dies:
248. E: que no mos coneix molt(.) vaja
249. M: sí(.) es estrangers també mos ho diuen: **a s'hotel**
250. E: però tu no creus que sigui cert/
251. M: **jo crec que t'han de conèixer per donar-te més confiança(.)** d'un principi és com a: te tenen com una: barrera(.) a jo me dóna aqueixa impressió(.) jo no tenc cap problema amb ningú
252. E: creus que he ha zones a Mallorca on he ha més gent de fora que d'aquí:
253. M: **sí(.) més gent de fora que d'aquí/**
254. E: més gent de fora que mallorquina
255. M: més: no ho sé però **mitat i mitat** pot ser que sí
256. E: i aquí(.) a Ses Salines/
257. M: i aquí:: he ha més mallurquins
258. E: sents xerrar més mallurquí:
259. M: sí(.) però si mateix també he ha molt de forasters(.) forasters: sí(.) forasters(.) i: marroquins
260. E: **n'hi ha de marroquins/**
261. M: sí::@
262. E: **d'acord**
263. M: no tenc res en contra eh/ però he ha coses que me fan molta rabi
264. E: com et sent tu(.) mallorquina(.) espanyola: sevillana:/
265. M: com me sent/
266. E: sí
267. M: jo me sent de Sevilla(.) espanyola(.) jo quan me diuen **de dónde eres/ jo dic de Sevilla(.) pero tu ya eres mallorquina/ no(.) yo no me siento mallorquina**
268. E: i per què creus que després de tants anys no t'hi sents(.) mallorquina/
269. M: perquè jo maldament que no m'anés a viure allà perquè aquíestic molt bé(.) jo què sé sa meva terra me me: com a que m'estira(.) m'agrada sa meva terra(.) m'agrada sa gent(.) s'ambient(.) s'alegria:
270. E: i: hi anau per Sevilla/
271. M: **sí(.) normalment jo vaig un pic a s'any(.) jo tenc sa meva família allà(.) me queda una padrina**
272. E: encara tens família/
273. M: tots: tios: cosins: tots
274. E: i es teu homo si li demanàs què creus que diria/ com se sent ell/
275. M: ell:: jo crec que diria espanyol(.) és mallurquí però: jo crec que espanyol
276. E: **d'acord(.) i es teus fills/**
277. M: **es nins són d'aquí**
278. E: **com creus que se sent(.) n'Adrià/**
279. M: **ell:: jo crec que d'aquí**
280. E: **quan actualment parlam d'immigrants: en qui penses/**
281. M: moros(.) sense despectivament:: marroquins bé moros és que són moros
282. E: **i què en penses d'aquesta situació/**

283. M: no m'agrada
284. E: per què no t'agrada/
285. M: perquè no(.) ells els hi donen tota classe d'ajudes: i jo per exemple vai tenir problemes amb so nin i vaig anar a demanar a s'escola i me varen dir que havia de presentar molts de papers i era per una qüestió de llibres i me van dir que tanmateix no me la donarien(.) i ells les veus a ses mares amb quatre cinc i sis fills a ca seva guardant-los i jo per tenir un o **dos me n'he d'anar a fer feina i no puc cuidar-los** jo(.) per això no estic d'acord(.) **no és que estigui en contra d'ells: sinó que no estic d'acord que tinguin totes ses ajudes: lis donin menjar: i jo sé gent d'aquí o peninsular** espanyola que té molts de problemes i que li han denegat sé que es menjar se posava dolent allà on el tenien i no el donaven(.) i jo això no ho puc consentir no estic d'acord
286. E: ja ja(.) d'acord(.) creus que s'ha de potenciar l'ús des català a s'escola/
287. M: no(.) tant com ara no
288. E: creus que el català és una llengua que té futur o: no/ com veus el futur des mallorquí/
289. M: **hombre** jo no m'agradaria que se perdés(.) és sa llengo d'aquí(.) però trob que te serveix aquí(.) no té cap futur(.) si l'aprens i te'n vas a sa península ningú l'emplea ningú el sap(.) a s'estranger tampoc(.) futur no li veig futur però trob que s'ha de mantenir
290. E: dic però: el futur de la llengua: creus que desapareixerà/
291. M: no
292. E: creus que s'han de prendre mesures per ajudar a normalitzar-se o que ja està que ja és una llengua normalitzada
293. M: jo crec que està normalitzat aquí(.) jo crec que sa llengo d'aquí no deixarà que se perdi: se seguirà xerrant
294. E: i es teu homo què creus que en pensa de s'educació(.) des tema que parlàvem de: es català a s'escola/
295. M: tampoc li agrada que tot sigui en català.
296. E: també li agradaria que hi hagués més castellà/
297. M: un poquet més de castellà.
298. E: com ho arreglaríeu/ perquè també tenim l'anglès/
299. M: sí:
300. E: i per a tu l'alemany és important/
301. M: sí: **hombre** idò a **lo** millor posar un parell d'assignatures més en castellà: jo som sa que **menos** problemes té perquè jo: es meu nin el xerra es castellà i es mallurquí(.) no saps si és castellà o mallurquí(.) i jo sé de **nins a s'escola que: mu mare m'ho ha dit que lis** posen dibuixos en castellà i que li ha de llevar sa pel·lícula perquè tot es temps li demanen **mamá** què és això/ **mamá** què significa/ sí de sa classe des nins: perquè tots **lis** xerren es mallurquí(.) es nins(.) son pare i sa mare s'escola(.) tot en català i sa nina no entén es castellà
302. E: creus que es mallurquí i es català és el mateix/
303. M: jo sempre dic que sí però: no(.) no és lo mateix
304. E: per què/
305. M: no sé.: sa manera de xerrar
306. E: però creus que són la mateixa llengua o que són llengües diferents/
307. M: no ho sé(.) no ho sé(.) jo **antes** sempre deia **sí que es lo mismo** lo que passa és que un xerren d'una manera i un de s'altres d'altra: però

crec que no(.) crec que no és lo mateix(.) es mallurquí entén es català però es català no entén el mallurquí per tant no pot ser lo mateix

308. E: **d'acord(.) idò ja esteim**

309. M: ja esteim/

310. E: sí

311. M: **jo no sé si t'he embueat més/**

312. E: no@

313. M: @

314. E: amb so teu homo un poc@ no acab de veure: és a dir(.) mare **mallurquina pare castellà: d'on és son pare**

315. M: de Badajoz(.) me pareix: Albacete Albacete

316. E: ell ja nascut aquí: amb un ambient catalanoparlant:

317. M: a Santanyí(.) sí

318. E: i ell no el parla

319. M: no no el parla(.) si no és amb un mallurquí no el parla

320. E: i amb sos nins tampoc

321. M: tampoc(.) amb so nin li xerra castellà i amb so nin: si en es nin li pega qualque cosa en mallurquí li diu en mallurquí però sinó no

322. E: i què diu ell de sentir-te parlar a tu parlar alemany amb sos nins/

323. M: li parei bé

324. E: **ell l'entén també l'alemany/**

325. M: no no no entén res(.) a **lo** millor ara quan sent una paraula que és **sempre lo mateix sí que l'entén(.) però: no(.) no entén res**

326. E: te sents còmoda fent-ho/

327. M: **sí(.) qualque vegada m'empreny perquè no me surt alguna paraula i me fa més rabi encara però: jo sí(.) i quan anam cap a s'escola: sí jo normalment li xerr alemain**

328. E: normalment vol dir sempre/

329. M: sí sempre(.) qualque pic: si no me surt li cont en castellà(.) perquè: jo:: no és sa meva llengo i només hi vaig estar un any i fa desset anys que hi vaig estar

330. E: te va: :

331. M: sí(.) me va: :

332. E: **és que no deixa de ser curios(.) m'entens no/ no deixa de ser curios**

333. M: **sí tothom m'ho diu: tothom no però molta gent m'ha dit pero por qué le hablas el alemán si no eres alemana/si estamos en Mallorca y no es la lengua de aquí(.) pues** perquè així en sabrà

334. E: @

335. M: @me demanen i jo contest: així en sabrà@

336. E: i ja està(.) o no/@

337. M: un bé per ell: :

338. E: això sí

339. M: ho tindrà gonyat

340. E: **però:: la relació d'afecte: és a dir un t'estim fill o un: saps/**

341. M: a no(.) per exemple: :

342. E: no me sortiria a mi per exemple: en francès

343. M: jo a **lo** millor si li he de dir **cariño** o això li dic amb alemain

344. E: li dius en alemany/

345. M: sí(.) però jo sempre li dic **ay cuanto te quiero** això sempre li dic en castellà

346. E: aquesta frase

347. M: sí(.) a més la trob més guapa **ay cuanto te quiero** però si li dic **cariño** o això li dic en alemany
348. E: **d'acord(.) d'acord**
349. M: molt curios@
350. E: @gracis reina(.) per cert quina creus que és la llengua més útil per viure aquí a Mallorca(.) català: castellà: :
351. M: supòs que es català(.) però és que també hi ha de: molta gent de fora
352. E: **d'estrangers vols dir/**
353. M: estranger no(.) peninsulars: no sé si diria cinquanta(.) cinquanta castellà cinquanta català(.) perquè també tots es mallurquins xerren es castellà.
354. E: **t'agradaria anar a viure a la península/**
355. M: **no(.) m'agradaria** quedar aquí
356. E: **bé(.) crec que ara ja no m'he deixat res**
357. M: @

Població: Binissalem
Codi: MP15
Durada: 29 minuts i 32 segons
Sexe: dona

1. E: primero de todo si estás casada/
2. M: sí
3. E: la lengua habitual con tu pareja/
4. M: castellano
5. E: el año de nacimiento tuyo:
6. M: el setenta
7. E: y el de tu marido/
8. M: setenta y uno
9. E: dónde naciste/
10. M: Madrid
11. E: y tu marido/
12. M: en Palma
13. E: a qué edad llegaste a Mallorca/ o: en qué año/
14. M: e: a los treinta años
15. E: y llegaste aquí a Santa María/
16. M: a Palma a Palma
17. E: trabajas/
18. M: no(.) ahora no
19. E: estudios acabados/
20. M: licenciada
21. E: en qué/
22. M: ciencias de la: : bueno en tres@
23. E: en tres/@
24. M: @en ciencias de la información(.) magisterio y pedagogía
25. E: y tu marido/
26. M: licenciado en pedagogía también
27. E: y está trabajando/
28. M: bueno(.) sí(.) pero es autónomo
29. E: no tiene nada que ve:r
30. M: no(.) no
31. E: me puedes decir de qué o:
32. M: en una empresa inmobiliaria(.) estás cómoda tu aquí/
33. E: sí sí pero me sabe tan mal: :
34. M: no no no
35. E: él: :
36. M: tranquila de verdad@ no lo pienses ya
37. E: sí/ ya está/ me perdonas/
38. M: sí claro(.) solo era por eso:
39. E: nunca llego tarde: pero iba con la idea que era a otra hora: sabes/
40. M: no si yo también estaba dudando: a ver si hemos quedado otro día: otra hora: ya estaba hecha un lío@ ya está nos hemos encontrado(.) no te preocupes
41. E: bueno: : tu marido: habla mallorquín/
42. M: sí sí
43. E: en la infancia/

44. M: sí sí
45. E: cuántos hijos tenéis/
46. M: tres
47. E: el primero qué edad tiene/
48. M: ocho años
49. E: cómo se llama/
50. M: Gabriel
51. E: la segunda/
52. M: la segunda tiene seis años y es Clara
53. E: y el tercero/
54. M: cuatro años y Gloria
55. E: vale(.) entonces: tú me has dicho que naciste en Madrid y: tus padres son también de Madrid/
56. M: no
57. E: de dónde son/
58. M: mi padre de Ávila y mi madre de Cáceres
59. E: tienes hermanos/
60. M: no
61. E: cómo conociste a tu pareja/
62. M: en Madrid(.) estudiando
63. E: estudiando pedagogía/
64. M: estudiando magisterio
65. E: magisterio:
66. M: @sí el también tiene magisterio y pedagogía
67. E: él también tiene dos carreras/
68. M: sí(.) magisterio no te lo he dicho pero sí(.) también
69. E: vale(.) entonces: cuéntame cómo os conocisteis:
70. M: él se fue a estudiar allí(.) porque primero se fue a Barcelona y después a Madrid a estudiar y allí nos conocimos
71. E: y luego te viniste tú para aquí/
72. M: terminamos allí la carrera: nos casamos: estuvimos cuatro años viviendo allí y luego nos venimos para acá
73. E: y fuisteis a Palma primero/
74. M: sí a Palma
75. E: y luego(.) como decidisteis venir a Santa María/
76. M: bueno porque nosotros: ahora vivimos en Binissalem(.) en el campo y: antes iban a un colegio a Palma pero les cambiamos porque estaba más cerca este y: nos decidimos cambiar
77. E: os gusta más Binissalem que Palma/
78. M: nos gusta el campo más que nada(.) un poco lejos de todo pero nos gusta el campo
79. E: vale(.) amigos en común tendréis/
80. M: sí
81. E: y oye cuando: si son mallorquines cuando se dirigen a ti:
82. M: siempre en castellano
83. E: siempre en castellano: tú lo hablas el mallorquín/
84. M: no
85. E: lo entiendes/
86. M: sí
87. E: ahora no trabajas pero has trabajado aquí en Mallorca/
88. M: sí(.) antes de tener los niños
89. E: y con alguien hablabas en mallorquín/

90. M: no
91. E: nunca has hablado con nadie
92. M: no nunca(.) porque aunque hablaran en mallorquín yo les entendía o se dirigían a mí en castellano(.) no lo hablo(.) no sé hablarlo
93. E: y en casa sois tres: cinco
94. M: cinco
95. E: tu marido a ti te habla en castellano/
96. M: sí
97. E: y a los niños/
98. M: también
99. E: también les habla en castellano
100. M: ahora empieza a hablarles en mallorquín des de que van a este cole
101. E: cuando estaban en el de Palma:
102. M: no(.) era un colegio privado y todo era en castellano
103. E: cómo se llamaba/
104. M: bueno: son los colegios del Parc Bit
105. E: ah/ sí
106. M: los conoces/
107. E: sí(.) los conozco
108. M: ahí casi todo es en castellano
109. E: y ahora ha decidido hablarles en catalán
110. M: claro porque todo es en catalán y: supongo que para ayudarles un poco(.) porque: :
111. E: les está costando/
112. M: la verdad es que no mucho pero: un pelín(.) es un cambio(.) sabes que en esta edad todo lo absorben pero: les cuesta un poquitín(.) no siempre ni mucho menos pero un poco más que antes
113. E: y a Gloria le está costando/
114. M: es que ella es muy tímida y habla muy poco(.) ella habla poco pero lo entiende: pero a la hora de hablar: no: yo creo que el tema del idioma le frena un poco(.) pero no sé en qué medida porque es tan tímida: son los tres muy tímidos(.) no sé cuanto es de timidez y cuanto de del idioma(.) no/ yo creo que casi más de timidez
115. E: y la profesora que te dice/
116. M: pues que es muy tímida(.) que sí que lo entiende porque se dirige a ella con las rutinas pues todo lo entiende(.) pero hablar no consigue que: ni en castellano ni en catalán porque en concreto Gloria en su clase hay varios niños de fuera(.) hay un ruso: extranjeros y entonces yo creo que la profesora se dirige a ellos un poquito más en castellano que: a los mayores que son todos de aquí y: quiero decir que se dirige muchas veces a ella en castellano pero Gloria: le cuesta tanto: un idioma como el otro
117. E: vaya que no es por cuestión de lengua:
118. M: no(.) no creo
119. E: y dices que la profesora a ella: porque creí que en este colegio se hace todo en catalán:
120. M: sí(.) todo
121. E: dices que la profesora a ella se le dirige en castellano:
122. M: no siempre pero a veces sí(.) yo creo que a ella en concreto unas veces de una manera y otras veces de otra(.) como hay niños que se les dirige en castellano por el tema del idioma: pues creo que está como más

concienciada y:: utiliza más el castellano(.) no sé exactamente cómo funciona pero por lo que me ha comentado debe ser así

123. E: vale(.) y tu marido con los niños dices que: puntualmente cuando habla: para hacer los deberes(.) por ejemplo/

124. M: sí(.) exactamente

125. E: un cuento: una canción:

126. M: cuando vienen ellos cantando canciones del cole o: contando algún cuento del cole pues él sí les refuerza(.) pero de forma natural no le sale(.) es que ni siquiera a ellos que están más en contacto con el catalán les sale hablar en catalán en casa(.) al mayor quizás un poquito más(.) normalmente no les sale y entonces a él tampoco

127. E: y con los amiguitos: con los amigos que están haciendo en el colegio/

128. M: yo creo que castellano

129. E: hablan en castellano

130. M: por ejemplo en la clase de Gabriel está él y otro niño que hablan en castellano y los demás en catalán y todos se dirigen a estos dos(.) al mío y al otro chico en castellano

131. E: en castellano:

132. M: es que es así(.) si tú ves que alguien no lo habla: pues te diriges a él en castellano

133. E: actividades: así de fin de semana: hacéis alguna/ que tengáis fija

134. M: fija: de fin de semana: no

135. E: qué hacéis el fin de semana/

136. M: quedamos con amigos normalmente del otro cole que tenemos un grupo de padres con niños: o vamos a hacer alguna excursión o nos quedamos en casa

137. E: y con estos amigos: hay algunos mallorquines/

138. M: sí(.) pero hablamos en castellano todos

139. E: todos/

140. M: sí

141. E: vale

142. M: claro como son del otro cole y todo y se habla más en castellano

143. E: pero aunque sean mallorquines ellos/

144. M: sí(.) muchos han estudiado fuera y también se nota(.) entonces el castellano no les supone ningún esfuerzo(.) a más nosotros y otros más somos de fuera y: vaya nos hablan en castellano

145. E: pero la gente con tu marido si es mallorquina se dirige en mallorquín/

146. M: sí(.) a veces(.) depende: si por ejemplo están hablando solos: tenemos unos amigos que son mallorquines y si él se dirige a ellos solo sin que esté yo o esté hablando: sí que se dirige en mallorquín(.) pero si estamos en grupo no

147. E: de acuerdo(.) tu marido tiene hermanos/

148. M: sí

149. E: y en qué lengua:

150. M: mallorquín(.) en su casa: solo se habla: bueno cuando estoy yo en castellano pero sino en mallorquín

151. E: cuando estás tú(.) todos cambian o solo cuando se dirigen a ti/

152. M: solo cuando se dirigen a mí es lo que más me costó al principio

153. E: qué es lo que más te costó/

154. M: que si no se dirigían a mí la lengua siempre era el mallorquín y claro yo no lo entendía
155. E: cuando nacieron los niños: no os planteasteis en ningún momento: pues: les vamos a hablar los dos en castellano o uno en mallorquín y el otro en castellano:
156. M: no(.) ni siquiera lo planteamos
157. E: directamente os salió los dos en castellano
158. M: sí porque además mi marido había vivido mucho tiempo en Madrid: estudiamos allí: nos casamos allí: cuatro años llevaba(.) mucho tiempo y digamos que cuando vino aquí no es que tuviera la lengua olvidada pero sí que estaba acostumbrado a hablar el castellano con sus amigos de allí: con mi familia: entonces no: :
159. E: el primer niño tuvisteis: Gabriel(.) Gabriel era/
160. M: sí
161. E: lo tuvisteis en Madrid/
162. M: no(.) aquí(.) menos Gloria los otros aquí
163. E: y Gloria/
164. M: es que tuvimos que mudarnos durante una temporada por un problema familiar y nació en Madrid(.) a los seis o siete meses nos vinimos para acá(.) fue algo puntual
165. E: y los abuelos de tu marido: en que lengua les habla/
166. M: en castellano su madre(.) su padre murió(.) no le sale tampoco en catalán
167. E: no le sale tampoco en catalán
168. M: no
169. E: pero a su hijo le habla en mallorquín en catalán/
170. M: sí
171. E: y tiene otros nietos/
172. M: tiene otros nietos y les habla: sí aunque además: mi cuñada no es española siquiera pero viven en Barcelona i allí claro el catalán está más arraigado y hablan tanto: el hermano de mi marido como su mujer hablan en catalán y los niños en catalán(.) y su abuela pues claro en catalán
173. E: dónde vive tu suegra/
174. M: en Palma
175. E: en Palma(.) en qué barrio/
176. M: calle Sol(.) el colegio San Francisco/
177. E: sí
178. M: pues por allí
179. E: entonces a ver si lo he entendido bien(.) tu suegra a su hijo le habla en mallorquín:
180. M: sí
181. E: a su otro hijo también y a sus otros nietos pero a los tuyos les habla en castellano
182. M: les habla en castellano
183. E: vale(.) ellos ven dibujos por la tele/por ejemplo/
184. M: sí
185. E: ven alguno en lengua catalana/
186. M: antes sí(.) ahora menos(.) antes veían más tele pero ahora casi no la ven(.) entre que el campo no da mucho tiempo y que cuando les ponemos cosas la verdad es que normalmente son películas que tenemos o: alguna serie que bajamos de internet(.) la verdad@ y: son en castellano(.) pero sí que este verano quizás un poco para: en verano ven más tele tienen

más tiempo: también van a una escuela de verano en sencelles que también es todo en catalán y: también para reforzarles les ponemos ibetres o: algún dibujo animado en catalán(.) pero ahora ya hace tiempo que no(.) pero no tienen ningún problema: la ven:

187. E: y la entienden

188. M: sí sí sí(.) en inglés ya les cuesta más les da más rabia pero en catalán no les importa

189. E: les da más rabia ver las películas en inglés/

190. M: en inglés sí(.) la verdad es que le tienen un poco de manía@

191. E: ah/ sí/

192. M: sí porque no lo entienden(.) porque solíamos des de que eran chiquititos y no siempre la verdad(.) pero intentamos: nos propusimos: vamos a ponerles la tele en inglés pero yo no sé si es que lo hacemos así sin rigurosidad: o unas veces sí y unas veces no: que no entienden que no entienden y ahí sí que se rebelan un poquito más@

193. E: a veces lo que queremos los padres: eh/

194. M: sí@@

195. E: parece que tengan que hacer lo contrario@

196. M: sí@@

197. E: y la escuela: te gusta esta escuela/

198. M: sí:: sí:: sí::

199. E: no tengo nada que ver con la escuela(.) o sea que puedes decir lo que quieras

200. M: no@ ya me imagino(.) no(.) no es que::

201. E: o te gustaba más la del parc bit/

202. M: sí(.) no(.) las dos tienen sus más y sus menos(.) aquella es que no tiene nada que ver(.) es comparar: la noche y el día

203. E: ya

204. M: allí había cosas que no me gustaban(.) que era un colegio del opus(.) no sé si lo sabes

205. E: sí

206. M: y a mí eso no me gustaba(.) pero en la educación: en la: método de estudio(.) el idioma: me gustaba más(.) aquí también veo sus ventajas pero en general: si pudiera escoger(.) escogería la otra(.) de verdad para ser franca

207. E: has dicho el idioma: por: por qué lo has dicho/que consideras de este colegio/

208. M: yo preferiría: vamos(.) lo ideal para mi es que hablaran en castellano(.) al menos un poquito más(.) no te diré tampoco cien por cien porque: considero que vivimos aquí(.) mi marido es de aquí su familia es de aquí y quiero que aprendan catalán pero que todo esté en catalán: la verdad: es:: que no me gusta no me gusta

209. E: ahá(.) crees que saldrán preparados en las dos lenguas cuando acaben la educación:

210. M: estarán preparados porque yo me encargaré de ello(.) si yo no estuviera no sé(.) creo que tendrían algunas lagunas(.) porque aquí hay niños en la clase de mis hijos que no saben hablar castellano(.) muchos(.) con sus padres tampoco y claro esto es un pueblo y se nota que es gente cerrada(.) es normal(.) así que yo creo que competencias en castellano:: al menos es mi impresión tampoco no puedo opinar mucho porque llevan poquito tiempo solo des de septiembre pero cuando ya son mayores: yo escucho aquí todo el mundo hablando catalán

211. E: y cómo lo arreglarías: qué medidas tomarías/
212. M: pues el cincuenta por ciento:
213. E: y el inglés/
214. M: bueno:: aquí lo que hacen:: el inglés(.) tienen una asignatura de inglés(.) pero claro creo que son dos veces por semana y plástica también la hacen en inglés(.) bueno: lo intentan(.) intentan poner un poquito más de inglés(.) luego tienen religión en castellano y lengua castellana y ya está y todo el resto en catalán(.) en el otro colegio era al revés(.) digamos que las más flojitas son en castellano y las otras en catalán(.) en el otro colegio también daban catalán(.) de hecho en infantil se les enseña a hablar y escribir en catalán pero: luego ya en primaria: cobra más importancia el castellano y dejan el catalán para las más flojas(.) al contrario(.) no/ a mí me gustaba ese método(.) creo que las importantes entre comillas: mi manera de pensar: bueno: la vida da muchas vueltas(.) no/ pero quisiera volver otra vez a Madrid(.) no/y quisiera que ellos estuvieran en Madrid o: donde fuera y creo que les abriría más puertas el castellano(.) entonces un poquito: que también tengan catalán por supuesto pero un poquito menos
215. E: de acuerdo
216. M: que las matemáticas fueran en castellano o conocimiento del medio fuera en castellano: las más fuertes o las más: el idioma fuera el castellano
217. E: ya(.) como crees que son los mallorquines/
218. M: cerrados@@
219. E: sí/@ cerrados/ y que más/
220. M: bueno:: cuando les conoces ya:: hay un dicho que siempre se comenta(.) cuesta conocerles pero después ya tienes una: verdadera amistad y bueno eso sí lo he comprobado que cuando: muchos amigos mallorquines no tengo pero las dos o tres parejas que tenemos del colegio pasado sí que:: a pesar de que ya no estamos continuamos la amistad: y: al menos con nosotros: muy cercanos y con una amistad de verdad y duradera que eso no ocurre en otro lugar(.) la gente es más abierta por ejemplo en Madrid y luego cuando dejas de verla o de verles y pasa el tiempo: se han olvidado(.) aquí cuando pasa el tiempo continua(.) no/@ y tú eres mallorquina o no/
221. E: no@ puedes decir tranquila(.) yo no soy de ningún sitio@(.) cómo veías a los mallorquines antes de venir aquí/o: ni sabías que existíamos/
222. M: antes de conocer a mi marido/
223. E: sí
224. M: saber que existíais supongo que sí@ pero vamos nunca había conocido a nadie de Mallorca ni nunca había venido lo típico de viaje de estudios: nunca(.) no conocía para nada
225. E: y como crees que nos ven desde fuera/
226. M: cerrados@ creo que es la palabra que más: quizás es lógico por ser una isla:: y:: el idioma:: un poco:: Canarias por ejemplo también es una isla pero es una gente como más abierta(.) no/ no sé si es por el idioma que por supuesto es el mismo y:: parece que son más cercanos como Andalucía casi(.) también se les asimila mucho a los catalanes(.) quizás/
227. E: vale(.) y: tu marido/qué piensa de los mallorquines/
228. M: ah/ bien@ no(.) también piensa lo mismo que: son un poco especiales en ese sentido de entablar amistad o contacto(.) sobre todo él habiendo estudiado en madri:d siempre lo dice que a él le costó muy poco

tener amistades en Madrid y aquí: bueno aquí no pero por ejemplo estuve en Barcelona y la gente sí que era más: no sé/ más reservada

229. E: crees que hay zonas de Mallorca donde hay más personas de fuera que propios mallorquines/ tienes esa sensación/

230. M: zonas de la isla/ en general/

231. E: sí

232. M: zonas:: barrios de Palma por ejemplo(.) sí(.) hay barrios que pasas y: son todos sudamericanos: pero en la isla en general/ bueno sí(.) la zona costera: hay más alemanes(.) no sé en Palmanova(.) el Arenal(.) no sé si viviendo o: haciendo turismo pero:: sí(.) sí

233. E: cuando hablamos de inmigrantes: actualmente: en quién piensas/

234. M: sudamericanos

235. E: sudamericanos: qué piensas de esta situación/

236. M: de la inmigración en general/

237. E: sí

238. M: pues:: que por un lado tiene cosas:: bueno tiene el lado positivo y el lado:: menos positivo: encontrarse con gente diferente de otras culturas: que no te encontrarías a lo mejor nunca en la vida si tu no viajaras hasta allí(.) pero también es complicada la convivencia y: quizás en un sitio pequeño como este:: un poquito más tal vez(.) no/ en Madrid cabe todo(.) en Madrid de hecho: lo típico de allí es que la mayoría de la gente no es de allí(.) de hecho yo soy de allí pero mis padres no(.) entonces es como una: hay una gran variedad de: culturas de diversidad(.) en los sitios pequeños creo que es más complicado(.) sobre todo si ellos no tienen interés de adaptarse así no lo veo tan: bien(.) tiene que haber un poquito más de ganas es lo que yo haría si fuera a otro país

239. E: de acuerdo(.) esta:: tal vez me la has contestado un poquito antes: no sé(.) eh:: crees que se tendrían que tomar medidas para potenciar más el catalán en la escuela/

240. M: no@@

241. E: y el castellano/

242. M: sí:: @@

243. E: vale@(.) como ves el futuro de la lengua catalana en Mallorca/

244. M: pues:: supongo que depende de quién gobierne(.) no/@ yo le veo bastante relación(.) si gobiernan unos le darán más:: digamos más peso a la lengua castellana y los otros: darán más peso al catalán(.) hoy por hoy prima el catalán(.) quizás por lo que dicen siempre que en época franquista estuvo relegado el catalán y no tuvo: y han querido recuperarlo a toda costa a riesgo de perder el castellano(.) yo es que veo un error perder el castellano no sé si soy parcial o objetiva pero:: no sé depende(.) yo creo que dependerá de quien esté en el poder@@

245. E: de acuerdo(.) si te preguntaran como te sientes/española: europea: que dirías/ madrileña: lo primero que te:

246. M: madrileña

247. E: y tu marido(.) que diría/

248. M: pues supongo que español(.) él es como más abierto

249. E: y:: tus hijos/

250. M: mallorquines@@

251. E: sí/ mallorquines@

252. M: ahora sí porque son pequeñitos y juegan con el lugar de donde han nacido: y de hecho los mayores que han nacido aquí:: pero es un juego evidentemente(.) son pequeños(.) se meten un poco con la pequeña: a tú

eres de Madrid(.) no eres de aquí: tú: a veces como un juego(.) yo creo que sobre todo si están en un cole tan: mallorquín les hace sentirse de aquí(.) sí

253. E: crees que hablar la lengua potencia también sentirse más: :

254. M: sí(.) yo creo que sí(.) es importante(.) yo en el otro cole: donde todo era castellano donde casi todo el mundo era de fuera: bueno de fuera o de aquí pero: bueno la mayoría era de fuera y hablaban el castellano(.) luego vas a Madrid y no notas tanta diferencia(.) no/ pero de aquí a Madrid sí que se nota(.) como nosotros vamos a menudo pues ellos lo notan en su medida pequeñita(.) no/ en su pequeño mundo sí que notan esa diferencia y ahora como están contentos aquí

255. E: se sienten bien/

256. M: sí(.) están contentos

257. E: y en el colegio también

258. M: también(.) yo: lo que les cuesta son los amigos pero ahora que ya van conociendo a más niños(.) están muy bien(.) también se trabaja menos que en el otro colegio@ y yo creo que eso también lo acusan

259. E: y les gusta/

260. M: sí

261. E: a lo mejor trabajan diferente

262. M: sí(.) yo estoy muy contenta en ese sentido pero: trabajan menos duro que también me parece muy bien porque en el otro colegio: infantil era: fichas fichas fichas y nada más(.) aquí sí

263. E: si has estudiado pedagogía y magisterio no creo que estés: :

264. M: claro(.) no estoy a favor de esto(.) un poco sí pero: tal vez aquí pecan de lo contrario pero estoy muy contenta que: por ejemplo la pequeña: pues que se disfrace(.) si fiesta de esto si fiesta de lo otro: juegan(.) y en eso estoy contenta porque creo que no van a ser niños nunca más en la vida y no van a poder hacer: y el otro era deberes diarios: bueno(.) clara por ejemplo que le cuesta un poquito y es más lenta yo creo que se agobiaba en el otro cole(.) era un nivel demasiado elevado(.) aquí se van al teatro: y hacen muchas actividades que en el otro no hacían y creo que son enriquecedoras para ellos(.) a veces me dicen ah es que no tengo amiguitas: y les cuesta un poquito más porque ya son grupos que se conocen desde un añito o dos porque hay una guardería por aquí que también iban antes y claro: son grupos bastante cerrados(.) no suele venir mucha gente de fuera(.) no es de los típicos coles que varían(.) no/entonces a ellos les cuesta más pero: :

265. E: pero ahora: des de septiembre: con alguien ya habrán hecho contacto: seguro

266. M: sí sí: por ejemplo el mayor ha empezado ahora XXX porque no son muy echaos para alante y: entre eso y que los demás tampoco: : son muy acogedores(.) los niños no van a pensar este niño está solo voy a ver: : no

267. E: bueno el maestro podría: : trabajarlo un poco

268. M: sí(.) lo hace y además me lo ha contado que intenta además(.) sobre todo al principio que les cambiaba de sitio para que se conocieran todos los niños(.) buscaban alguno que tuviera alguna cosa en común col él(.) porque es al mayor a quien más le ha costado y: los ponen juntos para que tengan amistad

269. E: pues ya está(.) porque al no hablar nada nada nada: @

270. M: @@te lo he puesto más fácil(.) verdad/@

271. E: pues muchas gracias yolanda

272. M: no hay de que(.) bueno nada nada: algo sí que hablan
273. E: no: digo tú/@
274. M: al no hablar catalán/claro@

Població: Sa Cabaneta (Marratxí)

Codi: MP16

Durada: 29 minuts i 42 segons

Sexe: dona

1. E: començam si te pareix bé Dolors
2. M: vengà
3. E: bé: tu Dolors ets nascuda a Palma
4. M: sí
5. E: i els teus pares/
6. M: mun pare és de Santanyí de Mallorca i mu mare és madrilenya
7. E: i a quina edat va venir ta mare cap aquí/
8. M: mu mare: va veni::r si no record malament **degut a que** el meu padrí era: militar: crec que va venir damunt els dotze anys
9. **E: d'acord(.) tens germans/**
10. M: sí(.) un germà
11. E: i: entre vosaltres a ca vostra quina llengua es parla/
12. M: entre el meu germà i jo parlam el castellà(.) entre la meva mare i mun pare xerren es català(.) i quan se dirigeixen a noltros sempre se dirigeixen en castellà
13. E: ton pare també/
14. M: sí
15. E: saps per què/
16. M: situacions: jo crec que: franquistes: després de: durant es període franquista jo crec que la llengua catalana va quedar com a relegada i de fet era molt més positiu i **inclús** molt més:: tenia més prestigi es fet de xerrar es fis en castellà(.) també influït perquè jo anava a una escola:: on el castellà era primordial
17. E: aquina escola anaves/
18. **M: Madre Alberta(.) l'altre motiu era que mu mare era castellanoparlant però: el que sí és increïble és que mu mare parla català molt millor que: es castellà(.) és increïble(.) se va integrar molt perquè va anar a viure a una zona que era Son Rapinya on hi havia molta gent mallorquinaparlant en aquell moment i se va integrar molt bé**
19. E: i ells viuen allà encara/ a Son Rapinya/
20. **M: no(.) ells viuen a Badies(.) se'n varen anar d'aquella zona**
21. **E: d'acord(.) i la teva parella: es teu homo va néixer a Múrcia/ i va venir aquí a Mallorca: :**
22. M: en es tres o quatre anys
23. E: i no el parla/
24. M: no(.) és una tema:: que:: per son pare i sa mare que són murcians:: i ells sí que han tengut **sempre una sèrie d'impediments amb** aquesta llengua
25. E: on varen anar a viure/
26. M: a Son Rapinya
27. E: a Son Rapinya/ o sigui que es van trobar en un context similar al de ta mare/
28. M: propici(.) propici(.) és vera propici per això també és cert que de **l'edat de mu mare quan va estar vivint allà a quan ells varen començar a viure: i **ademés**** a una zona diferent de Son Rapinya que són vivendes: jo

crec que va propiciar que estigués més amb gent peninsular que no catalana(.) mallorquina(.) perdó(.) i pens que **ademés** es caràcter que puguin tenir ells dos(.) aquest tema era complicat per a ells(.) era un tema **d'integració que els hi costava**

29. E: i com us vàreu conèixer/

30. M: ens vàrem conèixer a sa zona de Son Rapinya perquè jo anava a Madre Alberta i ell vivia allà i mos vàrem conèixer a un bar: **cuando yo me escapaba de allà@**

31. E: de s'escola/@

32. M: no posis això@ que no quedi constància@ ja era COU

33. E: ja tocava@

34. M: sí ja tocava@

35. E: i la vostra relació va començar en llengua castellana/

36. M: sí(.) va començar en llengua castellana

37. E: perquè: tu(.) a ses amigues en quina llengua parlaves/

38. M: ara no(.) ara si tengués que valorar tenc un grup més gran **d'amigues que xerren en mallorquí o en català i:: en aquell moment jo crec que més per relació amb gent de s'escola: en castellà(.) en aquell moment parlava més en castellà**

39. E: i amb so teu homo vau començar a parlar en castellà i fins al dia **d'avui(.) no hi ha hagut cap canvi/**

40. M: ell parla en castellà e:: però és una persona oberta::@ a veure **com t'ho explic(.) i ha permès sempre: bueno** no és que no:: sa meva llengua és lo que jo valor per damunt de tot però:: no hi hagut mai cap conflicte en aquest sentit(.) però sempre ha volgut que respectàs que ell parlàs en castellà(.) malgrat que he tengut mo::ltes converses i reflexions sobre aquest tema(.) de fet:: això és important que ho tenguis en **compte(.) ell se'n va anar a estudiar fora(.) a Catalunya(.) a Vilanova i la Geltrú concretament(.) no hi havia ningú **casi** que parlàs en castellà i allà sí que parlava en català(.) un català d'aquests estranys de: d'apresa ràpida:: però amb jo mai(.) supòs que sa llengua de referència és important**

41. E: **la llengua en què s'inicia::**

42. M: sí(.) després és molt difícil

43. E: i ara/ on viviu vosaltres/

44. M: ara vivim a Sa Cabaneta

45. E: teniu amics en comú/

46. M: sí

47. E: que abans fossin seus i que ara també són teus/

48. M: sí

49. E: i llavors el tema de llengües com funciona/

50. M: podem dir que:: el punt(.) la referència en què jo he conegut en aquella persona: determina la manera que li estic parlant(.) per exemple si **esteim a una relació:: a una conversa en comú: jo canví l'idioma en funció de la persona**

51. E: i si per exemple:: amb els teus amics esteu fent una conversa en **llengua catalana: quan s'adrecen a ell/**

52. M: canvien

53. E: canvien/ i els seus companys per exemple(.) els seus amics cap a tu:: el mateix/

54. M: eh:: no(.) m'estàs fent reflexionar molt Sílvia@

55. E: @no::

56. M: m'aniré a ca nostra avui@

57. E: canvien o no/
58. M: no(.) no canvien(.) continuen parlant en castellà
59. **E: d'acord(.) llavors tu m'has dit que ara majoritàriament les teves amistats són en llengua catalana/**
60. M: catalana(.) ara sí
61. **E: d'acord(.) a casa: quants sou/**
62. M: cinc(.) de família eh/
63. E: sí(.) que viviu a ca vostra(.) tu(.)es teu homo: i es tres fills/
64. M: sí
65. E: què nomen/
66. M: na Paula:
67. E: na Paula que té::
68. M: na Paula en té catorze(.) a final de mes en farà quinze(.) en Sebastià que té onze i na Lluïcia que en té cinc
69. E: na Lluïcia(.) en quina llengua va començar a parlar/
70. **M: sempre s'ha mantingut a ca nostra la llengua materna respecte al coneixement de parlar(.) per tant jo sempre els he parlat en català i en Joan sempre els ha parlat en castellà**
71. E: això ho vau decidir/
72. M: sí
73. E: com va ser/
74. M: de fet va ser ell en Joan(.) en Joan em va dir que considerava que **jo m'estimava més en aquesta llengua: m'agrada molt aquesta llengua** la considerava meua i que malgrat jo hagués après en castellà o hagués tengut la meua llengua materna en castellà: que com era un tema sentimental i ideològic trobava que jo havia de xerrar en mallorquí en es meus fills(.) igualment(.) jo ho tenia molt clar(.) però: en Joan va propiciar que això es pogués fer i a més ho pensava així
75. E: i que ell/
76. M: xerraria en castellà
77. **E: i tu hi vares estar d'acord**
78. M: sí **hi vaig estar d'acord**
79. E: ja ho tenies pensat que això seria així o pensaves seguir la inèrcia dels teus pares/
80. M: no no no(.) de cap manera Sílvia(.) no(.) jo no vull dir res en contra des meus pares que ho varen fer lo millor possible: però crec que:: aquí(.) varen estar condicionats a unes altres situacions que jo crec que:: tenc ben clar que per això no passaria(.) no(.) entre altres coses ja no **condicionaria a l'aprenentatge anar a una altra escola que: a lo** millor no es defensàs aquesta llengua(.) perquè crec que: ses arrels nostres(.) vull dir que això jo sí que ho tenia molt clar
81. E: i:: sa nina(.) en quina llengua va començar a parlar/
82. M: en català(.) ses primeres paraules les va fer en català i de fet el seu desenvolupament lingüístic és en català però: ràpidament(.) no tenen cap problema
83. E: ella quan parla amb son pare/
84. M: en castellà
85. E: i quan parla amb tu en català(.) i amb sos germans/
86. M: aquí ve es tema
87. E: meam(.) conta
88. M: és una cosa molt curiosa(.) na Lluïcia parla en mallorquí amb en Joan Sebastià i amb na Paula(.) **d'acord/ na Paula i en Joan Sebastià també**

parlen en mallorquí amb na Lluçia(.) en canvi na Paula i en Joan Sebastià es comuniquen en castellà

89. E: ahà

90. M: no sé per què/

91. **E: i tu t'adreces sempre a ells en mallorquí/ des des primer moment/**

92. M: sí sempre(.) no faig cap canvi(.) això sí que ho tenia claríssim(.) mai(.) mai els he dit una paraula en castellà

93. E: i a quina escola van/

94. M: a Pòrtol(.) en es Costa i Llobera de Pòrtol

95. E: tots tres/

96. M: no(.) na Lluçia va a sa Waldorf que és en català(.) na Paula i en **Joan Sebastià han anat a Pòrtol i ara na Paula està a s'institut de Marratxí(.)** en Joan Sebastià encara li queda un any(.) bé aquest any acaba

97. E: han estat cuidats pes padrins/

98. M: però és que mon pare i mu mare els hi parlen en mallorquí a **ells(.) en es moment que a mi m'han vist parlar-lis** en mallorquí es meus pares se dirigeixen a ells en mallorquí i amb mi en castellà(.) jo crec que en **el nostre cas hi ha un condicionant de situació de vida(.) no sé(.) d'etapa(.)** que ha condicionat un poc

99. E: però: aquests nins han estat cuidats pels padrins materns o paterns/

100. M: no(.) no especialment(.) per exemple a na Lluçia la va cuidar una **senyora mallorquina fins que va començar s'escoleta:: en Joan Sebastià::** no va anar a escoleta i sí(.) a **lo** millor entre mu mare i:: però no especialment(.) eh/

101. E: és curiós

102. M: sí(.) és molt curiós(.) **ademés** és increïble(.) no tant(.) en Joan Sebastià i na Paula ho feien més(.) quan volien fer qualche comentari a sa taula el feien en mallorquí i després se giraven a son pare i feien sa traducció castellana(.) és com que diferenciaven molt bé es dos idiomes(.) petito::ns(.) no sé/

103. **E: d'acord(.) creus que se senten més còmodes en una llengua o amb ses dues/**

104. M: no(.) jo crec que en català(.) na Lluçia

105. E: na Lluçia/

106. M: sí(.) sap més vocabulari: i se sap(.) jo crec que és un:: a veure **com et diria: sap expressar millor es seus desitjos(.) no sé com t'he de dir**

107. **E: sí(.) t'entenc**

108. M: tu saps que amb una llengo:: **o sea** te sap expressar millor el que li passa

109. E: ja ja(.) **d'acord(.) ara a ca vostra:activitats per distreurer-vos** amb sos nins/ells miren la televisió/

110. M: miren

111. E: i algun canal en especial/

112. M: no això sí que no(.) si per exemple hi ha qualche cosa a tevetres que els hi agrada ho posen(.) ells més o manco com que la franja horària que ells miren és molt reduïda i ells saben les coses que els hi agraden: a **lo** millor a na Lluçia li agraden molt els dibuixos: a **lo** millor hi ha uns dibuixos concrets que li agraden a TV3 o: segons sa franja horària(.) a vegades miren en castellà:

113. E: revistes en llegiu a ca vostra/

114. M: **sí(.) però aquestes sí que:: m'arriben en castellà(.) a veure estic pensant eh:: arriben poques en català(.) revistes del cor no i ses altres són concretes a **lo millor d'en Joan:: o coses de pedagogia: sí** per a ells no en comprem gaires de revistes a **lo** millor tebeos sí(.) tebeos**
115. E: us fixeu en la llengua o no(.) no és un::
116. M: jo crec que no Sílvia(.) no(.) crec que no
117. E: **d'acord d'acord(.) activitats de cap de setmana en teniu alguna allò:: fixes/**
118. M: fixes: tenim un grup excursionista a Pòrtol i allà la majoria de gent **no canvia mai s'idioma i a mi m'agrada perquè en Joan s'obliga més a** vegades a poder parlar-lo(.) no/ sempre és en català
119. E: en Joan es teu homo/
120. M: sí(.) així de vegades sí canvia
121. E: en el grup excursionista/
122. M: sí@ jo crec que un poc també per: amb jo ho podria fer qualche vegada(.) és un tema que hem xerrat molt i costa(.) eh/
123. E: allà el parla
124. M: **sí:: aquell català que te coment que va aprendre allà d'aquella manera(.) no/@**
125. E: **@d'acord(.)** i amb la teva família::
126. M: en general/
127. E: amb els teus pares(.) se li adrecen a ell en castellà/
128. M: sí
129. E: en es nins en català/
130. M: en català
131. E: **a s'escola(.) sa petita va a sa Waldorf(.) què tal aquesta escola/**
132. M: molt bé
133. E: **t'agrada/**
134. M: **a mi m'agrada** molt
135. E: per què/
136. M: perquè no és una escola tradicional(.) sobretot per aquest motiu(.)per la bona acollida que té cap a es nins(.) per al treball que se fa emocional amb es nins: i:: sobretot perquè jo crec que:: **o sea** sense voler hi ha una bona estructura lingüística que després anirà bé per endavant(.) ja que cada dia hi ha un conte Sílvia i que després ells desenvolupen i després vulguis que no aprenen aquesta estructura que després els ajudarà(.) són molt poquets que és una de les altres coses **que m'agraden i** sa llengua vehicular o sa llengua que utilitzen és es català
137. E: no tenen castellà/
138. M: no no(.) no canvien en cap moment però sí que és vera que tenen **molt d'alumnat de fora però no és impediment**
139. E: no tenen cap moment de llengua castellana/
140. M: no(.) cap ni un
141. E: fins quan/
142. M: **bueno**: ells poden anar de dos a sis anys(.) aquí no hi ha waldorf de primària(.) no sé si el posaran: sé que fan els cursos però encara no: no han decidit això
143. E: i després on la duràs/
144. M: ah/ crec que a Pòrtol(.) per mantenir-nos en la zona dels seus amics(.) sí: crec que sí
145. E: **d'acord**

146. M: és difícil després trobar una escola que vulgui dur aquest seguiment
147. E: i la vas triar perquè és una escola diferent(.) no/
148. M: exacte
149. **E: i es teu homo hi va estar d'acord/**
150. M: totalment(.) sí
151. E: està ficat ell també en aquests temes/
152. M: sí en Joan amb això sí que es vera se preocupa molt pes tema de **s'educació(.) ell la defensa molt en aquesta escola(.) també crec que na Lluçia és una nina especial en aquest sentit(.) és una nina: que li costa més la relació i aquesta escola afavoreix això**
153. **E: d'acord(.) quina creus que serà la llengua més útil per viure aquí a Mallorca/**
154. M: més endavant/
155. E: sí
156. M: homo:: sincerament no ho sé(.) Sílvia(.) quina serà la més útil jo:: **o sea lo que a mi m'agradaria és una cosa diferent de lo que jo pens(.) ja ho sé(.) vista la situació d'ara i que hi ha tant gent de fora em sembla que és el castellà(.) jo esper que no sigui així(.) sa veritat o al menos jo lluit molt perquè no sigui això(.) resposta crec que es castellà**
157. **E: d'acord(.) es nins fan alguna activitat fora de casa/**
158. M: sí
159. E: quines fan/
160. M: na Paula fa tennis: i en Joan Sebastià fa saxofon va a sa banda de música i:: ai/ **voley**
161. E: i sa nina/
162. M: no na Lluçia no fa cap activitat
163. E: i durant les vacances què acostumau a fer/
164. M: sempre un viatge(.) si podem(.) lo primer intentam estalviar un poc de doblers per fer un viatge i després aprofitar-los molt i sortir a **diferents activitats(.) idò si és s'estiu a la platja: fer excursions: sempre intentam fer coses junts perquè sa gran ja se n'anirà d'aquí a no res(.) mos agrada anar en es teatre sempre que podem(.) és vera que hi ha poca oferta en català però sempre intentam que qualche obra sigui en diferents idiomes**
165. **E: de teatre n'hi ha(.) és de les coses que més pots trobar**
166. M: sí: és vera(.) de vegades lo que costa: jo crec que sí(.) de **vegades: pens que costa més decidir s'obra adequada per tots tres(.) saps/**
167. E: és clar(.) són edats molt: diferents(.) és difícil
168. M: sí(.) en es cinema sí que no anam molt junts(.) és molt difícil anar amb tots tres junts(.) encara al teatre sempre hi ha alguna opció que puguis fer
169. E: des padrins hem parlat un poquet(.) els veuen sovint els padrins/**tant d'una part com de l'altra/**
170. M: **bueno els pares d'en Joan varen morir i mun pare i mu mare:: bastant(.) no tant com a mi m'agradaria però sí(.) mun pare condueix mu mare no i per tant costa que a vegades baixin però jo sempre intent que un pic o dos cada dues setmanes veure'ls(.) ja són grans també**
171. E: abans t'he demanat si havien influït es padrins en la seva educació i m'has dit que no gaire i crec que m'has dit que sa nina havia estat guardada per una senyora
172. M: per sa distància

173. E: per sa distància(.) exacte(.) amb ells no es pot dir com a vegades es diu que han estat criats pes padrins/
174. M: no(.) crec que no és el cas Sílvia
175. E: per tant: qüestió lingüística: :
176. M: no crec que hagin influït gaire
177. E: i els teus sogres a tu en quina llengua et parlaven/
178. M: en castellà i amb sos nostros nins també
179. E: i es nins a ells en castellà
180. M: en castellà
181. E: heu tengut algun problema per ser una parella lingüísticament mixta/
182. **M: no(.) jo crec que és una riquesa(.) malgrat que a mi m'agradaria que moltes vegades me parlàs en mallorquí en Joan igual que jo faig l'esforç de parlar-lo en castellà(.) però és un tema personal(.) a part d'això crec que és una riquesa perquè és es fet de poder compartir jo crec que es vocabulari meu augmenta amb molts de sentits però **bueno** això no vol dir que: jo no tengui es meus sentiments davant d'això**
183. **E: quan algú se t'adreça en català: contestes en llengua catalana/**
184. M: sempre
185. **E: i quan algú se t'adreça en castellà/**
186. M: a vegades en castellà(.) no sempre(.) ara ja no tant
187. E: per què/
188. M: perquè no sé/ perquè socialment a vegades està mal: cada vegada està pitjor aquesta llengua a nivell social a nivell de sa lluita que **s'està fent i crec que: és una manera d'una petita lluita meva(.) però no sempre ho faig de vegades me supera l'educació mal entesa que:: ses meves idees**
189. E: pertany a algun grup actiu de llengua/
190. M: a algun grup/
191. E: tipus obra cultura: o un grup actiu pro llengua: :
192. M: que si jo pertany a algun grup eh::: no exactament: **o sea** no estic ficada a cap cosa però sí que sempre estic intentant lluitar per això(.) però: no estic a cap: tu me dius si estic associada a qualque cosa:: ara no ho sé:: crec que no
193. E: @no ho saps/
194. M: no(.) dic que a vegades:: és que estic amb tantes coses@ totes les coses que faig són en aquesta llengua però no és una associació concreta
195. **E: d'acord(.) creus que el fet de parlar mallorquí et fa sentir més mallorquí/**
196. M: ai sí(.) sí sí sí
197. E: com creus que: som es mallorquins i com pensa el teu marit que són els mallorquins/
198. M: @@bona pregunta aquesta(.) a veure(.) jo crec que totes ses etiquetes i comentaris que se puguin o:: sobretot etiquetes que se posen en es mallorquins crec que:: vénen determinades la majoria de vegades per una situació geogràfica en el mapa(.) crec que les illes per les circumstàncies geogràfiques que tenen **pues** tenen una idea com **d'aïllament i això pot donar una sensació a la persona que ve de fora de que això és així però una vegada que estàs aquí o com jo ho veig personalment(.) no ho veig d'aquesta manera(.) veig que són persones que sí que t'obrin ses portes: que sí que hi ha una comunicació i que te poden ajudar en es moments determinats(.) no veig aquet aïllament que puguin**

pensar els altres(.) respecte en Joan:: no crec que de cap manera ho vegi així(.) crec que tot lo contrari(.) crec que respecta moltíssim i que li encanta(.) crec que tot lo contrari que té una comunicació molt bona amb la gent mallorquina i que li agrada molt

199. E: **no té l'estereotip de::**

200. M: no(.) jo crec que és una situació geogràfica que marca l'actitud i el comportament d'unes persones i després no és tant(.) jo no ho visc així(.) no ho sé/

201. E: **d'acord(.) i:: creus que hi ha zones a Mallorca on hi ha més gent de fora que no propis mallorquins/ tens aquesta idea/**

202. M: que hi hagi més gent de fora que no de Mallorca/ eh:: jo no ho sé **exactament però a mi no me dona aquesta sensació(.) m'imagino: és vera** que hi ha pobles on hi ha més **variedat** diversitat de persones perquè hi ha augment a **lo** millor més concret de **tipo d'ètnia però:: en principi no me dona aquesta sensació**

203. E: **d'acord(.) això són sensacions que un té**

204. M: sí és que jo **claro** no ho sé

205. E: i:: tu com et sents/ si et demanen com et sents què diries/

206. M: respecte a la llengua/

207. E: espanyola: mallorquina:

208. M: ah/ mallorquina(.) sí(.) sempre que he anat fora i sempre que ho he dit he dit que era mallorquina(.) i si me demanen dic que és una illa: que correspon a Espanya i:: això ho puc explicar(.) però jo me sent mallorquina(.) ho tenc claríssim

209. E: i es teu homo/

210. M: ai/ no ho sé:: mallorquí jo crec que diria

211. E: sí/

212. M: **jo crec que sí(.) ell s'estima moltíssim: bueno** una passada(.) sí(.) a **lo** millor si està fora diria espanyol jo crec:: ai/ és difícil:: crec que sí(.) crec que sí

213. E: i es teus fills/

214. M: mallorquins

215. E: **d'acord(.) actualment quan parlem d'immigrants en qui penses/ qui et ve al cap/**

216. M: **actualment:: immigrants seria aquella persona que se'n va a una altra banda(.) actualment crec que està més dispers perquè ara veig més gent que parteix de sa nostra cultura que no que vénen(.) no sé què te diria(.) actualment en aquests moments en la situació actual de l'escola:: fa uns anys a aquesta pregunta t'hagués contestat gent que ve de fora:: d'un altre país i tal(.) però actualment veig que hi ha molta gent que parteix vull dir de mallorquins: **bueno** mallorquins: gent que està aquí en contacte amb **noltros(.) crec que s'està girant(.) o sea(.)** gent amb la que jo compartesc sa meua vida: ja sigui castellanoparlants o mallorquins que hagin nascut aquí o no: crec que ara estan partint més(.) per tant la immigració ja la **veig des de s'altre costat****

217. E: la immigració(.) però

218. M: ah/ perdona:: sí(.) per això te dic que crec que ara ja(.) immigra més gent que viu aquí que no:: no ho entendria com a gent que ve d'un altre país aquí sinó de gent d'aquí que se'n va a un altre país

219. E: **d'acord**

220. M: sí perquè jo actualment no veig aquell **boom** d'immigració que hi havia abans(.) ara esteim més a prop de gent que me'n diu:: me'n vaig un

any(.) de gent que comparteix amb jo(.) de gent que viu aquí des de fa molt de temps o han nascut aquí que me diu me'n vaig(.) ara som jo qui me'n vaig(.) les persones que tenc a prop són les que se'n van(.) per feina o per altres històries

221. E: d'acord(.) d'acord(.) creus que: s'hauria de potenciar el català o el castellà a l'escola/

222. M: eh:: a veure: el català jo crec que s'hauria de potenciar però jo ho visc com que se potencia molt a ses escoles públiques(.) **claro** que s'hauria de potenciar(.) és que són ses noltres arrels

223. E: i es castellà/

224. M: i es castellà/ també crec que s'ha de potenciar però:: crec que es català està en condicions un poc més desfavorables i me fa por

225. E: d'acord(.) així com veus el futur/ quin creus que serà el futur de la llengua catalana/

226. M: **bueno**(.) si t'he de dir a nivell personal i sentimental esper que bé(.) que vagi cap a endavant i que es nostros fills puguin continuar xerrant aquesta llengua: que puguin lluitar per ella: que facin moltes coses en català: i si te dic sa veritat si haguéssim de fer ara mateix així com està la situació política i social: li veig un mal futur perquè no s'està valorant i és una equivocació(.) eh/crec que és una equivocació(.) actualment(.) a **lo** millor d'aquí dos anys esper que sigui una altra(.) però **bueno**: jo:: **hago mis cosa**(.) eh/@

227. E: @quines creus que són les mesures que s'haurien de prendre/

228. M: bé(.) a nivell d'escola jo crec que ses mesures estan preses: **bueno** clar a nivell d'escoles públiques hi ha escoles que lluiten i que les mesures són correctes(.) és una manera d'incloure a totes ses persones que estan en contacte amb s'escola ja sigui famili o altre **tipo** de persones i a nivell exterior crec que augmentar el que podria ser el que dèiem el teatre que ja n'hi ha però més teatre a **lo** millor(.) fomentar més el cinema: fer més propaganda sobre aquest **tipo** de llengua(.) fer més contactes: a **lo** millor: no sé/ tenir un bar on se poguessin comunicar persones i fer intercanvis lingüístics eh:: crec que lluitar més a nivell social

229. E: d'acord(.) doncs ja estem(.) Dolors

230. M: ah sí/

231. E: moltes gràcies

232. M: que va(.) m'has fet reflexionar molt(.) eh/

233. E: sí/ trobes/@

234. M: sí:: perquè això sí que és una lluita

Població: Santa Maria
Codi: MP17
Durada: 42 minuts i 11 segons
Sexe: dona

1. E: empezamos por los orígenes y quería preguntarte de dónde eres(.) aunque me lo has dicho que eras de Santander
2. M: de Santander
3. E: tus padres/
4. M: mi padre de Santander y mi madre de Burgos
5. E: tienes hermanos/
6. M: una hermana
7. E: viven aquí/
8. M: en Ibiza(.) mi hermana
9. E: y tus padres/
10. M: mi padre falleció hace cuatro años y mi madre vive en Lloseta conmigo(.) al lado mío
11. E: vinisteis todos para aquí(.) para Lloseta/
12. M: bueno:: vinimos(.) no:: es que(.) a raíz de mi padre tuvo un cáncer(.) entonces vendieron la casa que tenían aquí en Santa María(.) yo me compré una casa allí(.) en Lloseta(.) y mi hermana le dejó la casa que tenía en Lloseta y así estábamos más juntas(.) como ya no vivía fuera se hizo cargo de mi abuelo(.) también(.) así era más cercano por si había algún problema que yo pudiera estar ahí más cerca de ella y no tener que desplazarme:
13. E: pero de Santander a aquí(.) a Mallorca(.) vinisteis todos juntos/
14. M: sí(.) yo tenía 11 años y mi hermana:: pues nueve(.) nos llevamos año y medio(.) ella iba a hacer los 10 y yo tenía los 11 ya
15. E: ahá
16. M: y vinimos todos(.) vinimos de:: bueno(.) vivíamos en Gijón y nos vinimos aquí(.) a Palma
17. E: Palma centro/
18. M: ahá
19. E: de Palma: /
20. M: de Palma a Santa María(.) ya éramos mayores(.) ya teníamos 14 15 años(.) habíamos hecho el bachiller(.) bueno(.) mi hermana tenía 17 y yo tenía 19(.) yo ya trabajaba en el Corte Inglés XXX los estudios y se hicieron una casa de campo aquí en Santa María y ya nos vinimos aquí con ellos
21. E: ahá(.) de acuerdo
22. M: y luego ya cada una así(.) mi hermana se ha ido a Ibiza y yo me he ido a vivir a Lloseta(.) eso ya:: cada uno cuando se ha casado o se ha independizado ya se ha esparcido un poco pero al principio::
23. E: de acuerdo(.) y tu pareja me has dicho que:: tu marido nació en Sóller/
24. M: en Sóller
25. E: y vino para aquí/
26. M: pues él fue a vivir a Palma(.) a los 6 años(.) sus padres se divorciaron y él se fue a vivir con su madre a Palma
27. E: ahá(.) y:: cómo os conocisteis/

28. M: casualidades de: :
29. E: a ver(.) cuenta
30. M: era un conocido(.) por un amigo:: era el hermano del mejor amigo de mi amiga y jugábamos todos a los billares(.) en Palma(.) en los recreativos(.) engañada(.) porque yo tenía 26 y él 17(.) yo no sabía que tenía ta:n yo pensaba que era pues(.) como el grupo de su hermano(.) que iba con toda esta gente pues 24(.) 25:: claro(.) hablabas con él(.) lo conocías(.) súper serio y tal(.) yo no le pregunté la edad y después de 3 años de salir juntos:: de 3 meses(.) perdona(.) me dice:: bueno(.) que es mi cumpleaños(.) a ver si vienes(.) y digo: cuántos haces/ y dice: 17(.) y yo:: vas a hacer los 17/ ni los tiene::s(.) y yo: sabes qué edad tengo/ sí(.) 26(.) pero no me importa y bueno como me gustaba y me gustaba::
31. E: pero no tienes por qué justificarte
32. M: no:: y todos mis amigos: s asaltacunas(.) nos sé qué::
33. E: ya@
34. M: luego súper bien
35. E: cuánto lleváis casados/
36. M: pues ocho años ya(.) con 18 recién cumplidos él
37. E: muy bien(.) oye(.) y cuando:: y él es:: habla mallorquín(.) normalmente/
38. M: sí(.) con sus amigos(.) con su madre(.) con su padre(.) con todos en general(.) la familia son todos(.) bueno(.) mi suegra es que sus padres son de Granada y(.) entonces(.) ellos por lo general hablan en castellano con sus padres(.) con sus abuelos(.) pero porque no lo hablan el mallorquín(.) pero entre hermanos(.) sus padres(.) todos mallorquín(.) por la otra parte(.) de su padre(.) sí que son de Sóller(.) Sóller
39. E: y:: y contigo/
40. M: conmigo en castellano siempre
41. E: y cuando os conocisteis/
42. M: en castellano(.) claro:: ya es el: cuando estamos en el grupo(.) círculo así más cerrado de su parte(.) ellos hablan todos en mallorquín(.) pero cuando se dirigen a mí(.) se dirigen en castellano(.) y yo les contesto a veces en mallorquín para fastidiarles(.) Les digo: pero a ver(.) sí que entiendo el mallorquín(.) yo hablo el mallorquín(.) pues habládmeme en **mallorquín "pero es que no me sale(.) yo es verte y no me sale(.) me sale el castellano: porque si a lo mejor de primera le hubiéramos hablado en mallorquín(.) sí"**
43. E: ya::
44. M: pero ya la primera(.) el primer choque es en castellano pues: castellano
45. E: ahá
46. M: y con mis cuñados me pasa igual(.) ellos habla:n están hablando **todos en mallorquín(.) y yo digo "bueno pues me voy a:" y ya cambian el chip(.) en castellano todos directamente(.) y ya todos: y no importa: y con la niña pasa eso que hablamos todos en castellano pero ella está en el colegio aprendiendo en catalán(.) y claro(.) tenemos que ir metiéndole el catalán(.) al igual que estamos haciendo un poquito con el inglés(.) para que no le cueste tanto luego(.) entonces::s**
47. E: porque tú llegaste con once años:
48. M: sí(.) a mi me costó(.) del catalán me tuvieron absenta toda la EGB(.) en el instituto me pegué el batacazo(.) batacazo(.) catalán en

primero(.) catalán en segundo(.) catalán(.) matemáticas y ciencias en tercero(.) porque lo hacían en catalán:

49. E: dónde estudiaste/

50. M: en el Antonio Maura

51. E: ahá

52. M: y claro(.) batacazo(.) batacazo(.) pero bueno::

53. E: lo aprendiste:

54. M: lo aprendí y lo aprobé y todo bien

55. E: y sabes hablarlo

56. M: sí

57. E: hay con alguien con quien lo hables/

58. M: lo hablo con la niña delante y todo(.) incluso con la niña lo hablo(.) cuando estamos solas y esto

59. E: con alguna amistad/ con alguna amiga: amigo:

60. M: con mi suegro(.) que le gusta que le hablen en mallorquín porque me llamaba forastera:

61. E: ahá

62. M: pero:: es que le gusta

63. E: siempre/

64. M: casi siempre le hablo en mallorquín

65. E: ahá

66. M: y:: no sé(.) con mi suegra siempre hablo en castellano(.) con mi cuñada y mis cuñados siempre hablo en castellano

67. E: ahá

68. M: y alguna amiga que: cuando: incluso ahora en el colegio(.) cuando estamos fuera(.) esperando los papás(.) y yo me meto hablando en mallorquín(.) no hablo en castellano: pero es que ya(.) a ellos no les sale hablarme en mallorquín

69. E: ya(.) suele pasar(.) y entonces eh: en estos amigos que tenéis comunes(.) que a lo mejor eran de él y ahora son de los dos(.) no hay ninguno que se dirija a ti en catalán/

70. M: no

71. E: no(.) y que tú te dirijas en catalán/ lo haces a veces para chincharles:

72. M: sí(.) para **decir: "a ver(.) que hablo en mallorquín:n"(.). sí(.)** porque ellos(.) el mallorquín(.) y más en Sóller(.) son de Sóller i de fornalutx(.) y son muy cerrados(.) hablan más con la u(.) con acento(.) y **claro yo lo digo ya a propósito "has gafat es cotxu(.) ses claus des cotxu"** con un poco de cachondeo para decir: **es que no sabes que:: mi catalán(.) que me estás contando:: pero:: bien(.) muy bien**

73. E: vale(.) en el trabajo(.) con los compañeros(.) hablas con alguien en catalán/

74. M: no(.) porque mi compañera es búlgara(.) entonces hablamos en castellano(.) y mis jefes son mallorquines(.) mallorquines(.) de Sencelles(.) de Santa Eugenia(.) ellos hablan en mallorquín(.) pero con nosotros directamente en castellano(.) pues claro(.) si hablaran conmigo por ejemplo en catalán y mi compañera no(.) es búlgara(.) es falta de respeto también para ella: se puede pensar que están hablando de algo que no le interesa y es una cosa del trabajo que nos interesa a todas

75. E: entonces(.) cuántas sois en el trabajo/

76. M: dos

77. E: dos(.) ella(.) búlgara(.) y tú

78. M: ahá(.) y ahora somos dos
79. E: y en casa cuántos sois/
80. M: en casa somos tres(.) mi marido(.) la niña y yo
81. E: la niña: :
82. M: Lara(.) y mi marido y los animales(.) que tenemos cientos@@@
83. E: sí/
84. M: perro(.) tortugas(.) de to::do@@@ hámsters@@
85. E: vivís en una casa/
86. M: es piso(.) lo que pasa que es independiente y es grandecita(.) pero vamos:: para los animales siempre hay sitio
87. E: vale:: bien(.) tú con la lengua que te sientes más cómoda e::s
88. M: con el castellano
89. E: te has dado cuenta si tú hablas en castellano mezclas alguna palabra en catalán/
90. M: sí(.) a veces sí(.) pero también es por la niña porque ella mezcla mucho
91. E: la niña mezcla/
92. M: la niña mezcla(.) entonces yo no le doy importancia y le sigo(.) porque si no:: empecé una vez a corregir y se sintió un poco incómoda
93. E: por qué/
94. **M: porqué la enseñan así en el cole "he començat a recortar esto" y le digo "serà retallar o::" o "he empezado"(.) y ya::**
95. E: ya(.) ya
96. **M: se paraba y entonces digo: "que lo hable como quiera"**
97. E: qué edad tiene/
98. M: hizo seis años ayer
99. E: vale
100. M: es de las más grandecitas de la clase
101. E: es normal que vaya mezclando entonces(.) no pasa nada(.) ahora estáis aprendiendo las dos
102. M: ahora está más espabilada:: bueno(.) des de siempre(.) des de los tres años ya empieza un poco así a leer o escribir y dibujar(.) los animales(.) todo: y se aburre mucho en el colegio
103. E: claro
104. M: porque hacen cosas muy pequeñas y ella pues se aburre mucho(.) le dices una cosa y presta atención lo mínimo(.) luego ya es que se aburre: **"es que ya lo sé(.) es que ya lo sé(.) es que ya lo sé:" claro(.) quita** atención a otros niños
105. E: @
106. M: la tienes que estar entreteniendo siempre haciendo algo(.) un desastre
107. E: ya
108. M: a su padre ya le pasaba(.) eh/
109. E: y(.) además(.) debe ser espabilada:: pues
110. M: es un loro(.) mi madre habla mucho(.) mucho(.) mucho(.) no calla(.) bueno(.) a mí ya me ves(.) mi madre habla el doble(.) y mi madre siempre(.) en los dos primeros años de nacer la niña(.) yo trabajaba bastante y la cuidó ella(.) los primeros dos tres años
111. E: ha influenciado en su educación/
112. M: mucho(.) y claro(.) mi madre no habla mallorquín(.) no lo entiende casi(.) ella no pone de su parte(.) mi padre sí que lo entendía(.) no lo hablaba(.) pero mi madre no

113. E: y lleva año::s
114. M: ya llevamos aquí unos veinte y pico
115. E: y además en **Lloseta**(.) cuánto estuvo/
116. M: en Lloseta(.) ahora:: hará cinco años que está(.) pero no trata con nadie que hable mallorquín(.) y(.) es más(.) cuando estamos en familia por parte de mi marido(.) le hablan en castellano(.) porque la intentan hablar **un poco en mallorquín:: "es que no te entiendo(.) no me hables porque no te entiendo(.) y como no me interesa si no entiendo::"**
117. E: ah::
118. M: y como hablan mucho(.) le gusta meter siempre baza en todo
119. E: @
120. M: pues como hablan en mallorquín **pues está:: qué dicen/"** y le hablan en castellano porque::
121. E: claro/@ así no me extraña la niña que haya salido::
122. M: no calla
123. E: la primera lengua de la niña debe ser el castellano/
124. M: el castellano
125. E: y en el colegio ha aprendido más o con su padre también/
126. M: yo creo que más con su padre(.) con sus abuelos que hablan más
127. E: con ellos también ha estado criada o más con tu madre/
128. M: mi suegro como que está en Sóller y trabaja interno en una casa y:: para Matas(.) para el señor Matas(.) en una finca allí:: cuida los jardines(.) el huerto y estas cosas(.) y mi suegra también siempre trabaja(.) mi madre nunca trabaja fuera(.) siempre ha trabajado en casa(.) ahora a raíz de la muerte de mi padre(.) claro(.) ha tenido que buscar un poco de ayuda y:: trabaja en algunos sitios(.) algunas horitas:: pero siempre ha tenido ella el tiempo libre para cuidarla
129. E: entonces ha sido ella más:: entonces en castellano
130. M: en castellano
131. E: vale
132. M: incluso con mi suegra a veces habla en castellano(.) si le habla en mallorquín y mi suegra(.) ella le contesta en mallorquín
133. E: ah/ tu hija
134. M: mi niña(.) pero si le habla mi suegra en castellano(.) ella sigue(.) no le habla en mallorquín(.) en cambio(.) mis sobrinos sí que hablan en catalán todos(.) los dos(.) tengo dos: de 4 años y de dos(.) que son sus dos primos(.) de mi cuñado(.) en mallorquín todo
135. E: y la niña con qué les habla/
136. M: en mallorquín(.) y mi cuñada habla castellano(.) no habla para nada mallorquín(.) ella habla con los niños en castellano y los niños con mallorquín(.) porque también tratan más con el padre entonces(.) hablan más::
137. E: vale(.) vale(.) en casa(.) para distraeros(.) televisión por ejemplo/
138. M: hacemos muchas manualidades(.) tenemos muchos libros de manualidades de tipo Art-atack(.) manualidades de princesas(.) cómo hacer marionetas:: y(.) es muy activa(.) entonces siempre tenemos que hacer algo(.) jugar sola no sabe(.) como es hija única(.) mi hermana lo achaca a esto(.) como es hija única(.) tiene que jugar con alguien porque si no se aburre(.) a no ser que la pongas en la Wii un rato(.) que ahora he descubierto la Wii(.) este año(.) pues media horita a la Wii(.) juega al Mario **Kart**(.) **solita:: pero siempre "contigo(.) contigo"**
139. E: eso pasa(.) mi hijo también es hijo único

140. M: claro(.) lo que más haces(.) qué haces/ porque(.) te pones a:: ya pinta: ya sabe sola y ya le da igual que se lo hagas tú(.) pero las manualidades le encantas y hace un montón con papel y con cola(.) con agua y cola(.) lo seca(.) lo pintamos(.) un baúl(.) una corbata(.) marionetas(.) eso le encanta(.) entontes(.) casi siempre(.) yo tengo las tardes(.) tengo tres tardes libre y claro coincido con ella tres tardes para ir a buscar al cole(.) tiene dos días básquet(.) vamos a casa(.) y si hay parque(.) parque(.) y si hay manualidades ella prefiere ir a casa y entonces siempre tenemos una horita y media o dos para hacer alguna cosa y luego dejar que se seque para el día siguiente y ya la tengo ahí::

141. E: ya

142. M: entretenida: y mientras ella pinta y tal yo voy haciendo las cosas en casa y cuando lo tiene preparado más o menos(.) ahí la ayudo yo

143. E: entonces(.) televisión y esto::

144. M: casi nada

145. E: casi nada(.) algún dibujo/

146. M: alguno tipo Bob Esponja cuando llegó el **boom**(.) y ahora las Monste::r

147. E: oye(.) esto es(.) increíble(.) no/

148. M: las Monster me tuve que bajar por internet(.) pasarlo a avi para que lo pueda ver con el disco duro(.) y eso que sólo dura un minuto y medio(.) cada capítulo(.) no lo has visto/

149. E: no lo he visto pero tengo que verlo(.) porque es un fenómeno esto

150. M: es un fenómeno@

151. E: por eso(.) por eso(.) me tengo que poner al día(.) como el mío es un niño::

152. M: claro

153. E: se ve que no le gusta(.) no va de esto(.) y los fines de semana/

154. M: los fines de semana está(.) los sábados(.) está todo el día con mi madre porque mi marido trabaja todo el día y yo también(.) tengo horario partido sólo los sábados(.) y por dos horas que tengo de comida no me vale la pena subir de Palma a Lloseta y luego bajar porque tardo(.) porque me tarda el tren cuarenta minutos(.) como mínimo(.) en llegar(.) entonces(.) así como salgo del tren me cruzo la vía y me puedo volver otra vez a Palma(.) y des de las ocho que salgo de casa hasta las diez que casi no llego

155. E: porque tú trabajas en Palma/

156. M: yo trabajo en Palma(.) de dependienta

157. E: y con las clientas/

158. M: las clientas(.) si me hablan en mallorquín(.) hablo en mallorquín(.) y si me hablan en castellano(.) en castellano(.) Si me hablan en inglés(.) en inglés:

159. E: y cuando tú te diriges primero/ la puedo ayudar(.) o::

160. M: en principio(.) si veo que es una persona mayor suelo decir **"hola(.) bon dia"**

161. E: ah sí/

162. M: me da la sensación que las personas mayores son más de aquí(.) pero si es una persona joven le suelo decir "que tal/"(.) "hola(.) cómo estás/"(.) no me gusta decir el éste cuando entras "hola te puedo ayudar/"(.) siempre intento buscar otra cosa(.) si mira un zapato(.) alguna cosa(.) "pues mira éste/"(.) "éste así/"(.) siempre intento mirar hacia otro sitio: "lo quieres en otro color..."(.) "si buscas esto(.) si tal:"(.) siempre

intento que no sea el "hola(.) buenos días(.) te puedo ayudar/"(.) es muy típico ya

163. E: vale(.) entonces a la gente mayor sí que: :

164. M: la suelo dirigir en primer momento en catalán y a los jóvenes directamente en castellano

165. E: vale(.) vale

166. M: y como enseguida te responden(.) normalmente(.) pues ya:

167. E: ya:

168. M: ya sabes si: :

169. E: y tú cambias/

170. M: sí(.) si me contestan en mallorquín pues les hablo en mallorquín y sino en castellano

171. E: ahá(.) está bien(.) **molt bé**(.) pertenecéis a algún grupo excursionista(.) a alguna asociación(.) cultural/

172. M: no

173. E: vale

174. M: por falta de tiempo

175. E: lo creo(.) de acuerdo(.) la lengua en qué empezó a hablar tu marido a la niña(.) en qué lengua fueron las primeras palabras que le dijo/

176. M: con el mallorquín(.) también

177. E: lo decidisteis vosotros en qué lengua: :

178. M: no

179. E: tú le hablarás en una lengua y yo en otra/

180. M: no(.) no(.) no: así como íbamos hablando(.) yo le hablaba en castellano y él le contaba algunos cuentos(.) o le cantaba un poco en mallorquín(.) porque claro su abuelo también le había criado un poco en mallorquín(.) su padre(.) como es de Sóller profundo(.) siempre en mallorquín y además muy cerrado(.) muy cerrado(.) a mí me costaba entenderlo al principio(.) cerradísimo

181. E: es de aquello: **de potada**

182. M: sí(.) sí(.) sí@

183. E: vale: pero no lo decidisteis/ tuvisteis la niña y él le habló en mallorquín y: :

184. M: dijo: **"ai! quina monada"**@@

185. E: @@

186. M: **"quina monada(.) quina rateta(.) quina monada"**(.) sí(.) y ya(.) le salió así@ es la **rateta** de la casa

187. E: **la rateta**(.) y no ha habido ningún cambio/ me has dicho que a veces le habla en castellano también(.) cómo era aquello que me contabas/

188. M: sí(.) a veces si estamos los tres: : mi casa en el salón tiene una barra americana(.) porque no me gustan los espacios cerrados(.) es más abierto(.) muy minimalista(.) y así lo tenemos todo controlado(.) y dentro del salón hay una pared que separa un cuarto(.) que es dónde tenía la oficina yo antes(.) y así(.) si está haciendo ordenador(.) pues controlas un poco: : porque sino no puedes estar pendiente en la cocina(.) y entonces **cuando estamos los tres(.) la niña a veces le dice: "papi(.) véns a jugar amb jo"** y si sabe que estoy aquí dice: "bueno(.) díselo a mami y sino voy"

189. E: @está bien la respuesta@@

190. M: porque él(.) claro(.) en este cuarto no sabe si estoy en la cocina o si estoy haciendo alguna cosa(.) entonces(.) lo pienso(.) para qué le **contestará en castellano/"** porque conmigo habla siempre directamente en castellano(.) mi marido conmigo nunca habla en mallorquín a no ser que yo

le hable algo en mallorquín(.) y él ya me contesta en mallorquín(.) incluso a veces me contesta en castellano

191. E: ya(.) ya(.) ya

192. M: piensa que estoy de cachondeo o algo(.) nunca solemos hablar en mallorquín

193. E: vale

194. M: entonces la niña cuando nos habla en castellano(.) y cuando habla en mallorquín depende un poco(.) si están ellos dos solos siempre hablan en mallorquín(.) porque a veces he subido y no se han dado cuenta y están **ellos con sus conversaciones(.) que le cuenta cosas del cole "he anat a escola i he fet això"** i él le dice **"ah(.) i què vas dinar ahir/"** y yo digo **"ejem(.) que som aquí"** y "hola(.) como estás mamá" y ya::

195. E: ya(.) ya(.) ya(.) ya

196. M: es curioso

197. E: y(.) el resto de la familia ya me has dicho cómo(.) ya lo hemos hablado:

198. M: sí(.) en castellano(.) Y mi hermana(.) de hecho(.) igual que yo(.) pero habla en mallorquín con la niña siempre porque dice que es bueno para ella(.) por el colegio:

199. E: a qué se dedica tu hermana/

200. M: es profesora de infantil

201. E: ah/

202. M: y siempre(.) siempre(.) siempre hace cursos de catalán y hace también cursos de ayuda para niños autistas(.) con problemas y demás y de hecho(.) creo que en Ibiza es el único de los centros que tiene niños con problemas de adaptación y es la tutora de cursos especializados:

203. E: ah/ conoce el tema y entonces le habla::

204. M: y cuando viene siempre le hace cosas de: para: su capacidad de estudiante(.) que dice ella@

205. E: está bien@

206. M: le pone pruebas(.) y cosas(.) y le hace::

207. E: y las supera todas@

208. M: todas@ de momento@

209. E: @yo también::

210. M: le meto mucha caña además

211. E: es curioso porque cuando(.) nosotros también(.) sabemos de **estas cosas y les pasas pruebas y dices "como no las pase me muero"@** evidentemente las pasas porque no tiene problemas de estos

212. M: claro

213. E: gracias a dios

214. M: además ellos lo ven enseguida(.) enseguida lo ven(.) tenían que **sacar dos cosas de círculos y venga darle vueltas y ella: "mami no sabes/"** y yo::

215. E: sí(.) sí(.) sí

216. M: qué ha pasado aquí/

217. E: ya::

218. M: y yo(.) vale(.) vale

219. E: sí(.) sí(.) sí

220. M: mente abierta y claro(.) es como un juego y lo ven enseguida

221. E: lo ven(.) lo ven(.) en cambio hay niños que no lo ven

222. M: se cierran(.) se cierran más

223. E: sí

224. M: además es muy abierta con todo el mundo(.) la parte de su padre(.) mallorquines por ejemplo(.) es muy cerrada y sus primos están más con esa parte y más cerrados(.) les cuesta más(.) pero la mía no(.) nosotros siempre decimos que los mallorquines son muy cerrados

225. E: ah/ esto es una pregunta que: :

226. M: parece que sí: :

227. E: parece que sí què@

228. M: que son más cerrados(.) les cuesta más abrirse a la gente(.) hablan en su dialecto(.) en su idioma como ellos dicen(.) y viene una persona de fuera y parece que les cuesta abrirse(.) pero un castellano no(.) te vas a cualquier sitio y como si fueras uno más(.) en Bilbao(.) en Santander(.) que con mi familia hemos estado(.) como si estuviéramos allí de toda la vida(.) y la niña ha cogido esta parte de(.) claro(.) de estar mucho tiempo con mi madre(.) y también estar de conmigo pendiente pues(.) somos muy abiertos y enseguida se sociabiliza con la gente

229. E: tú(.) ya(.) ya lo tienes este:

230. M: sí(.) me gusta(.) a demás que me encanta mi trabajo(.) mi jefe dice que le vendo un calcetín a un cojo@(.) me encanta la venta y me gusta conocer el producto para: :

231. E: poderlo: :

232. M: **"sí(.) está muy bien(.) es muy cómodo"no(.) no(.) no: que piel es(.) si es moscal(.) si es flexible(.) si tal: pues mi hija tiene esta curiosidad(.) te pregunta lo mismo**

233. E: ya te entiendo

234. M: cuando hace esto para pintar y con esta pintura y si mezclo este color: : además mi marido también es muy meticuloso en estas cosas(.) y ha cogido mi: : mucha palabrería mía

235. E: el desparpajo

236. M: sí(.) y la curiosidad del padre(.) es muy curioso(.) su padre con sus hermanos siempre intentan hacer algún invento(.) y ella siempre está ahí también(.) entonces ha cogido: :

237. E: ha cogido: : la cosa de los dos

238. M: sí(.) y yo digo menos mal que no es cerrada y que no(.) porque hay muchos niños que: :

239. E: que son más tímidos:

240. M: ella siempre está mucho conmigo pero si hay otros niños no tiene **problema(.) ella va "Hola(.) soy lara(.) qué tal/ cómo estás/" "bien"(.)** **"tengo seis años(.) se me han caído seis dientes"**

241. E: @

242. M: @sabes/ y ella te cuenta todo(.) le da igual

243. E: hay que ir con cuidado en la escuela que lo contará todo(.) eh/@

244. M: sí@ pero bueno(.) que es muy: :

245. E: ya:

246. M: a no ser que algo le pegue un poco de mala espina: : que a veces **sí que me ha pasado que: "No me hace(.) tiene una cosilla ahí que no: :"** déjala(.) que por algo será(.) nada(.) nada(.) y siempre de momento bien

247. E: qué bien(.) no/

248. M: sí(.) sí

249. E: que bien/

250. M: yo estoy contenta

251. E: lo creo(.) a ver: : del: del colegio(.) ahora está haciendo tercero de infantil/

252. M: sí
253. E: la escuela es el Ramon Llull/
254. M: Ramon Llull
255. E: por qué escogiste esta escuela/
256. M: pues(.) mira(.) vivíamos aquí al lado en son bieló cuando nació la niña(.) y el primer año estuvo con mi madre(.) pero luego el segundo ya dijimos meterla en una escoleta para que mi madre estuviera más tranquila cuando mi padre empezó a ponerse enfermo(.) entonces(.) claro(.) tenía que estar muy pendiente de él(.) un poquito(.) y dijimos de llevarla allá a la guardería(.) y la llevamos a la guardería de Ramon Llull y nos gustó mucho(.) había una profesora que se llamaba esperanza(.) que nos encantó(.) de hecho era la hermana de una de las mamás de una amiguita de lara que siempre iba con ellas(.) de marta(.) y cuando ya acabó la **escoleta dijeron: "qué vais a hacer(.) vais a seguir aquí en Ramon Llull(.) aquí(.) en otro cole(.) o qué vais a hacer/"** pues nos ha encantado este cole(.) ya todos los amiguitos van allí y ya no nos queríamos separar porque ya entrábamos todos y ya nos conocíamos todas las mamás y todos los niños(.) entonces empezó aquí en primero(.) ya cuando nos fuimos a vivir(.) el segundo año(.) en Lloseta(.) que estuvo hace dos años(.) y no sabíamos si cambiarla porque claro(.) nos suponía mucho gasto el ir y volver tres o cuatro veces para traerla solo al colegio(.) pero la profesora que les tocó es una maravilla(.) los lleva a todos muy:: es un grupo muy fuerte(.) todos quieren tener la razón(.) y uno por encima del otro(.) y si no me escuchas pues lo tuyo no vale y lo mío sí(.) son muy: tipo fuertes(.) y la mía(.) se supone que Araceli dice que va de líder siempre(.) y lo que dice lara tiene que ser lo que hagan los demás(.) y tiene la suerte de que todos lo hacen(.) lara **dice: "no es que esto está frío(.) no te lo bebas" y es que no lo tocas(.) ni lo tocas(.)** tiene mucho poder de liderazgo(.) me dijo la profesora de ella(.) influye mucho en los niños(.) entonces no sé si sé si esto es bueno o es malo(.) y le dijimos de **cambiar de colegio y dijo "si me cambio de cole no tendré los mismo amigos:: y(.) entonces(.) no me va bien" y le digo: "no te va bien/ quieres el mismo cole/"**(.) "pues sí(.) si no importa sí"@
257. E: @
258. M: y eso ya con cuatro años: bueno(.) venga(.) va(.) seguimos con ellos ahí(.) y:: pues muy bien(.) porque claro(.) todos los niños se conocen(.) ahora ya veremos este año cuando empiece::
259. E: primaria
260. M: primaria(.) si va a seguir en este cole(.) si va a seguir en el otro:: yo creo que seguirá en el mismo(.) porque quieras o no también:: la gente ya:: como van al comedor(.) en ese cole(.) en el de los grandes(.) ya la conocen también(.) si hubiera algún problema enseguida te llaman o se quedan con ella
261. E: porque tienen línea(.) no/
262. M: claro
263. E: está muy bien
264. M: entonces por lo menos::
265. E: entonces te gusta la escuela(.) no/
266. M: sí
267. E: estás contenta:
268. M: me gusta(.) la profesora es un encanto(.) que te digo(.) es mano dura(.) habla muy bien con ellos(.) enseguida los pone en su sitio pero sin::

269. E: con más:
270. M: sabes/ con responsabilidad(.) no como otros profesores que enseguida se les sube la chispa(.) ella les enseña(.) y se divierten(.) y les gusta y todo lo que le dice la Araceli(.) cuando se porta mal en casa o algo que digo: "le voy a decir a Araceli que te has subido en el sofá"(.) "no mami(.) yo ahora me siento" y se siente y Araceli es(.) mencionar a Araceli y:"
271. E: ya@@@ oye y:: sabes en qué lengua les enseñan/
272. M: en catalán(.) siempre en catalán
273. E: hacen castellano/
274. M: pues(.) no(.) hacen inglés(.) castellano no
275. E: no/
276. M: hacen la:: esto: esto::
277. E: la lectoescritura
278. M: la lectoescritura(.) también hacen cositas libres que tienen una horita o así para hablar de lo que ellos quieran(.) de cositas que les gusta(.) contar a sus amigos cosas:: pero(.) en castellano no hacen nada(.) y las asignaturas de mates y todo:: lo hacen en catalán
279. E: y cuando empiezan el castellano/
280. M: pues me imagino que el año que viene empezarán
281. E: en primero/
282. M: sí(.) ya(.) que hacen un poquito de: sociales(.) que hacían antes y cosas así(.) naturaleza y:
283. E: ahá
284. M: porque ahora no hacen ninguna asignatura(.) lo único que hacen es la llegada que la hacen en mallorquín(.) **l'arribada** que es que se saludan(.) pasan lista(.) todo en mallorquín(.) todo(.) y dos días a la semana viene Víctor que es el profesor de inglés y le hablan en inglés todo(.) no le contestan en castellano(.) ni le dicen nada en castellano(.) ni en mallorquín ni nada(.) solo en inglés(.) y si ellos quieren preguntar algo lo preguntan en mallorquín(.) pero el va intentando que le pregunten en inglés(.) pues(.) me imagino que en castellano será igual pero no sé
285. E: no:: tú crees que saldrá preparada la niña/
286. M: sí
287. E: aunque no hagan castellano/
288. M: aunque no hagan castellano(.) porque ella va a hacer el curso aquí y su educación va a ser aquí(.) bueno(.) en principio(.) al principio si hace el curso aquí y la educación de aquí(.) prácticamente todo es en catalán(.) a lo mejor sería lo contrario de lo que me pasó a mí(.) que yo lo hacía todo en castellano y me costó mucho sacar asignaturas porque no entendía el enunciado de las preguntas de los exámenes(.) o me costaba que el libro:: yo tenía dos libros de ciencias(.) en catalán y en castellano(.) y tenía que ir mirando porque a veces no entendía las palabras(.) intentaba hacerlo en mallorquín(.) catalán(.) pero no había manera(.) o con el diccionario(.) buscando:: y claro(.) eso te retrasa el aprendizaje
289. E: claro
290. M: porque tiene doble dificultad
291. E: ahá
292. M: y si lo haces ya directamente en catalán(.) pues no hay problema
293. E: vale(.) me has dicho que tu hija practica **básquet**
294. M: ahá
295. E: en el colegio/

296. M: eh:: en el centro de Santa María(.) en el club de **básquet** de Santa María y estamos allí
297. E: vale: pues de los abuelos ya hemos hablado:: habéis tenido algún problema por ser una pareja lingüísticamente mixta/
298. M: no
299. E: has dicho que tu suegro a veces te llama: :
300. M: forastera@
301. E: forastera: pero no hace en plan:
302. M: en plan broma@
303. E: broma(.) no/
304. M: sí
305. E: vale(.) y me has dicho que cuando alguien se te dirige en catalán(.) tú en qué lengua contestas/
306. M: en catalán
307. E: en catalán(.) vale(.) y:: cómo te sientes/
308. M: yo bien(.) lo que pasa que no tengo la misma facilidad en castellano que en catalán(.) porque(.) claro(.) me limita un poco más que:: a veces te da un poco de miedo hacer el ridículo o según que palabras(.) entonces: antes me cortaba más(.) ahora me da igual(.) además(.) te pones un poco de desparpajo cuando hablas con la gente o algo(.) y si metes una castellanada de estas(.) pues da lo mismo(.) sigues hablando normal y ya está(.) no le doy importancia(.) antes sí que me daba vergüenza(.) fuimos a tomar un café a lo mejor con todos los amigos y al principio de todo(.) hace un **montón de años y todo el mundo "café amb llet(.) café amb llet"** y yo "un cortat" y todos: jajajaja(.) y yo/ "Qué pasa/ un cortat/ un cortado(.) no/"/(.) "**un teat(.) un teat**" i yo "**un teat/**(.) pues eso(.) con leche!"@
309. E: @**i ja està**
310. M: y ya está(.) y ya sabes(.) que claro(.) al principio::
311. E: ya(.) ya(.) y si te dijeran(.) cómo te sientes en el sentido de europea(.) española(.) **mallorquina/**
312. M: yo/ española(.) directamente
313. E: y tu marido(.) qué diría/
314. M: mallorquín
315. E: él diría mallorquín(.) y tu hija/ cómo crees que se sentirá/
316. M: mi hija dice que mallorquina
317. E: mallorquina(.) ya lo dice ahora/
318. M: sí(.) sí(.) sí(.) porque en el colegio le enseñan catalán(.) y cuando alguna vez hemos estado hablando así y mi suegro le dice: "**venga(.) catalana**"(.) "**catalana no(.) mallorquina**"
319. E: eso es(.) eso es por influencia de::
320. M: de su padre
321. E: de su padre(.) porque(.) que me contabas de::
322. M: **porque a mi marido no le gusta el catalán(.) dice: "yo estoy en Mallorca(.) y la lengua es mallorquina(.) yo no tengo por qué aprender el catalán no me gusta el catalán(.) porque es diferente(.) no suena bien(.) y a mí me han enseñado en mallorquín(.) por qué tengo que aprender el catalán/"/**(.) y él(.) claro(.) ahora con mi hija(.) le habla en mallorquín y ella sabe que es mallorquín(.) y a veces me pregunta: "mami(.) cómo se dice esto en mallorquín o en inglés/" y esto(.) tal(.) tal(.) tal(.) y alguna vez se lo digo en catalán y mi marido dice "Eso no es mallorquín(.) eso es catalán"/(.) "mallorquín(.) te he dicho mallorquín y no en catalán"

323. E: @
324. M: y claro(.) yo le digo a mi marido: pero ella en el colegio cuando aprenda(.) en la educación infantil no ven nada pero más adelante es **catalán que tiene que aprender(.) no la lées(.) y dice "bueno(.) bueno(.) ya le enseñarán los profesores"(.) y yo qué quieres que te diga:**
325. E: claro(.) él se enseña lo suyo
326. M: claro(.) y él habla con ella sin: en mallorquín(.) lo tienen claro(.) eh/ ellos dos lo tienen claro(.) que es mallorquín
327. E: y tú cómo crees que son los mallorquines/
328. M: cerrados@
329. E: sí/
330. M: sobretodo de pueblo(.) los de Palma no tanto(.) porque quizás se mezclan más con gente(.) pero en los pueblos:: en Sóller(.) en Fornalutx(.) que es donde tengo más amistad(.) familia y amigos(.) no sé(.) en Binissalem(.) Biniari y todos estos pueblos más pequeños(.) la gente está muy cerrada(.) en su grupo y hablar en su círculo y(.) además(.) muy cerrado(.) tenemos un amigo en común(.) que es mío(.) es amigo mío del colegio de siempre(.) que nos vemos(.) no hemos dejado de vernos en todos estos años(.) y siempre quedamos(.) hacemos torrada y cosas(.) y él es mallorquín(.) mallorquín(.) de son sardina pero mallorquín des de sus tatarabuelos(.) y claro(.) siempre conmigo ha hablado en castellano y conoció a mi marido y mi marido(.) lo primero que dijo: **"què tal(.) com va/" "uep! i tu d'on ets/ on vas amb aquesta forastera/"** i empezaron a hablar en catalán(.) y además hablan en catalán cerrado los dos y para seguirle la conversación hay que estar con la oreja puesta ahí(.) a ver si te enteras de algo(.) porque lo hablan muy cerrado y muy rápido
331. E: ahá
332. M: que no me entere de lo que está diciendo(.) a ver qué pasa aquí/
333. E: @
334. M: pero(.) en círculos por su parte que son mallorquines(.) mallorquines(.) te cuesta entrar(.) y en la mía por ejemplo que somos castellanoparlantes o mallorquines con castellanoparlante no te cuesta(.) enseguida se abren(.) se integran
335. E: ya
336. M: se amoldan(.) los mallorquines no se amoldan(.) te tienes que amoldar tú a ellos si entras en su grupo
337. E: vale
338. M: es lo que veo yo(.) eh/
339. E: y tu marido(.) cómo ve a los mallorquines/
340. M: bien
341. E: él cree que son cerrados también/
342. M: no porque él ha vivido bien así(.) entonces él lo ve normal
343. E: ya
344. M: no:: lo que sí que ve que hay gente(.) cuando vamos a la península(.) la gente es más abierta
345. E: se da cuenta/
346. M: se da cuenta porque aquí por ejemplo entras en un bar y la gente **te mira así o algo y en Bilbao entras "apa/ hola/ qué tal/"**
347. E: sin conocerte/
348. M: sin conocerte ni nada(.) la gente directamente o no le da importancia(.) te puede poner un sombrero en la cabeza y la gente no te va

a decir nada(.) tú ponte aquí un sombrero en la cabeza(.) dirán: "esta está loca(.) qué lleva en la cabeza/"

349. E: la verdad es que sí@

350. M: no sé(.) los domingos la gente se viste de punta en blanco(.) como si fueran a misa o a una boda(.) y solamente para tomarte un chacolí o unos pinchos o algo y aquí no(.) aquí te dicen que si vas de boda(.) la gente muy cerrada(.) allí se exhibe más la gente(.) se abre más(.) te gusta: pero aquí es muy: :

351. E: ya

352. M: demasiado cerrada(.) incluso en las fiestas se nota mucho(.) que allí se junta mucha gente(.) hablan(.) juegan:: y aquí parece que está un poco como:: depende mucho de las familias(.) de cómo ven las navidades: muy diferente se vive todo(.) muy distinto

353. E: crees que hay zonas de Mallorca donde hay más personas de fuera que mallorquines/

354. M: en Palma(.) Palma es donde puedes encontrarte más gente de otros sitios(.) peninsulares(.) igual que más inmigrantes que es donde tienen más posibilidad de moverse(.) que tener que recurrir a un transporte así lejano(.) o puedes ir andando a todos sitios(.) pero vivir en un pueblo así más extrarradio de Palma(.) que limita más el movimiento por si tienes que buscar trabajo o colegio para los niños(.) entonces(.) quizás en Palma(.) Palma centro te puedes mover más y hay más gente de otros sitios

355. E: vale(.) y cuando hablamos de inmigrantes(.) en quién piensas/

356. M: lo primero(.) lo primero(.) en colombianos(.) peruanos(.) ecuatorianos sobre todo:: y luego ya nigerianos(.) rumanos(.) hay muchísimos(.) en la tienda nosotros tenemos mucha clase de clientes de este tipo porque estamos en el centro y se nota mucho este tipo de clientes(.) sobretodo ecuatorianos(.) personas de ecuador muchísima gente

357. E: y qué piensas de esta situación/

358. M: yo no lo veo muy bien porque quitan trabajo a los de aquí no porque aquí muchas veces hay españoles que no trabajan porque no **quieren(.) porque tienen una situación laboral que dices "por qué esta persona lo va a hacer y tu no/" o sea(.) no lo haces porque tú** no quieres porque te van a pagar menos(.) si necesitas ese dinero da igual que tengas que levantarte a las cinco de la mañana o vayas a cobrar menos(.) lo harás si necesitas el dinero(.) pero es que se está muy bien en casa(.) muy cómodo(.) esperando a que te caiga el dinero del cielo(.) y a veces lo **hacemos por vagancia(.) dicen "es que luego viene un negrito y te lo hace por cinco"(.)** bueno(.) pues ves tú y hazlo por cinco euros(.) y te contratarán a ti y no al negrito(.) yo creo que esto es una rueda(.) que somos muy comodones también(.) y cuando las cosas no van bien y no hay(.) tiene que dar el callo también tú(.) y la gente que viene de fuera y trabaja(.) tampoco no nos ayuda a España a recuperarnos(.) yo creo que si un español trabaja y ganan 800 euros(.) estos 800 euros entre hipotecas(.) su familia y tal se gasta aquí(.) es una rueda(.) y aquí se queda(.) o sea(.) el dinero sale de España y se queda en España(.) vuelve a ser una rueda(.) en cambio(.) un ecuatoriano gana 600 euros y de estos 600(.) 450 los manda fuera(.) y se queda aquí con 150 euros(.) pa pagarse sus 100 euros de una habitación y lo otro pa ir tirando para comer o lo que sea(.) entonces(.) claro(.) la economía española les quita 400 euros y se quedan con 100(.) por ejemplo(.) nunca se puede recuperar(.) sale prácticamente

todo fuera(.) el otro día(.) de hecho(.) leía que ha bajado la población balear como en 20.000 habitantes(.) todo de gente inmigrante pero no me extraña(.) vienen a España con los recursos que hay aquí(.) lo sacan todo fuera y aquí no nos recuperamos y luego ellos se vuelven a su país(.) por qué no se quedan aquí ahora que la cosa está mal/

359. E: ahá

360. M: entonces(.) claro(.) dices:: ostras(.) te da rabia(.) pero ahí no puedes hacer nada

361. E: y crees que puede afectar esta situación a la lengua catalana/

362. M: hombre(.) mucha gente(.) tanta gente extranjera que ellos(.) a mí me pasó por ejemplo que me pusieron exenta en el colegio(.) me imagino(.) y eso que vine de Santander(.) bueno vivía en Gijón pero bueno(.) si vienes ya de Ecuador(.) si vienes de Nigeria(.) seguro que exenta también te van a poner(.) entonces esa persona(.) ese niño(.) que empieza ya una primaria(.) una secundaria(.) sin ya tener dentro esta:: este:: esta asignatura en catalán que le puede ayudar en un futuro si se queda aquí a trabajar(.) que se supone que vienen aquí para quedarse(.) entonces también va a estar en desventaja en la lengua porque se va a parar y a él porque no le va a beneficiar la continuar los estudios en la misma ventaja que los otros niños

363. E: ahá

364. M: entonces es un poco:: no sé/ tendría que:: yo creo que no se tendría que hacer exento a nadie(.) si se tiene que suspender en el primer curso(.) pues ya te pondrás las pilas para cogerlo en segundo curso(.) en tercero(.) o que pongan un apoyo(.) una ayuda(.) que hagan un apoyo para la gente que viene de fuera(.) en vez de ponerlo exento(.) media horita cada día para ir ayudando un poco para introducir la materia(.) el lenguaje(.) incluso a mí me fue bien ver dibujos que hacían tipo Doraemon y así en mallorquín(.) todo en catalán

365. E: no:: ahora hay un **suport** de lengua para estos niños

366. M: porque si no:: claro

367. E: porque si no(.) no pueden:: y ahora ya(.) para acabar(.) cómo ves el futuro(.) aparte de esto(.) cómo ves el futuro de la lengua catalana/

368. M: en las islas yo creo que se mueve mucho(.) cada vez ponen más cosas de:: para hacer muchas cosas con la lengua(.) tipo libros(.) probé muchas cosas de:: para el comercio nosotros siempre nos intentan dar alguna campaña para lanzar un poco la lengua o las manifestaciones que hacen también para defender el idioma porque(.) yo lo que veo es que se trata como un idioma o sea(.) el catalán en sí yo no lo veo como un idioma(.) es como el euskera(.) yo por ejemplo soy de Bilbao y yo no creo que el euskera sea un idioma(.) o sea(.) pienso::

369. E: qué es/

370. M: pienso que el castellano es un idioma(.) que es el español(.) que se puede hablar en diferentes partes del mundo y de ahí(.) deriva por ejemplo el catalán por una gran masificación por una parte(.) el euskera por otra(.) el gallego por otra

371. E: que derivan del castellano:

372. M: que derivan del castellano(.) que estamos en España y tenemos que hablar en español(.) en cada zona pueden hablar su dialecto:: su:: a raíz del español(.) o sea(.) yo me voy por ejemplo en Argentina y allí me entiende todo el mundo si hablo en castellano(.) o si me pongo a hablar en euskera no me entiende nadie(.) o en mallorquín(.) entonces(.) yo creo que

idioma(.) idioma(.) como idioma(.) pues inglés(.) español(.) francés(.) alemán: como idioma sí(.) que se puede hablar en diferentes partes de un país o de una:: de un continente(.) pero no dialectos diferentes(.) porque si te vas por ejemplo a áfrica o eso(.) habrá diferente formas de francés(.) o si te vas a suiza por un lado hablan francés y estamos en la frontera de aquí(.) sino está el alemán(.) sino:: no se:: yo lo veo así

373. E: cada uno::

374. M: en Bilbao también está muy concienciado que el euskera es un idioma y que:: te muestran toda la historia de la lengua y de los monos y no sé qué/ cada uno(.) claro defiende la creencia que tiene(.) que le han dado(.) y la educación y todo(.) imagino que también con el catalán pasará igual

375. E: hombre(.) historia sólo hay una@

376. M: claro

377. E: la historia no es subjetiva(.) sobre la historia solo podemos opinar

378. M: pero cada uno:: claro:: lo intentará amoldar a lo mejor a lo que quiera hacer ver

379. E: ahá

380. M: yo(.) el castellano(.) estamos en España y hay que hablar en castellano(.) y luego(.) cada uno(.) en su zona(.) en su comunidad(.) si hay un dialecto(.) una forma de comunicarse(.) pues si te puedes adaptar a ella porque tú vas allí pues:: pues lo tienes que intentar(.) también

381. E: vale@

382. M: @

383. E: gracias

384. M: nada

Població: Pla de na Tesa (Marratxí)

Codi: MP18

Durada: 21 minuts i 65 segons

Sexe: dona

1. E: **bé(.) Aina(.) ara esteim en es Pla de na Tesa(.) m'has dit que vas néixer l'any setanta-sis i el teu company a l'any setanta::**
2. M: sí
3. E: que esteis casats: :
4. M: sí
5. E: ell va néixer a Utrera(.) Sevilla
6. M: sí
7. E: i va venir aquí fa dotze anys
8. M: sí
9. E: me podries dir com us vau conèixer/
10. M: sí(.) jo feia feina:: **bé(.)** mos vam conèixer en es mateix lloc de feina(.) fèiem feina a un hotel a Cala Millor que se diu Esperança Mar(.) jo **feia d'animadora turística i ell feia de cambrer i pues** mos vàrem conèixer un estiu i allà va començar sa nostra relació
11. E: **d'acord i:: la llengua de relació quina va ser/**
12. M: castellà
13. E: **castellà(.) qui va començar a parlar/ te'n recordes com va ser/**
14. M: sí(.) ell me va xerrar en castellà i jo el vaig contestar: **bé(.)** és que crec que **jo a s'hotel sempre he xerrat castellà o s'aleman** i:: amb sa directora: però sa llengo vehicular era el castellà
15. E: perquè tu(.) normalment parles en català/
16. M: sí
17. E: amb ton pare i ta mare/
18. M: català
19. E: tens germans/
20. M: sí(.) dos
21. E: dos(.) i amb ells en quina llengua parles/
22. M: català
23. E: **d'acord(.) llavors us vau conèixer a Cala Millor:: però ara viviu a Marratxí/**
24. M: sí
25. E: tu ja vivies a: :
26. M: **bé(.)** jo vivia a Son Servera lo que va passar és que com que vàrem començar una relació vàrem pensar que fer feina i tantes hores a **s'hoteleria: pues** que volíem canviar per poder formar una família i:: tenir una altra **calidat** de vida i:: **pues::** vàrem tenir **s'opció de venir a viure a Marratxí** i aquí vàrem començar a cercar un altre **tipo** de feina i:: no sé què **més t'he de dir**
27. E: i ell va trobar feina aquí de/
28. M: picapedrer
29. E: aquí a Marratxí/
30. M: sí a Marratxí també
31. E: **d'acord(.) i es seus pares viuen encara a Utrera/**
32. M: sí(.) no han vengut a viure aquí(.) mos han vengut a visitar però no viuen aquí

33. E: d'acord(.) i ell parla castellà/
 34. M: sí
 35. E: no hi ha hagut cap canvi des que vos vàreu conèixer a ara/l'ha après es mallorquí/
 36. M: l'entén però li costa mo:lt el xerra:: però quan ho ha intentat jo pens que el que li ha passat és que qualcú se n'ha enrigut un poc d'ell per s'accent que tampoc passa res: i ho ha pres com a:: li ha fet vergonya i::
 37. E: tu ho has viscut en això/
 38. M: sí jo ho he viscut(.) més amb cosins meus que tampoc no ho han fet amb una malícia però:: això va passar molt en es principi(.) ell va començar a fer classes de català amb mun pare i:: **después** va ser com una barrera(.) no sé si se va sentir inferior o:: però jo sé ara(.) des de que té una fia sí que he ha hagut un canvi molt gros perquè quan està amb ella veig que: **xapurra** va mesclant bastant i que ho intenta però: a ell lo que li surt de dedins és el castellà
 39. E: tens una nina(.) n'Alba/
 40. M: sí
 41. E: de tres anys/
 42. M: sí
 43. E: i amb ella parla mig català mig castellà/
 44. M: sí
 45. E: quan li ha d'explicar algun conte: o cantar alguna cançó/
 46. M: en castellà i qualche cançó en català
 47. E: perquè ella la du de s'escola/
 48. M: sí o:: perquè mun pare i mu mare li han cantat jo era un pastor: i ell **pues** ha vist que a sa nina li encantava i s'ha esforçat i ho ha fet(.) però jo crec que ho fa per ella
 49. E: d'acord(.) no té amb ningú amb qui parlar/amb qui parli/
 50. M: català/
 51. E: sí
 52. M: no
 53. E: i ningú aquí en es poble que s'adreci a ell/
 54. M: en català/
 55. E: sí
 56. M: sí(.) es meu pare(.) es meu pare mai ha canviat sa llengua(.) sempre li ha xerrat en català
 57. E: des del principi/
 58. M: al principi li va dir durant tres mesos te xerraré es castellà però **después** te xerraré es català ja que vius aquí i mai mai@ li ha tornat a xerrar es castellà
 59. E: ahà
 60. M: s'única persona(.) és vera(.) no hi pensava(.) i:: persones majors també crec(.) però vull dir que no siguin famili:: o que sigui un moment donat que véngui en es bar i se trobi una persona major **pues** segurament la persona major en català i ell contestarà en castellà
 61. E: i ta mare/
 62. M: en castellà i es meu germà toni li xerra bastant en català però no te puc dir que sempre li xerri es català
 63. E: es teu germà toni(.) és es major/
 64. M: sí(.) i es meu germà petit sempre es castellà
 65. E: d'acord(.) es teus pares a sa nina: a n'Alba li xerren en català/
 66. M: sí

67. E: perquè m'has dit que ton pare i ta mare van néixer aquí(.) a Marratxí/
68. M: sí sí a Marratxí els dos
69. E: i es teus germans també/
70. M: sí
71. E: **d'acord(.) amics en comú en teniu/**
72. M: **sí(.) i què ho dius per s'idioma/**
73. E: sí
74. M: ara estava pensa::nt crec que pràcticament tots li xerren es castellà
75. E: llavors en una reunió en comú::
76. M: se xerra es català i:: quan:: mos adreçam a ell: tothom canvia sa llengo
77. E: i ell xerra en castellà
78. M: sí
79. E: **bé(.) ara sa nina va a s'escola i:: en quina llengua majoritàriament es treballa/**
80. M: tot es temps en català
81. E: **tot es temps en català(.) vau triar l'escola especialment per algun motiu/**
82. M: sí(.) perquè era una escola pública: era nova: i:: mos agradava el **sistema d'ensenyança**
83. E: la llengua::
84. M: sí(.) la llengua també va ser un motiu
85. E: **i ell va estar d'acord/**
86. M: sí
87. E: en cap moment es va preocupar per si no aprenia::
88. M: no(.) no està gens preocupat per aquest tema
89. E: ho heu comentat/
90. M: **sí sí sí(.) ell considera que sa nina ha d'anar a escola on se parli es català perquè:: ha nascut(.) pensam molt igual amb es tema de sa llengo(.) el que passa és que és un poc contradictori el fet de que ell no el parli**
91. E: **ell t'ha expressat la seva opinió alguna vegada/**
92. M: sí:: que no se sent bé(.) que li costa i que:: ses llengües no és es seu fort(.) però jo crec que estaria més integrat si xerràs en català(.) és una persona que és molt oberta i crec que **inclús** gent que mai li hagués parlat el castellà ho fa(.) simplement perquè li cau molt bé
93. E: ell cau bé a la gent/
94. M: ell cau molt bé i:: sa gent canvia(.) ara pensava que fins i tot na **Margalida(.) na Margalida per exemple veig que fa s'esforç per començar en català però després canvia**
95. E: **i:: tornant a s'escola: saps quan comencen a treballar el castellà/**
96. M: **no(.) no m'ho han comentat(.) no(.) no(.) crec que comencen primer de primària(.) no/ sí(.) primer de primària**
97. E: creus que sortirà preparada sa nina sabent ses dues llengües/
98. M: crec que sí(.) crec que sí(.) és que sa nina xerra es dos idiomes i **ara distingeix ses persones per s'idioma**
99. E: **tant en parla una com l'altra/**
100. M: sí(.) **inclús** m'ha sorprès quan hem anat a Sevilla sa nina en dos dies xerra es castellà i:: clar se li nota que quan:: quan som a Sevilla se li noten frases en català i xerra **amb s'accent i tot andalús(.) vull di::r** crec que no tindrà cap **tipo** de problema

101. E: què diuen es padrins d'allà/ estaven preocupats per si sa nina sabia o no castellà/
102. M: ningú mai mos ha:: ningú(.) no no estan gens preocupats(.) **almanco no m'ho han comentat** mai(.) sempre han comentat que sa nina xerrarà es dos idiomes perquè:: clar ara mescla bastant(.) no està definida: **sí que entona s'idioma però vamos** mescla molt(.) es dibuixos: també li posam molt la tres tres-cents també per s'idioma i també perquè creim que es dibuixos estan més adaptats: mos agraden més es dibuixos però també veu sa clan o no sé com se diu i crec que ho entén perfectament(.) que ho entén estic perfectament segura que els entén els dos
103. E: d'acord(.) quina creus que és la llengua més útil per viure aquí a Mallorca/
104. M: es català
105. E: alguna altra/
106. M: es castellà
107. E: i l'anglès/ o l'alemany/
108. M: però quan dius útil/
109. E: útil per a sa teva filla(.) quina creus que li serà més útil el dia de demà/
110. M: per viure aquí a Mallorca/ es català(.) i es **castellà:: no sé què t'he de dir:: s'alemany diria(.) més que s'anglès pes:: turisme que hem tengut fins ara s'aleman però no sé si t'he de dir que s'anglès pot ser millor que es català** perquè li pot obrir més portes(.) però si me dius per només viure aquí a Mallorca:: jo pens que amb so català li basta i li sobra
111. E: d'acord(.) pertanyeu a alguna associació:: grup excursionista:: cultural::
112. M: no
113. E: aficions/
114. M: **mos agrada anar molt d'excursió i anam amb uns amics d'excursió(.) amb un grup d'amics però no som cap societat ni cap organització**
115. E: això és el que feu normalment es caps de setmana/
116. M: sí(.) cada dos caps de setmana
117. E: anau tots tres/
118. M: sí sí
119. E: i així un cap de setmana vostro com és/
120. M: **bé(.) com que jo estic estudiant: és un poc així(.) n'Alba passa bastanta** estona amb son pare i jo es cap de setmana me dedic a: estudiar bastant
121. E: tu estudies::
122. M: **magisteri d'educació especial(.) també el que feim bastant és anar amb bicicleta es tres**
123. E: què creus que pensa es teu marit des mallorquins/
124. M: que són tancats
125. E: que són tancats:
126. M: sí que ho pensa
127. E: **t'ho ha dit ell/**
128. M: sí(.) que costa molt conèixer-mos: i que som: la paraula que ha utilitzat és **raros**
129. E: per què/
130. M: no ho sé:: és que també:: perquè troba que costa molt: e:: es nostro humor::(.) és que jo crec que ell té una cultura completament

diferent a sa nostra(.) eh/ i:: no sé què més te puc dir/ troba que som molt tancats i que:: tenim molts de prejudicis cap a sa gent que no:: és amic de **tota sa vida:: o:: ell no és d'aquí**

131. E: se sent a gust ell aquí/

132. M: sí(.) però sa veritat és que en es principi li va costar molt(.) molt molt molt(.) ell està superintegrat(.) de fet en es poble ell coneix gent que jo no la conec i:: se fa molt(.) i molta gent el coneix però ell compara amb **sa gent d'on és ell** i clar noltros som diferents

133. E: i tu com creus que ens veuen de fora/

134. M: en general/

135. E: sí

136. M: mos veuen **serios** i tancats

137. E: i tu creus que realment ho som/

138. M: jo sempre havia pensat que no

139. E: digues

140. M: amb sa gent que jo me relacion és amb sa meva família política que és **Sevillana** i ells quan han vengut aquí han romput molts d'esquemes dels que tenien establerts(.) també ho he dir(.) i amb s'idioma:: que molta gent de fora no entén per què noltros reivindicam es català:: sí que es vera que venint aquí **bastantes vegades: amb ses festes des poble: se n'han adonat** i han canviat bastant sa manera de pensar(.) no tots però molts sí

141. E: què vol dir que no tots/

142. M: **és que he ha un germà d'en salva que no(.) bé no m'ho ha dit directament però:: hem discutit no especialment des mallorquins però sí des catalans i:: ho ha dit clarament(.) però com que sap sa meva manera de pensar **después no ha seguit amb sa conversació per no ofendre'm** o per no crear conflicte familiar**

143. E: i quina és la teva manera de pensar/

144. M: **jo pens que s'idioma és es català(.) s'idioma vehicular i que és sa nostra llengo i sa nostra cultura que és s'idioma que s'ha d'utilitzar(.) lo que he conegut una persona: de sa península:: ah:: ja vaig començar a xerrar es castellà i sa veritat és que m'ha costat molt(.) ho he intentat però:: no me surt no me surt**

145. E: d'acord(.) quines creus que són les llengües que s'han d'aprendre a l'escola/

146. M: jo pens que s'ha d'aprendre es català i es castellà(.) i s'anglès també(.) però no igual a sa mateixa mida(.) es català s'ha d'aprendre perquè és sa nostra llengo i es castellà **pues també s'ha d'aprendre però en es nivell de que vivim a s'estat espanyol i:: que és cultura(.) no és sa nostra però pens que és important també(.) li don més importanci en es català**

147. E: i com veus el futur del català/

148. M: en aquests moments no el veig bé(.) potser per es canvi polític: **sa crisi: no crec que se lluiti com s'ha lluitat fins ara(.) que nirem un poquet cap a baix(.) no crec que des de sa conselleria d'educació:: bé de fet qualcú m'ha dit que a partir d'ara es podrà escolli::r es pares podran escollir si volen que s'educació sigui en llengua catalana o castellana i jo crec que això serà més que res una segregació i:: crec que farem més mal que bé**

149. E: si a tu et preguntessin com et sents/ què diries/

150. M: amb sa llengo/

151. E: no(.) si et sents espanyola:: mallorquina::

152. M: eh:: és que aquesta lluita:: és que espanyola:: exactament no sé com te puc contestar en aquesta pregunta perquè des de ca meva: des de **sempre des de petita es meu pare m'ha inculcat s'estimació cap a sa llengua catalana** i:: he ha hagut molt de temps de sa meua vida que he pensat que me sentia catalana però he ha hagut moments:: quan vaig anar a estudiar a **Alemania** que:: **si me deien d'on ets no me sortia catalana me sortia espanyola(.)** a una persona de canaris o de Madrid me sentia súper propera a ella i aquí va començar una mica el conflicte de com me sent(.) pens que sí que me sent catalana però amb matisos
153. E: i mallorquina/
154. M: també(.) sobretot
155. E: llavors què triaries primer/
156. **M: catalana(.) sí perquè m'uneix més sa nostra cultura a en es valencians i en es catalans que els andalusos o extremenys(.) sí**
157. E: i es teu homo: què creus que diria/
158. M: espanyol(.) estic segura
159. E: més que andalús/
160. M: ai:: no(.) crec que diria andalús(.) sí sí sí
161. **E: d'acord(.) crec que no me deix res**
162. M: és que clar si li demanassis a ell segur que et diria espanyol però jo crec que se sent més andalús(.) que realment no entenen aquesta distinció que noltros:: no ho sé
163. **E: ah/ pel que fa l'educació(.) abans n'hem parlat una mica(.) tu creus que esteu homo pensaria exactament igual tu/ pel que fa a les llengües a l'escola/**
164. M: jo crec que sí(.) de fet ho hem xerrat(.) sí sí sí
165. **E: i hem d'ensenyar les dues/**
166. M: sí(.) però:: crec que no tendria cap problema per sa llengua catalana cap ni un de fet vol que l'aprenqui
167. **E: els contes que tu li explicaves a n'Alba o li expliques:: o les cançons:: en quina llengua eren/**
168. M: en català.
169. E: si tu has de deixar alguna nota:: li parles en castellà en es teu homo:: què nom::
170. M: salva
171. E: salva
172. M: salvador
173. E: eh:: si tu has de deixar alguna nota a la gelera:: en quina llengua li deixes/
174. M: en català(.) sí
175. E: les notes en català
176. M: sí@ perquè ho faig en certa manera perquè ho vagi aprenent(.) perquè com que ha començat dos cursos i no els ha acabat mai: per això ho faig(.) sap més de lo que ell pensa(.) de totes maneres
177. E: no es deixa anar/
178. M: no(.) no es deixa anar
179. **E: d'acord(.) ja està**
180. M: ja està(.) ho tendràs tot/
181. E: sí(.) jo crec que sí
182. M: saps/
183. E: digues
184. M: no(.) no és sobre això

Població: Palma
Codi: MC19
Durada: 55 minuts i 29 segons
Sexe: dona

1. E: bé(.) començarem pels teus pares: són vius encara/
2. M: sí(.) gracies a déu@
3. E: @germans en tens/
4. M: tenc un germà nascut aquí a Mallorca
5. E: quina edat té/
6. M: vint-i-nou
7. E: vint-i-nou(.) i es teu homo: té: :
8. M: es meu homo té es pares que són vius i una germana també nascuda allà a Felanitx i: : ja està
9. E: **d'acord(.) no t'he preguntat en quina llengua volies fer l'entrevista:**
10. M: **ah/ no jo ja t'he entrat així(.) estic molt còmoda**
11. E: **si el parles beníssim però com que no t'ho he demana:t**
12. M: @oh/ encara me queda(.) encara me queda@
13. E: no(.) no ho creguis(.) escolta amics en comú es teu homo i tu/
14. M: tenim de tot i tenim parees com noltros que a ella li xerram es **castellà i a s'homo es mallurquí: tenim uns que són estrangers i a ell li xerram: ella és holandesa i xerram **casi casi** en anglès amb ella i a ell en mallurquí(.) o sigui tenim de tot(.) te podria dir més: : te podria dir més mallurquins: en **contexto****
15. E: i que tu parlis en mallurquí/
16. M: sí
17. E: **d'acord(.) la llengua la vas aprendre a s'escola(.) no/**
18. M: **la vaig aprendre a s'escola i jo me vaig amollar a sa feina**
19. E: ahà
20. M: sa feina per jo va ser un deu(.) lo que me va donar: sobretot que **aquí venia molta gent d'això de poble i jo vaig dir no no me tenc que esforçar perquè estic de cara en es públic i: : **claro a s'escola molta teòrica** però **después** a ca meva no xerrava amb ses amigues de petita no xerrava(.) a més vaig començar aquí en denou anys: ara ja fa vint i: : va ser **a sa feina(.) jo tenc que dir que jo m'he amollat a sa feina****
21. E: per tenir content a: :
22. M: per tenir content a sa gent i perquè jo ho volia fer(.) perquè: : trobava que per jo era una manca: : per jo no(.) per sa gent que venia: era **una falta d'educació total de que tu: aquella persona que ve a tu se **tengui que** adaptar a lo que tu vols(.) no(.) tu estàs donant un servei**
23. E: **d'acord(.) d'acord(.)amb els companys de feina/**
24. M: també hi ha de tot perquè: : és lo que jo te dic(.) és molt important sa **primera toma de contacto(.)** quan jo vaig començar aquí com que tenia denous anys **pues** en aquella edat tot te fa vergonya i jo per no ficar sa **pata** a molts de **companyeros lis** xerrava en castellà i ara és impossible és impossible que jo me pugui dirigir en aquells **companyeros** de fa vint anys(.) en mallurquí(.) és impossible(.) però als que he trobat **después** que han contractat més nous: per decisió meva els hi he començat a xerrar en mallurquí i: @ amb aquests me va molt bé però en es veis és impossible

25. E: és que el primer contacte: és vera: :
26. M: oh: :
27. **E: a casa m'heu dit que sou quatre**
28. M: som quatre
29. E: com vos vàreu conèixer es teu homo i tu/
30. M: mira: aquí a sa feina i **después** vàrem: : també teníem en comú un amic que també: : **bueno per mig d'ell** també(.) però **casi**: pràcticament a sa feina
31. E: i es primer contacte/
32. **M: es primer contacte:: va ser en castellà(.) sí(.)** perquè me'n record que era un sopar de nadal i això: que: **claro** com que jo estava amb ses **companyeres** i com que ell va veure que **lis** xerrava a ses **companyeres** en castellà: **pues** ell va venir i **claro** decidí el primer contacte en castellà
33. E: perquè quants anys fa que us coneixeu:
34. M: doncs deu fer catorze anys
35. E: i de casats/
36. M: dotze
37. **E: d'acord(.) us casau: viviu junts: i: la llengua de** relació: jo què sé si algú venia a casa: si algú te telefonava: en quina llengua parlaves/
38. M: és que jo amb so meu homo xerr es castellà(.) però **claro** si ara per exemple vénen amics i jo me tenc que dirigir a ells en mallorquí però si **per exemple m'he de** dirigir a ell: Colau(.) **haces un café/**
39. E: li diràs en castellà
40. M: sí(.) li diré en castellà
41. E: en quina llengua et sents més còmoda parlant/
42. M: ara a sa meva edat te dic que per igual(.) a més **inclús** de **vegades se m'oblida una mica(.)** que a **lo** millor vénen aquí pacients i: : abans de que sa pacient xerri jo ja li dic hola bon dia(.) vui dir i a **lo** millor aquella senyora xerra en castellà i jo ja **después pues bueno** per educació li continu xerrant en castellà però: jo ja me sent tan còmoda que ja me surt: : com: : en mallorquí
43. **E: d'acord(.) quan parles amb algú ets d'aquelles persones que quan** parlen van mesclant les dues llengües/
44. M: no(.) potser ara a **lo** millor amb tu te pugui dir: : qualcuna paraula en castellà però: : perquè ve bé vui dir: : en aquell moment estam xerrant i a **lo** millor te puc dir **algo però:: no(.)** i **m'estim més que si qualcuna vegada:: m'he quedat en blanco** que no sé com se diu en mallorquí o en català: te diré ai perdona: me pots dir com se diu/(.) estic aprenent(.) si ara ve una persona o **algo** i me fa falta dir: : i sé que aquella persona és mallorquina no tenc cap vergonya de demanar-li: perdona(.) això(.) cap **vergonya(.)** però això també t'ho donen els anys: en els devuit anys no ho faria@
45. E: sí(.) ara ja poques coses ens fan vergonya@
46. M: @sí
47. **E: d'acord(.) quan has de deixar notes a casa: en quina llengua:**
48. M: en castellà
49. E: la llista de la compra/
50. M: en castellà
51. **E: a casa per distreure's es nins miren sa televisió::**
52. M: miram la televisió(.) però és curios eh/(.) es nin(.) no sé si és per **mor de s'escola: es nins quan arriben posen automàticament tevetres** per veure els dibuixos que dura mitja horeta(.) però també vaig a dir-te sa

veritat(.) és s'única emissora que els hi dona en aquell temps dibuixos perquè ses altres per veure **culebrones::** no m'interessa(.) i bueno jo crec que mos hem de llevar es capell(.) és s'única cadena no és perquè sigui en català però és s'única cadena que a aquella hora li donen això(.) o sigui que un deu(.) **después** aturen perquè fan els deures o jo ja me **tinc que** anar a comprar **lo** que fos i **después** és que ja no miren massa tele tampoc i jo: si te tenc que dir sa veritat **después** devers les vuit i mitja **pos** perquè m'agrada molt **pasapalabra(.)** en castellà però és que a jo m'agrada molt aquest programa i després mir ses notícies ja continu amb sa mateixa cadena(.) te dic sa veritat(.) no vaig a cercar ni sa balear ni sa catalana(.) **te som sincera(.)** miram s'estona des dibuixos però **pes nenes** i perquè en aquell moment el donen(.) i jo te dic **después** de **pasapalabra** no me'n vaig a cercar ni ibetres ni s'altra

53. E: d'acord(.) revistes/ diaris/

54. M: ho compram en castellà(.) compram més: a **lo** millor: el meu homo jo què sé: l'Última Hora o el Diari de Mallorca i te ve en castellà i: però jo crec que és costum(.) que ja ve de son pare:: això sí que no hem anat ni a pensar i a jo m'aniria bé pes tema de s'escriptura

55. E: també

56. M: però no(.) no hi hem anat a pensar(.) de revistes no en compr masses@ m'encantaria comprar-me el hola i tot això(.) però no

57. E: per aquí no les pots trobar@

58. M: no se troben per aquí(.) vénen les pacients la miren i se l'enduen@

59. E: @escolta(.) activitats de cap de setmana en teniu alguna:

60. M: doncs sí(.) mira(.) i és curiós(.) com que jo a sa feina no tenc cap dematí lliure: enyor molt(.) veus no tenc cap finestra(.) enyor molt veure **ets sol i veure un dematí(.)** cada dissabte m'és igual si els llits se queden sense fer(.) el meu homo tots els **dissabtes fa feina(.)** jo agaf es nins i me'n vaig amb s'autobús cap a en es centre i és **de risa** perquè sempre feim el mateix recorregut(.) hem d'anar cap a s'ajuntament a veure es gegants: a sa plaça major ja feim un cafè o:: i feim sa volteta(.) però això ho feim cada dissabte dematí

61. E: ahà

62. M: @feim lo mateix

63. E: bé(.) però si us agrada@

64. M: ara que encara es meus fills volen anar amb jo i jo amb ells: :

65. E: aprofites

66. M: sí(.) a vegades mos aturam a s'olivar i compram un poc de peix que també els hi encanten i:: jo és que necessit ets sol de dissabte i ho faig cada dissabte cada dissabte(.) a més els hi encanta anar amb autobús: i feim sempre sa mateixa volta@ és que es policia que està a cort ja mos coneix perquè cada dissabte@ i na Irene això des gegants pareix que oh: : i s'altre:.(.) si me vols trobar un dissabte dematí/@ estaré a cort

67. E: (surt d'un despatx una dona) és sa doctora/

68. M: sí sí

69. E: i amb ella parles en llengua castellana/

70. M: sí(.) i també va ser per la **toma** de contacte(.) perquè ella és de manacor(.) mira si ho podríem fer bé(.) i **claro** jo abans d'estar en aquest departament estava a **admissions** i l'any 2003 me varen oferir això(.) però **lo típic(.)** com que ella ja me coneixia d'allà de xerrar-me es castellà(.) **pues** ara és impossible

71. E: és difícil canviar-ho
72. M: **a más** mos miram a sa cara a vegades:: si jo li pas una pacient i és que a **lo** millor de vegades:: que ve de poble o **tal** i ella me diu(.) **"Manuela la pesarás/"** i jo dic **jopé** i jo he xerrat a sa senyora a la sala **d'espera en mallurquí(.)** i ella veu que sa doctora me xerra en castellà i:: és això és per sa **toma** de contacte
73. E: i es diumenges també ho tens tot tan planificat/
74. M: es diumenges no(.) si es meu homo no té guàrdia **pues** llavors ja **fas una mica d'excursió: o vas a dinar: o ara que és sa** fira del ram hem anat a sa fira:: o ara la setmana santa a **lo** millor dius mira mos volem anar a un hotel:: es diumenges és més:: jo si els dissabtes dematí el tenc controla::t
75. E: molt bé(.) a alguna associació pertanyeu/ o a algun grup excursionista::
76. M: no(.) quan érem fadrins sí(.) anàvem en es xots que era un grup **excursionista des pont d'inca però después** amb sos nins:: **quisás** mos agradaria començar perquè ara ja en Colau té deu i és una bona edat però sa nina amb tres anys: per fer molt de trui: de tot lo dia **por ahí** això mos costa una mica encara(.) però ho farem ho farem
77. E: **d'acord(.)** quan **vau tenir es fiis vau decidir jo parlaré en mallorquí** i jo els parlaré en castellà o va ser una cosa que no vau decidir(.) que va sortir natural/
78. M: mos va sortir natural(.) sobretot jo amb sos meus fiis i com que es meu homo li surt per ca seva i per llengua materna:: de totes maneres **una vegada que vàrem xerrar d'això(.) eh::** perquè és **graciós(.)** a **lo** millor esteim a sa taula tots quatre que dinam i:: es meu fii mateix a **lo** millor se gira a son pare(.) papà me poses algo/ i(.) **mamá no quiero más(.)** eh:: papà avui horabaixa anirem a qualsevol **puesto/(.)** **mamá qué hay de postre/** però és que ho fan així i na Irene amb tres anys:: igual igual(.) i una vegada així xerrant(.) no/ **pues** no és que ho vàrem decidir és que noltros també mos agrada que cresquin amb aquest ambient perquè déu **vulgui o déu no vulgui si se n'han d'anar a fora a estudiar** i no poren tenir plaça a Barcelona i el meu fi se n'ha d'anar a Saragossa **tampoc no vui** que sigui un un problema(.) perquè jo tenc un cas: el meu germà va fer dret aquí a la UIB i:: **un company seu se'n va anar a Granada a fer un màster d'urbanisme i a Granada va tenir que anar a classes d'espanyol para extranjeros(.)** perquè a ca seva només li havien xerrat es català i a més és d'una família molt bona(.) **montis(.)** però a ca seva eren una mica radicals en aquests aspectes i ets seu **circulo::** també a **s'escola::** ets amics:: i aquest nin va ser molt bo per estodiar però urbanisme només ho fan a Granada i se'n va anar a Granada:: **a más** se **xateava** amb so meu germà i:: **estoy yendo a clases de español para extranjeros::**
79. E: i era de Palma aquest al·lot/
80. M: aquest al·lot de Palma(.) i jo:: perquè **claro** què passa que allà a Granada: jo què sé havia de fer treballs i allà a sa **universitat** de Granada li varen cridar **perquè tenia faltes d'ortografia en castellà i ells no podien entendre** que un licenciat(.) que un al·lot que havia anat a **universitat amb aquell nivell tengués faltes d'ortografia(.)** i això(.) aquest cas que te cont ho vàrem: això fa a **lo** millor dos o tres anys:: i en Colau es meu homo va dir(.) no no **ni hablar** aquests nins han de pujar en ses dues llengos(.) a més **ojalá** pujassin amb quatre o cinc llengos(.) que noltros te vaig a dir sa veritat(.) jo estic molt contenta de Mata de Jonc i el duc encantadíssima i

un tercer que tingués aniria allà(.) però: jo radicalismes(.) no(.) no per bé d'ells(.) perquè ara es meu fi així com està es tema laboral es meu fi se n'ha d'anar a fer feina a suècia(.) i què farà amb so català/ poca cosa

81. E: ja

82. M: no sé:: no sé si:: hi ha gent que a **lo** millor no està d'acord amb jo(.) però jo per es meus fills no vui això

83. E: d'acord(.) i es nins entre ells en quina llengua parlen/

84. M: **pues** es nins és curiós perquè es nins ho mesclen(.) es nins eh:: no te sabria dir si més castellà o:: mallurquí(.) eh/

85. E: amb sa nina::

86. M: és que tots dos perquè a **lo** millor li ha de dir **algo** i li diu a estones en mallurquí i **de repente** ho canvien(.) no sé si és perquè na Irene és molt petita:: i a **lo** millor na Irene fica més coses en castellà de moment perquè **claro** té tres anys recients fets(.) no te sabria dir no te sabria dir si el dia de demà ho faran més en mallurquí:: perquè els mesclen moltes coses(.) de vegades es nin va i li diu(.) "no Irene això no se toca" i a **lo** millor **de repente:: "ven ven a jugar conmigo"**(.) no ho sé(.) això encara està una mica **raro**

87. E: i es nins amb sos seus amics/

88. M: es mallurquí(.) sí

89. E: tant es de dins s'escola com es de fora/

90. M: dins s'escola tots en mallurquí i:: de dins des grup d'amics com que ja són nins que han nascut aquí: que ho tenen amb s'escola i:: que ha un dels dos dels pares que li ha xerrat en mallurquí: amb so **circulo** es mallurquí

91. E: d'acord(.) el curs que fan: un fa cinquè i l'altre primer d'infantil

92. M: d'infantil(.) té tres anys

93. E: per què vas triar aquesta escola/

94. M: te diré es per què(.) perquè mu mare feia feina allà(.) era cooperativista ja està jubilada i:: mu mare s'ha estimat molt s'escola i m'ho ha dit(.) quan havíem d'apuntar a en Colau: que d'això fa deu anys: **pues** mu mare mateixa va dir que allà que allà(.) i jo me'n vaig refiar de mu mare: i de fet avui estic contenta(.) no he tengut cap:: però va ser perquè mu mare feia feina allà perquè sinó jo a **lo** millor aquesta escola ni la coneixia

95. E: ja(.) no va ser pels ideals que té l'escola ni:

96. M: no(.) no va ser pels ideals

97. E: i un cop que has estat allà i veus l'ambient:: t'agrada o t'haguessis estimat més una altra escola/

98. M: jo estic molt contenta de s'escola per s'ambient(.) per què/ perquè és una escola petita: per jo és molt important:(.) jo ara te faré un exemple(.) s'altre dia vàrem anar al Corte Inglés i:: en Colau que ja te dic(.) que ara ha fet onze sa setmana passada(.) va veure un jovenot enorme:: eh/ Colau(.) què tal/(.) i jo vaig dir **jopé** i es meu fi coneix: qquest que en deu tenir setze:: i jo li vaig dir: i tu/ aquest/ no aquest és des final aquest ja acaba(.) vui dir que aquest nin que em va parèixer tan gran sapigués que es meu fii nom Colau(.) que ara es meu fii tingui un poquet de virus de panxa: i se fiqui a sa cuina i digui ana(.) me pots fer un poc de dieta/ això per jo no té preu(.) aquesta familiaritat(.) lo que passa: **bueno después** es nivei:: això està per veure(.) si han de ser bons estudiants seran bons aquí i a l'havana(.) lo que passa si t'he de ser sincera me molesta una mica que:: **tenguin que** confondre:: que mesclen sa

política amb s'ensenyança(.) això no estic molt d'acord però ara què passa/ no els llevaré de s'escola(.) no/ però trob que tu quan fas sa matrícula en aquesta escola: te donen una propaganda d'aquesta escola que diu que som una escola aconfessional(.) me pareix perfecte: però apolítica i de vegades això no ho han complit(.) això jo lo que no voldria és que ficassin en aquests nins idees en es cap(.) vui dir **lis** han de ficar en es cap només que siguin bones persones: que sa vida no és fàcil i que estodiin i que tal(.) però **nacionalismes i radicalismes no(.)** jo que pengin sa bandera allà/ m'és igual(.) jo:: quan van anar al mundial vaig penjar l'espanyola a ca meva(.) això no me sap greu però:: que els hi pugin bones persones(.) que els hi pugin gent de bé

99. E: però creus que ho fan o no ho fan/

100. M: **jo m'estimaria més pensar que no ho fan i crec que no ho fan(.)** jo:: per exemple aquest cap de setmana que va haver-hi sa manifestació de sa llengo no crec que:: ninguna mestra li digués al meu fi: hi podríeu anar(.) esper(.) perquè trob que el cap de setmana hi ha:: altres coses de fer que no anar a manifestar-se(.) **m'agradaria(.) sí que és ver que de vegades: a lo millor jo què sé eh::** per exemple arribam a ca nostra i es nins amb so meu homo eh:: **a lo millor té paraules que arriba a lo millor es meu fii i li diu:: ah(.) papà(.)** posa sa carmanyola dins es rentaplats(.) i es meu homo:: una carmanyola/ doncs Colau no sé què és una carmanyola i això mos trobam en algunes paraules@ i **noltros hem hagut d'anar amb so diccionari molt de pics(.)** no mos sap greu perquè te dic que **bueno** que ja sé alguna cosa més(.) ja sé que una **fiambrera** és una carmanyola@ però de vegades mos hem trobat

101. E: però: això passa al noranta-nou per cent de la gent(.) eh/

102. M: i es meu homo:: perquè es meu homo sí que se considera mallurquí i sé que es meu homo de vegades li diu a en es nin(.) **pues** Colau això en mallurquí és així(.) perquè mos agrada que es meu fii li digui padrí en es seu padrí i padrina a la seva padrina i que no li digui ni avi ni àvia ni:: això és un tassó no és un got(.) però **bueno**: tenim que lluitar també amb això(.) però **bueno si tu t'ho agafes amb una mica d'humor::**

103. E: així creus que a s'escola estan fent més un català central que no un::

104. M: és que de vegades:: **claro(.)** es dictats o tot això:: **es un catalán puro y duro(.)** però ja sabem que aquesta escola és catalana(.) no l'haguéssim triat(.) ara això:: **maldament de vegades no mos agradi això no mos ha de venir de nou(.)** i no **pues** mira sabem conviure amb això(.) **maldament que a s'escola aprengui es català o això(.)** ell xerrarà es dia de demà mallurquí d'aquí(.) vui dir que:: que li dirà lo que t'he dit no li dirà mai mai a sa padrina: mai(.) ni jo què sé amb qualsevol paraula(.) sobretot perquè amb son pare sempre ha tengut aquesta manera de xerrar i paraules de poble:: anar a romandre i això(.) es meu fi ho sap **al dedillo** i a **lo millor a s'escola li fan un dictado** i ho haurà de posar però no **l'emplearà** mai

105. E: a infantil: tu saps si fan castellà o és tot en català/

106. M: tot és en català tot és que català(.) que trobam que:: però **claro** això t'ho dic a tu:: **aquests nins haurien de tenir una hora més lectiva de castellà** perquè jo de vegades: jo què sé(.) ahir mateix que va ser sa vaga i es meus fiis no **varen anar a s'escola i:: jo s'horabaixa: na Irene va fer una mica de siesta** i li vaig dir a en Colau(.) tens deures/ no(.) i jo li vaig dir: mira farem un **dictado** però@ no perquè sigui una mare asfixiant però

trobava que: @ i li vaig fer en castellà(.) faltes d'ortografia amb onze anys: que jo me vaig fer creus i: es meu fii treu unes notes que més o manco: no és que sigui dels millors: però **bueno(.)** faltes d'ortografia: que **bueno(.)** un d'aquests dissabtes: te cont aquests casos perquè@ un d'aquests dissabtes que anam amb s'autobús jo els hi vaig dir: "**venga vamos a jugar al veo veo**" de coses d'així de s'autobús i: es meu fii: "**mamá una con equis**"(.) i era perquè **enfrente** duia una: una dona que era **china(.)** ah: i es meu fii xerrant en castellà: i jo li dic "**Colau me rindo**"(.) i me diu: "**mamá una china**"(.) però és que **china** va con **cehache(.)** Colau(.) vui dir que fins i tot jo xerrant amb so meu fii en castellà: i un dictat en castellà des meu fii **te puedes morir**

107. E: però ara a cinquè fan castellà/

108. M: sí fan castellà però trob que a **lo** millor pot tenir: jo què sé les mateixes hores que d'educació física i jo que tenguí de **gimnasi** ses mateixes hores que sa de castellà: no és: no és perquè ho tenguin de **demés** o de **menos**: és el dia de demà

109. E: ja t'entenc ja

110. M: és que com està el tema laboral es meu fii troba feina de lo que fos a: què te **tenc que** dir a **Badajoz** i se n'ha d'anar a **Badajoz** i jo no trob que allà li facin jo què sé una entrevista o un examen i li diguin mira rei aprèn primer a xerrar: **el castellano y luego ya veremos(.)** vui dir que sabem a s'escola que està i: bueno(.) que això no mos ve de nou però trob que **quizás**: jo només deman una hora més de castellà(.) no és que demani: però **bueno(.)** paciència

111. E: d'acord(.) no sabem com sortiran si preparats o no:

112. M: @ja ho veurem

113. E: i per viure aquí(.) quina llengua creus que és sa més útil/

114. M: per viure aquí: es català(.) sobretot temes oficials: ara unes oposicions: lo que te contava des meu germà que havia acabat dret(.) se preparava pes govern i pes consell i: **indiscutiblemente(.)** o sigui que això també t'ho dic han de sortir amb el català súper preparat(.) això sí que estic contenta que a s'escola li donin matracca perquè si es meu fii queda aquí cap problema(.) sa pena és: això(.) que jo aquest cas des nin que va anar a Granada i va anar a **clase de castellano para extranjeros**: vaja vaja mos hauran posat a Granada: mos hauran posat com a **burros**

115. E: sobta molt aquest cas:

116. M: **pues sí(.)** eh/ a més ja te dic e: que era d'una família mallorquina però **claro** aquest nin tenia un **círculo** que no hi havia manera: i **bueno**: no en sabia(.) no en sabia pobret

117. E: ja ja ja(.) es nins(.) estan apuntats a alguna activitat extraescolar/

118. M: sí(.) **bueno** na Irene(.) no(.) però en Colau va a pintura: que va **enfrente** de s'escola: a na Maria Antònia Oliver: i allà tot ho xerren(.) bé(.) n'antònia és sa primera que: xerra en català

119. E: estàs contenta d'aquest lloc/ jo a vegades m'ho he plantejat

120. M: súper contenta

121. E: sí/

122. M: però súper(.) de totes maneres és perquè el meu fii pinta molt bé: i és un nin que li agrada aquesta feina(.) jo per exemple li deman en es veu fii vols anar a futbol o tal/ com que és un nin tranquil: és un nin que això li relaxa molt: **él** va super(.) a més n'antònia els hi dóna una confiança: i: jo s'altre dia la vaig cridar perquè anava un poc tard no arribava d'hora i me va dir: tranquil·la(.) ja ha acabat sa classe però l'he enviat a fer es deures

- de s'escola(.) vai dir o:stres perquè a **lo** millor una altra li diu: has acabat de pintar rei/ idò espera aquí a un racó que vendrà ta mare a cercar-te(.) ha acabat i li he enviat allà a sa: tenen com una taula grossa: els he enviat a que faci es deures de s'escola(.) **bueno** perfecte(.) estic molt contenta
123. E: m'ho pensaré: jo(.) i amb sos padrins: es nins(.) han estat criats amb sos padrins o no/
124. M: no(.) perquè van anar a guarderia i **después a s'escola: lo que** passa és que(.) quan estan amb sos **maternos**:: mu mare i mun pare en castellà(.) i quan estan amb sos meus sogres: es mallorquí
125. E: **d'acord**
126. M: quan està es meu germà:: també es castellà i mira que el meu germà el xerra però:: és això que:: varen començar de petits i a més és es padrí jove:: i no(.) li xerra en castellà i **sin embargo** sa meva cunyada és s'única: perquè es meu homo només té una germana i jo un germà(.) sa meva cunyada **lis** xerra es mallorquí a tots dos o sigui que per part des **tios** per parts des **tios**: pobrets que només en tenen dos(.) un és en mallorquí i **s'altre en castellà**
127. E: i ells contesten a sa teva cunyada en català/
128. M: en català(.) en català perfectament
129. E: **d'acord(.) i tu què me contaves amb es teus sogres/ en quina** llengua::
130. M: jo **lis** xerr en es meus sogres es mallorquí però també perquè des des primer moment: supòs que es meu homo abans de conèixer-me amb sos seus pares: mira xerrant: ai estic sortiguent amb una al·lota: i sa meva sogra li demanaria estic segura que es meu home diria que és forastera: i mamà(.) vendrà demà a conèixer-vos(.) però jo com que sabia: sa primera que me vaig dirigir a ells ja els hi vaig dir: què tal: bon vespre: nom manuela: i ells **claro com** que van veure això **pues claro** es varen amollar **en mallorquí i des d'aquell dia jo no he xerrat amb sos meus sogres una** paraula en castellà(.) però si hem tingut una reunió social(.) que els meus **sogres s'hagin de dirigir a mun pare i mu mare: en castellà(.) això sí**
131. E: i:: es teu homo a ton pare i ta mare/
132. M: en castellà
133. E: **en castellà(.) d'acord(.)** heu tengut algun problema per ser una parella lingüísticament mixta/
134. M: m::: ai(.) problema de què/
135. E: a vegades hi ha hagut casos:: de temes de forasters: o::
136. M: a no mai mai
137. E: **d'acord(.) què fas quan algú se t'adreça en català/**
138. M: jo li xerr en català
139. E: **i si se t'adrecen en castellà/**
140. M: en castellà
141. E: **d'acord**
142. M: però també és per sa feina que estic(.) si jo estigués fent feina a un organisme públic o un **estamento** ara diguessis es govern:: **quizás** tendria ordre des meus superiors de fer-ho tot en català però aquí::
143. E: no ho crec tampoc
144. M: però aquí trob que:: no(.) mai mai i fa vint anys que fai feina aquí(.) però també te dic això: de vegades per iniciativa meva: ara arriba qualcú i li dic què tal com va/ i eis me contesten en castellà
145. E: **has de pensar que molta gent se t'adreçarà en castellà malgrat** que sigui mallorquina

146. M: me trob més de la meitat(.) que jo veig es llinatges de molta de gent i jo sóc la que dic: quan veig es llinatges som jo la que:: i molta de gent sobretot de poble pobreta me diu ai tenim sa mala costum de xerrar es castellà: i jo continu i li dic sí(.) tenim aquesta costum(.) i sa veritat és que esteim a Mallorca i que hem de xerrar lo nostro(.) hem de xerrar lo nostro però sense que sigui cap radicalisme: cap(.) és que jo crec que se pot viure en harmonia(.) és que jo trob que de vegades treim ses coses de **puesto**: : tampoc passa res(.) no sé/

147. E: **d'acord(.) com creus que són o som es mallorquins/**

148. M: jo és que graci a déu(.) no sé si és pes meu caràcter sempre he **tengut molt bona experiència(.) jo no m'han fet mai un fei i mai m'han fet** un: jo és que som fia **de inmigrantes**: és que mu mare i mun pare van **venir l'any setanta:: tres aquí a Mallorca a fer feina(.) jo no me sent cap** avergonyida: que allà a Andalusia no tenien i jo ho diré sempre(.) jo som fia **de inmigrantes però en cap moment m'han dit forastera: de vegades a lo** millor es meu homo per fer sa graci(.) vine aquí forastera(.) però t'ho fa com una graci(.) però no m'he sentit en cap moment ferida: per aquest tema

149. E: i com creus que ens veuen des de fora/

150. M: jo te dic sa veritat(.) jo vaig cada any a Sevilla perquè ja no tenc es meus padrins però tenia sa famili i:: és ver que:: que eis(.) sa meva famili de cosins: des tios: han vengut aquí a Mallorca a passar ets estius i sí que a **lo** millor han anat a un comerç i els hi ha costat de xerrar-**lis** es castellà i jo trob(.) **jopé/** no estam per perdre clients i sí i diuen que han trobat que el caràcter **isleño que això t'ho dóna el caràcter isleño** de a **lo** millor ser una mica reservats però jo crec que això:: hi ha gent de tot(.) jo **no m'he trobat mai en aquest cas(.) quizás** perquè des de que vaig venir **tan petita que me vei integrar tot duna(.) però sé d'amics que a lo** millor han vengut aquí a veure-mos i que després hi hem anat: i no li han fet un fei perquè vivim del turisme **al fin y al cabo(.)** que a **lo** millor: **ay me lo puede repetir/** això sí

151. E: això a nivell lingüístic però a nivell de caràcter/

152. M: no:: a **lo** millor **claro** sa gent que ha vengut com que noltros **sempre hem anat amb eis:: no(.) no(.) jo no crec que s'hagin sentit o que** diguin:: **ai que secos(.)** no(.) no he tengut comentaris d'aquests de sa meva famili

153. E: **o positius si n'has tingut:**

154. M: ah/ **positius:: tampoc@@ ara que m'ho fas pensar tampoc**

155. E: **tampoc@ o sigui no destacam per molta cosa@**

156. M: **bueno** però destaca per lo guapo que és Mallorca@

157. E: @serà això

158. M: @per ses platges::

159. E: **escolta: i com creus que ens veu l'immigrant espanyol al** mallorquins(.) quan arriba

160. M: **no te sé dir(.) l'immigrant que arriba ara ho té molt cru(.) és que** no tenc gent així des meu **círculo** que tenguin: o que hagin vengut a fer **feina: no(.) tenc de fet una amiga:: aquesta que t'he dit que és holandesa:** però aquesta va venir també d'**intèrprete** i està molt integrada(.) està casada amb un al·lot de gènova que és ben mallorquí:: no(.) no he parlat amb ella de dir-li si s'ha trobat també:: no(.) això no t'ho sé contestar

161. E: bé(.) no et preocupis(.) quan parlam d'immigrants(.) quan ara actualment parlam d'immigrants en qui penses/ qui et ve al cap primer de tot

162. M: **quizás** és un error però me ve:: lo pitjor(.) vui dir me ve lo pitjor en s'aspecte de:: me ve sa gent del marroc i molt de moros: me ve sa gent: aquella que: **rumanos** i tot això(.) **quizás** a jo me ve:: en es cap que lo que ve no és bo per noltros i jo no vull ser racista: ni vui res d'això però te dic com que te dic que som fia **de inmigrantes** i mu mare i mun pare s'estimen Mallorca a morir i és que mun pare i tot va comprar aquí que jo li vaig dir un **nitxo** en es cementeri i ei va dir: **no no yo me quiero morir aquí(.)** i mu mare igual(.) és que per dir-me **lleva los niños a esta escuela(.)** te dic que ha de ser gros(.) i mu mare va cada any a Sevilla i volen tornar(.) mu mare i mun pare estan jubilats(.) tenen casa a Sevilla i van de vacances(.) no van allà a quedar-se allà sis mesos(.) i jo vai tenir una infància feliç i mun pare i mu mare s'estimen molt(.) vui dir que en cap moment: ha vengut molta de gent aquí a fer feina que diu: **no no(.) yo cuando me jubile: haré los dineros y me voy allá(.)** mu mare no ho ha dit en cap moment(.) però lo que jo trob que lo que ve no s'estima això(.) és que lo que mos ve: ve a veure si pot menjar o:: però no ve a integrar-se(.) sa generació meva jo crec que eren d'altra pasta(.) crec

163. E: és la teva opinió

164. M: **claro** què passa(.) quan van venir mun pare i mu mare venien al seu país(.) que això t'estimes lo teu(.) mun pare i mu mare no van anar: jo què sé(.) a l'estranger(.) sa gent que mos ve ara ve poca gent de:: jo què sé que te tenc que dir de:: **Huesca** ve poca gent a fer feina perquè a **Huesca** no té(.) lo que mos ve és gent que **claro**: són estrangers i no s'estimen això(.) a més de fet basta veure-los jo molts de diumenges he anat a felanitx a veure cosins d'en Colau i **jopé/** a felanitx tenim la mesquita de eis i fan es menjar de eis i tenen les carnisseries amb so xot perquè fan el **ramadán: jopé/** tampoc és això(.) això sí que mos ho hem trobat

165. E: creus que hi ha zones de Mallorca que hi ha més persones de fora que mallorquins/

166. M: jo **casi** te dic que a felanitx hi ha més de fora que gent de poble@ sobretot en es pobles saps què passa que han quedat es veis i sa gent jove va **tenir que** venir a ciutat a fer feina: o cap a en es port o cap a **puestos** així(.) però lo que(.) per s'experienci(.) jo no vaig en els altres pobles però lo que te dic(.) felanitx fa pena(.) molt de diumenges amb lo guapo que és perquè fan un mercat(.) són gent ja te dic des marroc(.) **rumanos** d'aquests també i gent molt molt gran però des poble(.) no te dic gent de vint anys(.) gent de coranta **casi** ni trobes o sigui que he ha zones de pobles que jo te dic que sa població majoritari potser que sigui ja més estrangera que mallorquina

167. E: d'acord(.) si a tu et demanassin com et sents/ europea: espanyola: Sevillana: mallorquina: què diries/

168. M: jo te diria espanyola(.) te diria espanyola(.) sí

169. E: d'acord(.) i es teu homo/

170. M: es meu homo:: te diria espanyol(.) maldament fos:: saps què li passa en es meu homo pobret

171. E: què li passa@/

172. M:@que va créixer en s'època aquella punyetera del franquisme(.) què passa/ que es meu homo va anar a una escola de **franciscanos** els hi

feien cantar el **cara el sol casi** cada dia(.) que això també **claro** què passa i ell maldament sortia d'escola i anava a son pare i sa mare i xerràs es mallorquí(.) ell ha crescut amb aqueis **ideales** que el meu homo veia sa bandera espanyola i s'havia de posar dret(.) que això tampoc és(.) però té aquella mica d'idees que: a més va anar en aquesta escola fins en es devuit anys: **con lo qual(.)** que es meu homo vui dir el el és mallorquí però que també passa gust de dir que és espanyol(.) vui dir ei en qualsevol **detalle en es futbol(.)** ell s'ho sent(.) això d'Espanya i des colors: però també és mallorquí(.) però si a ei li demanes(.) tu com et sents(.) jo estic totalment convençuda: ara perquè no és aquí: convençuda que te diria espanyola

173. E: d'acord(.) creus que s'haurien:: me las contestada més o menys(.) creus que s'hauria de potenciar més l'ús del català o: del castellà a l'escola/

174. M: del castellà(.) perquè **claro** català ja tenen abastament(.) aquests nins nostros gracies a déu sortiran sapiguent un català perfecte però dubt que es castellà:: ho:: facin tan bé(.) per lo que jo estic vent amb so meu fii

175. E: però encara li queda

176. M: encara li queda i déu faci que:: però ara mateix ara que ha passat nadal i jo li he fet enviar un d'això uns crismes d'aqueis a en es seus tios de Sevilla(.) faltes d'ortografia a **tutiplé(.)** que a **lo** millor quan jo tenia sa seva edat feia ses mateixes però ara **claro** mos alarmam

177. E: i tal volta en català també en fa/

178. M: i a **lo** millor en català també(.) vui dir que:: això encara està per: veure

179. E: d'acord

180. M: perdona perdona

181. E: digues

182. M: jo lo que trob que a **lo** millor(.) me pareix mínim que dediquin ses mateixes hores a educació física(.) per molt important que sigui l'esport que en es castellà(.) trob que haurien de: de mirar que també::

183. E: que fos un cinquanta per cent/

184. M: no és perquè sàpiga més castellà perquè:: **oye** són assignatures **padres(.)** són assignatures importants(.) igual que m'agradaria que tingués ses mateixes hores per exemple de català que d'inglés(.) perquè per què no han de tenir bon **nivel d'inglés** si avui en dia és **casi** s'idioma oficial per tema de s'ordenador per tema de tot(.) s'altre dia va sortir un: damunt es diari que Espanya és el país que més doblers es gasta en classes d'inglés(.) en aprendre **inglés(.)** aquesta amiga que jo te dic holandesa(.) quan va venir aquí **de intérprete(.)** ella va sortir de s'escola amb devuit anys sabent perfectament(.) sa mare no s'ha gastat ni un duro

185. E: ja ja t'entenc i noltros tots els duim

186. M: el meu ha d'anar aquest estiu(.) es meu ha d'anar aquest estiu(.) forçat a més i no sé lo que me costarà perquè seran d'aquestes intensives: i jo dic **jopé** Colau(.) des des tres anys no tens **inglés a s'escola** i en tens onze/ què hem fet/ què és lo que hem fet/

187. E: sí sí

188. M: **pues** això

189. E: d'acord(.) i ara ja sí acabam(.) quin creus que és el futur de la llengua catalana/

190. M: ai:: quin crec:: és que jo sé que he ha gent amb molt bona iniciativa i que està lluitant per lo nostro però **claro** te trobes també amb portes tancades perquè:: jo trob que llevat de Catalunya i llevat de noltros no podem anar a cap **puesto(.)** jo de vegades me deman(.) es mestres de

Mata de Jonc n'hi ha una na sión que va molt a Sevilla i tot això perquè té famili(.) aquesta gent allà a Sevilla han de xerrar es castellà(.) si van a **Córdoba** o si van a l'havana però te vénc a dir que potenciar tant:: jo de vegades me sap greu que es meu fii(.) noltros vàrem anar a: ja te dic l'any passat a Sevilla i vàrem anar amb es vaixell que passa pel **guadalquivir** i jo li vai dir: **Colau(.) este río es el Guadalquivir y tal(.)** i ell me diu(.) **el qué/(.) sin embargo** que el meu fii sàpiga que el segre passa per Catalunya: i es Puig Major: i la serra de tramuntana: jo que d'aquí s'ho sàpiguen tot tant bé i que li demanis **qué es el Ebro y que te diga que es una marca de tractores::**

191. E: ja a noltros ens sobta però: :

192. M: reina meva@ jo trob(.) no és per Mata de Jonc(.) trob que avui es nivell cultural(.) jo vai sortir i no era una gran estudiant

193. E: on vares estudiar/

194. M: al cide(.) però jo: crec que quan vaig acabar s'**EGB** tenia un mínim nivell cultural(.) sabia ses províncies d'Espanya: sabia:: és que aquests nins d'ara: si jo me pareix beníssim que es meu fii: oh mamá es Puig Major: :

195. E: que noltros no els conexiem

196. M: no se coneixien però **claro** eh:: a von va es meu fii sapiguent es Puig Major(.) jo també m'agradaria pues un nivell: ses capitals: jo dir-li en es meu fii jo què sé l'any qui ve anirem per Europa per tal i i que te demani:"**Turín mamá(.) que es de Alemania/"** rei(.) estàs pagant una educació però es meu fii sa veritat li vai dir aquell dia **el Guadalquivir(.) y esto qué és/(.)** tampoc t'estic dient que me diguis els rius de Valladolid(.) no t'estic demanat però: punyeta: saber un poc d'Espanya jo crec que tampoc esteim demanant molta cosa(.) jo m'és igual si a la Xina: ses capitals de la Xina jo no m'importen però també **jopé(.)** és que a Espanya ho tenim a prop

197. E: sí@

198. M: i **claro** el futur de la llengua:: hi haurà gent que lluitarà i lluitarà però:: jo crec que ho consideren tant(.) vui dir que domés és això i que **domés és això(.)** no:: que s'obrin un poquet(.) que s'obrin pes bé des nostros fiis(.) jo ja estic satisfeta amb lo meu però que s'obrin(.) sa generació que ve(.) sí que siguin mallorquins i catalans i que ho sàpiguen bé però que no passa res no passa res perquè sàpiguen jo què sé que toledo perteneix a sa **comunidad de Madrid(.)** jo m'encantaria que a **s'escola facés un viatge d'estudis(.)** maldament ho facin a Catalunya però també que facin un viatge a **Madrid y alrededores**

199. E: per què no/

200. M: per què no/ és tan dolent/ si vas a Madrid o **alrededores**:

201. E: @

202. M: o mira per no dir Madrid que Madrid pareix **la antítesis(.)** pues mira a Andalusia(.) passa res/ jo que es meu fii l'any qui ve se n'hagi d'anar a Manresa: : **vale(.) vale**

203. E: @

204. M:@però és que hi ha d'altres capitals(.) no sé/

205. E: ja t'entenc(.) t'entenc

206. M: me sap un greu(.) trob que a **lo** millor:: a:: no passa res(.) però jo crec que es nins si troben que sa **maestra@** per Andalusia xerra es castellà a **lo** millor és un **pecado**

207. E: apa/

208. M: @@no sé(.) això s'**enteraran** a s'escola/@@@
209. E: no(.) no(.) no passis gens de pena
210. M: perquè sinó: :
211. E: no no no
212. M: em posaran una creu
213. E: **no no això no surt d'aquí(.)** a més com tu hi ha molta gent que pensa així
214. M: **és que t'ho torn a repetir(.)** s'harmonia se pot aconseguir i sobretot per un bé(.) jo **ojalá** a s'escola tenguessin d'assignatura **l'alemán**(.) però anem a veure: obrim obrim obrim fronteres(.) és que si **tenim sa sort que es nostros nins se'n van a estodiar o a fer feina al redol** de Catalunya i **Baleares** no tendran problemes però és que aquest cas de Granada el tenc aquí al davant
215. E: però és que aquest **cas de Granada t'ha marcat molt**
216. M: és que ho tenc gravat(.) és que ho tenc gravat però jo això no ho vui pes meus fiis
217. E: però ja no els passarà en es teus fiis
218. M: i a més no fai res per esforçar-me(.) jo si tenc una reunió amb sa tutora des meu fii i li xerraré en català però jo vai a cercar es meu fii i allà a sa porta que estan ses mestres: **Colau(.) venga vamos a casa(.) Irene vamos a merendar(.)** vui dir que no: :
219. E: home/
220. M: i si me diuen res o que no els hi agrada o: :
221. E: **i per què no els hi ha d'agradar/** però:: això ja ets tu que t'ho imagines
222. M: **jo t'he dic que:: vamos**
223. E: però això ara ets tu:
224. M: si ara xerr amb mallorquí amb sa mestra perquè a jo també **m'interessa per mi mateixa(.) per jo(.) però vamos** que jo allà no faig el doble **juego** de:: ai/ Colau mo n'anam/ perquè es meu fii l'embullaré i dirà: **mu mare és beneita(.)@ mu mare m'ha xerrat des de que vai néixer es castellà i ara aquí me fa aquesta: :**
225. E: **però tampoc no crec que hakis de pensar que a l'escola això pot afectar(.)** en absolut(.) cadascú parla amb el seu fill la llengua que vol(.) només faltaria
226. M: sí:: és que **jopé**(.) que no(.) imagina't que jo som xinesa: o americana: ho tenc claríssim
227. E: clar(.) molt bé@
228. M: **Sílvia@ supòs que t'he ajudat o si t'he embullat o::@**
229. E: molt m'has ajudat@
230. M: **@t'he ajudat reina/**
231. E: sí(.) moltes gracies
232. M: **pues no m'ha costat@**

Població: Palma
Codi: MC20
Durada: 58 minuts i 3 segons
Sexe: dona

1. E: **bé(.) m'agradaria saber es teus pares d'on són**
2. M: mu mare va néixer a:: sant Joan però en es dos anys se va canviar i va anar a viure a Sóller i va quedar:: allà per tota la vida allà i mun pare va viure a Sóller i va viure tota sa vida(.) tot i que sa mare **s'havia criat a Alemania** i he ha una miqueta de: alguns **rasgos** així: alemanys a sa seva formació(.) ses seves vivències(.) però vaja lo des padrins i repadrins encara és més interessant
3. E: sí/
4. M: sí perquè es meus redepadrins per part de pare varen anar emigrar a **Alemania** i cada vegada que sa repadrina estava embarassada **venia a Mallorca a parir i travessava d'Alemania** fins a marsella baixava en **barco** anava a Sóller i tenia ets infants aquí perquè tinguessin sa nacionalitat aquí i per si hi havia complicacions: o vés a sebre(.) o sigui que és una cosa molt curiosa
5. E: molt
6. M: i **després se'n tornaven cap a casa a Alemania** carregada d'infants(.) **crec que era un mètode anticonceptiu**
7. E: @@està bé
8. M: @per allò de dir espera un poquet
9. E: @perquè: quants fills va tenir/
10. M: va tenir uns:: sis
11. E: **déu n'hi do(.)** i són vius ton pare i ta mare/
12. M: mun pare i mu mare sí
13. E: **d'acord(.) germans en tens/**
14. M: sí(.) dos(.) tots dos són més petits que jo(.) un viu a Anglaterra i **s'altre viu a Sóller**
15. E: **d'acord(.) i la teva parella m'has dit que va néixer a León**
16. M: sí
17. E: i va **venir l'any setanta-vuit**
18. M: sí
19. E: i va venir sol: amb la famili/
20. M: va venir tot sol perquè es pares se van separar i sa mare tenia una malaltia greu(.) així que va venir petitó amb sis anys(.) se va instal·lar a **ca seva germana gran que tenia fies de s'edat d'ell i:: es primer any que el va passar aquí a Mallorca el va passar **pues** amb aquesta famili(.) **después** amb sa germana més petita que no tenia fills i el cuidava i amb tot aquest fandango sa mare se va curar i també estava visquent aquí i **después** ja se'n va anar amb sa mare quan ja havia passat un anyet(.) sa mare va passar un any ingressada a sa:: en es Joan march**
21. E: o sigui que ell va venir tot sol i després el van acompanyar
22. M: bé(.) sí(.) sa mare va venir malalta i ell se va quedar amb son pare allà
23. E: **d'acord**
24. M: i en es cap de poc temps sa mare va reclamar que es nin vengués cap a aquí i se va instal·lar a ca una de ses seves germanes perquè sa mare

encara estava malalta i ingressada(.) i es nin va anar a viure a ca una de ses seves germanes: llavors **una d'aquestes germanes va dir que no el volia cuidar més(.) va passar a s'altra germana que no tenia cap fill i aquesta germana el va tenir a ca seva durant a lo millor un any o una cosa així(.)** durant aquest període sa mare se va curar i sa mare el va reclamar per estar amb ella i son pare el reclamava per estar amb ell però al cap de molt **poc temps son pare se va morir d'un càncer de pulmó: o: una cosa d'aquestes(.) no ho tenc molt clar(.)** perquè com que se van separar d'una forma un poc violenta: sa mare d'ell no en xerra gaire i lo que he aclarit ho he aclarit: :

25. E: sa mare és viva així

26. M: sí

27. E: pel que fa a amics(.) teniu amics comuns/

28. M: sí(.) amics que hem aportat a sa pareia tant ell per part seva com jo per part meva

29. **E: d'acord(.) i la relació amb** aquests amics en quina llengua s'estableix/

30. M: se sol establir en castellà sempre

31. E: encara que siguin es teus amics/

32. M: sí perquè jo també tenc amics que són castellanoparlants que: : a **lo** millor han nascut: no sé on era que ha nascut na Isabel però: na Isabel potser va néixer aquí però ets seus pares són castellanoparlants i: : no parla es català i: de forma natural xerram castellà amb ella(.) i quan xerram castellà amb ella també xerram castellà amb sa seva pareia que també és **de pares de fora que s'han instal·lat** aquí i tot i que en petit comitè xerram en català quan hi som tots plegats xerram en castellà

33. E: en petit comitè/

34. M: de tu a tu(.) saps/ amb na Isabel en català però me surt es castellà a mi(.) i directament me surt en castellà

35. **E: i d'altres amistats/** que tu te relacionis en català/

36. **M: en català: amb ell s'hi relacionen en català**

37. E: i ell en quina llengua contesta/

38. M: ell sempre contesta en castellà

39. E: i es teus amics no abandonen/

40. M: tenc una amiga: és que són molt variades ses: sa dinàmica(.) **n'hi** ha una que mai abandona sa seva llengua que és es català i aquesta sempre xerra en català i ell en castellà i no hi ha problema(.) i ets altres giram sa llengua tots

41. **E: d'acord**

42. M: a **lo** millor si som vuit(.) **pues** set giram sa llengua i un no

43. E: amb sos companys de feina: si penses en sis persones que tens més a prop/

44. M: en català.

45. E: superior: : no sé si en tens

46. M: no no en tenc de superior(.) a sa feina normal també és en català(.) de fet a sa nostra escola sa llengua vehicular és català i fins i to quan feim ses tutories amb els pares nous és en català

47. **E: d'acord(.) a casa(.) quants sou/**

48. M: som tres

49. E: ara ve(.) com vos vàreu conèixer

50. **M: a sa universitat a través d'un amic**

51. E: ell(.) clar ja va estudiar aquí

52. M: sí(.) sí(.) mos coneguèrem a través **d'un amic comú**
53. E: i:: la relació en quina llengua es va establir/
54. **M: en castellà(.) per això ja no l'hem canviat**
55. **E: d'acord(.) aquest amic era amic seu o teu/**
56. M: des dos(.) mos vàrem conèixer a sa carrera(.) jo el vaig conèixer a físiques i ell va fer dues carreres(.) **bueno**(.) perdona(.) no va fer dues carreres va fer algunes assignatures de telecomunicació i aquí va conèixer en es meu homo i llavonces ells dos anaven a dinar plegats i jo intentant-me afegir en es grup i anàvem a dinar plegats i tal i: mos vàrem començar a conèixer un poc més: i a xerrar un poc més: i a estrènyer sa relació un poc més: i aquí va sorgir el que va sorgir
57. E: molt bé
58. **M: de forma molt divertida(.) si vols t'ho cont/**
59. E: sí sí
60. M: vàrem anar al cinema amb aquest amic i sa seva al·lota amb uns altres amics(.) bé amics(.) companys de sa universitat i sa seva parea(.) amb uns amics seus que no estaven a sa universitat que també eren parea i **noltros dos(.) havíem d'anar a sopar i en es cine(.) cena y cine**(.) no/ i quan vàrem acabar es sopar tothom va plegar **menos** noltros dos que volíem anar a veure sa pel·lícula(.) anam a veure sa pel·lícula a sa darrera sessió des renoir i devers la una de sa matinada quan vaig intentar agafar es meu cotxo(.) es cotxo estava avariats(.) no se va posar en marxa i li vaig **dir mira(.) tenim dues solucions(.) ja sigui que m'acompanyes a Sóller(.) jo te pagaré es túnel no passis pena i te pots quedar a dormir a ca nostra que és molt gran i demà matí ja tornarem a cercar es cotxo o jo me'n vaig a dormir a ca teva/ lo que tu vulguis(.) i me'n vaig anar a dormir a ca seva**(.) però vàrem dormir
61. E: ah/ no: :
62. M: no(.) no va passar res
63. E: @me catxis
64. M: i amb això va provocar ganes de quedar una altra vegada
65. E: ah/ veus
66. M: i després ja organitzàrem un cap de setmana així com cal
67. E: i ja va ser com cal@
68. M: @amb **velitas** i aquestes coses@ va ser divertit(.) va ser divertit(.) es cotxo se va posar en es seu favor
69. E: i en es teu també(.) no/
70. M: sí:: hem passat deu anys molt guapos de llavonces(.) ara mos divorciam(.) però **bueno** això és una altra història
71. E: ah(.) vaja
72. M: @tot passa@@
73. E: jo també hi estic si te serveix
74. M: @no hi ha res per sempre(.) ja ho sabíem que començaria i acabaria
75. **E: d'acord(.) quan començàreu a viure junts e:: ja va ser a Sóller/**
76. M: no(.) va ser a ca seva
77. E: a Palma/ o no/
78. M: a Calvià(.) bé a Palmanova
79. E: ahà(.) tu la llengua amb la que et sents més còmoda::
80. M: és que depèn
81. E: digues

82. M: en català quan he de xerrar(.) és molt curiós jo me **n'he adonat compte**(.) quan xerr en es meu fill necessit xerrar en català i quan he de xerrar amb so meu homo en castellà(.) però me sent més còmoda en català
83. E: és: diguéssim la teva llengua/ o me diries ses dues
84. M: jo els **emplei** indistintament(.) sa veritat és que no me crea cap problema perquè he canviat i ni sa meva idea **de hablar con la patata en la boca**(.) no(.) me sent còmoda amb ses dues(.) ses coses de més a prop(.) no sé com dir-te(.) ses que són des cor són en català@@ i tu diràs i es matrimoni/ **pues** així ha sorgit el divorci@@
85. E: @@home:: no ho crec(.) encara no ha estat estudiat que sigui causa de: a veure si ara me surt com a resultat:@
86. M: @alerta
87. E: @t'imagines/(.) quan parles en llengua catalana(.) mescles paraules:: saps aquelles persones que van parlant i van mesclant paraules en castellà/
88. M: bé(.) alguna vegada ja ho veuràs que m'ha sortit un **pues** i aquestes coses
89. E: bé(.) però això: no és mesclar
90. M: estan molt arrelades aquestes paraules(.) canviar::
91. E: canviar de llengo(.) amb sa mateixa persona i estar parlant en català i de cop i volta parlar en castellà
92. M: tenc èpoques en què ho faig(.) però: són èpoques contades(.) saps/ que a **lo millor: jo què sé**(.) depèn de si sa persona que està a s'altre: s'interlocutor: si és catalanoparlant o si és castellanoparlant(.) si és castellanoparlant faig això(.) en algun moment canviï ses frases(.) en situacions concretes i amb persones castellanoparlants(.) per exemple una companya des partit(.) ella és de Burgos(.) parla català(.) fa molt d'anys que viu aquí i parla català molt: amb tranquil·litat i comoditat i quan xerram(.) alguna vegada quan li vull donar molt d'èmfasi en allò que vull que quedi ben clar(.) li dic en castellà(.) és una cosa que **m'he adonat compte** que ho faig
93. E: d'acord(.) per escriure notes: a ca teva: o: a sa feina:
94. M: en català
95. E: i si li has de deixar alguna nota en es teu homo/
96. M: en castellà
97. E: a casa per distreure-us:: televisió/
98. M: sí
99. E: algun programa especial: alguna cadena preferida/
100. M: programa especial(.) a jo m'agrada veure **CSI** i **Mentes Criminales**
101. E: @@
102. M: @així que sa cadena preferida és **Telecinco** o canal Quatre(.) ah/ i en **House** que ara el tornen a fer
103. E: ara tornen(.) sí
104. M: per tant aquestes coses jo les veig en castellà(.) quan es nin mira sa televisió(.) ell tria(.) i:: majoritàriament és Clan(.) secundàriament és es **Disney Chanel** i:: segons s'interval horari tria dibuixos de TV3(.) Súper Tres punt cat
105. E: d'acord
106. M: segons s'interval horari ell ja sap i veu allò que a ell li agrada(.) i moltes vegades mos demana veure sa televisió en anglès(.) cosa que aprofitam

107. E: d'acord
108. M: ja que ho demana ell:
109. E: a aprofitar(.) veu(.) veu tranquil·la que no t'he deixat: ja veurem què serà això
110. M: a jo me va agradar quan el vaig prendre
111. E: revistes/
112. M: revistes: molt poques vegades(.) obligatòriament reb a casa **tu bebé**(.) encara la reb se veu que he ha un programa de sa seguretat social **que: quan et donen d'alta de:: embarassada** ja directament reps a casa sa revista aquesta de **tu bebé**(.) aquesta revista la reb:: cada tres mesos(.) **crec**(.) o una cosa així(.) perquè se veu que me varen donar d'alta però no me varen donar de baixa@@
113. E: @d'acord
114. M: i la vaig rebent i llavonces també sa de pissarra perquè pertany a **l'estei i: l'envien un pic cada sis mesos**(.) **no**(.) **cada tres mesos**(.) és trimestral
115. E: i diari/
116. M: diari:: procur que no(.) sa veritat és que vull viure tranquil·la(.) per tant
117. E: però ets política/
118. M: efectivament(.) per això(.) vull viure tranquil·la@
119. E: @@
120. M: els mir a sa feina
121. E: molt bona aquesta
122. M: no(.) és ver(.) i no som sa primera que fa això
123. E: sí/
124. M: jo ho he après dets altres(.) és que és un desastre(.) si he ha coses molt greus tanmateix les reb per correu electrònic **de s'assessor de premsa**(.) per tant:
125. E: no passes pena
126. M: **si m'han d'entrevistar per alguna cosa**(.) **s'assessor de premsa** me diu te demanaran això i allò i li deman detalls i ja està
127. E: ah/
128. M: jo vull viure tranquil·la(.) amargar-se lo just(.) no/
129. E: sí
130. M: **ademés** així no te condiciona allò que han publicat durant sa setmana(.) si mires:: quan estava a sa gestió ses oposicions tu mires i **joder/** sempre ets en es diari i guardaves i guardaves allò que et treien en es diari i a posteriori mires sa seqüenci **d'allò que han anat publicant**(.) dius(.) pardals(.) hem passat de a a bé sense que se notàs i cada dia un poquet(.) ah:: són **rollos**
131. E: **no no**(.) **me pareix una bona opció**(.) **no m'ho hagués pensat mai**
132. M: no ho reproduesquis(.) després ho esborres
133. E: no(.) no passis pena(.) no passis pena per res
134. M: @@
135. E: a més si vols en parlam després(.) activitats de cap de setmana/
136. M: un pic en es mes anam en es teatre infantil que organitza un antic alumne meu i:: el fan aquí a Palma(.) el fan en català(.) duim es nin i ja està
137. E: i normalment es caps de setmana/
138. M: es caps de setmana: feim coses variades(.) o anam a veure **s'abueta** o anam a veure es padrins o: **ells se'n van d'excursió** i jo me qued

a casa: en es cinema en es cinema infantil que en es nin li agrada molt(.)
aprofitam es diumenges dematí perquè és més econòmic i: no te fa tanta
peresa o sigui feim coses variades en aquest sentit

139. E: a alguna associació pertanys/

140. **M: a un partit polític(.) per tant tenc reunions a s'executiva:**

141. E: jo ara me sent ignorant totalment perquè me sona molt la teva
cara però: no te situu ara(.) gens(.) és que m'estic sentint com ara:

142. M: no passis ànsia(.) això té remei

143. E: ah/ som des mateix@@

144. M: per això te sonava sa cara

145. E: és que sí(.) estàs diferent

146. **M: m'he teat es cabeis i estava més** prima

147. E: no però a lo natural pareixes més jove(.) digues sa veritat(.) tu
mateixa

148. M: aquí duia un poc de pintura i quan dus un poc de pintura sempre
pareixes més gran@

149. E: ja està(.) no ho diré però

150. M: ah/ cap problema no tenc cap inconvenient en què ho diguis(.)
tret de lo dels diaris@@

151. E: tens un fii(.) en Patxi(.) i dius que son pare li parla en castellà(.)
us ho vàreu plantejar de dir jo li parlaré en una llengua i tu parles en una
altra/

152. M: no(.) va sortir així(.) naturalment(.) a més jo: ara sincerament(.)
tenia s'esperança que es meu fii li canviàs sa llengo en es meu homo(.)
perquè no ho havien aconseguit ni es mestres d'escola: ni sa feina: ni sa
relació amb jo ni res(.) jo tenia certa esperança que a partir de tenir un fii
la canviàs(.) per què/ perquè ho havia viscut amb una cosina meva(.) una
parea mixta(.) també(.) ell de Sóller i ella de Múrcia(.) de tota la vida aquí
però:: de mare murciana i de famili murciana(.) i quan sortíem a vegades
anàvem plegats de gresca i jo li xerrava en català perquè jo era molt més
radical quan era més jove que més envant

153. E: sí(.) com tots

154. M: es temps te tranquil·litza en aquest sentit(.) bé en alguns casos és
a s'inrevés(.) però bé(.) i me deia háblame en cristiano i jo li dea li
contestava tio jo ho tenc un poc complicat perquè no me sé cap de ses
llengos que parlaven llavonces i ella s'enfadava(.) bono(.) es cas és que
varen tenir una fia i noltros deixàrem de veure-mos i tal(.) i després de
molt de temps passàrem a ser veïnades i ah vatua el món/ xerrava es
mallorquí(.) millor que jo(.) i mira aquesta ruca ja ha canviat sa llengo@ es
fet de ser mare(.) me va parèixer interessant(.) perquè era: ja te dic de
s'háblame en cristiano va passar a mallorquí

155. E: i estàs segura que va ser per sa nina/

156. M: home(.) jo crec que sí(.) perquè no va canviar res de sa seva
vida(.) sa seva feina era sa mateixa: es seu matrimoni seguia sent el
mateix(.) a no ser que fos el meu cosí(.) però el meu cosí el temps de
festejar i després casats: no sé

157. E: no té per què canviar(.) **també s'ambient de Sóller:**

158. M: però era de Sóller de tota sa vida(.) fill meu(.) lo únic que havia
canviat a sa seva vida(.) lo únic(.) era tenir sa nina i xerrava en mallorquí
casi millor que jo

159. E: i tu te pensaves que en es teu homo:

160. M: li passaria el mateix i de fet no ha passat el mateix(.) el contrari es nin xerra en castellà(.) i:: lo des nin sí que és:: per estudiar a part
161. E: **ah/ m'ho has de contar**
162. M: **quan m'ho demanis(.) quan m'ho demanis**
163. E: no: sí ara ve:: aquí ve per quina raó:
164. M: no ho decidírem(.) simplement va ser així
165. E: quan explicau contes: cançons:
166. M: segons(.) **si está com papá en castellano y si está com mamá** en català
167. E: i ell: es nin en Patxi(.) en quina llengua va començar a parlar/
168. M: **en casteollorquín(.)** mesclava paraules ses qui:: li eren més fàcils o se li quedaven més en castellà les utilitzava en castellà i ses que li eren més en català les utilitzava en català
169. E: **però a s'escola/**
170. M: **s'escola va anar es dos primers anyets de un a dos i de dos a tres** va anar en es Pius XII
171. E: en es Pius XII a Palma/
172. M: **sí perquè jo som professora d'allà**
173. E: **d'acord**
174. M: **a s'escoleta d'allà en català tot i després quan anàrem a s'escola des poble en català tot(.)** perquè s'escola des poble vai triar sa que vaig creure que ell podia estar millor i en vai agafar una de petitoneta i va sortir amb un accent solleric: perquè jo no el tenc molt marcat(.) jo no el tenc molt marcat per mu mare perquè mu mare no el té i jo no el vai agafar
175. E: clar clar
176. M: però ell ha agafat un accent solleri::c
177. E: ses erres també/
178. M: no(.) ses erres té un problema de pronunciació des de sempre
179. E: però no li ve de::
180. M: no no li ve de sa grr sinó que li fa le(.) és un problema de pronunciació(.) no li surt bé però no és la erra sollerica
181. E: **ja ja(.) es nin(.) m'has dit que ton pare i ta mare són vius(.)** en quina llengua els parla/
182. M: el els e parla **casteollorquín(.)** ja te dic(.) els sol xerrar en castellà
183. E: quan dius **casteollorquín** què vols dir amb molt d'accent
184. M: no això que te dic de ses mescles de paraules(.) eh:: jo què sé: **me n'he d'anar al baño** per exemple o:: **hoy en el cole** he fet moltes de feinetes perquè::
185. E: encara no està definit
186. M: quan xerram(.) mu mare li xerra en català(.) mon pare en català i **a vegades el provoca i li xerra en castellà i es nin s'enfada**
187. E: es nin/
188. M: sí(.) **mun pare té s'habilitat d'encendre es meu fii**
189. E: ha ha(.) però per què li fa rabi en es nin/
190. M: **no ho sé(.) l'excita i li diu coses en castellà i es nin com a que se rebota(.)** però li continua xerrant en castellà(.) és com a molt curios i això és lo que te volia dir
191. E: sí(.) digues
192. M: quan anam a **León** que a vegades hi anam es nin xerra en català i quan som aquí es nin xerra en castellà
193. E: i:: com és que xerra català a **León/**

194. M: xerra en català a **León** amb sa gent que no coneix
195. E: per fer-se: :
196. M: no ho sé per què ho fa(.) és un tema per estudiar **profundament(.) amb sa gent que no coneix o amb sos parents d'allà els hi xerra català i a sa gent des carrer d'aquí lis** xerra en castellà i jo al·lucín mandarines
197. E: és per al·lucinar un poquet
198. M: ho és
199. E: tal volta ho fa per dir som diferent no som com vultros
200. M: podria ser podria ser
201. **E: ja t'ho demanaré(.) ja et diré coses**
202. M: si tens altres casos/
203. E: no però li demanaré a en Joan Melià
204. M: perquè de veres jo me mor de vergonya però no perquè xerri català amb sa gent de **León** sinó perquè **joder tio** és que a Mallorca li xerres a sa gent en castellà
205. E: i a son pare quan és a **León**/
206. M: en castellà
207. E: continua en castellà
208. M: sí sí no li fa es canvi(.) però un dia aquí a Mallorca i va haver un temps que li va dir a son pare a jo papà per què no me xerres en mallorquí/ uep/ aquí sí que vaig al·lucinar perquè li diu: ara només faltaria que li **creàssim un trauma més(.) amb una cosa que ja s'està desfent que obríssim un front ja seria com a massa i:: vaig observar un poquet sa reacció i son pare li va dir perquè a jo me surt més bé iestic més **cómodo** en castellà i tal(.) però li va demanar en castellà **papá por qué no me hablas en català o mallorquí(.) jo aquí ja: és un nin molt curiós l'has de conèixer****
209. E: sí(.) ha ha@ em fa moltes ganes(.) amb sa mare des teu homo: : **s'abuela m'has dit abans**
210. M: xerra en castellà(.) de fet sempre diu que no entén es català.
211. **E: s'abuela/ fa molts d'anys que és aquí**
212. M: trenta: : i molts
213. E: i a Sóller/
214. M: no no a Calvià
215. E: ja és diferent
216. M: Calvià no(.) Palma nova(.) que ja és com un món **aparte**
217. **E: d'acord(.) i: creus que quan sigui més gran veus cap a on es decanta/ si sa seva llengo serà de relació es català/**
218. **M: homo(.) jo tenc s'esperança de que ho sigui(.) perquè a s'escola tots es nins que hi ha parlen català però es tema és que es nins li parlen a ell en castellà(.) això és una cosa que me: :**
219. **E: l'escola on està es teu fill t'agrada/**
220. M: molt molt
221. E: en quina llengua fan educació infantil/
222. M: en català
223. E: tot en català/ no recordes si tenia alguna assignatura en castellà/
224. **M: sí(.) castellà i anglès però sa llengo vehicular de s'escola és es català**
225. **E: amb els amics d'escola::**
226. M: és això que te dic de que li xerren en castellà ets amics
227. E: no té cap amigueta amb qui: que li parli en català/

228. M: no no ho he notat quan hem estat plegats amb nins no he notat que cap li parli en català explícitament(.) no no he notat sa diferenci
229. E: **pel que fa a l'escola(.) creus que sortiran preparats en llengua catalana/**
230. M: sí(.) així com ho estan fent veig que: pes nin és més difícilós aprendre i entendre es català que es castellà perquè he ha coses que ell no **les acaba d'entendre(.) que li surten de sa regularitat me n'he adonat compte** amb sos exercicis que feia(.) però també aprendrà anglès i tots ho hem passat(.) més bé o més malament però ho farà
231. E: **d'acord(.) hi trobes a faltar res pel que fa a les llengües a s'escola des teu fill/**
232. M: no(.) jo trob correcte lo que he ha
233. E: no és que hi ha gent que demana un cinquanta per cent:: o::
234. M: no(.) perquè mira es castellà li vindrà tot sol(.) per sa televisió i **t'explicaré es cas de sa meva neboda(.) sa meva neboda viu a Anglaterra(.)** fins en es tres anys li parlaven català a casa(.) quan ve aquí: després des tres anys li varen parlar un poc de castellà i la resta amb anglès(.) sa meva **germana va canviar sa seva llengo natural per s'anglès(.) és greu(.) jo ho trob molt greu(.) ho trob un atemptat contra sa nostra cultura(.) gravíssim però bé(.) cada un tenim: així que només puc comentar-ho en petit comitè(.) que no surti d'aquí(.) i quan sa nina ve a Mallorca no pot parlar amb sos padrins perquè ella entén un poquet de català però molt poquet(.) però es cas és que sense haver-ho après(.) només escoltant sa televisió entén es meu homo quan xerra(.) es meu homo xerra castellà i dius(.) una **setmana en s'any li ha bastat/ li ha bastat(.) per tant es castellà tanmateix a escola o no escola l'aprendrà(.) es català l'ha d'aprendre a escola perquè és més difícil i s'anglès pes temps que mos toca viure perquè si aprenguéss francès: quan m'ha demanat coses com es diu això en francès jo li he explicat i també li explic amb àrab(.) o sigui que: això se diu així amb àrab(.) ah/ **val(.)** i després se li oblida però com a mínim li mostr(.) que tenguí es **gusanillo******
235. E: **d'acord(.) fa alguna** activitat extraescolar/
236. M: piscina(.) natació
237. E: amb sos nins a sa piscina/ és a Sóller/
238. M: no a sa universitat(.) hem coincidit amb tres familis de Sóller
239. E: xerren en català entre ells es nins/
240. M: sí
241. E: idò així sí que té nins amb qui parla català es teu fill
242. M: tens raó tens raó(.) es companys de sa piscina
243. E: **i no són companys d'escola/**
244. M: **no(.) no són companys d'escola(.) són companys d'altres** escoles(.) són companys de sa piscina
245. E: bé(.) veu sovint es padrins/
246. M: es padrins materns sempre(.) dilluns dimecres i divendres i: sa padrina paterna de tant en tant
247. E: han influït en la seva educació es padrins/
248. M: sí
249. E: ha estat bastant amb ells o no/
250. M: sí sí sí(.) va haver-hi uns anys que el tenien tots es horabaixes **fins que l'anàvem a recollir**
251. E: quina edat tenia es nin/
252. M: quatre anys

253. E: i li parlaven en llengua catalana
254. M: sí(.) sempre
255. E: en canvi ell::
256. **M: ell no s'ha girat(.) no s'ha girat(.) a vegades diu qualche paraula i la diu malament i li corregim(.) son pare li diu mira si xerres com sa **mamá** és així(.) si xerres com es **papá** és així(.) i ell diu **pues** jo la vull dir així**
257. **E: idò t'ha sortit: com es meu@**
258. M: **cuadraos@**
259. E: es teus pares en es teu homo::
260. M: li xerren en castellà
261. E: i quan esteis per exemple en un dinar parlen ells a tots en castellà o a tu en català i en es teu homo en castellà
262. M: així
263. E: i en es nin en català
264. M: sí(.) amb ell en castellà i a tota la resta en català(.) xerrar entre noltros i després xerrar-li a ell en castellà que és una forma de discriminació(.) però bé(.) és un fet
265. E: heu tengut algun problema per ser una parella lingüísticament mixta/
266. M: no(.) no:: per ser parella lingüísticament mixta no(.) en tot cas **m'han rebutjat per ses meves idees polítiques es seus amics(.) però això és paner d'una altra qüestió**
267. E: què fas quan **algú se t'adreça en castellà/**
268. M: gir sa llengo(.) la gir(.) sí
269. **E: coneixes cap grup actiu de llengua o ets membre d'algun grup/**
270. M: e:: no(.) no
271. **E: d'acord**
272. M: bé(.) conec lo de ses parees lingüístiques
273. **E: s'obra cultural:**
274. M: sí(.) però no en sóc membre(.) sí que ajud i col·labor quan em **toca haver d'ajudar i col·laborar però: no**
275. **E: d'acord(.) creus que el fet de parlar català et fa sentir més mallorquí/**
276. M: jo sí
277. E: més que els que no el parlen/
278. M: a jo sí(.) jo ho associ en es nacionalisme
279. **E: d'acord(.) es teu marit què en pensa de sa llengo/**
280. M: mira(.) ell diu(.) i brevetja de no xerrar-lo perquè el varen voler forçar-lo **quan era petit i a mi m'emprenya(.) eh/**
281. E: @@
282. M: és que això ha estat un problema que ho ha agreujat molt molt(.) perquè he tengut **amics estrangers que s'han interessat abans per sa meva llengo que es meu company i això fa mal(.) això fa mal(.) m'ha arribat en es cor(.) que me diu això com se diu(.) com en castellà/ no en sa teva llengo en sa teva llengo(.) vatua el món/ i es meu company es que jeu amb jo que la fai de **menos a mi m'emprenya(.) m'ha emprenyat(.) te diré que és un des factors que m'ha duit un poc més ràpid a prendre una decisió que per ventura d'una altra manera m'ho hauria replantejat****
283. **E: t'entenc(.) i ell què creu que el van obligar/ ho veu com una imposició/**
284. M: sí sí(.) ho veu com una imposició no com un bé cultural(.) però t'he de dir que tot i que sa situació actual que estam visquent el dia de sa

manifestació per sa llengo jo li vai donar s'opció de que no vingués a sa manifestació i va venir

285. E: així vos tornau a juntar/@

286. M: @no fins aquí hem arribat

287. E: i què feia a sa manifestació/

288. M: me venia a defensar sa llengo(.) ell la defensa com a que **existesqui que tengui sa força i etcètera però ell no l'emplea**

289. E: és una mica contradictori

290. M: sí(.) tot lo que mos està passant aquests darrers temps és contradictori

291. **E: llavors ell està a favor de l'ensenyament de la llengua catalana/**

292. M: sí

293. E: i ara és més que quan ell estudiava/

294. M: no perquè ell ja va ser de segona: des català(.) jo no(.) però ell sí(.) per tant no és que sigui més(.) és com abans(.) però ell ho va viure com una imposició o com un trauma o com un **llámale equis(.)** que diuen(.) i en base en això se rebel·la en sa utilització(.) això és lo que me va contar quan mos coneguérem i jo li vai dir que **bueno que m'era igual(.)** que no tenia problemes en xerrar idiomes

295. **E: d'acord(.) com pensa ell que som es mallorquins/**

296. M: has llegit el llibre de **mis queridos mallorquines/**

297. E: sí

298. M: idò: :

299. E: així

300. M: així(.) sí

301. **E: d'acord(.) i tu com creus que som es mallorquins/**

302. M: trob que **mis queridos mallorquines** mos defineix bastant bé(.) bastant bé(.) perquè hi han moltes imatges que: : noltros som un poble de **supervivenci(.) d'adaptació(.) pens(.) i: sa nostra adaptació és que: tant mos és buit com carregat i som tranquils(.) n'hi ha pocs que se rebel·lin(.) n'hi ha pocs que encara que els diguis: que els hi trepitgis tots es seus drets s'aixequin i diguin eh/ escolta tu i que te cantin ses coranta(.) més aviat són de: ja se cansaran deixa-ho fer(.) noltros giraren per aquí(.) que diguin lo que vulguin i **mentres** no els hi toquis sobretot sa butxaca no reaccionen o no reaccionam(.) jo quan xerr així de quan reaccionen és perquè jo som una miqueta atípica(.) jo som de ses que: protestar(.) primer protest i **després pens@ per si de cas(.) ja ho vorem si ho hem d'adreçar** i en canvi veig que es meus companys són de calar es cap i sobreviure i ja ho diran**

303. E: ja ja(.) i com creus que mos veu sa gent de fora/ es de **León** per exemple(.) com mos veuen/

304. M: jo no sé si mos veuen(.) jo no sé si mos veuen(.) perquè noltros estam(.) pens(.) que estam acostumats a passar desapercebuts i de fet ells quan: : es meus cunyats i això: des meu cunyat només n'hi ha un que s'hagi preocupat per sa llengo d'aquí i en tenc cinc que viuen aquí(.) quatre que viuen aquí(.) perdona(.) i només un s'ha preocupat per sa nostra llengo per sa cultura: els altres s'han preocupat per sa seva feina(.) per viure bé a sa terra que els ha acollit però no s'han preocupat ni per sa llengo ni per sa cultura ni per punyetes(.) sa butxaca sí

305. **E: d'acord(.) creus que** hi ha zones a Mallorca on hi ha més persones de fora que propis mallorquins/

306. **M: sí:: Calvià:: jo m'ha passat sortir de marxa per Palma nova i demanar una cervesa(.) tens una cervesa/ what/** i haver de xerrar en

anglès i demanar una cervesa en anglès perquè sa **camarera** que me **servís m'entengués(.)** per tant en es moment en què tu ja te'n vas adreçat a sa gent que xerra en anglès a Calvià:: Calvià no(.) Palma Nova(.) **Magaluf: aquesta barriada tens molta més gent de fora que d'aquí(.)** a sa pobla no hi sóc i per tant no puc verificar però hi ha molts de magribins: a **artà hi ha molts d'alemanys a:: espera't(.) cap a deia molts d'anglesos** que són molt retrets(.) o sigui molt tancats(.) es tanquen en ells mateixos(.) no **surten i cap a Sóller també en tenim d'anglesos** i alemanys que: se tanquen a ca seva i no són capaços d'entendre ni tan sols es castellà(.) si mos hem d'entendre ja cercarem un traductor(.) i francesos també en tenim a Sóller(.) per tant sí(.) he ha zones on tens molta gent que parla un altre idioma o **que ve d'una altra terra**

307. E: i tens la sensació a l'inrevés/ que quedi algun lloc on quedin més mallorquins que gent de fora/

308. M: no(.) no

309. E: ara(.) quan actualment parlem d'immigrants: en qui penses/

310. M: ah/ això és divertit(.) en tots(.) des des ets anglesos que han **vengut aquí i s'han comprat sa seva gran mansió a en es magribins que han** vengut aquí a fer feina a sa terra: a en es negres que han vengut a sa ciutat a veure com poden sobreviure a sa ciutat perquè no tenen feina fixa(.) els veus venent coses en es bars o els veus fent feina en es jardins perquè es parcs i jardins de Palma sa seva gent és de color negre(.) també he ha gent de color negre que se va integrar fa moltíssims anys(.) vull dir(.) no tenc res en contra(.) però pens en tot el gran espectre que tenim **d'immigrants(.) tant europeus com sud-americans com sud-africans com d'allà on sigui(.) de fet en es partit tenim companys sud-americans** que aprenen es català i que volen mobilitzar a sa seva gent per formar part(.) i quan me referesc en es partit me referesc en aquest(.) perquè en aquest també en tenim de sud-americans però és diferent completament(.) en **aquest te xerren en mallorquí i s'esforcen per xerrar-te en mallorquí i es** meus xerren en castellà(.) tu els hi pots xerrar en català no passa res però ells xerren en castellà

311. E: és curiós

312. M: és molt graciós(.) és mo: :lt graciós

313. E: si et demanessin com et sents(.) què diries/

314. M: europea

315. E: europea/

316. M:**sí(.) però és molt divertit perquè per exemple a ses classes d'àrab** que me diuen(.) quina nacionalitat tens/clar(.) nacionalitat dius espanyola(.) tenc una companya que és valenciana que és súper **d'esquerres(.) ella està encara més a l'esquerra i me diu(.) jo catalana@@** i jo li dic fill meu catalana no ho sé dir en àrab però espanyola sí que ho sé dir(.) és igual catalana anam a aprendre com es diu català@@

317. E: i es teu homo què creus que diria/

318. M: espanyol(.) crec(.) però per ventura me duria una sorpresa aquests darrers temps(.) no ho sé

319. E: es teu fill què creus que se sentirà/

320. M: ell diu de Mallorca

321. E: i si fa això de parlar català quan se'n va a **León/@**

322. M: ell colonitza es territori@

323. E: sobre la situació des immigrants aquí: com veus el tema/ creus que pot afectar a la llengua/

324. M: sí(.) però jo me n'he duit sorpreses(.) ara te'n contaré una que me va parèixer molt interessant(.) quan estava a sa gestió: vaig haver d'anar a explicar unes subvencions que faríem a una barriada(.) Son Gotleu(.) quan arrib a sa sala me veig a sa primera línia: ara tu me diràs que som lingüísticament sectària i tendràs raó(.) sa primera línia vaig veure que eren joves de sa nostra edat(.) un poquet més joves i tal(.) vaig dir(.) català(.) després a sa segona línia ui/ vaig dir(.) aquests quan obris sa boca fan com sa meva sogra **en castellano que no te entiendo**(.) dic idò castellà(.) i a sa tercera quarta cinquena i sisena línia eren negres i vaig dir buaf: en castellà(.) vaig investir en castellà:: pum pam tenia es Power Point en català però és igual ho explicava en castellà i allò estava en català però cap problema(.) quan vaig haver acabat me'n vaig dur sa lliçó més grossa de sa meva vida(.) perquè va sortir un jovenet negre com es carbó i diu(.) **bones tardes** som en Félix no sé què(.) me varen caure ets ovaris en terra(.) i vaig dir es coeó:: si en Fèlix xerra en català jo he estat trepitjant sa llengo per una mera suposició que no m'entendrien(.) evidentment va passar lo que jo m'havia suposat la segona línia va dir **en castellano que no te entendemos**(.)@@

325. E: no anaves equivocada

326. M: no(.) no me vaig equivocar però me'n vaig dur una lliçó lingüística molt important i molt interessant(.) molt interessant(.) perquè vaig dir(.) fosca(.) aquests joves què deu fer(.) tres anys que viuen a Mallorca/ xerren un mallorquí d'inca que t'hi cagues i aquests senyors que deu fer trenta anys que viuen a Mallorca te demanen que canviis sa llengo(.) **jode:r**

327. E: si ho penses bé(.) eh/

328. M: ho pens bé ho pens cada dia i m'empreny i m'encenc(.) de fet jo ara ja estic xerrant més en català que ho feia abans amb es meu homo

329. E: @@

330. M: ell mai m'ha demanat que giri sa llengo(.) també s'ha de dir tot

331. E: creus que s'hauria de potenciar més s'ús des català o s'ús des castellà a s'escola/

332. M: no(.) es català s'ha de potenciar més i s'hauria d'intentar a través de s'escola arribar en es pares(.) quin problema tenim/ a s'escola des meu fill tenim(.) una mare francesa:: un pare **alemán**:: una mare:: holandesa i una **alemana**: una al·lota sud-americana: una famili magrebí:: i què passa/ es nins duen deures a casa i es nins duen deures en català en castellà i amb anglès(.) quan tenim deures en anglès(.) per exemple(.) a ca nostra els ha de fer amb so meu homo i els pot fer amb so meu homo(.) quan els du en castellà els pot fer amb qui vulgui(.) amb mu mare amb jo: amb qui vulgui(.) quan els du en català els pot fer amb mu mare o amb jo(.) amb so meu homo també perquè en sap(.) però:: es nins que tenen un pare i una mare magribins(.) es nins que tenen un pare **alemán** i una mare holandesa(.) es nins que tenen uns pares francesos(.) què passa/ qui els ajuda/ i si utilitzàssim aquesta eina per arribar en es pares amb so sentit de jo què sé(.) si es fes una reunió(.) que jo no sé si anirien o no(.) normalment són pares que se preocupen pes seus fills(.) a on els explicassin els continguts que farem aquest curs de català mos serviria per potenciar es català i estendre-lo a ses cases(.) malgrat tot(.) es nins se'n surten i malgrat tot se'n desfan i malgrat tot trobes sa manera de fer-ho fer(.) però: podríem utilitzar-ho(.) clar que necessitam que tot canviï(.) els pares que han vingut aquí solen ser uns pares(.) **bueno**(.) en alguns casos són de gran formació i de formació bona de base malgrat que després ses

coses els duquin allà on els duquin(.) a vegades no se correspon sa feina que un fa amb sa formació que ha rebut(.) o **casi** mai(.) però podríem utilitzar-ho en això(.) jo hi he pensat moltes vegades(.) jo tenc una mare **d'un company que és argentina i ha estat aprenent català(.)** per què l'aprèn es català/ homo perquè té interès en poder-se comunicar més amb sa **gent(.)** ella fa classes i voldria passar a s'ensenyament(.) ella és professora a sa seva terra(.) necessita es català(.) li aniria molt bé tenir o parees **lingüístiques proporcionades per s'escola: podria ser un nucli(.)** ho veig així jo(.) i també he tengut quan he estat professora de secundari(.) perquè jo som professora de nins grans(.) nouvinguts que feien tots es deures **menos** es de català perquè no sabien amb qui fer-ho i si a s'escola: jo què sé(.) es podria utilitzar

333. E: quin creus que serà el futur de la llengua catalana/ com ho veus/
334. M: futut(.) futut perquè aquests trenta anys que hem tengut de normalització com a mínim hem tingut un incentiu perquè la gent l'aprengué(.) que era: tots aquells que volien anar a s'administració pública obligatòriament havien d'exhibir el títol que estic acreditat i que conec sa meva llengo(.) bé sa meva(.) sa llengo de la terra(.) punt i pilota(.) i era un motiu de poder accedir a conservar sa llengo com a mínim(.) però avui en dia amb aquesta actual acció des govern aquest plus s'ha perdut(.) què és lo que el mantindrà/ el mantindrà sa gent culta nouvinguda que ho vegi com un tresor(.) que ho és un tresor(.) jo tenc una **tía** holandesa(.) quan va venir a viure a Mallorca **hablaba castellano(.)** quan venia a ses reunions familiars **hablaba castellano** i tots giràvem un poc sa llengo però fill meu si noltros havíem de xerrar amb sa tia xerràvem amb sa tia holandesa no amb sa tia(.) i ella ho sentia o no ho sentia ho entenia o no ho entenia(.) ha acabat aprenent català(.) es seus fills parlen castellà català anglès holandès i **alemán(.)** els ho ha ensenyat ella(.) tenc un **tio alemán(.)** perquè també el tenc(.) ell no ha après a xerrar es català(.) a ses reunions se desconnecta(.) viu **en las nubes de Valencia** i: què t'anava a dir/ ah/ tenc uns **tíos** que van viure a **Alemania** per allò que t'he explicat en es principi de tot que se varen quedar a **Alemania(.)** ell se va casar amb una catalana i es seus fills parlen català i **alemán(.)** divertit eh/ perquè quan vénen aquí pareixen talibans catalans(.) allò que vas a un bar **qué les pongo para beber/** què m'ha dit aquest/ això jo ho he viscut(.) no t'ho cont per:: ho he viscut(.) i jo li dic espera't una estoneta i quan se'n vagi jo t'ho diré(.) **un momentito que ahora nos decidimos(.)** perquè **joder/** aquí mos tuparan@@ saps/ perquè només parlen **alemán** i català(.) i jo he viscut com un **enfrente** molt greu molt greu que a sa meva neboda no li ensenyi es català(.) però aquí a sa terra(.) qui és que mantindrà es català/ **pues** ses familis que de pares a fills i de **mares a fills** passarà i nouvinguts que aprenen com en fèlix aquest que t'he comentat abans que aprenen sa llengo de sa nostra terra(.) als pobles ho mantindran(.) a Palma se perd sa llengo(.) a Palma entres a qualsevol banda i a que te surt/ **bueno** no sé si a tu te surt(.) he de fer un esforç per **demanar ses coses en català i en tot cas ja m'ho diran(.)** en tot cas ja m'ho diran però he de fer un esforç perquè fa un temps no el feia en aquest esforç i ara ho faig per lo que està passant perquè **ademés** m'he tornat més radical i més talibana(.) com a reacció a lo que està passant(.) bé(.) això(.) que ho mantindrem en es pobles i aquesta gent de cultura elevada que vendrà i apreciarà sa llengo com a un tresor que és lo que és

335. E: d'acord(.) per tant les mesures que hauriem de prendre perquè el futur de la llengua fos més esplendorós: :

336. M: a s'escola(.) utilitzar-la(.) utilitzar s'escola com un pont més que de formació de nins(.) formació de pares(.) a:: utilitzar-la en es carrer(.) demanar ses coses i totes les passes que s'han fet aquests trenta anys s'haurien de mantenir(.) potenciar(.) i no se fa i això és molt greu en el meu entendre(.) s'hauria de mantenir i potenciar perquè començar amb es nouvinguts a **despedir-te** i a saludar-te en sa llengua de sa terra i mantenir això que feim de amb tu xerr en català perquè mos coneixem de tota la vida i a tu en foraster per no sé què(.) molesta(.) crec que això ajuda a potenciar sa llengua es fet de compartir-la i xerrar a poc a poc(.) jo això ho he viscut des meus companys des psm(.) ho he viscut(.) he viscut com a un de dublín li parlaven en català i aquell homo posava cara de:: però a ses **cinc vegades d'anar a veure-lo** ja mos saludava i ja no posava cara rara(.) **si no l'empleam** la perdrem

337. E: idò ja hem acabat

338. M: idò mira que bé@

Població: Palma
Codi: MC21
Durada: 24 minuts i 49 segons
Sexe: dona

1. E: Maria José(.) es teus pares on van néixer/
2. M: a Màlaga
3. E: tens germans/
4. M: no
5. E: sa teva parella: no sé què nom/
6. M: Andreu
7. **E: n'Andreu on va néixer/**
8. M: aquí
9. E: com vos vàreu conèixer/
10. M: a sa feina(.) ell feia feina a:: autònom(.) en una altra empresa de transports i jo vaig entrar a fer feina com a oficinista
11. E: i la llengua de relació primera quina va ser/
12. M: la primera va ser en castellà perquè ell sempre que coneix a qualcú li xerra en castellà(.) però quan jo vaig veure que xerrava mallorquí en es seu ambient(.) jo ja vaig començar a xerrar mallorquí
13. E: i:: duieu molt de temps amb aquesta relació en castellà/
14. M: no no no(.) es segon dia
15. E: tu es segon dia te vares adonar que ell era mallorquí::
16. M: sí que xerrava en es altres en mallorquí i **entonces** jo ja vaig començar a xerrar en mallorquí
17. **E: d'acord, amb sos amics més propers/**
18. M: noltros sempre xerram mallorquí amb tots es amics i amb totes ses relacions, excepte amb na sole que no mos entén, **entonces** xerram castellà però amb tothom xerr en mallorquí
19. **E: d'acord(.) a casa sou:: quatre/**
20. M: som cinc
21. E: perdona(.) vull dir cinc cinc i:: amb sos nins/
22. M: sempre xerram mallorquí
23. E: tú també/
24. M: sí sí sí
25. E: a sa primera també/
26. M: sí sí sí també
27. E: sa primera què nom/
28. M: Neus, va a cinquè
29. E: na Tais i na Blanca
30. M: exacte
31. E: i a elles sempre els hi has parlat en mallorquí/
32. M: sí
33. E: per algun motiu/
34. **M: perquè a jo m'agrada i com que vivíem aquí jo trobava que havien de sebre mallorquí(.) ja que estudiarien i ho farien tot aquí i de fet elles pensen i tot en mallorquí(.) es castellà se té sempre, sí i de fet na Neus vivíem a Palma i en es dos anys mos vàrem anar a Màlaga i allà va néixer na Tais i **claro** xerràvem en castellà, na Neus fins en es cinc anys va xerrar castellà i després quan vàrem venir aquí a viure que vivíem a muro va ser**

quan jo vaig començar a xerrar en mallorquí perquè jo de fet(.) son pare era mallorquí però lo que passa que se sentia **raro** en Màlaga xerrant mallorquí ell tot sol i: vàrem començar a xerrar mallorquí ja i ses nines **sempre en mallorquí des d'aquell moment**

35. E: perquè na Tais on va néixer/

36. M: na Tais allà però va venir amb vuit mesos aquí, **entonces claro** sa seva llengo de sempre: de fet ella entén es mallorquí i es castellà però sempre xerra mallorquí encara que no:

37. E: **no ha après s'altra**

38. M: no no

39. E: tu en quina llengua et sents més còmoda parlant/

40. M: si te dic sa veritat ara ja en totes dues, jo de fet sempre he xerrat mallorquí(.) mira que és **raro**(.) i de vegades sa meva nina gran me diu no te **donaves compte** que te xerrava en castellà/ ai/ no(.) ni m'he **donat compte** i com que m'ha entès allà ell, vull dir jo sempre xerr en mallorquí(.) sempre i m'he avesat a això

41. E: d'acord(.) mesclés paraules/ és a dir una frase en català una frase en castellà

42. M: no(.) de fet això és el que me falla a vegades(.) perquè aquí es mallorquins(.) jo me **don compte** que quan xerren amb un mallorquí xerren mallorquí i se giren i hi ha un castellà i automàticament canvien i **xerren castellà**(.) jo això no t'ho sé fer(.) o t'ho xerr tot en mallorquí o t'ho xerr tot en castellà(.) si he de canviar me costa(.) m'embull i ja no me surt com toca(.) jo d'entrada sempre en mallorquí

43. E: perquè tu vas arribar: :

44. M: amb dinou anys me faltaven dos mesos per fer vint

45. E: ja eres grandeta

46. M: sí(.) i de fet a Palma no xerrava mai en mallorquí(.) xerrava castellà fins que no vaig tornar després amb vint i sis no vaig començar a xerrar en mallorquí

47. E: és a dir: :

48. M: sa primera vegada jo no xerrava en mallorquí

49. E: **quan vas arribar amb vint anys, després te'n vas tornar a Màlaga:**

50. M: vàrem estar tres anys allà i vàrem tornar aquí i aquí és quan vaig començar a xerrar

51. E: per què on vas anar a parar/

52. M: a muro(.) i jo vaig dir tothom xerra mallorquí: ses nines estudiaran en mallorquí: o en català i jo vull que sigui sa seva llengo que no **tenguin que** estar traduïnt tot es temps com jo: ara jo ja **casi no me'n don compte** però en es principi sí(.) i no volia això i: vàrem començar així

53. E: i quan vas arribar a Palma me dius que no

54. M: no

55. E: per què/

56. M: **perquè jo no en sabia i sa meva parella d'aquell moment no me xerrava en mallorquí**

57. E: **d'acord**(.) a casa per distreure-us veis sa televisió: algun programa:

58. M: sí, normalment velem sa tele i no tenim preferenci en escoltar-la en català o en castellà(.) jo quan són dibuixos m'estim més que siguin en català però s'altra tele sa normal que veim **telediaris** i tot això no tenim: allà on es agrada la posam

59. E: revistes: diaris:

60. M: tot això normalment en castellà, sobretot perquè a jo me costa **menos** llegir en castellà(.) **entonces** es meus llibres personals de lectura: així: són en castellà però quan compr lectura per a sa meva nina és en català, excepte la bravo que ara se compra sa meva nina@@
61. E: això na Neus/
62. M: na Neus(.) sí(.) però si són llibres de lectura en català
63. **E: activitats de cap de setmana en teniu alguna d'allò:: fixa/**
64. M: no(.) lo que sempre feim: sempre feim **algo** però no tenim una cosa que **tenguem que** fer obligatòriament(.) no(.) no
65. E: pertanyeu a alguna associació: a algun grup cultural: algun grup excursionista:
66. M: no
67. E: na Tais(.) en quina llengua va començar a parlar/
68. M: en català(.) en mallorquí
69. E: quan tu tant a na Blanca com a na Tais contes contes:
70. M: en català
71. E: sempre en català/
72. M: sí
73. E: i quan tu te **n'inventes qualcun o no te n'inventes/**
74. **M: és que si m'invent ha de ser castellà perquè no me surt(.) me passa quan els hi vull cantar una cançó quan vull cantar una cançó no me surt en mallorquí perquè no sé fer rimes i jo no sé cançons de nin petit en mallorquí perquè no m'he criat aquí i les sé totes en castellà(.) entonces** normalment **pues** cantam dois(.) sa meva nina és molt guapa(.) coses així **perquè pugui tot d'una traduir**
75. E: i: escolta: ton pare i ta mare són vius/
76. M: no(.) mu mare no(.) mun pare sí
77. E: i viu a Màlaga/
78. M: sí
79. E: i:: en quina llengua se relaciona na Tais/
80. M: no(.) na Tais no sap xerrar castellà(.) ella si mon pare li xerra en castellà ella sap lo que està diguent però li contesta en mallorquí no ha après a xerrar en castellà
81. **E: d'acord(.)** a quina escola va na Tais/
82. M: a muro van totes dues(.) com que vivíem allà:
83. E: i ara ja no viviu a muro
84. M: ja no
85. **E: però igualment les dus a muro a s'escola**
86. M: sí
87. E: per algun motiu aquesta escola/
88. **M: perquè vivíem allà i son pare no m'ha deixat canviar-les d'escola**
89. **E: ah/ sol passar aquestes coses: ja(.) però t'agrada l'escola/**
90. **M: sí sí sí jo contra s'escola no tenc res(.) sí sí jo molt bé i ses** professores que tenen
91. **E: és l'escola pública/**
92. **M: és s'escola pública de muro i cap problema contra s'escola res,** de fet sa professora que ha tengut na Tais fins ara súper bé(.) sa nina súper **bé(.) amb s'escola cap problema ni un**
93. E: en quina llengua ensenyen a na Tais/
94. M: en català
95. E: tot/
96. M: tot

97. E: no hi ha res en llengua castellana/
 98. M: no no(.) fins que no comencen primària no tenen castellà
 99. **E: d'acord(.) i amb els amics d'escola/**
 100. M: és que allà se xerra sempre: no és com aquí a Palma(.) allà tothom xerra en mallorquí sempre o el noranta-nou per cent de sa gent xerra en mallorquí sempre(.) és molt **raro** trobar-te una persona que te xerri en castellà(.) és diferent(.) se nota molt
 101. **E: creus que sortirà preparada d'aquesta escola/**
 102. M: supòs que sí
 103. E: en llengües hi trobes a faltar res a infantil/
 104. M: no:: a **lo millor és que com que jo tampoc m'he involucrat molt en el tema d'educació infantil: na Neus va fer el darrer curs i jo ho trob bé(.) ella estudia en castellà lo que ha d'estudiar en castellà: fa anglès(.) fa informàtica que li agrada molt i fan tot això a primària i jo trob que està molt bé**
 105. E: quina creus que serà la llengua més útil per viure aquí a Mallorca/
 106. M: la més útil/ es mallorquí
 107. E: amb sos padrins paterns: són vius tots dos/
 108. M: sí
 109. E: i en quina llengua parlen amb::
 110. M: sempre en català(.) en mallorquí
 111. E: i a tu/
 112. M: també
 113. E: des des primer dia/
 114. M: sí(.) des des primer dia
 115. **E: han influït es padrins en l'educació de na Tais/ ha estat amb ells molt/**
 116. M: **hombre(.) mun pare no(.) mun pare l'ha vist dues vegades a sa seva vida(.) però en es padrins d'aquí sí(.) els veu molt sovint(.) casi** a diari i no: lo normal(.) una relació normal
 117. E: per tant es teus sogres te parlen a tu en mallorquí i tu els contestes en mallorquí
 118. M: en mallorquí(.) sí
 119. E: heu tengut algun problema per ser una parella lingüísticament mixta/
 120. M: noltros no
 121. **E: quan algú se t'adreça en català tu en quina llengua contestes/**
 122. M: jo català
 123. **E: i si se t'adreça en castellà/**
 124. M: en castellà
 125. E: creus que el fet de parlar mallorquí et fa sentir més mallorquí/
 126. M: jo supòs:: jo no ho faig per això però supòs que si és sa llengua d'aquí/ jo vaig venir a viure aquí perquè vaig voler i de fet m'encanta aquesta terra i estic súper contenta aquí(.) de fet no m'he tornat a sa meua terra per lo tant si m'agrada aquesta terra he d'acceptar tot lo que té aquesta terra i si aquesta terra té aquest llenguatge: jo he ha coses que no me sortiran mai com un nascut aquí o:: trob que això és normal com si xerres en anglès sempre he ha cosetes que:: i jo me sent agust i m'agrada i m'agraden ses coses que són d'aquí perquè m'agrada estar aquí
 127. **E: d'acord(.) d'acord(.) com creus que som es mallorquins/**
 128. M: de manera de ser/
 129. E: sí

130. M: **hombre** en general una miqueta tancats i una miqueta seus(.) de cadascú(.) jo trob que també està bé
131. E: consideres que sí que som tancats/
132. M: sí una mica sí(.) però trob que també està bé perquè per exemple de sa terra de von vénc jo(.) Andalusia(.) tothom té fama de molta alegria de molt guapo: però després tot és una hipocresia(.) vull dir realment sa gent té molta **envidiosa** i molt: **ah/ qué bonito** i quan te gires: sí(.) és així perquè ho he viscut(.) m'entens/ m'estim més que cadascú a ca seva **y punto** que no aquella falsa i aquella: saps que te vull dir/
133. E: sí sí sí: veus aquesta no me l'havien contestat mai d'aquesta manera
134. M: i t'ho dic sincerament no m'agrada s'educació d'allà en el sentit de criar ses meves filles allà: perquè he ha molt de religió:: molt de:: jo trob una cultura com la de fa trenta anys enrere i si estàs junt t'has de casar perquè sinó està mal vist: un munté de coses que tu ara aquí penses: per favor, si això ja no és així i gent que té s'edat de jo(.) sí sí és així(.) i t'ho dic@@
135. E: no no(.) tu sabràs: jo no::@
136. M: i no m'agrada perquè te dic que el món ja no va així
137. E: d'acord(.) i com creus que mos veu l'immigrant espanyol en es mallorquins/ la gent de fora(.) mos coneix no mos coneix(.) sap que existim/
138. M: e:: no ho sé(.) és que he ha molta confusió amb això de Mallorca i Canàries(.) jo crec que he ha molta gent: mun pare encara no sap si **esto** és canàries o Mallorca i mira quants anys fa que duc aquí(.) hi ha molta confusió(.) de fet a noltros: aquí a sa feina que mos arriben paquets moltes vegades però que moltes vegades arriben paquets de Canàries@
139. E: què dius/
140. M: sí sí sí@ hi ha molta confusió entre **Las Palmas** i Palma
141. E: d'acord(.) creus que hi ha zones de Mallorca que hi ha més persones de fora que propis mallorquins/ tens aquesta sensació/
142. M: sí(.) jo tenc aquesta sensació per exemple quan vas a sa pobla
143. E: a sa pobla/ trobes que hi ha més gent de fora:
144. M: sí(.) a sa pobla moros: bé(.) marroquís(.) sí jo és sa sensació que: o no o **serà que te fixes més: de defora te criden més s'atenció però sembla** això(.) no vol dir que sigui vera però tenc sa sensació
145. E: i a l'inrevés/ que hagin llocs o pobles que hi hagi més gent de Mallorca/
146. M: **hombre** jo m'imagin que per exemple per Sóller Lluç que són pobles que estan més allà: trob que sí
147. E: d'acord(.) escolta si et demanàs com te sents/ europea espanyola mallorquina andalusà: què diries/
148. M: jo me sent espanyola
149. E: i es teu homo/ què creus que se sent/
150. M: ah/ no(.) ell és molt mallorquí(.) ell se sent mallorquí primer de tot
151. E: i es teus fills què creus que se sentiran/
152. M: mallorquins(.) i se veu(.) na Neus està súper orgullosa perquè ella ha nascut a Mallorca i sa seva germana no(.) ella és mallorquina de bon de veres@@ no li ha dit ningú res però: sí(.) **ya percibe** aquest ego que teniu es mallorquins@@ i ho trob molt bé perquè a mi m'agrada molt Mallorca i

xerrar es mallorquí i tot això però som **andaluza** i això és **algo** que s'ha d'assumir(.) cadascú és d'on és

153. E: quan actualment parlem d'immigrants: en qui penses/

154. M: **hombre@** si te dic sa veritat quan dius sa paraula immigrants lo primer que se te ve en es cap és: **marroquí** o això(.) però realment els argentins i tot això també són immigrants: vull dir.: a **lo** millor pens en es **peruanos: colombianos:** però també he ha per exemple: jo què sé: **alemans** que també són immigrants i viuen aquí(.) com que tenen doblers a **lo** millor no es conten(.) crec que és una paraula més despectiva: o això és la sensació que me dóna a jo

155. E: d'acord(.) d'acord, creus que aquesta situació de la immigració pot afectar sa llengua/

156. M: no ho sé sa veritat(.) perquè te pots trobar un marroquí que sap xerrar es mallorquí perfectament(.) per exemple a sa pobla si no el veus penses que estàs xerrant amb un **pueblerino(.)** s'adapten molt bé(.) a **lo** millor me preocupa més els **alemans** i tot allò

157. E: quin creus que és el futur de la llengua catalana/

158. M: jo esper que sigui sa llengua catalana(.) que no.: canviïn ara ses **escoles per una altra vegada es castellà i tot això com deien o com s'escolta** rumors o com ho volen fer(.) jo esper que **signa** com a llengua catalana perquè és sa llengua d'aquí

159. E: creus que s'hauria de prendre alguna mesura/

160. M: eh.: **pues** sí(.) per exemple ses escoles de Palma(.) jo crec que no tothom xerra en mallorquí més que lo que **lis** obliga i que per exemple jo puc entendre que aquí tothom té **cabida** i tot això però si hi ha gent com funcionaria: policia: i això que **deberien** almanco entendre sa llengua d'aquí perquè si t'esforces un poquet: a mi no m'ha costat tant i no som cap:

161. E: tu el vas estudiar a algun lloc/

162. M: no(.) a muro(.) d'escoltar i jo xerrar i ja està

163. E: quan has de deixar alguna nota a sa gelera en es teu homo: o això:

164. M: intent fer sa llista de sa compra en mallorquí però **bueno** quan és d'escriure més així: en castellà(.) això me costa encara perquè de fet es meu homo també escriu en castellà(.) no escriu en català(.) a na coloma per exemple els missatges sempre són en català o ho intent(.) amb na Maria també però.: no.: no me surt(.) saps què te vull dir/ el escriure me costa molt(.) me costa molt perquè no ho he practicat però llegir ho entenc

165. E: ja acabam(.) quan tu vas fer el canvi de xerrar mallorquí en es teu homo n'Andreu(.) com va ser/ tu li vas dir a partir d'ara:

166. M: no perquè me'n record que jo vaig començar nova a s'empresa(.) no/ fèiem un cafè perquè teníem una reunió de feina(.) fèiem un cafè un parell i sempre se girava i xerrava es mallorquí i vaig dir oh/xerres mallorquí/ sí(.) a idò jo xerraré en mallorquí(.) i ja està

167. E: i ja va estar i a partir d'aquí

168. M: sí perquè si tu xerres en mallorquí com a que ja te contesten en mallorquí

169. E: i tu a ses nines les xerres en mallorquí/

170. M: sí sí sí

171. E: i no et costa/

172. M: no al contrari(.) me costa xerrar-**lis** en castellà, avui dematí fèiem un joc sa meva filla i jo i: ara mos xerrarem en castellà i no mos sortia i

mos rèiem perquè cada vegada que volíem fer una conversació començàvem en mallorquí(.) no mos sortia
173. **E: d'acord(.) doncs jo crec que ja està(.) moltes gràcies**

Població: Palma
Codi: MC22
Durada: 23 minuts i 54 segons
Sexe: dona

1. E: hi ha coses que ja t'he demanat aquí(.) bé(.) l'origen tu m'has dit que eres mallorquina: :
2. M: sí
3. E: ton pare i ta mare/
4. M: també
5. E: de Palma/
6. M: de Palma
7. E: i germans(.) en tens/
8. M: **bueno** som tres(.) amb jo(.) tres
9. E: d'acord(.) i sa teva pareja ja m'has dit on va néixer: a ca seva se parlava sempre en llengo castellana/
10. M: sí(.) sempre
11. E: per què d'on són/
12. M: sa mare era d'Extremadura i son pare de Madrid me pareix(.) o **algo** així(.) o sigui que se xerrava castellà(.) han xerrat sempre es castellà(.) meam ell sap xerrar es català però no el té com a llengo habitual(.) com a llengo habitual no l'emplea
13. E: i amb sos amics/
14. M: castellà(.) ell
15. E: i quan sou una reunió on he ha catalanoparlants(.) bé mallorquins que parlin mallorquí: :
16. M: ell s'adapta un poc i intenta xerrar-lo
17. E: i sa gent a ell no li canvia de llengo segueix:
18. M: a vegades sí(.) si veu: perquè ell no se'n dóna compte i a lo millor comença amb so català però després si hi ha paraules que no: torna a canviar en es castellà(.) saps què te vull dir/ clar sa gent veu que no:: ja i a vegades acabam tots xerrant castellà(.) però **bueno**(.) intentam
19. E: amb sos companys de feina/ tant tu com es teu homo en quina llengo els parlau/
20. M: normalment es castellà perquè tots són castellans
21. E: tu també/
22. M: sí(.) perquè **casi** tots són castellans(.) no xerren es mallorquí
23. E: i:: a ses cinc persones que més contacte teniu(.) en quina llengo xerres tu
24. M: jo:: si puc es mallorquí(.) si puc
25. E: què vol dir aquest si puc
26. M: saps què passa que també són: hi ha un parell que sí que xerrem es mallorquí però n'hi ha d'altres que és com es meu homo(.) que:: saben es mallorquí però són castellanés i feim una mescla(.) arriba un moment que feim una mescla i:: acabam xerrant es castellà(.) però normalment sol xerrar més es mallorquí(.) jo
27. E: d'acord
28. M: ell no tant@
29. E: com vos vàreu conèixer/

30. M: **pues** mira mos conesquérem en es futbol des meu nin(.) es gran(.) ell era coordinador i: jo el vaig conèixer allà
31. E: i la llengua de contacte/
32. M: es castellà.
33. E: va ser ell que va venir a tu/
34. M: sí(.) castellà
35. E: a casa: així sou quatre
36. M: sí
37. **E: comptant s'altre nin que és es gran/**
38. M: sí(.) catorze anys
39. E: tu(.) la llengua que diguéssim que et sents més còmoda quina diries que és
40. M: es mallorquí
41. **E: i ets d'aquelles persones: pregunt:: que pot estar parlant en mallorquí i de cop i volt diu una frase en castellà i després tornar en es mallorquí/**
42. M: sí sí sí
43. E: ho fas/
44. **M: sí(.) a vegades sí(.) no me'n don compte** però sí(.) sí que ho sol fer@
45. E: @passa(.) he ha molta gent que li passa(.) a ca vostra per distreure:: se veu televisió:
46. M: sí
47. E: quines cadenes o programes veis/
48. M: bé(.) noltros personalment en veim poques(.) més bé si podem veim ses notícies o **coses d'aquestes(.) lo que passa que es nins com a que:** han abusat més de sa televisió i es nins sí que veuen més es dibuixos: es **petit li agraden molt els documentals: d'animals: s'altre li agrada més es futbol**
49. E: i saps en quina cadena veu es nin petit es dibuixos/ que nom es nin/
50. M: Juanjo
51. E: en Juanjo saps quina cadena mira més/
52. M: **bueno(.) antes** tenia: que li agradava es Disney i ara li agrada es boing i:: **bueno(.)** cada vegada mos canvia un poc(.) també depèn de von fan es documentals(.) saps què te vull dir/ perquè a ells ets animals el tornen boig i on he ha documentals allò miram
53. E: independentment des canal que sigui(.) no/
54. M: exacte
55. E: revistes a ca vostra:
56. M: sa veritat és que no en solem mirar moltes(.) lo únic són es diaris
57. E: i diaris: quins diaris/
58. M: **El Mundo o s'última Hora**
59. **E: d'acord(.) activitats de cap de setmana en teniu/**
60. M: **bueno** tenim sa des meu fi gran que els fa ell i no els e feim noltros i: és anar en es futbol
61. E: i amb en Juanjo/
62. M: **bueno** amb en Juanjo intentam anar amb bicicleta: anar en es **parque i bueno** un poquet: :
63. E: allà a Santa Eugeni/
64. M: sí, anam allà, sa veritat és que sí

65. E: i allà amb sa gent que vos relacionau des poble(.) de Santa Eugeni(.) en quina llengua: :
66. M: en mallorquí
67. E: ell també/ es teu homo/
68. M: no(.) ho intenta(.) eh/
69. E: ell ho intenta/
70. M: sí perquè per exemple fa poc férem un **cumpleaños** que mos convidaren i sa majoria: **bueno** tots eren mallorquins i ell sa veritat és que sí que intentava:: lo que passa és que hi havia es que feia es **cumpleaños** que **bueno** sabia que ell era castellà: i **bueno** ja va **liar-la** un poc(.) però sí sí(.) tots eren mallorquins
71. E: d'acord) alguna associació o grup excursionista: pertanyeu/
72. M: no
73. E: de fills m'has dit dos(.) en Juanjo que té quatre anys i en: :
74. M: en gori que té catorze(.) se'n duen deu anys
75. E: i:: en quina llengua parlen a en Juanjo/
76. M: jo es mallorquí(.) és que no me surt es castellà i amb en Gori igual
77. E: i es teu homo amb en Juanjo/
78. M: es castellà
79. E: ho decidíreu/ quan va néixer en Juanjo vau dir tu:
80. M: no
81. E: tu li parlaràs una llengo i jo li parlaré una altra/
82. M: no(.) jo ell a vegades me demana:: per què no li xerres es castellà/ perquè no me surt però és que no m'ha sortit mai(.) ni amb s'altre(.) i ell **pues** no li surt es mallorquí i ell pensa que a **lo** millor també ha de sebre s'altra llengo que jo li dic que l'aprendrà(.) meam(.) perquè tot s'aprèn
83. E: passa un poc de pena ell/
84. M: sí(.) com que està tan revolucionat es tema des català que **bueno** ell: ell està més **cómodo** xerrant es castellà(.) però es nin canvia o sigui a mi me xerra es mallorquí i a son pare li xerra es castellà
85. E: i en es germà/
86. M: es mallorquí(.) entre noltros tres es mallorquí(.) només és ell que xerra es castellà
87. E: i es gran(.) en Gori(.) també li parla en castellà a ell/
88. M: sí
89. E: d'acord(.) es nin: en Gori va aprendre a parlar amb facilitat/
90. M: sí(.) es mallorquí però(.) no sabia xerrar es castellà(.) **inclús** en es tres anys ja xerrava es mallorquí i amb gent castellana ell xerrava es mallorquí(.) no baratava
91. E: i ara que té quatre anys:
92. M: **bueno** ara que ja és més gran: **pues**: sí(.) barata
93. E: a quina escola va/
94. M: a Santa Eugeni(.) a Mestre Guiemet/ pot ser/
95. E: ah/ va a Santa Eugeni/
96. M: es petit sí(.) s'altre va a Sineu(.) a s'institut
97. E: i:: t'agrada aquesta escola/
98. M: sí(.) no me desagrada(.) sa gent és agradable
99. E: per quin motiu el dus en aquesta escola/
100. M: el duia més que res per comoditat(.) meam(.) per jo més fàcil més **cómodo** perquè jo el deix allà i tenc un marge d'anar a cercar-lo i en

- Gori va a Sineu perquè de s'escola mateixa d'allà el passàrem a Sineu(.) ve amb autocar: o sigui(.) també és més **cómodo**
101. E: i es teu homo està content amb s'escola/
 102. M: amb so des petit(.) no
 103. E: per què/
 104. M: perquè diu que no(.) que he ha coses que no entén i que no:
 105. E: i me pots dir què és el que no entén/
 106. M: **bueno**(.) no entén que tot sigui en català(.) ell no ho ha entès que hauria de ser una cosa **más o menos**(.) troba que en Juanjo és vera és un nin que és molt espavilat(.) **inclús** massa(.) és massa espavilat i: troba que va com a més:: endarrerit(.) però: com estancat(.) saps què te vull dir/
 107. E: però per qüestió de llengua/
 108. M: no(.) de llengua no(.) de: en general(.) saps què te vull dir/ perquè en Juanjo o sigui és un nin que tot ho agafa aviat i tot lo que li ensenyes pum pum(.) té una bona memori(.) basta que li diguis un pic **perquè se'n recordi**(.) **maldament faci un mes**(.) i troba que es nin està com a:: un poc estancat(.) **hombre** jo li dic que he ha que donar temps perquè és es primer any:: **bueno es nins s'han hagut d'adaptar els uns als altres:: sa mestra:: que també l'han canviada:: saps què te vull dir/ van posar una substituta que era molt melo:sa i en Juanjo estava encantat però quan posaren sa seva: és més seca(.) **entonces** aquest canvi que hi va haver sí que se li va notar en es nin(.) no volia anar a escola: només plora:va(.) saps què te vull dir/
 109. E: i esteis segurs que no fan res en llengua castellana/
 110. M: no
 111. E: i amb anglès/
 112. M: no tampoc perquè me diuen que tan petits no(.) ho han llevat per lo que se veu(.) noltros vàrem trobar que **bueno**(.) que no sé per què se lleva perquè es nins són petits però maldament siguin petits se pot aprendre igual
 113. E: i no en fan amb quatre anys
 114. M: no(.) l'any qui ve(.) en teoria
 115. E: a tercer d'infantil
 116. M: exacte
 117. E: ara m'havia deixat: amb la família materna: són vius ton pare i ta mare/
 118. M: sí
 119. E: en quina llengua li parlen a en Juanjo/
 120. M: en mallorquí
 121. E: i per part d'ell(.) des teu homo/
 122. M: en castellà
 123. E: passaven pena es padrins que no aprengué es castellà/
 124. M: no
 125. E: viuen aquí es padrins/
 126. M: no no(.) sa mare d'ell viu a Barcelona
 127. E: amb els amics de s'escola: quina llengua parla majoritàriament en Juanjo/
 128. M: es petit/
 129. E: sí
 130. M: en mallorquí amb **casi** tots(.) llevat de dos o tres: **casi** tots són mallorquins**

131. E: i el castellà com creus que l'ha après/ parlant amb son pare o:: amb sos altres nins que he ha allà/
 132. M: jo supòs que en ses dues maneres perquè ell ha anat a escoleta i tant hi havia castellà com mallorquí i amb son pare igual
 133. E: **però a s'escoleta vols dir que ja hi havia ses dues llengos/**
 134. M: sí perquè hi havia nins: a meam(.) allà ho feien tot en català no se feia en castellà però hi havia molts de nins que eren castellans i clar i va començar a aprendre i: amb son pare també
 135. E: **creus que sortirà preparat d'aquesta escola/**
 136. M: jo supòs que sí@ no ho sé/
 137. E: i en llengües hi trobes a faltar res/
 138. M: amb ses llengos/
 139. E: sí
 140. M: **bueno(.)** amb en Juanjo m'hagués agradat a **lo** millor lo de **s'inglés sí que m'hagués agradat**
 141. E: des castellà/
 142. M: **també(.) un poquet(.)** perquè per exemple jo me'n **don compte** que en Juanjo quan xerra si hi ha paraules que no les sap dir en castellà les diu en mallorquí(.) fa una frase mitja(.) saps/ i trob que li falta segons què
 143. E: **ja l'aprendrà(.) no passis gens de pena(.) quina creus que és la** llengua més útil per viure aquí a Mallorca/
 144. M: **hombre** per jo sempre ha estat es mallorquí(.) però **bueno(.)** no sé
 145. E: i pes teu homo/
 146. M: **pues** per es meu homo supòs que serà es castellà@ és mo::lt
 147. E: és molt què/ meam/ conta-m'ho en això
 148. M: **meam com t'ho vull dir(.) és mo::lt des castellà(.) saps què te vull dir/**
 149. E: ell què faria: tot en castellà/
 150. M: ell ho faria com se feia abans
 151. E: que era en castellà excepte una assignatura::
 152. M: tot en castellà excepte una assignatura en català(.) meam que jo segons quines coses també(.) perquè jo: per exemple: en Gori amb catorze anys té molts de problemes amb ses llengos(.) mescla mo:lt(.) li costa molt i per exemple jo a vegades pens que si se fes com se feia antigament **pues** a **lo** millor no li hauria estat tan difícil(.) perquè jo per ajudar-lo a estudiar me costa molt(.) també(.) perquè hi ha paraules en català que a jo me **costa molt i clar m'és molt difícil ensenyar-li a ell(.) saps/ entonces a lo** millor no tant(.) sinó un poc mé::s mig i mig
 153. E: un cinquanta i cinquanta per cent/
 154. M: sí(.) **más o menos**
 155. E: **d'acord(.) activitats extraescolars en fa/ en Juanjo/**
 156. M: **no(.) ara no(.) de moment(.)** enguany l'hem deixat a veure com funcionaven ses coses
 157. E: durant les vacances què fan es nins/ què feis voltros/
 158. M: **bueno(.)** entre setmana a ca mu mare(.) piscina: bicicleta: passejos: i això, **entonces** entre setmana se queden allà i es fins de setmana intentam: tenim un apartament a sa coloni de sant Pere i mo n'anam allà es fins de setmana: o si en Gori té qualche **torneo** o això hi anam i **después** mo n'anam a fer una volta: depèn(.) o anam en es **parque(.)** intentam sortir un poquet
 159. E: es nin(.) en Juanjo(.) va ser cuidat pes padrins quan era petit/

160. M: **bueno**(.) jo vaig estar un any de baixa(.) un any i mig(.) perquè **jo volia:: guardar es nin(.) volia aprofitar lo que no havia aprofitat de s'altre** i va començar **s'escoleta: pues:** en es vuit nou mesos que el vaig posar(.) però jo sí que el vaig tenir jo
161. E: **no diries que es padrins han influït en l'educació d'en Juanjo/**
162. M: no
163. E: **d'acord(.) en es teus sogres: bé(.) un queda(.) no/**
164. M: sa mare
165. E: tu en quina llengua li parles/
166. M: jo a ella/ es castellà
167. E: i:: es teus pares en es teu homo/
168. M: depèn(.) perquè a vegades li xerren es mallorquí:: i:: ell contesta en castellà(.) o sigui no és que a vegades canviïn sa llengua
169. E: a vegades ells se mantenen/
170. M: sí sí
171. E: no li canvien/
172. M: **de vegades no(.) com que ell l'entén**
173. E: **però ell s'adreça a ells en castellà**
174. M: en castellà
175. E: heu tengut algun problema per ser una parella lingüísticament mixta/
176. M: no(.) no
177. E: **què fas si algú se t'adreça en català/**
178. M: jo contest igual
179. E: i si **se t'adreça en castellà/**
180. M: canví
181. E: i si li notes aquell accent que dius se cert que és mallorquí/
182. M: canví jo
183. E: sí/ canvies tu/
184. M: sí(.) sí
185. E: i es teu homo/
186. M: no
187. E: i si nota que he ha un accent mallorquí/
188. M: pot ser que sí(.) però ha de ser un cas mo::lt(.) sinó sempre en **castellà(.) jo sí(.) a vegades segons com te xerren se nota s'accent i sé que** és mallorquina i a **lo** millor li dic(.) ets mallorquina/ ah/ **pues** sí i ja directament li canví i sé que ella me contestarà en mallorquí
189. E: **d'acord(.) creus que el fet de parlar mallorquí et fa sentir més mallorquina d'aquells que són mallorquins però que no el parlen/**
190. M: no
191. E: creus que un se pot sentir mallorquí i xerrar es castellà/
192. M: sí(.) castellà o mallorquí
193. E: **bé(.) aquesta:: diu si el teu marit t'ha proposat anar a viure a la península/**
194. M: **pues** sí@@
195. E: ah/ mira@ però no per qüestions lingüístiques o sí/
196. M: no:: és que vàrem tenir problemes un poc amb sa feina i estàvem un poc així i vàrem decidir **pues** si mo **n'anam a sa península a veure:: i jo** vaig dir és que me fa un poc de:: peresa en es sentit de que si no tens una **cosa fixa(.) anar al risc i l'aventura: no(.) si hagués tengut una altra cosa a lo millor sí que ho hagués fet(.) però sí que m'ho ha proposat(.)** igual que jo li he proposat a ell moltes vegades

197. E: ja ja(.) d'acord(.) com creus que som es mallorquins/
 198. M: a vegades som molt tancats@
 199. E: sí/ per què/
 200. M: en molts d'aspectes(.) per exemple jo som d'aquestes persones que aquesta gent que és mallorquina i que no vol canviar s'idioma:: no estic d'acord(.) jo crec que per educació pots canviar sa llengua no per això siguis ni més mallorquina ni **menos** mallorquina(.) domés els trob un poc tancats en aquest aspecte(.) per lo **demés** no: :
 201. E: i es teu homo(.) què en pensa des mallorquins/
 202. M: ell diu que són molt quadriculats(.) no baratam i som molt: :
 203. E: no baratam de llengua o: : d'opinió en general
 204. M: no(.) de llengua(.) sobretot amb sa llengua som molt: he ha molts d'aspectes que: : ell moltes vegades xerra es castellà i aquella gent segueix en mallorquí i vengua en mallorquí i ell en castellà(.) saps/ és com a una lluita a veure quin des dos canvia **antes** i troba que per això sí són un po: : c
 205. E: d'acord(.) d'acord
 206. M: i mira que som de sa gent que no xerra molt bé es mallorquí
 207. E: sí que el xerres bé
 208. M: però hi ha paraules que no: :
 209. E: bé(.) com tots(.) creus que he ha zones de Mallorca on he ha més persones de fora que propis mallorquins/
 210. M: jo crec que és per tot(.) no m'he trobat així: : mira(.) noltros esteim a sa Coloni i he ha molta gent mallorquina
 211. E: no tens la sensació que hagi algun lloc(.) algun poble on hi hagi més gent de fora que mallorquins/
 212. M: no
 213. E: i a l'inrevés/ que he ha més mallorquins que: : immigrants/
 214. M: no
 215. E: què diries per tant
 216. M: que **más o menos**
 217. E: que més o manco: :
 218. M: he ha dues zones(.) tampoc no: : no he vist ni una diferència ni **s'altra**
 219. E: d'acord(.) si et demanen com et sentes/
 220. M: jo som espanyola però també som mallorquina
 221. E: i es teu homo/
 222. M: es meu homo **español@@**
 223. E: **español**
 224. M: ja t'ho dic així@
 225. E: i es teus fills/
 226. M: no li he demanat mai(.) no
 227. E: i què creus que se senten/ la teva percepció/
 228. M: **bueno(.)** d'en Juanjito no te sabia dir perquè és molt així(.) podria ser que te digués una barbaritat(.) però no sé supòs que en Gori te diria mallorquí(.) en Gori segur(.) es petit/ no ho sé
 229. E: quan actualment parlem d'immigrants en qui penses/
 230. M: no pens en ningú(.) sa veritat@
 231. E: en concret d'alguna raça(.) d'alguna ètnia(.) d'algun lloc/sa gent que mos ve de fora:
 232. M: immigrants/ **hombre** aquí: ets immigrants que han entrat primer han estat es negres(.) jo per jo són més immigrants ells que a **lo** millor una

altra:: si fos bolivià: o això(.) per jo(.) però **bueno** tampoc és una cosa que mai::

233. E: què en penses de la situació de la immigració/

234. M: que és un excessiu(.) que n'hi ha massa(.) han deixat entrar massa per es meu gust(.) massa

235. E: creus que pot afectar o que afecta a la llengua/

236. M: ni sí ni no(.) perquè hi ha nins:: **inclús** jo:: en Gori que anava a escola aquí a Palma hi havia així(.) gent de fora i aprenien perfectament es mallorquí(.) xerraven súper bé(.) ningú diria que fossin:: d'un altre **puesto**

237. E: o sigui(.) no ho veus com un problema

238. M: no

239. E: creus que s'hauria de potenciar l'ús des mallorquí a s'escola o a la societat en general/

240. M: del mallorquí/ sí

241. E: com/

242. M: jo trob millor es mallorquí que es català(.) diuen que és lo mateix(.) jo no ho tenc com per lo mateix(.) saps què te vull dir/ perquè jo lo que sempre he xerrat ha estat es mallorquí(.) però **bueno** sí

243. E: creus que s'hauria de potenciar més es mallorquí

244. M: sí(.) perquè a **lo** millor se perdrà

245. E: Perquè creus que se potencia més es català/

246. M: sí

247. E: i si te demanàs si s'ha de potenciar més es català a escola/

248. M: no(.) no(.) ja està bé(.) pes meu gust ja està bé

249. E: d'acord(.) i creus que s'hauria de potenciar més es castellà a s'escola/

250. M: un poquet sí(.) trob que hem passat de:: fer-ho tot a no fer res(.) saps què te vull dir/ per això te deia: un poc **nivelat**

251. E: es teu homo què pensaria/

252. M: es meu homo@ castellà

253. E: d'acord(.) no creu que s'hagi de potenciar:: es:: ell també veu diferenci(.) no/ entre es mallorquí i es català

254. M: sí(.) i això que ell si te xerra(.) te xerra es català i no es mallorquí

255. E: i això ja està/ sí que hem fet de via(.) ah:: a un li has posat Gori i a s'altre Juanjo

256. M: es nom des pares(.) no m'han deixat decidir mai(.) mai m'han deixat decidir

257. E: i vas caure amb so primer i has caigut amb so segon/

258. M: sí(.) he caigut(.) bé son pare era Gregorio i jo li vaig dir: bé li posam es mateix nom que tu però no li direm igual que tu(.) li direm Gori

259. E: perquè sonàs més mallorquí o perquè se diferenciàs d'ell/

260. M: una perquè sonàs més mallorquí(.) jo Gregorio no m'agrada i segona perquè era més curt i per es nin trobava que era més fàcil d'aprendre(.) saps què te vull dir/ i m'agradava més(.) idò **pues** Gori

i de fet a nes nin no li diguis Gregorio perquè no li agrada gens

261. E: s'ha acostumat

262. M: sí

263. E: idò ja esteim(.) m'ho has contat tan bé(.) tan ràpid i tan:

264. M: @

265. E: ja està(.) moltes gràcies

266. M: si t'he pogut ajudar/

267. E: sí(.) i tant

Població: Palma
Codi: MC23
Durada: 20 minuts i 64 segons
Sexe: dona

1. E: ets casada: en pareja/
2. M: casada
3. E: la llengua habitual amb sa teva pareja/
4. M: castellà
5. E: quin any vas néixer/
6. M: al setanta-tres
7. E: i es teu homo/
8. M: seixanta-cinc
9. E: el lloc de naixement teu/
10. M: Palma
11. E: i es de teu homo/
12. M: Madrid
13. E: quan va arribar aquí a Mallorca/
14. M: tenia trenta **recient** fets: o **sea**: e.: fa desset anys
15. E: i quan va arribar(.) va arribar a Palma/
16. M: sí sí sí(.) ja directament a Palma
17. E: sa teva feina/
18. M: esteticista
19. E: i la des teu homo/
20. **M: ara està d'empleat d'un pàrquing**
21. **E: d'acord(.) nivell d'estudis/**
22. M: jo EGB BUP i FP
23. E: i ell/
24. M: també BUP
25. E: la teva llengua usual a la infància/
26. M: es mallorquí
27. E: i es des teu homo/
28. M: castellà
29. E: quants de fis teniu/
30. M: un
31. E: què té/
32. M: tres anys i vuit mesos
33. E: què nom/
34. M: Rodrigo
35. E: i:: en quina llengua li parles en es teu fill/
36. M: jo mallorquí
37. E: i ell/
38. M: en castellà
39. E: au(.) ja està@@
40. M: @@
41. E: ara sí(.) ara és demanar-te: es teus pares on van néixer/
42. M: tots dos a Palma
43. E: on en concret/ barri::
44. M: sa mamà com se diu aquest barri:: sa Calatrava i es papà en es carrer Balanguera(.) barri:: no sé com se diu:: sant Sebastià sant Sebastià

45. E: **i es teus pares t'han xerrat sempre en mallorquí/**
46. M: sí
47. E: i tens germans/
48. M: dues(.) dues germanes
49. E: i amb elles/ la relació:
50. M: en mallorquí
51. E: sa teva parea va néixer a Madrid i va venir cap aquí amb trenta anys: se pot sebre es motiu/
52. M: per fer feina
53. **E: i ara m'hauries de dir(.) com vos vau conèixer/**
54. M: **pues** és que fèiem feina tots dos aquí(.) a Porto Pi(.) jo a un **centro d'estètica i ell a un bar que va montar i d'anar a berenar@@@**
55. E: i anant a berenar va sorgir@(.) i escolta: es primer en parlar(.) diguéssim(.) va ser ell o: tu o:
56. M: ell(.) jo era molt joveneta(.) molt empegueïdora
57. E: i ell te va parlar en castellà: :
58. M: sí
59. E: i tu ja en castellà.
60. **M: sí@ no m'entenia si no**
61. **E: ell acabava d'arribar/**
62. M: sí
63. E: amics en comú en teniu/ aquells que abans eren teus i que ara ja passen a formar part de tots dos/
64. M: sí(.) **claro**
65. E: i: sa llengo en què us comunicau quan esteis amb sos amics/
66. M: **hombre** si jo me dirigesc amb persones en mallorquí en mallorquí(.) sinó **pues** en castellà(.) també és que tenim amics en castellà
67. **E: i amb ets amics que xerrau mallorquí(.) quan s'adrecen a tu(.) s'adrecen en mallorquí/**
68. M: normalment(.) sí
69. **E: i quan s'adrecen a ell/**
70. **M: en castellà normalment(.) lo que passa que ja l'entén(.) casi tot**
71. E: però no el parla/
72. **M: a vegades: : s'amolla un poc(.) però vamos:**
73. E: a sa feina: : o: :
74. M: **hombre** a sa feina si no li queda altra sí(.) i sinó en broma també
75. E: en pla col·loquial
76. M: sí
77. E: a sa feina: quants sou aquí a sa feina/
78. M: dues
79. E: per tant no tens superiors
80. M: no(.) noltros dues som iguals
81. E: i ella és mallorquina/
82. M: sí
83. E: i en quina llengo us comunicau/
84. M: en mallorquí
85. E: a casa sou tres/
86. M: sí
87. E: en Rodrigo: i:
88. M: en Rodrigo i jo@
89. E: perquè es nin:
90. M: es nin nom com son pare

91. E: en es nin en quina llengua li xerres tu/
 92. M: jo en mallorquí
 93. E: i ell/
 94. M: en castellà
 95. E: ho vau decidir/ tu li xerraràs una llengua i jo una altra/
 96. **M: no(.) per lògica(.) com que jo m'exprés millor en mallorquí i ell s'expressa millor en castellà: pues** tampoc(.) així xerrarà ses dues coses bé
 97. E: si et demanàs en quina llengua et sents més còmoda:: en triaries una o::
 98. **M: m'és indiferent**
 99. E: però sa teva quina diries que és/
 100. M: sa meua es mallorquí(.) català no(.) mallorquí@@
 101. **E: d'acord(.) d'acord(.) d'això** en xerrarem no passis pena
 102. M: @@
 103. E: quan escrivs notes a ca teva/
 104. M: **hombre** si són per ell en castellà(.) si són per a na Xisca en mallorquí
 105. E: a casa per distreure-vos(.) sa tele la mirau/
 106. M: sí
 107. E: i es nin/
 108. M: en anglès o en català si mira TV3 o IB3 i en castellà
 109. E: no ja(.) però a vegades es nin tenen uns dibuixos preferits::
 110. M: en català en veu molt però no perquè siguin en català sinó perquè li feim indistintament
 111. E: revistes en llegiu/
 112. M: sí
 113. E: quines són o:
 114. **M: s'Hola@**
 115. E: per què rius(.) jo quan vaig a n'alma també les llegesc@
 116. **M: es Pronto(.) sa que mos envien d'estètica**
 117. **E: d'estètica vos envien qualcuna en llengua catalana/**
 118. M: no
 119. E: i diari/
 120. **M: s'Última Hora**
 121. **E: així d'activitats de cap de setmana que feis tots tres junts:**
 122. M: just les podem fer es dematí perquè ell fa feina es caps de setmana de quatre a una
 123. E: de quatre a una de sa matinada/
 124. M: des vespre(.) sí(.) es dissabtes anam a sa piscina que es nin té natació(.) en es **parque** i sinó es diumenges també **parque** plaia i dinam **por ahí**(.) o a cas padrins(.) però **después** ja està es nin amb jo tota sola
 125. E: de les cinc persones que no siguin famili: que més properes tenguis a tu(.) quina és la llengua de relació/
 126. M: es mallorquí(.) **menos** una que son pare i sa mare són de sa península i xerrem es castellà
 127. E: i ella també és de sa península/
 128. M: no(.) ella va néixer aquí(.) però a ca seva sempre li han xerrat en castellà
 129. **E: d'acord(.) d'acord**
 130. M: i mos coneixem des dotze anys i::
 131. E: sa famili:: són vius ton pare i ta mare/
 132. M: sí

133. E: en es nin en quina llengua li xerren/
 134. M: en mallorquí
 135. E: i a en Rodrigo gran/
 136. M: en castellà normalment
 137. E: què vol dir normalment/
 138. M: no perquè a vegades això que te despistes que vas xerrant en mallorquí i li dic **ay(.) perdona** i ell me diu **no(.) no importa(.)** perquè he ha coses que les perd(.) per això intenten xerrar-li: sobretot si és **algo** que **l'incumbeix**
 139. E: i ell per tant a ton pare i ta mare també
 140. M: sí(.) ell en castellà
 141. **E: i es pares d'ell són vius/**
 142. M: sa mare(.) son pare no
 143. E: i sa mare viu aquí/
 144. M: no(.) a Madrid
 145. E: i:: evidentment amb en Rodrigo se deu relacionar en llengo castellana/
 146. M: sí(.) **claro**
 147. E: bé:: és una mica jove per saber en quina llengo se sent més còmode en Rodrigo::
 148. M: **hombre(.) a s'escola parla molt en castellà perquè sa majoria de nins són castellans i lo que mos deien(.) allà fan es primer curs trenta-tres per cent en anglès i lo demés català(.) però:: xerren molt en castellà entre ells(.) perquè sa majoria són castellans**
 149. E: a quina escola va/
 150. M: a Santa Magdalena Sofia
 151. E: per què vas triar aquesta escola/
 152. M: perquè està a prop de ca mun pare i mu mare:: jo som exalumne:: per comoditat i perquè també he ha es seus cosins i::
 153. **E: t'agrada l'escola/**
 154. M: sí(.) sí
 155. E: quan comencen a aprendre castellà/
 156. M: a partir de primer de primària(.) **o sea** en es sis anys(.) tot infantil just és **inglés** i català i **después** a primària: trenta-tres de cada(.) català(.) anglès i castellà
 157. **E: d'acord(.) t'agrada aquest sistema/**
 158. M: sí(.) sa veritat és que sí
 159. **E: l'altra és anglès(.) no/**
 160. **M: sí(.) anglès l'han començat ja amb tres anys**
 161. **E: i a infantil com m'has dit que ho fan/**
 162. M: trenta-tres d'anglès i seixanta-sis de català
 163. **E: d'acord(.) en es teu homo li agrada també s'escola des nin/**
 164. M: sí
 165. E: li agrada aquest mètode així/
 166. M: **hombre** ell voldria que ja també tengués castellà
 167. **E: d'acord(.) d'acord**
 168. M: **pero és lo que hay@@**
 169. E: però ell va tenir cap problema per matricular-lo aquí(.) sabent que::
 170. M: no no(.) tanmateix teniem decidit que era aquella escola(.) vull dir **no hay más**

171. E: **d'acord(.) en llengües hi trobes a faltar** res en aquesta escola/ o te pareix bé es sistema/
 172. M: sí sí
 173. E: quina creus que serà sa llengo més útil per viure aquí a Mallorca/
 174. M: **hombre(.)** de cara a fer feina i tot això: **hombre tenir s'anglès** crec que és bàsic(.) però **vamos** jo continuaré xerrant es mallorquí@@
 175. E: així es padri: ns en Rodrigo els veu sovint/
 176. M: sí(.) dina cada dia a ca mun pare i mu mare(.) i es cosins també
 177. E: ah/ tots/
 178. M: sí(.) van per **turnos(.)** en Rodrigo sempre i ets altres un dia uns i un dies ets altres
 179. E: molt bé(.) no/ ta mare no sé què dirà però::
 180. M: @sempre ho ha fet així
 181. E: deu estar encantada
 182. M: sí(.) **agotada** però encantada@
 183. E: i **escolta(.)** creus que es padrins han influït així en s'educació: d'en Rodrigo
 184. M: **hombre(.)** sí
 185. E: **en Rodrigo amb sos padrins en quina llengo m'has dit que xerra/**
 186. M: en mallorquí
 187. E: i en Rodrigo ja sap diferenciar quan se gira a un i::
 188. M: **sí sí(.) quan se'n va son pare en castellà i a mi en mallorquí(.)** a vegades se despista i me mira i me canvia en es mallorquí si veu que jo li contest en mallorquí
 189. E: però té més base en mallorquí o no/
 190. M: és que son pare sempre li xerra en castellà i cap problema
 191. E: heu tengut algun problema per ser una parea lingüísticament mixta/
 192. M: no(.) no
 193. E: **quan algú se t'adreça en mallorquí(.) tu(.) en quina llengua contestes/**
 194. M: **jo com m'entren**
 195. E: **i si t'entren en castellà/**
 196. M: **contest en castellà(.) però si veig que tenen un poc d'accent mallorquí(.) canví(.) vamos** ho canví(.) ho coment
 197. E: escolta: el fet de xerrar mallorquí(.) creus que et fa sentir més mallorquí/
 198. M: no **t'entenc/**
 199. E: és a dir(.) si condiciona es sentiment de sentir-se mallorquí es fet de parlar mallorquí
 200. M: jo me sent molt mallorquina(.) no sé::
 201. E: però creus que és més mallorquí qui xerra mallorquí(.) o pot ser mallorquí i xerrar en castellà/
 202. M: ah:: **hombre(.) lo que no acab d'entendre és gent que ha nascut aquí i xerri es castellà(.) que no s'amolli mai però:: bueno::** no(.) ara xerrant d'aquesta amiga que xerra en castellà: no(.) som igual de mallorquines però m'és **raro(.)** que amb so fii xerra més d'un pic però amb noltros mai
 203. E: perquè vos vàreu acostumar així
 204. M: més mallorquina no
 205. E: no condiciona sa llengo el sentir-se més mallorquina/
 206. M: no no(.) jo crec que no

207. E: com creus que som es mallorquins/
 208. M: rarets
 209. E: rarets/
 210. M: @@
 211. E: jo no te veig gens rareta però meam/@
 212. M: es de fora sempre diuen que som rarets@
 213. E: en quin sentit/
 214. M: de que no som oberts:: o que vas en segones:: que no acabes de **dir ses coses::(.) jo no me'n don compte**
 215. E: tu no ho creus en això/
 216. M: **hombre(.) tant t'ho diuen que:: ho arribes a pensar@** potser qualche vegada:: **bueno(.)** com tothom(.) no ho sé
 217. E: i es teu homo(.) què en pensa/
 218. M: es meu homo sí@
 219. E: què pensa/ meam
 220. M: sí(.) ja te dic que no acabam de dir ses coses: no que vas **d'amagat però que ho pareix o que ell no acaba d'entendre** segons quins **fets(.) amb això sí que nota canvis(.) a s'hora d'expressar-te:: d'actuar(.)** però jo no ho acab de veure@
 221. E: bé(.) però cadascú::
 222. M: **aquí hay lío@**
 223. E: cadascú pensa el que vol(.) i:: creus que he ha zones de Mallorca que he ha més gent de fora que propis mallorquins/
 224. M: sí sí
 225. E: tens aquesta sensació/
 226. M: **sí(.) ja fa molts anys d'això(.) no/**
 227. E: jo pregunt@ tens aquesta sensació/
 228. M: sí
 229. E: quines zones/
 230. M: per tot(.) abunden més(.) bé(.) a **lo** millor són peninsulars(.) que han nascut aquí però **claro** com xerren com son pare i sa mare:: pareix que **no acaben de ser d'aquí(.) n'hi ha que pareix encara que han nascut aquí que no:: pareixen més de fora que d'aquí**
 231. E: i et fa la sensació a l'inrevés/ que he ha zones de Mallorca on he ha més mallorquins que no gent de fora/
 232. M: **antes** sí(.) ara ja no(.) **antes**: jo què sé(.) anaves a sa coloni de sant Pere i sa majoria eren mallorquins(.) ara:: entre estrangers i castellans:: **bueno** peninsulars:: jo crec que són trenta-tres de cada
 233. E: si a tu et demanassin com et sents/ espanyola: mallorquina: europea:: (.) què diries/
 234. M: **hombre** espanyola i mallorquina
 235. E: i es teu homo(.) què creus que diria/
 236. M: **español**
 237. E: i es teu fill(.) què creus/
 238. M: es meu fii mallorquí@@ espanyol però mallorquí@@
 239. E: **d'acord(.) quan actualment parlam d'immigrants: en qui penses/**
 240. M: sud-americans i **rumans**
 241. E: **què en penses d'aquesta situació/**
 242. M: **que s'han passat de deixar-los:** no de deixar-los venir: sinó:: meam(.) han deixat de mirar per noltros(.) no dic pes mallorquins sinó pels espanyols en benefici de:: i ara tenim les conseqüències
 243. E: **creus que aquests tipus d'immigració pot afectar sa llengua/**

244. M: sí(.) que també és vera que:: com que estudien en català n'hi ha que xerren millor que molts de noltros(.) però **bueno**(.) sí(.) sí que influeix
245. E: creus que s'hauria de potenciar s'ús de sa llengua catalana a s'escola/
246. M: **hombre** jo crec que a sa nostra ja està ben potenciada@
247. E: abans m'has dit(.) mallorquí eh/ no català(.) per què/ meam conta-m'ho
248. M: ai perquè jo no som catalana@@
249. E: no(.) clar que no
250. M: ja(.) idò(.) jo som mallorquina i xerr es mallorquí(.) jo me varen **suspendre pes català(.)** perquè no me sé expressar jo en català i no m'hi sent(.) no estic a gust xerrant en català
251. E: i s'ús des castellà/ creus que s'hauria de potenciar més/
252. M: a sa nostra com que trob que està molt equiparat(.) a una altra no ho sé com funciona(.) **hombre**(.) no m'agrada ni tot en català ni tot en castellà(.) trob que ja que ets aquí has de sebre ses dues
253. E: quin creus que és es futur des mallorquí/
254. M: s'acaba@@
255. E: s'acaba/@
256. M: quedam molt poquets@@ jo és que ara mateix(.) així d'amics casats o juntats mallorquins o mallorquines:: són ben pocs(.) molts són amb una pareia que és de fora(.) ja m'entens(.) o xerrant es castellà(.) tenc parees d'amics i molt pocs són mallorquins(.) ses meves amigues: excepte sa que t'he dit que xerra en castellà(.) totes som mallorquines i xerram es mallorquí però:: més de la meitat esteim amb persones que xerren es castellà(.) sa majoria nascuts a fora(.) ja no que diguis que han nascut aquí i xerrin castellà(.) és a dir(.) **bueno**: és com a Madrid que te diuen **madrileño madrileño** no n'hi ha molts perquè tots són de per aquí o per allà(.) encara que hagin nascut a Madrid
257. E: llavors: creus que hauríem de fer qualche cosa/ per canviar aquesta situació/
258. M: **hombre**(.) **pues** potenciar un poc més tot lo teu
259. E: i com ho faries/
260. M: com ho faria/ no en tenc ni idea(.) hombre::@@ sense deixar de **xerrar es mallorquí**(.) això per començar i jo què sé un poc d'història teva:: no ho sé@
261. E: d'acord
262. M: **quiero pero no puedo**(.) no ho sé **hombre** no renunciaria a **xerrar mai es mallorquí**(.) però: també m'empipa que m'imposin es català
263. E: perquè tu ho veus totalment diferent(.) tu allò que vares estudiar no te pareix:: no era mallorquina sa persona que te feia ses classes/
264. M: es la meua feia:: **bueno**(.) supòs:: no ho sé si eren mallorquines o no però a jo me xerraven es català(.) jo ja vaig començar a bup(.) vàrem començar a estudiar gramàtica i un parell d'assignatures en català(.) això jo a egb no ho tenia(.) **soy de la antigua**@ i:: ja t'ho ensenyaven en català(.) ara per exemple a egb és vera que sa d'anglès te xerrava es mallorquí i **después s'anglès**(.) però ses altres assignatures quan ja eren en català sempre els he sentit xerrar en català(.) **claro** ells també ho havien haver estudiat en català ells
265. E: d'acord(.) doncs(.) ja hem acabat
266. M: moltes gràcies
267. E: gràcies a tu

Població: Palma
Codi: MC24
Durada: 23 minuts i 95 segons
Sexe: dona

1. E: Isabel(.) estás casada o en pareja/
2. M: casada
3. E: la lengua que hablas con tu pareja/
4. M: castellano
5. E: el año de nacimiento tuyo
6. M: setenta y cuatro
7. E: y el de tu marido/
8. M: setenta y dos
9. E: dónde naciste/
10. M: en Madrid
11. E: y él/
12. M: aquí(.) en Palma
13. E: qué año llegaste a Mallorca/
14. M: pues en el dos mil: seis
15. E: y llegaste a Palma/
16. M: llegué a Palma
17. E: en qué barrio en concreto/
18. M: llegamos:: pues no sé qué barrio: estuvimos viviendo en el paseo Mallorca: el primer año y luego nos trasladamos a Sa Teulera
19. E: yo también vivo allí
20. M: sí/
21. E: profesión/
22. M: abogado
23. E: y tu marido/
24. M: es empresario
25. E: de acuerdo(.) el nivel de estudios/
26. M: pues:: licenciatura los dos
27. E: se puede saber él concretamente en qué/ en empresariales/
28. M: ah/ no(.) derecho los dos
29. E: la lengua habitual en tu infancia el castellano: y la de tu marido/
30. M: pues: castellano(.) aunque sabe hablar mallorquín él no lo utiliza normalmente
- E: y con sus padres/
31. M: con su madre sí habla mallorquín(.) su padre falleció(.) pero era de Murcia y hablaba castellano
32. E: y él con su madre continua hablando catalán/
33. M: no todo el tiempo: pero sí parte del tiempo(.) por ejemplo sus primas sí que hablan con su madre todo el tiempo en mallorquín(.) pero marcelo no todo el tiempo(.) combina los dos idiomas
34. E: y tienes una hija/
35. M: sí
36. E: cómo se llama/
37. M: Cristina
38. E: en qué curso está/
39. M: en primero de infantil

40. E: cuando viniste para acá viniste con tus padres o no
41. M: no(.) yo vine cuando me casé
42. E: te casaste aquí ya/
43. M: no(.) me casé en Extremadura y después nos vinimos(.) después de la boda
44. E: pero tú(.) de dónde eres de Madrid o::
45. M: yo soy extremeña pero estudié la carrera en Madrid y fue donde conocí a mi marido(.) nació en Madrid(.) viví los primeros años en Madrid(.) luego me trasladé a Extremadura hasta:: lo::s siempre(.) siempre(.) yo me considero extremeña y luego(.) sí la carrera la hice en Madrid
46. E: vale vale(.) y conociste a tu marido en la carrera/
47. M: no(.) preparando oposiciones después de terminar la carrera
48. E: amigos en común tenéis/ amigos que él ya hubiera hecho en Mallorca/
49. M: sí yo me he integrado en su grupo de amigos/
50. E: sí
51. M: sí
52. E: y hay alguno que te hable en mallorquín/
53. M: pues:: e:: su grupo de aquí sí que hablan en mallorquín habitualmente(.) si hay alguien que somos de fuera enseguida cambian el idioma porque si no no entendemos toda la conversación
54. E: marcelo también habla en mallorquín con sus amigos/
55. M: sí
56. E: en el trabajo(.) tienes compañeros::
57. M: ahora mismo no estoy trabajando pero cuando he estado trabajando:: había gente de fuera y mallorquines(.) normalmente utilizábamos el castellano pero por ejemplo mi jefe sí que es mallorquín y él usaba el mallorquín pero que le gustaba hablarlo con la gente de Mallorca pero no con la gente que éramos de fuera(.) no sé por qué(.) era un poco extraño(.) y si había juntas o algo así la mayoría de los socios eran mallorquines se hablaba mallorquín aunque hubiese gente que no lo supiese(.) se utilizaba el mallorquín o el catalán(.) es que no sé si decir mallorquín o catalán
58. E: es igual(.) hay alguien con quien hables en mallorquín/
59. M: no
60. E: en casa(.) sois tres/
61. M: sí
62. E: la niña tu marido y tú(.) ya me has dicho que la lengua que habláis es el castellano:(.) vale(.) en casa para distraeros(.) qué hacéis/
63. M: jugar con la niña@ sí(.) estamos todo el día pendientes de ella
64. E: televisión/
65. M: sí(.) pero muy muy poca
66. E: alguna cadena o algún programa en especial/
67. M: pues:: e:: después de comer(.) entre después de comer y el tiempo de ir a buscar al cole:: saber y ganar(.) y luego por la noche solemos ver alguna serie(.) serie americana(.) normalmente
68. E: revistas/
69. M: en casa se compra prensa(.) periódicos(.) compra un periódico nacional y un: bueno suele traer el Última Hora(.) y revistas: yo compro pero no habitualmente(.) cuando veo la portada si alguna me interesa pero no soy asidua de una fija normalmente
70. E: actividades de fin de semana tenéis alguna: que: siempre hacéis/

71. M: que siempre hacemos:: no(.) no
72. E: qué hacéis durante los fines de semana/
73. M: pues:: si hace buen tiempo hacemos playa:: si no hace buen tiempo(.) no sé(.) intentamos salir a pasear con la niña: cosas que no hagamos con ella(.) pues solemos ir al teatro: algo así(.) pero realmente desde que tenemos a la niña casi todos los planes son con ella
74. E: tu marido: en qué lengua habla a Cristina/
75. M: le habla en castellano
76. E: él no se planteó hablarle en mallorquín/
77. M: pues:: le dice algunas palabras pero lo que él:: él no tiene la soltura::(.) bueno sí habla pero:: yo creo que la lengua que le sale natural es el castellano(.) pero sí que le ha dicho a su familia materna(.) bueno a su familia que vive aquí que le hablen siempre a la niña en mallorquín(.) eso sí que lo ha dicho y lo intentan hacer(.) para que la niña oiga mallorquín y sea natural para ella(.) pero él no lo hace
78. E: y él tiene hermanos o hermanas/
79. M: sí pero no viven aquí(.) tiene un hermano que vive en Málaga y bueno(.) pero su hermano no habla mallorquín
80. E: entonces: a qué familia/ primos::
81. M: su madre que está viuda(.) la hermana de su madre que es como otra madre para él(.) las primas:: sus primas y los niños de sus primas(.) y la niña sí que pasa tiempo con ellos y siempre le hablan en mallorquín
82. E: entonces: la familia materna le habla en mallorquín por petición del padre(.) no/
83. M: sí
84. E: qué lengua crees que habla con más comodidad Cristina/
85. M: Cristina el castellano
86. E: pero lo entiende/
87. M: sí lo entiende porque además en el cole le hablan(.) pero ella:: bueno:: de hecho yo le oigo palabras que no sé qué significan(.) entre que no habla demasiado bien todavía y yo no sé qué palabra:: empieza a decir **petitona** y pensamos que era una canción y después descubrimos que era pequeñita(.) entonces: sí que dice algunas palabras que las dicen en el cole(.) pero ella habla castellano
88. E: ella está en tercero de infantil/
89. M: en primero(.) en primer curso
90. E: y va a San Cayetano
91. M: a San Cayetano
92. E: por qué escogiste esta escuela/
93. M: por proximidad a casa: bueno el año pasado iba a la escoleta
94. E: a qué escoleta/
95. M: a la de San Cayetano(.) nos dijeron que era buena escoleta: nos gustó(.) por proximidad a casa y porque es un buen colegio
96. E: te gusta/
97. M: sí
98. E: en qué lengua les enseñan/
99. M: en el cole/
100. E: sí
101. M: pues:: utilizan: el castellano(.) yo creo que utilizan el castellano la mayoría del tiempo(.) tienen clases en inglés y música lo dan en catalán(.) y luego: me imagino que depende de la profesora le hablan más o menos:

depende si su lengua natural es el catalán pues lo utilizaran más(.) indistintamente

102. E: ah/ o sea que depende:: depende de:

103. M: la mayoría del tiempo le hablan en castellano(.) música sí que la tienen en catalán y luego tienen algún momento de inglés(.) pero mayoritariamente en castellano(.) luego también: ellos pasan tiempo en el patio con cuidadoras y auxiliares: y si lo normal en ellas es hablarles en catalán en catalán(.) no tienen ningún problema

104. E: pero depende más de la persona/

105. M: de la persona en el tiempo libre(.) en el tiempo de clase yo creo que música dan obligatoriamente en catalán

106. E: vale vale(.) escogisteis esta escuela(.) a parte de proximidad por cuestión lingüística/

107. M: la escogimos porque se supone que es un colegio bueno: porque era religioso también y e:: yo realmente(.) yo quiero que la niña tenga la oportunidad de:: tiene la suerte de vivir en una comunidad con dos lenguas y eso supongo que enriquece(.) yo siendo de fuera porque siendo de aquí no sé si pensaría igual(.) no quiero que exclusivamente le hablen en catalán porque yo creo que debe saber los dos idiomas(.) no sé qué pasa más adelante en los últimos cursos si predomina más un idioma sobre otro(.) de momento lo que me gusta es que le compaginen los dos idiomas(.) entonces eso sí que importa(.) luego más adelante no sé cómo va pero de momento sí

108. E: qué lengua crees que puede ser más útil para vivir aquí en Mallorca/

109. M: para vivir aquí/

110. E: sí

111. M: pues las dos(.) yo por ejemplo no hablo:: yo no me he encontrado nunca con ningún problema aquí por no hablar catalán(.) jamás nadie me ha puesto una mala cara: ni me ha querido contestar: nunca(.) o sea en castellano exactamente igual(.) yo creo que si tienes las dos te enriquece mucho más y tienes más posibilidades

112. E: de acuerdo(.) me has dicho que los cursos posteriores en priMaría no sabes exactamente::

113. M: no sé:: sé que compaginas los dos idiomas pero:: en teoría se supone que el colegio es trilingüe(.) que inglés catalán y castellano depende de las asignaturas

114. E: y en principio saldrán preparados en las tres lenguas/

115. M: no

116. E: no/

117. M: no creo que un colegio:: no creo que los niños terminen hablando perfectamente los tres idiomas(.) el que ellos hablen como lengua natural en su casa: ese sí(.) pero no creo que sean totalmente bilingües o trilingües(.) no(.) no lo creo(.) tendrán una buena base una formación pero no serán bilingües(.) sabrán bastante inglés: sabrán catalán: pero no lo hablarán perfectamente

118. E: a los abuelos paternos los ven a menudo/ bueno: están vivos tus padres/

119. M: sí(.) sí a menudo

120. E: viven aquí/

121. M: no no(.) viven en Extremadura

122. E: vale(.) pero los ven a menudo/

123. M: sí sí
124. E: y a la abuela materna también/
125. M: sí
126. E: crees que han influido en su educación/con la abuela paterna ha estado con ella: la guarda/
127. M: sí: : sí(.) con su abuela paterna: pasa tardes: horas(.) en cambio con mis padres convive mucho(.) porque las vacaciones de verano se pasa dos meses con ellos: porqué en navidad pasa tiempo con ellos: porqué vamos a su casa(.) entonces convive con ellos
128. E: son las veinticuatro horas
129. M: sí(.) son las veinticuatro horas durante muchos días(.) en cambio con su abuela pasa una tarde después del cole: un sábado que vamos a comer: de visita(.) no suele pasar largas temporadas con ella
130. E: y a la abuela le habla mallorquín/
131. M: su abuela le habla en mallorquín
132. E: y la niña en qué lengua contesta/
133. M: en la suya propia@ no(.) contesta en castellano
134. E: pero lo entiende/
135. M: sí lo entiende todo pero habla en castellano
136. E: habéis tenido algún problema por ser una pareja lingüísticamente mixta/
137. M: no(.) ninguno(.) bueno: también es cierto que he oído: no lo sé si por el idioma pero sí que sé: : que bueno eso de casarse con una forastera: : ciertas personas no lo ven bien(.) no tiene que ver tanto con la lengua sino con no ser de aquí
138. E: lo has sentido(.) tu/
139. M: no(.) yo no lo he sentido(.) no lo sé a mi no me lo han dicho pero sí lo he oído de otras personas(.) no/
140. E: cuando alguien se te dirige a ti en catalán(.) tú en qué lengua contestas/
141. M: a ver: yo no hablo(.) yo entiendo y sé cuatro cosas pero no::: (.) yo contesto en castellano(.) a no ser que sea gracias a dios o algo así(.) pero yo contesto en castellano y me cambian inmediatamente el idioma
142. E: crees que el hecho de hablar mallorquín hace sentirse más mallorquina a la persona/
143. M: nunca me lo he planteado
144. E: cómo crees que son los mallorquines/
145. M: pues: : yo me pensaba que eran: : yo antes de llegar aquí siempre pensé que eran muy abiertos: que han conquistado el turismo: pero me he dado cuenta que era más cerrada(.) que es difícil que te acojan a no ser que vengas de la mano de algún mallorquín: sino no te juntes en su círculo: : se relacionan mallorquines con mallorquines(.) yo no he tenido ningún problema porque al estar casada con un mallorquín(.) pero a mí me da la sensación que son más cerrados de lo que yo me pensaba inicialmente que iban a ser
146. E: y qué crees que piensa tu marido: de cómo son los mallorquines/
147. M: ah/ no no(.) mi marido reconoce todo(.) mi marido está superorgulloso de ser mallorquín y piensa que es la tierra más maravillosa del mundo pero reconoce los tics mallorquines(.) porque además él es muy mallorquín(.) adora esta tierra pero ha vivido muchos años fuera y salir fuera te da una visión de lo de dentro

148. E: de acuerdo(.) tienes la sensación que:: hay zonas en Mallorca en la que vive más gente de fuera que propios mallorquines/
149. M: extranjeros o españoles/
150. E: dime tú
151. M: pues extranjeros sí(.) y luego:: sí tengo la sensación que el centro(.) lo que es la zona de paseo Mallorca:: la parte antigua sí que es muy mallorquina(.) eso sí que tengo la sensación de que es más mallorquina(.) y luego sé que: zonas de playas: más de vacaciones pues a lo mejor hay más extranjeros
152. E: y al revés(.) zonas de Mallorca donde haya más mallorquines/
153. M: más mallorquines/ en la zona del centro(.) sabes/ lo que yo llamo centro histórico(.) yo allí veo mucho mallorquín(.) lo que no tengo idea es que haya zonas que haya:: o sea forasteros(.) eso sí que no tengo ni idea que existan esas zonas
154. E: vale(.) si a ti te preguntaran cómo te sientes/
155. M: aquí en Mallorca/
156. E: no(.) si te sientes: europea: española: extremeña:
157. M: española
158. E: y tu marido: qué crees que diría/
159. M: español
160. E: cuando actualmente hablamos de inmigrantes:: en quién piensas/
161. M: pues un extranjero que normalmente ha venido a trabajar(.) sí(.) extranjero
162. E: de dónde/
163. M: pues probablemente de: latinoamericano probablemente(.) sí
164. E: crees que esta inmigración puede influir en el futuro de la lengua mallorquina/
165. M: sí(.) hombre:: yo creo que la lengua mallorquina se tiene que conservar en casa(.) las familias son al final las que:: van a hacer que se siga hablando(.) que en el colegio los niños lo van a aprender(.) mi hija lo va a aprender pero si en casa no lo sigue hablando no va a tener la soltura de hablarlo día a día que a lo mejor estamos haciendo nosotros(.) no sé(.) los extranjeros los inmigrantes si no lo tienen como lengua propia: no se lo van a hacer saber a sus hijos(.) me imagino
166. E: crees que se tendría que potenciar más el catalán en la escuela/
167. M: es que no conozco la realidad de todas las escuelas(.) sí que oigo que la política lingüística en un momento determinado: con tal partido: pues defendía mucho el catalán en detrimento del castellano y ahora parece que va a cambiar: pero no si cambia que los colegios privados pueden elegir que asignaturas hacer en una lengua o otra porque en determinados momentos eso influye mucho(.) pongas un idioma o otro(.) entonces no sé(.) no conozco la realidad cómo es
168. E: no sé si te lo he preguntado: cómo ves el futuro de la lengua mallorquina/
169. M: yo(.) por mi realidad y por lo que conozco:: e:: hasta:: yo pensé(.) cuando llegué aquí pensé(.) no lo habla mucha gente(.) se va a perder(.) mi marido no lo habla: nosotros no lo vamos a hablar en casa con mis hijos(.) cuando empezó en el colegio empecé a oír más: de hablar con sus hijos(.) y después el círculo de amigos ellos hablan mallorquín como lengua natural por encima del castellano(.) nosotros por ejemplo somos la excepción en el grupo(.) entonces yo creo que sí(.) que tiene mucha fuerza(.) si se habla en casa:: sí(.) tiene mucha vida

170. E: tú te has planteado alguna vez aprenderlo/
171. M: pues:: e:: cuando empecé a trabajar::
172. E: no te lo pidieron/
173. M: no(.) no me lo pidieron y:: éramos muchos de fuera(.) de la península y no tuvimos nunca problema(.) sí que tengo interés en ver la televisión(.) que entiendo mucho más que a dos personas(.) a mi suegra y a su hermana hablando que hablan rapidísimo y casi no las entiendo(.) si veo la televisión me entero bien y tengo interés(.) luego:: al final me pasan mil cosas en la vida y nunca he tenido el tiempo de estudiarlo@ es verdad(.) sí que tengo amigas que para hacer oposiciones sí que lo han estudiado pero yo no he tenido::
174. E: no lo has necesitado/
175. M: no(.) no lo he necesitado(.) también es cierto que mis padres me dijeron tienes que estudiar catalán porque llevas no sé cuantos años y tienes:: para saberlo(.) no/ y es verdad que no(.) no he tenido interés a lo mejor en aprenderlo(.) pero ellos des de allí sí que::
176. E: sí/ tus padres/
177. M: sí sí mis padres
178. E: es curioso/ y te lo ha dicho su madre/ tu suegra/
179. M: no(.) no me lo ha dicho jamás(.) a mi mis padres sí que me lo han dicho(.) si tuviera el catalán tendría un plus para:: bueno para todo(.) para saberlo(.) no/ pero:: por ejemplo mi suegro(.) él se consideraba mallorquín(.) cincuenta años aquí pero era murciano y no quiso nunca(.) entendía pero no quiso nunca de hablarlo
180. E: pero no quiso/
181. M: no(.) no quiso hablarlo(.) aunque él lo entendiese no se comunicaba nunca
182. E: pero sabes por qué/
183. M: siempre he oído eso pero no
184. E: no sabes el motivo/
185. M: no
186. E: pues ya estamos
187. M: ya/ muy entretenido
188. E: gracias
189. M: de nada
-

Població: Palma
Codi: MC25
Durada: 23 minuts i 42 segons
Sexe: dona

1. E: primero de todo: si estás casada o en pareja/
2. M: casada
3. E: la lengua habitual con tu pareja/
4. M: castellano
5. E: tu año de nacimiento/
6. M: el setenta y cinco
7. E: y el de tu marido/
8. M: el setenta y seis
9. E: tú(.) dónde naciste/
10. M: en Sevilla
11. E: y tu marido/
12. M: aquí(.) en Palma
13. E: a qué edad o qué año llegaste aquí a Mallorca/
14. M: dos mil cuatro
15. E: dónde/ en Palma en concreto/
16. M: sí(.) a Palma
17. E: aquí(.) en este barrio/
18. M: sí sí sí
19. E: vale(.) trabajas/
20. M: sí(.) soy profesora
21. E: ah/ eres profesora/ de qué/
22. M: de primaria(.) de primer ciclo de primaria
23. E: y tu marido/
24. M: médico
25. E: entonces: el nivel de estudios diplomatura:
26. M: diplomatura y licenciatura él
27. E: y la lengua habitual de tu marido/
28. M: mallorquín
29. E: hijos tienes: dos/
30. M: dos
31. E: tu familia vive aquí también/
32. M: no(.) nadie(.) están todos en Sevilla
33. E: y tu pareja nació aquí en Mallorca/
34. M: sí(.) nació aquí
35. E: y cómo os conocisteis/
36. M: @@te vas a reír(.) en el viaje de estudios de fin de carrera de medicina de Madrid(.) que nos fuimos a cuba(.) nos conocimos allí(.) yo me fui con el viaje de ellos porque mi primo era compañero de él(.) de carrera
37. E: vale
38. M: me dijo(.) te vienes a cuba/ vale@ y nos conocimos allí(.) en el viaje fin de carrera
39. E: y cómo decidisteis venir aquí/
40. M: pues por trabajo(.) por trabajo porque después él(.) nos conocimos el último curso de carrera de él: la residencia de medicina la hizo en Sevilla y allí el trabajo estaba peor que aquí(.) yo tenía un negocio(.)

una guardería privada y: no dejaba de ser un negocio y la cosa segura es que él acababa la residencia y no había trabajo y aquí sí tenía(.) entonces decidimos venir aquí

41. E: de acuerdo(.) y: sus padres viven aquí/
42. M: sí(.) viven aquí
43. E: en Palma en concreto o: :
44. M: en Palma en Palma
45. E: tú(.) ahora(.) estás trabajando
46. M: sí
47. E: en qué colegio/
48. M: en santa mónica
49. E: con las cinco personas que más a menudo te relaciones: hay alguna con la que hables o te hable en lengua catalana/
50. M: no
51. E: tu superior/
52. M: tampoco
53. E: bueno: hay alguien con quien hables en mallorquín/
54. M: no
55. E: y que te hablen a ti/
56. M: directamente no(.) si hablamos alguna cosa de trabajo en grupo se puede hablar pero de todas maneras utilizo el catalán para el trabajo(.) porque tengo que dar el cincuenta por ciento de las asignaturas en catalán
57. E: qué curso das/
58. M: primero de primaria y el año que viene segundo de primaria
59. E: y eres tutora/
60. M: sí(.) tengo todas las asignaturas(.) claro tengo el nivel c
61. E: entonces tú sabes hablar catalán/
62. M: sí sí
63. E: en casa sois cuatro/
64. M: cuatro
65. E: bueno: os empezasteis a relacionar en lengua castellana
66. M: sí
67. E: ha habido algún cambio/
68. M: no
69. E: amigos que tenga tu marido que tuviera aquí ya(.) antes de conoceros: te has integrado en su grupo de amigos/
70. M: sí
71. E: eran catalanoparlantes/
72. M: sí(.) todos
73. E: y hacia ti/
74. M: en castellano
75. E: y entre ellos/
76. M: entre ellos en catalán y si a lo mejor estábamos en alguna reunión o lo que sea:: claro(.) salía al principio más hablar en catalán y ellos mismos se corregían y:: en ese aspecto no he tenido problemas(.) siempre te puedes encontrar un caso pero: :
77. E: no ha sido lo habitual/
78. M: no
79. E: tus padres viven en:
80. M: Sevilla
81. E: y los padres de tu marido:
82. M: aquí

83. E: en qué lengua hablan entre ellos(.) los abuelos
84. M: mallorquín
85. E: y a su hijo(.) tu marido/
86. M: en mallorquín
87. E: y a los nietos/
88. M: en mallorquín(.) y por mi parte en castellano todos
89. E: y a ti?
90. M: en castellano todos(.) y mis hijos igual(.) al padre le hablan mallorquín y a mí me hablan en castellano
91. E: en casa(.) para distraeros miráis televisión/ por ejemplo/
92. M: sí
93. E: qué canales o programas tenéis: preferidos
94. M: bueno(.) los niños@ el Clan: Disney Chanel: el Boing@
95. E: @vale(.) y vosotros/
96. M: la verdad es que:: que no mucho porque tampoco no hay gran cosa(.) si hay alguna peli buena y tal pero: no(.) normalmente ponemos más series(.) a lo mejor bajadas: o cosas así
97. E: revistas o diarios: :
98. M: a:: sí(.) bueno de vez en cuando(.) a lo mejor el diario de Mallorca: pero solemos mirar la prensa en internet
99. E: actividades de fin de semana: tenéis alguna: en concreto/
100. M: si podemos irnos a la playa(.) coger las bicicletas y pasear por ahí(.) siempre(.) durante todo el año
101. E: en invierno también
102. M: sí sí sí
103. E: pertenecéis a algún grupo excursionista o asociación cultural/
104. M: no
105. E: los niños en que lengua empezaron a hablar/
106. M: en las dos
107. E: en las dos al mismo tiempo/
108. M: sí(.) las mezclaban(.) pero las dos(.) sí porque desde que nacieron han escuchado las dos en casa(.) yo les hablaba en castellano y mi marido en mallorquín(.) a lo mejor mezclaban: quiero una **pastanaga**(.) pero te lo mezclaba así(.) o:: **vui** agua(.) siempre las han hablao las dos(.) quizás sí que es verdad que sí que he notado que han tardado más(.) yo creo que es por el bilingüismo(.) los niños tardan más en hablar(.) tardan más
109. E: que las niñas/
110. M: no(.) niños y niñas(.) bilingües
111. E: ah/ vale(.) ya te entiendo(.) y con tu marido: lo decidisteis/ yo les hablo en castellano y tú les hablas en mallorquín/
112. M: es que tampoco creo que fuera una decisión(.) mi lengua materna es el castellano y no me saldría jamás hablarles en otra que no fuera la mía y yo supongo que a él le pasaría igual
113. E: no lo decidisteis(.) salió así
114. M: claro(.) yo no me siento cómoda hablando a mis hijos una lengua que no sabía(.) te pongo un ejemplo(.) cuando yo me preparaba el catalán y le decía a él(.) vamos a practicar el oral(.) porque en realidad es lo que me costaba más trabajo(.) no le salía hablarme(.) no podía(.) nos habíamos conocido en castellano y si me tenía que hablar catalán miraba para el otro lado o contra la pared(.) entonces yo a lo mejor se lo pedía a alguna compañera(.) a partir de este año me hablas en mallorquín y así practico(.) era la única manera que podía

115. E: ya ya(.) vale(.) a parte de los abuelos: tiene familia tu marido/
hermanos: :
116. M: sí
117. E: y en qué lengua habla con ellos/
118. M: en catalán
119. E: y con tus niños/
120. M: depende(.) en principio les hablaban más en castellano(.) pero
después les dijimos que podían utilizar la que quisieran(.) a ver los abuelos
siempre han utilizado el catalán y sus tías mayores y tal(.) quizás el
hermano de mi marido: y la mujer hay veces que les hablaban en castellano
y catalán(.) pero les dijimos que si era su lengua que hablaran en la suya(.)
que no había ningún problema
121. E: hablan alguna con más comodidad/
122. M: castellano(.) sí(.) sobretodo el niño(.) la niña a lo mejor un poco
menos(.) tiene las dos pero es pequeña todavía(.) y el niño más en
castellano(.) de hecho en el cole yo lo he notao(.) aunque no son mis hijos
con los compañeros: los niños aunque sean catalanoparlantes entre ellos
hablan el castellano(.) y yo:: a estas edades que son más pequeños
supongo que también es por la tele(.) porque ven dibujos en castellano(.) y
juegan a lo que ven en la tele
123. E: suele pasar: entonces el niño va a Santa Mónica/
124. M: sí
125. E: en esta escuela durante el periodo de infantil: cómo se distribuye
la cuestión de lenguas/
126. M: cincuenta por ciento
127. E: en infantil/
128. M: sí sí sí(.) en todas las etapas(.) la lectoescriptura se hace en
castellano y después empiezan a tener como asignaturas: tal de lengua a
partir de primero de primaria(.) pero los centros de interés de infantil se
hacen en catalán
129. E: vale
130. M: pero aprenden a leer y a escribir en castellano
131. E: pero la lengua vehicular del colegio/
132. M: las dos
133. E: las dos(.) vale vale(.) te gusta esta escuela/
134. M: sí
135. E: además trabajas en ella
136. M: sí
137. E: la elegiste porque tú ya trabajabas o: quien entró antes los niños o
tú/
138. M: entré embarazada de Jaime@@ sí(.) entré embarazada de él y:
fue nada más llegar aquí a Palma y ya empecé a hacer substituciones y:: la
verdad es que me gustó(.) y sobre todo me gustó el cómo:: manejan las
dos lenguas y:: que no hay ninguna bueno:: que:: sobrepase a la otra
139. E: con los amigos de la escuela: qué dices que el niño habla más el
castellano/
140. M: sí sí(.) por ejemplo(.) su mejor amigo es catalanoparlante y se
ponen a jugar y o mezclan o hablan más en castellano que en mallorquín(.)
sí(.) no sé/ yo creo que es más por los dibujos
141. E: entonces en lenguas: consideras que falta algo(.) en el colegio/ se
podría mejorar de alguna manera/
142. M: no no(.) la encuentro bastante bien

143. E: no tomarías ningún medida para apoyar más la lengua catalana/
144. M: no no porque creo que se dan las dos suficiente
145. E: tampoco para apoyar la castellana/
146. M: no(.) encuentro que que si hay dos tienen que convivir las dos(.) a igual de cantidad(.) creo yo(.) no tiene por qué ser más ni una ni otra(.) las dos
147. E: cuál crees que será la lengua más útil para vivir aquí en Mallorca/
148. M: depende
149. E: de qué depende@/
150. M: @de política(.) hace unos años parecía que era más el catalán y ahora parece que no(.) depende
151. E: crees que tus hijos saldrán preparados en las dos lenguas/
152. M: sí(.) yo creo que si mi hijo se tiene que ir a estudiar a Madrid podrá hacerlo perfectamente
153. E: te preocupaba eso/
154. M: sí(.) claro(.) porque he conocido casos de niños que no tienen ni idea de castellano(.) que me parece muy triste también
155. E: que no tenían ni idea de castellano/ de aquí/
156. M: sí(.) y me parece triste
157. E: ya: entonces porque en el colegio tú empezaste a trabajar porque si no hubieras visto una situación muy equilibrada en las dos lenguas: a lo mejor no lo hubieras llevado allí/
158. M: no(.) no
159. E: tu marido está de acuerdo con el tipo de enseñanza que hay: que haya un cincuenta por ciento: :
160. M: sí sí sí
161. E: está contento/
162. M: él de hecho fue a estudiar a Madrid
163. E: y no tuvo ningún problema(.) o sí/
164. M: no
165. E: por qué dónde estudió él/
166. M: en la salle(.) si vienes a lo mejor de algún centro público sí pasa que el noventa y nueve por ciento es en catalán: : yo: : creo que sí que tendrán problemas cuando salgan de allí(.) por mucho que digan que con la tele se enseña y con lo que escuche y tal(.) pero yo creo que después a nivel de escritura no no están igual de preparados que en castellano(.) porque la verdad es que lo trabajan poco(.) creo(.) eh/
167. E: vale(.) actividades extraescolares(.) hacen/
168. M: sí(.) fútbol: judo: : a ver en el cole hacen fútbol y judo(.) y después hace natación y: : ya fuera del cole inglés
169. E: **déu n'hi do(.) no/@@**
170. M: @@y no quiere dejar nada(.) le gusta(.) le encanta
171. E: y en qué lengua: se acostumbran a hacer estos entrenamientos/
172. M: en todo en todo(.) porque el profesor de judo tanto les habla en catalán en el cole: los de fútbol igual lo mismo castellano que catalán(.) en inglés es que lo hacen todo en inglés y natación: : lo mismo(.) castellano y catalán
173. E: vale(.) vale(.) durante: : las vacaciones: qué hacéis normalmente/
174. M: playa@@
175. E: os vais a Sevilla/
176. M: no no no(.) nos vamos a la Colonia
177. E: de sant Pere/

178. M: de sant Jordi
179. E: vale
180. M: a descansar(.) la verdad es que en el verano lo que hacemos es descansar
181. E: y tus padres vienen a ver a los niños/
182. M: sí(.) vienen y nosotros vamos mucho(.) casi una vez al mes vamos para allá
183. E: en vacaciones no:: pero::
184. M: en vacaciones suelen venir ellos más y el resto del año vamos nosotros casi una vez al mes
185. E: y:: tus padres:: respecto a la lengua de tus hijos han notado algo: o estaban preocupados por si no aprendiesen la lengua castellana:
186. M: hombre al principio:: les chocaba un poco(.) la verdad(.) hasta yo les hice entender que aquí era lo que había(.) pero:: es verdad que desde la península se ven las cosas muy diferentes(.) muy diferentes
187. E: pero eran un poco reticentes: tal vez/
188. M: sí(.) pero ya está(.) lo han visto han visto que no(.) les preocupaba que al principio los niños no les entendieran(.) pero bueno se fueron dando cuenta que:: de que no y ya está(.) pero sí que es verdad que en la península se ven las cosas muy diferentes
189. E: habéis tenido algún problema por ser una pareja lingüísticamente mixta/
190. M: no
191. E: cuando alguien se te dirige a ti en lengua catalana(.) tú en que lengua le contestas/
192. M: pues depende
193. E: ahora me tienes que decir de qué depende
194. M: @@depende muchas veces de cómo se te dirijan(.) hay gente que la ves venir
195. E: cómo es eso(.) explícamelo
196. M: sí(.) yo te hablo a lo mejor por padres que he tenido: pues son más catalanoparlantes y vienen más así(.) hay gente que te dice:: no te preocupes sino cambiamos y entonces tú a lo mejor pues tú dices ah pues no(.) y puedes hablar con él en catalán y tal(.) pero hay gente que te viene como a pillar un poco(.) a ver si esta sabe qué le digo o no
197. E: y entonces qué haces/
198. M: depende un poco la verdad(.) les suelo decir que no soy de aquí(.) que si cometo algún error o tal que me disculpe pero que me siento más cómoda hablándole en castellano y ya está(.) es que no sé(.) depende también de la confianza que tenga con la persona o no
199. E: y con los niños: en clase de catalán/
200. M: bien(.) perfectamente
201. E: en catalán la haces/
202. M: sí
203. E: y ningún problema
204. M: ninguno
205. E: vale
206. M: **Medi** igual(.) lo hago en catalán y ningún problema
207. E: crees que el hecho de hablar mallorquín te hace sentir más mallorquín/ o hace a los mallorquines sentirse más mallorquines/ o no(.) puede ser uno mallorquín y hablar castellano/

208. M: no creo que les haga sentir más mallorquines(.) más/ no(.) que no se debe de perder la lengua(.) también lo veo lógico(.) lo veo una cosa que si también los han criado desde pequeños por qué lo van a perder(.) no(.) es una riqueza cultural que tienen y tampoco creo que la tengan que perder(.) pero que les haga más más más(.) no(.) porque conozco mallorquines que son muy mallorquines y hablan castellano
209. E: cómo crees que son los mallorquines/
210. M: muy cerrados(.) mucho
211. E: sí/ cómo lo has notado/
212. M: hay gente con la que me has costado dos o tres años entrar(.) no son pocos(.) eh/ y que te han mirado por encima del hombro o te han mirado de arriba abajo y:: no se fían y:: incluso hay quien te dije que vienes a quitarle el trabajo y::
213. E: entonces sí que has tenido algún::
214. M: algún(.) pero fue al principio(.) a la gente le cuesta mucho entrar
215. E: y qué crees que piensa tu marido de los mallorquines(.) crees que piensa lo mismo que tú/
216. M: no
217. E: qué piensa él/
218. M: nada(.) que es normal(.) no sé(.) no:: yo creo que tampoco se lo plantea mucho(.) está acostumbrado a eso y: ya está
219. E: pero él no te ha comentado:: no(.) no somos cerrados o sí(.) somos cerrados
220. M: tampoco te dice eso pero sí que es verdad que sí te reconoce que cuando:: a lo mejor(.) que yo no he tenido: o sea que él no ha tenido el mismo problema cuando él ha estado en la península que cuando yo he estado aquí(.) eso sí(.) él llegó a Madrid y no tuvo problemas(.) llegó a Sevilla y lo acogieron con los brazos abiertos y:: tú llegas aquí y sí que es verdad que tienes que ir saltando obstáculos(.) cuando no es por la gente que te mira un poco así:: es por la lengua porque tienes que tener tal papel(.) sí(.) y a él para trabajar allí no le pidieron ningún papel
221. E: vale(.) cómo crees que nos ven de afuera(.) no tú que ahora ya tienes un contacto sino la gente de fuera de Mallorca(.) cómo nos ve a los mallorquines/ o no nos ve/
222. M: de Mallorca:: yo creo que lo que ven más el sol y playa(.) directamente(.) sol playa y ensaimada(.) te lo digo de verdad(.) sí sí(.) incluso la lengua no es una cosa que entren tanto:: pueden ver más el catalán de Cataluña que:: el de aquí(.) yo creo que aquí tampoco es una cosa:: se ve como más suave(.) ah sí/ te han pedido tal/hay que ver cómo son y no sé qué(.) porque aquí tampoco te piden(.) eso sí(.) pero si ven más lo de Cataluña
223. E: vale(.) cuando hablamos de inmigrantes(.) en quién piensas/
224. M: no sé(.) sudamericanos africanos
225. E: y crees que esta situación de la inmigración que hay bastante puede afectar a la lengua catalana/
226. M: es que no tiene por qué(.) yo pienso que no tiene por qué(.) en mi caso(.) por ejemplo si yo me hubiera impuesto más y mi marido y yo lleguemos al acuerdo de decir(.) pues no solo les hablamos en castellano porque sino yo también me encuentro:: pero si normalmente llegas a un acuerdo(.) todo puede convivir(.) no tiene por qué(.) los niños se van a escolarizar y van a tener que dar una serie de asignaturas o sea que:: no

tiene por qué comerse terreno(.) si aquí la gente se preocupa por mantenerlo: :

227. E: tienes la sensación que hay zonas en Mallorca donde hay más gente de fuera que: : propios mallorquines/

228. M: a veces te da(.) sí(.) tampoco te puedo decir así zonas en concreto pero: :

229. E: pero sí tienes esa sensación/

230. M: sí(.) a veces sí

231. E: y al revés/

232. M: pueblos(.) pueblos más de interior

233. E: si a ti te preguntan cómo te sientes/ europea: española: andaluza: qué dirías/

234. M: yo andaluza

235. E: andaluza primero/

236. M: sí

237. E: y tu marido qué crees que diría/

238. M: mallorquín

239. E: tus hijos/

240. M: @@mi hija nada@@ y mi hijo te dice que él es mallorquín o que es del Mallorca pero: : que también es de Sevilla(.) o sea: :

241. E: vale(.) crees que en general se tendría que potenciar más el uso del catalán/

242. M: yo creo que está bien

243. E: está bien así/

244. M: sí

245. E: vale(.) y a nivel social: potenciar la lengua castellana/

246. M: es que yo ahora mismo tal como lo veo creo que está bien(.) yo creo que en Mallorca conviven las dos perfectamente

247. E: no hay una por encima de la otra: :

248. M: no(.) porqué a lo mejor vas por la calle o por la carretera o tal y te encuentras los carteles en las dos cosas(.) vas a una tienda y te encuentras: : lo mismo(.) vas a un restaurante y te encuentras las cartas@@ en las dos lenguas(.) sí que es verdad que he ido a Cataluña y no te lo encuentras(.) o sea aquí: no creo que: : los autobuses igual(.) yo creo que conviven bien las dos

249. E: vale

250. M: yo creo que meter más: : fuego en una o otra: : lo que hace es enemistad y: : coger odio a unas y a otras

251. E: vale(.) cual crees que es el futuro de la lengua catalana/

252. M: el que la gente le quiera dar(.) de verdad

253. E: los mallorquines/

254. M: sí

255. E: depende más de ellos(.) no/

256. M: sí(.) y no es una guerra(.) no creo que sea una guerra(.) si lo toman como una guerra yo creo que será peor(.) a ver(.) mi opinión por ejemplo des de: : a lo mejor lo que se ve en la península con respecto: : te voy a decir a Cataluña porque es el caso más sonao(.) es que se lo han tomao como una guerra(.) se lo han tomao como una guerra y esa guerra creo que ha generao odio al resto de la península(.) esa es mi opinión(.) yo creo que si aquí se hace lo mismo yo creo que llegará a generarse eso(.) porqué siempre hay extremismos en todos lados(.) yo creo que se puede

convivir perfectamente con las dos sin que tener que ir poniendo banderas por ningún lao o por otro

257. E: vale(.) pues ya está

258. M: qué rápido@@

259. E: no has tenido ningún problema: no has tenido nada: :@

260. M: no ya te digo te puedes encontrar con alguno así que te diga pero: a lo mejor te afecta un poco pero: :

261. E: que te afectó(.) con los padres/

262. M: no(.) no he tenido muchos problemas con los papás(.) de hecho en la reunión de principio de curso hago así un discurso en catalán la mar de mono y después les digo que bueno que soy de Sevilla y que si tienen algún inconveniente en que lo haga en castellano y no: : : no no

263. E: y más a la profesora de sus hijos

264. M: y no he tenido problema(.) en el cole: : ninguno

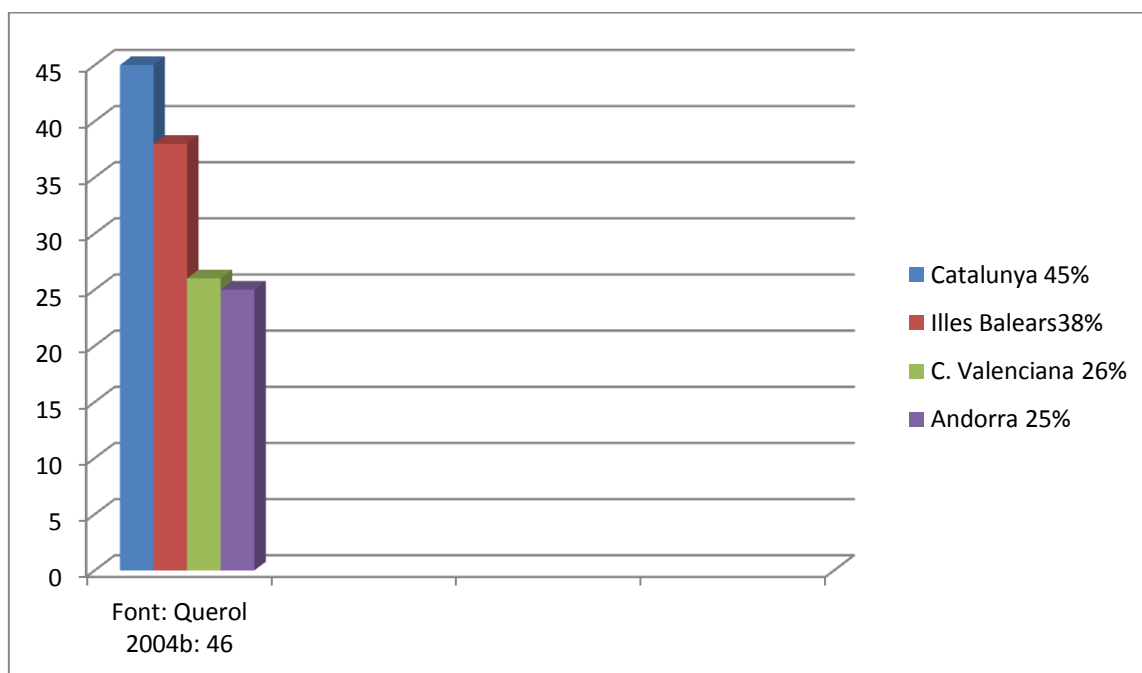
265. E: quién es ahora la directora/

266. M: sor Serafina(.) un encanto la verdad(.) ella es catalanoparlante(.) es de Campanet además(.) pero muy bien

Annexos capítol III. La transmissió lingüística

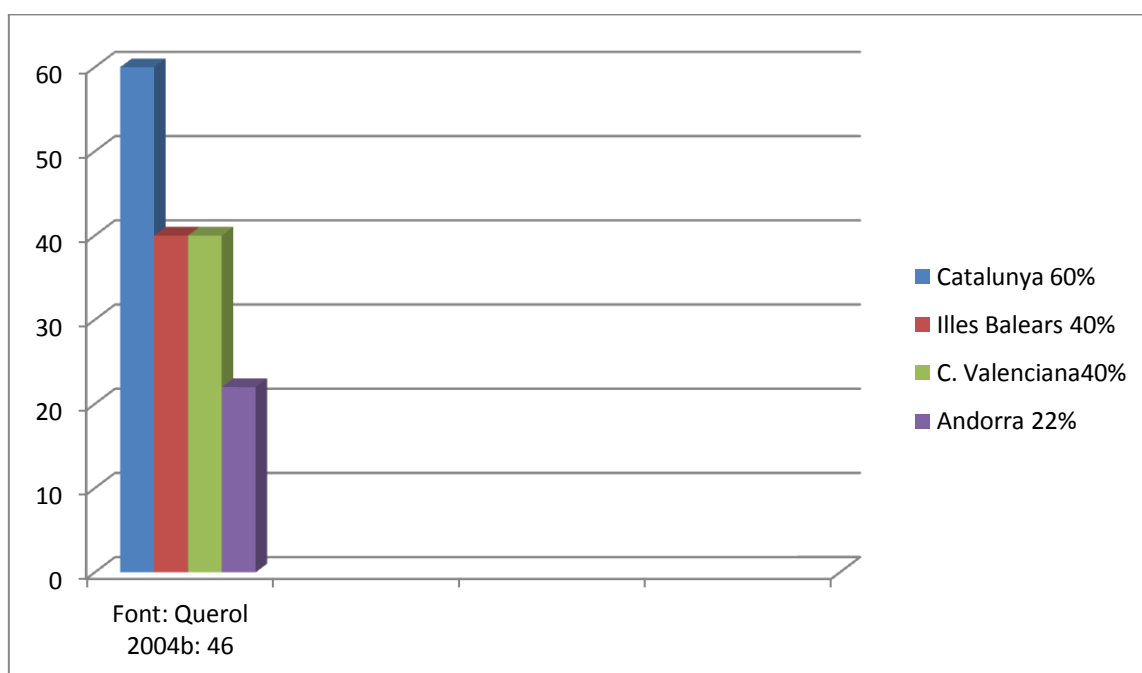
1. Quadres estadístics sobre la transmissió lingüística intergeneracional

Taula 1. Progenitors amb el català com a llengua primera

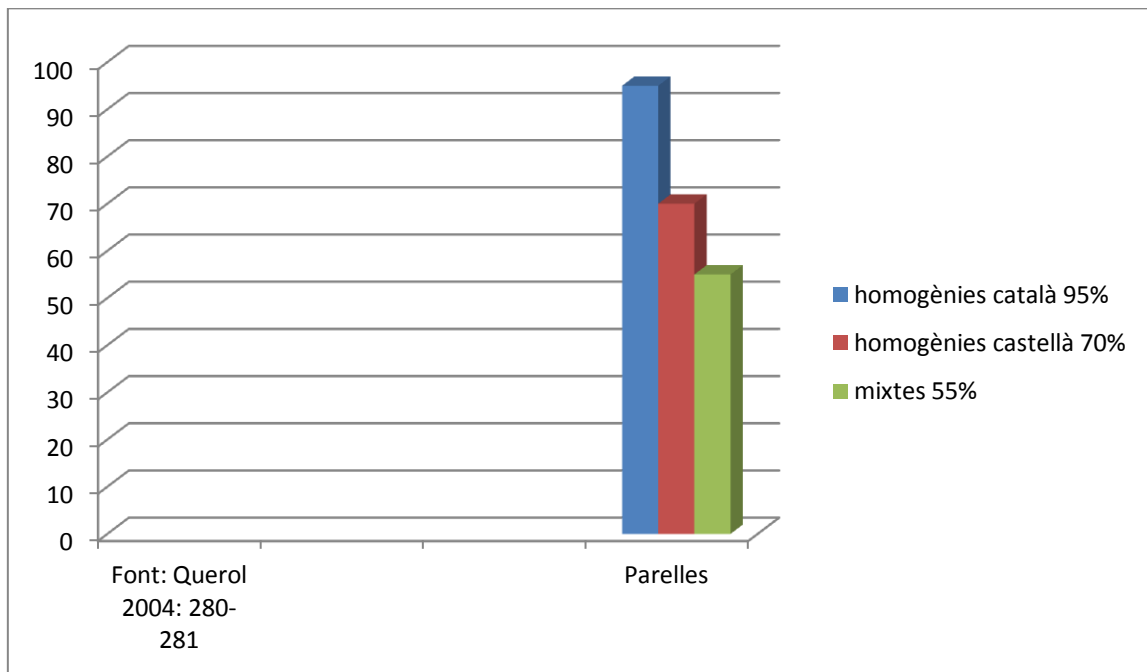
(Creació pròpia a partir de Querol 2004b: 46).

Taula 2. Aprenentatge del català com a llengua primera a l'escola

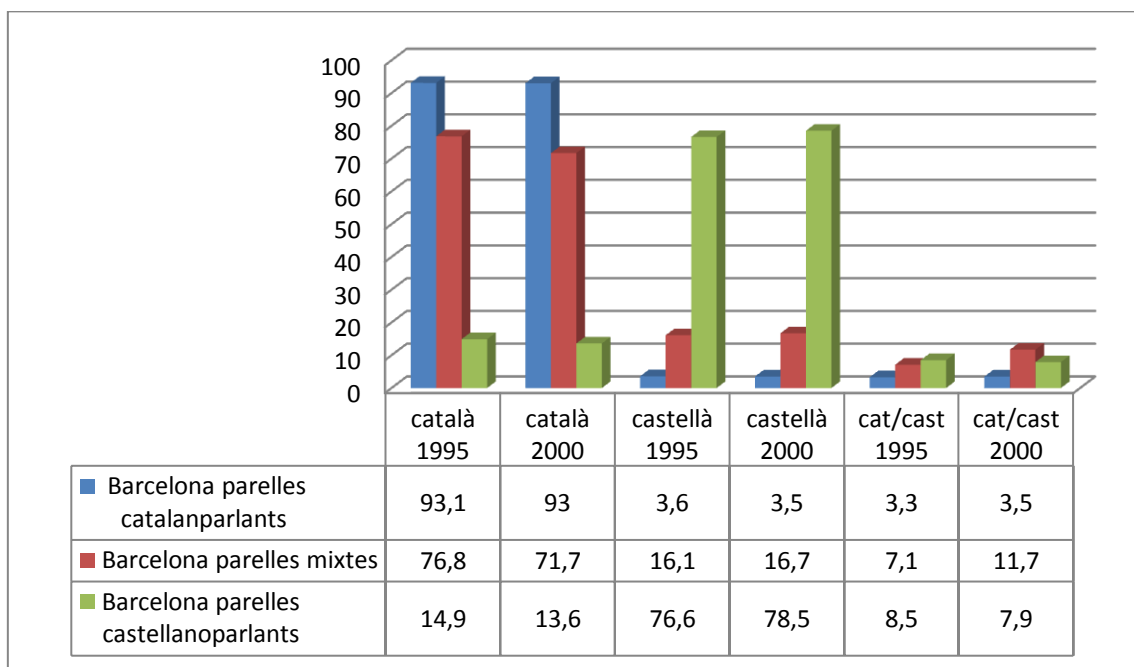
(Creació pròpia a partir de Querol 2004b: 46).

Taula 3. Mitjanes ponderades de la transmissió lingüística intergeneracional del català segons l'origen dels cònjuges a Catalunya

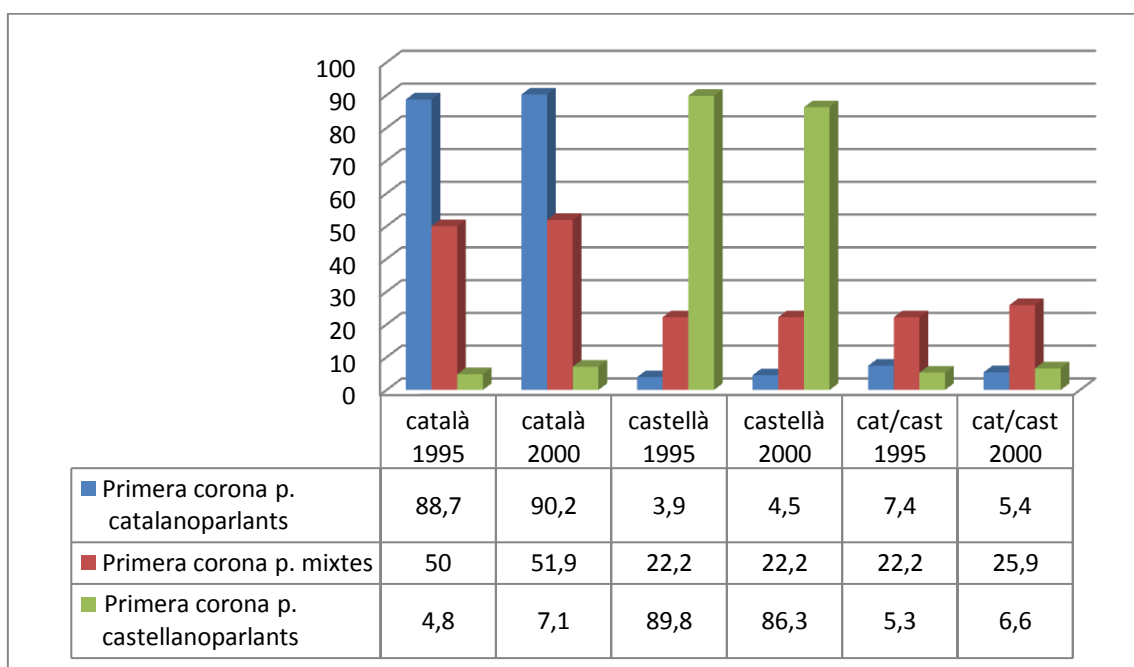

(Creació pròpia a partir de Querol 2004: 280-281).

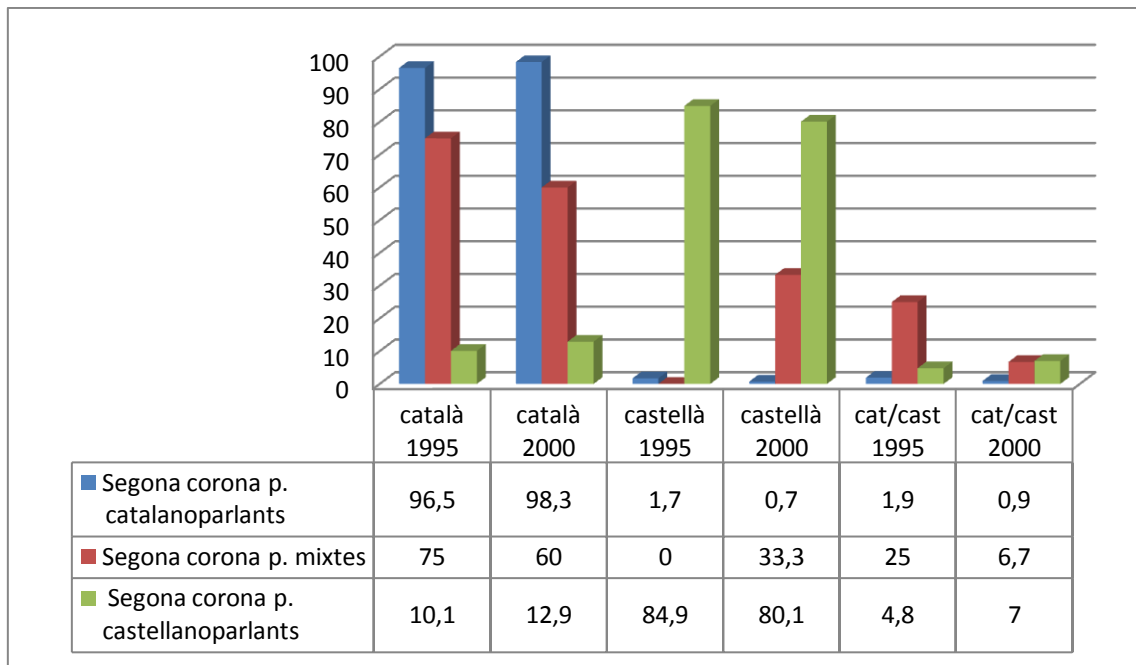
Taula 4. Transmissió del català a l'Àrea Metropolitana de Barcelona

(Creació pròpia a partir de De Rosselló i Galindo 2003: 275).

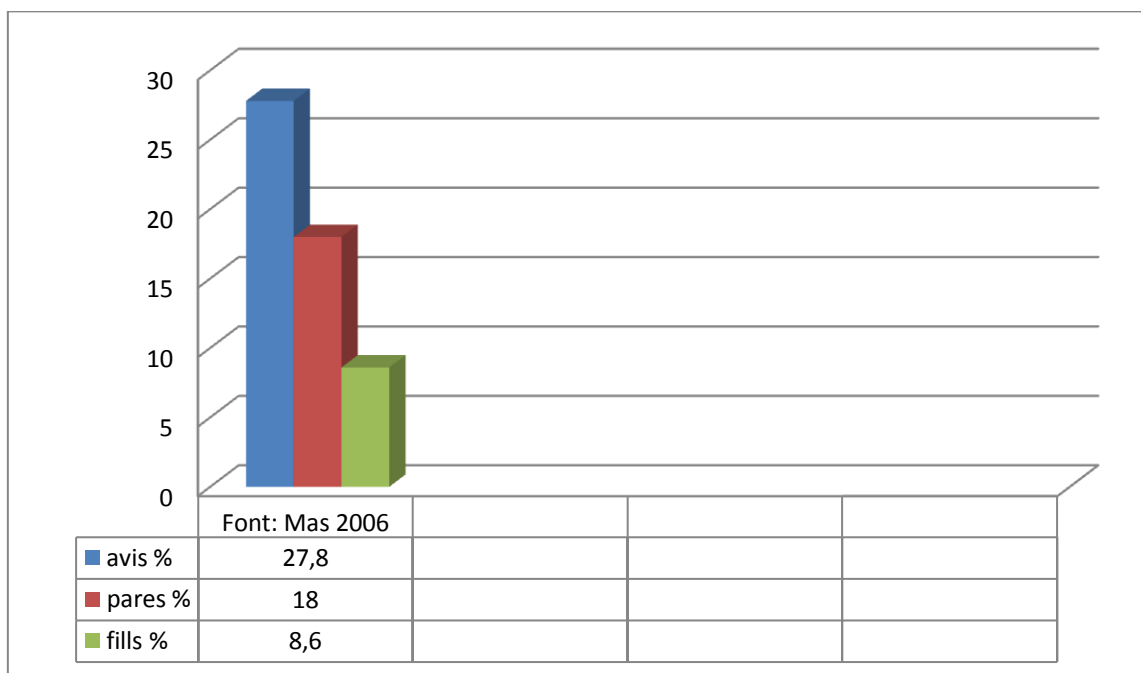

(Creació pròpia a partir de De Rosselló i Galindo 2003: 275).

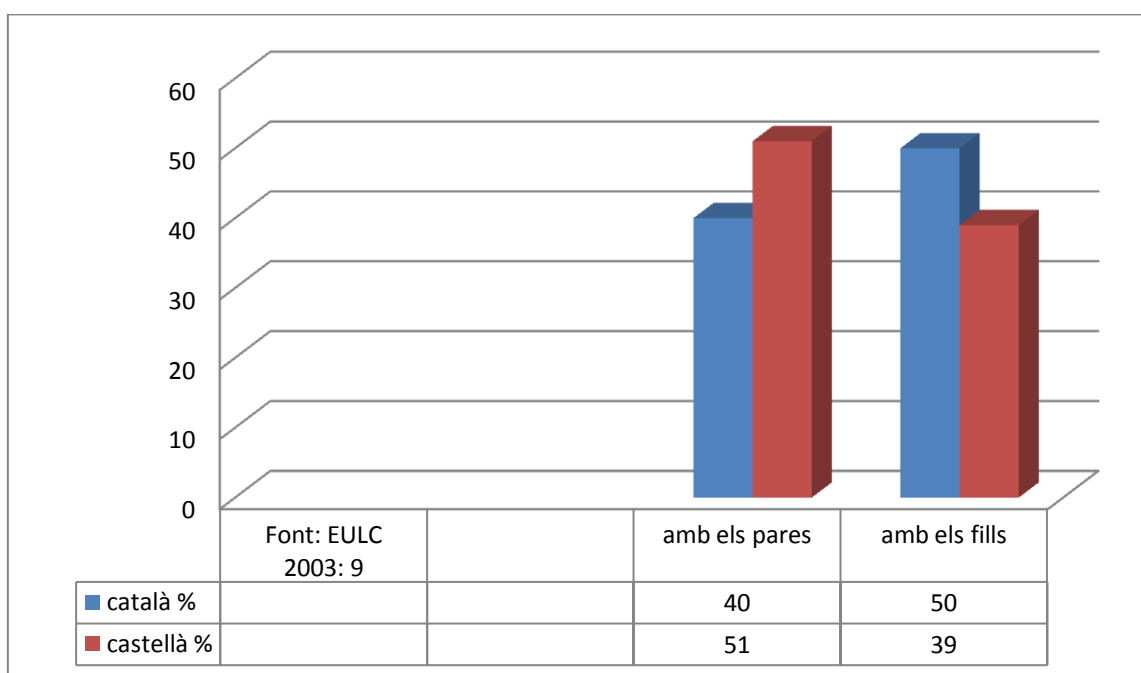
(Creació pròpia a partir de De Rosselló i Galindo 2003: 275).

Taula 5. Percentatge d'ús generacional del català a Guardamar

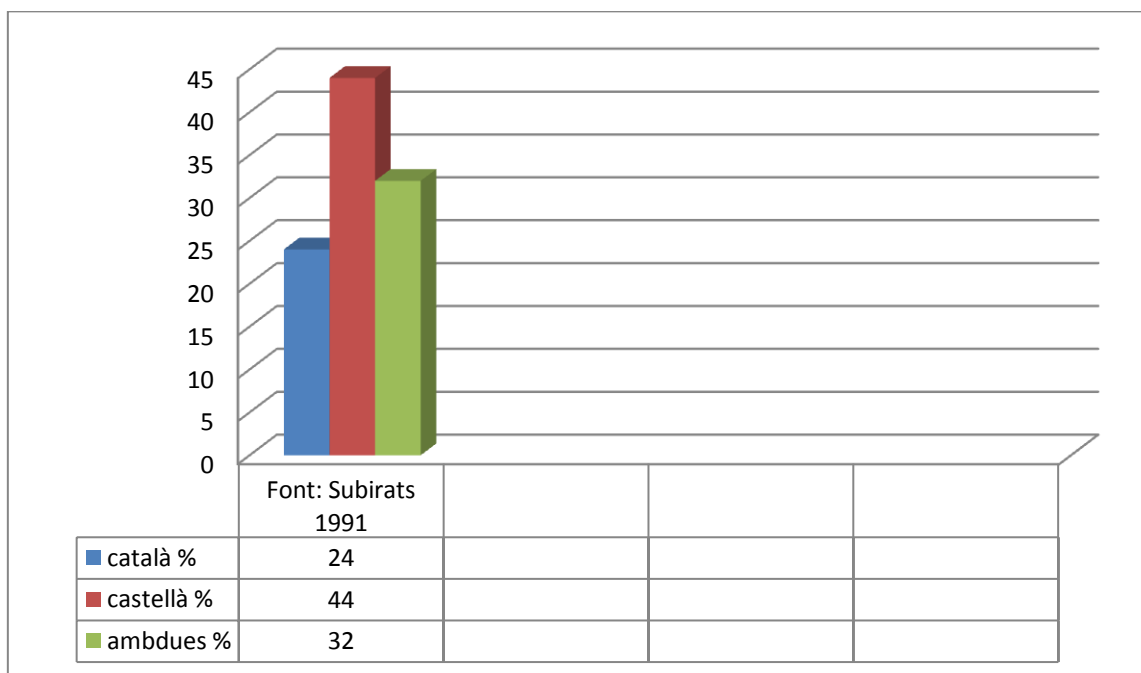
(Creació pròpia a partir de Mas 2006).

Taula 6. Ús familiar de la llengua respecte als pares i als fills a Catalunya

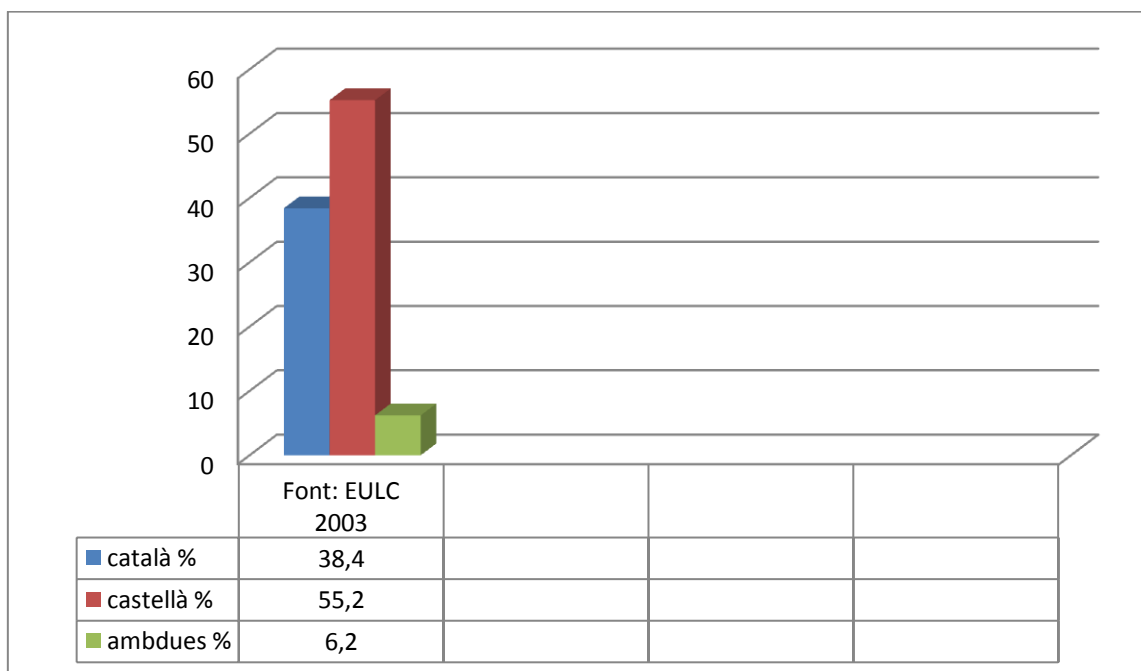
(Creació pròpia a partir d'EULC 2003: 9).

Taula 7. Identitat lingüística de les famílies de la Regió Metropolitana de Barcelona

(Creació pròpia a partir de Subirats 1991).

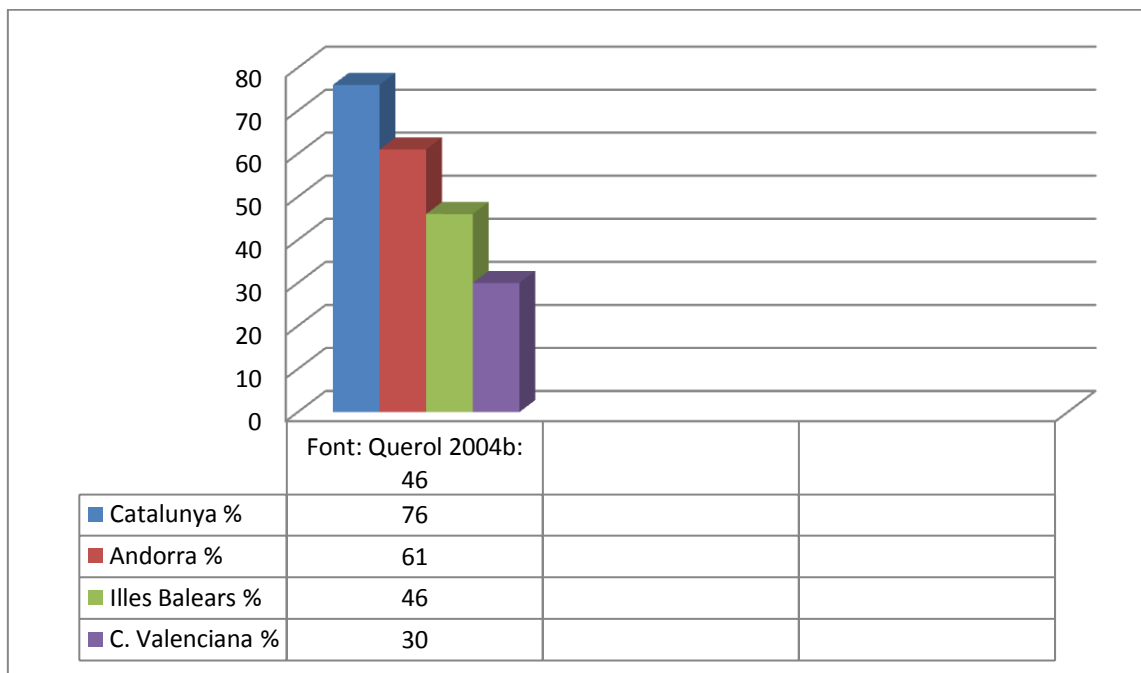
Taula 8. Mitjanes de la transmissió lingüística intergeneracional del català a la Regió Metropolitana de Barcelona

(Creació pròpia a partir d'EULC 2003).

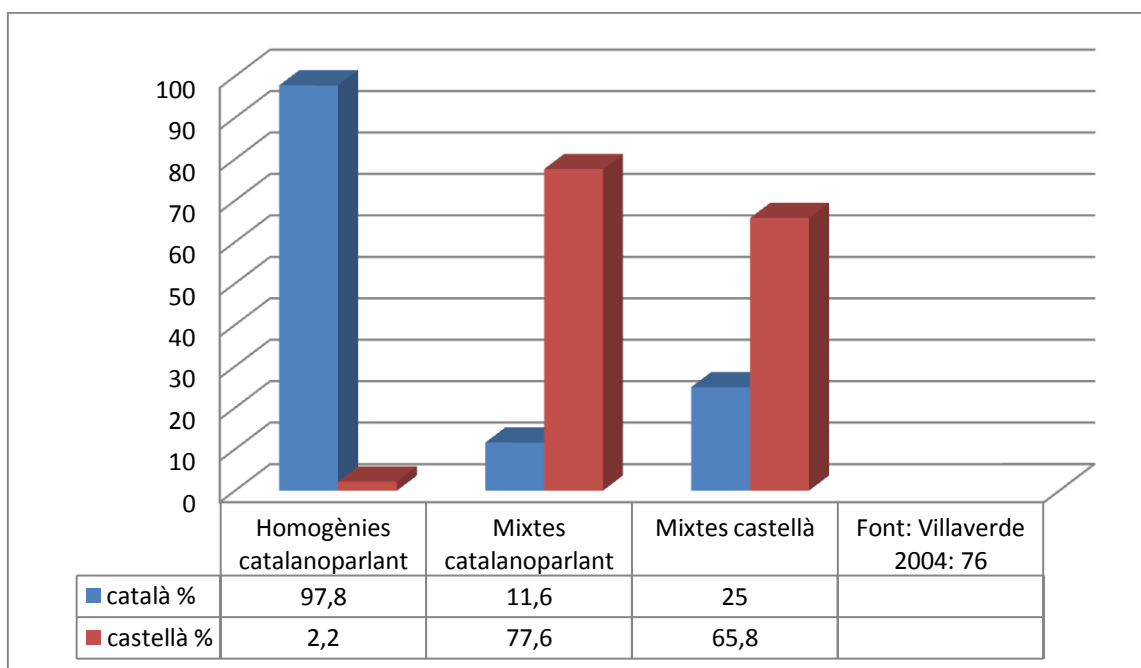
2. Quadres estadístics sobre la transmissió lingüística intergeneracional en parelles mixtes

Taula 1. Aprenentatge del català en parelles mixtes

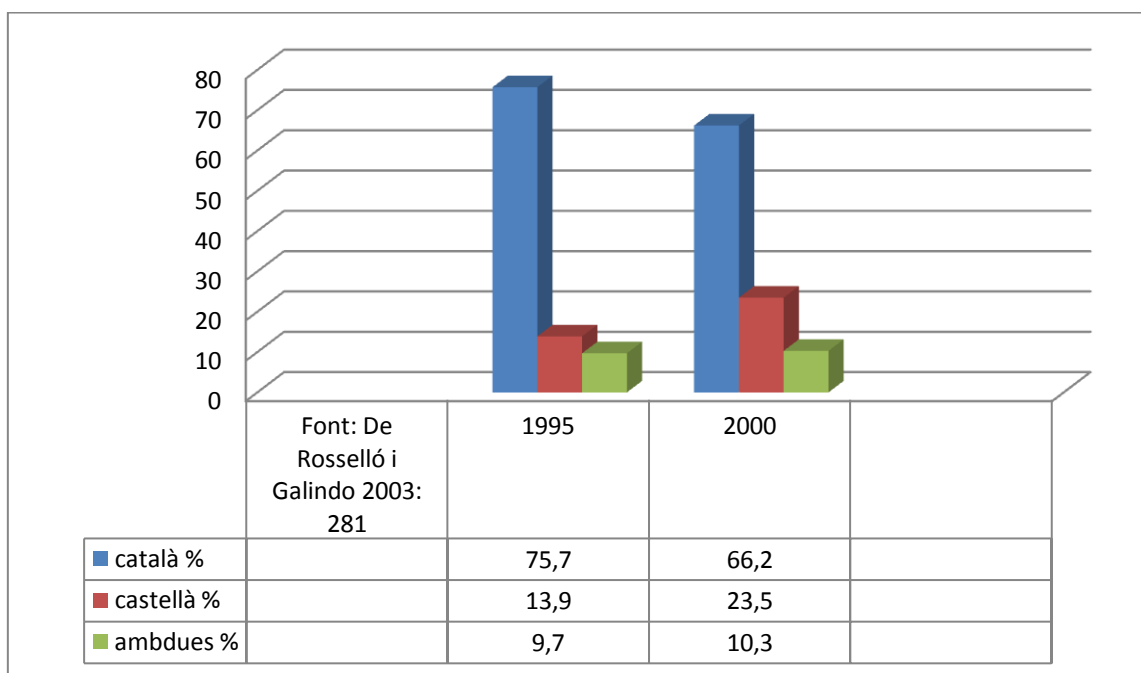
(Creació pròpia a partir de Querol 2004b: 46).

Taula 2. Usos lingüístics familiars en parelles mixtes i homogènies

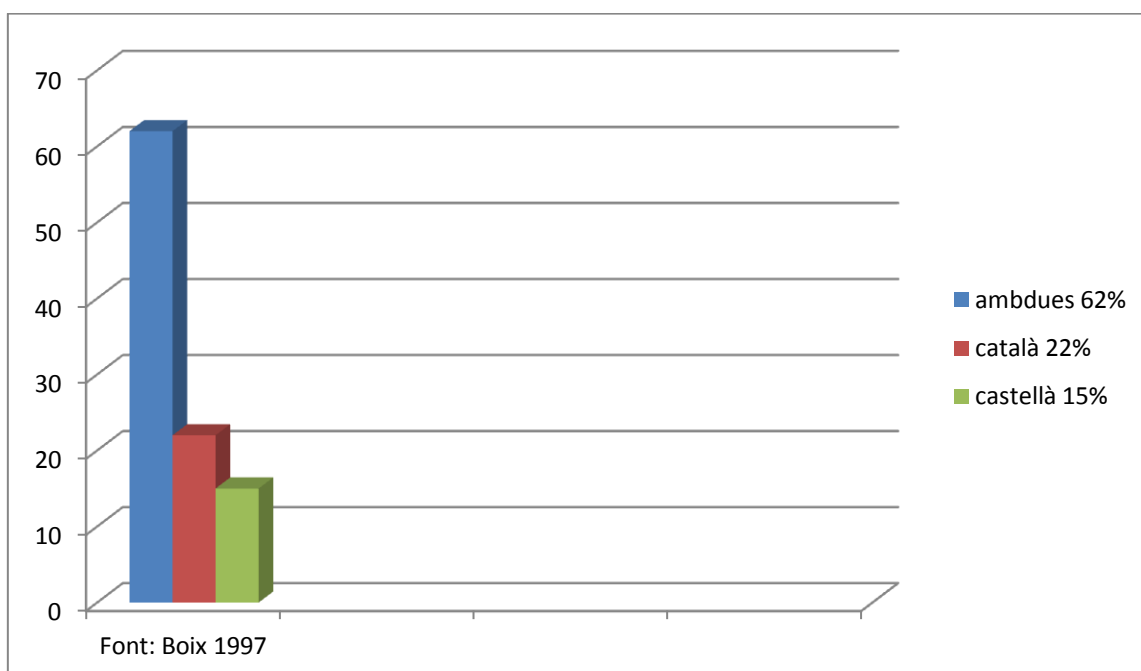
(Creació pròpia a partir de Villaverde 2004: 76).

Taula 3. Llengua transmesa als fills de parelles lingüísticament mixtes a Barcelona i àrea metropolitana

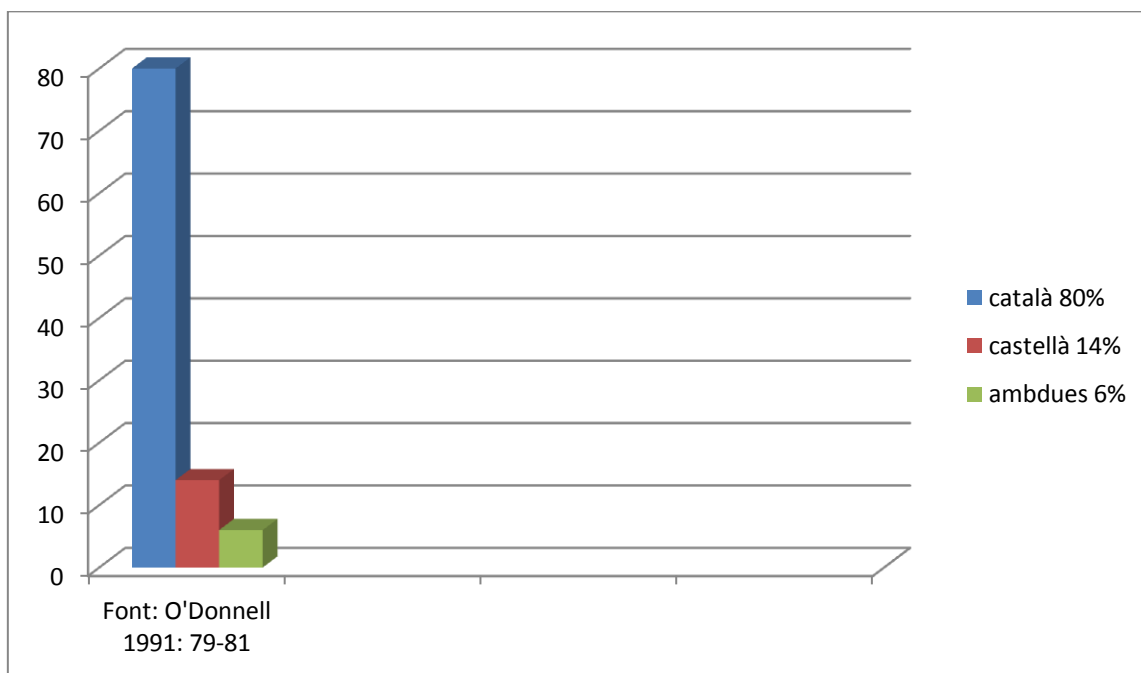
(Creació pròpia a partir de De Rosselló i Galindo 2003: 281).

Taula 4. Llengua transmesa als fills de parelles lingüísticament mixtes a Barcelona

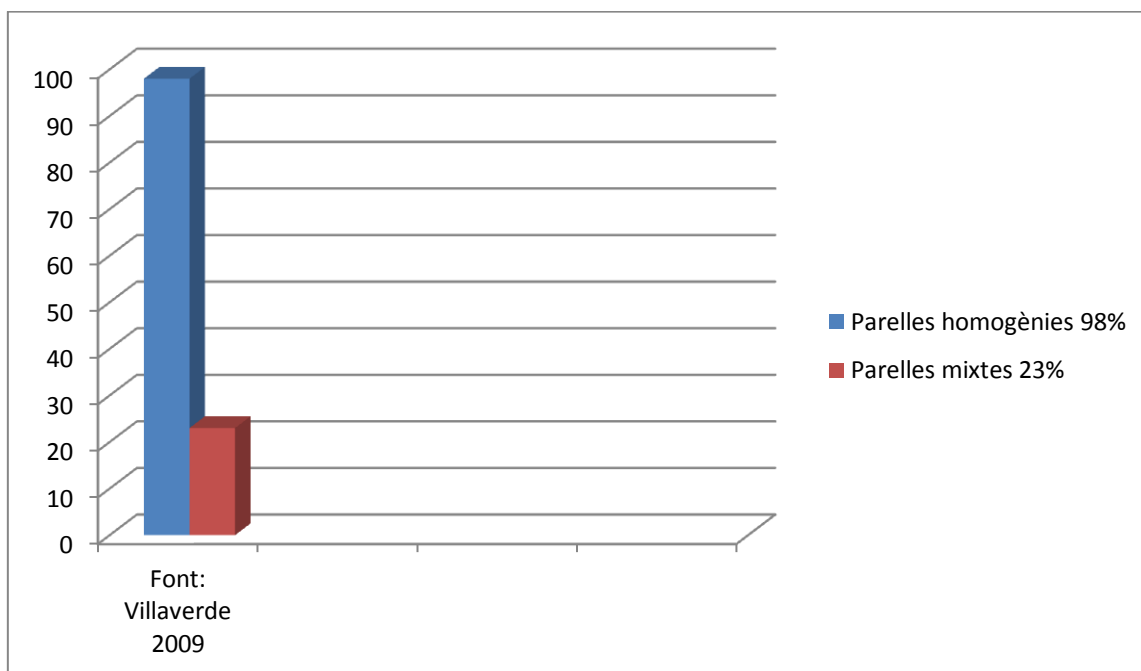
(Creació pròpia a partir de Boix 1997).

Taula 5. Preferències en la transmissió lingüística en parelles mixtes a Mataró

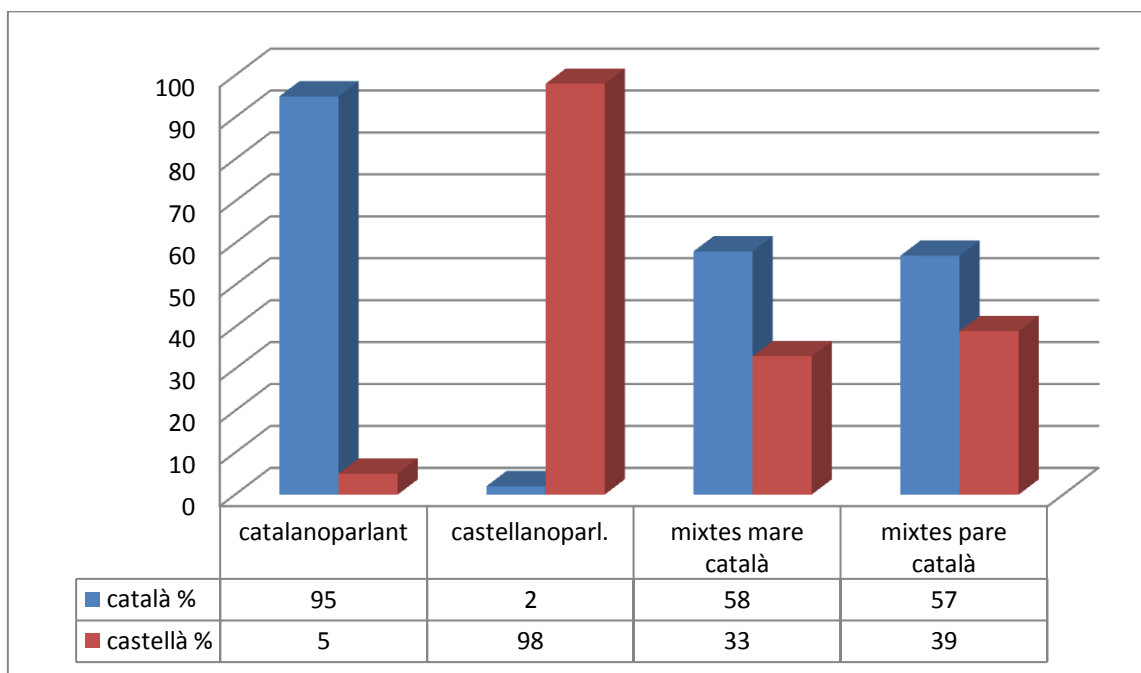
(Creació pròpia a partir d'O'Donnell 1991: 79-81).

Taula 6. Transmissió lingüística en parelles homogènies catalanoparlants i en parelles mixtes a les Illes Balears

(Creació pròpia a partir de Villaverde 2009).

Taula 7. Llengües de relació familiar segons la tipologia familiar a les Illes Balears

(Creació pròpia a partir de Villaverde 2004: 74-75).

Annexos capítol IV. Metodologia i criteris

Taula 1. Caracterització de les cònjuges femenines entrevistades

CODI	FEINA	RESIDÈNCIA	EDAT	FILLS
MP01	Mestra	Selva	31	2
MC02	Metgessa	Palma	39	3
MP03	Advocada	Campos	40	2
MC04	Empresària	Palma	41	2
MC05	Veterinària	Palma	35	2
MC06	Advocada	Palma	38	2
MC07	Dependent	Palma	40	2
MP08	Dependent	Campos	38	2
MC09	Professora	Palma	42	5
MP10	Metgessa	Valldemossa	38	3
MP11	Empresària	Santa Maria	30	2
MC12	Mestra	Palma	35	2
MP13	Cuquera	Ses Salines	46	2
MP14	Recepcionista	Ses Salines	39	2
MP15	Pedagoga Mestra Ciències de la informació	Binissalem	32	3
MP16	Logopeda	Sa Cabaneta (Marratxí)	47	3
MP17	Dependent	Santa Maria	36	1
MP18	Animadora turística	Pla de na Tesa (Marratxí)	36	1
MC19	Infermera	Palma	43	2
MC20	Professora	Palma	40	1
MC21	Oficinista	Palma	42	3
MC22	Administrativa	Palma	45	2
MC23	Esteticista	Palma	39	1
MC24	Advocada	Palma	38	1
MC25	Mestra	Palma	37	2

Taula 2. Model de qüestionari

ENTREVISTES A PARELLES LINGÜÍSTICAMENT MIXTES

MALLORCA

(Síntesi de les dades bàsiques)

Entrevistadora:

Grup etnolingüístic de pertinença :

Núm. de l'entrevista:

Llengua base de l'entrevista:

Estança:

Localitat de l'entrevista:

Via:

Dia :

Hora:

Durada:

Situació de l'enregistrament.

1.- Sexe - Dona

2.-Estat civil 1.- Casat 2.- En parella 2.- Altres (quin?):

3.- Llengua d'ús habitual amb la parella

4.- Lloc i any de naixement, feina actual, nivell màxim d'estudis i especialitat
assolida

	Entrevistat/da	Company/a	Pare	Mare
Any de naixement				
Lloc de naixement				
Nacionalitat				
Any arribada a Mallorca				
Any arribada al barri/poble				
Feina/ocupació				
Nivell d'estudis acabats				
Tipus i/o especialitat (quina carrera)				
Llengua usual en la infància				

5.- Si té fills, edat del 1r: 2n: 3r: 4t:

6.- Llengua amb els fills: 1r: 2n: 3r: 4t:

Mare: Pare:

Taula 3. Entrevista

DONA	
Orígens	
Migració	
Família d'origen	
Pares	
Germans	
Xarxes	
Amics	
Associació	
Aprenentatge C:	
Llengua/varietat d'origen	
Barri/poble actual	
Feina	
Companys	
5 p més sovint	
Superior	
Dependents	
Sector social subjectiu	
Quants sou a casa?	
Com us vàreu conèixer?	
Llengua en què començàreu a relacionar-vos? Com ho decidíreu?	
Mateixos amics aleshores? i ara?	
Llengua dominava amb amics?	
Canvi de residència de cap cònjuge?	
Quan comencen a viure junts?	
Ara com parla a la parella?	
I ell a tu?	
Hi ha hagut cap canvi? Per què?	

Activitats a casa per distreure's

TV? Programes, cadena...+/-

Revistes? Quines? de quina classe?

Diari?

Xarxa social:

Activitats cap de setmana

Relació amb quina gent?

Quina llengua creus que parla més aquesta gent?

6 persones (no família) + relació

llengua

Hi ha hagut cap canvi darrerament

Associació, grup excursionista?

Llengua

Llengua més còmoda

Mescles paraules d'una i altra llengua? O canvis de llengua amb la mateixa persona mentre parles? Per què creus que passa?

Llengües útils

Quina llengua uses per escriure les notes que deixes a casa?

Fills

Quants? Nom?

En quina llengua començàreu a parlar-los?

Per quina raó? Com ho decidíreu?

Va ser fàcil posar-vos d'acord?

Van aprendre a parlar amb facilitat?

Llegiu/contau/cantau/ contes? Llengua?

I com us parlava, ells/es (els fills)?

En quina llengua començaren a parlar?

Hi ha hagut canvis d'aleshores? Per què?

<p>La resta de la família, com els parla? Família materna, paterna</p> <p>Quina parlen amb més comoditat?</p> <p>Quina creus que faran servir més quan siguin grans?</p> <p>Curs que fan? Escola?</p> <p>Per què aquesta escola? T'agrada?</p> <p>T'agradaria més una altra? Per què?</p> <p>En quina llengua els ensenyen?</p> <p>Quan(curs) els ensenyen cat/cast?</p> <p>Amb els amics d'escola, llengua?</p> <p>Sortiran preparats per a la feina/estudis?</p> <p>En llengües, hi trobes a faltar res?</p> <p>Quina els serà més útil per viure aquí? Per què?</p> <p>Lleure fills</p> <p style="padding-left: 40px;">Fan cap activitat fora? Quina?</p> <p style="padding-left: 40px;">Com són els pares dels amics dels fills? Llengua emprada?</p> <p>Què solen fer durant els vacances, els fills?</p> <p>Veuen sovint els avis? Llengua? Han influït en</p>	
--	--

<p>la seva educació, els avis?</p> <p>En quina llengua et parlen els teus sogres?</p> <p>En quina llengua parlen els teus pares al teu marit?</p>	
<p>Heu tengut cap problema per ser una parella lingüísticament mixta?</p> <p>Què fas quan algú se t'adreça en català/castellà?</p> <p>Coneixes cap grup actiu llengua? Opinió?</p> <p>Pel fet de parlar en català/mallorquí et sents més mallorquí? (que els qui no el parlen)</p> <p>Creus que algun dia te'n tornaràs al lloc d'origen?</p>	
<p>Què en penses dels mallorquins? i de les persones immigrants/castellans/del teu origen?</p> <p>Esteriotip del mallorquí als ulls de l'immigrant espanyol? i a l'inrevés?</p> <p>Creus que hi ha zones de Mallorca on hi ha més persones de fora que mallorquins? I a l'inrevés?</p> <p>Et sents: europeu, espanyol, (origen), mallorquí, etc.?</p> <p>I els teus fills?</p>	

Annexos capítol V. Descripció lingüística de les famílies

1. Quadres resum de les entrevistes als pobles

a) Àmbit familiar

	<i>LM</i>	<i>LP</i>	<i>LPAR</i>	<i>LPF</i>	<i>LF1</i>	<i>LF2</i>	<i>LF3</i>	<i>LPM</i>	<i>LPP</i>
MP01	cat.	esp.	esp.	cat.	bil.	cat.	---	cat.	bil.
MP03	cat.	esp.	esp./cat.*	cat.	cat.	cat.	---	cat.	esp.
MP08	cat.	esp.	esp.	bil. dif.	bil.	bil.	---	cat.	esp.
MP10	cat.	esp.	esp.	bil. dif.	cat.	cat.	---	cat.	esp.
MP11	cat.	esp.	esp.	bil. dif.	bil.	esp.	---	cat.	esp.
MP13	esp.	cat.	esp.	bil. dif.	bil.	---	---	esp.	cat.
MP14	esp.	bil.	esp.	esp./alt.	esp.	---	---	---	---
MP15	esp.	cat.	esp.	esp.	esp.	esp.	esp.	esp.	bil.
MP16	cat.	esp.	esp.	bil. dif.	bil.	bil.	bil.	cat.	esp.
MP17	esp.	cat.	esp.	bil. dif.	esp.	---	---	esp.	esp.
MP18	cat.	esp.	esp.	bil. dif.	cat.	---	---	cat.	esp.
Total	11	11	11	11	11	7	2	10	10

Llegenda) LM = Llengua primera de la mare. LP = Llengua primera del pare. LPAR = Llengua de comunicació de la parella. LPF = Llengua de comunicació dels pares amb els fills. LF1 = Llengua primera del primer fill. LF2 = Llengua primera del segon fill. LF3 = Llengua primera del tercer fill. LPM = Llengua de comunicació amb els avis materns. LPP = Llengua de comunicació amb els avis paterns.

cat. = català. esp. = castellà. bil. = ús indistint de castellà i català. bil. dif. = cada cònjuge parla en la seva llengua primera o els fills es comuniquen amb cada progenitor en la seva llengua. alt. = altres llengües.

**La parella va canviar de llengua de comunicació del castellà al català.*

b) Àmbit social

	LE	LA	LO	LFM	LFP
MP01	cat.	---	esp.	---	esp.
MP03	cat.	cat.	bil.	---	bil.
MP08	cat.	---	esp.	bil.	esp.
MP10	cat.	bil.	---	bil.	esp.
MP11	cat.	bil.	esp.	---	---
MP13	cat.	esp.	bil.	esp.	alt.
MP14	---	esp.	esp.	---	---
MP16	cat.	bil.	bil.	---	---
MP17	cat.	bil.	---	esp.	---
MP15	cat.	esp.	esp.	esp.	bil.
MP18	cat.	bil.	esp.	esp./alt.	esp.
Total	10	9	9	6	7

Llegenda) *LE = Llengua vehicular de l'escola dels fills. LA = Llengua de comunicació amb els amics de la família. LO = Llengua de l'oci. LFM = Llengua de comunicació de la mare a la feina. LFP = Llengua de comunicació del pare a la feina.*

cat. = català. esp.= castellà. bil. = ús indistint de castellà i català. alt. = altres llengües.

2. Quadres resum de les entrevistes de Palma

a) Àmbit familiar

	<i>LM</i>	<i>LP</i>	<i>LPAR</i>	<i>LPF</i>	<i>LF1</i>	<i>LF2</i>	<i>LF3</i>	<i>LPM</i>	<i>LPP</i>
<i>MC02</i>	esp.	cat.	esp.	bil. dif.	esp.	esp.	esp.	esp.	cat.
<i>MC04</i>	cat.	esp.	esp.	bil. dif.	bil. dif.	bil. dif.	---	cat.	esp.
<i>MC05</i>	bil.	esp.	esp.	esp.	esp.	esp.	---	esp.	esp.
<i>MC06</i>	cat.	esp.	esp.	esp.	esp.	esp.	---	esp.	esp.
<i>MC07</i>	cat.	esp.	esp.	bil. dif.	bil. dif.	bil. dif.	---	esp.	esp.
<i>MC09</i>	esp.	bil.	esp.	esp.	esp.	esp.	esp.#	---	---
<i>MC12</i>	cat.	esp.	esp.	bil. dif.	esp.	esp.	---	esp.	esp.
<i>MC19</i>	esp.	cat.	esp.	bil. dif.	bil.	bil.	---	esp.	cat.
<i>MC20</i>	cat.	esp.	esp.	bil. dif.	esp.	---	---	cat.	esp.
<i>MC21</i>	esp.	cat.	esp./cat.*	cat.	cat.	cat.	cat.	esp.	cat.
<i>MC22</i>	cat.	esp.	esp.	bil. dif.	bil. dif.	---	---	cat.	esp.
<i>MC23</i>	cat.	esp.	esp.	bil. dif.	bil. dif.	---	---	cat.	esp.
<i>MC24</i>	esp.	cat.	esp.	esp.	esp.	---	---	esp.	esp.
<i>MC25</i>	esp.	cat.	esp.	bil. dif.	bil. dif.	bil. dif.	---	esp.	cat.
Total	14	14	14	14	14	10	3	13	13

Llegenda) *LM* = Llengua primera de la mare. *LP* = Llengua primera del pare. *LPAR* = Llengua de comunicació de la parella. *LPF* = Llengua de comunicació dels pares amb els fills. *LF1* = Llengua primera del primer fill. *LF2* = Llengua primera del segon fill. *LF3* = Llengua primera del tercer fill. *LPM* = Llengua de comunicació amb els avis materns. *LPP* = Llengua de comunicació amb els avis paterns.

cat. = català. *esp.* = castellà. *bil.* = ús indistint de castellà i català. *bil. dif.* = cada cònjuge parla en la seva llengua primera o els fills es comuniquen amb cada progenitor en la seva llengua.

*La parella va canviar de llengua de comunicació del castellà al català.

#Fins a un total de cinc fills.

b) Àmbit social

	LE	LA	LO	LFM	LFP
MC02	cat.	cat.	esp.	---	---
MC04	esp.	esp.	esp.	---	---
MC05	esp.	esp.	esp.	bil.	esp.
MC06	esp.	esp.	esp.	esp.	esp.
MC07	esp.	bil.	bil.	esp.	esp.
MC12	bil.	esp.	esp.	cat.	esp.
MC09	---	bil.	---	esp.	---
MC19	cat.	bil.	bil.	bil.	---
MC20	cat.	esp.	bil.	cat.	---
MC21	cat.	bil.	bil.	esp.	esp.
MC22	cat.	esp.	esp.	esp.	esp.
MC23	cat./alt.	bil.	bil.	esp.	esp.
MC24	esp.	bil.	esp.	esp.	esp.
MC25	bil.	bil.	esp.	bil.	bil.
Total	13	14	13	12	9

Llegenda) *LE = Llengua vehicular de l'escola dels fills. LA = Llengua de comunicació amb els amics de la família. LO = Llengua de l'oci. LFM = Llengua de comunicació de la mare a la feina. LFP = Llengua de comunicació del pare a la feina.*

cat. = català. esp.= castellà. bil. = ús indistint de castellà i català. alt. = altres llengües.

3. Quadres sobre la fidelitat lingüística.

<i>Palma</i>	<i>LM</i>	<i>LF1</i>	<i>LF2</i>	<i>LF3</i>
<i>MC02</i>	esp.	esp.	esp.	esp.
<i>MC04</i>	cat.	bil. dif.	bil. dif.	---
<i>MC05</i>	bil.	esp.	esp.	---
<i>MC06</i>	cat.	esp.	esp.	---
<i>MC07</i>	cat.	bil. dif.	bil. dif.	---
<i>MC09</i>	esp.	esp.	esp.	esp.
<i>MC12</i>	cat.	esp.	esp.	---
<i>MC19</i>	esp.	bil.	bil.	---
<i>MC20</i>	cat.	esp.	---	---
<i>MC21</i>	esp.	cat.	cat.	cat.
<i>MC22</i>	cat.	bil. dif.	---	---
<i>MC23</i>	cat.	bil. dif.	---	---
<i>MC24</i>	esp.	esp.	---	---
<i>MC25</i>	esp.	bil. dif.	bil. dif.	---
<i>Total</i>	14	14	10	3

Llegenda) *LM* = Llengua primera de la mare. *LF1* = Llengua primera del primer fill.
LF2 = Llengua primera del segon fill. *LF3* = Llengua primera del tercer fill.

cat. = català. *esp.* = castellà. *bil.* = ús indistint de castellà i català. *bil. dif.* = cada cònjuge parla en la seva llengua primera o els fills es comuniquen amb cada progenitor en la seva llengua.

<i>Pobles</i>	<i>LM</i>	<i>LF1</i>	<i>LF2</i>	<i>LF3</i>
<i>MP01</i>	cat.	bil.	cat.	---
<i>MP03</i>	cat.	cat.	cat.	---
<i>MP08</i>	cat.	bil.	bil.	---
<i>MP10</i>	cat.	cat.	cat.	---
<i>MP11</i>	cat.	bil.	esp.	---
<i>MP13</i>	esp.	bil.	---	---
<i>MP14</i>	esp.	esp.	---	---
<i>MP15</i>	esp.	esp.	esp.	esp.
<i>MP16</i>	cat.	bil.	bil.	bil.
<i>MP17</i>	esp.	esp.	---	---
<i>MP18</i>	cat.	cat.	---	---
<i>Total</i>	11	11	7	2

Llegenda) *LM* = Llengua primera de la mare. *LF1* = Llengua primera del primer fill.
LF2 = Llengua primera del segon fill. *LF3* = Llengua primera del tercer fill.

cat. = català. *esp.* = castellà. *bil.* = ús indistint de castellà i català. *bil. dif.* = cada cònjuge parla en la seva llengua primera o els fills es comuniquen amb cada progenitor en la seva llengua.

CAPÍTOL IX. ABREVIATURES I BIBLIOGRAFIA

- Aguiló i Cardona 2000 = Aguiló, P. i Cardona, A.: “Situació actual del català dins l’ensenyament privat i privat concertat a Mallorca”. A *I Congrés de Llengua i Ensenyament a Mallorca*. Palma: Moviment d’Escoles Mallorquines i Universitat de les Illes Balears, 2000, p. 109-120.
- Aja i Nadal 2003 = Aja, E. i Nadal, M. (dir.): *La immigració a Catalunya avui. Anuari 2002*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill, 2003.
- Àlamo, Boix, Galindo i Vila 2006 = Àlamo, M.; Boix, E.; Galindo, M. i Vila, F. X.: *Corpus de varietats socials. Materials de treball*. Barcelona. Universitat de Barcelona. Publicacions i Edicions, 2006.
- Alomar 1995a = Alomar, A.: “La distribució del coneixement del català a Palma”. *El Mirall* (1995), núm. 73, p. 6-12.
- Alomar 1995b = Alomar, A.: “Les dades del cens de població de 1991 i el procés de normalització lingüística a les Illes Balears”. A *Actes del Simposi de Demolingüística: III Trobada de Sociolingüistes Catalans. Tortosa, 15 i 16 de novembre de 1993*. Barcelona: Institut de Sociolingüística Catalana, 1995, p. 152-168.
- Alomar 2001 = Alomar, A.: *La llengua catalana a les Balears en el segle XX*. Palma: Documenta Balear, 2001.
- Alomar i Marí 2005 = Alomar, A. i Marí, I.: “La situació lingüística a partir de l’Estatut d’Autonomia de les Illes Balears”. *Revista de Llengua i Dret* (2005), núm. 43, p. 213-246.
- Alomar i Melià 1999 = Alomar, A. i Melià, J.: *Proposta de model de llengua per a l’Escola de les Illes Balears*. Mallorca: COFUC i Editorial Moll, 1999.
- Amorrortu 2005 = Amorrortu, E.: “La transmissió i l’ús intergeneracional”. A *Informe sobre les llengües del món: síntesi*. Barcelona: Angle Editorial, 2005. p. 79-83.
- Aracil 1982 = Aracil, L.: *Papers de sociolingüística*. Barcelona: La Magrana, 1982.
- Areny 2001 = Areny, M. D.: *La institució escolar davant el fet multicultural*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 2001.
- Arnau 2004 = Arnau, J.: “Sobre les competències en català i castellà dels escolars de Catalunya: una resposta a la polèmica sobre el decret d’hores de castellà”. *Llengua Societat i Comunicació*, núm. 1 (2004), p. 1-7.

- Arnau i Boada 1975 = Arnau, J. i Boada, H.: “Datos para un conocimiento del bilingüismo escolar en el municipio de Barcelona”. A *Bilingüismo y educación en Cataluña*. Barcelona: Teide, 1975, p. 19-45.
- Artigal 1990 = Artigal, J. M.: “Els programes d’immersió lingüística: un projecte d’escola que s’escola?”. *Revista de Catalunya*, núm. 43 (1990), p. 9-18.
- Auer 1995 = Auer, P.: *One Speaker, Two Languages*. Cambridge: Cambridge University Press, 1995.
- AVL = Acadèmia Valenciana de la Llengua (ed.): *Enquesta sobre la situació social del valencià*, 2004. [www.cult.gva.avl. Data de consulta: 18/10/2011].
- Badia 2000 = Badia, M.: “Actituds, coneixements i usos lingüístics a Andorra”. *Treballs de Sociolingüística Catalana* (2000), núm. 14/15, p. 159-164.
- Badia 1969 = Badia, A. M.: *La llengua dels barcelonins: resultats d’una enquesta sociolingüística*. Barcelona: Edicions 62, 1969.
- Baetens 1983 = Baetens, H.: *Bilingualism: Basic Principles*. Clevedon: Multilingual Matters, 1983.
- Baetens 1993 = Baetens, H. (ed.): *European Models of Bilingual Education*. Clevedon: Multilingual Matters, 1993.
- Baker 1993 = Baker, C.: *Foundations of Bilingual Education and Bilingualism*. Clevedon: Multilingual Matters, 1993.
- Bakhtin 1992 = Bakhtin, M. M.: *El marxismo y la filosofía del lenguaje: los principales problemas del método sociológico en la ciencia del lenguaje*. Madrid: Alianza, 1992.
- Baldaquí 2003 = Baldaquí, J. M.: *Els Programes educatius bilingües a la comarca de l’Alacantí: estudi sociolingüístic*. Alacant: Fundació Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes, 2003. [tesi doctoral].
- Baldaquí 2004a = Baldaquí, J. M.: *La percepció de la vitalitat etnolingüística pels jòvens de l’Alacantí*. Barcelona: PAM i IIFV, 2004.
- Baldaquí 2004b = Baldaquí, J. M.: “L’alacantí: percepció de la vitalitat etnolingüística pel jovent”. *Llengua i Ús. Revista Tècnica de Política Lingüística* (2004), núm. 30, p. 63-71.
- Ballarín 2006 = Ballarín, J. M.: “Identitats culturals i usos lingüístics a Andorra”. *Treballs de Sociolingüística Catalana* (2006), núm. 19, p. 183-220.

- Ballarín 2011 = Ballarín, J.: “Representacions i pautes de la transmissió lingüística intergeneracional en famílies lingüísticament mixtes (català/castellà) a Catalunya”. A *Les llengües al sofà. El plurilingüisme familiar als països de llengua catalana*. Lleida: Pagès Editors, 2011, p. 89-118.
- Bañeres 1992 = Bañeres, J.: “La llengua dels infants en el cens lingüístics de 1986”. *Treballs de Sociolingüística Catalana* (1992), núm. 10, p. 131-141.
- Barth 1969 = Barth, F.: *Ethic Groups and Boundaries. The Social Organization of Culture Difference. A Sociolinguistic Ethnography*. Boston: Little Brown, 1969.
- Barron 2004 = Barron-Hauwaert, S.: *Language strategies for bilingual families: the one-parent-one-language approach*. Clevedon: Multilingual Matters, 2004.
- Bastardas 1985 = Bastardas, A.: *La bilingüització de la segona generació immigrant. Realitats i factors a Vilafranca del Penedès*. Barcelona: La Magrana, 1985.
- Bastardas 1988 = Bastardas, A.: “La normalització lingüística: l’extensió d’ús”. A *Sociolingüística i llengua catalana*. Barcelona: Empúries, 1988, p. 188-221.
- Bastardas 1991a = Bastardas, A.: “Comportament lingüístic i canvi social”. A *Processos de normalització lingüística*. Barcelona: Columna, 1991, p. 31-39. [http://es.scribd.com/doc/2416397/Comportament-linguistic-i-canvi-social?ga_uploads=1. Data de consulta: 05/10/2011].
- Bastardas 1991b = Bastardas, A.: *Fer el futur. Sociolingüística, planificació i normalització del català*. Barcelona: Empúries, 1991, p. 57-102. [<http://es.scribd.com/doc/3418064/Fer-el-futur-la-planificacio-sociolinguitica-1991-Bastardas-A-Fer-el-futur-pp-57102>. Data de consulta: 05/10/2011].
- Bastardas 1994 = Bastardas, A.: “Persistència i canvi en el comportament lingüístic: la planificació sociolingüística”. *Treballs de Sociolingüística Catalana* (1994), núm. 12, p. 31-39.
- Bastardas 2000 = Bastardas, A.: “De la ‘Normalització’ a la ‘diversitat’ lingüística: cap a un enfocament global del contacte de llengües”. *Revista de Llengua i Dret* (2000), núm. 34, p. 151-168.
- Bastardas 2005 = Bastardas, A.: *Cap a una sostenibilitat lingüística*. Barcelona: CETC i Angle, 2005.
- Bastardas 2009 = Bastardas, A.: “De l’escriptura a l’oralitat, de la recepció a l’expressió, de la competència a l’ús”. *Treballs de Sociolingüística Catalana* (2009), núm. 20, p. 327-330.
- Bastardas i Boix 1994 = Bastardas, A. i Boix, E. (dir.): *¿Un estado una lengua? La organización política de la diversidad lingüística*. Barcelona: Octaedro, 1994.

- Bauçà 2001 = Bauçà, A.: “Planificació lingüística i ideologia política una comparació entre Catalunya, País Valencià i les Illes Balears”. *Noves SL* (2001), pàg. 1-4. [http://www6.gencat.net/llengcat/noves/hemeroteca/hv_prmv01.htm. Data de consulta: 30/11/2011].
- Berkenbusch 1994 = Berkenbusch, G.: “Mallorquinisch oder Katalanisch? Standard oder Varietät”. A *Soziolinguistic und Sprachgeschichte*. Tübingen: Gunter Narr Verlag, 1994.
- Bernat 1998 = Bernat, J.: *Un Espai per a la llengua*. València: Eliseu Climent, 1998.
- Bernat 2011 = Bernat, F.: “La transmissió lingüística en parelles mixtes de la Plana de Castelló”. A *Les llengües al sofà. El plurilingüisme familiar als països de llengua catalana*. Lleida: Pagès Editors, 2011, p. 57-88.
- Bibiloni 1991 = Bibiloni, G.: “La situació del català a les Illes Balears”. A *Processos de normalització lingüística: l'extensió de l'ús social i l'estandardització*. Barcelona: Columna, 1991, p. 525-534.
- Bibiloni 1997 = Bibiloni, G.: “El català a Mallorca. Entre el neguit i l'esperança”. A *Actes del V Congrés El Nostre Patrimoni Cultural: el català patrimoni de Mallorca*. Palma: Societat Arqueològica Lul·liana, 1997, p. 213-220.
- Bibiloni 2002 = Bibiloni, G.: “Un estàndard nacional o tres estàndards regionals?”. A *Perspectives sociolingüístiques a les Illes Balears*. Eivissa: Res Publica Edicions, 2002. [<http://bibiloni.cat/textos/estandard%28s%29.htm>. Data de consulta: 30/11/2011].
- Bibiloni 2006 = Bibiloni, G.: “Els joves de les Illes Balears i la llengua. Anàlisi d'una enquesta”. *Lluc* (2006), núm. 849, p. 31-34.
- Bloommaert 1999 = Bloommaert, J.: “The debate is closed”. A *Language Ideological Debates*. Berlín i Nova York: Mouton de Gruyter, 1999, p. 425-438.
- Boix 1995 = Boix, E.: *Representació social de la transmissió lingüística intergeneracional en parelles lingüísticament mixtes de la regió metropolitana de Barcelona*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1995.
- Boix 1997 = Boix, E.: “Ideologies lingüístiques en famílies lingüísticament mixtas (catalán-castellano) en la regió metropolitana de Barcelona”. A *Lenguaje y comunicación intercultural en el mundo hispánico*. Vervuert: Biblioteca Ibero-Americana, 1997, p. 169-190.
- Boix 2002 = Boix, E.: “Barcelone 2000: un état de la question sociolinguistique”. *Terminogramme* (2002), núm. 103-104, p. 213-243.

- Boix 2004a = Boix, E.: “Las lenguas en los órganos centrales del estado español (un balance de los 25 años de la constitución española)”. *Revista de Llengua i Dret* (2004), núm. 41, p. 195-217.
- Boix 2004b = Boix, E.: “Poder i llengües a Catalunya”. *Revista Catalana de Sociologia* (2004), núm. 20, p. 25-42.
- Boix 2009 = Boix, E.: *Català o castellà amb els fills? La transmissió de la llengua en famílies bilingües a Barcelona*. Sant Cugat del Vallès: Editorial Rourich, 2009.
- Boix 2011 = Boix, E.: “La transmissió lingüística intergeneracional: el tema i les seves perspectives”. A *Les llengües al sofà. El plurilingüisme familiar als països de llengua catalana*. Lleida: Pagès Editors, 2011, p. 19-42.
- Boix 2012 = Boix, E.: *Civisme contra cinisme. Llengües per viure i conviure*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 2012.
- Boix i Bernat 2007 = Boix, E. i Bernat, F.: “Las representaciones sociales de la transmisión lingüística intergeneracional en mujeres de familias lingüísticamente mixtas en Cataluña, norte de la Comunidad Valenciana y Mallorca”. A *IX Congreso español de sociología: poder, cultura y civilización: Barcelona, del 13 al 15 de septiembre de 2007*. Madrid: Federación Española de Sociología, 2007. p. 22-38.
- Boix i Farràs 1994 = Boix, E. i Farràs, J.: “Les llengües, les identitats i els joves d’Andorra”. *Treballs de Sociolingüística Catalana* (núm. 12), 1994, p. 91-106.
- Boix i Farràs 1996 = Boix, E. i Farràs, J.: “Ideologies, coneixements i usos lingüístics dels estudiants de secundària d’Andorra”. A *Annals 1994*. Andorra: Institut d’Estudis Andorrans, 1996.
- Boix i Vila 1998 = Boix, E. i Vila, F. X.: *Sociolingüística de la llengua catalana*. Barcelona: Ariel, 1998.
- Borlan 2006 = Borlan, H.: “Intergenerational language transmission in an established Australian migrant community: what makes the difference?” *International journal of the sociology of language* (2006), núm. 180, p. 23-41.
- Bourdieu 1982 = Bourdieu, P.: *Ce que parle veut dire. L’économie des échanges linguistiques*. París: Fayard, 1982.
- Bourdieu 1985 = Bourdieu, P.: *Qué significa hablar*. Madrid: Akal, 1985.
- Bourdieu 1991 = Bourdieu, P.: *Language and Symbolic Power*. MA: Harvard University Press, 1991.

- Boyd 2001 = Boyd, S. A.: "Minority language as mother tongue or father tongue. Does it make a difference?". A *Sociolinguistic and psycholinguistic perspectives on maintenance and loss of minority languages*. Münster: Waxmann, 2001, p. 34-45.
- Branchadell 2003a = Branchadell, A.: "Algunes propostes de promoció del català. El cas de les institucions de l'Estat i el sector privat". *Idees* (2003), núm. 18, p. 32-45.
- Branchadell 2003b = Branchadell, A.: "Els límits de la intervenció en l'ús privat de la llengua". *Treballs de Sociolingüística Catalana* (2003), núm. 17, p. 185-199.
- Cabré 1999 = Cabré, A.: *El sistema català de reproducció*. Barcelona: Proa, 1999.
- Cooper 1989 = Cooper, R. L.: *Language Planning and Social Change*, Cambridge: Cambridge University Press, 1989.
- Calafat 1999 = Calafat, R. M.: *Sabotatge a la llengua catalana: les armes legals contra el món català. Mallorca segles XVIII-XX*. Palma: Leonard Muntaner, 1999.
- Cambra 2011 = Cambra, M.: "Presentació". A *Les llengües al sofà. El plurilingüisme familiar als països de llengua catalana*. Lleida: Pagès Editors, 2011, p. 11-18.
- Canal i Vial 2005 = Canal, I. i Vial, S.: "Llengua i escola a l'ensenyament primari". A *Tercer Simposi sobre l'ensenyament del català a no catalanoparlants*. Vic, 2005.
- Capellades, Falguera i Reixach 1990 = Capellades, J.; Falguera, M. i Reixach, M.: *Difusió social del coneixement de la llengua catalana: anàlisi de les dades lingüístiques del padró d'habitants de 1986 de Catalunya, Illes Balears i País Valencià. 2 vol.* Barcelona: Generalitat de Catalunya i Fundació Jaume Bofill, 1990.
- Carbonell 1977 = Carbonell, J.: "La influència de factors històrics exògens en la situació actual del català dins la societat". *Treballs de Sociolingüística Catalana* (1977), núm. 1, p. 63-65.
- Carbonell 1997 = Carbonell, F.: *Immigrants estrangers a l'escola. Desigualtat social i diversitat cultural en l'educació*. Barcelona: Editorial Alta Fulla, 1997.
- Casesnoves 2002 = Casesnoves, R.: "La transmission intergénérationnelle du valencien et son usage comme langue seconde". *Langage & Société* (2002), núm. 101, p. 11-33.
- Casesnoves 2003 = Casesnoves, R.: *Els efectes de la transmissió intergeneracional de la llengua, l'escolarització i la integració lingüística en les previsions de la competència en valencià al País Valencià*. Barcelona: Universitat Pompeu Fabra, 2003.
- Chessa 2003 = Chessa, E.: *La Llengua interrompuda: transmissió intergeneracional i futur del català a l'Alguer*. Cagliari: Arxiu de Tradicions, 2003.

- CIS 1994 = Centro de Investigaciones Sociológicas (ed.): *Conocimiento y uso de las lenguas en España (Investigación sobre el conocimiento y uso de las lenguas cooficiales en las Comunidades Autónomas bilingües). Opiniones y actitudes*. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas, 1994.
- Ciscar, González i Pérez 2002 = Ciscar, L.; González, D. i Pérez, P.: “Lleialtats i actituds lingüístiques al País Valencià”. *Noves SL. Revista de Sociolingüística* (2002), núm. 1, p. 1-8.
- Clausell 1993 = Clausell, C.: *L'ús del castellà i el valencià en les tres generacions últimes*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 1993. [Treball de curs]
- Colom 1987 = Colom, B.: “Els principis de la Llei de normalització lingüística de les Illes Balears”. *Revista Jurídica de Catalunya* (1987), núm. 1, p. 47-78.
- Colom 1989 = Colom, B.: “Les competències de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en matèria de cultura”. *Revista Catalana de Dret Públic* (1989), núm. 10, p. 111-121.
- Colom 1998 = Colom, B.: “El model lingüístic educatiu a les Illes Balears”. *Revista de Llengua i Dret* (1998), núm. 29, p. 81-94.
- Colom 2002 = Colom, B.: “La llengua catalana en l'Administració de Justícia de les Illes Balears”. *Revista de Llengua i Dret* (2002), núm. 38, p. 19-46.
- Colom 2005 = Colom, B.: “L'estatut lingüístic de les Illes Balears”. *Revista Jurídica de les Illes Balears* (2005), núm. 3, p. 39-60.
- Comajoan 2004 = Comajoan, L.: “The Sociolinguistic situation of catalan at the turn of the 21st century: immigration and intergenerational Transmission”. *Catalan Review* (2004), núm. XXVIII, p.67-95.
- Conill i Querol 2006 = Conill, J. J. i Querol, V.: “El futur del valencià: un dilema (també castellanenc”. A *Castelló sostenible?*. Castelló de la Plana: Associació Cultural Colla Rebombori, 2006, p. 71-80.
- DCVB = Alcover, A. M. i Moll, F. de B.: *Diccionari Català-Valencià-Balear*. 10 vol. Palma: Editorial Moll, 1926-1968.
- De Rosselló 2003 = De Rosselló, C.: “Catalan or Spanish? Language choice from home to school”. A *Selected Proceedings of the First Workshop on Spanish Sociolinguistics*. Somerville: Cascadilla Proceedings Project, 2003, p. 30-42.
- De Rosselló i Galindo 2004 = De Rosselló, C. i Galindo, M.: “Potser no anem tan malament. Les dades d'ús lingüístic familiar de l'enquesta de la Regió Metropolitana de Barcelona”. *Revista de Llengua i Dret*, núm. 40 (2003), p. 267-288.

- De Rosselló, Galindo i Vila 2002 = De Rosselló, C.; Galindo, M. i Vila, F. X.: “Algunes consideracions sobre l’adequació del terme ‘llengua materna’”. *Llengua i Ús* (2002), núm. 24, p. 94-101.
- Denison 1997 = Denison, N. “Language Death or Language Suicide”. *International Journal of the Sociology of Language* (1977), núm. 12, p. 13-22.
- Diéguez i Guardiola 2002 = Diéguez, M. À. i Guardiola, M. I.: “Transmissió lingüística intergeneracional a la Marina”. *Treballs de Sociolingüística Catalana* (2002), núm. 16, p. 93-99.
- Edwards 1994 = Edwards, J.: *Multilingualism*. Londres: Routledge, 1994.
- Edwards i Pritchard 2005 = Edwards, V. i Pritchard, L.: “Language transmission in the family in Wales”. *Language problems & language planning*. Vol. 29 (2005), núm. 2, p. 135-150.
- Elzo 2002 = Elzo, J. (dir.): *Joves balears*. Palma: Sa Nostra, 2002.
- Encinas i Romaní 2003 = Encinas, I. i Romaní, J. M.: “Transmissió lingüística i canvis de llengua a la província de Tarragona el 2002. *Llengua i Ús* (2003), núm. 28, p. 60-64.
- Erill 1992 = Erill, G.: *Ús del català entre els joves a Sabadell*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1992.
- Esteban i Viladot 2009 = Esteban, M. i Viladot, M. A.: “Relacions entre la identitat catalana i la percepció de vitalitat etnolingüística en una mostra d’estudiants universitaris”. *Digithum* (2009), núm. 11. [http://www.uoc.edu/ojs/index.php/digithum/article/view/n11_viladot_esteban/n11_viladot. Data de consulta: 30/10/2011].
- Esteban i Viladot 2009 = Esteban, M. i Viladot, M. A.: “Relacions entre la identitat catalana i la percepció de vitalitat etnolingüística en una mostra d’estudiants universitaris”. *Digithum* (2009), núm. 11. [http://digithum.uoc.edu/ojs/index.php/digithum/article/view/n11_viladot_esteban/n11_viladot. Data de consulta: 23/10/2010].
- Estruc i Fons 2001 = Estruc, J. i Fons, C.: *Fills del concili*. Barcelona: Mediterrània, 2001.
- EULC 2003 = *Enquesta d’Usos Lingüístics de Catalunya*. Barcelona: Institut d’Estadística de Catalunya, 2003.
- Farràs 2011 = Farràs, J.: “A manera de conclusions, a títol d’epíleg”. A *Les llengües al sofà. El plurilingüisme familiar als països de llengua catalana*. Lleida: Pagès Editors, 2011, p. 251-258.

- Farràs, Torres i Vila 2000 = Farràs, J.; Torres, J. i Vila, F. X.: *El coneixement del català a Catalunya segons l'Enquesta Oficial de Població de 1996. Mapa sociolingüístic*. Barcelona: Direcció General de Política Lingüística i Generalitat de Catalunya, 2000.
- Ferrer 1985 = Ferrer, F.: *La persecució política de la llengua catalana*. Barcelona: Edicions 62, 1985.
- Ferrando 1990 = Ferrando, A. (coord.): “L'ús del valencià i les actituds lingüístiques dels alumnes de BUP i de COU de la ciutat de Castelló de la Plana”. *Miscel·lània* (1990), núm. 89, p. 9-45.
- Ferrando i Nicolàs 1993 = Ferrando, A. i Nicolàs, M.: *Panorama d'història de la llengua*. València: Tàndem, 1993.
- Figueres, Tolosa i Ventura 2002 = Figueres, J. M.; Tolosa, L. i Ventura, D.: “El català als mitjans de comunicació. Perspectiva històrica i bibliografia”. A *Societat Catalana de Comunicació. El català als mitjans de comunicació. Situació actual i perspectives*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2002, p. 9-76.
- Fishman 1965 = Fishman, J. A.: “The Status and Prospects of Bilingualism in the United States”. *Modern Language Journal*, 1965, núm. 49. p. 143-155.
- Fishman 1991 = Fishman, J. A.: *Reversing Language Shift*. Clevedon: Multilingual Matters, 1991.
- Fishman 1994 = Fishman, J. A.: “Critiques of Language Planning: a Minority Languages Perspective”. *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, núm. 15 (1994), p. 91-99.
- Fishman 2001 = Fishman, J. A.: “El nou ordre lingüístic”. *Digithum. Revista Digital d'Humanitats* (2001), núm. 3. [www.uoc.edu/humfil/articles/cat/fishman/fishman.html. Data de consulta: 5/8/2011].
- Forner 2009 = Forner, E.: “La transmissió de la llengua entre generacions a Castelló de la Plana”. *Treballs de Sociolingüística Catalana* (2009), núm. 20, p. 357-382.
- Gal i Irvine 2000 = Gal, S. i Irvine, J. T.: “Language Ideology and Linguistic Differentiation”. *A Regimes of Language*. Santa Fe: School for American Research, 2000, p. 35-84.
- Gal i Woolard 2001 = Gal, S. i Woolard, K.: “Constructing Languages and Publics: Authority and Representation”. A *Languages and Publics: the Making of Authority*. Manchester: Saint Jerome, 2001. p. 1-12.
- Galindo 2002 = Galindo, M.: “Política i planificació lingüístiques a Gal·les”. *Revista de Llengua i Dret* (2002), núm. 38, p. 149-174.

- Galindo 2008 = Galindo, M.: *Les llengües a l'hora del pati. Usos lingüístics en les converses dels infants de primària a Catalunya*. Lleida: Pagès, 2008.
- Galindo i Payà 2000 = Galindo, M. i Payà, M.: “Les parelles lingüísticament mixtes: un focus important d'actuació en política lingüística escolar”. *Llengua i Ús* (2000), núm. 18, p. 59-68.
- Galindo i Payà 2009 = Galindo, M. i Payà, M.: “Les Parelles lingüísticament mixtes: un focus important d'actuació en política lingüística escolar”. *Llengua i Ús* (2000), núm. 18, p. 59-68.
- Galindo i Vila 2009 = Galindo, M. i Vila, F. X.: “El sistema de conjunció en català en l'educació primària a Catalunya: impacte sobre els usos”. *Treballs de Sociolingüística Catalana* (2009), núm. 20, p. 21-69.
- García Marcos 2002 = García Marcos, F. J.: *Sociolingüística e inmigración. Lenguaje e inmigración I*. Granada: Método Ediciones, 2002.
- Gelabert 2009 = Gelabert, J.: “Dades sobre l'ús del català a l'ensenyament secundari de les Illes Balears”. *Treballs de Sociolingüística Catalana* (2009), núm. 20, p. 97-128.
- Giles i Johnson 1987 = Giles, H. i Johnson, P.: “Ethnolinguistic Identity Theory. A Social Psychological Approach to Language Maintenance”. *International Journal of the Sociology of Language* (1987), núm. 68, p. 68-69.
- Gimeno 1986 = Gimeno, F.: “Sustitución lingüística en las comunidades de habla alicantinas”. *Estudios de Lingüística* (1986), núm. 3, p. 237-267.
- Ginard 1995 = Ginard, J.: “Grau de coneixement del català a les Balears”. A *Actes del Simposi de demolingüística*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1995, p. 135-151.
- Giner 2002 = Giner, S. (dir.): *Enquesta de la Regió de Barcelona, 2000. Condicions de vida i hàbits de la població. Dades estadístiques bàsiques 2000. Ciutat, regió metropolitana i província de Barcelona*. Barcelona: Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, Diputació de Barcelona.
- Gomila, Melià i Oliver 2011 = Gomila, M.; Melià, J. i Oliver, S.: “La transmissió intergeneracional en matrimonis lingüísticament mixtos (català/castellà) a Mallorca”. A *Les llengües al sofà. El plurilingüisme familiar als països de llengua catalana*. Lleida: Pagès Editors, 2011, p. 119-146.
- Hall 1997 = Hall, J.: “Nascuts i vinguts a Catalunya: la població estrangera”. A *El coneixement del català. Anàlisi de les dades del cens de 1991 de Catalunya, les Illes Balears i el País Valencià*. Barcelona: Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, 1997, p. 101-140.

- Hammer i Wildavsky 1990 = Hammer, D. i Wildavsky, A.: “La entrevista semiestructurada de final abierto. Aproximación a una guía operativa”. *Historia y Fuente Oral* (1990), núm. 4, p. 23-57.
- Heller 1999 = Heller, M.: *Linguistic Minorities and Modernity. A Sociolinguistic Ethnography*. Londres i Nova York: Longman, 1999.
- Herling 2003 = Herling, S.: “Mehrsprachigkeit und Sprachgebrauch auf Mallorca – ein soziolinguistischer Überblick”. *Zeitschrift für Katalanistik* (2003), núm. 16, p. 31-40.
- Herzog, Labov i Weinrich 1968 = Herzog, M. I.; Labov, W. i Weinreich, U.: “Empirical Foundations for a Theory of Language Change”. A *Directions for Historical Linguistics: a Symposium*. Austin: University of Texas Press, 1968, p. 95-195.
- Huguet 1995 = Huguet, À.: *El coneixement lingüístic dels escolars de la Franja. Conclusions de la seva avaluació*. Santa Margarida de Montbui: Institut d'Estudis del Baix Cinca i Universitat de Lleida, 1995.
- Iturraspe i Miralles 2005a = Iturraspe, A. i Miralles, J.: “Opinions i actituds envers el català dels estrangers d'origen europeu residents al Pla de Mallorca”. *Treballs de Sociolingüística Catalana* (2005), núm. 18, p. 143-157.
- Iturraspe i Miralles 2005b = Iturraspe, A. i Miralles, J.: *Coneixements, actituds i usos lingüístics envers el català dels estrangers d'origen europeu al Pla de Mallorca*. Palma: Govern de les Illes Balears. Direcció General de Política Lingüística, 2005.
- Joan 1984 = Joan, B.: *Bilingüisme? Normalització? Dades sobre el conflicte lingüístic a l'Illa d'Eivissa*. Palma: Promotora Mallorquina de Mitjans de Comunicació, 1984.
- Joan 1997 = Joan, B.: *Balears. Zona d'urgent intervenció lingüística*. Eivissa: Res Publica, 1997.
- Joan 2000a = Joan, B.: “Actituds lingüístiques i aprenentatge de la llengua”. A *I Congrés de Llengua i Ensenyament a Mallorca*. Palma: Moviment d'Escoles Mallorquines i Universitat de les Illes Balears, 2000, p. 63-67.
- Joan 2000b = Joan, B.: *Criptació o llibertat: actituds lingüístiques entre els jòvens d'Eivissa*. Eivissa: Institut d'Estudis Eivissencs, 2000.
- Joan 2004 = Joan, B.: “Dinàmica normalització/substitució a les Illes Balears”. *Treballs de Sociolingüística Catalana* (2004), núm. 18, p. 97-113.
- Joan 2006 = Joan, B.: “El català a Europa: entre dues aigües”. *Lluc* (2006), núm. 849, p. 39-41.
- Joan 2010 = Joan, B.: “Política lingüística: trenta anys i un dia”. *Llengua i Ús* (2010), núm. 48, p. 6-9.

- Kroskirty 2000 = Kroskirty, P. V.: *Regimes of Language. Ideologies, Politics and Identities*. Santa Fe: School of American Research, 2000.
- Labov 2001 = Labov, W.: "Transmission". A *Principles of Linguistic Change: Volume 2: Social Factors*. Oxford: Blackwell, 2001, p. 415-445.
- Labov 2009 = Labov, W.: "The Transmission Problem in Linguistic Change". A *The New Sociolinguistic Reader*. New York: Palgrave Macmillan, 2009, p. 66-74.
- Laihonen 2008 = Laihonen, P.: "Language Ideologies in Interviews: A Conversation Analysis Approach". *Journal of Sociolinguistics* (2008), núm. 12/5, p. 668-693.
- Lambert 1986 = Lambert, W.: "Conflictes interètnics i bilingüisme". *Treballs de Sociolingüística Catalana* (1986), núm. 6, p. 11-19.
- Lamuela 1994 = Lamuela, X.: *Estandarització i establiment de les llengües*. Barcelona: Edicions 62, 1994.
- Le Bihan 1999 = Le Bihan, J. P.: "La bressola: un nou sistema d'immersió lingüística". *Immersion Lingüística. Revista d'Ensenyament Integrat de Llengües i Continguts* (1999), núm. 1, p. 24-28.
- Lippi-Green 1997 = Lippi-Green, R.: *English with an Accent. Language Ideology and Discrimination in the United States*. Londres: Routledge, 1997.
- Lladó i Llobera 1999 = Lladó, J. i Llobera, M.: *Reflexions i propostes per al tractament de les llengües en els centres d'ensenyament*. Palma: Editorial Moll, 1999.
- Milian 1992 = Milian, A.: *Drets lingüístics i dret fonamental a l'educació. Un estudi comparat: Itàlia, Bèlgica, Suïssa, el Canadà i Espanya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1992.
- López 2000 = López, J. F.: "L'ús social de la llengua". A *Informe econòmic i social de les Illes Balears 1999*. Palma: Caixa de Balears "Sa Nostra", 2000, p. 521-532.
- López del Castillo 1998 = López del Castillo, Ll.: "La llengua catalana a l'ensenyament (Catalunya, València i Balears) / La lengua catalana en la enseñanza (Catalunya, València y Balears)". *Textos de Didáctica de la Lengua y la Literatura*, núm. 18 (1998), p. 79-101.
- Lüdi i Py 2002 = Lüdi, G. i Py, B. = *Être bilingue*. Berna: Peter Lang, 2002.
- Marí 1996 = Marí, I.: *Plurilingüisme europeu i llengua catalana*. València: Universitat de València, 1996.
- Martí 1999 = Martí, J. C.: "La transmissió intergeneracional del català a Elx". *Tempir* (1999), núm. 16, p. 9-16.

- Martí 2002 = Martí, J. C.: “Transmissió de la llengua i estandardització a Elx i el Baix Vinalopó (1950-2002)”. *Canelobre* (2002), núm. 47, p. 76-91.
- Martí 2003 = Martí, J. C.: “Anàlisi dels censos lingüístics de 1986 a 2001”. *Tempir* (2003), núm. 22, p. 16-36.
- Martí 2006 = Martí, F.: “Transmisión y uso intergeneracional de la llengua”. A *Palabras y mundos: informe sobre las lenguas del mundo*. Barcelona: Icaria, 2006, p. 267-283.
- Martínez i Melià 1995 = Martínez, T. i Melià, J.: *Dades sobre l'ensenyament en català a les Balears. Curs 1993-1994*. Palma: Obra Cultural Balear, 1995.
- Mas 2006 = Mas, A.: *La interrupció lingüística a Guardamar: el camí cap a la substitució*. Sant Vicent del Raspeig: Publicacions de la Universitat d'Alacant, 2006.
- Mas 2008 = Mas, A.: “Interrupció versus transmissió”. A *Llibre blanc de l'ús del valencià II: iniciatives per al foment del valencià*. València: Publicacions de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, 2008, p. 172-173.
- Mas i Montoya 2010 = Mas, A. i Montoya, B.: *La transmissió familiar del valencià*. València: Acadèmia Valenciana de la Llengua, 2010.
- Mas i Montoya 2011a = Mas, A. i Montoya, B.: “La transmissió lingüística del català: estat de la qüestió i avaluació analítica”. *Treballs de Sociolingüística Catalana* (2011), núm. 21, p. 95-103.
- Mas i Montoya 2011b = Mas, A. i Montoya, B.: *La transmissió familiar del valencià*. València: Acadèmia Valenciana de la Llengua, 2011.
- Mayoral 2004 = Mayoral, D.: “Llengua i educació: una relació de poder contradictòria”. *Revista Catalana de Sociologia* (2004), núm. 20, p. 43-62.
- Melià 1990 = Melià, J.: *La nació dels mallorquins*. Mallorca: Moll, 1990.
- Melià 1992 = Melià, J.: “La política lingüística a les Illes Balears”. A *La llengua als Països Catalans*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill, 1992, p. 49-85.
- Melià 1992b = Melià, J.: “Llengua i immigració: La llengua i els immigrants de segona generació a Mallorca”. A *Immigració, racisme i xenofòbia a Mallorca*. Palma: El Tall, 1992, p. 165-184.
- Melià 1993 = Melià, J.: “Els vidres deformats. Llengües i models escolars”. *El Mirall* (1993), núm. 64, p. 7-10.
- Melià 1994a = Melià, J.: “La llengua catalana a les Illes Balears. Avança o retrocés?”. *Butlletí del Col·legi de Doctors i Llicenciats de Catalunya* (1994), núm. 87, p. 13-16.

- Melià 1994b = Melià, J.: “Resistència i desídia: bases del futur. Ús social i futur de la llengua a les Illes Balears”. A *II Jornades de Sociolingüística. L'ús social i el futur de la llengua*. Alcoi: Ajuntament d'Alcoi, 1994, p. 89-122.
- Melià 1995 = Melià, J.: “Saber català no és garantia de normalitat”. A *Pissarra* (1995), núm. 78, p. 30-31.
- Melià 1996 = Melià, J.: *Els joves de Mallorca i la llengua. Competències, comportaments i actituds lingüístiques dels estudiants de l'ensenyament mitjà (curs 1990-1991)*. Palma: Universitat de les Illes Balears, 1996 [Tesi doctoral].
- Melià 1997a = Melià, J.: *La llengua dels joves*. Palma: Universitat de les Illes Balears, 1997.
- Melià 1997b = Melià, J.: “El català a l'escola de Mallorca”. *Caplletra* (1997), núm. 21, p. 29-46.
- Melià 1997c = Melià, J.: “El català ha de ser la llengua dominant a l'entorn social?”. *El Mirall* (1997), núm. 83, p. 29-46.
- Melià 1997d = Melià, J.: “Algunes propostes per rompre la inèrcia substitutòria de l'ús social de la llengua catalana a Mallorca”. A *Actes del IV Congrés El Nostre Patrimoni Cultural: El Català, patrimoni de Mallorca*. Palma: Societat Arqueològica Lul·liana, 1997, p. 185-198.
- Melià 1998a = Melià, J.: “Els estrangers i la llengua”. *El Mirall* (1998), núm. 96, p. 12-15.
- Melià 1998b = Melià, J.: “És possible salvar la llengua a les Balears”. *El Mirall* (1998), núm. 98, p. 16-24.
- Melià 1998c = Melià, J.: “Palma i pobles: les dues cares de la situació lingüística a Mallorca”. A *Actes de la Cinquena Trobada de Sociolingüistes Catalans*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1998, p. 114-131.
- Melià 1999 = Melià, J.: “La situació lingüística a les Illes Balears: estat crític”. A *La llengua catalana al voltant del mil·leni*. Barcelona: Empúries, 1999.
- Melià 2001 = Melià, J.: “La política lingüística del Govern de les Illes Balears”. *Llengua i Ús. Revista Tècnica de Política Lingüística* (2001), núm. 20, p. 4-11.
- Melià 2002a = Melià, J.: “La langue catalane dans les Îles Baléares”. *Terminogramme* (2002), núm. 103-104, p. 191-212.
- Melià 2002b = Melià, J.: “La situació lingüística a les Illes Balears. Comentaris al voltant d'una enquesta”. *Llengua i Ús* (2002), núm. 25, p. 61-64.
- Melià 2003a = Melià, J.: “La política lingüística a les Illes Balears”. A *Actes del Segon Congrés Europeu sobre Planificació Lingüística*. Barcelona: Institut de Sociolingüística Catalana, 2003.

- Melià 2003b = Melià, J.: “2003: Una inflexió en la normalització lingüística de les Illes Balears?”. *L’Espill* (2003), núm. 15, p. 143-157.
- Melià 2004a = Melià, J.: “Els coneixements de català a les Illes Balears segons el Cens de població de l’any 2001”. *Treballs de Sociolingüística Catalana* (2004), núm. 18, p. 31-42.
- Melià 2004b = Melià, J.: “Immigració i normalització lingüística”. *Lluc* (2004), núm. 840, p. 15-19.
- Melià 2005a = Melià, J.: “La llengua catalana, present i futur”. A *Països Catalans, en plural*. Palma: Editorial Moll, 2005, p. 509-523.
- Melià 2005b = Melià, J.: “El turisme i la projecció exterior de la llengua catalana”. *Revista de Llengua i Dret* (2005), núm. 44, p. 207-227.
- Melià 2006 = Melià, J.: “L’Estat espanyol: l’ofec de la diversitat”. *Lluc* (2006), núm. 849, p. 35-38.
- Melià 2009 = Melià, J.: “L’ús interpersonal del català a les Illes Balears”. A *Simposi Internacional sobre el català al segle XX*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 2009, p. 315-326.
- Melià i Villaverde 2008 = Melià, J. i Villaverde, J. A.: “La transmissió intergeneracional del català a Mallorca en les parelles lingüísticament mixtes”. *Llengua i Ús* (2008), núm. 42, p. 62-71.
- Milian 1983 = Milian, A.: “Les llengües espanyoles diferents de la llengua castellana als estatuts d’autonomia”. *Revista de Llengua i Dret* (1983), núm. 1, p. 79-88.
- Moll 1990 = Moll, A.: “Turisme, immigració i ús de la llengua”. *Estudis Baleàrics* (1990), núm. 37/38, p. 171-182.
- Mollà 2006 = Mollà, A.: “No catalanoparlants d’origen que trien el català per comunicar-se amb els seus fills”. *Revista de Llengua i Dret* (2006), núm. 46, p. 393-405.
- Montoya 1986 = Montoya, B.: “Al voltant de la substitució i el canvi lingüístics: els casos d’Elx i Alacant durant la segona meitat del segle XIX”. *Treballs de Sociolingüística Catalana* (1986), núm. 6, p. 113-124.
- Montoya 1995 = Montoya, B.: “La interrupció de la transmissió intergeneracional del català a la regió d’Alacant: Un estudi de cas”. A *Actes del Simposi de Demolingüística*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1995, p. 113-124.
- Montoya 1996 = Montoya, B.: *Alacant: la llengua interrompuda*. València: Denes, 1996.

- Montoya 1997a = Montoya, B.: “La difusió social de la substitució lingüística a la ciutat d’Alacant: Assaig d’un cronologia”. *Treballs de Sociolingüística Catalana* (1997), núm. 13, p. 25-37.
- Montoya 1997b = Montoya, B.: “Tipologia de parlants en una comunitat de parla amb interrupció de la transmissió lingüística intergeneracional”. *Caplletra* (1997), núm. 21, p. 105-126.
- Montoya 2002 = Montoya, B.: “L’estudi del canvi lingüístic segons la sociolingüística: (aplicació a la morfologia del català balear)”. A *Les claus del canvi lingüístic*. Alacant: Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, 2002, p. 275-300.
- Montoya 2008 = Montoya, B.: “La transmissió familiar del valencià”. A *Llibre blanc de l’ús del valencià II: iniciatives per al foment del valencià*. València: Publicacions de l’Acadèmia Valenciana de la Llengua, 2008, p. 149-166.
- Montoya 2009 = Montoya, B.: “L’ús interpersonal del català al País Valencià”. A *L’ús del català*. Barcelona: Institut d’Estudis Catalans, 2009. p. 327-338.
- Morelló 2003 = Morelló, E.: “Actituds de la població migrant davant l’ús del valencià: una altra perspectiva al voltant de la situació social del valencià”. *Treballs de Sociolingüística Catalana* (2002), núm. 16, p. 241-254.
- Moretti 2003 = Moretti, B.: “Modalità di sostegno del bilinguismo in famiglia”. *Education et sociétés plurilingues* (2003), núm. 25, p. 7-16.
- Morris i Jones 2007 = Morris, D. i Jones, K.: “Minority Language Socialisation within the Family: Investigation the Early Welsh Language Socialisation of Babies and Young Children in Mixed Language Families in Wales”. *Journal of multilingual & multicultural development*. Vol. 28 (2007), núm. 6, p. 484-501.
- Munar 2009 = Munar, F.: “Dades sobre l’ensenyament infantil i primari a les Illes Balears”. *Treballs de Sociolingüística Catalana* (2009), núm. 20, p. 71-96.
- Nagel 1986 = Nagel, T.: *The View from Nowhere*. Nova York: Oxford University Press, 1986.
- Ninyoles 1969 = Ninyoles, R. L.: *Conflicte lingüístic valencià*. València: Tres i Quatre, 1969.
- Ninyoles 1982 = Ninyoles, R. L.: “Sustitución lingüística, diglosia y conflicto”. A *Estructura social al País Valencià*. València: Diputació de València, 1982, p. 639-677.
- Ninyoles 1995 = Ninyoles, R.: *Conflicte lingüístic valencià*. València: Eliseu Climent, 1995.
- O’Donnell 1988 = O’Donnell, P.: “Catalan and Castilian as Prestige Languages: A Tale of Two Cities”. *Language Problems and Language Planning* (1988), núm. 12/3.
- O’Donnell 1989 = O’Donnell, P.: “Survey Research in Catalonia: Bilingualism and Bias”. *Catalan Review* (1989), núm. 3, p. 125-136.

- O'Donnell 1991 = O'Donnell, P.: "Les famílies lingüísticament mixtes a Catalunya: coexistència i conflicte". *Treballs de Sociolingüística Catalana* (1991), núm. 9, p. 75-82.
- O'Donnell 2010 = O'Donnell, P. E.: "El Català: una llengua de molts pocs néts". *Catalan Review* (2010), núm. XXIV, p. 373-385.
- Ochs 1988 = Ochs, E.: *Culture and Language Development*. Cambridge: Cambridge University Press, 1988.
- Ochs i Schieffelin 1986 = Ochs, E. i Schieffelin, B.: "Language Socialization". *Annual Review*. 1986, núm. 15, p. 163-191.
- Okita 2002 = Okita, T.: *Invisible Work: Bilingualism, Language Choice, and Childrearing in Intermarried Families*. Amsterdam i Philadelphia: John Benjamins, 2002.
- Oller, Siqués i Vila 2009 = Oller, J.; Siqués, C. i Vila, I.: "Usos lingüístics de l'alumnat d'origen estranger a l'educació primària de Catalunya". *Zeitschrift für Katalinistik* (2009), núm. 22, p. 96-124.
- Painter 2008 = Painter, D.: "The Voice Devoid of Any Accent: Language, Subjectivity, and Social Psychology". *Subjectivity* (2008), núm. 23, p. 174-187.
- Payrató 1985 = Payrató, L.: *La interferència lingüística. Comentaris i exemples català-castellà*. Barcelona: Curial, 1985.
- Payrató i Vila 2004 = Payrató, L. i Vila, F. X.: *Les llengües a Catalunya. Cicle Joan Coromines III*. Barcelona: Fundació Caixa de Sabadell, 2004.
- Pazos 1992 = Pazos, M. L.: *La violació del català*. Barcelona: Tibidabo, 1992.
- Perera 2003 = Perera, J. (ed.): *Plurilingüisme i educació: els reptes del segle XXI. Ensenyar llengües en la diversitat i per a la diversitat*. Barcelona: Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat de Barcelona, 2003.
- Pieras 2002 = Pieras, F.: "Direct vs. indirect attitude measurement and the planning of Catalan in Mallorca". *Language Problems & Language Planning* (2002), núm. 26/1 p. 51-68.
- Pieras 2005 = Pieras, F.: "Actituds envers la llengua catalana i el bilingüisme a l'escola". *Llengua i Ús* (2005), núm. 33, p. 60-68.
- Polanco 1983a = Polanco, Ll. B.: *La llengua en l'Estatut d'Autonomia*. València: Acció Cultural del País Valencià, 1983.
- Polanco 1983b = Polanco, L. B.: "El tractament de la llengua en l'estatut d'autonomia valencià". *Revista de Llengua i Dret* (1983), núm. 1, p. 97-108.
- Pons 2003 = Pons, D.: "Ensenyament i ús del català a les Illes Balears". *Escola Catalana* (2003), núm. 399, p. 15-18.

- Pons 2009 = Pons, E. (dir.): *Informe sobre la situació de la llengua catalana*. Barcelona: Observatori de la Llengua Catalana, 2009.
- Pons i Vila 2005 = Pons, E. i Vila, F. X.: *Informe sobre la situació de la llengua catalana (2003-2004)*. Barcelona: Observatori de la Llengua Catalana, 2005.
- Pueyo i Turull 2003 = Pueyo, M. i Turull, A.: *Diversitat i política lingüística en un món global*, Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya i Pòrtic, 2003.
- Pujol 1997 = Pujol, A.: *El procés de substitució lingüística a Andratx (Mallorca): ús, actituds i prejudicis envers la llengua catalana*. Andratx, 1997.
- Pujolar 1997 = Pujolar, J.: *De què vas tio?* Barcelona: Empúries, 1997.
- QEII = *Quaderns d'Estadística II. La llengua de les Illes Balears*. Palma: Govern Balear i Institut Balear d'Estadística, 1989.
- Querol 1989 = Querol, E.: "El procés de substitució lingüística: La comarca dels Ports com a exemples". A *Miscel·lània 89*. València: Generalitat Valenciana, 1989, p. 85-196.
- Querol 1993 = Querol, E.: "Models en contacte: anàlisi dels estudis sobre les relacions interlingüístiques". A *Actes del IX Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes*. Alacant i Elx: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1993, p. 87-96.
- Querol 1994 = Querol, E.: "Els processos de substitució lingüística: cap a una metodologia d'anàlisi". A *Comunicacions i Ponències. Simposi del Professorat de Valencià de l'Ensenyament Mitjà i de l'Educació Secundària Obligatòria*. València: Generalitat Valenciana, 1994, p. 23-33.
- Querol 1997 = Querol, E.: "Un nou model per a l'estudi del comportament lingüístic: la teoria de les catàstrofes". *Caplletra* (1997), núm. 21, p. 161-184. [http://www.lluisvives.com/servlet/SirveObras/34693954321469640965679/200293_0040.pdf. Data de consulta: 03/10/2011].
- Querol 1999 = Querol, E.: *Cap a un nou marc teòric per a l'estudi de les variables dels processos de substitució lingüística*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 1999. [Tesi doctoral].
- Querol 2000 = Querol, E.: *Els valencians i el valencià: Usos i representacions socials*. València: Denes, 2000.
- Querol 2001 = Querol, E.: "Evolució dels usos i de les representacions socials de les llengües a Catalunya (1993-2000)". *Noves SL* (2001), núm. 2/estiu. [http://www6.gencat.net/llengcat/noves/hm01estiu/catalana/querolb1_10.htm. Data de consulta: 03/10/2011].

- Querol 2002 = Querol, E.: “Usos i representacions socials de les llengües a les Illes Balears”. *Noves SL* (estiu 2002), p. 1-17. [<http://www6.gencat.net/llengcat/noves/hemeroteca/estiu02.htm>. Data de consulta: 15/08/2011].
- Querol 2003a = Querol, E.: “Analogies jurídiques per a la sociolingüística: la institució de la representació (substitució i interposició)”. *Llengua i Dret* (2003), núm. 39, p. 119-132. [http://www10.gencat.net/eapc_rld/revistes/revista.2008-09-19.0338091891/Analogies_juridiques_per_a_la_sociolinguiistica__la_institucio_de_la_representacio__substitucio_i_interposicio_/es. Data de consulta: 03/10/2011].
- Querol 2003b = Querol, E.: “Un Exemple d'inversió del procés de substitució lingüística: Catalunya (1993-2000)”. A *Actes del 2n Congrés Europeu sobre Planificació Lingüística: Andorra la Vella, 14, 15 i 16 de novembre de 2001*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 2003. p. 486-499.
- Querol 2004a = Querol, E.: «Comparació dels usos i les representacions de les llengües a les Illes Balears, Catalunya, el País Valencià i Andorra”. *Treballs de Sociolingüística Catalana* (2004), núm. 18, p. 43-62.
- Querol 2004b = Querol, E.: “A cada bugada es perden molts llençols: el procés de substitució lingüística en l'àmbit familiar des de l'inici del segle XX o ras i curt: el rei va nu”. p. 168-169.
- Querol 2004c = Querol, E.: “Demografia, transmissió i representacions de les llengües a la Catalunya actual”. *Revista de Llengua i Dret* (2004), núm. 42, p. 275-286.
- Querol 2004d = Querol, E.: “Evolució dels usos i de les representacions socials de les llengües a les comarques tarragonines entre el 1993 i el 2000”. A: *Radiografia social de la llengua catalana*. Tarragona: Diputació de Tarragona, 2004, p. 85-93.
- Querol 2004e = Querol, E.: “Els valencians i el valencià: comparació amb els catalans, els balears i els andorrans”. A *El valencià a Alacant. Observatori de la llengua (2002/2003)*. Alacant: Universitat d'Alacant, 2004, p. 251-274.
- Querol 2004f = Querol, E.: *Els balears i el català: usos i representacions socials*. Palma: Documenta Balear, 2004.
- Querol 2004g = Querol, E.: *Els catalans i el català: usos i representacions socials*. Barcelona: Pòrtic, 2004.
- Querol 2006 = Querol, E. (ed.): *Llengua i societat als territoris de parla catalana a l'inici del segle XXI*. Barcelona: Secretaria de Política Lingüística, 2006, p. 73-98.

- Querol 2007 = Querol, E.: *Llengua i societat als territoris de llengua catalana a l'inici del segle XXI*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 2007.
- Querol 2008 = Querol, E.: “A cada bugada es perden molts llençols: el procés de substitució lingüística en l'àmbit familiar des de l'inici del segle XX o ras i curt: el rei va nu”. A *Llibre blanc de l'ús del valencià II: iniciatives per al foment del valencià*. València: Publicacions de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, 2008, p. 168-169.
- Querol 2010 = Querol, E.: “Enquesta demogràfica 2007: nova font, noves dades sociolingüístiques”. *Revista de Llengua i Dret* (2010), núm. 53, p. 243-264.
- Querol i Strubell 2009 = Querol, E. i Strubell, M.: *Llengua i reivindicacions nacionals a Catalunya: evolució de les habilitats, dels usos i de la transmissió lingüística (1997-2008)*. Barcelona: UOC, 2009.
- Quintana 1995 = Quintana, J. M.: *La Comunitat Autònoma de les Illes Balears. Institucions, competències i règim jurídic*. Barcelona: Parlament de les Illes Balears i Editorial Bosch, 1995.
- Ramon 2002 = Ramon, N.: “Estratègies d'integració lingüística dels estrangers a les Illes Balears”. *Llengua i Ús* (2002), núm. 24, p. 49-55.
- Ramon 2004 = Ramon, N.: “Immigració i acolliment lingüístic a les Illes Balears”. *Treballs de Sociolingüística Catalana* (2004), núm. 18, p. 161-175.
- Reixach 1997 = Reixach, M. (coord.): *El coneixement del català. Anàlisi del cens lingüístic de 1991 de Catalunya, les Illes Balears i el País Valencià*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1997.
- Rovira 2008 = Rovira, M.: “La llengua com a variable d'identitat”. *Revista Tècnica de Política Lingüística* (2008), núm. 42, p. 72-78.
- Ruiz, Sanz i Solé 1996 = Ruiz, F.; Sanz, R. i Solé, J.: *Història social i política de la llengua catalana*. València: 3 i 4, 1996.
- Sacks 1992 = Sacks, H.: *Lectures on Conversation*. Cambridge: Blackwell, 1992.
- Sacks, Schegloff i Jefferson 1974 = Sacks, H.; Schegloff, E. A. i Jefferson, G.: “A Simplest Systematics of the Organization of Turn-taking in Conversation”. *Language* (1974), núm. 50, p. 696-735.
- Salord 1981 = Salord, J.: *La llengua dels menorquins: notes sobre el seu origen, naturalesa i denominació*. Menorca: Consell Insular, 1981.
- Salvà 2004 = Salvà, P. A.: “La nova realitat geodemogràfica de les Illes Balears al començament del segle XXI: creixement de la població i fluxos migratoris”. *Treballs de Sociolingüística Catalana* (2004), núm. 18, p. 131-142.

- Sanchis Guarner 1963 = Sanchis Guarner, M.: *Els valencians i la llengua autòctona durant els segles XVI, XVII i XVIII*. València: Diputació Provincial de València, 1963.
- Sanchis Guarner 1986 = Sanchis Guarner, M.: *La llengua dels valencians*. València: Eliseu Climent, 1986.
- Saragossà 2008 = Saragossà, A.: “Efectes socials positius de la recuperació familiar del valencià”. A *Llibre blanc de l'ús del valencià II: iniciatives per al foment del valencià*. València: Publicacions de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, 2008, p. 170-171.
- Sbert 1995 = Sbert, M.: “La doble oficialitat català/castellà a les Illes Balears i la seva aplicació a l'escola”. *L'Alguer* (1995), núm. 38, p. 9-16.
- Sbert 2000 = Sbert, M.: “Marc legal i situació real de l'ensenyament en català a les Illes Balears”. A *I Congrés de Llengua i Ensenyament a Mallorca*. Palma: Moviment d'Escoles Mallorquines i Universitat de les Illes Balears, 2000, p. 23- 34.
- Sbert i Vives 1995 = Sbert, M. i Vives, M.: “El catalán com lengua de enseñanza en las Islas Baleares”. A *Las lenguas en la escuela*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 1995.
- Schieffelin 1998 = Schieffelin, B. (ed.): *Language Ideologies. Practice and Theory*. Oxford: Oxford University Press, 1998.
- Schieffelin i Woolard 1994 = Schieffelin, B. i Woolard, K. A.: “Language Ideology”. *Annual Review of Anthropology* (1994), núm. 23, p. 55-82.
- Schlieben-Lange 1987 = Schlieben-Lange, B.: “Due mondi. L'articolazione dell'identità e dei conflitti d'identità”. *Rivista Italiana di Dialettologia* (1987), núm. XI, p. 175-183.
- Segura 2004 = Segura, L.: “Introducció al marc legal de la llengua catalana a les Illes Balears”. *Treballs de Sociolingüística Catalana* (2004), núm. 18, p. 117-127.
- Serra 1997 = Serra, J. M.: *Immersion lingüística, rendiment acadèmic i classe social*. Barcelona: Horsori, 1997.
- Serra 2009 = Serra, J.: *Un trauma col·lectiu*. Premi de Comunicació Científica Joan Lluís Vives. [<http://www.vives.org/files/2011/07/article-joana-serra-un-trauma-col.pdf>].
- Siguan 1996 = Siguan, M.: *L'Europa de les llengües*. Barcelona: Edicions 62, 1996.
- Siguan 1999 = Siguan, M.: *Conocimiento y uso de las lenguas en España*. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas, 1999.
- Siguan 2001 = Siguan, M.: *Bilingüismo y lenguas en contacto*. Madrid: Ariel, 2001.
- Silverstein 1981 = Silverstein, M.: *The Limit of Awareness*. Austin: Southwest Educational Development Library, 1981.

- Sintes 2010 = Sintes, E.: “Els Usos lingüístics a les llars de Catalunya”. *Butlletí del Cercle XXI* (2010), núm. 22. [http://www.cercle21.cat/ca/butlleti/les_families_multilingues_en_lentorn_catala/2/els_usos_linguistics_a_les_llars_a_catalunya/10/. Data de Consulta: 17/10/2011].
- Solà 2005 = Solà, D.: “El repte dels plans pilots per a l’impuls del coneixement i l’ús de la llengua catalana: del coneixement a l’ús social”. *Noves SL. Revista de Sociolingüística* (Primavera/estiu 2005). [http://www6.gencat.net/llengcat/noves/hm05primavera-estiu/sola1_3.htm. Data de consulta: 30/11/2011].
- Solé 1989 = Solé, J.: *Sociolingüística per a joves. Una perspectiva catalana*. Barcelona: La Llar del Llibre, 1989.
- Solé 2000 = Solé, J.: “Els mètodes bàsics de recerca sociolingüística”. *Noves SL. Revista de Sociolingüística* (2000). [cultura.gencat.net/llengcat/noves. Data de consulta: 5/8/2011].
- Solé 2003 = Solé, J. “El Sistema d’Indicadors Lingüístics (SIL): finalitat i característiques generals”. *Noves SL. Revista de Sociolingüística*, Estiu 2003. [http://www6.gencat.net/llengcat/noves/hm03estiu/sole.pdf. Data de consulta: 30/11/2011].
- Solé 2009 = Solé, A.: *Multilingüisme des del bressol. Educar els fills en diverses llengües*. Barcelona: UOC, 2009.
- Solé i Torrijos 2009 = Solé, J. i Torrijos, A.: “Balanç sociolingüístic 1998-2008”. *Llengua i Ús* (2009), núm. 46, p. 90-94. [www.gencat.net/llengua. Data de consulta: 5/8/2011].
- Solé i Villarroya 1993 = Solé, J. M. i Villarroya, J.: *Cronologia de la repressió de la llengua i la cultura catalanes 1936-1975*. Barcelona: Curial, 1993.
- Solís 2002 = Solís, M.: “L’aparellament de veus disfressades: una prova clàssica en el mesurament formal de les actituds lingüístiques”. *Noves SL. Revista de Sociolingüística* (2002), [cultura.gencat.net/llengcat/noves. Consulta: 5/8/2011].
- Sorolla 2007 = Sorolla, N.: “L’evolució sociolingüística als territoris de llengua catalana des dels anys noranta fins a l’actualitat”. *Revista del Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya* (2007), núm. 128, p. 14-33.
- Sorolla 2009 = Sorolla, N.: “L’Evolució sociolingüística als territoris de llengua catalana des dels anys noranta fins a l’actualitat”. *Revista del Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya* (2007), núm. 128, p. 14-33.
- Strubell 1981 = Strubell, M.: *Llengua i població a Catalunya*. Barcelona: La Magrana, 1981.
- Strubell 1991 = Strubell, M.: “La Predicció de dades lingüístiques censals”. *Treballs de Sociolingüística Catalana* (1991), núm. 9, p. 37-45.

- Strubell 2001 = Strubell, M.: "Catalan a decade later". A *Can Threatened Languages Be Saved?*. Clevedon: Multilingual Matters, 2001, p. 260-283.
- Strubell 2009 = Strubell, M.: "Discussió de la ponència 'La transmissió lingüística familiar intergeneracional: una proposta de model d'anàlisi'". A *Estudis de demolingüística*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2009, p. 33-38.
- Subirats 1980 = Subirats, M.: "Dossier: la utilització del català: entre la precarietat i la normalització". *Saber*, núm. 1 (1980), p. 34-50.
- Subirats 1991= Subirats, M. (dir.): *Enquesta metropolitana 1986. Condicions de vida i hàbits de la població de l'àrea metropolitana de Barcelona vol. 20*. Barcelona: Institut d'Estudis Metropolitans de Barcelona, 1991.
- Subirats 1992= Subirats, M.: "Educació, llengua i hàbits culturals". A *Enquesta de la Regió metropolitana 1990. Vol. 4*. Barcelona: Diputació de Barcelona, 1992.
- Subirats 2002 = Subirats, M.: "Els trets lingüístics". A *Enquesta de la Regió de Barcelona 2000. Condicions i hàbits de vida*. Barcelona: Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona, 2002, p. 180-187.
- Tollefson 1991 = Tollefson, J. W.: *Planning Language. Planning Inequality. Language Policy in the Community*. Londres i Nova York: Longman, 1991.
- Torner 2003 = Torner, R.: "L'ús oral del català. Dades, reflexions i propostes". *Revista de Llengua i Dret* (2003), núm. 40, p. 517-527.
- Torrens 2011 = Torrens, R. M.: "Metodologia i recollida de dades". A *Les llengües al sofà. El plurilingüisme familiar als països de llengua catalana*. Lleida: Pagès Editors, 2011, p. 43-56.
- Torres 1977 = Torres, J.: "Les enquestes sociolingüístiques catalanes". *Treballs de Sociolingüística Catalana* (1977), núm. 1, p. 137-146.
- Torres 1988 = Torres, J.: "Les enquestes sociolingüístiques catalanes del 1974 al 1984". *Treballs de Sociolingüística Catalana* (1988), núm. 7, p. 57-78.
- Torres 1994 = Torres, J.: "Evolució de l'ús del català com a llengua familiar a Catalunya". *Treballs de Sociolingüística Catalana* (1994), núm. 12, p. 41-48.
- Torres 2000a = Torres, J.: "La llengua catalana a Andorra: problemes i perspectives". *Treballs de Sociolingüística Catalana* (2000), núm. 14/15, p. 165-167.
- Torres 2000c = Torres, J.: "Llengua i origen geogràfic". A *El coneixement del català 1996. Mapa sociolingüístic de Catalunya. Anàlisi de l'Enquesta Oficial de Població de 1996*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 2000, p. 79-107.

- Torres 2002b = Torres, J.: “Els resultats de la pregunta ‘quina és la seva llengua?’ a les enquestes metropolitanes de Barcelona (1990-2001)”. *Llengua i Ús* (2002), núm. 25. p. 65-68.
- Torres 2003 = Torres, J.: “L’ús oral familiar a Catalunya”. *Treballs de Sociolingüística Catalana* (2003), núm. 17. p. 47-76.
- Torres 2004 = Torres, J.: “Algunes informacions clau sobre l’ús interpersonal del català a Catalunya”. *Butlletí del Cercle XXI* (2004), núm. 2, p. 3-6.
- Torres 2005 = Torres, J.: “Ús familiar i transmissió lingüística”. A *Estadística sobre els usos lingüístics a Catalunya 2003*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 2005. p. 81-108.
- Torres 2007 = Torres, J.: “L’ús familiar i la transmissió lingüística intergeneracional”. A *Llengua i societat als territoris de parla catalana a l'inici del segle XXI: L'Alguer, Andorra, Catalunya, Catalunya Nord, la Franja, Illes Balears i Comunitat Valenciana*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 2007, p. 41-63.
- Torres 2009a = Torres, J.: “La situació demolingüística als territoris de llengua catalana”. A *Simposi Internacional sobre el català al segle XX*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 2009, p. 11-36.
- Torres 2009b = Torres, J.: “La transmissió lingüística familiar intergeneracional: una proposta de model d'anàlisi”. A *Estudis de demolingüística: actes de la Primera Jornada de Demolingüística de la Xarxa CRUSCAT*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2009, p. 21-32.
- Torres 2011 = Torres, J.: “La demolingüística en els territoris de llengua catalana”. *Treballs de Sociolingüística Catalana* (2011), núm. 21, p. 183-192.
- Turell 2003 = Turell, M. T.: “El temps aparent i el temps real en estudis de variació i canvi lingüístic”. *Noves SL* (2003), pàg. 1-11. [<http://www6.gencat.net/llengcat/noves/hm03tardor/docs/turell.pdf>. Data de consulta: 12/12/2012].
- Tusón 1988 = Tusón, J.: *Mal de llengües. A l'entorn dels prejudicis lingüístics*. Barcelona: Empúries, 1988.
- Unamuno i Nussbaum 2006 = Unamuno, V. i Nussbaum, L.: “La Família i l'entorn com a espais de transmissió de llengües”. A *Usos i competències multilingües entre escolars d'origen immigrant*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona, 2006, p. 63-80.
- Vallverdú 1988 = Vallverdú, F.: “Algunes dades sobre la catalanització de l'àrea metropolitana de Barcelona”. *Treballs de Sociolingüística Catalana* (1988), núm. 7, p. 79-84.

- Van Dijk 1999 = Van Dijk, T. A.: *Ideologia. Una aproximación multidisciplinar*. Barcelona: Gedisa, 1999.
- Vial i Vila 2000 = Vial, S. i Vila, I.: *Informe "Escola i Ús". Les pràctiques lingüístiques de l'alumnat de 2n nivell de cicle superior d'educació primària de Catalunya en situacions quasi espontànies*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 2000.
- Vila 1993 = Vila, F. X.: *Transmissió dels idiomes en les parelles lingüísticament mixtes*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1993.
- Vila 2000 = Vila, F. X.: "Les polítiques lingüístiques als sistemes educatius dels territoris de llengua catalana". *Revista de Llengua i Dret* (2000), núm. 34, p. 169-207.
- Vila 2003 = Vila, F. X.: "Els usos lingüístics interpersonals no familiars a Catalunya. Estat de la qüestió a començaments del segle XXI". *Treballs de Sociolingüística Catalana* (2003), núm. 17, p. 77-158.
- Vila 2004 = Vila, F. X.: "Hora de fer balanç? Elements per valorar les polítiques lingüístiques a Catalunya en el període constitucional". *Revista de Llengua i Dret* (2004), núm. 41, p. 243-286.
- Vila 2005 = Vila, F. X. (coord.): *Les dades lingüístiques del cens de l'any 2001: alguns dubtes i limitacions*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2005.
- Vila 2009 = Vila, F. X.: "La pregunta sobre la llengua habitual en les enquestes d'ús lingüístic 2003-2004: dubtes de la seva validesa". A *Estudis de demolingüística: actes de la Primera Jornada de Demolingüística de la Xarxa CRUSCAT*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2009, p. 41-52.
- Viladot 1993 = Viladot, A.: *Identitat i vitalitat lingüística dels catalans*. Barcelona: Columna, 1993.
- Viladot 2008 = Viladot, A.: *Lengua y comunicación intergrup al*. Barcelona: UOC, 2008.
- Vilardell 1998 = Vilardell, E.: *Canvi i manteniment de la llengua en parelles lingüísticament mixtes a Sabadell*. Cerdanyola: Universitat Autònoma de Barcelona, 1998 [Treball de recerca].
- Vilardell 1999 = Vilardell, E.: "Canvi i manteniment de la llengua a Sabadell". *Llengua i Ús* (1999), núm. 16, p. 46-55.
- Villaverde 2002a = Villaverde, J. A.: "Coneixements i usos lingüístics a les Illes Balears. Revisió dels estudis promoguts per institucions i altres". *Noves SL* (2002), núm., p. 36-51. [<http://www.gencat.net/presidencia/llengcat/noves/index.htm>. Data de consulta: 15/08/2011].

- Villaverde 2002b = Villaverde, J. A.: “Linguistic skills and language use in the Balearic Islands. A review of the studies carried out by institutions and other organisations”. *Noves SL* (2002), p. 52-67. [<http://www6.gencat.net/llengcat/noves/hemeroteca/hivern02.htm>. Data de consulta: 15/08/2011].
- Villaverde 2003 = Villaverde, J. A.: “Algunes dades sobre el coneixement i la transmissió del català a les Illes Balears”. *Treballs de Sociolingüística Catalana* (2003), núm. 17, p. 159-167.
- Villaverde 2004 = Villaverde, J. A.: “L’Enquesta sociolingüística 2003. Principals resultats”. *Treballs de Sociolingüística Catalana* (2004), núm. 18, p. 63-96.
- Villaverde 2006 = Villaverde, J. A.: “Coneixements de català a les Illes Balears a l’inici del tercer mil·lenni”. *Lluc. Revista de cultura i d’idees* (2006), núm. 849, p. 21-31.
- Villaverde 2009 = Villaverde, J. A.: “La Llengua catalana a Palma”. *Serra d’Or* (2009), núm. 592, p. 27-41.
- Weinreich 1953 = Weinreich, U.: *Languages in Contact. Findings and Problems*. Nova York: Publications of the Linguistic Circle of New York, 1953.
- Weinreich 1996 = Weinreich, U.: *Llengües en contacte*. València: Bromera, 1996.
- Woolard 1985 = Woolard, K.: “Language Variation and Cultural Hegemony: Towards an Integration of Sociolinguistic and Social Theory”. *American Ethnologist*. 1985, núm. 16/2, p. 268-278.
- Woolard 1989 = Woolard, K. A.: *Double Talk. Bilingualism and the Policy of Ethnicity in Catalonia*. Standford: Standford University Press, 1989.
- Woolard 1991 = Woolard, K.: “Catalan as a Public Language”. A *Contemporary Catalonia in Spain and Europe*. Berkeley: University of California, 1991, p. 50-61.
- Woolard 1998 = Woolard, K.: “Introduction: Language Ideology as a Field of Inquiry”. A *Language Ideologies: Practice and Theory*. Nova York: Oxford University Press, 1998, p. 3-47.
- Woolard 2003 = Woolard, K.: “We Don’t Speak Catalan Because We Are Marginalized; Ethnic and Class Connotations of Language in Barcelona”. A *Language and Social Identity*. Westport: Praeger, 2003, p. 85-103.
- Woolard 2008a = Woolard, K.: “Les ideologies lingüístiques: una visió general d’un camp des de l’antropologia lingüística”. *Revista de Llengua i Dret* (2008), núm. 49, p. 179-199.

- Woolard 2008b = Woolard, K. A.: "Why dat now?: Linguistic-anthropological contributions to the explanation of sociolinguistic icons and change". *Journal of Sociolinguistics* (2008), núm. 12, p. 432-452.
- Woolard 2009 = Woolard, K. A.: "Linguistic Consciousness among Adolescents in Catalonia: A Case Study from the Barcelona Urban Area in Longitudinal Perspective". *Zeitschrift für Katalanistik* (2009), núm. 22, p. 125-149.
- Zimmerman 1998 = Zimmerman, D.: "Identity, Context and Interaction". *A Identities in Talk*. Londres: Sage Publications, 1998, p. 87.106.